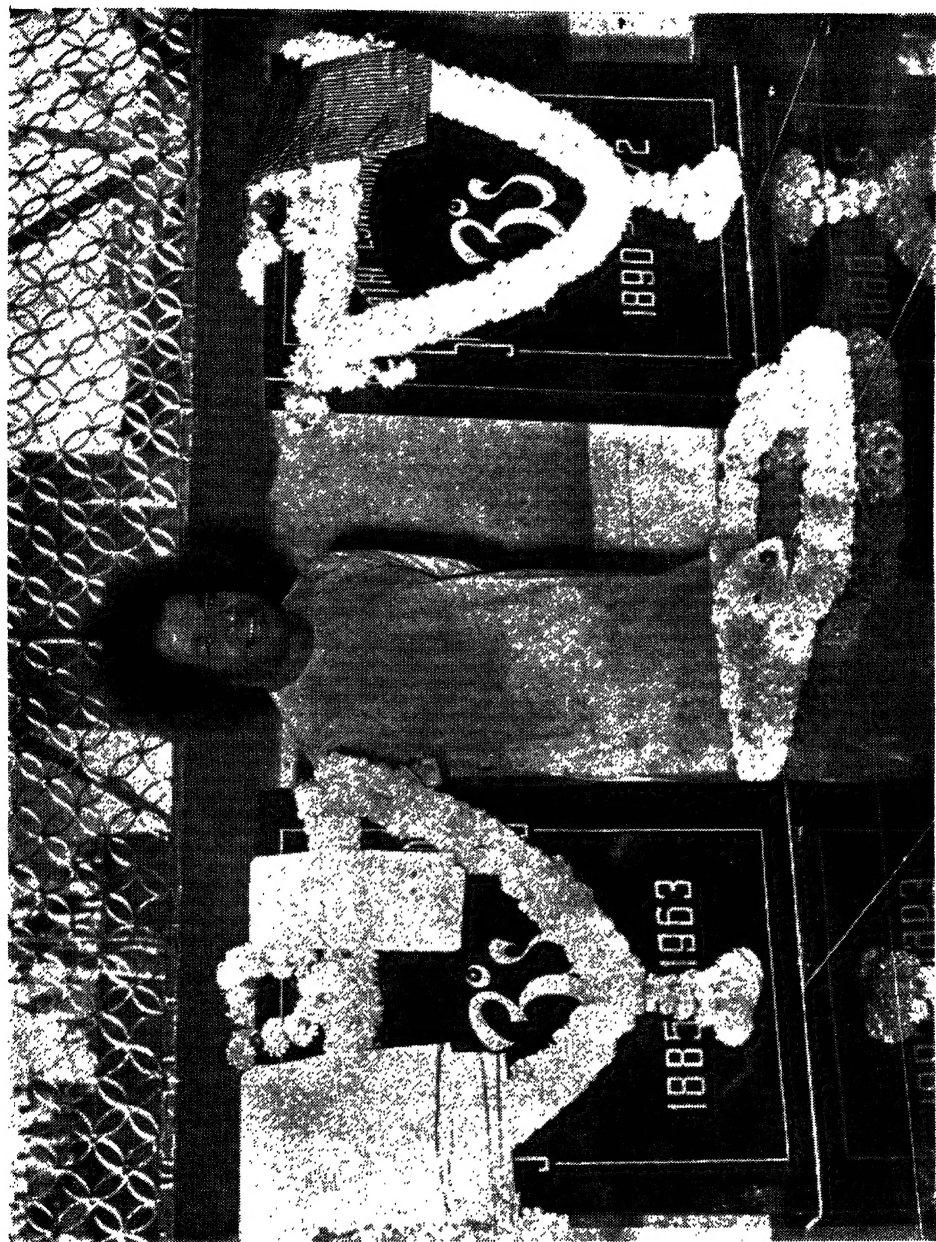


సదాశన

సదాశన



రామకథా రస వాహిని (48) భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబా	321
సాయి పలికినప్పుడు	దత్ పెథే .... 326
టెకాటె లేఖ	ఇంద్రా దేవి .... 327
అందరిలోను ఆవరించి శ్రీభాష్యం ఆప్పలాచార్యులు	.... 328
శ్రీ సత్యసాయి విజయం [బుర్రకథ]—II అమరేంద్ర	.... 329
భజన—భేషజము	.... 333
పవిత్ర సమరము	నారాయణ మూర్తి .... 339
విద్యా విధానములు	దివ్యబోధశ్రీవారి .... 343
మానవాళికి ఒక గుణపాఠము	సం॥ .... 347
బంధికుల సేవ	.... 348
పుస్తకసూచి:	.... .... 351







## రామకథా

## రసవాహిని

భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా

48

అంత్యక్రియ

భరతుడు దీర్ఘముగా అలోచించి స్వామి ప్రళయపుత్రుడైన రామచంద్రుడు చేయబలసిన ఈ కార్యము నా తలపై పెట్టి తలంచి తిరా ఇది న్యాయమా? ఇన్ని దినములే పూర బెట్టితిరి ఇక రెండు మూడు దినములు వుండిన నేను నేడే సోదరుడై శత్రుఘ్నునితో అడవికి వెళ్లి నా రామచంద్రుని దోడ్కొనిపత్తునని ఆజ్ఞ దయచేయుడని ప్రార్థించెను.

అందుకు వశిష్టులవారు, “నాయనా! నీవు అమాయకుడవు! రామచంద్రుడు తనకు నేమిచిన రాలము గడువక ముందుగా వచ్చుటకు ఇష్టపడడు. ఏకవాక్య పరిపాలుడు, నీవెన్ని చెప్పిననూ రాముడు పడునాలుగు వర్షములు అరణ్య వాసము చేయక అయోధ్యను ప్రవేశించడు. నీవు ఆ ప్రయత్నమునకు వూనుకొనక, తండ్రి

అంత్యక్రియలు ఆచరించి తదుపరి నీయిష్టప్రకారముగావింపుము,” అని పదే పదే అనేక విధముల బోధించెను.

జేయునది లేక, భరతుడు సరి అని, వేదోక్త ప్రకారము తండ్రి కళేవరమునకు స్నానము చేయించి, ఓసుకొని పొవుటకు తగిన యేర్పాటులు గావించెను.

ఇంతలో తనకేదియో వక భావము హృదయమున మొలకెత్తగనే, అంతఃపురమునకు సరాసరి వెళ్లి కొనల్య, సుమితల పాదములకు నమస్కరించి, తల్లులారా! మీరు సహగమనమునకు ప్రయత్నింపకూడదనియూ, అట్లు ప్రయత్నించు పక్షమున, తాను తండ్రి అంత్యక్రియలను జరుపనేరననియూ, వారలలో మాట ఇప్పించుకొనెను. వారు కొమారుని ప్రేమానురాగములకు సంతసించి; నాయనా! నీయిష్ట

ప్రకారమే చేయుచుని మాటుచుచున్న తరువాత, నిడు దుఃఖముతో, సరయానదీతీరమున గంధపు చెక్కలతో యేర్పరచిన కాష్ఠమును చేరి, వశిష్టులవారు ఆశించినదానికంటే, చేయిరెట్టు అధికంగా పేదోక్తంగా తండ్రిగారి అంత్యక్రియలు భరతుడు గావించెను.

తండ్రి పేరుతో పోడశమహాదానములు చేసెను. గోదానములు, భూదానములు, సువర్ణదానములు, వస్త్రదానములు, అన్నదానములు, గృహదానములు, అశ్వదానములు, గజదానములు, ధనదానములు అత్యాది దానములు విరివిగా గావించెను. భరతుడు చేసిన పితృ కార్యము ప్రజలు పేసోళ్లా చెప్పుకొని అనందించిరి.

#### రామవియోజాధ

అయితే ప్రజలలో, పండితులలో, రాజులలో రాముడు లేని కొరత తీరలేదు. రామవియోగ బాధలు క్షణక్షణమునకు వారి హృదయముల బాధించుచునేయుండెను. ఇక చేయు నది లేక, రాముడు ఏకవాక్య పరిపాలనని వారెరుగుట చేత, యేమిచేసినా రామదండ్రుడు పదునాలుగు సువత్సరములు దాటువరకూ ఆ యోధ్యకు రాడని వారు నిర్ణయముచేసుకొని, రాముడు ఆయోధ్య వచ్చువరకూ వారు రామదర్శన నిమిత్తము బ్రతికియుండక తప్పదని యేదో పక విధముగ హృదయాలను రాజ్లగాచేసుకొని, కాలమును గడుప నిశ్చయించుకొనిరి.

#### మహాసభ

ఇంతలో గురువుగారైన వశిష్టులవారు, రాజులను, సామంతులను, మంత్రులను, పుర

ప్రముఖులను, పండితులను, ఋషులను కప్పించి పక సమావేశము జరిపెను. అందులో భరత శత్రుఘ్నులకు ధర్మానుసారముగా రాజనితులను బారస్కరించుకొని, ఉపదేశములు చేసెను.

ప్రథమమున కైకేయి చేసిన పన్నాగము మొదలు, రాముని వనగమనము వరకూ గల కథనతడు వివరించెను. తరువాత మహాభాజి యొక్క సత్యమును ధర్మ పరిపాలననూ, శౌర్య, విర్య-పరాక్రమ బలములను త్యాగ, యోగ, భోగాది కర్మకలాపములను, యజ్ఞయాగాది క్రమ విశిష్ట కార్యదీక్షలను వర్ణించెను. మహారాజు రామ పట్టాభిషేకమునకు గావించిన ప్రయత్నములు, వాటికి అడ్డతగిలిన అవాంతరములు కడకు, రామవియోగముతో తన ప్రామునే వీడెననియూ తెలిపెను.

ఇంతవరకూ, యెట్టి వివరములూ తెలియని భరతశత్రుఘ్నులకు గురువుగారు తెలిపిన వివరములు విసగనే, భరతశత్రుఘ్నులకు. పక వైపున పట్టలేని కోపము, మరొక వైపున సిగ్గు, దుఃఖమూ వారలను కృంగదీశెను. నేతముల పెంట పీరు భారలై వ్రాలెను, వారల విచారమును సభాసదులు చూడలేకపోయిరి. వశిష్టుల వారు సహితము తనకు తెలియకనే కంటిభారలు వదలెను. ఆ సభ మహాకోకముతో నిండెను; యెవ్వరున్నూ మాటాడలేకపోయిరి. కొన్ని క్షణములు సభ నిశ్శబ్దముతో స్తంభించెను.

వశిష్టులవారు యేమి చెప్పవచ్చుననూ భరత శత్రుఘ్నులు లక్ష్యము చేయలేదు. వారి మనసు కైక చేసిన పన్నాగములను తలచుచూ, అట్టి

తల్లి కొమారుడనై జన్మించుట యెన్ని జన్మల కర్మమోసని తలయెత్తుటకు సహితము సిగ్గు పడుచూ, యెప్పుడెప్పుడు ఆ సభను చీడి పోవనా అన్నబాధతో తలవంచుకొని వుండిరి.

ఉపశాంతి పలుకులు

వారి విచారమును గమనించి వశిష్టులవారు దగ్గరకు వెళ్లి వారిని తగిన ఉపశాంతి పలుకు లతో నోచారి "నాయనా! విచారించి ప్రయోజ నము లేదు; జరిగినది జరిగేపోయినది. ముందు జరుపవలసిన వాటికి తగిన విచారము నలుపుట మంచిది. అన్ని విధములా మీ తండ్రి అదృష్ట వంతుడు. అతని నిమిత్తము విచారించుట వ్యర్థము. నా మాటలను విని మీ తండ్రి అజ్ఞను శిరసావహింపుము. మహానా నీకు రాజ్యాధి పత్యమునిచ్చెను. తండ్రి వచనములను మన్నించుట వుచితము,

అడిన మాటను తప్పలేక మీ తండ్రి రాముని వియోగమునకొప్పుకొనెను. అతనియందలి ప్రేమానురాగములచే ప్రాణమునే విడెను. మాటకై ప్రాణమును విడెననుమాటలో యెట్టి సందియము లేదు. ప్రాణముకంటె మాటసె ప్రధానమని భావించుట చేత కదా, మాటను తప్పక తన ప్రాణమునైననూ విడుటకు సిద్ధ మాయెను? తండ్రి మాటను నెరవేర్చుట కైకదా, శ్రీరాముడు కూడా భార్యతో అడవికే గెను? కాన ఈ ఇష్టాకుల వంశమున అడిన మాటను తప్పక కాపాడుట ప్రధాన నీతి అదే మీ రాజజాతికి జ్యోతి.

భరతనికి అదొక శిక్ష

కనుక నీవుకూడనూ తండ్రిమాటను నిజెట్టుటకై, పరిపాలనా బాధ్యతను వహించక తప్పదు.

నీకు అన్ని విధములా మంగళమగుగాక; శుభములు చేగూరుగాక, నీ పైగల వాత్సల్యము చేతనూ, దయా అనుగ్రహములచేతనే, నేనిన్ని విధముల నీకుబోధింప బూనితిని. లేక నన్ను ఇంతటి బాధ్యతను నేను నీపై మోపియుండెడివాడను కాను. నీవు నీ తండ్రి కీర్తిని నిలబెట్టుగలవు పరిపాలనా శక్తి, ఓక్షత ఏనా కలదు. సంశయించక, అంగీకరింపుము," అని వీవు నిమురుచూ, ఆశీర్వదించుచున్న వశిష్టులవారి వచనములు విని, దిగ్గన ఆసనమునుండి లేచి వశిష్టులవారి పాదములపై జడి, భరించలేని దుఃఖముతో ఆదురుచున్న పెదవులతో, కంఠ మెత్తి, స్వామి! నిజముగా ఈ వచనములు నాపై గల ప్రేమానురాగములకు సూచనలా? నేనమ్మ లేకన్నాను! నిజముగా, తమకు నాపై అంతటి ప్రేమానురాగములే వుండి యుండిన, నాకిట్టి బాధ్యతను భారమును మోపుటకు అంగీకరించెడివారు కారు. ఇది నాకు వక శిక్షగా విధించుచున్నారు "

"యే రాజ్యము, పవిత్ర పావన పురుషుని అరణ్యమునకు పంపెనో, యే రాజ్యము ప్రజలను నిరంతరము కంటిధారలు కార్చునట్లు చేసెనో; యే రాజ్యము మహాభర్మాత్ముడైన రాజును కోల్పోయెనో; యే రాజ్యము ఈ ఇష్టాకుల వంశమునకు కళంకము కల్పింపెట్టెనో; యే రాజ్యము మహా పతివ్రతా మతల్లులైన కొనల్యా, సుమిత్రాదులకు వైభవ్యమునందించెనో; అట్టి రాజ్యమును ఈ భరతుడు ఆపవ్యజెప్పబూనుట, ఇది నా పాప ఫలము. క్రూరాత్మురాలైన లైక గర్భమును జన్మించిన దురదృష్ట ఫలము. నాకు ఈ శిక్షనిచ్చుచి కంటె నన్ను నా రామచంద్ర ప్రభువున్న

స్థానమునకు పంపి పుణ్యమును చేకూర్చుడు !  
వారల పాదసేవలు చేయుచు, వారు నడచు  
దారులను పూడ్చి తరింతును; కాన, ఈ  
రాజ్యమున క్షణమైననూ నే నిలువజాలను,” అని  
వశిష్టులవాడి నమస్కరించి వనమునకేగ అజ్ఞు  
డయిచేయమని కోరెను.

అంత మంత్రులు లేచి చేతులను జోడించు  
కొని భరతునితో ఇట్లు చెప్పవారంభించిరి :

“ప్రభూ ! రాజులేని రాజ్యము యెంతకాల  
మీ ధముగ జరుపుట మంచిది కాదు. గురువా  
జ్ఞును మన్నించి, మీరు పరిపాలనా బాధ్యతను  
చేపట్టక తప్పదు. శ్రీరాములవారు వచ్చిన  
తరువాత నమయోచితముగా తమరు ఇష్టాను  
సారముగా ప్రవర్తించవచ్చును. మా ప్రార్థన  
లను అంగీకరింపుము ; ప్రజలను పాలింపుము,  
రాజ్యమును చేపట్టుము ” అని చెప్పుకొనిరి.

తల్లుల హితబోధ

వక పరి మాతృదేవియైన కౌసల్యను దర్శించి  
వత్తునని భరతుడు కోరగనే, వశిష్టులవారు అందు  
లకు సమ్మతించెను. సమావేశమునుండి భరత  
శత్రుఘ్నులు సరాసరి కౌసల్య భవనమునకు  
పెళ్లి పాదములపై బడి, “అమ్మా ! దుర్మార్గురా  
లైన కైక గర్భమున జన్మించి, ఇన్ని విధముల  
అవాంతరములకు కారకుడైన ఈ భరతుని  
మొదలు క్షమింపుము. రాజ్య దుర్గతికి ఈ పాడు  
భరతుడే కారణము. నన్ను వనమునకు పంపు  
టకు ఆశ్చర్యపడింపుము, అనుజ్ఞయుమ్ము. నా  
ప్రభువు లేని ఆయోధ్యలో క్షణకాలము నేను  
తలమెత్తి తిరుగుటకు విలుకాదు. ఈ రాజ్యాధి  
కారము జ్యేష్ఠపుత్రుడైన శ్రీరాములదే కాని,

ఈ అల్పునకెట్టి ఆధికారమూ లేదు. నాకి  
భారము వద్దు.” అని దుఃఖించుచుండ, కౌసల్య  
ధైర్యమవలంబించి, “భరతా ! కాలగతులు  
గ్రహించి, విపాదమును విడచిపెట్టుము. ప్రస్తు  
తమ స్థితితముగానుండుటకు సమయము కాదు.

శ్రీరాముడు అడవిలోనుండెను మీ తండ్రి  
స్వర్గమును చేరెను. నీ తల్లులు, బంధువులు,  
మిత్రులు, జనులూ పరమ దుఃఖమున మునిగిరి.  
వారందరికీ ఇప్పుడు నీవే ఆధారము. కాల  
కర్మములు ప్రతిహతముగనుండెనని తెలుసు  
కొని నీవు ధైర్యము తెచ్చుకొనుము. తండ్రి  
ఆజ్ఞను నెరవేర్చుము. గురువాజ్ఞను శిరసా  
వహించుము. ప్రజాప్రార్థనలను మన్నింపుము.  
మంత్రుల ప్రయోగవనములను అనుసరిం  
పుము,” అని చేతులుపట్టి చెప్పుచున్న కౌసల్య  
వచనములు అతని హృదయమునకు కొంత  
చల్లని గంభమువలె మృదువుగా నాలెను.  
మధురముగానుండెను

కౌసల్య వికాల హృదయము.

తన తల్లి చేసిన కృత్రిమ వ్యాపారమును  
తలంచక, తనను సంశయించక, కౌసల్య ఇట్టి  
ప్రియవచనములు చెప్పట అతనికెంతయో  
తృప్తిగానుండెను, కౌసల్య వికాల హృదయ  
మునకు వాత్సల్యభావమునకు యెంతయో సంత  
సించెను. ప్రియకుమారుడైనరాముడు అడవికి  
పెళ్లిననూ సవతికొమారుడైన తనపై పుత్ర  
వాత్సల్యమింత గాఢమైయుండునని భరతుడు  
కలనైననూ తలంచలేదు తన తల్లియైన కైకకూ  
కౌసల్యకు గల వ్యత్యాసము పోల్చి విలులేక  
పోయెను. వికాల హృదయం భావములు

పూర్వత్యమును ధరించునన్న సత్యమును భరతుడు గుర్తించెను.

చేతులు జోడించుకొని. “తల్లీ! మీ ప్రేమ వచనములు నా హృదయమునకు చల్లని పన్నీరు జల్లులుగా హాయినిచ్చుచున్నవి. నేను రాములని తలచితిరి కాబోలు! తల్లీ! ఆ పవిత్ర రాముడను కాదు నేను కైకేయీ కుమారుడను! కుటిల స్వభావుడను! సిగ్గులజ్జలేని తుచ్ఛుడను! రామ శత్రుడను! నావంటి ఆధముని రామునిగా భావించి, సంభాషించుచున్నారని కాబోలు, మీ చిత్తము రాములయందే లగ్నమగుట చేత అందరిని రాములుగా తలంచుచుందురు.

నేను సత్యమును చెప్పుచున్నాను. నా మాటలు మన్నింపుము తల్లీ! రామచంద్రుడే ప్రభువు; ధర్మశీలుడే రాజ్యాధికారి, నాబోటి కుటిలచిత్తుడు రాజ్యమునేలిన భూమి పాతాళమునకు కృంగును. స్వార్థపరులు సంకుచిత చిత్తులు, దురాశాపరులు, ఆడంజర జీవులు, అహంకార వ్యక్తులు, అసూయాస్వభావులు, రాజ్యాధికారులు కారు. అట్టివారల వరిపాలన ప్రజలకు హాని కలిగించును; ధర్మమును నాశముచేయును; దేశమునకేకీడు వాటిల్లును. సదాచార, సచ్చిత్త, త్యాగ, సత్యవాక్యపరిపాల

కులే రాజ్యాధికారులు. అట్టి ప్రభువు వక్క రామచంద్రుడు తప్ప అన్యులు నాకగుపించుట లేదు. కాన, నేను ఇప్పుడే వెళ్లి, రామచంద్రుని పాదముపట్టి ప్రార్థించి ఆయోధ్యకు తోడ్కొని వత్తును,” అనుజ్ఞ దయచేయుము. అలసింపక ఆశీర్వాదింపుము, అని పాదములపైబడెను.

భరతుని మాటలు కౌసల్య హృదయమున కెంతయో శాంతినిచ్చెను. “నాయనా! నా రామభావములు అన్నియూ నీలో ఉట్టిపడుచున్నవి. నిన్ను చూడెననూ రామవియోగమును భరింతును, నీవునూ అదవికి వెల్లిన ఇక మాగతియేమి? నీవు తప్పదని అందువా నన్ను కూడనూ నీతో అదవికి తోడ్కొనిపొమ్ము. నేనెవరి నిమిత్తము ఆయోధ్యలో జీవించవలెను? పతిని కోల్పోయి సుతునకు దూరమై, ఈ నతి జీవించుటకంటే, వారి వియోగ బాధలో నా ప్రాణములు లీనమొనర్చుట మంచిది కదా? గురువాజ్ఞనుసాంది రమ్ము మనము అరణ్యమున ప్రవేశించి సీతారామలక్ష్మణులతో కౌతకాల మైననూ గడిపి నా జన్మమును ముగించుకొందును అని పలికిన పలుకులు భరతునకు కొంత శాంతినిచ్చెను. అంత కౌసల్య సుమిత్రలకు నమస్కరించి, కైకగృహమునకు బయలుదేరెను.

సశేషము



## సాయి పలికినప్పుడు

నా జీవితములో 1973 ఆగస్టు 14 వ తేది అత్యంత సుదీనము. ఆ ముందురోజు అధ్యాత్మిక విషయములలో నాకు కొన్ని సందేహములున్నవని, మరునాడు విశ్రాంతిగా వాటిని గురించి నాతో ముచ్చటించుకొనని బాబా నాతో చెప్పినారు. 14 వ తేదిన మూడు 45 నిమిషములు దివ్యమైన శుభదేశామ్మత మును బాబా వర్ణించినారు. ఆ నిమిషములలో నేను నేర్చుకొనినది, గతయిరువది సంవత్సరములలో నేను కూడ పెట్టుకొనినదానినంత మాయము చేసివేసినది.

నా సందేహములను గురించి నేను బాబాకు చెప్పినవసరము తేకపోయినది, వాటిని గురించి బాబాకు తెలుసును. ఈ అనుభవముతో కలిగిన అనందముతో నిరుత్తరుడనైనాను. అప్పటివరకు బాబాను ఈశ్వరుడని చెప్పినవారెందరు, అంధవిశ్వాసముతో, మహిమలుచూచి మోసపోయి, అతిశయోక్తులు చెప్పినట్లు భావించినాను. కానీ ఆగస్టు 14 వ తేదిన, నాకు కలిగిన అద్భుతానుభవముతో, వారు మానవరూపధారియైన పరమాత్మ అని దృఢవిశ్వాసము కలిగినది.

బాబా బోధాత్మకమునాలకించుటే ఆద్భుతానందానుభవము. నాలోని చైతన్యమెన్నోరెట్లు పెరిగినట్లు భావించినాను. వారు దివ్యజ్ఞానమును వివరించుతూ నా మనస్సులోని ముడులు విప్పించుచుండగా, నాయందున్న ఆహంభావమేదివ్యశక్తిలోనో కరిగిపోయి

నట్లుగా తలంచినాను. సంపూర్ణానందముతో ఆందు లీనమైపోయినాను.

బాబా అతి శక్తివంతముగా మాట్లాడుటేకాక, వారు చెప్పినది అవగాహన చేసుకొను శక్తిని కూడా మనకును గ్రహించుకారు.

నాకు మరొక విషయము ప్రకాశమైనదైంది. ఎవ్వరైనా యిద్దరు వ్యక్తులు సమావేశమైనప్పుడు, వాస్తవములో, రెండు భిన్నమైనవిధములు, అనేకానుభవములతో, వాటిని గూర్చి వ్యక్తిగతవివరణలతో, ఎన్నో జ్ఞాపకములతో, అనుబంధములతో, పక్షపాతముతో, అనేక విషయములను, పరిస్థితులను గురించిన అనుకూలప్రతికూలభావములతో, అగణిత ధోరణులతో, ఒకదానినొకటి ఎదుర్కొనుచు సమావేశమైనవని అర్థము. వారిద్దరు సంభాషణలో ఉపయోగించు పదజాలమునకు ఇవి అన్నిమూలముగా ఉంటవి. కాని, బాబా మనతో మాట్లాడునప్పుడు, వారిలో యీవిధానమే కనుపించదు! అంతే కాదు. మన మనస్సులందు అస్తవ్యస్తముగానున్న భావములన్నింటిని ఒక పద్ధతిలో పెట్టుకొను శక్తిని మనకు కలుగజేస్తారు! వారిమాటలు మన భావమునకు చక్కగా అతికినట్లుండును. ఏ మూతము తన భావమునకు తన బాపతగివున్నదా అనే ప్రయత్నము లేకుండానే, తన భావము సరిగా వ్యక్తము చేసినానా అని ఆలోచించవలసిన అవసరము

ఏమీ లేకుండా బాగా సంభాషించగలరు ; ఆశ్చర్యము లలో ఆశ్చర్యము ! వారు పలికిన ప్రతిమాట దాని ఆర్థముతో ' ఘనీభ వింఽనట్లుండును. ఆ మాటలన్ని ఒక శ్రవ్య చిత్రముగా తయారవుచవి. ఈ చిత్రము కన్నులకు కట్టినట్లుండును ; దానిని పీల్చవచ్చు, స్పృశించవచ్చు. బాబాయొక్క భౌతికవిశ్లేషముగా భావించవచ్చును. " వాతనియామక యంత్రము (air condition) శరీరమును చల్లపరచునుగానీ, మెదడును వేడెక్కించును " అని వారు పలికినప్పుడు, నా 'శరీరముతో' చలి, తలలో వేడిని అనుభవించి నట్లయినది. అదే విధముగా, వారితరవిషయములను గురించి చెప్పినప్పుడు వాటికి అనుగుణ్యమైనభావములు మనలో కలుగుతవి. ఇంతటి శక్తివంతమైన మాటలకు మూలమెంతో అద్భుతమైనదని, గుహ్యమైనదని అని పించినది. ఆ శక్తికి గురించి చెప్పటకుకానీ, దానిలోను కలదుటకుకానీ, నేనెంతో అల్పుడను.

పతంజలి యోగ సూత్రములలో, ఈశ్వరుని గురించి ఈ విధముగా వర్ణించబడినది ; భగవంతుడై

ఆ భగవంతుడు భూమి మీద అవతరించి ఆయన నిజరూప దర్శన భాగ్యమును, ఆయన దివ్య సందేశము విను అదృష్టమును, ఆయన దివ్య పాద నమస్కార అనుగ్రహమును, వారి కరుణాకటాక్షమును. శ్రేష్ఠము అనుభవించే అవకాశమును ఇచ్చుచున్న సమయము మనము జీవించుట మహాభాగ్యము. మనము ఎంత అనుగ్రహ పాత్రులమైతిమో, ఎంత అదృష్టవంతుల మైతిమో వూర్తిగా గ్రహించుట అవశ్యకము.

ఏదో ప్రత్యేక మహా సుకృతములను పూర్వ జన్మ ములలో చేసియుండుట చేతనే ఈ భాగ్యము పొందే అర్హత మనకు లభించినది. ఇదే నాకు బొంబాయిలో,

ఆటంకములకు (అవరోధములకు) చలించదు, కర్మ బద్ధుడుకాదు : కర్మాశీతుడు. ఆతడే సర్వ కర్మ ఫలము. వారియందే సర్వశక్తులయొక్క, సర్వజ్ఞానము యొక్క మూలమున్నది. ఉపదేశకులకే ఉపదేశకుడు ; కాలాశీతుడు ; బాబా ఈశ్వరుడని నాశేషాత్రము సందేహము లేదు.

ఆ సంభాషణలో, బాబాలోనుండి అనురాగవాహిని ప్రవహించినది. ఈ విశేషమైన అనుభవమనందించి నందుకు నేనేంతో అద్భుతవంతుడను.

వాస్తవములో, సత్యముగా నాకు ప్రత్యేక అస్తిత్వము లేదని తెలియజేసినందుకు, నా కృతజ్ఞతనెట్లు ప్రకటించ గలను ! బాబా ఒక వృక్షమును నాటినారు ; దానికి వృద్ధి చెందు శక్తినిచ్చినారు ; దానికి బాబా నీరు పోసినారు ; ప్రోదిచేయుచున్నారు. ఫలితములు వారి ప్రకటనలు ..... నేను వారి సంస్కర్తములో ఉన్నాను, నేను వారితోవున్నాను, నేను వారి స్వరూపమునే

దత్ పెథె

భృగు పంహితలో నా జీవితమును కూర్చి చదువుచూ, ఒక పండితుడు ఇట్లు సుడిచినాడు " గత జన్మములలో చేసుకోబడిన సుకృతవిశేషములవలన నీకు మహా పురుషునితో సంస్కర్తము ఏర్పడినది,"

మనకు మనమే అభినందించుకోవాలి. భగవంతుడు 47 సంవత్సరములుగా, మనకోసము వచ్చి ఈ భూమి మీద సంచరిస్తున్నాడు. ఆయనకు మన పేరమను, మన విశ్వాసమును. మన పవిత్ర భావము లను సమర్పించుకోవలసిన కరుణామిది....జై భగవాన్

ఇంగ్లాండ్‌లో

## అందరిలోను ఆవరించి . . . .

శ్రీ భగవాన్ సత్యసాయిస్వరూప మవరిచ్చిన్నము. అప్రమేయము. వాఙ్మనస్సులకందనిది ప్రేమించిన వారికి సులభగ్రాహ్యమైనది. అప్రమేయమయ్యు ప్రమేయమగునది ; అవ్యక్తమయ్యు వ్యక్తమైనది. అపరిచ్ఛిన్నమయ్యు పరిచ్ఛిన్నమైనది ; గుణాతీతమయ్యు గుణశాలియునది భగవత్త్వము ఎవరు ఏరూప మననుపాసించిన ఆ రూపముననే యుండి వారి కందు నది భగవత్త్వము ప్రేమించినవారి హృదయములను విడనిచి భగవత్త్వము—అఖండ ప్రేమస్వరూపమే భగవత్త్వము. దీనిననుభవించవలెనే కాని ఇట్టిదని వర్ణించటకు వీలుకాదు. శ్రీ సత్యసాయి భగవాన్ సామాన్య మానవుడు, మానవోత్తముడు, పురుషోత్తముడు అప్రమితుడు, నితిప్రభోధకుడు, ధర్మప్రచోదకుడు వేదప్రచారకుడు, గాయకోత్తముడు, సుందర రూపుడు నటుడు, కోమలగ్రాతుడు, సుస్వరశోభితుడు, దివ్యపురుషుడు, సిద్ధపురుషుడు, అనిర్విచనియ మహిమ్యానితుడు. భగవాన్ నడక, రూపము, మాట, పాట సర్వము మధురమే “మధురాధిపతే రఖిలం మధురం” అను వాక్యమును శ్రీ సత్యసాయి ఉద్ద ప్రత్యక్షముగా చూడకచూచును. భగవాన్ ఒక వేదము ; పురాణము ; మహా కావ్యము, అవ్యాహతమగు వాక్ శక్తిచే వేదము, హితమును దృష్టాంతములతో చూపుటలో పురాణము —

చేయవలసిన దానిని చెప్పక ఆనందముతో ఎవరికి వారే ఆచరించుటలు చేయటంలో మహాకావ్యము.

శ్రీ భగవాన్ ఒక భగవద్గీత- అది కర్మయోగమును, భక్తియోగమును, జ్ఞానయోగమును శరణాగతిని కూడ బోధించును. ఆ ప్రశాంతి మందిరము ఆర్తజనతాపహర ప్రశాంతిమందిరము. ఆ ప్రదేశమే మనసును చల్లపరుప గలదు. ప్రశాంతి నీయగలదు. అక్కడ ధూర్తులు, కితవులు, అవినీతులు, అర్జులు ఉండరు. అందరూ భగవత్త్వోపాసకలే. ఎవరిమట్టుకు వారికి తెలియకుం డగనే నామ భగవాన్ అందరిలోనూ ఆవరించి యుండురు. ఇది ఒక విచిత్రమైన అనుభవము. అక్కడి ఉన్నంత సేపూ మనస్సున మరొకటి మెదలదు. ఎంత ఆర్తుడైనా ఎంత ధూర్తుడైనా శ్రీ సాయి భగవానే వాని మనసున కాలంబనమై యుండును. ప్రేమమయ వాత్సల్యపూర్ణ సర్వశక్తిమంత, సర్వసులభ సుమధుర, భగవత్త్వమే శ్రీ కృష్ణతత్వము అదే శ్రీ సత్యసాయి భగవత్త్వము.

ఓం నమః శాయినే

ఓం నమః సత్య శాయినే

ఓం నమోభగవతే సత్య శాయినే

శ్రీ భాష్యం అప్పలాచార్యులు

# శ్రీ సత్యసాయి విజయం

( ఋర కథ )

కూర్పు : అ మ రేం ద్ర

భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యమార్గములు  
ప్రజలకు బోధించే భళాభళి

భుక్తి ముక్తి శక్తి ఇత్తును  
శీర్షన చేయండి భళాభళి

అనుచు బాలకుడు అద్భుతమైన  
భజనలు చేయించే భళాభళి

“ మానస భజరే గురుచరణం  
దుస్తర భవ సాగర తరణం ”

వచనం అటుతరవాత కొన్నాళ్ళకు అన్నగారు హంపీ విరూపాక్షాల  
యానికి బాబాను తీసుకువెళ్ళారు, అక్కడొక గొప్ప చిత్రం  
జరిగిందయ్యా, మరుపురానిసన్నివేశమది.

వంత ఏం జరిగిందో త్వరగా చెప్పవయ్యా నాయనా !

కథకుడు అంతా ఆలయంలోపలికి వెళ్లారు. ఆయన ఒక్కరే వెలుపల  
మండపం దగ్గర స్తంభానికి ఆనుకుని ఆకాశం వంక చూస్తు  
న్నారు. అప్పడేం జరిగిందంటే—

తమ కన్నులనే నమ్మజాలకా  
తడబడిపోయారా భళాభళి

మూల విరాట్ స్థానంలో వారికి  
బాలుడు కనుపించే , ,

కలయో వైష్ణవమాయో అంటూ  
కలకర పడ్డారూ , ,

విరూపాక్షుడే తానని బాబా  
నిరూపించినాడూ , ,

జీవుడు కానూ దేవుడనేనూ । తందానా  
 ప్రాణకమల మకరందం నేనూ । ,,  
 మేనొక రూపం నేనొక దీపం । ,,  
 మెరుపు తీగయే నాదు స్వరూపం । ,,  
 మేలుకొలిపి ఈ మానవ జాతికి మేలు చేయగలనూ । ,,

పచనం ఆ తరవాత ఒకనాడు మన పద్నాలుగేళ్ల బాబు  
 పద్నాలుగు భువనాలు పాలించే సాయిప్రభువైపోయి  
 1940 సంవత్సరం అక్టోబరు 20 తేదీన ఏమన్నారంటే  
 నాకు మీకు సంబంధము నేటితో సడలిపోయెనయ్యా । భళాభళి  
 భక్త బృందమే నావారలు మరి వారివాడ నేనూ । ,,  
 భక్తానందమే నా ఆహారం వారి మనస్సుల నాదు విహారం  
 ముక్తిహార్దమున సాగిపొండి  
 ఇక రక్తిని విడదండి ,,

పచనం ఈ విధంగా ప్రారంభమైన సాయి ప్రచోదం పావన  
 జీవనదిగా ప్రవహిస్తూ ఎందరినో పునీతంచేస్తున్నది.

పంత ఇందాక మనం ఎస్తుంటే దారిలో కనుపించిందే పాత  
 మందిరం. దాని సంగతేమిటో చెబుతానన్నావుగదయ్యా

పచనం అది సాయి కృష్ణుడు ఆడిపాడిన గోకులం. ఆ మందిరం  
 1945 లో ఏర్పడింది.  
 బాలసాయియే పరమదైవ మని తందాన  
 భక్తులసేవయే తనకు ధర్మమని ,,  
 తలచి కరణము సుబ్బమ్మగారు ,,  
 వేసినదొక్క పాకను వేడ్కతో ,,

పచనం అప్పుడు స్వామి భక్తులతో ఆడుతూ పాడుతూ, అర్చి హరిస్తూ  
 ఆనందం చిలకరిస్తూ సంచరించేరు అప్పుడు—  
 తిరుమలరావను భక్తుడక్కడికి తరలి వచ్చినాడూ । భళాభళి  
 తిరుగులేని తన పేగునొప్పితో శరణు వేడినాడూ ,,  
 కరుణతోడ మన బాబా అతనికి కలలోకనుపించి । ,,  
 కత్తితోడ ఆ పేగును కోసి కడుపును సవరించే । ,,

తెల్లవారి తన పక్కచూసుకుని తెల్లబోయినాడూ ।తందాన  
 నెత్తురు దాగులు దుప్పటినిడా చిత్తర పోయాడూ । ,,  
 మాయమైర దా బాధ సర్వమూ మరుసటి దినమందే ,,  
 కలలోకనబడి ఆర్తిహరించే కరుణామయుడండీ । ,,  
 భక్త రక్షణమే బాబా దీక్షగా వరలుచుండునండీ  
 అమమతి గొని ఆ తిరుమలరావు ఆప్పడు కట్టి చె  
 ఆచటికి వచ్చే భక్తుల వసతికి ఆ మందిరమిదియే ॥

వంత అయితే ఆ మందిరంనుంచి బాబా ప్రశాంతినిలయానికి ఎప్పుడు  
 వచ్చారయ్యా ? గోకులంనుంచి బృందావనం మారినట్లు !

కథకుడు ఎప్పుడంటావా ? 1948 లో ఏర్పడిందయ్యా మనంపున్న  
 ఈ నిలయం. ఎందుకంటే

దేశదేశముల సత్యసాయియే దేవుడంటు తెలిసే తందాన  
 దివ్యభక్తులకు పుట్టపర్తియే తిరునాళ్లయిపోయే ! ,,  
 జన సముద్రమే కదలివచ్చె జలసముద్రమును మించి । ,,  
 భక్తుల గుండెలె బాబాగుడులై । ,,  
 బాబానామమే దివ్యమంత్రమై । ,,

పుట్టపర్తి పుణ్యాల రాశి  
 పుడమిపైన రెండవ కాశి  
 అన్నలారా, రెండు కన్నలారా మనము  
 దరిసించుకుందాము తరియించి వద్దాము -  
 మందమతివిడనాడి అంధమతులముగాక  
 ముందుగతులను కనగ ముందడుగు వేద్దాం

వచనం ఆనుకుంటూ అసంఖ్యాకంగా తరలి వచ్చే ఆ భక్త జనావళి  
 సౌకర్యం కోసం వెలసింది.

అశాంతి హరమౌ ప్రశాంతినిలయం అవని వెలసెనండీ,  
 చింతలెన్ని మన యిటనుండినా తందానా  
 పంతలెన్ని తమ ఒంటనుండినా ,,  
 జగతలోనే మటుమాయంచేసే ,,  
 అంతులేని మహిమలకు మందిరం తందాన  
 శాంతిసౌఖ్య సౌభాగ్య సుందరం ,,

వంత ప్రశాంతి నిలయం దేశదేశాలవారికి పవిత్రక్షేత్రమై పోయింది.  
 సర్వమత సమ్మతమైన మహిమాలయం రెండవ హిమాలయం.

కథక అలనాడు పిర్మిల్ సాగిన భక్తరక్షణ, ధర్మపోషణ నేడు కూడా బాబాకొనసాగిస్తూ వారే వీరని నిస్సందేహంగా నిరూపిస్తున్నారు : కాలికి తాడుకట్టిన పావురాలలాగా తనవారిని దగ్గరికి చేర్చుకుంటున్నారు.

రగడ పంటచేసేవేళ అదిలించి కొడుతుంది  
పడ్డించు సమయాన ముద్దుగా పెడుతుంది  
మన తల్లి శ్రీసాయి మాతరా । సై  
ఘనప్రేమ సముపేతరా । సై  
ప్రేమ స్వరూపమే సాయిరా । సై  
జీవకోటికి దొరకె హాయిరా । సై  
చెదపట్టిందని చెట్టును కూలుచుట క్షేమంకాదన్నా । భళాభళి  
చెద తొలగించి చెట్టును పెంచగ చేరవచ్చె సాయి ..

పాట : ప్రేమావతారా సాయిమహిమావతారా సాయి  
యుగావతారా సాయి కలియుగావతారా సాయి.

పంతు వెయ్యితల్లల ప్రేమ వెయ్యితండ్రుల మమత వెరసివేసినా  
తులతూగవు బాబా ప్రేమకు. ఒక్కసారి రుచిచూస్తే వదల  
గలమా ?

కథక అమ్మల గన్న అమ్మరా । సై  
ఆదరించెడి అయ్యరా । సై  
అందులకే శిష్యక్తి రూపమై । తందాన  
అందరినీ అలరించు స్వామిరా । ..  
ఆయనే రాముడై ఆయనే కృష్ణుడై । ..  
సకల దేవతలరమ్య స్వరూపమై । ..  
మన సాయి వెలసేనురా ..  
జనులెల్ల మురిసేనురా ..  
సాయి కనరానట్టి స్థానమేలేదురా ..  
ఆయనది కానట్టి నామమే లేదురా ..

పంతు అంతా సాయిమయం జగమంతా సాయిమయం అందామా !

- కథక      సాయి సర్వాధారుడై సకల జగదభిరాముడైనాడు.  
సనాతన ధర్మ సంస్థాపనకు కంకణం కట్టుకున్నాడు.  
నరుల-దరకూ తరణోపాయం
- నామస్మరణమెరా      భళాభళి  
నాగుపాములా తిరిగె మనసుకు  
నాగస్వర మదిరా      ,,  
సత్యశాంతి ధర్మప్రేమలతో      తందాన  
నిత్యజీవన యాత్రసాగాలీ      ,,  
నాల్గు గుణాలే నాల్గు వేదముల సారాంశంబనరా ।      భళాభళి  
భారతదేశపు రథానికవియే నాల్గు చక్రములురా      ,,  
బాబాయే మన సాఁధికాగా పరుగులు తీసెనురా      ,,  
భద్రదముగా భాగ్యోదయ సీమకు పయనము సాగెనురా      ,,
- వచనం      భూమాత, గోమాత, వేదమాత — ఈ మాతలను పోషించు  
కోవాలి అంటున్న సాయి మాత
- రగడ      వేదమన్నదే మనకాజరణం ।      తందాన  
అంధకారమున ఆశాకిరణం ।      ,,  
భేదము తొలగి మోదము కల్లును  
వేదమెరిగియున్నా      ,,  
విశ్వానికి మన భారతదేశం      ,,  
వినిపించే నొక శుభసందేశం      ,,
- వచనం      వేదములను పునరుద్ధరించి సనాతన ధర్మం సంపూర్ణంగా  
వికసించటం కోసం విద్యన్మహాసభ, వేదపాఠశాలా నెలకొలి  
పారు. జనని సంస్కృత భాషను పోషణ చేస్తున్నారు.
- వంతు      అవునొను. కళాశాలలు కూడా ఏర్పాటుచేకారని విన్నాను.
- కథక      బృందావనమున యువకుల కొకటి ॥      తందాన  
అనంతపురమున మహిళల కొకటి      ,,  
సుందరముగ నిర్మించారూ      ,,  
శుభ సందేశం అందించారూ      ,,
- వంతు      ఏమిటయ్యా సందేశం ?



కథః      అందించెను ఒక సందేశం  
 అన్ని జాతులకు ఆదేశం      తందాన  
 విద్యయన్నదే మనుజులందరికి  
 హృద్యమైన ధనమో      ,,  
 చిరంజీవులకు చెప్పితీరవలె  
 చదువుల మర్మాలూ | తం | బాలవీరులే భావిపౌరులు | తం.  
 శ్రీమతులకు బోధించిన చాలును  
 చిక్కని ధర్మాలూ | తం | న  
 ఉయ్యాల ఈ పేటికేలూ | తందాన  
 ఉర్వి నె సరిదిద్ది యేలూ | ,,  
 అప్పుడేదేశం అద్భుతశోభల  
 అలరారేపండి      భళాభళి  
 అక్షర జ్ఞానం అలవడినంతనె చదువురాదు బాబూ      ,,  
 రక్షకుడగు పరమాత్ముని తెలుపుటె  
 చదువుల సారమురా      ,,  
 చక్రహస్తుని ప్రకటన చేసే చదువదియే చదువూ      ,,  
 హరిగుణగానము నేర్పని గురువూ ధరణీకగును బరువూ      ,,

వంత      అందుకే నన్ను మాట బాబా బృందావనంలో పెద్ద ఎత్తున  
 వేసవి ప్రబోధ పాఠశాలలు నడుపుతున్నారు.

కథక      బృందావనం ప్రాచీన కాలపు తపోవనం. అక్కడ స్వామి  
 నడుపుతున్నది ఋషికులం, గురుకులం. అంతటి ఘనమైన  
 కార్యక్రమం నిర్వహించటం మాటలా ? సర్వశక్తి సమ  
 నిస్తుడైన సాయినాథ ప్రభువుకే సాధ్యం.

వంత      నిజం నిజం. అంతర సాధ్యమైన కార్యాలు సాయికి సులభం  
 సుసాధ్యం. సాయితత్త్వం విస్తరింపజేయటం కోసం నేడు

ఈరూరా భజన మండలులూ సేవాసమితులూ వెలసి కృషిచేస్తున్నాయి.  
 బాలవికాస దళాలూ, సేవాదళాలూ, మహిళా విభాగాలూ  
 సాయి ప్రబోధాలను అందరికి అందిస్తూ ఆమృతధారలు  
 చిందిస్తున్నాయి.

పాట సాయి శ్రీ సత్యసాయి - నీ నామస్మరణ మెంతైన హాయి.  
 రాగమాలికల రాముని కొలిచిన  
 త్యాగరాజునికి తమ్ములమయ్య  
 అన్నతమంటే మృత్యువంటివీ  
 అమృతమంటే సత్యమంటివీ  
 స్వధర్మాలను ఉద్ధరించుమని  
 అధర్మాలను ఉత్తరించమని  
 మెరుపుతిగవై మానవ జాతికి  
 వెలుగుచూపితివి జిలుగు కూర్చితివి  
 నీ పేరే నెజమగు జపమాలా  
 నిన్ను మరచి వేరే తపమేలా ?

వచనం త్యాగయ్యగారు రాముణ్ని గురించి చెప్పినవన్నీ మన సాయి  
 రామునికి సరిపోతాయి. ఉండేది సాయి ఒకడు, తామసాది  
 గుణరహితుడు: ధర్మాత్ముడు, సర్వసముడు. గురుపూర్ణిమ—నవ  
 రాత్రి—శివరాత్రి పర్వచినాల ప్రాముఖ్యం వివరిస్తూ స్వామి  
 చేసే ఆధ్యాత్మిక ప్రబోధం అసాధారణం అసమానం; పండిత  
 పామరరంజకంగా గుండెలకి తగిలేట్లు చెబుతారు.

రగడ కోటివీణలూ ఝంకరించురా గొంతు విప్పినంతా । భళాభళి  
 కోటికోకిలలు కుహూరవమ్ముల కొసరి కూయునండీ । భళాభళి  
 భస్మరాసులకు ప్రాణమొసంగే పావన జాహ్నువిరా । భళాభళి  
 బాబా పలుకులు తొలకరి చినుకులు । తందానా  
 బాబా మాటలు వెన్నెల బాటలు । తందానా  
 బాబా పాటలు తేనెల పూటలు । తందానా

పంత ఆ పువన్యాసం ఒకసారి వింటే మరుపురాదు. ఇంకెవరి  
 మాటలమీదా మనసు పోదు. ఆ మాటలు ముత్యాల మూటలు.

కథక రగడ  
 అలింపరా....పాలింపరా  
 సత్యసాయి సందేశం మంత్రోపదేశం  
 అచంచలం దీక్షతోటి అవరోధాలెల్ల దాటి  
 కోటి వేల్పులకు సాటి కృష్ణసాయియని చాటి  
 ప్రేమకు మదిలో పాదులు తీసి

మమతకు మనసుల నీరే పోసి  
మానవ సేవే మాధవ సేవని  
మనుగడలో చూపి ! అలింపరా

పంత బాబా ఎన్నో మహిమలు చేస్తారనీ, విభూతులూ ఆభరణాలూ  
పుంగరాలూ ఇస్తారనీ అంటారు. ఆ మాటెచెప్పవేం ?

కథక ఆ మహిమలన్నీ బాబా అద్భుత శక్తికి నిదర్శనాలేకాని ప్రదర్శనాలు కావు. అవి కూడా భక్తుల రక్షణ కోసం, ఆనందం కోసం బాబా చేస్తారు. ఒక్కొక్క భక్తుణ్ని కదిలిస్తే ఒక్కొక్క గ్రంథానికి సరిపడ్డ అనుభవాలు చెబుతాడు. అలనాడు షిర్డీలో వర్తకులు తైలం ఇవ్వకపోతే ప్రమిదల్లో నీళ్లు నింపి దీపాలు వెలిగించాడు సాయి. ఇప్పుడు కూడా ఆపదల్లో చిక్కిన తన భక్తుల్ని సంరక్షించటం కోసం ఎన్నో మహిమలు చేస్తారు బాబా

ప్రాణంలేడిని శవాలగదిలో పడవేసినవాడూ భళాభళి  
భక్తరక్షకుని హస్తస్పర్శతో బతికి లేచినాడూ ! భళాభళి  
ఎన్నని చెప్పమ బాబా మహిమలు ఎన్నతరము గాదూ  
కన్నవారికి విన్నవారికి కడువంతగ దోచూ  
అన్నిటికంటే మనిషిని మార్పుట మిన్నయైన మహిమా ! భళా  
రాతిగుండెలే వెన్నముద్దలై రంజిల్లును నేడూ ! భళా  
పరుసవేదిరా బాబా ప్రేమ నిరుపమానమయ్యా ! భళా

పంత ఇన్ని మన కోసం చేస్తున్న కరుణామయుని ఋణం నరులం  
ఎల్లా తీర్చుకోగలం ? సాయి నాకు ఏం చేశాడంటూ అడిగే  
వారు సాయికోసం నేను ఏం చేస్తున్నానని ఎన్నడైనా  
ప్రశ్నించుకున్నారా ?

కథక ఆయనకు మనం ఏమి ఇవ్వగలం ? ఆ ప్రేమమూర్తికి ఇతరులకు ఇవ్వటమే ఆనందం. ఏదీ కోరని స్వామికి నేడు  
సమర్పిద్దాము మన దేహపత్రం ॥ తందానా  
సమర్పిద్దాము మన హృదయ పుష్పం ! ,,  
సమర్పిద్దామురా కర్మఫలం ,,  
మన ఆనంద బాష్పాల జలం ,,

వంత            ఇంతసేపూ దరహాసాలు వెదజల్లుతూ కథవింటున్న స్వామి  
ఎల్లా మెరిసిపోతున్నారో చూడు ఉయ్యాలలో

కథక

పాట

ఈగాలి ఉయ్యాలలూగాలి  
ఉయ్యాలలూగాలి జంపాలలూగాలి  
వెయ్యాలి హృదయాన ఉయ్యాల సాయికి  
పాలకడలిని తూగు పన్నగశాయి  
భక్తాళి మనసులా బంగారు సాయి  
అఖిల బ్రహ్మాండమే తూగాడు డోల  
నాలుగూ వేదాలు గొలుసులై వ్రేల  
అలించి మా మనవి లాలించి పాలించి  
అర్చిని తొలగించు కృపామూర్తి మా చక్రకర్తి !

రగడ

విశ్వమంతట వినూత్నతేజం విరిసినదీనాడూ ! భళాభళి  
శాశ్వతమైన సాయి యుగమె జగమందున సాగేనూ ,,  
సత్యధర్మములు శాంతిపేమలూ నిత్యము వెలసేనూ ,,  
ఆనంతమైనది సాయి చరిత్రం తందానా  
భవభయ హరణం పరమ పవిత్రం ,,  
ఆయన ముహుర్ముహుర్తం సాధ్యమా  
ఆమర కవులకైనా ,,  
సద్గతినొసగే సాయే మనకూ చక్కటి కనుదోయీ ,,  
సద్గురువై బోధించును నిత్యం శివసుందర సత్యం ,,  
శ్రీ సాయీశ్వర చంద్రశేఖరా శ్రితజనమందారా ,,  
కరుణ జూపి సద్భక్తి నొసగి మము కాపాడుము దేవా ,,  
జగద్గురూత్తమ పీఠమురా మన ప్రశాంతినిలయమ్ము || శ్రీ  
నిగమాగమ సారామృత వర్షము నిత్యప్రబోధమ్ము । శ్రీ  
ప్రశాంతి నిలయమె కైలాసమురా । తందానా  
పంచేశ్వరుడి సాయినాథుడూ ।  
కుటిల కుంతలాల్ జటా జూటమురా । ,,  
గళమున దాచి హాలాహలమూ ,,  
కళల నిండు జాబిల్లివదనమున ,,  
మధురశాంతి సుధ వసుధకొసంగెను ,,

శ్రీ సాయీశ్వర చంద్రశేఖరాశ్రమజనమందారా  
చీకటిదారుల వెలుగుజూపిమము నడిపింపుముదేవా

మంగళం

సాయీ నీకిదే మంగళం

శ్రీ సత్యసాయీ నీకిదే మంగళం

కంటిరెప్పా వోలె ఇంటా జంటా నుండి

కాపాడి డరిజేర్చు కరుణాభరణ

సత్యసాయీ నీకిదే మంగళం

రాజీవనయగ దివ్య తేజోవిరాజమాన

రమణీయ రూప సత్యసాయీ నీకిదే మంగళం

సాక్షేతపురధామా సకలగుణాభిరామా

నవనీల ఘన శ్యామా సాయీ పరంధామా

శ్రీ సత్యసాయీ నీకిదే మంగళం

## భజన—భేషజము

ఆరు సంవత్సరముల నుంచి బెంగళూరులోని చామరాజపేట సత్య సాయీ సేవాసమితి విభాగమువారు గౌర్నమెంట్ మెంటల్ హాస్పిటల్ కు వెళ్లి ఆచట మాసమునకు రెండు మార్లు ముఖ్యమైన ఉత్సవదినముల లోనూ భజన కార్యక్రమములను శ్రద్ధగా నడుపుచున్నారు. డాక్టర్లు, నర్సులు, ఆ మానసిక రోగుల సంరక్షకులు ఈ భజనలు సలుపు సభ్యులకు స్వాగతమిచ్చి, ప్రోత్సహించుచున్నారు. ఈ భజనలు రోగులకు అలసట ను పోగొట్టి మనశ్శాంతిని అందించు నని వారి భావన. ఈ విభాగము వారు రోగులను చుట్టు ప్రక్కలనున్న దేవాలయములకు తీసికొని వెళ్లి వారితో కలిసి పూజలు సలుపుచున్నారు. ఈ రోగులలో కొందరు చక్కగ భజనలు పాడుచుండగా, మరి కొందరు తబల, హార్మోనియము వాయించుచుండగా మిగత అందరూ వారితో కలిసి గొంతెత్తి పాడుదురు. ఇందులో పాల్గొను రోగులలో 50 మంది పురుషులు 70 మంది స్త్రీలు కలరు. రోగులను వైట్ ఫీల్డులోని బృందావనమునకు ఒకానొకదినమున తీసికొని వెళ్లి, వారికి భగవానుని దివ్యదర్శన భాగ్యము కూడ సభ్యులు అందజేసిరి.

## పవిత్ర సమరము

మరలను కూడా చేర్చి మన చట్టా ఉన్న యీ దృశ్య ప్రపంచమునా ఆ పరబ్రహ్మములోని అంశమే కాని మరొకటి కాదు. ఉపనిషత్ కారులైన మహా యోగులు తమ సహజ జ్ఞానముతో తమ ఆత్మములు లలో ఈ సత్యమును చూచినట్లు వెల్లడించినారు. ఈ సత్యమును స్థిరపరచుటకే ఆచారములు మరల మరల సంభవించినవి. మునులు ఈ సత్యమును తమ తీవ్ర సాధనతో అనుభవించి జీవన్ముక్తులైనారు.

మోహక్షయమే మోక్షమని బాబా చెప్పినారు. ఈ దృశ్య ప్రపంచము పరమపదార్థము నుండి వేరు అనే మోహము క్షయించాలి. ప్రాచీన పుణ్యభూమి అయిన భారత దేశములో ఏ కొద్దిమంది మాత్రమే ఈ పరమ సత్యమును పరమ విశ్వాసముగా భావించినారు, ఈ సత్యమును అతి కొద్దిమంది మాత్రమే గ్రహించ కలిగినారు. చాలామందికి దానిని అవగాహన చేసికొని అనుభవైకవేద్యము చేసికొనుట కష్టము. దానిని బుద్ధితో అర్థము చేసికొనవచ్చునేమో కాని, అనుభవము ద్వారా వాస్తవానికి విశ్వసించలేకన్నాము. మహా అయితే, మనకు పనికి వచ్చుంతవరకు భగవంతుడొక సంకేతము, మాత్రమే ! దృశ్యప్రపంచమును గురించి హేతు వాదములో ప్రవేశము కలిగి, సైన్సు విద్యతో పెరిగిన ఆధునిక మానవునితోనే వచ్చిన చిక్కు ; హెచ్చుమందికి విశ్వాసమును కలిగింప లేని స్థితికి చేరుకన్నాము. మతమును మూఢ విశ్వాసముగా

భావించి 'బుద్ధిమంతులు' దానికి దూరముగా తొలగి ఉంటున్నారు.

ఆధునిక భారత ఆధ్యాత్మిక మహాద్రష్ట అయిన రామకృష్ణ పరమహంస తన జీవితకాలమందే, అన్ని మతములకు దేవుడొక్కడే, అన్ని మార్గముల గమ్య మొక్కటే అని ప్రాచీన ఋషి పుంగవులు కనుగొనిన సత్యమును పునరుద్ఘాటించి మరొక అడుగు ముందు కేగినాడు; కొందరు యోగులైన యువకులతో భగవంతుని గూర్చి జ్ఞానానన కలిగించినాడు. వారిలో ముఖ్యుడు, వారికి ప్రేమపాత్రుడయిన, స్వామి వివేకానందుడు, ప్రాజ్ఞాపిమ్మ ఖండములలో వైదిక సత్యములను ప్రకటించిన మహానుభావుడు. దక్షిణ భారత దేశమందలి రమణమహర్షి మరొకరు. వీరు అంతర్గత ఉపపాదనలను విశదపరచి, తరచు చేరిన వారందరికి 'అహం' ను గురించి అన్వేషణ మార్గ మును చూపించిన మహా తపోధనుడు. శ్రీ ఆరవింద యోగి తన గంభీరదనలద్వారా అనాది సత్యములను ప్రకటించి విద్యాధికులననేకులను ఉత్తేజపరచినారు.

షిర్డీ సాయిబాబా ఒక మహాత్మర దివ్య దృగ్విషయము, వారి పద్ధతులద్వితీయములు. ప్రాచీన ఋషులవలెకాని, ఈ మధ్య జన్మించిన యోగులవలె కాని, కాకుండా, వారిని దర్శించుటకు వెళ్ళినవారిని స్వయముగా తలవద్దకు ఆకర్షించుకొనినవారిని మానసికముగానే కాకుండా తన సర్వాంతర తత్త్వమును

ప్రత్యక్షముగా చూపించి ప్రబోధించినారు. గ్రంథ స్థము చేయబడిన లీలలు ఈ తత్వమును గురించే తెలుపుచున్నవి. భక్తులకు వారిచ్చిన సహాయసంపదలు స్వప్నములందే రానున్న విషయములు తెలిపి హెచ్చరించుట, వివిధ రూపములలో భక్తులకు తోడ్పడుట, వేదాంత గ్రంథములలో చెప్పినట్లు వారి సర్వ వ్యాపకతత్వమును నిరూపించుచున్నవి. వారు మానవులలోనే కాక మానవేతర ప్రాణులలోకూడా కుక్కగానో, ఈగగానో ప్రత్యక్షములైనారు. దృశ్య ప్రపంచము, అంతిమ సత్యము, ఒక్కటేనని 'శాస్త్రీయముగా' రుజువుపరచినారు !

భగవాన్ సత్యసాయి బాబా వారు ఈ సత్యమునే ప్రకటించుచున్నారు. వారిని చూడ గలిగి, వారి దివ్య సందేశములను వినగలిగినందుకు మనమెంతో ధన్యులము. వెనుకటివలెనే ఇప్పుడు కూడా, ఇంకా చాలా అధికముగా, పిరి విధానమే కొనసాగుతున్నది, బాబా తన సంభాషణలలో, ప్రత్యేక సమావేశములలో, తన సర్వవ్యాపకతత్వము, సర్వాంతర్యామి తత్వము, సర్వజ్ఞతత్వము ప్రకటించుటే కాక, ప్రతిదినమందలి ప్రతినిమిషము, ఆ శక్తులను ప్రకటించుచునే ఉన్నారు.

సామీ తన 14 వ ఏట తమ దివ్య కార్యక్రమమును చేపట్టినప్పటినుండి, లక్షలాది ప్రజలు, రోగ నివారణకొరకుగానీ, వారి వస్తుస్పృహని చూచుటకు కానీ, వారి 'గారడీ'ని చూచుటకుకానీ, కుతూహలముతోకానీ వారి చేత ఆకర్షితులైనారు. వారి శక్తిని గురించి శ్రీ కే. యం. మున్నిగారు చెప్పినట్లుగా, "ప్రజలు వస్తారు, చూస్తారు, శరణంటారు"

తానే పరమాత్మననే సత్యమును తమ సన్నిధిచేసిన ప్రతివారికి తెలియనటు వారు చేసినారు, మనకుతెలిసిన

మన రహస్యములనే కాక, మనకు కూడా తెలియని మన విషయములను తెలిపి, వారు మనయందే ఉన్నారని రుజువు చేసి, తమ ప్రేమ వాహినీలో మనలను ముందెత్తుచున్నారు. తన అనుగ్రహ అశీసువులతో వారి దివ్య మధురవాణీ మర చెవులలో ప్రతిధ్వనించుచుండగా, బాబా మనతో ఉండి మనకు దారి చూపెదనని చెప్పుచున్నారు. తన హృదయము చూపించుతూ "ఇక్కడోక రేడెయో స్టేషనున్నది" అని మందహాసము గావించుతారు. భగవంతుడు సర్వ ప్రాణి హృదయములందు విరాజమానుడై ఉన్నాడని కవులు వర్ణించినారు కాని, అది వాస్తవమని బాబా చూపించినారు. ఈ భావము క్రమముగా చెరిగి పోవచ్చును ; చాలా మంది విషయములలో ఇది పరమ విశ్వాసముగా రూపొందుటకు చాలాకాలము పట్టవచ్చును. అందుచేత స్వప్నములందు దర్శనమిచ్చుచూ, మిత్రులద్వారా లేక గ్రంథములద్వారా లేక మనతో సంభాషించి, "నేను మీ వెంట మీ వెనుక, మీ ముందు ఉన్నాను" అనే సత్యము తెలుపుతారు.

ప్రారంభములో ఈ పలుకు ఒక మిత్రుడు, లేక సహాయకారి చెప్పినట్లు కనిపించును. కాలము గడచిన కొలది, బాబా మనకొక ఉపదేశికుడై చెడ్డదారి పట్టుకొని హెచ్చరించి, మన హృదయములను పరిశుద్ధ పరచెదరు. వారు నిరంతరము మనయందే ఉన్నారనే భావము స్థిరపడినంత, మనము వెనుకటి అలవాట్లకు దూరముగా ఉండకలుగుతాము. మానవుని తోపరివర్తనము కొనివచ్చుటకీదే సాయి మార్గము ! శారీరక రుగ్మతనివారణ కొరకు వారి సన్నిధికి చేరిన వారము అంతకన్న అతి ముఖ్యమైన మానసిక రోగములను నివారించుకొని, ఆధ్యాత్మిక ప్రబోధ మార్గము వెంట నడిచి వెళదము.

ప్రతివాఁడోనూ వారితో ఉండి వారికి మార్గము చూపుచున్నట్లు శ్రీవారు చెప్పుతారు ; వారి రహస్యములు తెలియజేస్తారు. వారివన్ని ఏ విధముగా చేయుచున్నారని కొందరు ప్రాతికేయముల ప్రశ్నించగా బాబా ఇట్లు చెప్పినారు : “ నేను మీతో ప్రవేశించి, అక్కడేమున్నదో కనుగొని, ఆపై వెలుపలికి వచ్చి, అక్కడేమి జరుగుచున్నది చెప్పినట్లు భావించవద్దు. నేనెల్లప్పుడు మీ హృదయములందే ఉండి, మీరెప్పుడేమి చేస్తున్నది తెలుసుకుంటాను,” దూరాభారములకు వెరచి బాబాను దర్శించలేనివారియందు, వారిని దర్శించినవారియందు, మీయందు, నాయందు బాబా ఉపస్థితులై ఉండగా, వారు సర్వాంతర్యామియైన పరాత్పరుడు గాక మరెవ్వరు ?

బాబా అంతటితో ఆగరు. ప్రతివారియందుండుట చేత నీవు ద్వేషించువానియందు కూడా ఉన్నాడు : అందుచేత ఎవ్వరిని ద్వేషించవద్దు అని బాబా పదే పదే చెప్పుచున్నారు. మీ రితరులను ద్వేషించిన సాయిని ద్వేషించినట్లే ; మీ రితరులకు బాధ కలిగించిన సాయికి బాధలు కలిగించినట్లే. ఈ విధముగా వారు సర్వాంతర్యామి అనే సత్యమును ధృఢపరచినారు ; సాయి నిన్ను నన్ను వానిని ఒకే విధముగా ప్రేమించిన మనమెట్లు ద్వేషమును పోషించెదము. ప్రేమించుటకే ప్రేమ అని రుజువు పరచి, ప్రేమతో దినమును ప్రారంభించు, ప్రేమతో దినమును వినియోగించు, ప్రేమతో దినమును పూర్తిచేయుము ” అను ప్రపంచము కనివిని ఎరుగని ప్రేమ గీతము నందించినారు.

ఆ సంభాషణలగదిలో కానీ, మరొక చోటకానీ, స్వప్నములో కానీ, వారేది చెప్పినారో, దానినే వారనేక అవతారములలో యుగయుగములందు స్వయం

ముగానో లేక తన ప్రతినిధులద్వారానో ప్రకటించినారు. ఏకత్వమందే అనేకత్వమున్నదని జ్ఞాపకము చేసినారు. వాస్తవమేమనగా, వారొక్కరే కాదు— మనమందరము దైవస్వరూపములే !

ప్రకృతి పరమాత్మ ఒక్కడేనని. పర్యాప్తత్యమే దృశ్యప్రపంచపు ముసుగులో కనిపించుచున్నదని, పరమాత్మ నిన్ను పరివేషించిన, నీయందున్న ఈ దృశ్యప్రపంచము ద్వారానే చూడగలవను సత్యమునూ కూడా ప్రతిపాదించినారు. వారిపద్ధతికి ఆనుగుణముగా, ప్రస్తుత శాస్త్రీయయుగముయొక్క అవసరములను గుర్తించుకొని, ఈ సత్యమును వారు ప్రకటించి చూపుచున్నారు. రాతిని పంచదార కృష్ణునిగా మార్చిన వీలనుగమనించండి, “రాతిలో ఏమున్నది ?” అని బాబా భూగర్భ శాస్త్రజ్ఞుని ప్రశ్నించగా, వారేమేమో చెప్పినారు ; అందలి అణువులను గురించి, ఎలక్ట్రాన్ల అప్రొటానులను గురించి చెప్పినారు. కానీ, రాతిలో భగవంతుడున్నాడని బాబా చూపినారు. ఈ అద్భుతలీల ద్వారా, దృశ్యప్రపంచముయొక్క అంతర్యములో దైవత్వమున్నదని బాబా రుజువు చేసినారు ; అది ఒక రాతిముక్క అనే భ్రమ తొలగించినారు ; సచ్చిదానందమూర్తి అయిన పరబ్రహ్మ పహర్థమే రాతిముక్క సారమని తెలియ జేసినారు. ప్రకృతి దైవమునుండి వేరైనదని, ప్రత్యేకమైనదని భావించవద్దు ; అది అంతా ఒక్కటే.” ఈ విషయము తాను వ్రాసిన గరుడపురాణములోని విషయముతో సరిపోయినదని డా॥ నరసప్పగారు తన వ్యాసములో తెలియజేసినారు. ఒక ఆకునుండి దైవత్వము వరకు పరివర్తనలు చేయవచ్చునని, పదార్థ ప్రపంచము వెనుక పరమసత్యముదాగివున్నదని రుజువు దానిలో చేయబడినది. ఆభరణమునే చూచుచున్న నీకు,



అందలి బంగారము కన్నులకు మిరమిట్లు గొలుపు  
చున్నప్పటికి శ్రద్ధ అంతా ఆభరణముమీద వున్న  
ప్పుడు, ఆ బంగారము కనపించదు. అదే మాయ  
లేక అవిద్య.

నేడు బాబా స్వప్నముగా చాబీనట్లుగా ఏ వేదాంత  
శాస్త్రము కూడా దృశ్యప్రపంచము పరమాత్మ స్వరూప  
మనే గంభీర సత్యమును మానవ చరిత్రలో మరె  
వ్వరూ, ఎన్నడూ చెప్పి ఉండలేదు. మానవరూప  
మును ధరించినందుకు అనుగుణ్యముగా, బాబా ప్రజల  
రోగములు నివారించి, దుఃఖములలో వారిని ఓదార్చి,

వారెన్నడో పోగొట్టుకొనిన మహత్తరమైన వారి సత్య  
మును గురించి హెచ్చరించి, ప్రతివారిలో దైవత్వ  
మును చూపించి, వారందరిని తనవద్దకు ఆకర్షించు  
చున్నారు. ఈ విధముగా ప్రపంచ పరివర్తనము  
నకు మార్గము సుగమము గావించుచున్నారు. ఈ  
బృహత్ ప్రయత్నములో, మన బాహ్యంతరములం  
దున్న ఆధ్యాత్మిక క్షేత్రములలో జరుగు పవిత్ర  
సమరములో మనమందరము భాగ స్వాములగుట  
మన అదృష్టము !

నారాయణమూర్తి

మధురమందస్మితానంద మదమరాళ  
గమన హైమవతినాథ గరళకంఠ  
నిత్యమంశ మూర్తినిటిలనయన  
నీడు శేషాహిభూషిత నిత్యసీమ  
భక్తి మీరగనర్తించు భాగ్యమునకు  
ఎన్నో మానవహృదయాలు ఏకమగుచు  
మాలలై సుమమాలలై మమత నిలచె

ఓ విరాడూప సాయిగానువృవము  
ధిమికి ధిమి ధిమి ధిమిధిమి ధిమియటంచు  
నటనమొనరించుచున్నావు నాద్రబహ్మ  
దివ్యనటరాజ పక్షిశ దేవదేవ  
నీతొనైక్యముచెందెడి నియతినెమ్మ

టి. వి. సుబ్బరావ్

## విద్యా విధానములు

భావి భారతదేశమైన విద్యార్థులారా ! విద్యాభిమానులారా ! ఈనాడు మన పవిత్ర భారతదేశమందు విద్యా విషయములో విపరీతమైన మార్గములు, వికృతమైన తలంపులు మితిమీరి పోవడము మీకు తెలిసిన సంగతే ! దీనిని యెంత త్వరగా చక్కచేసిన, అంత మంచిది ఎందుకన, మీరు చదువుయొక్క సార్వకళను సాధించినను, సాధించకపోయిననూ. భారతీయ పవిత్ర సంస్కృతిని ఆర్థముచేసుకొని ఆచరించి ఆనందించినను, ఆనందించకపోయినను, సంపత్సరములు మాత్రము దొర్లిపోతూనే యుంటున్నవి. కాయము నకు కేటాయించిన కాలము, క్రమక్రమేణా కరిగి పోతూనేయున్నది.

విద్యార్థి జీవితముయొక్క వయఃపరిమాణము అతి పవిత్రమైనది ; యువకల హృదయములు నిర్మలమైనవి ; వాటిని పవిత్రపరచేది అతి సులభము ; మలిన పరచేది కూడ అతి సులభమే. అయితే, వాటిని దివ్యత్వమువైపు మరలుపుటకు విద్యావిధానము పూనుకోవాలి. సమాజోన్నతికి ఇది అత్యవసరము. సమాజ జీవితమనేది, ఒక పెద్ద రైలు ప్రయాణమువంటిది. ఇందులోని పాసెంజర్స్ ప్రజలు, సామాజిక వ్యక్తులు ఆ రైలులో, ప్రక్క స్టేషన్లలో దిగేవాళ్లు కొంత మంది పుంటారు, కానీ, దీర్ఘ ప్రయాణము సలుపువారు, యవకులు, విద్యార్థులు కనుక వారికందించే విద్యను గురించి మనము ఎక్కువ జాగ్రత్తగా వుండాలి.

వారి జీవితమును పుష్టివంతముగాను తుష్టివంతముగాను ప్రయోజనవంతముగాను రూపొందించాలి. దేశవాసులందరికీ ధైర్యసాహస ఆనందములను అందించవలసిన విద్యార్థులు నేడు అరుదు అయి పోవడము చేతనే, భారతదేశముయొక్క సత్కీర్తి, భారతీయ సంస్కృతియొక్క పవిత్రవ్యాప్తి, సన్నగిల్లిపోవడానికి కారణమైనవి.

తేత హృదయములైన విద్యార్థి హృదయములలో చక్కని సుందరమైన భావనలను నాటవలెను. సుగణములనే పరిమళము వెదజల్లేపుష్పములనందించే లతల వంటివారు విద్యార్థులు. తల్లితండ్రులపై, దేశ నాయకులపై, ఉపాధ్యాయులపై వారిని సక్రమ మార్గములో శృంగారమైన రీతిగా తీర్చి దిద్దవలసిన బాధ్యత వున్నది.

విద్యార్థి జీవితము త్యాగమయమై, సహనభావముతో కూడినదై వివేక విజ్ఞాన విచక్షణలు నిండినదై రూపొందాలి. విద్యావిధానముందు నైతిక ఆధ్యాత్మిక ధార్మికములయొక్క సమ్మిళిత పద్ధతిని మనము ప్రవేశపెట్టవలెను.

విద్యాత్మ స్వరూపులైన విద్యార్థులారా ! మనవ జీవితముయొక్క విశిష్టతను మీరు ప్రప్రథమముతో విచారణజేసి తెలుసుకోవలసిన అవసరము యెంతైన వున్నది. మీరు ఇంత శ్రమపడి కష్టనష్టములకు ఓర్పుకొని ఆర్జించే డిగ్రీలు కేవలము భిక్షాపాత్ర

ములే ! వాటిని తీసుకొని, ఆఫీసులకు వెళ్లి, ఉద్యోగం ఉద్యోగం అని వారిని వీరిని అడుగుకొనేదే, ఈ విద్య యొక్క ఫలితము ; మానవుని మాధవత్వమునకు కొని పోయే విజ్ఞానము యవకులకు ప్రాప్తించటము లేదు ; దానిని భారతదేశముయొక్క పెద్దలూ నాయకులూ కోల్పోయినారు. అన్నీ కష్టనష్టములకూ దారిద్ర్యమునకూ ఇదే మూలకారణము.

మీరు విద్యను, మనస్సిచ్చి అందుకోవలెను ; హృదయమిచ్చి అందుకోవలెను ; ఆత్మయిచ్చి అందుకొవలెను. కానీ ధనముయిచ్చి కొనుటకు సాధ్యము కాదు. అయితే, ఈనాడు సరస్వతీనిలయమైనట్టి విద్యామందిరములలో లక్ష్మీవచ్చి తిష్టవేసుకొనడము చేత, పిల్లల హృదయములందు సరస్వతి దూరమై పోవుచున్నది. సరస్వతి లక్ష్మి ఇద్దరూ ఆత్మాకోడిభృవంజీవాళ్లు. ఇరువురూ సమానముగా ఒక్క గృహమునందు నివసించుటకు వీలులేదు. విద్యారంగములో అనేక కళాశాలలలో, విద్యామందిరములలో పిల్లలను చేర్చుటకు డబ్బు, మార్కెట్ కావలెనన్న డబ్బు, పాస్ చేయాలంటే డబ్బు, ఈ రీతి ధనమే ప్రధానమగుటవలన, సరస్వతి అంతర్ధామై పోయినది. విద్యార్థులు కూడ మార్కెట్ కే ప్రాకారాడుతున్నారు, కానీ రిమార్కుల కే మాత్రము యోచన చేయడము లేదు. ఇది విచారించవలసిన పరిస్థితి. దీనివలన, విద్యారంగమునందు వికార మార్గములు విజృంభించి, త్వారా దేశమునకు సమాజమునకు వ్యక్తికి తీరని లోపము కలుగుటయు జరుగుచున్నది.

యవకుల హృదయమునుంచి ఉప్పొంగి పొరలే ఉదేకమును ఈ వయస్సునందే చక్కగా ఆరికట్టుటకు, శారీరిక మానసిక అధ్యాత్మిక శక్తులు అన్నీ పుష్టి పంతమైన ఈ వయస్సునందే పూనుకోవలెను. అయితే

అట్లు ప్రయత్నించక, ఆ శక్తులను విచ్ఛలవిడిగా ఇతిమితి లేక ప్రవహించజేయడం వలన, వారి అభివృద్ధి వారి పురోగతి క్రమక్రమేణా క్షీణించిపోవుచున్నది ఈనాడు విద్యార్థుల సమూహమునుంచి వెలువడే ఉదేకములకు కాని, తిరుగుబాటుకు కాని, వారి భవిష్యత్తును ఏ మాత్రము లెక్క పెట్టక, వారిని కొంతమంది రెచ్చకొట్టి రచ్చలు లేపడమే కారణమని చెప్పక తప్పదు. ఈలాంటి ఉదేకములు తిరుగుబాట్ల వలన ప్రజలకూ సమాజమునకూ కలుగు నష్టము కంటే, విద్యార్థులకే అధిక నష్టము సంభవించుచున్నది. వీటివలన, విద్యార్థులు విలువైన కాలమును వ్యర్థముచేసుకొనడమే కాక, ధనమును వ్యర్థము చేసుకొనడమే కాక, ఉత్తమ భావములను మలిన పరచి, తమ జీవితములనే నిరర్థకము గావించుచున్నారు. Time wasted is Life wasted

ఈ లేత వయస్సునందే మీరు ఉత్తమ ప్రవర్తనలకు కాలమును అంకితంచేసిన, మీ భవిష్యత్తు సర్వాంగసుందరమగును. ప్రప్రథమములో మాతృదేవో భవ, పితృ దేవో భవ, ఆచార్య దేవో భవ, అతిథి దేవో భవ—అరె వేదవాక్యములనాదరించి అనుసరించి వారిని ఆనందింప జేసి మీరూ ఆనందించండి. సత్యంవద, ధర్మంచర అనే శ్రుతివాక్యములను మీ హృదయమునందు ప్రతిష్ఠ చేసుకొనండి.

అయితే ఈ నాడు కాలమార్పుచేత, విపరీతమైన వికారతత్వములు బయలుదేరి, కొన్ని రాజకీయ వ్యక్తులు విద్యార్థులను హృదయములను మాలిన్య పరచుచున్నారు. వారి స్వార్థముకోసం విద్యార్థులను పయోగించుటకు వారు చేసే ప్రయత్నములలో మీరే మాత్రమూ ముందంజవేయ కూడదు. విద్యార్థులు విషయాధులు కాకూడదు, మీరు విద్యార్థనను పూర్తి

చేసిన తరువాత, రాజకీయములో చేరి లీడర్స్ ప్లీడర్స్ కావచ్చు. కానీ విద్యార్థి దశయందు మాత్రము ఇట్టి ఆపవిత్రమైనవాటికి యే మాత్రము చోటివ్వక, విద్యనుమాత్రము చక్కగా నేర్చుకొని మీ భవిష్యత్తు యొక్క భారతదేశము భారతీయ సంస్కృతియొక్క గౌరవ ప్రతిష్ఠలను నిలుపుకొనుటకు పూనుకొండి.

విద్యా విధానములలో చాలా మార్పుకావలసిన అవసరమున్నది. వేదవిహితమైన మన ధర్మమును, పురాతనమైన మన చరిత్రను ఆనందదాయకమైన మన నీతి నిజాయితీలను నిలబెట్టుటకు మీరు పూను కోవాలి అని నేను ఆశిస్తున్నాను.

మరొక విషయం : ఈనాడు కళాశాలలకు వెళ్ళడ మనేది కేవలము ఒక క్లాసులో చేరి, గ్రంథములను పఠించి, బహుళ గ్రంథపరిచయము కొరకు వెళ్ళడం కాదు గ్రంథములను చదువాలంటే, ఒక టీచరును గ్రంథములను ఇంటిలోనే పెట్టుకొని చదువవచ్చును కదా ? కళాశాలకు వెళ్ళవలసిన అవసరమేమున్నది ? ఒక సబ్జెక్ట్ నిమిత్తమై, గ్రంథము చదువే నిమిత్తమై కాలేజీకి వెళ్ళడము కాదు. క్రమశిక్షణను లక్ష్య ములో పెట్టుకొనే కాలేజీకి వెళ్ళాలి ! వివిధమైన జాతి మత కుల అంతస్తుగల బాలకులతో వివిధమైన కాల ములయందు క్లాసులలోపల, బయటవాతావరణమందు ఏ రీతిగా మెలగాలి ఏ రీతిగా నడచుకోవాలి ఏ రీతిగా మన ప్రవర్తనను మార్చుకోవాలి, ఏ రీతిగా మన హృదయాల్ని పరివర్తన గావించుకోవాలి, కాబట్టి ఈ నిమిత్తమై కాలేజీ చేరాలి.

ఈ నాడు విద్యార్థులందరూ పరీక్షాసమయము వచ్చే సరికి రాత్రింబగళ్లు టీ త్రాగి తలలు నింపు కున్న విషయాలతో పరీక్ష జరిగే హాల్ లోనికి వెళ్లే పట్టికి ఆ తలలోనున్న సామాన్లంతా కాగితాల మీద

గుమ్మరించి ఇంట్రికి విచ్చేయుచున్నారు. తలలు నింపేది పేపరులో నింపేసి భాల్సా యింటికి వచ్చు చున్నారు. కాదు, కాదు; విద్యతో హృదయమును నింపుకోవలెను ! హృదయమును కేవలము ఒక నెట్టివేగా తయారు చేసుకోవాలి. అప్పుడు, జీవిత ములో యెప్పుడు వచ్చినగానీ. ఈ నెట్టివేను పాసి టివేగా ప్రింట్ వేసుకొంటూ కూర్చోవచ్చు, ముఖ్య ముగా, జీవితం నిమిత్తమై విద్యగాని, జీతం నిమిత్తం కాదని దృఢం చేసుకోవాలి. విద్యయొక్క బాహ్య లక్షణము, వినయము. విద్య Morality సచ్చిల మును అభివృద్ధి పరచాలి, నీతి నిజాయితీను ఆచరణలో లోతుగా నాటాలి. మన మన పాదముల మీద నిలుచుకొని మన జీవితమును సాగించు స్వశక్తిని ఆత్మ విశ్వాసమును మనోధైర్యమును సంపాదించాలి. మన దేశానికి మన ఆర్థసంస్కృతికి మన సమాజమునకు సేవ జేసే విధానములను నేర్చుకోవాలి. సేవకత్వమే ఉత్తమ సాధనమార్గము. నాయకత్వము నాశించిన, అహంకారము పెరిగి సుఖసంతోషాలకు ముప్పు తెచ్చును. సేవకత్వములోని పటుత్వము, దివ్య త్వము, సార్థకత్వము మానవ హృదయమును మాధవ హృదయముగా తీర్చిదిద్దును.

Love is God ; live in Love. దేవుడు ప్రేమ స్వరూపుడు ; ప్రేమ జీవితము వలన ఆ దేవుని సాన్నిధ్యము దొరకును. ప్రేమ అనేదే ప్రధానమైన అస్త్రము ; శక్తి ; సామర్థ్యము. జీవన మును ప్రేమమయము చేసుకొని ప్రేమస్వరూపుని పొందాలి ; వేరే మార్గములేదు. ప్రకాశించే చంద్రుణ్ణి చూడటానికి వేరే హాడికేనే లైట్, టార్చ్ లైట్, పెట్రోమ్యాక్స్ లైట్ ఆక్కరలేదు. ఆ చంద్రుని వెలుతురుయొక్క ఆధారము తోనే, చంద్రుణ్ణి చూడవచ్చు.

ప్రేమలేకపోతే, జీవితమే లేదు. ఒక ప్రేమయే మోహముగాను, అనురాగముగాను, వాత్సల్యంగాను, ఇచ్చాను, భక్తిగాను, ప్రకాశవంతముగా పరిణామము పొందుచుండును.

ముఖ్యముగా, ప్రకృతియొక్క స్వరూప స్వభావములను, మానవునియొక్క మానసిక స్వరూప స్వభావములను, భౌతిక విద్యావిధానము తీర్చి దిద్దవలసియున్నది. Nature is the best teacher. ప్రకృతి మానవులకు అత్యుత్తమ గురువు. కనుక, ఆ గురు తత్వమును అది అన్ని విధాలా నేర్పుతుంది. ఈ కళాశాలలో ఈయబడు పవిత్ర విద్యావిధానమును మీరు ఆవ్యసించి, అభివృద్ధి పొందండి. అనేక మంది పెద్దలు చేరి ఈ కళాశాలను అభివృద్ధి చేయడం వలన, మీకు ఇచ్చట మంచి విద్యాభ్యాసావకాశము దొరకినది. మన రాజమాతా త్యాగము, పరిశుద్ధమైన

విద్యను, వారి పవిత్రత, ఈ కళాశాలయందు ప్రసరించడము మీరు చాలా ఆనందించవలసిన విషయం. మీరు రాజమాతకు అందించవలసిన కృతజ్ఞత ఏమనగా, ఏ దృక్పథముతో, ఏ ఆశయముతో, ఏ పవిత్ర పీఠావలన, రాజమాత ఈ కళాశాలను ఆభివృద్ధి చేసిందో, ఆ ఆశయానికి అదృక్పథానికి తగిన శ్రద్ధావత్తులను విషయ విశ్వాసములను మీరు అవరణలో చూపెట్టాలి. ఈ కళాశాల దిన దినాభివృద్ధిగాంచి ఇంకా ఉత్తమమైన వ్యక్తులను దేశోద్ధారణకై సిద్ధము చేసి అంపుతుందని ఆశిస్తూ నేను ఆశీర్వాదిస్తున్నాను. నాకు విద్యార్థులర్పి, విద్యాసంస్థలన్నీ అతి ప్రీతి. మీరు ప్రతి ఒక్కరు మంచిగా క్రమశిక్షణలను పాటించి, మంచి మార్కులు సంపాదించి, మీ ఉపాధ్యాయులనూ తల్లి తండ్రులనూ రాజమాతా మొదలైన పెద్దలనూ సంతృప్తి పరచవలెనని కూత మిమ్ములనాదేశించుచున్నాను.

చరిత్ర చరణాంబులకు చంచలవృత్తులలోన చిత్తముల్  
పర్వత బెట్టనిన్ గనరు భవ్యపదంబును గాంధజాలరీ  
సర్వము సారహీనమొక సాయయే నిత్యుడనంతుడాద్యుర  
పరవతవాని శ్రీకరుడు భక్తినిగొల్పనొసంగు భద్రతన్

సిద్ధార్థ

## నూనవాళికి గుణపాఠము

అవతార పురుషులు జన్మించినట్లులు — తౌనల్య  
చరిత్రలు దేవత పనుడేపుట, ఈశ్వరమ్మ—పెద  
వెంకమ రాజగార్లు — తమ పుత్రుల లీలాగుదాగణ  
విశేషములను అపహాసము చేసి, అమితానందము  
పొంది, తమ జన్మ జన్మల రహస్యము పరిణా  
మగుచేసి పుత్రులై, దివ్య చూపులైన తమ పుత్రు  
లను భజించి తరించుకొనే ప్రజల నాశీర్వాదించుచూ,  
వారి క్రొద్దాటవలలో నిర్మలము పొల్పించుచూ, తమ  
పవిత్ర లోక యా తానెసాగించిరి.

సత్యసాయాసుని జనపదైన శ్రీ పెదవెంకమరాజు  
గారు దైవభక్తి పదాధిపతులు; సాయదేవుని భక్తుల  
పట్ల వాత్సల్యపూరితమైన ఆసక్తి కలిగి, భగవానుని  
ఓర్వనాప్తి పుట్టిపర్తికి వారు వచ్చినపుడు, వారికి  
సమస్తాయములను సౌకర్యాలను అందరితో అంద  
చేస్తూ ఆనందపడేవారు. భగవానులతో ఋషికేశే,  
బదరీనాథ్, అయోధ్యా, కాశీ ప్రయాగ క్షేత్రములకు  
యాత్రచేసినప్పుడు వివిధ రాష్ట్రములనుంచి వచ్చిన  
భక్తసమూహముతో యంతో స్నేహసాహచర్యములతో  
కలసి మెలసి వారందరిని సంతోషపరచి తామూ  
సంతసించే వారు; వారికి శ్రీవారి బాలలీలలను  
మహిమలగు వివరముగా చెప్పి, ఆనందించేవారు.

శ్రీవారి జనని శ్రీమతి ఈశ్వరమ్మగారి దివ్య జీవి  
తము భారతీయ మాతృత్వానికి మహాదాదర్శము,  
వారి ధర్మాగుణము, సహన శీలము, దీనులపై వారు  
పర్వించు అవ్యాజ కరుణ, విజిని దేశ విదేశాల లక్షల  
కొలది ప్రజలు అందుకొని, వారిని దేశమాత, జగన్మాత,  
అని నోరార కొనియాడిరి. తన కుమారునిపై సహజ  
మైన మాతృమాతృల్య భావమును ఆమె ప్రకటించగా,

దాని గుర్తించిన వారందరికి యశోదా, తౌనల్యా  
మాతలు స్మరణకు-రాక తప్పదు.

ఆ జనని జనకుల కళిబరములు, ప్రకాంతినిలయు  
మునకు తూర్పున అంచ ముగా నిర్మింపబడిన ఒకే  
సమాధి 'యందు సంస్థాపితమైరివి. 23=11=72,  
జన్మదినోత్సవ సందర్భమున, ప్రకాంతినిలయమందు  
సమావేశమైన వేలాది భక్తులనుద్దేశించి, శ్రీవారు,  
జీవించియున్న తల్లితండ్రులయెడల పెంచవలసిన  
భక్తి గౌరవాదులను గురించి, గతించిన తరువాత కూడ  
వారియందు ఉంచవలసిన కృతజ్ఞతా భావమును  
గురించి, బోధించిరి. శ్రీవారు 'సమాధి' యొద్దకు  
విజయము చేసి, స్వార్థక శీలం వైఖరిదండలు వేసి,  
నేటి మానవ జాతికి ఒక దివ్య సందేశమునందించిరి.

“నా జీవితమే నా సందేశము” అంటారు,  
భగవాన్ ఈ సంవత్సరము కూడ, 23వ సంవత్సరము,  
జన్మ దినోత్సవమునందు, ప్రకాంతి మందిరముపై  
ప్రకాంతి పతాకను ఎగురవేసిన తరువాత, భక్తసమూ  
హముతో, శ్రీవారు శిల్పితండ్రుల 'సమాధి' యొద్దకు  
వెళ్లి, సుతనవత్తములనూ, పూలదండలనూ అర్పించిరి.  
అచ్చట చేరిన పుట్టపర్తి గ్రామములోని పిల్లలకు,  
“శ్రీమతి ఈశ్వరమ్మ హైస్కూల్ విద్యార్థులను  
నూతన వత్తములు, పుస్తకములు, బొమ్మలు, మిఠా  
యిలు మొదలయినవి స్వహస్తముతో పంచి వారిని  
సంతోషపరచిరి.

భగవానుని ప్రతి కార్యము, మానవాళికి ఒక  
అమూల్యమైన గుణ పాఠము; సాధకులకు  
ప్రొద్దులము.

(ఫల)

## బంధితల సేవ

నేరస్థులైన బాబురను న్యాయాలయముల తీర్పుల ననుసరించి బోర్డులో స్కూల్ అనే ప్రత్యేక పాఠశాలలతో చేర్చి వారికి శిక్షణనందించి వారిని మంచి పౌరులుగా తర్ఫీదు చేసేది ప్రభుత్వముయొక్క నీతి. విశాఖపట్టణముందు ఒక బోర్డులో శాలయన్నది. విశాఖపట్టణములోని శ్రీ సత్యసాయి సేవా సమితివారు ఆ శాలలో తమ సేవా కార్యక్రమములను 1971సం॥ యుగాది దినమందు ప్రారంభించిరి.

పిల్లలకు ప్రణవ జపము, నుగ్గపాఠములను నేర్పించి వారి శాలచట్టా నగరసంక్షిప్తము చేయటకు పిల్లలు ఉత్సాహముతో ముందువచ్చారు. ప్రతి దినము శబ్దక చేయుచున్నారు కూడ. దినము సాయంత్రము అందరూ సమావేశమై భజనలో పాల్గొనుచున్నారు. రెండు మూడు నెలల కొక్కపర్యాయము అఖండభజన కార్యక్రమమును కూడ నిశ్చయించుకొని జరుపుచున్నారు. ఈ క్రమశిక్షణ వలన, వారిలో నైతికాభివృద్ధి కలిగినదని అధికారులు సంతోషించుచున్నారు. శిర్డి సాయిబాబా ఆవతార కథయొక్క ఆధారముమీద రచించిన ఒక నాటకమును దాదాపీర్, ఇమానువెల్, రామారావు, వెంకటేశ్వర్లు అనే ముగ్గురు, క్రిశ్చియన్, మరియు హిందు మతస్థుల పిల్లలు, బాగా నేర్చుకొని విశాఖపట్టణమందు నాటకు చోట్ల చక్కగా అభినయించి ప్రేక్షకులైన జనస్థానము యొక్క మెప్పును పొందిరి. శిర్డిసాయి సమాజముయొక్క సభ్యులు

పిల్లల నాహ్వనించి, తమ సంస్థయందు కూడ ఈ నాటకము నాడించి పిల్లలను ప్రోత్సహించిరి.

శ్రీవారి వచనామృతములందించు గ్రంథములను బహుమంది పిల్లలు శ్రద్ధగా పఠించుచున్నారు కొందరు చిత్రకల నభ్యసించి శ్రీవారి చిత్రమును వ్రాయుచున్నారు. కొందరు రామకోటి వ్రాయటకు పూనుకొని, ఆ మూలముగా నామస్మరణ గావించుచున్నారు. ఒక అబ్బాయి విడుదల తరువాత, శ్రీవారిని వైట్ ఫీల్డులోని బృందావనమును దర్శించి వారి ఆశీస్సులను సంపాదించి సంతోషించాడు ; హైదరాబాద్ నగరముందు 'శివం' అనే సాధమును సమితి వారు నిర్మించి శ్రీవారు దాన్ని ప్రారంభోత్సవము చేసి పుడు కూడ వాడు అక్కడికు వెళ్లి, ఆ వైభవమును కండ్లార చూచి ఆనందించాడు. మరి కొందరు, విడుదల తరువాత, వారి వారి గ్రామములయందు శ్రీ సత్యసాయి సేవాదళ సభ్యులుగా చేరి, భక్తితో కైంకర్యము నొనరించుచున్నారు, వ్యాసరచన నాటకాభినయము, భజనగానము, ఆధ్యాత్మికోపన్యాసములు, మొదలైన విషయములందు పోటీలు ఏర్పాటు చేసి బహుమతుల నందించటము కూడ జరుగుచున్నది. 7వేల సం॥ శ్రీవారి దివ్యసందేశము యొక్క విశిష్టతను గురించి, పిల్లలు అమోఘమైన వ్యాసములను రచించి, శిక్షకులనూ సమితి సభ్యులనూ ఆశ్చర్యానందములందు ముంచివేసిరి. పరమాత్మ స్వరూపుడైన సాయి

భగవాన్ ఈ కలియుగములో కాలానుగుణ వేషధారియై మనము నమ్మేరితితో దర్శనమిచ్చాడు, కానీ, భగవాన్ మనిమానవాళికే కాదు. సకల చరాచర జీవకోటి యొక్క కర్త; అందుకే వారు సృష్టికర్త, సర్వాధికారి, సర్వాంతర్యామి, అంటున్నాము. బాబా అంటే, తండ్రి అని అర్థము. భౌతికముగా మన తల్లిదండ్రుల మాదిరి, అధ్యాత్మికముగా భగవాన్ మన తండ్రియే. భగవాన్ బాబా కేవలము భక్తులకు మాత్రం దేవుడు, అని కాదు; అందరికీ వారు భగవానే! ఒక తండ్రికి ఇద్దరు కొడుకులున్న, పెద్దవాడు మంచివాడై, చిన్నవాడు దుర్మార్గుడైన, ఇద్దరూ వారి పుత్రులే కదా? పెద్దవానిలా, చిన్నవాడు సక్రమ మార్గంలో రావాలన్న, తండ్రి వానికి తగిన శిక్షనిచ్చి దిద్దాలి, కదా? అలాగే సాయిప్రభువు మంచి చెడ్డ మిశ్రితమైన మానవుల హృదయాలలో తగిన అనుభూతులను చూపించి తీర్చి దిద్దాడు. అందుకే బాబాఅను రెండక్షరములు సమానస్థాయిలో నున్నవి. అని 857 సం. అబ్బాయి వ్రాసినాడు. ఇంకనూ వాడు “యెన్నో శతాబ్దాలనుంచి ప్రపంచ దేశాల్లో ఆధ్యాత్మికంగా వృద్ధిచెందిన దేశం భారతదేశం. కావున, దైవత్వమును నమ్మిన భక్తుల ఆదరణతో, ఇంకా వివిధ దేశాలకు బహుళ ప్రచారాలు చేసి, అంధకారమనే అజ్ఞానాన్ని రూపుమాపుటకే అవతరించాడు, బాబా.... ప్రపంచమే అతని యిల్లు; దేశాలు అతని గదులు; సృష్టియే అతని రాజ్యము. అతడే శక్తి స్వరూపుడు. సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమ అనే ఆయుధములతో, కామ క్రోధ మద లోభ మత్సర్యాదులను ఓడించి నన్ను చేరాలని, వివరించి చెప్పి తరింప జేస్తున్నాడు.... మానవ సేవయే మాధవ సేవ; సత్సంగము, స్వాధ్యరహిత సేవ; నాదేదియు లేదని అంతా ఈశ్వరునిదే అనేభక్తి - ఈ భావాలన్నియును

పెంచుకోవాలి, అని బోధించుచున్నాడు”. ప్రేమతో ఆదరించి విద్య నందించిన, పిల్లలు ఎంత అభివృద్ధిని సాధించగలరని ఈ బాలుడు మనకు తెలుపుచున్నాడు

851 సం॥ బాలుడు, తన వ్యాసమును ఒక పద్యము (ఆశు కవిత) తో మొదలు పెట్టినాడు.

మమ బాంధవుండు - పరీపురీశుండు

భవభయ నాశకుండు - దేవుడికడు

నమ్మియున్నవారిని - నయముగ బ్రోచును

వాని పాదయుగము - భక్తిగొల్పు

సకల జీవరాశి - తనలోనే నున్నది

తాను జీవులందు - సా నివసించు

ప్రకృతియంత నిండి - బ్రహ్మ స్వరూపియై

ప్రజ్వలించువానిని - వందనములు

శ్రీవారి దివ్యబోధను గురించి వ్రాయుచూ ఈ అబ్బాయి, “సత్యము: నీవు నీ శరీరము కాదు; నేను నేను అనుచున్న ఆత్మయున్నదే, పరబ్రహ్మ స్వరూపము, అది నీవు; ఇదే సత్యము. ఈ సత్యమును అందరూ తెలుసుకోవాలి. ధర్మము: తాను చేస్తూవున్న ప్రతియొక్క కర్మనూ ధర్మవృష్టితో పరికించాలి:—అంటే, దానివలన ఏ ఒకటికీకూడా నొప్పి కలిగించకూడదు, శాంతి: నాది అనునది ఏది లేదు; అంతా పరమాత్మునిది, పరబ్రహ్మ స్వరూపము. సుఖదుఃఖములు అన్నీ నాకంటవు. నన్ను చలింప జేయవు అని తెలుసుకొంటే శాంతి. ప్రేమ: దేవునితో లీనము కావలెయునని ఆరాటపడుట” అని తెలుపుచున్నాడు.

“నేను తల్లిదండ్రులకు వదలి 7 సంవత్సరములు ఎన్నో దొంగతనములు చేసినాను, ఎవ్వరు చెప్పిన,



మూలవిశేషము; కావున 7 సంవత్సరములు కూడ టైలులో గడుపుచుంటే ఈ స్కూలుకు వచ్చిన ఓడవార, వారు అర్హమైన రీతిగా, వారు, అఖండ జ్యోతికలె, పుష్పవర్తితో వెలుగుచున్న సీరాకారము సాకారముగా వచ్చిన భగవానులు శ్రీసత్యసాయి వారి సేవాసంఘము సభ్యుల ద్వారా ముందేని బోధించి నారు. మండలమైన నీ మనస్సు కోరికలతో నీ మనస్సును నీకు మించిన ఏదో ఒక నామరూపమును (దావా కావచ్చు, రామ కృష్ణ, శ్రీకృష్ణ ప్రవక్త ఎవ్వరి యైన) నీ దృష్టిలో ఉంచుకొని యెక్కడికి పోయి కుండ సాగు చేసినయెడల, నీవు ఎవ్వరు, ఎందుకు వచ్చావు, నీ కర్తవ్యమేమిటి అని తెలుసుకొని, ఆసం దము నందుతో, అని వెన్నడువచ్చు నోటోపెట్టిన, దానిని మించుకుము ఎంత సులభమో అంత సులభము గా నామనస్సును మార్చించిరి. అయిన ఆముత బోధ ఎంత అద్భుతముగావుండును అని నామనస్సును కళాహల పరచుచున్నది.” అని ఆ అబ్బాయి తన దాడుమైన పూర్వకథను స్మరించి కృతజ్ఞులతో అంజలి సర్పించుచున్నాడు !

858 సం॥ విద్యార్థి వ్రాసినదాన్ని కొంచెము అవలోకించండి. “మహాత్ములు కలిగిన ఇతరులు ఎందరు లేరు ? మనము వారందరినీ భగవానుడని ఎందుకు పిలవము ? ఎందుచేత అనగా, వీరందరూ నూ యీ లోక సంప్రదాయముల కనుగుణముగా పాత్రలు ధరించుచు, నేనే దైవస్వరూపుడను అని చాటి చెప్పు చున్నారు. కానీ శ్రీ బావావారు, ‘నేను మీవాడను; మీరు నావారలు. మీకూ నాకూ ఉన్న సంబంధము జన్మజన్మల సంబంధము, ఈ సంబంధము మీ కర్మల బట్టి మారుచుండును. నేను మీవాడనైనందువలన, మీరు యొక్కడవున్న యేమిచేయుచున్న, విముక్తుల యిడనాడను.” అని అభయమిచ్చి జీవులను రక్షిం తారు, కాపాడుదురు. అయిన ఒక దేశము, ఒక ప్రదేశము అని వుండదు. గజేంద్రుడు, “దేవా ! నీపుత్రు పు నన్ను కాపాడువారు లేరని చేతుకొనగా శ్రీహరి వైకుంఠమునంచి ఈ భూలోకము వచ్చి ఆ

భక్తుని రక్షించలేదా ? అలోకముననున్న విష్ణుమూర్తి ఈ లోకముకు వెగముగా వచ్చాడు, కదా ? అలాగే, భక్తుల మొదలనాలకించి, వారికడకేగును. అ రులకే శ్రీసత్యసాయి బావావారిని భగవంతుడు అంటారు. భ- భక్తికి వంతువాడు, పాప భక్షకుడు ; గ-గమ్యము గావించి గమ్యముకు చేర్చు వా-వారిధివలె నున్న పాపిలోకమునందు అవతరించిన సాయిరాముడు, వారిదిలో యెంత నీచంటుందో అంత దయ కలిగి వాడు; నే-మీ యందు ‘నేను’ వున్నాను ; ‘నా’ యందు మీరున్నారు అని చాటి చెప్పే అంకర్యామి అయిన చేపురు.”

ఈ రకమైన ఉత్తమ అవర్ణములూ భావాలూ ఈ పిల్లలలో అంతురింపజేసి శ్రీవారు సమితి సభ్యు లను ప్రోత్సహించుచున్నారు. శ్రద్ధా భక్తులతో సదుపాధిపన్నుడికి పూనుకొంటున్న పిల్లలపై శ్రీవారు ఆశీస్సులను కురిపించుచున్నారూ కూడ, ఒకనాడు ఒక అబ్బాయి సేవాదళ సంచాలకుడైన డా॥ రామకృష్ణ రావు గారిని, “కలలో శ్రీవారిని దర్శించుకొని వారితో సంభాషించేది సజమైనా ?” అని ప్రశ్నించినాడట. ఏందుకనెన. శ్రీవారు ఆ అబ్బాయి కలలో వచ్చి నీకు త్వరలోనే విడుదల దొరకును, అని చెప్పిరట అట్లునే, అశ్వర్యముగా అనిరీక్షితముగా జరిగినది, కూడ !

అ అబ్బాయి ఖానినేరస్తుడు ! జీవావధి కారాగృహ వాసముననుభవించు బాలుడు ! గ్రామములో పార్తి పెరిగి ద్వేషముభివృద్ధియై, ఆ ఖానిపరకా బలపడినది. నేరస్తుడై టైలువాసముననుభవించుచున్న అబ్బాయికి 25 వేలు రూపాయి బాండ్ వ్రాసి ఇచ్చినాడు. ఖాని చేసిన ంధువోకడు విడుదల చేసి, వాడు మంచివాడ గా వుంటాడని హామీ ఇవ్వటకు సిద్ధమైనాడు. బొర్స్టులో స్కూల్ సూపరింటెండంట్ వారికి ఆ రీతిగా ఉత్తరము వ్రాసి పంపినాడు కూడ, ఇది యెన్నడూ యొక్కడనూ జరుగని పని, కలలో శ్రీవారు అనుగ్రహించిన కొద్ది రోజులలోనే, అబ్బాయికి విడుదల అజ్ఞ దొరకెనది ; టైలువాసము అంత్యమైనది.

## పుస్తక సూచి

పుస్తకముల నెలనూ పోస్తే మరియు రిజిస్ట్రేషను వార్షికము మరియు మనియార్డరుద్వారా మాకు పంపించిన తరువాత మాత్రమే మీకు పుస్తకములు పంపించగలము.

2 నిలువలోనున్న పుస్తకములు వాటి పోస్టుచార్జీ

లు కింద తెలియజేయబడినవి. పుస్తకములు రిజిస్ట్రేషన్ బుక్ పోస్టులో మాత్రమే పంపబడును. మీకు కావలసిన పుస్తకముల నెలనూ పోస్టుచార్జీ మరియు ప్రకటన రిటోనూ రిజిస్ట్రేషనుచార్జీ రూ. 1-00 పై వివరముగా వ్యాస పంపవలెను.

పేరు

కన్నడ:—

తెలుగు:—

1 సత్యం శివం సుందరం(1)	4-00	0-40
2 ,, ,, (2)	4 00	0-45
3 మణిమాల	1-00	0-15
4 భాగవత వాహినీ	4-00	0-25
5 జర్పణ	1-00	0-10
6 భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి		
కథా సుధారసము	1-50	0-15
7 సందేహ నివారిణి	1-50	0-20
8 గీతావాహినీ	4-00	0-35
9 వచనామృతము	4-00	0-30
10 ధర్మవాహినీ	1-50	0-15
11 గీతాభావప్రకాశము	15-00	0-80
12 దివ్యోపన్యాసములు	1-50	0-15
13 భజరావళి	1-50	0-20

1 సత్యం శివం సుందరం[1]	3-50	0-35
2 ప్రశాంతివాహినీ	1-50	0-15
3 సందేహ నివారిణి	1-50	0-15
4 ధర్మ వాహినీ	1-50	0-15
5 ఉపనిషత్ వాహినీ	1-50	0-10
6 జ్ఞాన వాహినీ	1-50	0-10
7 గీతావాహినీ	4-00	0-25

మలయాళము:—

1 జ్ఞానోపదేశరత్నంగళ	1-50	0-20
2 108 రత్నంగళ	1-50	0-10
3 గీతావాహినీ	3-00	0-25
4 అవతారమహాత్మ్యము	0-50	0-10
5 ధర్మవాహినీ	1-00	0-10

**కండ్లము:—**

1	భజనసా-స్త్రి (అమెరికన్ ప్రకటన)	2-00	-20
	(కండియన్ ప్రకటన)	1-50	-15
	సత్యం శివం సుందరం (2)	5-00	-30
	ప్రశాంతవాహిని	2-00	-15
5	జ్ఞానవాహిని	2-00	-15
6	నామ సంకీర్తన	1-50	-10
	ధ్యానవాహిని	2-00	-15
8	సమ్మర్షిపోవర్స్ జన్ బృందావన్ 1972	5-00	0-35
9	సత్యం శివం సుందరం III	6-00	0-40
10	సందేహ నివారిణి	3-00	0-15

**ఆరవం:—**

1	అన్ బెన్ జ్యోతి	2-00	0-20
2	సత్యం శివం సుందరం [1 భా]	3-50	0-40
3	" " " [2 భా]	4-00	0-40
4	అవతారమొలితముదం [1 భా]	3-00	0-30
5	" " [2 భా]	3-00	0-35
6	భజనావళి	1-00	0-20
7	సాయిమాతా	1-00	0-10
8	ధర్మవాహిని	1-50	0-15
9	సందేహనివారిణి	2-00	0-25
10	జ్ఞానవాహిని	1-50	0-15
11	అరణ్యవాక్కు	2-00	0-15
12	దివ్యజ్ఞాన దీపింగళి	1-50	0-10

**హిందీ:—**

1	సత్యసాయిశ్వాసాయనము: [పద్యములు]	1-00	0-10
---	--------------------------------	------	------

**బెంగాలీ:—**

1	అద్వైతస్థూపాదేయ	0-25	0-10
---	-----------------	------	------

**గుజరాతీ:—**

1	ఉపనిషత్ వాహిని	1-50	0-10
2	కథాసుధ	2-00	0-15
3	గీతా వాహిని	4-00	0-40
4	సత్యం శివం సుందరం (1)	4-00	0-30

**సింధి:—**

1	భజనావళి	0-50	0-10
2	ధ్యానవాహిని	1-00	0-15

**అస్సామీ:—**

1	సనాతన సారధి [ప్రార్థనాగ్రంథి]	1-00	0-10
2	శ్రీ భగవాన్ సత్యసాయి బాబేర్ కదా	0-25	0-10
3	దివ్యవాణి [అద్వైత-స్థూపాదేయ]	0-50	0-10
4	సత్యం శివం సుందరం (1)	4-00	0-20
5	ప్రశాంత భజనావళి	2-00	0-15
6	భాగవత వాణి	0-50	0-10
7	సాయి గాథ (పద్యములు)	1-00	0-10

**ఒరియ:—**

1	శ్రీసత్యసాయి చరితామృత (11)	1-00	0-10
2	సహస్రనామ పూజావిధాన్	1-00	0-10
3	గీతావాహిని	5-00	0-25

## పత్రికల చందాలు, పుస్తకముల ఆర్డర్లు

1. ప్రశాంతినిలయమునుండి తెలుగు, ఇంగ్లీషు ఈ రెండు భాషలలో మాత్రమే ఈ మాసపత్రిక ప్రచురింపబడుచున్నది. వార్షిక చందా: రు. 5. ఒక సంవత్సరమునకు తక్కువకానీ 5 సం॥ ల కెక్కువ కానీ చందాలు స్వీకరింపబడవు.

2 చందాదారు తన పేరును పూర్తి విలాసమును స్పష్టముగా వ్రాయవలెను. మనియార్డర్ ద్వారా చందా పంపునపుడు పూర్తి విలాసమును కూపను వెనుకభాగమున వ్రాయవలెను.

3. తెలుగు పత్రిక కావలెనో, ఇంగ్లీషు పత్రిక కావలెనో తెలుపవలెను.

4 చందా గడువు పొడిగించుటకు, చందా పంపించు సమయమునందే తన చందా నెంబరును తెలియజేయవలెను.

5 పత్రికలుగాని పుస్తకములుగాని V.P.P. ద్వారా పంపబడవు. పుస్తకములు కావలసినవారు వాటి వివరములను పై కముతో పాటు తెలియ పరచవలెను.

### గమనిక

మీచందాగడువు యే నెల యే సంవత్సరమువరకు ఆని-మీ చందానీడు కార్టరును, మీకు నెల నెల పంపుచున్న పత్రిక పైనున్న విలాసము కాగితముతోనూ తెలుపుచున్నాము. దాన్ని గమనించి, ఆ నెంబరు . . / 2-74 ఆని యుండిన, మీ చందా ఫిబ్రవరి నెలకి అనుబోవునని తెలుసుకొని, క్రొత్త చందా (సం॥కు రు. 5) ఫిబ్రవరి నెల 8. వ తేది లోపల పత్రిక యొక్క కార్యాలయము చేరునట్లు పంపవలెను.

మైనూరు రాష్ట్రపు బెంగుళూరు జిల్లా కాడగోడి (పోస్టు) 'బృందావనము'లోని 'ప్రజ్ఞా బృందావనీ' ముద్రణాలయమునందు పి. ఎన్. సుబ్బరామన్ గారిచే ముద్రింపబడి బి.వి. రాజారెడ్డిగారిచే శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్ట్ తరుపున ప్రచురింప బడినది. యెడిటర్: యన్. కస్తూరి, యం. యె., బి. యల్.

M.O. ద్వారా పైకమును పంపించువారు కూపను లోనే కావలసిన పుస్తకముల వివరములను తెలియజేయవలెను.

6. పత్రికకు గాని పుస్తకములకు గాని పైకమును పంపించువారు తమ చెక్కులను డ్రాఫ్టులను, పోస్టల్ ఆర్డర్లను, మనియార్డర్లను "సనాతన సారథి", ప్రశాంతినిలయం (పోస్టు.) అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్, అను చిరునామాకు పంపవలెను. చెక్కులు పంపేవారు, రు. 1 (బ్యాంకి ఖర్చులను కూడా కలిపి) మొత్తమును పంపవలెను. పత్రిక గాని, లేక పుస్తకములు గాని చెక్కుపైకము వసూలైన తరువాతనే పంపించబడును.

7. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను "మేనేజరు, సనాతన సారథి, ప్రశాంతినిలయం పోస్టు, అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్" అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను. అట్లు వ్రాయు ఉత్తరములలో తమ చందానెంబరును లేక బుక్ ఆర్డరు నెంబరును, వ్రాయని యెడల జవాబు లిచ్చుటకు అలస్యమగును.

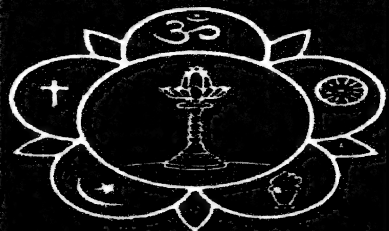
8. పోస్టుద్వారా ఫోటోలు పంపబడవు.

### —: శ్రీవారి కార్యక్రమములు:—

బాబావారు ప్రశాంతినిలయము నందున్నారా అని తెలిసికొన గోరు భక్తులు ఎడిటర్, 'సనాతన సారథి' ప్రశాంతి నిలయము (పోస్టు.) పెనుకొండ తాలూకా అనంతపురం జిల్లా అనే విలాసమునకు రిప్లయ్ కార్డుగానీ రిప్లయ్ పెయిడ్ టెలిగ్రామ్ గాని పంపితే, లేదా కొత్త చెబుపు 30 P.C.O. ఫోన్ చేసితే తెలుపగలము.

సుఖశాంతులు దేహనిమిత్తమా, ఇంద్రియ  
ముల నిమిత్తమా మనస్తత్త్వినిమిత్తమా అనే  
ప్రశ్నలనటించి, అసలు తాను దేహమా ఇంద్రి  
యమా మనసా లేక వీటికతీతమైన అత్యనా  
అనే విచారణను మానవుడు మొట్ట మొదట  
నలుపాలి. దేహమనేది ఒక ఘటము మాత్రమే  
జాతి కులము మతము రూపము నామము ఇవన్ని  
యనూ ఆ ఘటమునకు సంబంధించినవే కాని  
అకాశమువలె శర్వవ్యాపియై నిర్గుణ నిరాకారమై  
ఆ ఘటములో దాచియున్న అత్యకు అంటునవి  
కాదు.

— టా టా



సవాతన

హరి

**పుస్తకసూచి:**



మహా సమ్మేళన వేదికయందు శ్రీవారు







గామకథా

రసవాహిని

భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా

49

తైక భవనము

భరతశత్రుఘ్నులు వెనుకూముందూ నడచుచూ, తైక మందర మాటలను వమ్మి ఇంత ఘాతస్వభర్యులకు పొల్పుడెనని చింతించుచూ తమలో తాము వుప్పొంగివచ్చు క్రోధమును అణగ దొక్కుకొంటూ తైక భవనద్వారమును ప్రవేశించిరి. ప్రవేశించగనే మందర మంచిగా ఆలంకారము చేసుకొని ద్వారములో వారల రాకకై కాచుకొనియుండటం చూచి శత్రుఘ్నుడు ఘరించలేక, మందర కురులను పట్టి క్రింద ఈడ్చి కొట్టెను. మందర అయ్యో అయ్యో అని కేకలు పెట్టగనే తైక, పరుగెత్తుకొని వచ్చి శత్రుఘ్నుని మందలించెను.

అవకాశమును అనువుగా చేసుకొని భరతుడు మండిపడి, చీ పాపాత్మురాలా, ఈ దుర్మార్గురాల

మాటలు విశ్వసించి మహాపాపమునకు పాల్పడితివి. ఈ దుర్మార్గులు నీ మనసులో వుట్టినపుడే నీ హృదయమేల రెండు ముక్కలుగా లేదు. ఇట్టి కోరికలు ఆడుగుటకు నీ నాలుక యెట్లు ఆడినది. అది భస్మము కాకపోయెనా? యేమెఱుము పెట్టుకొని ఈ రాజభవనమున నివసించుచున్నావు సిగ్గులేదా? ఇట్టి దుర్మార్గురాలైన నీ మాటలపై రాజున కెట్లు సమ్మతము వుట్టెను. రాజు కామాంధుడై కొడుకును అమ్మి భార్యను కొనుటకు పూనుకొనుటకు నీవు పన్నిన పన్నాగములు, మహా సంకుచితమైనవిగా తోచుచున్నవి. రాజు యొక్క పవిత్రహృదయాన్ని పాడుచేసి, రాజ్యమునకు నిప్పుపెట్టి, వంశమును నాశముగావించి రఘువంశమును నిర్మూలమొనర్చి చేరిన కుటిలాత్మురాలవు నిన్ను తల్లి అని పిలుచుట కూడనూ మహాపాపము.

పక్షల చెడ్డను కోరిన నీ బిడ్డలు బాగు పడుదురని యెట్లు తలంచితివి. నీ బిడ్డలవంటివారు కారా, పక్షల బిడ్డలు. పరబిడ్డల కీడును కోరుత్రీలు తమ బిడ్డల దుర్గతినే అసించినవారు గానలరను పరమ సత్యమును నీవేల తెలుసుకొనలేక పోతివి. రాజవంశమున జన్మించి రాక్షస గుణములను కలిగియుండుటయే జన్మల కర్మఫలమో, ఇదంతయూ నా దురదృష్టము. అందున్న నిర్మల సెక్సెల నిస్వార్థపరుడైన నా రామచంద్ర ప్రభువును, మహా సాధ్వీసుణురాలైన సీతామతల్లిని అరణ్యమునకు పంప, యెంత ఘోరము, యెంత కఠినము! ఛీ, ఇట్టి దుర్మార్గురాలవైన నీతో సంభాషించుట కూడా నా పాపఫలము.

నేను కూడనూ యే జన్మలో యే పాపము చేసితివో లేకున్న నీ బోటి కుట్రలాత్మరాల గర్భమున జన్మించియుండునా? పాపులకు పాపులే చేరుదురు కాని పుణ్యులు చేరరు కదా? సూర్య వంశము హంసవంటిది. నీవు నిజముగా నా తల్లి వంటిదావనే. నీ తల్లి తన మనోభీష్టమును పురస్కరించుకొని తన భర్తను చంపుకొనెను నీవునూ నీ దురాకను నెరవేర్చుకొను నిమిత్తము నీ పతిని జంపుకొంటివి. మంత్రాచారమునకు విరుద్ధముగా చిన్ననాడు పెద్దవానిని విడచి రాజ్యము చేయునా? ఈ భావము నీకు ఈ నాడు కల్గినది కాదు. ఇట్టి పాడు తలంపు మొదటినుండియూ నీలో బీజరూపముగ నుండియే యుండును లేకున్న ఈ నాడు ఇదింత వృక్షముగా మారుటకు ఏలులేదు. ఇట్టి బుద్ధి నీకుండియుండిన నేను పుట్టిన తక్షణమే నన్ను చంపియుండిన, ఇంతటి దురదృష్ట పాలమ్యేది కాదు ఈ రాజ్యము.

వగచి ప్రమాజనమేమి. చెట్టును నరికి కొమ్మలకు నీరుపోసిపెంచే నీ బుద్ధి, మీనములు జీవించవలెనని కోరుతూ సరస్సులోని జలమును తోడి వేయుచున్న నీ తెలివి తేటలకు నవ్వవలెనో యెడ్వవలెనో అర్థమగుట లేదు.

నీతో సంభాషించి కాలమును అవనిత్రము చేయుటకంటే, నేనిప్పుడే రాములచెంతకు వెళ్లి అతనిని అయోధ్యకు రమ్మని ప్రార్థించి తెత్తును, అతను అంగీకరించకున్న నేనునూ ఆ ప్రభు సన్నిధిలోనే లక్షణుని వలే సేవలు చేయుచూ అక్కడే నివసించును నీ మొఖము చూడను అని తమ్మునితో వెనుకకు తిరిగెను,

పాప బుద్ధికి సిగ్గు

తన తప్పును తలంచుచూ, తన పన్నాగములు కడకీరతిగా మారెకదా అని చెడ్డ తలంపులు యెట్టివారలకైనా తాత్కాలికపు తృప్తిని అందించును కాని జీవితములో అవే మన పతనమునకు రాజబాటగా మారునని తలంచి ఇక వేరు మార్గములేక, మాటబురాక, స్తంభించిపోయెను. కైకకు మందరపై వినుగు పుట్టెను. భరతుడన్న మాటలలోని అంతరార్థమును సత్యమును గుర్తించెను. రాముని పవిత్రతలంపులకు నెంతో సంతసించెను తన పాపపు బుద్ధికి తాను సిగ్గుపడెను.

కైకేయీ మందిరమునుండి భరతశత్రుఘ్నులు, సరసరి మంత్రులు, గురువూ, పురప్రముఖులూ వుండిన సమావేశ స్థానము చేరిరి. వీరల రాకకై యెదురుదూచు చుండిన మంత్రులు యేమి నిర్ణయము గావించుకో అని వినగోరుచు,

వారి ప్రత్యుత్తరమును వినుటకై నిశ్శబ్దముగా  
వీశాగ్రచిత్తులై పుష్పెక్లూరునట్లు కాచియుండిరి.

ధర్మ విరుద్ధము

ఇంతలో భరతుడు గురువుగారి పాదములకు  
నమస్కరించి, గురుదేవా ! నేను పరమ సత్య  
మును తెలుపుచున్నాను, నిష్కపటముగా వివ  
రించ గోరితిని. నన్ను, నా మాటలను విశ్వసించు  
రని ఆశించుచున్నాను.

కారణముకంటె కార్యమే కఠినము. పాపాణ  
ములో పుట్టిన లోహము పాపాణముకంటె  
కఠినమన్నది మీకు తెలుసు. కఠినురాలైన కైక  
గర్భములో పుట్టిన నేను మరింత కఠినుడను.  
తాకున్న రామవియోగముచే నా ప్రాణములు  
నా శరీరమును వీడి పోకున్నవి, కైక, సీతా  
రామలక్ష్మణులను అడవికి పంపి, పతిని స్వర్గ  
మునకు ప్రయాణముచేసి, ప్రజలను అశాంతిలో  
ముంచి, కొడుకును అపకీర్తుల పాలుచేసి, రాజ్య  
మునకు మాయని మచ్చగా నన్ను రాజ్యమునేల  
మని మీరు శాశించుటలో నాకేమాత్రమూ,  
సంతృప్తి లేదు. నేను అర్హుడను కాదు.

రామచంద్రుడు వనమున సంచరించుచుండ,  
నేను రాజ్యాధికారిగా సింహాసనముపై కూర్చొనిన  
లోకులు నవ్వరా. నా పరిపాలన ప్రజలకు  
హానినే కలిగించును. నీతినిజాయితలు తప్పి  
అక్రమంగా, ధర్మవిరుద్ధంగా రాజ్యాధిపత్య  
మును వహించువారిని చూచి ప్రజలెవ్వరూ గౌర  
వించరు. కారణమేమన, వారిని నేను దండించు  
టకు అధికారముండదు. నాలో కావలసిన దోష

ములు గుట్టలుగా పెట్టుకొని పరుల దోషములను  
చక్కదిద్దుటకు నేనే మొఘము పెట్టుకొని చెప్ప  
గలను. కాన నాలోని దోషములు నేను అధి  
కార బలముచేత కప్పిపుచ్చుకొన్ననూ సమ  
యము వచ్చినపుడు ప్రజలు ప్రేలును చూపిం  
చక పోరు. నా తల్లియొక్క పాడుతలంపులు  
నాకు తలవంపులుగా మారెను. సీతారాములను  
చూడక నేనిక క్షణమైననూ నిలువజాలను, నా  
ఈ దారుణముగు దుఃఖమును మీకు విన్నవించు  
చున్నాను.

నా దుఃఖము రామదర్శనముతో చల్లారును  
తప్ప అన్యబోధనలు నన్ను ఓదార్చలేవు. నేను  
కౌసల్యా సుమిత్రల ఆజ్ఞలను పొందితిని. రేపటి  
తెల్లవారి నేను తమ్మునితో కూడి నా ప్రభువును  
దర్శించుటకు వెళ్ల నిశ్చయించుకొంటిని, నా  
పాపములెన్నియున్ననూ రామప్రభువు చూపుతో  
భస్మమయిపోవును. తాను పలుకరించక పోయి  
ననూ సరే నేను తనను దర్శించుచూచెట్టి  
చాటుననైననూ వుండి కాలమును హాయిగా  
గడుపుదును.

నేను రామప్రభు దాసుడు

ఓ మహాజనులారా ! మీరందరూ నా శ్రేయస్సు  
కోరి నన్ను దీవింపుడు, మంత్రులారా నన్ను  
రాములపద్మకు వెళ్లటకు అనుజ్ఞ దయచేయుడు.  
నేను రామప్రభు దాసుడను. మనందరికీ అతడే  
ప్రభువు. ఈ సలుకులకు పురప్రముఖులు,  
మంత్రులు, సామంతులు అందరూ మారు  
మాటాడలేకపోయిరి. భరతుని బాధను బాగుగా  
అర్థముచేసుకొనిరి. భరతుడు నిర్మలచిత్తుడ  
నియూ, తల్లి పన్నిన నన్నాగములకు తాను కట్టు

బడలేదనియూ తలంచి, భరతుని వచనములలోని పవిత్రతను గుర్తించిరి. పురపముఖులలో ప్రధానుడు లేచి ప్రభూ పీఠోపాటు మేమునూ బయలుదేరి వత్తుము రామనియోగమును మేము కూడనూ భరించలేకున్నాము. వకపరి ఆ ప్రభువుని దర్శించిన, తదుపరి మా ప్రాణములేమయిననూ పరవాలేదు అని శైలపును గోరెను.

ప్రజలందరూ ఈ కోరికను మన్నించి మమ్ము కూడనూ తమ వెంట తోడ్కొనిపోమన్నమని కోరిరి. ఈ వార్త కొన్ని నిమిషములలో పురమంతయూ, నగరమంతయూ ప్రాకెను. ప్రతియింటిలోనూ, స్త్రీ పురుష బాల వృద్ధులందరూ మేముకూడా సత్తుము అని ప్రయాణములైరి.

యెవరు యెవరిని వద్దని నివారించగలరు? రామదర్శనమునకు వద్దని చెప్పా మూర్ఖులు అనాడు అయోధ్యలో ఒక్కరును లేకపోయిరి. వారందరితో పాటు తల్లులైన కౌసల్యా సుమిత్రాదులు కూడా, దాసీలతో బయలుదేరిరి. ఇంతలో కైక, తన పొరపాటునకు పాపమునకూ పశ్చాత్తాప పడుచూ కౌసల్యకు తన కోరికెను తెలియపరచెను. తనను కూడా వనమునకు తోడ్కొనిపో గోరెను. రాణులతో తన తప్పును క్షమించమని కోరి తనను అయోధ్య చేరుటకు తగిన ప్రయత్నములు కావించునని ఆశించెను. నిర్మల చిత్తురాలైన కౌసల్య, తనలో యెట్టి మాలిన్యము కూడనూ తలంచక చేర్చక, తప్పక తనతో రమ్మని కలుగంపెను. సాయంత్రమునకు, నగరములో అందరూ బయలుదేరుచున్నట్లు భరతునకు వర్తమాన ముండెను. అయితే, నగర సంగక్షిగాక, కొంతమందైనా వుండకతప్పదని మంత్రితో

తెలిపి, కొందరిని నిలబిపోవునట్లు యేర్పాట్లు చేసెను, రాత్రికే కొన్ని వాహనములు వక్కెక్కగృహము చెంతా, సిద్ధమాడెను. ఇంచు మించు అన్ని రకములైన వాహనములూ, సిద్ధము చేసిరి. వారలందరికీ ఆహారపానీయములు యేర్పాట్లు గావించిరి. చక్రవాక మిథునము వలే నగరములోని స్త్రీ పురుషులు ప్రాతఃకాలమునకు యెదురుచూచుచుండిరి.

మహా సుదినము

అ నాటి రాత్రి పురజనులకు మహా సుదినముగా వుండెను. యెప్పుడెప్పుడు సీతారామ చంద్రులను దర్శింతుము అని వువ్వెళ్లారు చుండెను. చతురంగ బలములను నన్నావము చేసిరి. అగ్నిహోత్రములు చేయుటకు తగిన సామగ్రిని, యేర్పాటు గావించుకొనిరి. పండితులు రథములలో వాహనములలో సయితము వేద పారాయణములు చేయుచూ వుండవలెనని మంత్రులు ఆజ్ఞాపించెను. సుమూహూర్తమున, భరతశత్రుఘ్నుల వాహనములు, ముందూ, వాని వెంటనే కౌసల్య పల్లకిని పెట్టించిరి. అయితే అందరినీ వారి వారికి నిమించిన వాహనములలో ఆసీనులు కామని భరతుడు ఆజ్ఞాపించెను.

తన రథము ఖాళీగా నడుపుచుండిరి. భరత శత్రుఘ్నులు పాదచారులై వెళ్లుచుండిరి. యెదో కొంత దూరము అట్లు నడుతున్నతలంచిరి. కానీ ఎంతసేపయినప్పటికినీ భరత శత్రుఘ్నులు రథమున కూర్చొనకుండుట చూచి తల్లియైన కౌసల్య భరతుని పిలిచి, నాయనా! నీవు ఈ రీతిగా పాదచారులై వెళ్లుట నా మనసు

తరగుకొనిపోవుచున్నది. కొంతసేమయిననూ రథమున ఆసీనుడవుకమ్ము అని కోరెను. అందులకు, అమ్మా ! నా పాప పరిహారమునకు ఇది వక మార్గము. పాపదారులై సంచరించుచున్న సీతారామలక్ష్మణులకు లేని శ్రమ నాకేమి. వారి దాసుడనై నేను రథమునందు కూర్చొనుట మహా దోషము. తమ అజ్ఞను మీరుచున్నానని తలంచక క్షమించి నన్నట్లే నడచుటకు అనుజ్ఞ ఇవ్వమని కోరెను. ఇంతలో ముందు రథములో ఆసీనులైన గురువుగారగు వశిష్ట ఆరుదశియూ వారి వాహనమును అపి, భరతుని దీక్షను గమనించి, తమ రథమునకు సారథిగానైనా కూర్చొనమని కోరిరి. క్షమించమని కోరుచూ భరతుడు తాను రామ రథమునకు మాత్రమే నేను దాసుడను అంత వరకూ యే రథమునూ నేను యెక్కను, యే గుఱ్ఱములను చేపట్టను ఇది నా ప్రతిజ్ఞ అని తెలిపెను. రామప్రేమకు వశిష్టులవారెంతయో సంతసించిరి.

నిషాద రాజుని సందేహములు

మొదటిదినము రాత్రికి తమసొనదీక్షిరమును రెండవదినము గోమతీతీరమును చేరిరి. తమసొనది ఘోరభూనదియొక్క ఉపనది. గోమతి, గంగానది ఉపనది. చీకటిపడిన తోడనే రథములను అపి, శ్రీ, పిల్లలకూ, వృద్ధులకూ తగిన వస

తులూ, తిండితిర్థాదులు సక్రమంగా గావించమని మంత్రి సిపాయిలకు అజ్ఞాచేసెను. యెవరెవరికి నిమించిన పనులు వారు ఆయా వేళ వేళలకు గావించుచు మార్గమధ్యమున యెవ్వరికి యెట్టి ఇక్కట్లా కలుగకుండా చూచుకొని పోవుచుండిరి.

మూడవదినము తెల్లవారి బయలుదేరి అనాటి రాత్రికి శృంగిబేరపురమునకు వచ్చిరి. భరతుని అగమనము నిమిషపతి విని విమోదము నొంది ఈ భరతుడు వనమునకు బోవుటకు కారణమేమి నెల్లిననూ ఇంత సైన్యముతో, చతురంగబల సమేతుడై పెళ్ళుటలోవున్న అంతరార్థమేమి ! అని తనలోతాను అనేకవిధముల అనుకుల ప్రతికూల భావములను పెంపొందించుకొనెను.

చెట్టు విషమయినపుడు ఫలముమాత్రము విషము కాకుండునా ? అని నిర్ణయించుకొని, తన జాతివారలను పిలిచి, అన్ని పడవలను నీటిలో ముంచిపెట్టుడు, పడవమార్గమును స్థంభింప చేయుడు యే చిన్న పడవనుకూడ నడువకూడదని శాసించెను. ఈ దినము మనము చావున నైననూ తెగించి అన్నిటికినీ సంసిద్ధమై వచ్చు వారలు అటువైపున చేరకుండునట్లు చూడవలెనని అజ్ఞాపించెను. ఇంతలో నిషాదపతి దనుర్బాణములను తెప్పించెను. భరతుడు మహా సైన్యము కలవాడయిననూ రామనిమిత్తమై తన కిందిత్ శక్తిని దారపోయ తలంచెను.

సశేషము

# సత్యసాయి ప్రభూ

శ్రీపాద లక్ష్మీనారాయణమూర్తి

అవనిన్ మానవులెల్ల రితుల నధర్మాసక్తులై ద్వేషముల్  
రవులన్ శాంతికి దూరమైన తరి సంరక్షింపగా నెంచి మా  
ధవ తత్త్వంబును బోధచేయఁ గరుణోదారాంతరంగుండవై  
అవతారమ్ము ధరించి వచ్చిన మహేశా ! సత్యసాయిప్రభూ !

ఆ చిత్రావతి తీరమందు రమణీయంబౌ ప్రదేశంబునన్  
బ్రాచీనర్షి సుతప్రకాంతినిలయ ద్వారంబు దర్శింపగా  
మా చింతల్ మటుమాయమై హృదయనైర్మల్యంబు ప్రాప్తించు నా  
హా చిత్రమ్ము భవన్మహత్త్వము మహేశా ! సత్యసాయిప్రభూ !

చూడన్ వచ్చినవారినుండి యొక కాసుంగూడ కాంక్షింప వెం  
తో డబ్బున్న మనుష్యులున్ గడుదరిదుల్ నీ కృపాదృష్టిఁ జూ  
రాడం గల్గుటలో సమానులె ! యమూల్య ప్రేమపూర్ణంబుతా  
మాడెండుంటె చాలు నిన్నునలరింపన్ సత్యసాయి ప్రభూ !

భగవన్నామము పాటపాడుకొనుచున్ బ్రాహ్మిముహూర్తంబునన్  
నగరంబందలి వీధులందిరిగి యానందంబునందించుటి  
యగమందొక మహా తపస్సనుచు భక్తుత్సాహముల్ గూర్చి పొ  
ల్పుగ బోధించి తరింపజేసితివి మమ్మున్ సత్యసాయిప్రభూ !

ఐసుమానంబొదవించునట్టి మహిమల్ విక్షించి కేల్కోడిచ్చి నీ  
య సమానఁబగు ప్రేమకున్మురిసి అవ్యాజం పుయుష్కర్షణ  
రసముం బొంది భవద్యచ్ఛృతముగ్రోలంగల్లు భాగ్యమ్ము మా  
కొసగం గోరెద మెల్లవేళల కృపాళూ ! సత్యసాయిప్రభూ !

## శ్రద్ధావాన్ లభతే జ్ఞానం

కలికాల ప్రభావమువలన, ధర్మద్వేషము దైవ ద్వేషము ప్రభుద్వేషము పెరిగి, భారతీయులు తప్పులను ఒప్పులుగానూ, ఒప్పులను తప్పులుగానూ భావించి, తమ ప్రయాణమును తప్పుతోపాటే సాగించుచున్నారు, తమ ఉద్దేశమునే పవిత్రమని విశ్వసించుచున్నారు. ఇది కలి మహత్వమే కానీ వేరు కాదు

సుఖ దుఃఖములు త్రిగుణాత్మకములు, సాత్విక గుణము ప్రకాశశీలము ; రాజసగుణము, క్రియాశీలము ; తామసగుణము ఆ రెండు గుణములను అణగదొక్కి, అంధకారమునూ, సోమరితనమునూ అభివృద్ధిచేయును. ప్రకాశశీలము ఆధికముగా ప్రకటింపబడి, క్రియాశీలము తక్కువగా ఉంటే, ఆ అపస్థకు సుఖమని పేరు ; క్రియాశీలమధికమై ప్రకాశము తక్కువవుంటే, దుఃఖప్రకటన సంభవించును, సాత్వికము రాజసము రెండూ అణగదొక్కి బడి, మోహము మాత్రము మానవుని ఆవరించిన, అప్పుడు దుఃఖపరంపరకే గురి అగును.

గుణములకు రెండు ముఖములున్నవి — భోగముఖము, అపవర్గముఖమిది. భోగముఖములో అవి సుఖ-దుఃఖములనే ద్వందములలో మానవుని ముంచి, జన్మ-మరణమునే చక్రమందు కట్టివేయును. అపవర్గముఖములో, అవి ముక్తిదొసంగును. అయితే, మానవుడు ఇప్పుడు, భోగపవర్గముల మధ్య చిక్కి, ఇక్కట్లనుభవించుచున్నాడు. మానవత్వానికే

దూరమై దీనత్వమందు కృశించిపోవుచున్నాడు. దైవానుగ్రహమునకు పాత్రుడు కాక, జీవితమును వ్యర్థము చేసుకొనుచున్నాడు.

ఈ నాడు దైవమును నిర్ణయించుకోవటములో కూడ, కొన్ని విచిత్రమైన సడకలు అనుసరింపబడుచున్నవి. తర్కము, బుద్ధి ప్రమాణములవలన దైవమును నిర్ణయించుకొనుటకు సాధ్యమా ? తనకు అనుకూల వాతావరణములేర్పడిన, ఈశ్వరుడు సర్వవ్యాపి. సర్వశక్తుడు, సర్వజ్ఞుడు ; ప్రతికూల వాతావరణ మావరించిన, ఈశ్వరుడు సర్వవ్యాపకుడు కాదు, ఈశ్వరుడే లేడు అని వాదించటము కద్దు. భారత యుద్ధమందు విజయము ప్రాప్తించినపుడు, కృష్ణుడు, ఆర్జునుని దృష్టిలో, సర్వశక్తుడు. “స్వామి ! మీ వలన మాకు విజయము లభించినది !” అయితే అభిమన్యు మరణించినపుడు, అదే కృష్ణుడు అదే ఆర్జునుని దృష్టిలో, సర్వజ్ఞుడు, సర్వశక్తుడు కాదు ! దీనికి బుద్ధియొక్క వికారమే కదా, కారణము

అయితే ఈ మార్పులు, ఈ చంచలత్వము మనసు యొక్క వికారస్వభావములే కానీ, బుద్ధియొక్క స్వభావము కాదు. మనస్సు బుద్ధిని కూడ దోషమయముగా నిరూపించును. చలించే మనస్సు అటు ఇటు బుద్ధిని కూడ చలింప జేయుటకు పూనుకొంటుంది. అయితే, యక్తులతో ప్రమాణసహితముగా వాదించి, బుద్ధిని స్థిరీకృతములను పెట్టి, చలించక ఉంచుకోవచ్చు. ఈశ్వర విశ్వాసమును స్థిరనిర్ణయముగా బుద్ధి అంగీక



రించిన తరువాత, యెవరు యెమి చెప్పిన, హృదయ స్థానమందు దృఢముగానిలచును, నెక్కుయ బుద్ధి లేని వారికే నిరంతరము సందేహము. అట్టి స్థిర నిశ్చయము కలిగినవారే, దైవానుగ్రహమునకర్తులు !

ఈ నాడు కొంత మంది ఈశ్వరత్వాన్నే తిరస్కరించి, విరుద్ధ కారణములను కల్పించుకొని, ప్రచారము చేయుదురు. వీరివలన, భగవద్విశ్వాసు నన్నగిల్లి పోవటముతో ఆశ్చర్యము లేదు. భార్యను నమ్మని భర్త, భర్తను నమ్మని భార్య తండ్రిని నమ్మని కొడుకు, కొడుకుని నమ్మని తండ్రి, గురువును నమ్మని శిష్యుడు, శిష్యుని నమ్మని గురువు, వీళ్లే అధికమైన ఈ కాలమందు, ఈశ్వరుని నమ్మని మంది పెరుగుచున్నారంటే, ఆశ్చర్యమేమీ లేదు.

దివ్యాత్మ స్వరూపులారా ! బుద్ధియొక్క శక్తి అన్నిటికన్న అతీతమైనది. గీతలో శ్రీ కృష్ణుడు “బుద్ధియే నేను” అని శెలవిచ్చినాడు ; దదామి బుద్ధి యోగం తం” అన్నాడు. బుద్ధివలన చరించే మనస్సును తీర్చి దిద్ద వీలగును. దీనిని నమ్ముకొని సాధనామార్గమునవలంబిన, తప్పక, మనసును జయించవచ్చును.

ఈశ్వర తత్వమును శ్రీ కృష్ణుడు వెల్లడించుచూ, “సమోహం సర్వభూతేషు” అన్నాడు ! ఆయనకు అగ్రహమా లేదు, అనుగ్రహమా లేదు, సుఖ దుఃఖములు, బంధమోక్షములు, జనన మరణములు వీటిని జీవులే తమ కర్మలవలన సంపాదించుకొంటున్నారు. అయితే, మీకు ఒక సందేహము కలుగవచ్చును ; భగవంతుడు “పరిత్రాణాయ సాధునాం వివాశాయ చదుష్కృతాం” అని శెలవిచ్చియున్నాడే ? కొంత మందిని సాధువులని ప్రత్యేకించి వారిని అశిష్టులచే

ఆనందపరచేదేమి, మరి కొంతమందిని దుష్టులని దూరముచేసి శిక్షించటమేమి. ఇవి అగ్రహానుగ్రహములకు నిదర్శనము కదా ? అగ్ర పీఠముగలవచ్చు అయితే, అన్నీ తరెయందే ఉద్భవించినవి, అని ఒప్పుకొన్న తరువాత, ఇంక భేదభావములెల్ల కలుగును? దేహము తనదే, హస్తము తనదే, ప్రేళ్లు తనవే, అప్రేళ్లలోని గోరులూ తనవే ! అయినా, ప్రేళ్లలోని గోరులను కత్తిరించుచున్నాము కదా ? కడుపు తనదయిననూ, కడుపులోని మల మూత్రములను విసర్జించక తప్పదు. అట్లు చేయకపోతే, రోగములచే దేహమునకే అపాయము కలుగును. కొన్ని పరిస్థితులలో, రోగనివారణము కొరకు ఆపరేషన్ కూత చేయించుకోవలసి వచ్చును. ఆపరేషన్ ల వలన, దుఃఖప్రాప్తియగునే అని దానిని మానుట సరికాదు ; అది వివేకియొక్క లక్షణము కాదు. దుఃఖనిస్సృత్తి కొరకు, తాత్కాలికమైన ఆ దుఃఖమును ఆనుభవించియే తీరాలి. డాక్టర్లు ఆ మూలముగా మనకు ఉపకారమునే చేయదురు, అపకారమును కాదు ! విశ్వమనే దేహమందు కొరవులనే క్యాన్సర్ పుండు బయలుదేరి నపుడు, శ్రీ కృష్ణుడు అనే డాక్టరు, అర్చునని కాంపౌండరుగా పెట్టుకొని, కురుక్షేత్ర యుద్ధము అనే ఆపరేషన్ చేసి, లోకకల్యాణమును సాధించి, తన క్రియాశక్తిని, కరుణాస్వభావమును ప్రకటించినాడు.

విషయవాసనలో మునిగిపడత కాలము యెది మంచి యెది చెడ్డ, అని నిర్ణయించుట సాధ్యము కాదు; మనస్తత్వమునకు అట్టి విచక్షణా సామర్థ్యము లేదు. బుద్ధిని అభివృద్ధి చేసి, చిత్తశుద్ధిని సంపాదించి, సత్ శీలమును పెంచుకొనిన, క్రమ క్రమేణ అనసూయా భావము దృఢమగును ; నీజన్మరూపమైన దివ్యత్వము ప్రకాశించును. అన్ని జీవులనూ యేకత్వముగా,

భావించిన, మానవుడ భగవంతునికి కేవలము సన్నిహితుడు కాగలడు. ముఖ్యముగా, చలించే మనస్సుకు, బ్రహ్మించే దృష్టికి, అంత్య మొనరించాలి.

పెండ్లి నిర్ణయించవలెనన్న, ఈ నాడు, అమ్మాయి అబ్బాయి, ఇద్దరి సౌందర్యములను చూచి, ఒక అబ్బి పాయమునకు వస్తారు. తరువాత వారి అస్త్ర పాస్తుల విషయాలను విచారణ చేస్తారు. ఆ తరువాతి, వారిరువురి విద్యా, వారి శీలము, వారి కలాలు వీటిని పరిశీలించి అంటే, కేవలము బాహ్య విషయములనే విచారించి జంట కలవటానికి ప్రయత్నము చేయదు రన్న మాట! బాహ్య ఆకర్షణలచే బ్రాంతిపడి, జీవితమును కక్కలవలె జరుపుకొంటున్నాడు, బహు మంది. ఇవన్నీ స్థూలమైన ఆధారములే! వాటిపై దాంపత్య జీవనమును స్థాపించిన, అది నిత్య సత్య ముగా, నిశ్చల నిర్మలముగా, నిలవదు. అవన్నీ తాత్కాలికము, లోకసంబంధమైనవి. అంటే, వాటిని అలక్ష్యము చేయమని చెప్పలేదు. వాటికన్న గుణ సామ్యత, సత్ శీలము, సత్త్వవర్తనలపై అభిలాష; ఆత్మవిశ్వాసము, హృదయ పరిశుద్ధత. ఇవి ముఖ్యమని గమనించవలెను.

దైవారాధన కూడ ఇట్టిదే. అభీష్టాలనిష్పత్తిపై, ప్రేమ విశ్వాసములను యే మాత్రము పెట్టకూడదు. అభీష్టాలు నెరవేరకపోతే, ఆరాధనను విస్మరించకూడదు. ఈ నాడు దైవ విశ్వాసము ఒక ఫ్యాషన్ గా మారి పోయినది. “రాత్రి నా స్వప్నములో రావాలి! వస్తినా, నువ్వు సాయిబాబా! రావేదా? నువ్వు సాయిబాబా కాదు, రాయబాబా!!” ఆరాధించి నపుడు సాయిబాబా, లేనపుడు ఇంకొకడు అనే పరి వర్తన, నాలో లేదు! నేనెప్పుడు సాయిబాబానే! ఆరాధన అనిన, ఇది కాదు. ఈ మార్గములో ప్రయా

ణము సరైన, అన్నీ వ్యర్థమే: ఇది కష్టములు నష్టములు దుఃఖములు బాధలు, విచారములు వచ్చినా, విశ్వాసమును మాత్రం కదలక మెదలక దృఢముగా వుంచుకోవలెను. అదే భక్తి అదే నిమగ్న ప్రపత్తి. ఆత్మస్వరూపము చిత్తమందు హత్తుకొనిన, దుఃఖ ముండదు. భగవంతుని ఆధారము చేసుకొని, అన్ని క్రిమిలతోనూ ప్రవేశించాలి. పవిత్ర ప్రేమచే పరమాత్ముని చేరాలి. సుఖదుఃఖములకు మనస్సే కారణమని తెలుసుకొని, దానిని పరిశుద్ధముగా తీర్చి దిద్దితే, ఫలముకూడ పరిశుద్ధమగును. సుఖదుఃఖము లను మీరు అంగీకరించి, భగవంతుడు కాదు. పరులు కూడ కాదు. సర్వములకూ కారణము మీ మీ మనస్సే! కాబట్టి, ఆ మనస్సును మాధువునై మరల్చితే, సర్వ క్షేమములూ చేకూరును. మనస్సును విశాలభావముతో నింపవలెను; సర్వ భూత హితే రతాః, అన్నాడు కృష్ణుడు, గీతలో. యెవరికి యేరితిగాను కిడుచేయక, బాధ నందించక, జాగ్రత్తగా జీవించాలి. ఉపకారము చేయుట చేతకాకపోతే, అపకారము చేయకుండిన అంతేచాలు; అదే ఔర్ధ్వ ఉపకారము చేసినట్లు!

కర్మలనుకూడ వివేక వైరాగ్యములతో చేయుటకభ్యసించవలెను. అభీష్టవస్తువులను సంపాదించేకారకు, అనిష్టవస్తువులను త్యజించుటకు, ఈ రెండు దైవములే మానవుని కర్మలలో ప్రవేశపెట్టుచున్నవి. అంటే ఆనందప్రాప్తి, దుఃఖనివృత్తి. ఆనంద ప్రాప్తికి ప్రాకులాడేవారు భక్తులేకారు, ప్రతివ్యక్తికీ, జీవితీ, ఆనందమును పొందాలి అనేఆశ ఆవేదన ఉన్నది. అయితే సక్రమమార్గము ననుసరించక వక్రమమార్గములో పడి దుఃఖములకు గురియగుచున్నారు, అంతే. ఫలమునాశించక, కర్తవ్యదృష్టితో కాయమును కాలమును సదుపయోగపరిచిన, అదే ఆశీషవిత్రమైన

సక్రమమార్గము. అన్ని కష్టాలూ తృప్తిప్రసాదముగా ఆచరించక, కృష్ణార్పణముగా నిర్వహించిన, అదే భక్తిగా మారును.

రమణీయమైన, విజాతీయమైన, ఉత్కృష్టమైన వస్తువందు నిలబెట్టిన పరిశుద్ధ ప్రేమయే, భక్తి. ఉత్కృష్టమైన, అంటే, మార్పుచెందనది, అని తాత్పర్యము. ప్రేమకూడ అంతే; కాలము స్థానము పరిస్థితి వీటిని సరించి, మార్పుచెందనదిగా వుండాలి. గీతలో దీనికి సమచిత్తము అని పేరు. శీతోష్ణములు, సుఖదుఃఖములు, నిందాస్తుతులు, మొదలైన ద్వందములు ఆ ప్రేమను యేమాత్రమూ కదలించవు. యోగః కర్మసు కౌశలం, అన్నాడు. కర్మయోగము కానీ భక్తియోగముకానీ జ్ఞానయోగముకానీ, కర్మముల ద్వారా ఏకత్వమును సాధించి దుఃఖనివృత్తి ఆనంద ప్రాప్తి వీటిని పొందుటలో ఫలనిధినిొందును.

ఒక వృక్షము పెరిగే రీతిని పరీక్షించండి. ప్రథమతః, మొదలు, తరువాత కొమ్మలు రెమ్మలు, తరువాత పుష్పములు, తరువాత కాయలు, పండ్లు అట్లనే, ఈ జీవితవృక్షములకు కర్మనే మొదలు; భక్తియే కొమ్మలు రెమ్మలు సుగంధమును వెదకల్ల సుమములు; జ్ఞానమే, పండ్లు. వాటిలోని మాధుర్యము. జ్ఞానఫలాలేని కర్మకానీ భక్తికానీ హస్తాస్పదమైన చర్యలే. కర్మ భక్తిలేని జ్ఞానము కూడ శుష్క వేదాంతమే !

భక్తిఅనే మార్గములో సగుణభక్తి నిర్గుణభక్తి అని రెండు విధములున్నవి. తాను అన్యుడు, పరమాత్మ అన్యుడు అనే భావమునందు, అనేకరకములైన ఆరాధనాకలాపము నాశ్రయించి అపరమాత్ముని అనుగ్రహమునార్జించుటకు ప్రయత్నము చేయుదురు. ఇదొక

రీతి. పరమాత్మలో తన వ్యక్తిత్వమును కలిపి సన్నిభూతములందు ఏకత్వము దివ్యత్వము సద్వివాసమును ప్రత్యక్షముగా అనుభవించి ఆనందించేది నిర్గుణభక్తి. చక్కెరతో చేయబడిన రకరకాల బొమ్మలను పిల్లలకమ్ముతూవుంటారు. కొంతమంది, ఊబలో, స్కూల్ గేటు దగ్గర నిలచుకొని అమ్ముతారు. ఒక్కొక్క పిల్లవాడు ఒకొక ఆకారమును ఆశించి ధనమిచ్చి తెచ్చి ఆనందపడుతాడు. అట్లే తన ఇష్టదేవతను సాకారముగా సగూఢ స్వరూపుడుగా ఆరాధిస్తూ వుంటాడు సగుణభక్తుడు అన్ని బొమ్మలలోనూ ప్రకాశించే చక్కెరను పురస్కరించి, ఆ ఏకత్వమునే చింతించి ఆనందపడి దుఃఖనివృత్తి నొందువాడు, మరొకడు, నిర్గుణభక్తుడు. చక్కెరలో భేదము లేదు; రూప నామములవలన భేదములు అనేల్రమ ఉత్పత్తియగును అంతే.

భారతీయ సంస్కృతిలో యజ్ఞయోగాదులకు ఒక ముఖ్యస్థానమున్నది. యజ్ఞముల నాచరించినపుడు, సోమపా, అనే ఒక క్రియను చేయవలసియున్నది; వానికి ఎన్నో విధివిధానములు నిబంధనలు కూడా ఉన్నవి. దీని అంతరార్థమును చక్కగా గమనించవలెను. సోమ అంటే చంద్రుడు. పా అంటే త్రాగటము ! చంద్రుణ్ణి ఎట్లా త్రాగటము ? ఇది సమస్వయము కాదే ? అని ప్రశ్నింపనక్కరలేదు. ఎందుకనిన, చంద్రుడు అంటే, చంద్రుడే అధిష్ఠానముగా వున్న “మనస్సు”. “చంద్రమా మనసో జాతః” చంద్రునికి మనస్సుకూ నికట సంబంధమున్నది. చంద్రుణ్ణి త్రాగటము అంటే, విచ్చలవిడిగా సంపరించే మనస్సును అరికట్టి తాను జయించేది, అనేదే అంతరార్థము మనస్సును నిగ్రహించిన, యజ్ఞయోగాదులకర్తుడు కాగలడు. మనో నిగ్రహములేక, కర్మలాచరించిన, అవి నిరర్థక కర్మలే !

మనస్సును అరికట్టుటకు, నామస్మరణ చాలా సులభమైన మార్గము, సర్వభూతములందు సర్వాత్మకుడైన భగవంతుని లీలా గుణగణములను, కీర్తించి ఆనందించితే మనస్సు పరిశుద్ధమగును, సాత్విక మగును. దానితోపాటు, సాత్వికమైన ఆహారమును కూడ భుజించవలెను. మానవులకు జిహ్వ ఒకటే కాదు. ఇంద్రియము ; పంచేంద్రియములతోనూ మానవుడు ఆహారము నందుకొంటున్నాడు. చెవులతో వినేది ఆహారమే, ముక్కుతో వాసన నందుకొనేది ఆహారమే, కన్నులతో చూచేది ఆహారమే, చర్మముతో స్పృశ్యేణిది కూడ ఆహారమే ఇవన్నీ సాత్వికాహారముగా వుండాలి. మంచి శ్రవణము, మంచి దృష్టి, మంచి పలుకు, మంచి రుచి, మంచి స్పర్శల నాశించి పొందవలెను.

మనో నిగ్రహమునకు జన సామాన్యముయొక్క సంచారములేని ఏకాంతమందు, ప్రకృతి సాంద్ర్యముతో ఆకర్షించు అందమైన వాతావరణము ఉత్సాహము నందించును. అయితే, ఎంత కాలము ఈ ఏకాంతవాస మహనరము? ఇంటిలో ప్రమిదను వెలిగించితే, గాలి వచ్చినపుడు, కిటికీలను వాటిల్లిన మూసివేస్తాము; గాలి అణగిన తరువాత, దీపమునకు అవాంతరము కలుగదు కాబట్టి, వాటిని తెరచినా భయము లేదు. దేహమనే దేవాలయమందు, జీవుడనే జ్యోతి వెలుగుతున్నది. దైవత్వము దాని ప్రకాశము. ప్రకృతి భావమనే గాలి ఆ దీపమును ఆర్పక, ఇంద్రియములనే కిటికీలను భద్రముగా మూసివేయాలి. అంటే, విషయస బంధమైన రాములు వాంఛలు ఉన్నంతవరకూ ఏకాంతవాసం అవసరమే. అవి చ్ఛేదించిన తరువాత, ఈ అనేకత్వములోనూ, ఏకత్వమును సాక్షాత్కరించి ఆనందాన్ని అనుభవించుకొనుట కష్టకాశమున్నది

కలి ప్రభావమో, ఏమో? ఈనాడు బజారులో గుంపులమధ్య ఆసనము వేసుకొని, ధ్యానం చేయుమంది బయలుదేరారు! తన్ను పదిమంది పరమభక్తుడుగా పరిగణించాలి అనే వాంఛయే దీనికి కారణము. ఇట్టి ప్రదర్శనముల పలన, కలుగు ఆదాయమేమియూ లేదు. ధ్యానమును పరులకు తెలియక ఏకాంత స్థానమందు సలుపవలెను. పరుల మెప్పుకై పాటుపడక, పరమాత్ముని మెప్పుకై పాటుపడవలెను. ముఖ్యముగా, హృదయ మాలిన్యమును పోగొట్టుకోవలెను. అన్ని సాధనల ఉద్దేశము ఇదియే. ఇతరుల మాలిన్యమును దోషములను నిరంతరమూ పరికించితే, మీకొని మాలిన్యము ఎక్కువగును. వారి చెడ్డను, వారి తప్పులను చూడక, తలచక, వాణి గురించి చెప్పక, మీ మీ దోషములనే పరికించి సరిదిద్దుకోవలెను తెలిసి తెలియక యెవరినైనా నిందించిన, తక్షణమే వశ్చాత్కాపముతో ప్రాయశ్చిత్త మొనరించి మంచి మాటలచే వాని దిద్దుటకు పూనుకోవలెను. అప్పుడు, ఆ చెడ్డవాడు మంచిగా మారుతాడు. వాని ఆక్షేపణలతో క్రుంగింప జేయకూడదు. ఇతరులను ఆక్షేపణచేసితే, మనము అల్పులమైపోతాము; అధికలము కాము! పరులను దూషించేది ఏమి అంత ఘనకార్యమా? పరులను నొప్పించిన, మీ దూషణ పలుకులన్నీ మీ అంత్యకాలములో మీచుట్టూ నాట్యమాడును.

జీవిత కాలములోని ప్రతికర్మ అంత్యకాలమునందు ఆధారముగా ఆదర్శముగా నిలచును. ఆక్షేపణ జీవితం వ్యర్థజీవితం. మీరు ధ్యాన జపాదులను చేయక పోయిననూ పడవాలేదు; భజన చేయకుండిననూ పరవాలేదు. పరులను నిందించక, హేళనచేయక, బాధించక జీవితమును సాగించిన, అంతేవాలు, అదే పెద్ద సాధన. మీ మనస్సులో ఏదోషమూ లేనపుడే, ఇత

దుల దోషములను చూపెట్టుటకు మీకు అర్హత. అది లేక, పరులను దూషించేది, హింసే కానీ, మంచిది కాదు. తెల్లవారిన మొదలు పరుండేవరకు, జీవితమును ప్రేమ మయముగా మార్చండి. ప్రేమ మయమన్న, పరమాత్మ మయమే కానీ వేరుకాదు.

ధ్యానములో కూర్చున్నంత కాలము పవిత్రత శాంతి ననుభవించి, తరువాత మరొక స్థానమందు దుర్వాసులుగా మారితే ప్రయోజనము లేదు. అది భక్తికి లక్షణము కాదు. ధ్యానమునకు ఫలితమేమి ? 'సతతం యోగిన్' అని గీత ప్రబోధించుచున్నది. "సర్వదా

సర్వకాలేషు సర్వత్ర హరి చింతనం" అనేది ఆర్షబోధ. నామజపము రూపధ్యానము వీటిని సతతముగా సలుపుటకు ఈశాఖనుంచి ప్రయత్నము చేయండి. "శ్రద్ధావాన్ లభతే జ్ఞానం" అణుమాత్రం అగ్నినిప్పు దొరకితే, శ్రద్ధవలన దానిని అధికముగా అభివృద్ధి చేసుకొనవచ్చు. అయితే శ్రద్ధలేనివానికి, ప్రజ్వలించే అగ్నిదొరకినకూడ. దానిని అర్పివేసుకొంటాడు ! గురిపై విశ్వాసము దృఢమైనపుడు, శ్రద్ధ సునాయాసముగా బలపడును. దైవవిశ్వాసము, ఆత్మవిశ్వాసము వీటిని సత్సంగములవ్వారా, పెద్దల సద్బోధవలన, శాస్త్రాభ్యాసమువలన, సెంచుకొని, తరించండి.

చేహత్వమును విడిచి, బ్రహ్మాత్వమును వదిలి  
ఆద్యైత విహితమగు సాయి నామం  
అదంత రహితమగు సాయి నామం !

నీ లోన నను నిలిపి, నా లోని నిను తెలిపి  
తానెవరో చెప్పేది సాయి నామం  
తాపములు తీర్చేది సాయి నామం !

మృణ్మయత్వము చెరిపి, చిన్మయత్వము గర!  
చైతన్య ఝరు లొలుకు సాయి నామం !  
జన్మ సఫలత కొరకు సాయ నామం !

రచన : పొత్తూరి ప్రసన్న

## బాల వికాస్

### ధనసంబంధము

విద్యనుంచి వినయమును పొందవలెను ; వినయము వలన, పాత్రత కలుగును, పాత్రతనుంచి ధనమునార్జింప వీలగును. ధనమును వినియోగించిన, ధర్మము పెరుగును. ధర్మము వలన, ఐహికాముష్మిక ఫలములను సంపాదించి సామ్యమగును.

అయితే రాన రాను, అన్ని సంస్థలయందు అన్ని క్షేత్రములయందూ సంస్కరణమనే పేరున రక రక మైన హర్షలు మార్పులు ఏర్పడి, వికార స్వరూపముగా బయలుదేరుచున్నవి విద్యా రంగము నందు కూడ ఇట్టి సంస్కరణల ప్రభావము వలన, విద్యయొక్క నిజార్థమునే మరపించి, మానవత్వమునే మరుగుపరచి, విషయ సమాచార శేకరణ మాత్రమే ముఖ్యలక్ష్యముగా భావించి, ఆధ్యాత్మిక తత్త్వ ప్రబోధను సంపూర్ణముగా విసర్జించుట జరిగినది. అ నాటి విద్యా ప్రబోధమునకు ఈ నాటి విద్యాప్రచారము చాలా విరుద్ధముగా కనబడును. ఈ నాడు, ప్రతి వ్యక్తి ఆయా నెలకు తాను చెల్లించవలసిన ధనమును చెల్లించక పోతే, విద్యను అందుకో అర్హతను కోల్పోవుచున్నాడు. అధ్యాపకులు కూడ, నెల నెలకు తమ జీతమును అందుకొని, విద్యను అందింతురు, కాబట్టి, ఏదైన ఒక నెలకు జీతము ఆందకపోతే, ఆ నెల పూర్తి విద్యను అందించలేక పోతున్నారు. ధనమిచ్చి విద్య నందీకొనే విద్యార్థులు, ధనము పుచ్చుకొని విద్య

నందించే అధ్యాపకులు, ఈ విధముగా విద్యాబోధ జరిగితే, దానిలో ప్రేమకు స్థానమెక్కడ దొరకును ?

గోకాక చెప్పినాడు : బిడ్డలను మనము ప్రేమించిన. బిడ్డలు మమ్ములను ప్రేమింతురు. అని, ప్రేమనే అధ్యాపకులకు విద్యార్థులకూ మధ్య ఉండవలసిన బంధము ; ధనము కొరకు, ఒక పదార్థము నిమిత్తమై ప్రేమించిన, అది కృత్రిమమైన భావముగా మారును. దానివలన, పదార్థమే దొరకును కానీ అనందము దొరకదు. ప్రేమనిమిత్తమై ప్రేమించిన, ఆ ప్రేమ నిర్మలముగా విశ్వాసముగా నిస్వార్థముగా నిలుచును.

### విద్య-వికాసము

బాల వికాస్ తరగతులలో మీరు ధననిమిత్తమై విద్యను బోధించువారు కారు కాబట్టి, పిల్లల హృదయమును వికసింపజేయుటకు మీకు అధికారము అవకాశము ఎంతైనా ఉన్నది. సామాన్యముగా ఈ నాతు అధ్యాపక బంధురూ పాశ్చాత్య విద్యలనభ్యసించినవారు కాబట్టి, వారికి ఆధ్యాత్మికముయొక్క అర్థమే తెలియదు ; వారిలో స్వార్థమే అభివృద్ధియైవుండును ; నాస్తికత్వమునకే వారి భావములు నాలును. అయితే, విద్య అనే పదముయొక్క అంతర్భావమును మీరు గుర్తించి దానికి తగిన రీతిగా వర్తించవలెను. మూలవత్సములో అంతర్గతమైన వైవత్స్యమును తెలిపి వికసింపజేసేదే సరైన విద్య. భారతీయ సంస్కృతియొక్క

సారమే ఇది. పిల్లలు భారతమాతయొక్క ఉమత్త పుత్రులుగా భారతీయ సంస్కృతికి వారసులుగా మెలుగువలెనన్న. ఆధ్యాత్మిక చింతనలు, పలుకులు, ప్రవర్తనలు, వాటిలో ఆభివృద్ధి కావలెను. మూఢ మాటల్ని చక్కగా పరించిన ఫలమేమి, గణితము తెలియనిదెడల? అమెరికా దేశమునకు మార్గము చూపింతురు, అయితే, కాళికా మార్గమును కానరాదు! ఆత్మిభా ఎరుగుదురు కానీ ఈ నాటి విద్యాపంతులు యువకులు, ఇంటి వైశాల్యమునెరుగు! డ్రిట్ చేస్తారు, దినమూ! అయితే, పద్యానమును వెయ్యాలంటే బాధపడుదురు. వృక్షశాస్త్రమందు ప్రవీణులు; అయితే, తులసీ ఉపయోగము తెలియదు. నక్కల కుక్కల డ్రాయింగ్ బాగా వ్రాయుదురు, అయిననూ, అక్షరములను గుండ్రముగ వ్రాయబోరు. ఇట్టివారి బోధపలన, భారతీయ సంస్కృతి అభివృద్ధి అగునని ఎట్లు నమ్మిది?

అధ్యాపకులు విద్యయొక్క తత్వమును తెలుసుకొని బాల బాలికల లేత మనస్సులలో ఉత్తమ భావము, అనుసరణీయ మార్గము, దృఢ విశ్వాసములను హృదయపూర్వకముగా బోధించవలెను. బాల వికాస్ విద్యార్థులయందు, ఈ నాడు ఎంత ఉత్సాహము ఉవ్వెత్తుపోయిందో, వారి అధ్యాపకులందు కూడ, ఎంత పవిత్రతైన ఉత్సాహమున్నది. అనేది నాకు తెలుసు. అయితే, అధ్యాపకులు మాత్రము, విద్యను బోధించవలసిన విధానములను బాగా నేర్చుకోవలసియున్నది. పూర్వమందు, స్వార్థరహిత భావముతో, అధ్యాపకులు పిల్లలకు పద్యములను, పద స్పష్టతతో, ఒక్కొక్క పదమును చక్కగా పలుకు రీతి, దాని ధాతురూపము సహితము, కలతపము చేయించు వారు. సా. తర్వాత అనే పదముల ఆర్థము బాత్రము కాదు; ఆ పదములు ఏ ధాతువునుండి వచ్చినవి

అని కూడ బోధింతురు. ఈ నాడు, ఆట్లు చేసితే లిరి నేపుకోవకము పిల్లలకు శ్రమము అని తలంచి, లేక, అధ్యాపకులకు ఆ విషయమే తెలియదు అనే కారణమును పురస్కరించుకొని, ధాతురూపములను చెప్పటము లేదు. కాబట్టి ఏదైన కఠినమైన శోకమును చదువమంటే, పిల్లలు తబ్బివై పోతున్నారు అంతే కాదు, ఎక్కడనుంచి ప్రారంభించాలి, ఎక్కడ నిలపాలి అని తెలియక, నానార్థముతో పడి అపార్థము చేసి, చదివినదంతా వ్యర్థమని నిరూపింతురు.

### అక్షరజ్ఞానము

చింతకు పులుసు లేదు ఎర్రచీమకు తొండము కద్దు, అనే ఒక శ్లోకమును ఎక్కడ విభజించాలి అని తెలియక, చింతకు పులుసు లేదు, ఎర్రచీమకు తొండము కద్దు, అని అర్థము చేసుకొనిన, ఎంత హాస్యాస్పదముగా వుండును! చింతకు పులుసు లేదు ఎర్రచీమకు తొండము, అనేది ఆ శ్లోకమును చదువుటకు సరైన రీతి. రామునితోకపివరుడిట్లనియె, అనే వాక్యమును, రామునితోక, పివరుడిట్లనియె, అని విభజించి, ఒక అధ్యాపకుడు పివరుడు అంటే, ఎవరని తికమకలో పడినాడట! విషయ వాసనలు, సంతకమోడిలవంటివి, పదార్థము చెడ్డది. ఒకర్షణ చాలా గొప్పది, అనినను ప్రాసితే, తెలుగు తెలియని మాకస్తూరి, ఆ మాటయొక్క అర్థము తెలియక, (కోడిలు అంటే ఆయనకు తెలుసు; సంతప అంటే ఏమి అని తెలియక శ్రమపడి) సంతప కోడిలు అని సనాతన సారథిలో అచ్చు వేయించినాడు. అక్షర స్వరూపమును కూడ చక్కగా నేర్చుకోవలయు చాలా అవసరము. శ్రీరామచంద్రుడు ఋషికోటికి ఆధ్యాత్మిక విషయములను ప్రబోధించినాడు, అని నేను

వ్రాసి ఇచ్చిన, ఋషి అనే దానిలో త్వరత్వరగా వ్రాసినపుడు స్వామి కొమ్మొకటిని ఎక్కవ వ్రాశారే అని, కస్తూరి (ఆయనకు తెలుగు ఆక్షరముల స్వరూపము అంత బాగా తెలియదు) దానిని కొట్టివేసి, ఋషికోటి అని అమ్మవేయించాడు. దానిని చదివి ఎంతోమంది పండితులు కూడ, నాకు, “స్వామి ! శ్రీరామచంద్రుని అవతార కాలమందు ఋషికోటు ధరించిరా ?” అని ప్రశ్నించిరి. బాలవికాస్ పిల్లలచే మీరు శబ్దములను స్పష్టముగా పఠింపించాలి, సమాసములను విడదీసి చదువుటకు నేర్పించాలి, అక్షర స్వరూపములను కూడ చక్కగా బోధించాలి. అప్పుడే వారు, జట్టి ప్రమాదములు లేక, వాక్యములనూ శ్లోకములనూ, చదివి అర్థము చేసుకోగలరు.

మరొక విషయము. ఈనాడు మన పవిత్ర గ్రంథములకు విదగ్ధమైన అర్థములను కల్పించి, తప్పు సిద్ధాంతములను ప్రబోధించే పాఠములు కూడ, పిల్లల పుస్తకములలో ప్రకట మగుచున్నవి. రామాయణము నిజముగా జరిగినవా, దశరథుడు రావణుడు అనే వ్యక్తులు జన్మించి జీవించిరా, అనే సందేహములను కూడా ప్రచారముచేయు పాఠ్య పుస్తకములు బయలుదేరినాయి. రామాయము అనేది నాగరికులైన ఆర్యులకూ అనాగరికులైన అనార్యులకూ జరిగిన కలహముల కథ అనికూడ వ్రాస్తున్నారు. దీనివలన, విద్యార్థుల హృదయములు చాలా భిన్నాభిన్నమై, వారు సత్యమునే ధర్మమునే గుర్తింపలేని స్థితిని చెందుచున్నారు. పిల్లలకు బోధించే విషయములు, సూక్తులు, రీతినితులు లోక కల్యాణమునకు, సమాజ భద్రతకు, శ్రోత్రియొక్క ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధికి ప్రోత్సాహకరముగా వున్నవా, లేవా, అని ఆధ్యాపకులూ, తల్లిదండ్రులూ జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలి. దీనినే ప్రహ్లాదుడు,

“చక్రహస్తని ప్రకటించు చదువు, చదువు ! కుంభిని ధవుని చెప్పెడి గురువు, గురువు ! హరి చేరుమనె తండ్రి, తండ్రి !” అని స్పష్టము చేసిరాడు

గురు-శిల్పి

కొండలలో గుట్టులలో ఎన్నోరాళ్లు, పనికిరానివి, పడివుంటాయి. ఒక శిల్పి వాటిని గమనించి, ఏబండ ఏగుండు ఏవిధముగా ఏపదార్థముగా పనికివచ్చును, దేనికి వుపయోగించవచ్చునని, యోచించి, వాటిని అందుకొంటాడు. కొన్నింటిని, రుక్మ గుండ్లుగా తయారుచేసి సంసారులకు విక్రయము చేస్తాడు; కొన్ని రాళ్లను వాటి స్వరూపస్వభావములనుసరించి వికార రూపముగనెంచి, దృష్టిబొమ్మగా చెక్కి, పెట్టుతాడు. శుద్ధమైన రాతిపై తన విద్యనంత ధార పోసి సుందరముగా మార్చి ఆశ్చర్యమైన విగ్రహముగా తీర్చిదిద్ది, మూఱియములలో పెట్టుతాడు; ఆధ్యాత్మికాదర్శముగల శిల్పి పవిత్ర భావముతో ఆ కొండలని బండను రాముడు, కృష్ణుడు, శివుడు, దుర్గా మొదలైన దేవ విగ్రహములుగా చెక్కి, దేవాలయములలో ప్రతిష్ఠింపజేసి, వాటికి అభిషేకముగా ఆస్తికులచే ఆరాధన ఆరతి నైవేద్యదులనందిస్తాడు. అన్ని రాళ్లు ఒక కొండయందు పుట్టినవే ! అయిననూ, వాటికి రకరకములైన సేవాభాగ్యము, ఉపయోగము దొరికినది ఎవరి వలన ? శిల్పియొక్క శక్తిసామర్థ్యములే, శ్రద్ధా భక్తులే, దానికి కారణము. అధ్యాపకులు ఈ శిల్పి వంటి వారు. పిల్లలలో ఎవరెవరికి ఏ ఏ మార్గమును, ఎవరెవరికి ఏ ఏ రూపము నందించాలి అని మీరే వివేక వివక్షణాలచే నిర్ణయించి కార్యసిద్ధికి కావలసి ప్రయత్నములు సలపలేరు.

అయితే, విద్యాభ్యాసముచేది, కేవలము శిల్పియొక్క తత్వము మాత్రము కాదు. పిల్లలనుతీర్చి



దిద్దిటముతో, తల్లి ఎండులు కూడ, శ్రద్ధవహించాలి. దైవమునకు కూడ, తన సంకల్పముతో భక్తుని కర్మ కూడ చేసినప్పుడే, జయమును సాధించు అవకాశము ! పానిజీవ్ నెగటివ్ రెండూ చేరినప్పుడే కదా, కరెంట్ శక్తి. పూలు, సూజి, దారము, మూడు వుండిననూ కుట్టేవాడొకడు లేక. మాల యెట్లు తయారగును ? ప్రణతి, నూనె పత్తి మూడు వుండిననూ, ముట్టించే వాడు లేక దీపము ఎట్లు వెలుగును ? గురువులున్నారు, శిష్యులువున్నారు. సద్భావము, సత్ శిక్షణ లేక చ్యక్తి, సమాజము ఎట్లు అభివృద్ధియగును ? మీందరూ, సహనముచే, సాధనా భావముతో, ప్రబోధ సలుపే సంకల్పమునను పూనుకోవాలి. బోధించిన విషయమును పిల్లలు తక్షణమే అర్థము చేసుకొనక పోతే విఫలప్రయత్నము వలన మీతో శ్రద్ధకముండకూడదు. కాంత మనుషుతో, పది పర్యాయము వారికర్థము కానట్టి విషయమును బోధించవలెను. శిష్యులకు గురువుపై బ్రతి ఉండ వలెనన్న, గురువులకు శిష్యులపై వాత్సల్యము కూడ శాశ్వతమైన కదా ?

### గురు శబ్దము

గురువుయొక్క దైవిక స్వరూపమును తల్లిదండ్రు లూ, పెద్దాళ్లు గుర్తించి విశ్వసించిన మాత్రమే, విద్యాభ్యాసము అభివృద్ధియగును. గురువును ద్వేషించితే అగౌరవపరచితే ఆయనను అపమాన పరచితే. ఆయన ప్రబోధపై శ్రద్ధపట్టునా ? గురువులు కూడ, మొట్టమొదట తమ కర్తవ్య నిర్వహణలో తాము చూపు శ్రద్ధాభక్తులచే, ఆ స్థానమునకు తగిన అర్హతను పొందవలెను. “గురు బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః గురు ర్దేవో మహేశ్వరః గురు సాక్షాత్ పరబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవేనమః” అనే శ్లోకమును గోకాక్ ఉదహరించి

శపన్యసించిరాడు. ఇట్టి గౌరవ స్థానమును మీరు గుర్తించి దానికి తగినట్టుగా వర్తించాలి అన్నాడు. కర్తకుడు భూమిని నిద్ధము చేసి, విత్తనము నాటునట్లే అధ్యాపకులు పిల్లల హృదయ క్షేత్రముతో సద్భావము సత్వింతన సత్ప్రవర్తనలను నాటుదురు ; ఇది బ్రహ్మకార్యము దీనివలనే గురువులను బ్రహ్మ అందురు. అయితే, బోధించవలసిన బోధనలు సలుప నామే, అని గురువులు కుర్చొనకూడదు. కర్తకుడు ఆట్లు చేయడే ! పంటకు నిత్యమూ పోషణలు రక్షణలు, సలపుతూవుంటాడే ! ఆట్లనే గురువులు కూడ, హృదయ భూమియందు విద్యావిత్తనములు నాటి శిశ్నింతుగా వుండుటకు వీలుకాదు. ‘గురుర్విష్ణుః’. గురువులు తమ విష్ణుస్థానమును పురస్కరించుకొని, కర్తకుడు, సీరు ఎరువులు అందించునట్లు పిల్లలు నేర్చిన పాఠములను అచరణలో ఆనుభవముతోనికి తెచ్చి, దానిని జీర్ణించి సంతుష్టిచెందేవరకు శ్రద్ధవహించాలి. కర్తకుడు పంటనే నిర్మూలము గావించు కలుపులను తీసి వేస్తాడు నిరుపయోగమైన నిష్ప్రయోజనమైన గడ్డి మొలకలను పెరికి శుభ్రము చేస్తుడు. అట్లనే శివ స్వరూపము ధరించి, అవ్యాపకతల చెడ్డ అలవాట్లనూ అభ్యాసములను నడవల్సిన పలుకులను భావములనూ ఖండించి విద్యార్థులతో వాక్కుద్ధి భాషుద్ధి, క్రియాశుద్ధి అభివృద్ధి వరచులెను. విద్య అనేది తిన్నప్పుడు కక్కినట్టుగా తలకండించే తలభార విషయములు కాదు : హృదయమునుంచి హృదయమున కందించే సద్భావములే విద్య. గ్రంథిస్త విషయములను బోధించువార్లు తీవ్రర్లు. ఆ పేరు మీకు సరైనది కాదు బాల వికాస్ అధ్యాపకులకు ఇంక పై “గురు” అనే పేరును అందరూ వుపయోగించ వలెను. ప్రకృతి సహజమైన అంధకారమును నివారించి దైవిక ప్రకాశమునందించు ప్రజ్ఞానమును

వెలిగించేదే గురువుయొక్క కర్తవ్యము. దానివలననే, భారతీయ సంస్కృతియందు గురువులను పవిత్ర వ్యక్తులుగా, త్రిమూర్తి స్వరూపులుగా ఆదరించి ఆరాధించుట సాంప్రదాయమై నిలచివది. గురువులు కూడ శాంతము, సహనము, దయా, ప్రేమలను అభివృద్ధి చేసుకొని, సత్యము ధర్మము శాంతిప్రేమలను వ్యక్తులలో సమాజములో అభివృద్ధి చేయుటకు పూనుకొని సార్వకలనందుకోవాలి. అట్లు చేసితే, అన్యాయము అక్రమము అసత్యము అశాంతి ఇతన్ని ప్రజలనుంచి దూరమై సుఖమును దేశమందు స్థిరమగును.

### లేత హృదయములు

భవిష్యత్తులో భారత సంస్కృతి భారతదేశము, యేమైపోవునో అని బహుమంది కంగారు పడుతుంటారు. ఇది చాలా పొరపాటు; దూరదృష్టినివారి మనోభావము. అట్టి భయాందోళనములతో మాత్రమూ అవకాశమియకూడదు. ఎందుకనిన, లేత వయస్సు సందే, బాలివికాస్ తరగతుల పిల్లల హృదయములందు ఉత్తమ భావములను నాటి పోషించిన, రేపటి దినము దేశమును తీర్చి దిద్దే నాయకత్వము వారికి లభించును. ఈ చిన్న వయస్సులోనే పవిత్ర భావములను వారి మనస్సులందు చేర్చితే, అవి జీవిత పర్యంతము నిలచును. ఇచ్చట సమావేశమైన వేలాది మంది శ్రీ పురుషులలో నూటికి 99 మందికి, వారు ఉదయము చదివిన పుస్తకమందున్న విషయములు ఇప్పటికి జ్ఞాపకమునకు రావు కానీ, తమ చిన్నతనములో, తమకు అవ్వ తాత నేర్పించిన స్తోత్రములు నీతి శ్లోకములు బాగా జ్ఞప్తికి వచ్చును, కదా? లేత వయస్సులో చదువే చదువు ముఖ్యము; వినే కథలు మహాత్ముల చరిత్రలు, ఆతి ముఖ్యమైనవి. అవన్నీ

పవిత్రమైన విత్తనములు. జీవితము పెరుగే కొలది ఆవి కూడా పుస్తకములుగా శాఖోపశాఖలతో పెరిగి ఫలవంతమైన స్వరూపములుగా వుపకరించును.

ఈ నాడు కొంత మంది, చిన్న వయస్సులో పిల్లలకు ఆధ్యాత్మిక తత్వములనందించేది పొరపాటుని ప్రచారము చేయుదురు. అట్లు అనుకొనేది పెద్ద పొరపాటు అని మీరు తెలుసుకోవాలి. తరువాత జీవితములో, ఆత్మశాంతి, ధైర్యము సహనము శ్రద్ధా భక్తులు అపరమైనపుడు, మీరు అందించే ఈ విద్యాధనము సార్వకమగును. దిప్పికల్కిన సమయములో నూతి త్రోవ్వటము మొదలుపెట్టితే మూర్ఖత్వమును పించును, కానీ, ఫలితమేమియుండదు. Start early; Drive slowly; Reach safely అనే ఉపదేశము అన్ని విధముల ప్రయోజములకు అన్వయించును. చిన్న వయస్సులో హృదయమందు చేర్చుకొన్న ఆధ్యాత్మిక సూక్తులవలన, ఉన్నతమైన మార్పులు క్రమముగా కలిగి, జీవితము సుఖమయముగానూ సార్వకతతోనూ సాగును. ఏనాడో రిటైరయిన తరువాత, విశ్రాంతి దొరకిన తరువాత, ఆధ్యాత్మిక చింతన మొదలు పెట్టుతాము అంటే, అది సాధ్యమయ్యే పనికాదు; అది ఏ మాత్రము జరుగదు. అంత్యసమయములో, హరి నామమును పలుకేది తరము కాదని, భాగవతమందు చక్కని యుక్తులచే భోధించియున్నది. ఆసమయములో తన చుట్టూ అందరూ ఏడ్చుదురు; తానూ ఏడ్చుచుంటాడు. అప్పుడు దేవుని స్మృతి ఎట్లు కలుగును? భౌతిక వస్తువుల కోసం జీవితమంతా ఏడ్చిన, దైవం కోసం ఏడ్చేది ఎప్పుడు మానవుడు? జీవితమంతా ఒక దైవమునకు మాత్రమే విద్యాళి; కానీ దైవ్యస్వరూపమైన దేహముకొరకు ఏడ్వకూడదు; అపార పుణ్యధనమును

ప్రోగ్రెషివ్ అర్జించి అందుకొన్న ఈ మానవ జన్మమును, అసాధ్య శ్రమతో దక్కించుకొన్న ఈ నడ జన్మమును, వదలిపెట్టితే, తిరిగి చిక్కేది అసంభవము. ఏదో అనేక జన్మల పుణ్యఫలముగా, సాయిని చూచే భాగ్యము ఈ జన్మలో లభించినది సంసార సముద్ర మందు మునిగి చేతికి చిక్కిన ఈ మత్స్యమును తిరిగి చేసుంచి జారిపోకుండా, నన్ను కాపాడు, అని ప్రార్థించేదే జీవితమునకు సార్థకత.

### • జీవితసార్థకత

బాలవికాస్ పిల్లలకు, ఇంటియందు వారు తల్లిదండ్రులను గౌరవించాలి, అని మొదట బోధించాలి. పాఠశాలకు వెళ్ళే దేహమునందించినవారు, తల్లిదండ్రులు. దానికి కృతజ్ఞతరచించాలి, సరే. అయితే, పంచభూతములను ప్రపంచమందు ఏ రీతి ఉపయోగించవలెను అని బోధించు గురువులను గౌరవించి ఆదరించవలెనని కూడ భోధించవలసియున్నది. మానవత్వములోని దైవత్వమును ప్రకటించుటకు గురుపదేశమే కారణమని వారు తెలుసుకోవాలి. ఎందు నిమిత్తమై మాతాపితృలకు గురువులకు కృతజ్ఞత నందించాలి అని వారికి ప్రబోధించాలి. ప్రాథమిక విద్యలతోపాటు, అత్యవిద్యను కూడ అభ్యసించవలెను. M.A., B.A., B.Sc., మొదలైన బిరుదులతో అమృతసృష్టప్రాతాః అనే బిరుదును కూడ ఆర్జించాలి అనే ఆదర్శము, ఆవేదన, ఉత్సాహము పిల్లలలో పెరిగాలి. కూటికోసం అర్జించు విద్యలన్నీ, 50. 60 సంవత్సరములవరకూ ఉద్యోగములో పొల్లొనేవరకూ పనికి వచ్చును కానీ. తిరిగి అధ్యాత్మిక విద్యను అభ్యసించక మనశ్శాంతి అనందము చేకూరవు.

జీతము నిమిత్తము కాదు, జీవితము నిమిత్తమై విద్యనార్జించాలి. దిక్కులేనివానికి దేవుడే దిక్కు; ఎక్కడ ఉన్నా, ఏ పరిస్థితిలోవున్నా, దైవము రక్షించును; ఆనందమిచ్చును. ఆ దైవత్వముపై దృఢ విశ్వాసమునందించే అత్యవిద్యను మీరు ప్రచార ప్రబోధనల ద్వారా అందించి, భారతీ, భారతీయ సంస్కృతియొక్క సత్సంతానములైన బాలబాలికలకు అనుభవరూపమైన ఆనందమును కలుగజేయాలని నేను ఆశిస్తూ ఆశీర్వాదిస్తున్నాను.

### ప్రేమమతము

మరొక విషయము. మీ విద్యావిధానములో, తరగతులలో, పాఠక్రమములలో, జాతిమత భేదములు ఏ మాత్రమూ రాకుండా లేకుండా జాగ్రత్తగా చూచుకోవాలి. There is only one religion, the religion of love. మానవకులమునకొకే మతమున్నది; అది ప్రేమమతమే! There is only one caste, the caste of humanity. మానవులందరూ ఒకే కులమునకు చెందినవారు; అదే మానవకులము! మీరు ఎక్కడ చేసిన ఎక్కడికి పోయినా, అన్ని దేశములలోనూ, అన్ని తెగలలోనూ, మతములలోనూ, సత్యదర్శ శాంతి ప్రేమ అనే మూల సూత్రములు వకే రీతిని ప్రకాశించవలెను. ఇతర మతములవారిని, అన్ని తెలవారిని ఆనందముగా మీ తరగతులలో చేర్చుకొని విద్యనందించండి. ఎవరినీ ఏ కారణమువలననూ తిరస్కరించకూడదు. పిల్లల లేత హృదయములను ద్వేషాసూయలు భేదభావములు ఏ మాత్రమూ కలుపితము గావించకుండా చూచుకోవలెను. పవిత్రపురుషుల చరిత్రలను బోధించునపుడు, మహాత్ముల పుణ్య కథలను బోధించు

నపుడు, ఇతర దేశములకు చెందిన, ఇతర మతములకు సంబంధించిన మహాయుల చరిత్రలను అందించండి. రామ కృష్ణ సాయి గణపతి దుర్గా వీరితో క్రైస్తవ మహమ్మద్ జొరొస్తారే వీరి గాథలను కూడా అందించండి. విశాల భావముతో విశ్వ ప్రేమను సాధించండి. దైవత్వమునకు దేశ కాల పరిమితులు లేవు ; సర్వత్ర సర్వకాలమందునూ ఒకే తేజస్సుగా ప్రకాశించే తత్వమిది. ఆ తత్వమందు అధికము అల్పము, గొప్పది చిన్నది అనే భేదభావములను చూపి వాదించేది మూర్ఖతయొక్క లక్షణము. కాను ఎవరని తనకు తెలియని వ్యక్తులు, దైవముయొక్క నామరూపములను గురించి తక్కించి ఇది గొప్పది అది చిన్నది అని వాదించేది హాస్యాస్పదమే కానీ

వేరు కాదు. రాముణ్ణి శివుణ్ణి కృష్ణుణ్ణి క్రైస్తవుని ఎవరినీ చూడని వ్యక్తి, ఇతను ఆతరు కాదు, అతను ఇతను కాదు, అని ఎట్లు చెప్తాడు? చదువులేని గుడ్డివాడే అట్లు చెబుతాడే కాని, మరొకడు అట్ల వాదించడు. అన్ని మతములవారికీ సన్నిహిత సంబంధము కలుగునట్లు మీ ప్రబోధ ప్రచారమునందించండి. దైవ్య సైర్యములతో చక్కని విశ్వాసముతో ఈ పవిత్ర కైంకర్యములో పాల్గొని, మీ మీ జీవితమును సార్థకము చేసుకొండి.

రాజమహేంద్రవరము

గ్రామారి దివ్యబోధ

3-1-1974

## అ మ ర త రు వు

అ సుందరాస్యేందు నాలోక మె చాలు నైశ్చల సిద్ధియౌ నయనములకు  
ఆ సుధామధుభాష బాలకించినఁజాలుఁ గర్పాల కమ్మతయోగంబు వట్టు  
ఆ దివ్యసన్నిధానాప్తిగాంచినఁజాలు నితర ప్రపంచవిస్మయజనించు  
ఆ యభయంకరహస్తముంచినఁజాలు యమునైనగెల్పుదైర్యముఘటిల్లు

చిన్ని శ్రీపాదమది త్రుటి చిక్కెనేని  
నాకలోకాధిపత్యమే యల్పినట్లు  
అట్టిబాబయ్య మనపాలియమరతరువు  
అవతరించి కరించు నేర డవనిగనరె ||

రా మ శ ర ౨

## అఖిల భారత ఆరవ మహాసమ్మేలనము

నూతన సంవత్సరము

జనవరి 1వ తేదీ నూతన సంవత్సర వర్సదినము. రాజమహేంద్రవరపు చరిత్రలో అది వినుత్తు పవిత్ర దినం. రాజమహేంద్రవరము గౌతమీ నదీ తీర మందలి యాతాస్థలమని పురాతన కాలమునుండి ప్రసిద్ధి. కానీ, నేడు ఆదౌక సంగమస్థానము. భక్త-భగవంతుల సంగమక్షేత్రమై మరింత పెన్నె కెక్కినది.

శ్రీ సత్యసాయి సంస్థలనుండి ఎన్నిక చేయబడిన కార్యకర్తలూ సభ్యులూ అరువేల భక్తులు, మహిళా విభాగీలకు అనుబంధమైన “బాఁవికాన్” తరగతుల ఉపాధ్యాయులు ఎదునూర్ల యాబదిమంది, రాజమహేంద్రవరమునకు చేరిరి. తమలో తాము సంప్ర తించుకొని, పెద్దల సలహాలనుపొంది, శ్రీవారి ఆశీస్సుల నందుకొని, ముందు కార్యక్రమములను రూపొందించు కొనటమే, సమావేశముయొక్క ఉద్దేశము. సమావేశము రెండు మూడు నాలుగు తారీఖులందు జరిగెను; అన్ని విధములూ జయప్రదమై ఫలవంతమైనదనుటకు సందేహమే లేదు హాజరైన కార్యకర్తలూ పుష్పాధ్యాయులూ తాము వహించుచున్న బాధ్యతయొక్క మహ త్వమును గుర్తెగి నూత్తు ఉత్సాహము వికాసమును అందుకొని, తమతమ సేవాక్షేత్రములకు తరలిరి.

చక్కని ఆచిభ్యం

రాజమహేంద్రవరము శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థల సభ్యులు, వచ్చిన వేలాది భక్తులకు ఆతిథ్యము

నొసంగిరి. రాజమహేంద్రవరములోనే, సవ్వసమ్మద్ది కరమైన పసతులూ సదుపాయములూ ఉండిననూ, తూర్పుగోదావరీ జిల్లా అంతయూ చక్కగా ప్రబోధ ప్రచారములను ఆచరణ పూర్వకముగా జరుపుచున్న వందలాది సమితులూ మహిళా విభాగములూ భజన మండలీలూ వారికితోడునీడగా తమ ధన మనస్సుల ద్వారా ప్రోద్బలము నొసంగి సంతోషముగా సహక రించి భక్తులకు అమితానందము నందించిరి. వేలాది స్వయం సేవకులు — శ్రీ పురుషులు — సమ్మేళనము జరిగిన ‘సవభారత్ గురుకుల’ మందు కొన్ని వార ముల ముందుగనే చేరి, పెద్దపని చిన్నపని అని తెక్కచేయక, దెహ్రాశ్రమకు ఓర్పుకొని, విశాలమైన పెద్దలనూ అతి రమణీయముగా ఆలంకరింపబడిన వేదికనూ పంట గదులనూ భజన మందిరములనూ, స్నానపు గదులనూ—వాటియందు వేడినీటికి చన్నీటికి కుళాయిల నమర్చి-భక్తులకాశ్చర్యము కలుగునట్లు గురుకులముయొక్క విశాల ప్రదేశములను శ్రద్ధాభక్తు లవే తీర్చిదిద్దిరి. జిల్లా స్వయంసేవకులు చూపిన అణకువ, వారి సేవానిరతి సామర్థ్యము, వారందించిన ఆదరణ విశేషాలన వచ్చిన ప్రతి సభ్యుని హృద యము కృతజ్ఞతతో నిండినది, మరుపురాని వారి ఆతిథ్యము మాటలతో వర్ణింప నలవి కానిది.

దర్శనభాగ్యం

సంవత్సరారంభ దినము సాయంత్రం 8-30 గంటలకు భగవానులవారు ప్రత్యేక విమానమందు

రాజమహేంద్రవరము చేరిరి. బైటబండ్లు ప్రకమముగా నడువకపోయిననూ, పెట్రోలు కొరతవల్ల కార్ల సంఘాతము సంభవించిననూ, ప్రయాణమందు సమ్మెలవల్ల యెన్నో అంతరాయములు కలిగిననూ, వాటికి లెక్కించక, ఎంత ఎంత దూరమునుండియో వచ్చిన భక్తులకు

శ్రీవారు తమ దివ్యదర్శనమును అనాడు 7 గంటలకు గురుకలమునందే ఆనగ్రహించిరి. వేలాది భక్తుల కన్నుల కరువు తీరినది; పడిన శ్రమ అంతయూ వారు త్వణములో మరచిరి. యెవరి కరుణవలన వారందరూ ఆక్కడ సమావేశమైరో, వారి దివ్యసుందర



మంగళ రూపమును కన్నులపండుగగా హృదయము నిండుగా ఎంచుకుని వారు ఆ సాయశ్రమ పాడిన భజనలు నిజముగా బ్రహ్మానందదోష్ఠికమై యుండినవి.

సాయినిలయ ,

రాజమహేంద్రవరము సత్యసాయి సేవాసమితి కావ్యక్రమములకు కేంద్ర స్థానముగా “ సాయి

నిలయ” మనే భవనమునకు, రెండవ తేదీ ఉదయము, శ్రీవారి దర్శనలాభము పొందుటకు వేలాది ప్రజలు అచ్చటజేరి భజనలో ఆనందముగా పాల్గొనిరి. శ్రీవారు విడిది చేసియుండిన, గాంధీపురములోని భవంతిలోనూ, సాయినిలయమందునూ, తమ దర్శనము కొరకు తహతసలాడు భక్త సమూహములకై, ఒక మారు కాదు, మరల మరల, శ్రీవారు దర్శన

మొసంగి, వారిని ఆనందపరచిరి. గురుకులము ప్రక్క రోడ్డులమీద వరుసలలో నిలుచున్న భక్తులకు దర్శన మొసంగుటకు శ్రీవారు కారు మీదకెక్కిన దృశ్యమును కాంచిన భక్తులకు, శ్రీవారి కరుణయొక్క వ్యాప్తి స్పష్టమై, వారి మనస్సులు వుప్పొంగినవి. మానవుని మార్గపునివైపు మరలుటకు భువిపై అవతరించిన ఆ మధుర మందస్మిత మోహనమూర్తిని చూచి వారి కండ్లు ప్రకాశించినవి.

అన్ని రాష్ట్రములనుండి, దూరదూర ప్రాంతము లైన అస్సాం హిమాచల ప్రదేశ్, కేరళనుండి, శ్రీలంక, ఢిల్లీ, సింగపూరం, మలయా, మొదలైన పూర్వ దేశములనుండి యూరోప్ అమెరికా ఆఫ్రికా ఖండములనుండి, వేలకువేలు ప్రజలు శ్రీవారి దర్శనమునకై జేరజేర, వారిఅందరిదరికి జేరిజేరి, మరల మరల బాబావారుదర్శన మొసంగిరి వారికి భగవ ద్రక్షి గరపి గరపి, మురిపించి, తరియింపజేసిరి.

### ప్రారంభోత్సవము

సత్యసాయి సంస్థల కార్యకర్తల అరవ అఖిల భారత మహాసమ్మేలనము, జనవరి రెండవ తేదీన, సాయంత్రము 4-30 గంటలకు ప్రారంభమైనది. వేదసీమయని పేరెన్నికకన్న కోనసీమనుండి, వేద పండిత బృందములు వేదపఠనము చేయుచూ, నాద స్వర విశ్వాంసులు స్వాగతగీతకలను ఆలాపించు, పూరేగింపుతో బాబా వారు, నయనానందకరముగా అలంకరింపబడిన పూలబాటలపై నడచి, వేదిక వెంట కరుదెంచిరి.

వదిహేనువేల కంఠములు వదిహేనువేల హృదయములు నిండు భక్తి ప్రవతులతో, ఓం శివాయ! ఓం శివాయ, అని పాడుచుండగా, శ్రీ సత్యసాయి సర్వేశ్వ

రుడు సమ్మేళన అరంభనూచకముగా శుభజ్యోతిని వెలిగించిరి. అప్పుడు “నందలా! యదు నందలా!” అనే భజనగానము అందరి మానసములను పులకరించినది.

తరువాత, ప్రకాశనిలయ మండలి శ్రీ సత్యసాయి వేదశాస్త్ర పాఠశాల, విద్యార్థి అయిన బాలుడు, సాయిరాం సుబ్రహ్మణ్యంను, డా॥ సూరిభగవంతుంగారు సభకు పరిచయము చేసిరి. ఇంత చిన్న వయస్సులోనే, శ్రీవారి అనుగ్రహబలమువలన, ఆ అబ్బాయి, వేదమంత్రములను ఆ మూలాగ్రముగా వల్లించుటయే కాక, వేదార్థమును కూడ చెప్పగల సామ్యమును సంపాదించినాడనిరి. “మధువాతా ఋతాయతే” అను వేదమంత్రమును చదివి దాని అర్థము, అంతరార్థములను, విపులముగా తెలు తెలుగులో సాయిరాం సుబ్రహ్మణ్యం తెలిపినపుడు అందరూ విస్మితులైరి.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా శ్రీ సత్యసాయి సేవా సంస్థల అధ్యక్షుడైన శ్రీ దండమూడి రామరావు గారు, M.Sc., తమ జిల్లాలోని అన్ని సంస్థల తరపున శ్రీవారికి వందన నమస్కారములనర్పించుచూ, తమ కందరికి శ్రీవారు కల్గి వెలుగు; హృదయనివాసి అని తెలిపిరి. సమ్మేలనము జరుగుటకు అన్ని విధాల అనుకూలములతో అమర్చబడిన “నవభారత గురుకుల”ము గురించి ప్రస్తావించుచూ ఆ ప్రదేశపు వాతావరణము మానవసేవకై అంకితమైయున్నదని తెలియజేసిరి తరువాత గురుకుల స్థాపకులైన శ్రీ బుల్లయ్యగారు శ్రీవారికి స్వాగత పత్రము నందించిరి.

భగవానులవారు తమ చివ్య సందేశమునందించుచూ, సనాతన ధర్మముయొక్క విశిష్టతను గురించి నొక్కి వక్కాణించిరి. బ్రాహ్మణ్యము (బ్రహ్మమార్గ

నుదాసక్తి) మరియు బ్రహ్మచర్యము (ఇంద్రియ నిగ్రహము) వీటిని వలననే లోకమందశాంతి కర్మనిధి అని వివరించిరి.

### రాష్ట్రధ్యక్షుల నివేదికలు

భారత దేశమందలి వివిధ రాష్ట్రముల సేవా సంస్థల రాష్ట్రధ్యక్షులను వేదికపైకి పిలిచి, వారి నేతృత్వమందు ఆయా రాష్ట్రములందు సాధించిన ప్రగతి పథకములను విరిచి సభ్యులకు తెలుపమని శ్రీవారు ఆదేశించిరి, దిల్లీ పంజాబ్ హర్యానా రాష్ట్రములకు అధ్యక్షుడైన శ్రీ సోహన్ రాల్ గారు, ఆ రాష్ట్రములందు అన్ని సంస్థలలోనూ, వాటి కార్యక్షేత్ర పరిసరములలోనూ అధ్యాత్మిక జాగృతి జరిగి, నూతన సామూహికమారంభమైనదనుటకు విపులమైన నిదర్శనములు కలవని తెలిపిరి. కలకత్తా సగర్వాధ్యక్షుడైన హైకోర్ట్ జడ్జిగారు శ్రీ అరుణకుమార్ దత్తగారు మాట్లాడుచూ వైద్యశాలలయందు కారాగారములందు సత్య సాయి సేవాదళ సభ్యులు చేయుచున్న కార్యక్రమములను వివరించి, స్టడీ సర్క్యూల్, భజన మండలి మొదలైన సంస్థల వివిధ కార్యక్రమములను వివరించిరి. వయోవృద్ధుల చంటరితనమునూ దైహిక మానసిక బాధలనూ బాపుటకై ఒక ససకగృహమునే రాటు చేయుటకు వ్యవస్థ చేసితిమి ” అని తెలిపిరి.

గుజరాత్ రాష్ట్రపు అధ్యక్షుడైన డా॥ చూడాసమగారు తమ రాష్ట్రములో ఈ మధ్యవచ్చిన వరదల సందర్భమందు సమితుల సభ్యులు వానదించిన సేవను గురించి వివరములనందించిరి, గుజరాతి భాషలో ప్రకటనగుచున్న “సనాతన సారథి” పత్రికకు నాలుగు వేలకు పైగా చందాదార్లు గలరని తెలిపిరి. జస్టిస్ శ్రీ బాలకృష్ణ యెరాడిగారు కేరళ రాష్ట్రమందు సేవా సంస్థలు సంస్కృతముదూ తెలుగునందూ తరగతులు

నడుపుచున్నవని తెలిపిరి. తెలుగు నేర్చుకొన్న బాలవికాస్ పిల్లలు, ప్రశాంతి నిలయమందు శ్రీవారి దివ్య సన్నధియందు, జన్మదినోత్సవ సందర్భము నందు, తెలుగునందే కొన్ని నాటికలను ప్రదర్శించు ఛాగ్గమును పొందిరి. కాలికట్ నగరమందు సేవాసమితి నడపుచున్న ఉచిత కండ్ల ఆస్పత్రిని గురించియూ మిగిలిన కొన్ని సమితులు యేర్పరచి జరుపుచున్న ఉచిత వైద్యాలయములను గురించియూ వివరములనందించిరి.

మహారాష్ట్రపు స్టేట్ పెసిడెంట్ గారైన శ్రీ M. M. పింగెగారు కూడా తెలుగు తరగతులు బొంబాయిలోనూ ఇతర పట్టణములలోనూ భక్తులకొరకు చక్కగా జరుగుచున్నవని తెలిపిరి. అనావృష్టిచే కరువు బాధకు గురిఅయిన ప్రజలకు సభ్యులు అందించిన సేవను గురించి ప్రస్తావించిరి. బొంబాయి నగరమునకు చేరువగానున్న ఒక సముద్రతీరపు పల్లెయను సేవాదళ సభ్యులు తమ విశిష్ట సేవాక్షేత్రముగా యెంచుకొని, అక్కడ ప్రజలకు విద్యాప్రబోధ సామాజికైక్యత, ఆరోగ్యశిక్షణ ఆర్థికప్రగతి అధ్యాత్మికొన్నతి వీటిని సంపాదించుటకు సూక్ష్మసహకార సహాయ సదుపాయముల నందించుచున్నారని. బీద విద్యార్థులకై ధర్మక్షేత్రమందు సమితి నడుపుచున్న పాఠశాలను ఉన్నత పాఠశాలగా అభివృద్ధించుటయు జరిగిందని. పిల్లలకు జీవనోపాయము కల్పించుటకొరకు వృద్ధంగము, కుట్టుమిషిన్ వని మొదలగునాటిలో వృత్తి శిక్షణమును కూడ యేర్పాటు చేయడమైనదన్నారు. సనాతనధర్మ పునరుద్ధరణమందాసక్తి కలిగిన కాలేజీ విద్యార్థులకు పూనా నగరమందు ఒక హాస్టల్ కు శ్రీవారే తమ దివ్య ఆశీస్సులతో ప్రారంభోత్సవము జరిపిరని.



అస్సాం రాష్ట్రపు విషయములను వివరించుచూ డా॥ బరువాగారు “కొత్తసమితి యొకటిని స్థాపించు సందర్భమందు, శ్రీవారిని నేను సందేశము కొరకు ప్రార్థించినను. అప్పుడు, వారు సూర్యుని గురించి ప్రచారమెందుకు? సూర్యుడుదయించినాడని ప్రజలకు తెలుపుటకు ప్రత్యేక ప్రయత్నమెందుకు? అని తెలిపిరి. శ్రీవారే ఆ ప్రచారమును అస్సాం ప్రజల హృదయ క్షేత్రమగుదు సతతమూ జరుపుచున్నారు” అని తెలిపిరి. బిహార్ రాష్ట్రపు సంస్థల కార్య సాధనను గురించి డా॥ G.V.L.N.మూర్తి D.Sc. గారు తెలిపిరి. భగవానుని దివ్యసందేశమును జంపెట్టడము, పాల్నా మొదలైన నగరములలోనూ చుట్టుప్రక్కలనున్న పల్లెలలోనూ శ్రద్ధగా ప్రచారము చేయుచున్న సంస్థల సేవను తెలిపిరి.

శ్రీమతి సుందర్ సింగ్ గారు రాజధాని ఢిల్లీనగరం లోని మహిళా విభాగ్ సభ్యుల కార్యక్రమములను తెలిపిరి. వారు అనేక అన్నతలలోని రోగులకు సేవ చేయుచున్నారు; మురికి వాడలయందు పరిశుభ్రతను పాలింపచేయుచున్నారు; ఆంధ్రబాలుల పాఠశాల పిల్లలకు మాతృవాత్సల్యమునందజేయుచున్నారు. శ్రీమతి సరళా షాగారు బొంబాయి మహిళా విభాగ్ సదస్సులు బాలవికాస్ తరగతుల అభివృద్ధిని గమనించుచున్నారనిరి. ప్రెసిడెన్సీకాలేజీలో బంధింపబడిన స్త్రీలకూ వారి పిల్లలకూ సేవ జేయు అవకాశము తమ సభ్యులకు దొరకినదని, శ్రీమతి సుధా మజందార్ గారు సంతృప్తముతో సభకు తెలిపిరి. “గ్రామీణ స్త్రీల అభివృద్ధికి, వారి ఆధ్యాత్మిక సాధనలకు తోడునిడుగా కొన్ని కేంపులను విభాగ సభ్యులు జయప్రదముగా జరిపి వెనుకబడిన విద్యార్థినులకు ప్రత్యేకముగా ఉచిత శిక్షణ తరగతుల నేర్పరచినాము” అని ముద్రాన్

నగర మహిళా విభాగ్ తరుపున డా॥ లీలా M.A., గారు తెలిపిరి.

తరువాత, కర్ణాటక రాజ్యములోని సేవాసమితుల రాష్ట్రసాయి అధ్యక్షుడైన డా॥ ఎం. బి. సుందర రావుగారు తమ రాష్ట్ర ప్రగతిని తెలుపుచూ దుర్భరమైన కరువు పరిస్థితిని ప్రజలు ఎదుర్కొనుటకు నేలల కొలిది “సత్యసాయి ప్రసాద కేంద్ర” ములను కొన్ని కొన్ని గ్రామములలో నెలగొల్పి, బీదలకు ఆహారమునందించి తాత్కాలిక వుపశాంతిని కలుగజేసినాము, అనిరి. వాన రావాలి, ఆకలిబాధ తీరాలి అనే ఆవేదనతో శ్రీవారినుద్దేశించి ఏడు దినములు అఖండ నిజన చేయుటకు గుల్బర్గా నగర భక్తులు నిర్ణయించి మొదల కెట్టిరి; 6 దినములు గడచినవి 7 వ దినము మంగళహారతి ముహూర్తము వచ్చే సరికి, మేఘాలు చేరి, కుంభద్రోణముగా వర్షము వచ్చినది అని తెలిపి, సభ్యులను హర్షింపజేసిరి. తమిళనాడు రాష్ట్రాధ్యక్షుడైన జడ్జి శ్రీ జి. వి. దామోదరావుగారు కోయముత్తూరు జిల్లాలోని కొన్ని సమితులు సహకరించి నిర్వహించిన చికిత్సా కేంపుని వర్ణించిరి.

ఒరిస్సా రాష్ట్రాధ్యక్షుడు శ్రీ బ్రహ్మానంద పండా గారు ఆ రాష్ట్రమందు సాయి సందేశము, సాయి మహిమలు. సాయి ఆవతారము వలన జరుగుచున్న కనుపించుచున్న అపార మహిమలు అద్భుత లీలలు, అస్థి కాభివృద్ధి ఇవి మూలమూలాలకు కూడ ప్రాకినవి, అయితే ఇంకనూ సాధించవలసిన పని యెంతో వున్నదని విన్నవించిరి. ఉత్తర ప్రదేశ్ అధ్యక్షుడు శ్రీ డి. పి. శుక్లాగారు ఆ రాష్ట్రము చాలా విస్తారముగా నుండుటవలన, మొత్తం 54 జిల్లాలలో 32 జిల్లాలలో సంస్థలు చాలా తక్కువ, అన్నారు. మీరట్ నగరమందు ఒక సత్యసాయి కాలేజిని స్థాపించుటకు సిద్ధమగుచున్నారని తెలిపిరి.

మధ్యప్రదేశ్ ప్రెసిడెంట్ గానైన శ్రీ ఎస్. పి. శేట్ గారు భోపాల్ నగరములో జరుగిన “బాలవికాస్ పిల్లల ర్యాలి”లో రెండు వేలు బాలబాలికలు పాల్గొని రనిరి. శ్రీ సత్యసాయి విద్యాసంస్థల సమావేశమును గురించి ప్రస్తావించిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్ట్ జడ్జి గారైన శ్రీ వి. పార్థసారథిగారు ఈ రాష్ట్రమండలి విజయవాడ, విశాఖపట్టణము, హైదరాబాద్ నగరము లలోని సేవాదళ సభ్యుల కార్యక్రమములను వివరించిరి. వందలాది పల్లెలయందు నగర సంకీర్తన కార్యక్రమము శ్రేష్ఠ రీతిగా జరుగుచున్నది; ప్రతి వారు ప్రతిచిన్నము తప్పక చచ్చుచున్నారు, అనిరి. పెద్దలు అనుపించుకొనే మనము మాత్రము వారికి సరైన మార్గదర్శకులుగా లేమనిరి; వారికి ఆదర్శ ప్రాయముగా పట్టణవాసులైనందువలనని హెచ్చరించిరి.

### సబ్ కమిటీలు

తరువాత సంస్థయొక్క వృద్ధేశములు సఫలత నొందుటకు సభ్యులగుంచి, వారి వారి అనుభవముల ఆధారముపై వారిచ్చే సలహాలను తీసుకొని, సమావేశమునకు సమర్పించుటకొరకు కొన్ని సబ్ కమిటీలను యేర్పరచిరి. ఒక సబ్ కమిటీ ఇద్దరు చాలకులు; అన్ని రాష్ట్రములనుంచి యేర్పరిచిన మొదలు (1) సత్యసాయి సంస్థల ప్రహమము, పురోభివృద్ధి (చాలకులు : శ్రీ జి. కె. దామోదర రావుగారు, శ్రీ బి. వండాగారు) (2) వివిధ సంస్థలలో అన్వేషణతను అభివృద్ధి యుట, వాటి అజమాయిషి; (చాలకులు : శ్రీ సోహన్ లాల్ గారు, డా॥ చూడాసమగారు) (3) విద్యాప్రచారమునకు సంబంధించిన కార్యక్రమములు, ఆధ్యాత్మిక ప్రబోధ (చాలకులు : డా॥ వినాయక కృష్ణగోకాక్ గారు, శ్రీ అరుణకుమార్ చిత్ గారు) (4) బాలవికాస్ శిక్షణముద్వారా ధర్మశాస్త్రపాఠశాలము (చాలకులు :

శ్రీ యెరాడిగారు, శ్రీ యెస్. పి. శేట్ గారు) (5) నియమ నిబంధనల పరిశీలన (చాలకులు : శ్రీ పార్థసారథి గారు, శ్రీ రాయనింగర్ గారు) (6) సత్యసాయి సేవాదళ (చాలకులు : శ్రీరమణరావుగారు, డా॥ కె. కె. మిస్త్రిగారు).

### విశ్వవ్యాప్తి

సబ్ కమిటీల సదస్యుల మరియు చాలకుల పేర్లను శ్రీ ఇందూలాల్ షాగారు సభలో తెలిపిరి. గమనించవలసిన కొన్ని మార్గదర్శకములైన సూచనలను కూడ సబ్ కమిటీలకు అందించడము జరిగినది బాలవికాస్ కార్యక్రమముయొక్క ప్రాముఖ్యతను గురించి ఉపన్యసించుచూ, వాటివలన పిల్లల మనోబుద్ధులు నడచడికలు స్నేహశాస్త్రములు యంతవరకు ఉత్తములైనవి, తల్లితండ్రులలోనూ ఆత్మచైలులు అన్నతమ్ముళ్లు వీరిపై కూడ యే రీతిగా మార్పులు కలుగుచున్నవి, అని పరిశీలించి, తరగతులను యే మార్గమందు జరిపితే సంతుష్టికరమగు ఫలితమునంపించును, అనే సమస్యలను పరిహరించు సలహాలను పొందుకొరకు బొంబాయి యూనివర్సిటీ సైకాలజి ప్రాధ్యాపకులు, ఎడ్యుకేషన్ ప్రాధ్యాపకులు, చేరి రిసర్చ్ స్కీమును తయారుచేసి, దాని ప్రకారము పని చేయుచున్నారు, ఖర్చుపురం ఇన్ స్టిట్యూట్ ప్రాధ్యాపకులు కూడ, వారిలో చేరి ఉత్సాహమునందించుచున్నారు. వీళ్లతో సహా రించి, వాళ్ల సలహాలను పరిశీలించడమైనది షాగారు తెలిపిరి. త్వరలోనే సత్యసాయి యూనివర్సిటీ స్థాపనకు ఆవసరమైన ఆదర్శస్థానమునుకొని సాయి సందేశమును విశ్వవ్యాప్తి గావించడమైనది కలికిరి.

1975 వ సంవత్సరము చాలా ముఖ్యమైనది. ఆ సంవత్సరము చనము భగవానులవారి 50 వ జన్మదినోత్సవమును జరుపుచున్నాము. అన్ని దేశము

అటు అతి పవిత్రమైన అశ్వానందకరమైన సంవత్సరమిది. దానికి అనుగుణమై, శ్రీవారికి అతి ప్రియమైన, వారి ధర్మసంస్థాపనా కార్యమునకు పోషకమైన బాలవికాస్ తరగతులను గ్రామగ్రామమునందు స్థాపించవలెను ; చక్కగా శ్రద్ధా భక్తులతో అందరి యా సాయపున్నారనే దృఢవిశ్వాసముతో మానవ శేషకు బద్ధకంబులైన వేలాది సత్యసాయి సేవాదళములను స్థాపించవలెను ; సత్యసాయి భజనమండలి, లైబ్రరీ, స్టడీసర్కిల్, మొదలైనవి బహు సంఖ్యలో పెరిగి, ప్రజానీకమందు సత్య ధర్మ శాంతి పేములను నెలగొల్పుటకు పూనుకోవలెను ; సత్యసాయి పాఠశాలలూ కళాశాలలూ వ్యవసాయదార్ల ప్రత్యేక శిక్షణ క్షేత్రములు, వెనుకబడిన ప్రదేశముల ప్రజలకొరకు వెనుకబడినవారి పురోభివృద్ధికొరకు ప్రత్యేక విద్యా క్షేత్రములు, ఇంకను ఎన్నెన్నో స్వార్థరహిత సేవాస్థాపనములను కూర్చిన పవిత్ర పుష్పమాలను భగవానుల పాతపద్మములందు ఒత్పితమునాడు సమర్పించవలెను, ఈ సంకల్పమును సాధించుటకు ఈ నిమగ్నమునుంచి త్రికరణశుద్ధితో ప్రయత్నించవలెనని సభ్యులనుత్సాహపరచిరి.

### నామ మహిమ

మహారాష్ట్రపు సేవాసంస్థల అధ్యక్షుడైన శ్రీ పింగె గారి సెగ్మెంటిగారు, 73 డిసెంబర్ నెలలో బెంగళూరు నుంచి బొంబాయి కుటుంబ సమేతముగా కారు ప్రయాణము చేసినపుడు, సరిహద్దు సమన్వయ పరిహారము కాలేదనే పుండ్రేకముతో ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగా కోపావేశముతో గలభాలు చేసే చోటలో చిక్కికొనిరి. వారి కారును అపి, వారిని బెదరించి, ఒక పెద్ద గుంపు కారుకు నిప్పు పెట్టుటకు ప్రయత్నించినపుడు, వారు ఆ గుంపుయొక్క నాయకుని

యెదుట శ్రీవారి చిన్నఫోటో ఒకటిని చూపించి, అయ్యా ! నెను బాబావారి సన్నిధినుంచి వచ్చుచున్నాను ; వారి ఆదేశం ప్రకారం నెను మరి కొన్ని దిగములలో ఇట్లనే వచ్చి వారిని దర్శించాలి” అని చెప్పగా, ఆయన మనస్సు మెత్తబడినది. ఆయన అజ్ఞకు అగువంతా తలవంచి, వారిని వెళ్ళిచెప్పి ; యేమీ అటంక పరచలేదు, అని చెప్పి శ్రీ ఇందూలాల్ మోగారు, బాబావారి చిత్రము, వారి నామ జపమే ఆ కోహేధులలో యింత పరివర్తనను తేగలిగినది, అంటే, వారి అనుగ్రహము వారి మార్గ దర్శకత్వము. వారి కరుణాకటాక్షము లభించిన సాధించలేనదేమున్నది,” అని పలుకగా, విన్న వేలాది సభ్యులు అనందబాష్పములతో ఆనందించిరి.

సేవాదళ, మహిళా విభాగ్, బాలవికాస్. భజన మండలి, సేవాసమితి, సత్యసాయి విద్యాసంస్థలు, వీటిని స్థాపించి నడుపించే సభ్యులకు మార్గదర్శకముగా వాటిందర్శములు, సాధించవలసిన లక్ష్యములు, పాటించవలసిన నియమ నిబంధనలను అచ్యుతముచిన ఆరు పుస్తకములను పా గారు శ్రీవారికి సమర్పించి, ప్రచారమునకు విడుదల జేసిరి

### బాలవికాస్ - గురువులు

ఆనవరి 3 వ తారీఖు ఉదయము 10-30 గంటకు భారత దేశపు అన్ని రాష్ట్రములనుండి వచ్చియున్న సుమారు 750 బాలవికాస్ టీచర్ల నభా మందిరముందు సమావేశమైరి. డా॥ గోకాక్ గారు వారిచే ధ్వేషించి మాట్లాడుచూ, “పిల్లల మనస్సు చాలా సున్నితము ; మొక్కై వంగనిది మానై వంగదు. సనాతనమైన మన సత్సంప్రదాయములను చిన్నతనములోనే వారికి బోధించవలెను. ఈ నాటి పాఠశాలలలో బాలులకు

సక్రమ నడవడి అలరుచుట లేదు. పసి హృదయ ములకు సహకారము నేర్పవలెను కానీ పోటీ తత్వము పెంచకూడదు. దయా సహనము మొదలగు సద్గుణములు ఆ చిన్నవయస్సునందే వారికి అలవరచవలెను. పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులగుట కంటే పరిపక్వమగుట మేలు. పిల్లలకు ముఖరాజు పురుషులు, వీరులు ఋషులు మునులు సాధుసత్తులు, ప్రకృతులు మొదలగు వారి కథలను బోధించవలెను. ప్రస్తుత పాఠశాలలయందు ఇట్టి కథలను విని అనందించుటకు బాలుల కవళాశ్రమే లేదు. అన్నిటికన్న మిన్న ప్రేమను పంచి, ప్రేమను ప్రసరింప జేసి, ప్రేమ ప్రవాహమందు అందరినీ వోలలాడించవలెను. స్వర్ణమనిన, పాలబుగ్గ పసి హృదయములందే అనుభవించవచ్చును” అనిరి.

### దివ్య బోధ

శ్రీవారు ఆమె దివ్యోపన్యాసమందు, గురువుయొక్క త్రివిధములైన బాధ్యతను తెలియజేయుచూ, “గురు బ్రహ్మ, గురుర్విష్ణుః, గురుదేవో మహేశ్వరః” అనే శ్లోకమును ఉదహరించిరి. బాలవికాస్ టీచర్లు పిల్లలలో మంచి అలవాట్లను భావములను కలుగజేసి (బ్రహ్మ తత్వము) వాటిని శ్రద్ధగా కాపాడుచూ వృద్ధి చేయుచూ (విష్ణుతత్వము) చెడు తలంపులను చెడు భావములను ప్రతుంచెయుచూ (మహేశ్వర తత్వము) పిల్లలను తీర్చి దిద్దవలెని క్రబోధించిరి. ఇక ముందునుండి బాలవికాస్ టీచర్లను ‘గురు’ పులనవలెనని ఆదేశించిరి.

### నివేదికలు

ఆ సాయంత్రము 4 గంటకు సబ్ కమిటీల నివేదికలను సభకు సమర్పించుటకు అరిగినది. “సాధనా శిబిరములను నెలకొక పర్యాయము ప్రతి సమితి నిర్వహించి

హించి తీరవలెను నియమనిబంధనలు సభులందరికి తరచు చదివి వినిపించి వివరించవలెను ; దీని వలన సంస్థయొక్క ఉద్దేశములు సవా వారి గుర్తులో వుండును. సత్యస్థాయి విశ్వవిద్యానిబంధమును ఎంత త్వరలో వెలసిన, అంత మంచిది ; మొదట ప్రయత్నముగా మహిళా విశ్వవిద్యాలయమైనా ప్రారంభమై, అన్ని రాష్ట్రములలోనూ అనుబంధ కళాశాలలు నెలువడవలెను. భారతీయ సంస్కృతి, వేదాంత ప్రచారము ఆధ్యాత్మిక ప్రబోధలపై, ఉపాధ్యాయులకు తరగతులు వేసవిలో నడుపవలెను

బాలవికాస్ తరగతుల ప్రాముఖ్యతను గమనించి, ప్రతి గ్రామమునందు వాటిని ప్రారంభించి, జిల్లా వారీగా రాష్ట్రవారీగా “పిల్లల రాబి” అను యేర్పరచవలెను, కేంద్రంగా రేచే గుర్తింపజేసి కొన్ని సంస్థలను కొన్ని వ్యక్తుల ననుష్ఠానా శక్తులను మోహగించుచు న్నారు. అట్టివాటిని ప్రోత్సహించక భక్తులకు తెలియపరచవలెను. సేవాదళములకు రాష్ట్రస్థాయిలో కన్వీనర్లుగడవలెను. ఆరఫీదు పొందిన సేవాదళ సభ్యులకు అన్ని రాష్ట్రములలోనూ ఒకే రకమైన గుర్తింపు బ్యాడ్జీలంకవలెను. బొంబాయినుండి వెలువడుచున్న బాలవికాస్ సేవాదళ ప్రతికలకు విశేష కార్యక్రమములను కన్వీనర్లూ మహిళా విభాగ్ కార్యకర్తలూ పంపవలెను..... ఈ మొదలగు విషయములు వారి నివేదికలలో ప్రస్తావించబడినవి.

ఆరువారత, శ్రీవారు, కొంత మంది బాలవికాస్ టీచర్లు తామెనరించవలసిన సేవను గురించి వేసిన ప్రశ్నలకు సమాధానమిచ్చి, దివ్యోపన్యాసము నొసంగిరి.

అన్ని మతములవారి పిల్లలూ బాలవికాస్ తరగతులకు చేరవచ్చుననిరి. సర్వమతముల అదర్శములకు

టీడర్లు ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపవలెనని బోధించిరి. అన్ని దేశముల మహాత్ములు పురాణపురుషులు వీరులు సాధు సంతలు వీరి చరిత్రలను పిల్లలకు బోధ పరచవలెననిరి. ఆర్థముకాని చదువులకన్న సత్ శీలము మొండు అని శ్రీవారు తెలిపిరి. బాలవికాస్ తరగతులు జరుపదముగా జరుగుటకు, తల్లిదండ్రుల సహకారము కూడ చాల అవసరము. దానిని కూడ పొందుటకు పూనుకోవలెను, అని హెచ్చరించిరి.

ఉపాధ్యాయులు నిరుత్సాహ పడనక్కరలేదనియూ తమ కరుణ వారిపై సదా నుండుననియూ, వారిని సదా కాపాడుచూ వారికి సదా దారి చూపుచుండు ననియూ శ్రీవారు హామీయిచ్చిరి.

అమలాపురం, రాజమహేంద్రవరము, బాలవికాస్ పిల్లలు 'జయదేవ' 'మీరా' మొదలైన భక్తి ప్రబోధక నాటికలను చక్కగా ప్రదర్శించి, అందరి మన్ననలను పొందిరి.

### మైకుంఠ వికాదశి

జనవరి నాల్గవ తే|| వైకుంఠ ఏకాదశి పర్వ దినము. అ నాడు వమిత గోదావరి తీరమందు భగవానుడు విడిదియుండుటచే, రాజమహేంద్రవరమునకు వేలాది భక్తులు విచ్చేసియుండిరి. అ సుదినమందు శ్రీవారి దివ్యదర్శనామృతానందమునకై గాంధీపురమందూ సాయి నిలయమందూ భక్తులు వేచియుండిరి వారి నోములు పండినవి, సమావేశము కు వచ్చియుండిన ప్రతినిధులు శ్రీవారి దివ్య ఉచనామృతము గ్రోత సంతృప్తిపొందిరి.

### నిర్ణయములు

ఆనాడు ఉదయం 8-30 గంటకు సమావేశము

ప్రారంభమైనది. సభ ప్రారంభమైన తరువాత వచ్చిన కార్యక్రమము శ్రీవారు తీవ్రంగా మందలించి, ఇక్కడికి చేరినది కొత్త సంబంధములను కూర్చుకొనుటకు కాదు, యేది ప్రధానమో దానిని మొదట చూచుకోవలసినది. అని హెచ్చరించిరి.

సభాకమిటీలు సమర్పించిన సలహాలను పరిశీలించి శ్రీవారు తమ తీర్మానములను తెలియజేసిరి. స్టేట్ ట్రైనింగ్స్ అండ్ తమ పర్యవేక్షణ కార్యక్రమము లందు జోనల్ కన్వీనర్ల సహాయమునందుకో వచ్చును, అనిరి. శ్రీ సత్యసాయి విశ్వవిద్యాలయ మునక, దానికి అనుబంధముగా అన్ని రాష్ట్రము లందూ కళాశాలలు నెలకొల్పుటకు శ్రీవారు తమ అశీర్వాదములనందించిరి. కాని, విద్యార్థులకు సక్రమమార్గమున బోధలు సలుప వారిలో విశ్వ ప్రేమను సత్శీలమును సేవాభిలాషను పెంపొందించ గల ఉపాధ్యాయులు చాలా అవసరమని తెలిపిరి.

వేసవి తరగతులను వివిధ రాష్ట్రములందు యేర్పాటు చేయవచ్చుననియూ, వ్యాసరచనల పోటీ: ద్వారా ఆ తరగతులకు విద్యార్థులను ఎన్నిక చేయ వలెననియూ అదేశించిరి. సాంకేతిక వృత్తిశిక్షణ పాఠశాలలను ప్రారంభించే ఉద్దేశ్యమును బాబావార ప్రోత్సహించిరి. రాజమహేంద్రవరము వద్ద వ్యావసాయిక కళాశాల ప్రారంభించి రైతులకు వ్యవ సాయమందు ఆధునిక సాంకేతిక శాస్త్ర పరిజ్ఞానాభివృద్ధి జేసి, డెల్టా ప్రాంతమును "అన్నపూర్ణాక్షేత్ర"ముగా మార్చెదము అని శ్రీవారు తెలిపిరి.

సేవాదళ సభ్యులకు Identity Cards (గుర్తింపు చీటీలు) యిచ్చు పద్ధతిని అంగీకరించి ప్రతి సభ్యుడూ తమకై ప్రత్యేకింపబడిన సేవాకార్యక్రమ ములలో ఏ మూడింటిలోనైనా తప్పక కృషి సలుప

వలెనని బాబావారు నొక్కి వక్కాణించిరి. బాలవికాస్ ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణమివ్వవలసిన అవసరమున్నది; వేసవి తరగతులకు ముందుగా తామే స్వయముగా ఉపాధ్యాయుల శిక్షణ తరగతులను ఏర్పాటు చేసెదనని బాబావారు తెలిపిరి సాధనా కేంపులను సమితులు ప్రకటించి జరుపవలసినది, అనిరి. సంస్థల కార్యకర్తలు జిల్లావారిగా రాష్ట్రవారిగా తమ సమావేశమై వరస్పర సహాయ సహకారములను పెంచుకోవలెను, అనిరి.

శ్రీ సత్యసాయి విద్యాసంస్థలకు ధనమివ్వ దలచినవారు తామే స్వయముగా శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్ట్, కెనరా బ్యాంకు, టౌన్ హాల్ ట్రాస్ట్, బెంగళూరు, అను చిరునామకు పంపవచ్చునని శ్రీ గోకాక్ గారు తెలియజేసిరి.

మధ్యాహ్నము 3:30 గంటకు మహాసమ్మేళనము యొక్క చివరి సమావేశము ప్రారంభమైనది. అన్ని కార్యకర్తలను అనూ జయప్రదముగా నిర్వహించుటకు, నేర్పుతో ఓర్పుతో, శ్రద్ధా భక్తులతో వారముల తరుబడి కృషిచేసి స్వయం సేవకుల సేవాదళ సభ్యుల సేవ శ్రీవారు మెచ్చుకొనుచూ, వారి సేవాసాధనార్థములకూ ఆదర్శమైనదనిరి. ఒక్క పైసా అయినా ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరము లేకుండ, అన్ని సేవలనూ వారే ఒనర్చి ధన్యులైరి అని చెప్పిరి.

తమ తమ ప్రాంతములకు శ్రీవారిని విజయము చేయమని సమర్పించిన విన్నపముల విషయమును పరిష్కరించి, వారు ఎంతో ఆర్థితో తమను ఆహ్వానించుచున్నారనిరి. స్వామి వచ్చినపుడు చందాలు వసూలు చేయుట, వ్యాపార ప్రకటనల మధ్య తమ సందేశములను పరచుచున్న

‘సవనీరు’ (Souvenirs) అచ్చువేయించుట తమకు నచ్చదు అని తెలియజేసిరి.

ఈ వంకపెట్టుకొని ఉన్న వసూలు చేసిన, స్వామి వచ్చి వెళ్ళిన తరువాత విరాళముల నిచ్చిన వారందరూ తమకు సరియైన స్థానము లభించలేదని, వారు తమతో తాము, విభేదములను కల్పించుకొని, మనస్పర్ధలను పెంచుకొని జగదనులాడుకొనుచున్నారు. ‘సామబాబా ధనవంతుల యిండ్లకే వస్తారు’ అను ఆపోహ వంటి కొందరితో వున్నది. “విశ్వమంతా నా ధనమైనపుడు నా దృష్టిలో భవంతులెవరు? అందరూ నావారే; నెను అందరినీ ఇదను” అనిరి అందువల్ల తమకు ధనవంతుడు వీడవాడు అను వ్యత్యాసము కనపడనే కనపడదనిరి. “దృష్టమూ తనదే అయినపుడు ఇతరుల ధనము అనుమానింపననిది? తమకు కావలసినది, ఎక్కడెక్కడ బాధలు, దుఃఖములలోనుండి తమను ఆర్థితో పిలుచుచున్నారో అక్కడకే తాము వెళ్ళేవి; తాము చూచేది భక్తియొక్క ఉన్నతిని, కాని వ్యక్తియొక్క ఉన్నతికాదు. సేవా తత్త్వమై, వారొనరించు సేవ ఇతరులకు ఆదర్శ పంక్తిముగా ఎవరు చూపగలరో అట్టివారి దృష్టకు తాము వెళ్ళవలసి శ్రీ బాబావారు పలికిరి తమను మానవులు అము చేసుకొనలేదు. “స్వామి తత్త్వమును తెలుసుకొనుటకు మానవ మేధాశక్తి చాలదు కనుక ఆవిషయములు వినుచి, మీతోనున్న అహంకార నిర్మూలన చేసుకొని తద్వారా మీ హృదయ సీమలందు స్వామిని ప్రతిష్ఠించుకొని, ప్రకాశింపజేసుకొండి. ఇదియే పుత్రమ సాధన” అని శ్రీవారు సలహాచెప్పిరి.

సేవా సగౌరవ పురోభివృద్ధిగాను నియమింపబడిన నిబంధనలను స్టేట్ ప్రెసిడెంట్లు, జిల్లా ప్రెసి

జెట్టు శాము విధిగా ఆనుసరించుచూ, సంస్థలోని ఇతరులుకూడ అనుసరించునటుల సూచనలుచూ, తాను చేయు నిష్కర్షణ చేవచే, యితరులకు మార్గ ద్వీకులై ఆదర్శప్రాముఖుగా మెలకవలెనని బాబావారు హితవు చెప్పిరి. నియమ నిబంధనలు శుద్ధిపరిచినయూ చిన్న మొక్కకు కంచె ఎంత అవసరమో అటులే సంస్థకు సయమావళి అంత ముఖ్యమనెరి.

“అందరూ నావారే”

బాబావారు తమ అపార కృపాకృష్టిని సభ వారందరిపై చిలికిచుచూ మీరుదరూ నాతోనే యున్నాడు, నేను మీ అందరిలోనన్నాను, నేను మిమ్ములను నానుడి దూరము చేయను. నదా మీ హృదయమందే పెనించుచుండును మీ అందరిలోనూ సాయి వున్నాడు, సాయియే మీరు, మీరే సాయి. సాయి అను సాగరమునకు మీరుదరూ అలలు, అని పలికి అందిరిని పులకపజేసిరి.

ఇది అరవ సమావేశము. అయిదు సమావేశములు గడచిపోయినవి. ఇంక పంచెంద్రియముల అధికారము అంతమొందవలెను. అరవ సంవత్సరము అరంభమైనది కనుక నిగ్రహముతో, పవిత్ర కార్యక్రమములతో, ఆత, సాక్షాత్కార మొందించుకొని వ్యక్తికి, సమాజమునకు. యావత్ మానవాళికి, నూతన శతమూర్త్యులకు వలెను. ఆదివిండ్ల వయసు కల బాలుడు అజాగ్రత్తగా, చెప్పిననూ లక్ష్యపెట్టక, దుడుకుగా రోడ్లపైకి పరిగెత్తి, లారీలు మొదలగు బండ్ల

మధ్య యిరుకుకొని, ప్రమాదములకు తెచ్చిపెట్టుకొనును. ఈ వయస్సు ప్రమాదమైన వయస్సు. అందువల్ల ఈర్ష్య, కోపము అహంకారము, మొదలగు లారీలనుండి మీ సంస్థలను కాపాడుకొనుచు, అని బాబావారు బోధించిరి

శ్రవణ మనన నిదిధ్యానక్షణాలు

బాబావారు కొన్ని భజనలు పాడిరి. సమావేశమునకు వచ్చిన ప్రతినిధులందరూ, కృత్జితతో నిండిన గుండెలతో, ఆనందాశ్రువులు నిండిన కండ్లతో, భజనచేసిరి. రాష్ట్రవారిగా ప్రత్యేకము, ఏర్పాటు చేయబడిన స్థలమందు, ఆ ఆ రాష్ట్ర ప్రతినిధులు కూర్చొనియున్న ప్రదేశమునకు శ్రీవారు స్వయంగా విచ్చేసి, వారందరినీ, తమ దివ్య చరణారవింద స్పర్శనానందమొనగి తృప్తి పరచిరి. అదిసము రాజమహేంద్రవరములోని సమావేశమందు పాల్గొన్నవారి జీవితములందు అదౌక మధుర ఘట్టము. వారివారి మనస్సులలో మతల మరల మననము చేసుకొను మరువరాని స్మృతి.

“మా మనస్సు మీకు స్వాధీనము, మీ చిత్తమే మా భాగ్యము, మీ పలకులె మాకు తేనెల పూటలు, మా హృదయపేటికలో అతి భద్రముగా దాచుకొన్న, మాణికీల మూటలు. మీరు చూసిన బాటలోనే మా పయనము. వెనుదిగరము, వీడము మీ పుణ్యము కూడెదము మీ పదములవెంత”..... అక్కడకు చేరిన ప్రతినిధులందరి మనోభావన ఈరితిగానే సాగినది, రాజమహేంద్రవరములో జరిగిన సమావేశ ముక్తాంభు.

(సం

## పుస్తక సూచి

పుస్తకముల వెలనూ పోస్టమరియు రిజిస్ట్రేషను వార్షికును మనియార్డరువ్వారా మాకు పంపించిన తరువాత మాత్రమే మీకు పుస్తకములు పంపించగలము.

2. నిలువలోనున్న పుస్తకములు వాటి పోస్టుచార్జీ

లు కింద తెలియజేయబడినవి. పుస్తకములు రిజిస్ట్రేషన్లు బుక్ పోస్టుతో మాత్రమే పంపబడును. మీకు ఈవేల సినపుస్తకముల వెలనూ పోస్టుచార్జీ మరియు ప్రతాపత్తి రితోనూ రిజిస్ట్రేషనుచార్జీ రూ. 0-50 పై వివరముగా వ్యాసి పంపవలెను.

మేరు

శస్త్రము.

తెలుగు:—

వి. పాఠశాల

1	సత్యం శివం సుందరం(1)	4-00	0-40
2	.. .. (2)	4-00	0-45
3	సత్యములు	1-00	0-15
4	భాగవత వాహిని	4-00	0-25
5	అర్చన	1-00	0-10
6	భగవాన్ శ్రీసత్యసాయి కథా సుధారసము	1-50	0-15
7	సందేహ నివారిణి	1-50	0-20
8	గీతావాహిని	4-00	0-35
9	వచనామృతము	4-00	0-30
10	ధర్మవాహిని	1-50	0-15
11	గీతాభావప్రకాశము	15-00	0-80
12	దివ్యోపన్యాసములు	1-50	0-15
13	భజనావళి	1-50	0-20

సత్యం శివం సుందరం[ ]	3-50	0-35
2 ప్రశాంతివాహిని	1-50	0-15
3 సందేహ నివారిణి	1-50	0-15
4 ధర్మ వాహిని	1-50	0-15
5 ఉపనిషత్ వాహిని	1-50	0-10
9 జ్ఞాన వాహిని	1-50	0-10
7 గీతావాహిని	4-00	0-25

మలయాళము:—

1 జ్ఞానోపదేశరత్నంగళ	1-50	0-20
2 108 రత్నంగళ	1-50	0-10
3 గీతావాహిని	3-00	0-25
4 అవతారమహాత్మ్యం	0-50	0-10
5 ధర్మవాహిని	1-00	0-10



**ఇంగ్లీషు:—**

1	భజన్ సాంగ్స్ (అమెరికన్ ప్రకటన)	2-00	0-20
2	.. (ఇండియన్ ప్రకటన)	1-50	0-15
3	సత్యం శివం సుందరం (2)	5-00	0-30
4	ప్రశాంతవాహిని	2-00	0-15
5	జ్ఞానవాహిని	2-00	0-15
6	నామ సంక్తిర్తన్	1-50	0-10
7	ధ్యానవాహిని	2-00	0-15
8	సమ్మర్ షోవర్స్ ఇన్ బృందావన్ 1972	5 00	0-35
9	సత్యం శివం సుందరం III	6-00	0-40
10	పందేహ నివారిణి	3-00	0-15

**తెలుగు:—**

1	ఆన్ లైన్ జ్యోతి	2-00	0-20
2	సత్యం శివం సుందరం [1 భా]	3-50	0-40
3	.. .. [2 భా]	4-00	0-40
4	అవతార మొలిచి ముదం [1 భా]	3-00	0-30
5	.. .. [2 భా]	3-00	0-35
6	భజనావళి	1-00	0-20
7	సాయిమాతా	1-00	0-10
8	ధర్మవాహిని	1-50	0-15
9	పందేహ నివారిణి	2-00	0-25
10	జ్ఞానవాహిని	1-50	0-15
11	అర్చనా వాక్కు	2-00	0-15
12	దివ్యజ్ఞాన దీపింగళి	1-50	0-10

**హిందీ:—**

సత్యసాయి స్వామినిఁబ:			
ప్రతి హిందీ	1-00	0-10	

**బెంగాలీ:—**

1	అద్వైత్ టు స్టూడెంట్స్	0-25	0-10
---	------------------------	------	------

**గుజరాతీ:—**

1	ఉపనిషత్ వాహిని	1-50	0-10
2	కథాసుధ	2-00	0-15
3	గీతా వాహిని	4-00	0-40
4	సత్యం శివం సుందరం (1)	4-00	0-30

**సింధీ:—**

1	భజనావళి	0-50	0-10
2	ధ్యానవాహిని	1-00	0-15

**అస్సామీ:—**

1	సనాతన సారథి		
	[ప్రార్థనా గ్రంథం]	1-00	0-10
2	శ్రీ భగవాన్ సత్యసాయి బాబేర్ కదా	0-25	0-10
3	దివ్యవాణి [అద్వైత్ టు డి స్టూడెంట్స్]	0-50	0-10
4	సత్యం శివం సుందరం (1)	4-00	0-20
5	ప్రశాంతి భజనావళి	2-00	0-15
6	భాగవత వాణి	0-50	0-10
7	సాయి గాథ (పద్యములు)	1-00	0-10

**ఒరియా:—**

1	శ్రీ సత్యసాయి చిత్రామృత (11)	1-00	0-10
2	సహస్రనామ పూజావిధాన్	1-00	0-10
3	గీతా వాహిని	5-00	0-25

## పత్రికల చందాలు, పుస్తకముల ఆర్డర్లు

1. ప్రశాంతినిలయమునుండి తెలుగు, ఇంగ్లీషు ఈ రెండు భాషలలో మాత్రమే ఈ మాసపత్రిక ప్రచురింపబడుచున్నది. వార్షిక చందా: రూ॥ 5. ఒక సంవత్సరమునకు తక్కువకానీ 5 సం॥ ల కెక్కువ కానీ చందాలు స్వీకరింపబడవు.

2. చందాదారు తన పేరును పూర్తి విలాసమును స్పష్టముగా వ్రాయవలెను. మనిఆర్డర్ ద్వారా చందా పంపునపుడు పూర్తి విలాసమును కూడను వెనుకభాగమున వ్రాయవలెను.

3. తెలుగు పత్రిక కావలెనో, ఇంగ్లీషు పత్రిక కావలెనో తెలుపవలెను.

4. చందా గడువు పొడిగించుటకు, చందా పంపించు సమయమునందే తన చందా నెంబరును తెలియ జేయవలెను.

5. పత్రికలుగాని పుస్తకములుగాని V.P.P. ద్వారా పంపబడవు. పుస్తకములు కావలసినవారు వాటి వివరములను క్రింది ముత్యం పాటు తెలియ పరచవలెను.

### గమనిక

మీచందాగడువు యే నెల యే సంవత్సరమువరకు అని-మి చందాదరసీదు కార్డులోను, మీకు నెల నెల పంపుచున్న పత్రిక పైనున్న విలాసము కాగితములోనూ తెలుపుచున్నాము. దాన్ని గమనించి, ఆ నెంబరు . . / 31-74 అని యుండిన, మీ చందా మార్చి నెలకి అ. పోపునని తెలుసుకొని, క్రొత్త చందా (నంబరు రు. 5) మార్చి నెల 8. న తేది లోపల పత్రిక యొక్క కార్యాలయము చేరునట్లు పంపవలెను.

మైసూరు రాష్ట్రపు బెంగళూరు జిల్లా శాడగోడి (పోస్టు) 'బృందావనము'లోని 'ప్రజ్ఞా బృందావన' ముద్రణాలయమునందు పి. ఎస్. సుబ్బారావు గారిచే ముద్రింపబడి బి.వి. రాజారెడ్డిగారిచే శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ప్రింట్స్ తరుపున ప్రచురింప బడినది. యెడిటర్: యస్. కస్తూరి, యం. యె. బి. యల్.

M.O. ద్వారా పైకమును పంపి. చువారు కూడను లోనే కావలసిన పుస్తకముల వివరములను తెలియ జేయవలెను.

6. పత్రికల గాని పుస్తకములకు గాని పైకమును పంపించువారు తమ చెక్కులను డ్రాఫ్టులను, పోస్టల్ ఆర్డర్లను, మనియార్డర్లను "స నా త న సా ర థి", ప్రశాంతినిలయం (పోస్టు.) అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, అను చిరునామాకు పంపవలెను. చెక్కులు పంపేవారు, 0-50పై (బ్యాంకి ఖర్చులను కూడా కలిపి) మొత్తమును పంపవలెను. పత్రిక గాని, లేక పుస్తకములు గాని చెక్కు పైకము వసూలైన తరువాతనే పంపించబడును.

7. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను "మేనేజరు, స నా త న సా ర థి, ప్రశాంతినిలయం పోస్టు, అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్" అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను. అట్లు వ్రాయు ఉత్తరములలో తమ చందానెంబరును లేక బుక్ ఆర్డరు నెంబరును, వ్రాయని యెడల జవాబు లిచ్చుటకు అలస్యమగును.

8. పోస్టుద్వారా ఫోటోలు పంపబడవు.

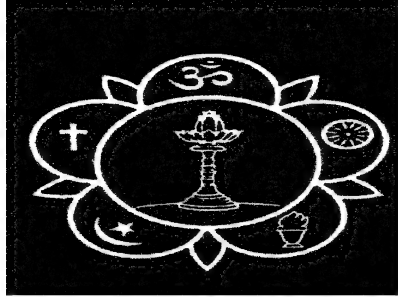
### —: శ్రీవారి కార్యక్రమములు:—

బాబావారు ప్రశాంతినిలయము నందున్నారా అని తెలిసికొన గోరు భక్తులు ఎడిటర్, 'స నా త న సా ర థి' ప్రశాంతి నిలయము (పోస్టు) పెనుకొండ తాలూకా అనంతపురం జిల్లా అనే విలాసమునకు రిప్లయికార్డుగానీ రిప్లయ పెయిడ్ టెలిగ్రాంగాని పంపితే, లేదా కొత్త చెబుపు 30 P.C.O. ఫోన్ చేసితే తెలుపగలము.

ఇతరులు ఏమి చేసిన, తప్పనియు, ఎట్లు నడచు  
కొనిన అది సరికాదనియు తలంతువో, అట్టివాటిని నీవు  
మొదలు చేయకుండ ఉండుటకు ప్రయత్నించు.

లోకులు నిన్ను ఏ రీతిగా గౌరవించవలెననియు,  
ఎట్లు భావించవలెననియు కోరుదువో, మొదలు నీవు  
ఆ రీతిగా లోకుల గౌరవించు, భావించు.

— బా బా



సదాతన

భాగ్యం

# స నా త న సా ర థి

సత్య ధర్మ శాంతి ప్రియమలద్వారా మానవజాతియొక్క  
సామాజిక నైతిక అధ్యాత్మికాభివృద్ధికర్పితము

దీనిని గుంటూరు జిల్లా పబ్లికేషన్స్ సొసైటీ, గుంటూరు  
సంపుటము 17 మార్చి 1974 సంచిక 1

## విషయ సూచిక

సత్యసాయి భాస్కరం నమస్కరోమి నద్దురుం .... (చిత్రము)

రామకథా రస వాహిని (50) భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా ఆనందం దేహిమే సదా (పద్యము)	1
మోడేక్కుర్తి వెంకట సత్యనారాయణ M.A., Ph. D	6
కొంచెర నిధానం వహించండి, ఇంద్రదేవి మెక్సికో ....	7
స్వామి అడుగు జాడలలో, హెచ్. సుందరరామ్, M.A.,	10
అరుణాచలమందు నవోదయము, బివ్యాగాది	15
అశీర్వాచనములు, శ్రీవారి దివ్యోపన్యాసము, 2-1-74	18
శివునితో శివరాత్రి, (సం.)	24
సకల కల్యాణ గుణధామ (పద్యము), చెన్నమళ్ల సత్యం	28
దక్షిణ ఆఫ్రికా లేఖ	
పుస్తకసూచి:	31



XXXXXX XXXX XXXX XXXX





## రామకథా

### రసవాహిని

భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా

50

భరతుని చూచుటకు గుహుడు

తన జాతివారి నందరిని అన్ని విధములూ యుద్ధమునకు సిద్ధముగా యేర్పరచి, భరతుడు మిత్రుడో, శత్రుడో, మధ్యముడో మొదలు కనుగొనవలెనని, రాజును దర్శింపుటకు వెళ్లు నపుడు తీసుకొని వెళ్లదగిన పదార్థములన్నిటిని సిద్ధపరచుకొని ఫలములను, పుష్పములను మీనములను పలలములను ప్రాచీన పాతీనములను గంపలు గంపలు తెప్పించెను.

కందముల ఫలములు సత్త్వగుణము ; వాని వలన మిత్రుడని తెలియును. ఖరమృగములు, రజోగుణము ; వానివలన మధ్యముడని తెలియును. మీనములవలన శత్రువని తెలియును ; అవికమో గుణము.

నిషాదపతి ఈ సామగ్రిలను వెంట తీసుకొని భరతుని చూచుటకు వెళ్లెను. అప్పుడు మంచి

శకునమయ్యెను. దూరమునుండి, వశిష్టుల వారిని జూచి తన పేరు చెప్పుకొని, గురువునకు దండప్రణామములు ఆచరించెను. అతడు శ్రీరాముని సఖుడని గ్రహించి, గురువు అతని దీవించెను ; ఇంతలో భరతుని బిలిచి, గురువు, నిషాదపతిని చూపి, అతడు శ్రీరాముని సఖుడని తెలిపెను.

ఆ మాటలు వినిన వెంటనే నిషాదపతిని కౌగిలించుకొని అనేక విధముల క్షేమ సమాచారముల విచారించెను. అంత గుహునితో మాటలాడు సందర్భమున వకనాటి రాతంతయూ రామచంద్రుడు ఈ నదీ తీరమున, తనతో కాలము గడిపెనని గుహుడు చెప్పగనే, కన్నులు కరువు తీరా, విప్పి చెవులను నిక్కబొడుచుకొని, ఆ నాటి రాత్రి రాములతో గడిపిన పవిత్ర సమయమును వర్ణించుచు, రావెంటో అతుకతొ ప్రశ్నించెను.



నిషాదపతి రామచంద్రుని యెంతయో కొని యాడి, సీతా రామలక్ష్మణుల విశ్రాంతి నిమిత్తమై తాను యేర్పరచిన కుటీరములను చూపుచూ, లక్ష్మణునితో, ఆ రాత్రి సంభాషించిన పవిత్ర పంథాశ్రమములను భరతునకు తెలుపుతూవుండ, భరతశత్రుఘ్నులు కంట తడిపెట్టుకొని, పొరలి వచ్చు దుఃఖమును అణచుకొనుచూ వుండుట చూచి, నిషాదపతి, భరతశత్రుఘ్నుల భక్తి శ్రద్ధలను అర్థము చేసుకొని, వీరు నిజముగా రామ పోదరులే కాని, రామ విరోధులు కారని తనలో తాను నమ్మించెను. సీతారాముల నిమిత్తమై నిషాదపతి యేర్పరచిన కుటీరములను దర్శించుచూ, వాటిని తగిన జాగ్రత్తతో చూడు కొనవలెనని భరతుడు కోరెను.

తిరిగి గురువాజ్ఞను పడసి, తమ తల్లులతో గంగానది స్నానములాచరించి, తిరిగి నిషాద పతిని పిలిపించుకొని, ఆ నాటి రాత్రి రామ చంద్రుడు విశ్రమించిన స్థలమును చూపమని కోరగా, నిషాదపతి, పెద్ద పటవృక్షము చెంతకు తీసుకొని వెళ్లి అక్కడ గాలికి చెదరిపోయివున్న దర్బాసనము చూపి, సీతారాములు అక్కడ విశ్రమించిరని తెలుపగనే భరతశత్రుఘ్నులు ఆ పవిత్ర స్థలమునకు నమస్కరించిరి. వట్టు పొన్నులపై పవ్యలించు వాప్రభువు ఇంతటి కఠిన నేలపై యెట్లు పవలించిరో? అనుచూ తల్లి సీతా మాత యెన్ని శ్రమలు పడెనే? అని వారికివారు తెలచి, మహా భావతో అక్కడే కొంత సేపు నిలిచి, తిరిగి వాప్రభువు సందరించిన స్థానములు చూపించమని భరతుడు కోరగా

శింశుప వృక్షమును చూపించి, దాని క్రింద స్థలములు భుజించిరని నిషాదపతి తెలుపగా అక్కడ కూడనూ వారు నమస్కరించిరి.

ఈ స్థలములు దర్శించునంతకాలము భరత శత్రుఘ్నులు పడిన బాధ వర్ణనాతీతము. రామ ప్రేమకు నిదర్శనముగా వారు చూపిన విషయ భక్తి శ్రద్ధలు గుహని హృదయాన్ని కరిగించెను. దీశరథమహారాజు కోడలు, జనకమహారాజు ప్రేమ పుత్రులు, శ్రీరామచంద్రుని భర్తృపత్ని అయిన సాక్షాత్ లక్ష్మీదేవియే అయిన ఆ సీతా దేవి యిన్ని విధములైన అనానుకూలముల పాలు కావటము భరతుడు భరించలేకపోయినాడు.

అట్టి మహా పవిత్ర ప్రభు, దంపతులను విడచి, ఆ యోధ్యా వాసులు వుండలేక పోవుటచేత, రాములులేని అయోధ్య అరణ్యముగా యెండ జారుటచేత వారి తాపములు చూడలేక, మేమును ఆ అరణ్యమున నివసించలేక సవరివారముగా రాముడున్న ప్రదేశమే అయోధ్య అని తలచి అందరమూ బయలుదేరి రామనన్నిధికి వెళ్లుదు న్నామని భరతుడు తెలిపినంతనే, నిషాదపతికి విషయము పూర్తిగా అర్థమాయెను.

లేకున్న రామదర్శనార్థము చతురంగబల సమేతముగా వెళ్లుటలో అర్థములేని విషయం అని తలచి తాను పూర్వము తలచిన భావము లను వెలుగరచి క్షమించమని కోరెను. అంత భరతుడు అందులో తప్పేమియూ లేదనియూ, తాను మహా కిరాతకుడననియూ, శ్రీరాముల పనవాసమునకు తానే కారణమనియూ, అట్టి కారణభూతుడైన నన్ను పధించినమా పాపము లేదనియూ తన్ను తాను నిందించుకొనుచుండ, నిషాదపతి క్షమించమని ప్రార్థించెను.

రామచంద్రుని వెనుకకు తోడ్కొనిరండి

భరతుని అగమనమును విని, శృంగిళేశ్వరుడ ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగా వచ్చి వారిని తర్కించి రామచంద్రుని పోదరులని విని అనేక విధములవారిని, స్తుతించి, నమస్కరించిరి. కైకేయిని దూషించిరి ; విధిక్యతమునకు బ్రహ్మను దూషించిరి ; కన్నీరు కార్చిరి ; రామచంద్రుని అనేక విధముల కొనియాడి, త్వరలో రామచంద్రుని వెనుకకు తోడ్కొనిరమ్మని శ్రీ బాల వృద్ధులు యేక కంఠముతో భరతశత్రుఘ్నులను కోరిరి.

వారు రామవియోగము చేత పడుచున్న బాధలను గమనించి భరతుడు నూతాడలైక పోయెను; కంటి ధారలు కార్చెను “ప్రార్థిండుట నా హితము; తదుపరి రామకృప. నేను దాసుడనే కాని, శాములను నిర్బంధ పెట్టుటకు నేనెంత వాతను? మీరు కూడా మీ మీ హృదయములలో రామచంద్రుడు అయోధ్యకు తిరిగి చేరవలెనని శామునే ప్రార్థింపుడు. ఈ విధమైన మీ ప్రార్థనలు-నా ప్రార్థనలకు సహాయపడును. మన అందరి ప్రార్థనలచేత రామహృదయము కరుగక మానదు, ఇదియే మన కర్తవ్యము. లోకోద్ధారకుడైన రాముడు లోకుల అభీష్టమును కాదనలేదు కదా అని ఆ వచ్చిన ప్రజలకు తగిన శీతుల సమాధానములు ఇచ్చెను. ఇంతలో చీకటిపడెను. ప్రజలను వారి వారి గృహములకు వెళ్లమని నిషాదపతితో తెలిపి, ఆ రాత్రి నిషాదపతి తెచ్చిన ఫలములను భుజించి రాత్రంతయు రామ విషయములనే మాటలాడుతూ, శాలము గడిపిరి.

తెల తెలవారుడుండగనే ప్రజలను మేలు కొలువమని మంత్రికి తెలిపి, తమ్మునితో తల్లులతో పవిత్రగంగా స్నానము నాచరించి ముంపు కొన సాగించవలసిన ప్రయాణమునకు సిద్ధపడిరి. నిషాదపతి పడవను తగినన్ని యేర్పాటు చేసి అయోధ్యా ప్రజలను రథములనూ, గుఱ్ఱములనూ, అన్నింటిని, దాటించెను. అటువైపున చేరిన తరువాత, అందరూ వచ్చినదీ లేనిదీ పక పరి విచారించి, నిషాదపతి మార్గమును చూపించు యుండ భరతుడు పరివారముతో అతనిని అనుసరించెను,

బ్రాహ్మణులు, వసిష్ఠులవారు పక గుంపుగా, ప్రజలందరూ పక గుంపుగా, కొంత దూరము నడిచిరి. మూడవ యామమునకు భరతుడు పరివారము ప్రయాగకు వచ్చి చేరిరి.

(తివేణి క్షేత్రము)

భరతుడు యేనాడునూ యింత దూరము పొడవారియై ప్రయాణము చేయనందున పాదములు పొక్కులు కట్టి ఓతికి మంటలు పెట్టెను. అయిననూ, వాటిని లెక్క చేయక తన బాధల నన్నింటిని, రామబాధగా భావించెను. ఈ విధమైన బాధలు రాములెన్ని విధములుగా అనుభవించెనో అని రామప్రేమను తలంచుచు, తన ప్రేమను మరచెను.

అందరూ పవిత్ర త్రివేణి స్నానము నాచరించిరి. ప్రయాగ వాసులైన వైఖానసులు, బ్రహ్మచారులు, గృహస్థులు, ఉదాసినులు, దిగంబరులూ, యోగులు, ఋషులు మొదలగు వారందరూ భరతుని చూచి ఆనందించిరి. అతని వర్ణము శ్రీరామచంద్రుని పోలియున్నది. విశ్రాంత

ఇతనే శ్రీరామచంద్రుడా అన్నట్లు వారి కండ్లకు కనుపించెను ; చూచిన ప్రతివారు రెప్పలారా కనిచి చూచుచుండిరి.

### భరద్వాజ మహర్షి

రాముని సోదరులైన భరతశత్రుఘ్నులు చతురంగబల నమేతులై తల్లులతో, మంతులతో సయాగచేరుకొన్నారన్న వార్త భరద్వాజ అశ్రమవాసులకు తెలిసెను. అంత భరద్వాజ మహర్షి తమ శిష్యులను పంపి అశ్రమము నకు అహ్వానించెను. మహాముషి అజ్ఞానుసారము తమ్మునితో అశ్రమమును ప్రవేశించెను. మునిరాజునకు ఇరువురూ నమస్కరించిరి అంత భరద్వాజ మహర్షి వారలను లేవనెత్తి యెంతో వాత్సల్యముతో వారలను దగ్గరకు చేర్చుకొని, కొంత చల్లని పానీయములను తెప్పించి ఇప్పించెను.

అంతే మహాముషి తనను యేమి ప్రశ్నించు నో ? యేమి అడుగునో ? అని భరతుడు లోలోన భయపడుతూ, సిగ్గుచే శిరస్సును వంచుకొని, విభారముగా నుండునటుల కనుపించెను. అంత మహర్షి భరతుని స్థితిని గమనించి, “భరతా! భయపడనక్కరలేదు నాకు సర్వమూ విధితమే. విధిక్రమములు చకరి అధీనములు కావు కదా ! నీ తల్లి కోరిన కోర్కెను నీవు తలచి విచారించ వలెదు. ఆమె దోషము ఇందులో యే మాత్ర మూ లేదు. దైవ సంకల్పమే ఆమె బుద్ధిని అ ర్థితగా మార్చినది ; కైకకు శ్రీరాముడన్న మహా ప్రాణము ; అట్టితల్లి అంతటి కఠిన చర్యకు పాల్పడవలెనన్న దైవక్రమమే కాని మానవ మాత్రుల ప్రయత్నములు కావు.

లోకవాడుక ప్రకారము కైక దోషి ; పేదా చార ప్రకారము సరస్వతి దోషి ; వీరిరువురు పరమాత్మకు సమ్మతమే ; ప్రభువు స్వేచ్ఛా సారము సర్వమూ జరిగెను, భరతా! నీ సఖరత కీర్తిని గానము చేయుటవలన లోకములకు నామ ములకూ గొప్పపదవును.

యే కొమారునికి తండ్రి రాజ్యము ఇచ్చిన యెడల వాడే రాజ్యమును చేయుటకర్హుడు అని లోకసిద్ధాంతము. అదియే పేదవాక్యము. ఆ సత్య సంధుడు, మహాత్ముడు, దశరథమహారాజు నిన్ను బిలిచి నీకు రాజ్యమిచ్చి రాజభర్తృములననుస రించి ప్రవర్తింపుమని చెప్పెను శ్రీరాముని వన గమనము సకల అనర్థములకూ మూలమయ్యెను. అందులకు లోకమంతయూ విచారించెను. ఇప్పుడు నీ తల్లి పూర్వము తాను చేసిన పనికి విచారించెను ; ఈ విషయములో నీ ఆపరాధమే మాత్రమూ లేదు ; నీవు రాజ్యమును యేలిననూ పరవాలేదు ; నీవు రాజ్యము నేలుదున్నానన్న విషయమును విన్న శ్రీరాముడు కూడా సంత సిండును :

అంతే కాదు నీవు ఇప్పుడు పూనుచున్న పని శ్లాఘనీయము. నీ యుద్యమము సర్వోత్కృష్టము. శ్రీరాముని చరణావలంబియగుదు అనురాగము కలిగియుండుటయే సకలసన్మంగళ ములకు మూలము. భరతా ! నీ యంతటి గుణ శాలి, అదృష్టవంతుడు, పేరొకడు లేడనే చెప్ప వచ్చును. రాముని ప్రేయ తమ్ముడవనుటలో సార్థక నామమును అందుకొంటివి.

శ్రీరామచంద్రుడు వనమునకు వెళ్లు మార్గ మధ్యమున మన అశ్రమమున్న పవిత్రము

చేసెను. ఆ నాడు అర్ధరాత్రి వరకు రామ ప్రభువు ఏ గుణములనే వర్ణించెను. వారు ప్రయాగకు స్నానము చేయుటకు నాతోనే వచ్చిరి. స్నానమాచరించు సమయమున కూడనూ నిన్ను తలంచి, ఆయోధ్యను విడచునపుడు నా సోదరులైన భరతశత్రుఘ్నులను చూడవైతినిని యెంతో విచారించెను. రామునకు మీ పైనున్న ప్రేమకొంతయని చెప్పలేను.

రాముడు ప్రణతార్తిహరుడు

అంతే కాదు, అతడు ప్రణతార్తిహరుడు. అతనికి లోకమే కుటుంబము. మూర్తిభవించిన శ్రీరాముని వాత్సల్యమే నీవని నా అభిప్రాయము !

యే విషయమును విపులముగా వివరించు తలచు తుంటితో ఆ విషయము నావంటి వారికి ఉపదేశ మనే నా అభిప్రాయము. భరతా ! నిపు యింతింక కూడదు. చింతామణిని స్వీకరించి దర్శింపమని తలచుట మంచిది కాదు ; సీతారామ లక్ష్మణులను దర్శించుటయే సకల సాధనములకు ఫలము ఆ ఫలము నాకు లభించెను. కన్నులారా వారిని చూచితిని ; సంభాషించితిని ; స్పర్శించితిని ; ఆతిథ్యము నందించితిని.

అంతో అంతో శేషము కొంత వున్నది నీ దర్శనముతో పూర్తి అయినది. నేను ధన్యుడను. ఇట్టి మునులను పవిత్రమొనర్చుటకే రామచంద్రుడు వనవాసము చేసెను. ధన్యులము !

సశేషము

## అనందం దేహిమే సదా

- సత్యసాగరశరీరం వందే సర్వలోకనివాసినిమ్  
భక్తాభిష్ట పరాత్మం త్వాం భవరోగవినాశినిమ్ 1
- అజ్ఞాన నాశిన్ దేవీం సుజ్ఞానామృతహాయినిమ్  
శుద్ధమోక్ష పథాత్రించ భవామి మనసా సదా 2
- పూర్వజన్మకృతం పాపం వ్యాధిరూపేణ బాధతే  
త్వద్దర్శన స్మర్య నాభ్యాం సర్వబాధా నివార్యతే 3
- పూర్వజన్మ కృతాత్ముణ్యాత్ భర్తృనం మమయచ్ఛసి  
సాష్టాంగ వందనం కత్తుం దయాంకురు మయాశ్వరి ! 4
- పట్నక్రచారిణి దివ్యా కుండలిన్యాఖ్యయా మమ  
సుమమ్మహాగృహసంచారిణ్యంబా సాయీతి మేమః 5
- శ్రీ పోదకాక్షరీ విద్యారూపిణీం త్వాముపాస్మహే  
బ్రహ్మజ్ఞానం సదాదేహి భవరోగవినాశిని ! 6
- వ్రాతీకా వ్రాతీక జ్ఞానం వ్రాతీకా వ్రాతీకం సుఖమ్  
కుటుంబ త్వేన సౌఖ్యేచ మమదేహి దయామయి ! 7
- మత్పాతన సమంతుష్టా సహస్రారామ్బుజస్థితా  
శతేనసహ మోగ్యస్య అనన్దం దేహిమే సదా 8

మోతేశ్వరీ

వేంకట సత్యనారాయణః, M.A. Ph.D.

## కొంచెం నిదానం వహించండి

యెనిమిది సంవత్సరముల తరువాత, నేను మెక్సికో వట్టణానికి కావడం జరిగింది. అనుకున్న నేను ఒక సాయిబాబా సెమినార్ సభను వశువలసి యున్నది. అప్పుడు నాకు “యితటి ప్రజలు కేవల కుక్కలు మాత్రం రీత్యా, గాన సాయిబాబా విషయాల గూర్చి చెప్పుటతో కొంచెం నిదానం వహించుట మంచిది” అని సలహా చేయుట జరిగింది. యేమో. అ సలహాను నేను అంతగా పాటించలేదు. నేను శ్రగవాన్ ను గురించి యిచ్చిన రెండు ఉపన్యాసాల సమయంలో, హాల్లో జనం క్రిక్కిరిపియున్నారు, జనం ఉత్సాహంగా విన్నారు. ఫిల్ము ప్రదర్శనంకు ముందు, అచట భారతీయ రాయబారి కార్యాలయంలో పని చేస్తున్న ఒక ఉద్యోగి సతీషుణిని పట్టుకుంటు పరిచయం చేసాను. ఆమె పేరు కమలాదేవి. నేను చెప్పుతున్న దానితోని సత్వాన్ని గూర్చి ఆమె గాఢయే నిరూపిస్తుంది. నేను ఆమె గాఢం స్పృహను భాషలోకి తర్జుమా చేస్తున్నప్పుడు, అది వింటున్న జన సమూహం యొక్క హృదయం ద్రవింపింది.

బాబా అమెకు ఇంటర్వ్యూ యిచ్చినపుడు ఆమె కుమారుడు గూర్చి జాడపడనక్కర లేదు; “నేను రక్షించానులే” అన్నాడు. సహజంగా ఆ తల్లి గూడ, ఫిల్లితో ఆమె కుమార్తె ఎట్లాగున్నాతో నని అలోచిస్తున్నది. వారు అట్లా యెందుకన్నారో అమెకు అర్థం కాలేదు. అమె కుమార్తె ఒక అటు

స్థలంలో నిలుచుని. అటును చూస్తున్న సమయంలో, ‘పోల్ వుల్’ అనే, ఇనుపగుండును కూరగా వినీకే క్రిడాసమయంలో, ఆ గుండు ఆ బాలుని తలకు తగిలి చనిపోవలసిన వాడు. ఆ క్షణంలో ఆ బాలుని మొవతో కూరగా తాగినారు; ఆ ఇనుప గుండు వాని కాకికి తగిలింది, బలమైన గాయం తగలనప్పటికి ఆ బాలుని అస్పత్రిలో చేర్పడం జరిగింది.

ఆ దృశ్యం చూసిన వారి ప్రకారం, ఆ బాలుడు ఒక్కడే నిలబడియున్నాడు; అతనికి అతి సమీపంలో మరెవ్వరూ నిలబడియుండలేదు; ఆ ఇనుప గుండు వాని వైపుకు పడున్నదని ఆ బాలుడు తలంచునాశేడు, ప్రక్కకు జరుగనూలేదు, మొవతో అతనిని అకస్మాత్తుగా, బలంగా ప్రక్కకు తాగివేయడం జరిగినది.

ఆ బాలునికి, బాబా తనను యే విధంగా రక్షించినది తన తల్లి వద్దనుంచి విన్నపుడు ఆ పనివాని హృదయం భక్తి కృతజ్ఞతతో నింపబడినది. తరువాత, జైప్తూర్లో పక్షపాతంతో బాధపడుచున్న ఒక బాలుని బాబా ఆరోగ్యపంతునిగా చేయుట చూచాక, బాబాపై విశ్వాసం మరింత పెరిగింది.

సుమారు 200 మంది నా విద్యార్థులు బాబాను గురించి ఫిల్ము ప్రదర్శనం చూచి మేము చెప్పిన దంతా విన్నాక, వారికి, నావద్దనుంచి మంత్రోత్సాహం పొందాలని, నాకు బాబా అనుగ్రహించిన బహుమానం స్వర్గీయపతనని కోరిక గలిగింది. వేదికపై ఒక

మూల చిన్న మండపాన్ని యేర్పరచి, దానిపై బాబా ఘోటాను, క్రొవ్వొత్తులను, అగరబత్తిలను, పూలను యుంచాను. నాకు బాబా రోగులను ఆరోగ్యవంతులుగా చేయుటకు యిచ్చిన, ముత్యాల జవమాలను, బాబా పాదాలవద్ద ఉంచాను. ఒకరి తర్వాత, ఒకరు వెళ్లి, మ్రోతరించి, భక్తి శ్రద్ధలతో ఆ జవమాలను ముద్దికివారు. “మూతాజీ దైవానికి, శిలువ చిహ్నముగ ప్రార్థించు తున్నారు.

తరువాత సెమినార్ లో పాల్గొన్న విద్యార్థులు కొందరు, తమ దీర్ఘ తలనొప్పి తగ్గిందని, నడుము నొప్పి తగ్గిందని, నరముల బలహీనత తగ్గిందని, మరి కొందరు, కళ్ల జబ్బు తగ్గిందని చెప్పసాగారు, స్వామి పిఘాతి, జవమాల స్పర్శన మూలంగా.

తదుపరి, ప్రతివారిలోను, యింకా బాబాను గురించి వినియిన కుతూహలం హెచ్చింది. తొకాబో లోని మా యోగ కేంద్రంలో సంభవించిన వరద ప్రమాదం మొదలు, అచట జరిగిన అగ్ని ప్రమాదం వరకు, యే విధంగా బాబా రక్షించడం జరిగిందో, తదుపరి, జవమాల. ఉంగరం, బాబా ప్రసాదించిన విభూతి అక్షయ పాత్రల మూలంగా జరిగిన, అనేక మహిమలను గూర్చి వారు విన్నారు.

మా ఆశ్రితరు సెమినార్ ఆఖరి రోజున ఒక మహిమ జరిగింది. సెమినార్ పూర్తి అయింది. అంతా తలపు తీసుకుంటున్న సమయంలో ఒక యువకుడు లోనికి వచ్చి, మూడు సంవత్సరాలుగా విభూతి ప్రవహిస్తున్న బాబా ఘోటా ముందు (బాబా గదిలో) కూర్చుని ఛాన్సిస్తున్నాడు.

కొంచెంసేపు ఆయాక ఎవరో అతని వెనుక నెమ్మదిగా వచ్చి వారి చేతులను అతని తలపైనుంచి.

అధ్యాపికి, క్రొవ్వొత్తి వెలుగులో స్పష్టంగా కనుపిస్తూ ప్రక్క ద్వారంలోనుంచి వెళ్లారట, కొన్ని నిమిషాల యాక, విద్యుద్దీపం స్వీచి వేశారు విద్యార్థులు.

ఆ యువకుడు, “వారు యిక్కడుంటున్నారా?” అని బాబా ఘోటోలవైపు చూపిస్తూ అడిగాడు. బాబా భారత దేశంలో యుంటున్నారు. ఇచటకు వారి భౌతిక కాయంలో మాత్రం యెప్పుడూ రాతేదన్నప్పుడు అతని చెవులను ఆతనే నమ్మలేకపోయాడు, “కొన్ని నిమిషాలక్రితం వారిక్కడున్నారు; వారి చేతులను నా తలపైయుంచారు; నాకు చాల ఆనందమైంది; నా కుడి చేతి వైపు ద్వారములోనుంచి బయటకు వెళుతు; నాకు దగ్గరగ నడచారు; నేను స్పష్టంగా ఆ సుందరాంగుని, నల్లని శరీరభాయ, నల్లని కేశకీరీటుము, నారింజరంగు గొను చూశాను, వారిలాగే ఉన్నవారు, ఇంకెవరైనా ఇచట ఉన్నారా?” అని అన్నాడు. అప్పుడు అందరూ నిర్భాత హాయి “తేరు, వారి లాగనున్న వారు, యిచట యెవరు లేరు” అన్నారు.

అతనికి సాయి బాబా అంటే యెవరో, వారు చెప్పారు. యీ సంఘటనకు ఆశ్చర్య చకితుడై, యేదైనా మంత్రోపదేశం చేయమని నన్నడిగాడు, జగ్గిందంతా అయోమయముగా ఉందనెడికి.

“బాబా నా దగ్గరకెందుకు రారా?” అన్నారు. కొందరు విద్యార్థి భక్తులు అనూయగా, “నా కళ్లూ కనిపించడానికి నేను యేమి అర్పించుకోవలసి వచ్చినా వెనుడియను.” అన్నారు కొందరు. “కాంచెం కాలం అగాలి, నీపంతు వచ్చేవరకు, వీకేరిక పలింప వచ్చును, ఇచ్చట యీ గదిలోగ యీ మాదిరి బాబా దివ్యదర్శన భాగ్యం కొందరికి కల్గింది. ఛాన్స సమ

తుంట్ చాలమంది వారి దివ్యదర్శన భాగ్యమను భవించారు”, అన్నారు అచట చేరిన పెద్దలలో ఒకరు.

యీ సంఘటన విన్న నా విద్యార్థులు, బాబావారి అనుగ్రహాన్ని పొందడానికి, చిరకాల భక్తులు కానక్కరలేదు, అని తెలుసుకొని చాల సంతోషించారు. యీ క్రింది విషయాన్ని గూడ నేను వారికి చెప్పాను.

మేము ఒకసారి ఆనంతపురం నుంచి ప్రశాంతి నిలయానికి కారుతో ప్రయాణం చేస్తున్నాము. బాబావారి కారు, మా కారుకి కొంచెం ముందుగా పోతూ యున్నది. మేము నిర్ణయమై యెచట దగ్గరలో యేమి గ్రామం కన్పించనటువంటి రోడ్డులో ప్రయాణం చేస్తూ ఉండగా, మా బాక్సి హుటాత్తుగా అగిపోయింది. కారులోని పంఖా బెల్టు తెగిపోయింది. యింక ముందుకి ప్రయాణం సాగించలేము. “భగవంతుడా, మేము కష్టములో యున్నాము”, అని భగవంతునికి చెప్పి కన్నాను. ఇది “చాల దూరపు పిలుపు”, ఇట్లా అనుకున్నానో లేదో ఒక కారు కన్పించింది, అది మా వైపు వస్తూవుంది. అగి మా కారుకి యేమైందని అడిగారు.

మా డ్రైవరు విషయమంతా చెప్పాక, ఆ వ్యక్తి ఒక సరి క్రొత్త పంఖా బెల్టుని తీసి మాకు యిచ్చారు. మాకు నోట మాట రాలేదు అంటే నమ్మండి. “ఇదంటి వారు యెప్పుడూ ఒక క్రొత్త పంఖా బెల్టు తీసుకుని ప్రయాణం చేస్తూయుంటారా” అని అడిగింది, మాతో నున్న ఒక ఆమెరికన్ మహిళ ఆశ్చర్యంతో. నేను జవాబు చెప్పాను, “నీవెప్పుడైనా ఒక బెల్టుని తీసు కుని నీ వెంట, ప్రయాణం చేసావా కార్లో, లేక ఎవ

రైనా అట్లా ఒక పంఖా బెల్టు తీసుకుని ప్రయాణం చేస్తూయుంటారు కార్లో అని విన్నావా?”

ప్రశాంతి నిలయం చేరాక, భజన జరుగుతూ యుంది. మేము ప్రశాంతి నిలయం బైట కూర్చున్నాము. భగవాన్ బయటకి వచ్చాక సరాసరి హాదగ్గరకు వచ్చి ఆలస్యమైందేమని అడిగారు, “కారు యిబ్బంది యిచ్చింది”, అన్నాను. “అవును, అవును, నాకు తెలుసు ..... పంఖా బెల్టు” అన్నారు.

సెమినార్ పూర్తి అయ్యాక, అంతా తెలపు తీసు కుంటున్న ఆ దృశ్యం వర్ణించ నలవికానిది. కొందరు పూలతో, కొందరు కన్పిటితో, నన్ను తిరి త్వరలోనే అచటకు రావలెనని కోరుతూ నాకు వీడ్కోలు యిచ్చారు. వారంతా ఆ, నా మెరలనున్న జప మాలను స్పర్శించటం, ముద్దితవల, లాగడం మొదలు పెట్టారు, నేను నేలమీద కూర్చుని, అడిగినవారి పుస్తకాలపై సంతకాలు చేస్తున్నంత సేపూ, నా నా కంఠము విగిసిపోయినంత వని అయ్యింది.

నాకు మొదట “నేను కొంచెం సాయిబాబా విషయాలు మాట్లాడంలో నిదానంగా పోవడం మంచిది” అని సలహా యిచ్చిన భాక్త్యా భర్తలను అడిగాను “నేను కొంచెం నిదానంగా పోవాలి, సాయిబాబా విషయాల్లో అన్నారు కదా?” నారు తలలు మాత్రం ఊపారు ఆరుగురున్నదంతా చూస్తూ వారు అన్నారు “నీవే నెగ్గావు మాకాజీ”, నేనన్నాను, “నేను కాదు నెగ్గింది, బాబావారు.”

శ్రీ భగవాన్.



## స్వామి అడుగు జాడలలో

బాబ! నీవెందుపోయిన వేనందు వత్తు భక్తితోడ

(పాణముండుదాక, సత్యమీ మాట నమ్ము స్వామి.

అదిగో! సమయమైనది! స్వామి తమ గదిలో ప్రవేశించినారు. అది బృందావనమున ప్రజలకు స్వామి దర్శనమిచ్చు వేళ, త్వరలో స్వామి ఆ గదిని వాటి బయటికి వచ్చెదరు. భగవానుని కరుణా పూర్ణముగ ప్రేమ పలుకునకు, అనుగ్రహ వీక్షణమునకు, ఏమో స్వామిదయ, ఇంటర్వ్యూ పిలుపునకు ఆశతో, ఉత్కంఠతో వందలకొలది భక్తులు ద్వారమున కివల చేరి నిశ్శబ్దముగా కూర్చొనియున్నారు.

కద్దరు చాలంటిద్దరు ద్వారమును తెరువగా సుందర వదనారవిందమున సుందహాసము చిందులాడ స్వామి బయటికి వచ్చినారు. మెరియుచున్న అరుణాంబరముతో, ప్రకాశమానముగ జటాజూటముతో స్వామి దివ్యమంగళ విగ్రహము తేజోమయమై యొప్పుచున్నది. క్షణమా ద్వారముచెంత ఆగి అచట చేరిన బాహుళ్యముపై తమ చల్లని చూడ్కులను నిగిడ్చినారు. విదేశీయులు పలువురితో, దేశము నలుదెసల నుంచి వితెంచిన ప్రజలతో నిండియున్న ఆ ప్రాంగణంబున ఒక విద్యుత్కాంతి మెరిసినట్లాయెను. అట్టి నివాళావరణము ప్రేమపూర్ణము కాగా ప్రతి ఒక్కరును అనిర్వచనీయముగ ఒక మహాశక్తితో ఐక్యమై పట్టు భావించిరి. మరికొన్ని క్షణములచట నిలిచి భక్త సందోహమును వీక్షించుచు అభయ ప్రదానము

చేయుచున్నారొ యన స్వామి హస్తచాలనము చేయుచున్నారు. అంతరంగవాసియగు స్వామికి ప్రతి యొక్కరి సమస్యయు తేట తెల్లముగుటచే స్వామి అభయ హస్తము ప్రజలకెంతయు కూదిమి కూర్చునదియై యున్నది.

శ్రీలోక ప్రకర్మ, పురుషలోక ప్రకర్మ బాట కిరుదెసల బారులు తీర్చి కూర్చొనియున్న భక్తులవైపు బాబా రానారంభించినారు. ధర్మమడుగంటి అధర్మము పెచ్చుపెరుగు ప్రతియుగమున అవతరించు దునిని మున్ను కురుక్షేత్రమున జరిగిన భారతయుద్ధ సమయమున అర్జునునకు ప్రతిజ్ఞ చేసిన ప్రకారము నేడు అవతరించి మనముందు తిరుగాడుచున్న స్వామి చెంతకు అకస్మికముగా నొక వనిత లేచి తన ఆర్చిని విన్నవించుటకు సమీపించినది. స్వామికి ఆమె బాధ తెలియును. అయినను ఆమెను విన్న వెను వెంటనే తమ కుడి భుజమును కొండెముగా ఎత్తి హస్తమును క్షణకాలము, త్రిప్పగా అందు పరమ పవిత్రముగ విభూతి ఆవిర్భవించుటయు దానిని ఆమె చేతిలో పోయుటయు జరుగును. ఆమె సంతృప్తితో అనందబాష్పములు రాల్చును. స్వామి ఆమె శిరస్సుపై చేయుచుంచగా ఆ దివ్య స్పర్శతో ఆమె సర్వసందేహములు, పర్యభయములు తొలగును.

మరి కొన్ని అడుగులు ముందుకు నడువగా వ్యాధిచెంత చెట్టుక్రింద నీడలో కూర్చొని దీర్ఘ వ్యాధిలో క్రుంగుచున్న బాలుని గాంచి స్వామి వాని కతకేగెను. తోడనే బాలుని తల్లిదండ్రులు, చెంత వచ్చిన బంధువర్గము ఆ బాలుని వద్ద గుమిగూడుదురు. సర్వజ్ఞుడును సర్వశక్తి సమన్వితుడును అగు స్వామికి ఆ బాలుని దురవస్థకు కారణము తెలుతెల్లమే. కర్మ ఫలము దురతిక్రమమయ్యు భగవదనుగ్రహశక్తి బల ఎత్తరమైనది కదా! పరమదయాళువును స్వామి బాలుని తల నిమిరి తల్లిదండ్రులకు బిడ్డ వ్యాధి పృథ్వాంతము తెలియచెప్పి, ఆపశమన వాక్యములు తతిక పరమ పవిత్రమును, విచిత్రమును అగువిభూతిని క్షణమాత్రమున స్పృహించి పిల్లవాని శుష్కించిన శరీర మునకు ప్రేమతో రాయుదురు. పిల్లవాని తల్లిదండ్రుల దిగులు తొలగినది. వారియందొక క్రొత్త ఆశ పొడ సూపి సర్వేశ్వరుని ఆపారము, అమోఘము అగు శక్తి సామర్థ్యములపై విశ్వాసము దృఢపడినది. వేద ములలో 'అప్రాప్యమనసా సహ' అను పర్లింపబడు ఈశ్వర తత్వము మానవమేధకు అందనిది కదా!

ఒకనొకడు తోటివాని చెవిలో సాక్షాత్తు భగవంతుడే సుమా అని చెప్పుచున్నాడు. వాని కండ్లు సుస్పృష్ట ముగా చెమర్చినవి. వాని నమ్మకము తాత్కాలికమే కావచ్చును, కాని, ప్రస్తుతమాతడు, అతనివలె మరి నూరుమంది, బాబా సాన్నిధ్యమున ఆత్మజితులైనటు విస్ఫంజయము. బాబా సమక్షమున వాతావరణములో మనము గమనించు మార్పు వర్ణనకలవికానిది. నవ్య తైత్తర్యముతో దివ్య శేజస్సుతో అలరారు ఆ నన్నీ వేళము "వభూతో న భవిష్యతి" అ చెప్పవొప్పును. తమ మధ్య నడచుచున్న స్వామిని తమ వైపు త్రికర్షించుకొనుటకు తమపై స్వామి తరువానీక్షణము

పడుటకు ప్రతి ఒక్కరును వేయవిధముల ప్రయత్నించు చున్నారు. అశ్రుపూరితనయనములతో, చెప్పరాని బాధా భయములచే చెన్ను తరిగిన వదనములతో సంసార సమస్యలతో బాధ్యతలతో ఈదలేక వేగ జాలక బరువెక్కిన గుండెలతో దయాభిక్షను వేడుచు, చేసిన దుష్కర్మలకు క్షమార్పణ కోరుచు, ప్రజ తమ ప్రత్యక్ష దైవము దెస దృష్టి నిగిడిన శతర వ్యాపార ములను విస్మరించియున్నారు. "అద్రో జిజ్ఞాసుశ ధార్మి జ్ఞానీ" అని కూ భక్తులను నాల్గు విధముల గీత విభజించియున్నది. కోరికల కొరకై వచ్చిన వారు, విషయము తెలిసికొన గోరి వచ్చినవారు, ధనార్జన పరులు, జ్ఞానులు ఈ నాల్గు వర్గములవారే కాక అనాధలు, దీనులు, దేశద్రిష్టురులు నాస్తికులు, కాలయాపనపరులు, కుక్షింభరులు, కపటసన్యాసులు వేషధారులు, విష కుంభులు మొదలగువారనెకులు ఇచ్చట చేరియున్నారు. ఎవరెవరెట్టివారో ఎరిగి వారినావిధమున సన్మానించి సంభావించుటయు స్వామి చేయు అద్భుత లీలలో నొకటి.

లీలామానుషధారియగు నా ప్రేమైకస్వరూపునకు అందరును కన్నులప్పుగించి చేతులెత్తి నమస్కరించు చున్నారు. ఆ జనసమూహములో ఒక చెంత స్వామి ఆని అచ్చటివారిలో ఏ ఒక్కనికో విభూతిని తీసి అను గ్రహించుదురు. ఒక వృద్ధురాలు స్వామిపాద స్పర్శకై ఆరాటపడుచుండుట చూచి కరుణాపూర్ణ నయ నములతో స్వామి "వద్దు బంగారూ" అని ఆమెనువారిండును. బంగారూ అను మాట బాబాయొక్క ప్రేమ మాట. స్వామి దివ్యానుభూతి దర్శనమునకు, తత్వ హృదయమును తెరపించుటకు ఈ మాట ఒక బంగారు మాట. ఈ మాటలోని మాధుర్యము హృదయమును తెరచివేరకు ప్రయోజించి పారవశ్యము చెందింపజేయు

చాలా ఏండ్ల క్రితము నన్ను మొదటిసారిగా బంగారూ అని పిలువగా నేనెంతయో తన్మయత్వము చెందితిని. ఆ మాటయందలి మాధుర్యము నన్ను పులకించినది. స్వామి నన్నీవిధమున పలుకరించిన వేళ నా ఆనందమునకు అంత క్షాంతికి అంతకు కానదు. ఒక్కొక్క సమయమున అలోచనాని మగ్నులైనట్లు బాబా కదలక మెదలక ఇండి ప్రాపంచిక సంపర్కము లేని ఒక మహాయోగి వలె కన్పట్టెదను. ఏమి ఆలోచించుచున్నారో స్వామికే ఎరుక. స్వప్నియొక్క భూత భవిష్యద్వర్తమానములు కావచ్చును. యుగయుగములలో చాలిచ్చ పూర్వానతారముల సన్నివేశములను గూర్చికావచ్చును. “ఓ అర్థురా నీవు నేను చిత్తిన జన్మలు అసంఖ్యాకములు. నీకు తెలియక పోవచ్చుకాని నాకవన్నియు గుర్తే ; అని యోగేశ్వరుడగు శ్రీ కృష్ణ భగవానుడు గీతయందు వాకొనియున్నాడు. యుగములు మారిననూ, జగములు కదలిననూ చెరగని, మాయని నిత్య సత్యమగు చైతన్యమే బాబా.

ఒక్కొక్కపరి ఎవరిని గమనించక, నిశ్శబ్దముగా సహజమందహాసమును గూడ మరుగుపరచి తత్తులయధ్య స్వామి త్వరితగతిని సాగిపోవుచుండురు. దీని అర్థము స్వామి అలక్ష్యము చేయుచున్నారనియో ? కాదు కాదు. ఎవరిని ఎప్పుడు పలుకరించవలయునో స్వామికే తెలియును. స్వామి దర్శనమందు స్వామి ఆశీర్వాదము అవినాభావముగా జమిడియున్నది. చూటలాడకయే ప్రజాహృదయమున మార్పును తీసికొనిరాగల సేపు స్వామిది. స్వామి సమక్షమే మనకు అక్షయమగు రక్ష. మొదటిసారిగా చూచినక్షణమే అనిర్వచనీయమందమును పొందితిమని ఒక అమెరికన్ భక్తుడు నాకు తెలిపిచేసాడు. మానవ

బుద్ధికణ్ఠితుడైన భగవంతుని కార్యాచరణ మిట్టిదని ఎవరేవిధముగ నిర్ధరించి చెప్పగలరు ? భగవద్దీతా విలాసములతి విచిత్రములు కదా ! మానవుని నడకలోని వాంచల్యత, నిర్వాణము, నిర్వికారము అగు భగవంతుని ప్రేమను మార్చదు. ఆ ప్రేమ ఎడతెగనిది, తగ్గనిది. స్వామి చేయు ప్రతిపనికి నిగూఢమగు కారణమేదియో యుండియే తీరును. ఎవరెంత అలక్ష్యము చేసినను, ఎవరెంత కృతఘ్నులతో తన్ను గుర్తించకయున్నను యోగక్షేమములు నిర్వహించు తన బాధ్యత తగ్గించదని, తన ప్రేమను కురచ పరచదనియు స్వామి ఘంటాపదముగ ఎన్నోసార్లు చెప్పియున్నారు. చాలమంది స్వామికి మాలలుకాని తదితర వస్తువులుగాని ఈయ జూచెదరు. కొంతమంది స్వామి స్వదస్తూరితో సంకెకమును పొందగోరుదురు. వారి వారి అదృష్టము కొద్ది వారిచ్చు వాటిని స్వామి ముట్టుకొని వారికే ఇచ్చివేయుదురు. సహజసుందర మందహాసముతో పూలమాలలను ఏ స్త్రీ వైపో విపరి నీకేకాదు సుమా అని హెచ్చరించుదురు. ఆధు నాతన సమాజముగకు చెంది చిత్ర విచిత్రములగు జుట్టు కట్టులతో యున్న ఇద్దరు యువకులచ్చుల చెరియున్నారు. స్వామి అట్టి యువ తరపుపోకడలకు ఓర్పు చూపరు. వారిని కొంచెము మందలించెదరు. కొంత మంది కానుకలను తీసికొని వచ్చెదరు. నాకు కావలసినది మీ కానుకల కాదు మీ హృదయ పారిశుద్ధ్యము, అని స్వామి చెప్పుదురు. ఇచ్చుటయే కాని తీసికొనుట నా స్వహేమము కాదు అని తరచు చెప్పుచుండురు. స్వామి కోరికలకేదెప్పు కల్పవృక్షము. స్వామి దయ అపారము. స్వామి పరిహాసమందు గూడ సహజమాధుర్యమొలుచుచుండును. ఒకానొకసారి ఒక అమె బాబాతో స్వామి నా కొడుకు స్కూలులో తిన్నగా బదువుటలేదని ఫిర్యాదు చేయగా స్వామి

నీచే స్కూలుకు వెళ్ళి చదువుకొనరాదా అని చమత్కరించినారు. స్వామి పరిహాసము నీటిపై నదయాడు ఉదయభాస్కరుని రక్తిచందమున లలితమై యొప్పును. సువాసన లీను గులాబీ రేకలవలె రంగు రంగులు వెదజల్లు ఇంద్ర ధనుస్సు వోలే వేసవికాలపు ప్లవానజల్లు మాడ్చి మనస్సు రంజించు పనివాని మునీముని సేవ్యచందమున, పిశసంతతికలకలరవము భంగి స్వామి పరిహాసము మన మలరించునదైయె ఎవరిని ఇసుమంతయు నొప్పించదు బాబా ఎప్పుడును మెత్తగా ఉండురసకొనుట పొరపాటు. అదే పనుగా తప్ప దారిలో పోవువారిని బాబా గట్టిగా మందలించుదురు. అయితే స్వామి కాతివ్యము కూడ భక్తుల బాగు కొఱకే. "వజ్రాదపికతోరాణి, మృదూ నాంకుసుమాదపి" అనునట్లు స్వామి క్షణ రక్షణలు పాఠగును.

బాబాకు పిల్లలన్న ఎంతో ప్రేమ. ఒక్కొక్క సారి వార్లు తమ తల్లిదండ్రులను వదలి పువ్వునో పటుమునో పట్టుకొని అకస్మాత్తుగా బాబా వైపు పరుగెత్తుదురు. స్వామి, వారిని తాలనగా చేరదీయుదురు. ఒక్కొక్కప్పుడు వారికి తీపులను కూడ తీసి ఇచ్చుట నేను చూసియున్నాను. భక్తుల మధ్య తిరుగునప్పుడు పెద్దవారు పాదసమస్కారము చేయుట స్వామికి సామాన్యముగ ఇష్టముండదు. అయినను పిల్లలు సాష్టాంగపడిన స్వామి వారిందరు. సమయా సమయములరయని ఈ పాదసమస్కారములు స్వామి స్వేచ్ఛగా తిరుగుటకు కాని ఒకచో నిలబడి మాట్లాడుటకు గాని ఇబ్బంది కలుగచేయుట మేరే కారణము. పలకలపై ఒక అను పవిత్రాక్షరమును వ్రాసి పిల్లలచే అక్షరాభ్యాసము చేయించి స్వామియే ప్రేమతో పిల్ల వానిచే దిద్దించుదురు. దూర దూరములనుంచి వచ్చిన

వయో వృద్ధులగు భక్తుల క్షేమ మరసివారిని లోపలికి పిలిపించుకొని ఇంటిరూపు ఇచ్చెదరు. వారిని వారి వెంట వచ్చినవారిని పలుకరించి, ప్రసాదమిచ్చి వారిని తృప్తిపరచెదరు. కలకలము తెలియని అమాయకులై స్వామికి ఇష్టులు. ప్రకాశనిలయమున గాని బృందావనమున గాని స్వామి ఇచ్చు ఇంటిరూపుల యవార్లము భగవంతుని పొందు భక్తుల గమ్యమున కొక సంతకము. స్వామితో ఎదురెదురుగా నిలబడి సంభాషించిన తీనము భక్తుని జీవిత చరిత్రలో సువర్ణాక్షరములతో లిఖింపదగిన దినము. స్వామి సమక్షమున నిలిచి, హృదయాంతర్గత భావములను స్వామికి చెప్పకొని స్వామి ప్రేమను తనివి తీర గ్రోలుట ఒక మరపురాని అనుభవము. ఆ క్షణమే ఒక నూతన పరివర్తనతో గూడిన పునర్జన్మ అని చెప్పవచ్చును. ఈ సన్నివేశమును కాశ్యప స్మృతి మహామునందుంచుకొన్న వాని జన్మధన్యము. భగవంతుని మోల నిల్చి ఉన్న అతని హృదయము వికసించి పరిపూర్ణ ప్రేమభావముతో నిండి ఆత్మ తత్వముతో తాదాత్మ్యము నొందును. ఆ క్షణమందు సమిష్టిని చేరిన వ్యప్తి తాత్కాలికముగ లయమొందును.

స్వామి లోనకేగు సమయమైనది. ప్రజ అత్రుతతో శ్రమము వీడి గుంపులుగా స్వామి దెస పరుగెత్తుచున్నారు. స్వామి లోనికి వెళ్ళుచున్నారు. చేరిన భక్తులు కూడ తమ ఇండ్లకు మరల వలయును. ఇదియే కదా వారికి ఆఖరి తరుణము. స్వామి పాదము లలిత నమస్కారము చేయవలయునని వారి ఆశ. గురువు పాదము నంటుట సమస్తము అర్పించుటకు సంతకము. ఈ కలకలములో వాలంటిర్లు అప్రమత్తంగా నుండవలసిన సమయము. తేనిచే అనంతభావ భక్త సందోహమును తప్పించుకొని పలుకు దుష్కరము.

స్వామి ద్వారమును చాటి ఇరుప్రక్కల పూల  
మొక్కలతో తెలువారు చిన్నబాటపై న త చు చు  
జంతురూప్య గది చేర్చుచున్నారు. మానసికముగా  
దైహికముగా క్రుంగి స్వామి ప్రేమావధమునకై పరిత  
పించు జనసమూహమచ్చట బయట వేచియున్నది.

స్వామి శాశ్వదిగా గది తలుపు తీసి భక్తులను లోనికి  
రమ్మని సంజ్ఞ చేయుచున్నారు. స్వామి యెవ్వరు  
యున్నను తీసి దినము భక్తులను సాకు తమ ఈ  
కార్యక్రమమును తప్పరు.

హెచ్. శుంకరరావు

బృందావనము

విన్ కనులార గాంచితిని నీ పరమాద్భుతభూతి వొందితిన్  
నీ కమనీయాన ఝరి నిక్కుల చిత్రత గ్రోలినాడ నీ  
లోకపు నీవపృథులవలోకన చేయగలెను నిత్యసా  
లోకత నీ వొసంగుమిక లోకశుభంకర సత్య సాయిలో.

టి. వి. ఎన్.

పాపము పాపమంచు భవబంధములందున చిక్కనెలకో  
పాపము తెల్ల భస్మమయి బాయునుబంధములెల్ల సాయినిన్  
తాపమునామమున్ గలుగు లోకశుభంకరు చూచు భాగ్యతన్  
పాపము పుణ్య బంధములు బాపిచెనెన్ నను దర్శనంబునన్

నం. పి.

## అరుణాచలమందు నవోదయము

భారతీయ సంస్కృతి, ఆత్మ తత్వమును తెలియ పఱచుటకు బృందావనముతో జరిగిన 1973 సమ్మర్ కోర్సు వందు పాల్గొనుటకు నేను, నా మిత్రుడు టేమో మిఖాంగ్ వచ్చేము. మే మిద్దరము అరుణాచల్ ప్రదేశ్ నందలి పశ్చిమానాగ్ పోన్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ విశ్వవిద్యాలయమునకు చెందిన విద్యార్థులము. ఇంతకు పూర్వము, నేనన్నదూ మాత్రం సాంస్కృతిక ప్రదేశాలకు గాని, కొంగ్రత్త సహచరులతో కలియుటకు కానీ ఇంత దీర్ఘ ప్రయాణము చేసి ఉండలేదు. నిజంగా నేను బయలుదేరే ముందు ఇంత దీర్ఘ ప్రయాణము చేయలేనేమో అని తటస్థుడయ్యాను. కాని అంతా జాగ్రూణే జరిగినది. మే 24 న బృందావనము చేరేము.

అచ్చట పందలకొలది ప్రజలు రెండువైపులా జారులుగా భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి బాబా వారి మందిరము వరకు కూర్చుని ఉండటం చూచి ఆశ్చర్యచకితుడ నయ్యాను. ఆ జారుల మధ్యమార్గమంతయూ అందమైన పూల రేకులతో ముగ్గులు వేయబడియున్నది. వారు శక్తులనియూ, బాబా గురించి నిరీక్షిస్తున్నారనియూ, అచ్చటకు కొలది నిమిషములలో బాబా, వారి శుద్ధకు పూలమీదనుంచి వడచి వచ్చి దర్శన భాగ్యము ప్రసాదించి, అశీర్వాదాలిచ్చేదనియూ, నాకు తరువాత తెలిసినది.

ఇందు పాల్గొన్న విద్యార్థులలో, వివిధ క్రాష్ట్రముల నుంచి వచ్చిన యువతీ యువకులను చూచాను. అందు

లో చాలమంది హిందువులు, కొంతమంది క్రైస్తవులు, ముస్లిములు కూడా వుండిరి. వారందరూ మా భాష, మతము లేమిటని తెలుసుకొనుటకు కుతూహల వదిలి, మా జాతి, భాష 'అది' అని, 'దోన్విపోతోయజమ్' మా మతము అని తెలియబరచితిమి. కాని, వారికి మా జవాబులు అంతగా అర్థము కాలేదు. నిజమే! అరుణాచల ప్రదేశ్ ప్రజలకు ఒక విశిష్ట మతము గాని, ఒక మాతృభాష గాని లేదు. దోన్విపోతో అరాధన కూడ సియాంగ్ జిల్లాకు చెందినది మూతమే.

మనము భారతీయ సంస్కృతిలో పెరుగుతున్నప్పుడు, దానికి ఆధారమైన సాంస్కృతిక సమైక్యతను మూత్రము బాగా తెలుసుకొనవలెను. ప్రేమ శక్తితో జాతి వైరుధ్యములను రూపు మాపవలెను. ప్రేమను, సేవాతత్వాలను, సత్కేలమును, ఉత్తమ ధర్మాత్మను పెంపొందించుకొనవలెనని భగవాన్ మనకు చెప్పారు. ఐశ్వర్యము పోతే ఏ నష్టము లేదనియూ, అలోగ్యము పోతే కొంచెము నష్టముండుననియూ కాని కీత్ము పోయేనా, సర్వము నశించునని బాబా ఉద్ఘాటించాడు.

నిజంగా, సమ్మర్ కోర్సులో దినచర్యలను తేను మొదట ఇష్టపడలేదు. వాటికి అనుగుణంగా వతకు కొనుట, నాకు చాలా కష్టంగా గోచరించింది. ప్రాతః కాలమున 4-30 గంటలకు భగవంతుని ప్రార్థనతో విధానము నేను అనుసరించలేకపోయాను. రెండు దినములు ప్రయత్నించి, తరువాత కొద్దిసేపు

వెరమించుకొన్నాను. కాని, తరువాత, కర్తవ్యాన్ని, విధిని పదలుట చాల బలహీనత అని గుర్తించితిని. ఈ కార్యక్రమములో పాల్గొన్న కాణము అందులో నన్ను ప్రమోక్షణను, కట్టుబాటును పొందించి, తగిన ఫలితములు అందుకోవాలని గుర్తించాను. ఇంకా భోజనమునకు, టీకి, బిస్కెట్లకు క్యూలో నిలబడుట కూడా నాకు ఇష్టము లేదు. పళ్లెములో అన్నము వేసుకొని తిసికొనివెళ్ళి భుజించిన తరువాత, ఆ పళ్లెమును కడుగుట, ఈ పనులు చేయుటకు చాల సిగ్గుచేసింది. కాని, పెద్దలు, పండితులు, అనందముతో చేయుటచూచి, అటువంటి వారేచేసిన నాలో ముఱులు ఒక విద్యార్థి సిగ్గుపడవలసిన విషయము కాదని, నేను ఇంకా పక్ష్యము కాలేదని, స్వయంకర్తవ్యాలు చేయగలిగే జ్ఞానము ఇంకా నాకు లేదని తలచెను. భగవాన్ నుంచి, స్వయం సేవయే, మంచిదనియూ, ఈ స్వయంసేవ అత్త నిగ్రహాన్ని, దాని నుంచి అత్తవిశ్వాసము, అత్తవిశ్వాసము నుంచి త్యాగము, తద్వారా అత్త సాక్షాత్కారము కలుగు తాయని విన్నాను. బాబా “కర్తవ్యమే భగవానుడని” మాకు తెప్పారు.

మొదట్లో, రకరకాల ఆ యువకులను చూచి వారిలో కలసుకొనుటకు నేనిష్టపడలేదు, ఎలాగు, ఆ నెల అంకా గడపాలని బాధపడేవాణ్ణి. నెమ్మదిగా, తతిమ్మా విద్యార్థులతో కలసిమెలసి తిరుగుట మొదలు పెట్టక, ఇంటిధ్యాన పోయి, మేమంతా ఒక కుటుంబముగా భావించెను. ఈ కుటుంబము బృందావనము తోనే సాయా కుటుంబముగా మారింది. మా స్నేహము వృద్ధి చెందింది. అందుకే భగవాన్ మాకు సాహర్దమే దివ్యత్యము అని చెప్పారు.

సమ్మర్ కోర్సు ద్వారా సత్సీమ యొక్క విలువ తెలుసుకోగలిగాను. పర్యమానవత్వాన్ని పొందాలంటే సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమలే ఏకైక మార్గమని గుర్తించేము. ఈ సమ్మర్ కోర్సు నిజంగా భారతీయ ప్రాచీన సంస్కృతిని నాగరికతను పునరుద్ధరణ చేయు చున్నది. వేదములు, ఉపనిషత్తులు, పురాణములు, గీతా రామాయణ భారతములయొక్క సంగమ స్థలమే ఈ సమ్మర్ కోర్సు. విభీయిక్కు విషయములను భారతీయ విద్యార్థులకు ఇక్కడ బోధించడం జరుగు తుంది. దేవతలు, మానవులు కలిసే చోటు ఇది. హిందూమతమునకు సంబంధించక పోయినా, ఇచ్చట మేము నిఃమైన అనందమును అనుభవించ గలిగేము.

ఈ సమ్మర్ కోర్సు అందరినీ ఆదరణచే ఆహ్వానించి, ద్రుపద శాంతిని నెలకొల్పుతుంది. అహంకార మనుకారములు, భ్రాతృలు, అపనమ్మకము, అసత్య అధర్మములను నిర్మూలిస్తుంది. వివిధ మతములను అంగీకరించి, వారి ఐకమత్యాన్ని ప్రబోధిస్తుంది. క్రైస్తవులు, యహూదులు, ముసల్మానులు, బౌద్ధులు, జైనులు, కన్హూషీయములు, అందరూ పొల్లొనబానికి ఆహ్వానిస్తుంది. వారి వారి మతములలోనే ఉంటూ, ఆ మతమునే అమితమైన నమ్మకముతో ఆచరింప చేస్తుంది. సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమలను హృదయానికి హత్తుకొనేటట్లు చేస్తుంది. సత్కర్మలను ఆచరింప చేస్తుంది. మానవ భ్రాతృత్వాన్ని, దైవ పితృత్వాన్ని సూచిస్తుంది. అత్త విశ్వాసమును, స్వయం సేవను, అత్తనిగ్రహాన్ని, త్యాగశీలాన్ని వృద్ధి చేసి, అత్త సాక్షాత్కారము వైపు ప్రగతిని సాగింప జేస్తుంది.

భగవంతుడు ఒక్కడే అని, అనెక భూవములతో రూపొంది క్రాంతి చిత్రములైన లిలలతో శక్తులను

వ్యక్తము చేయునని, వివిధ మతములలో వివిధ నామములతో పిలువబడుచున్నాడనియు, ఏ మతమునకు సంబంధించిన దేవున్ని ప్రార్థించిన, అన్ని మతములలో రకరకములుగా పిలువబడు భగవంతుని కే చెందుతుందనియు, బాబా చెబుతారు. శ్రీ సత్య సాయా దివ్యజ్ఞానమును దివ్యకాంతిని ప్రసాదించును. అవకార పురుషుడు ; ఇప్పుడు ఈ సుందరమైన ఆకారముతో విలసిల్లుతున్నాడు.

భవిష్యత్తులో అరుణాచల ప్రదేశ్‌యొక్క బాల బాలికలకు, ఇటువంటి దివ్య కార్యక్రమములలో పాల్గొనుటకు, దివ్య సందేశములు వినుటకు, దివ్య

వ్యక్తుల సన్నిధికి చేరుటకు అరుణాచల ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము అవకాశమిచ్చి సహాయము చేయవలెనని నా హృదయపూర్వక ప్రార్థన. అందువలన, వారి సద్గుణములు వృద్ధియై, తద్వారా ఈ అరుణాచల ప్రదేశ్ కొత్తరకమైన భారతీయ భూ భాగముగా నిర్మింపబడును. మనము అంతా అత్యజ్ఞానమును బడసి, మన సంస్కృతి సుద్ధరించెదము గాక ; మన అరుణాచల ప్రదేశ్‌మందే భారత భూమియందు ప్రథమ సూర్యోదయము. భారత సంస్కృతియొక్క సవోదయము కూడ ప్రవృద్ధమముగా మన స్వదేశమందు జరుగుగాక.

దివ్యా గాపి

వేదార్థంబులు విన్నవించబడు వివేకాన్ జనుల్ శ్రద్ధయై  
వేదాంత శ్రవణం బొనర్చుటకు నువ్విట్టరునభైష్యుడున్  
ఈ యోగన సువ్రతా మహిమచే సర్వేశ్వరసా సక్తులన్  
ప్రొద్దిన జేసెడి సాయిసాధునిపదంబుల్ గొల్తు సదృశితోన్

జనుల కలుప మధవి, సాధువర్తన నేర్చి,

దైవభక్తి గరపి, దానరక్తి

గూర్చి భువనములకు గురుజీవై సర్వదా

జగతి హితము కొఱకు నలుపు వ్రతము.



## ఆశీర్వాచనములు

పవిత్రాత్మ స్వరూపులారా ! నేడు భారతదేశ మందు ఐహికవాంఛలు పెరిగి, పారమార్థిక దృష్టి హీనమై, వేదశాస్త్రములందు భారతీయులు తమ విశ్వాస మును కోల్పోయి, భగవంతుడున్నాడా లేడా అనేతికమ కలలో పడి, ఆత్మ విశ్వాసము క్షీణించి, ఆక్రమ, అసత్య, అశాంతలక పాలు కావటము విచారముగా నున్నది కోతులు తాము చెడి, వనమంతయు చెరచినట్లు, తాము అశాంతిలో పడి, మిగిలిన వారిని కూడ, జట్టి పరిస్థితికి తెప్పించుచున్నారు. కర్మ క్షేత్రము ధర్మక్షేత్రముగా ప్రకాశించిన భారతభూమి యందు కర్మధర్మములకు విరుద్ధముగా ప్రబోధ ప్రచారములను చేసి, భారతమాతకపకిర్తిని తెచ్చు చున్నారు.

అనేక మంది వైదికాభిమానులు ధర్మాభిమానులు జట్టి దుస్థితినిగమనించి, వారి వారి ఇష్టానుసారము బుద్ధ్యనుసారము రకరకములైన ప్రయత్నములు సలిపి భారతీయ సంస్కృతిని ఉద్ధరింప పూనుకొను చున్నారు. సరే, అయితే జట్టి దుస్థితికి కారణమేమి, దాని మూలాధారమెక్కడ, అని యెవరూ చక్కగా గమనించక పోవడమే విచారకరముగా నున్నది, అట్లు చేయక, పరిస్థితి చక్కపరచుటకు విలులేదు, అవసరమి ణిలుపటానికి విలుకాదు.

ఒక వృక్షము మొదలునుంచి, కొమ్మలు రెమ్మలు వరకూ ఎండిపోవుచున్నదని గమనించి, తత్పరిహ

రార్థమై, పైపైన నీళ్లు పోయుట సక్రమ మార్గము కాదు ; గాని మూలములను నాశనము చేయుచున్న, క్రిమికీటాదులను ధ్వంసము చేయక, వృక్షమును రక్షించుట సాధ్యము కాదు.

అట్లునే, మహాపవిత్రమైన వైదిక ధర్మమునకు, వేద విహితమైన సనాతన ధర్మమునకు వేళ్లు ఏవి అన్న బ్రాహ్మణ్యము, బ్రహ్మచర్యము, ఇవి రెండే. వీటి రెండింటికి సంప్రదిమైన కీటకములను జబ్బులను మొదట ధ్వంసంచేసి, తరువాత మిగిలిన చర్యలను తీసికోవలసియున్నది. అప్పుడే భారతీయ సంస్కృతి అభివృద్ధియగును. బ్రహ్మ మార్గముననుసరించు బ్రాహ్మణులు, బ్రహ్మచర్యమును పాటించు యువకులు బాలబాలికలు అభివృద్ధి కావాలి. మనమందరము సమావేశమైయున్న ఈ నవభారత గురుకులమువంటి గురుకులాశ్రమ సంస్థలు బయలుదేరిన, మన పవిత్ర భారత సంస్కృతిని పోషించి రక్షించగల్గును. పూర్వ కాలమందు శ్రేయోదాయక బ్రాహ్మణ్యము ఇప్పుడు ఈ దుస్థితికి దిగజారడానికి కారణము, విహితానుష్ఠానము యొక్క అభావమే. అనుష్ఠానమునకు దిగితే వేదశాస్త్రముల పఠనమునకద్దు తగులును అనే భయ ప్రభాంతులకు గురియై పత్రించుటలోనే కాయమును కాల మును వ్యయముచేసిన ఫలితమేమాత్రము ఉండదు. అనుష్ఠానము లేని పాండిత్యము కేవలము హాస్యాస్పద ముగా నుండును. తెలిసిన కొన్ని విషయములవైనా

అదరణ్యమందుంచి, ఉద్భవించే అనందమును ఆర  
గించుకోవలెను. కాలము అనంతము ; లోకము  
విశాలము ; జీవితము మాత్రము అంతవంతమైనది !  
జీవించుటకు దొరకిన ఈ అల్పకాలమందే వేదవిద్యను  
అనుష్ఠానములో పెట్టి, అనందించి ఆత్మతత్వమును  
అనుభవించవలెను. ఇదే సార్థకతనొందు మార్గము.

ధర్మము, చారము, కేవలము వ్యక్తిగతము  
కానేరదు. ధర్మ విశ్వస్య జగతః ప్రతిష్ఠా",  
యావత్ప్రపంచమునే కట్టిపెట్టిది, ధర్మము నిజాకా  
ముష్మిక సుఖములనిచ్చి, దుఃఖమును దూరము  
చేసి, ధర్మము మానవులకు అమృతత్వమునే అందిం  
చును. ప్రపంచమందు కనిపించునవి కనిపించనవి  
అన్ని కర్మములూ ధర్మముపైననే నిలచినవి. ఏ  
చిన్న వస్తువైననూ ధర్మము లేక నిలువదు ; ఏ చిన్న  
కార్యమైననూ ధర్మముయొక్క ఆధారములేక, జరు  
గదు. ఏ దేశములైన కూడ, తాము గుర్తించని,  
గుర్తించక పోనీ, విజయమును సాధించవలెనన్న,  
ధర్మమునే ఆశ్రయించవలెను.

భారతీయులు ధర్మమును రెండుగా విభజించి  
పాటించుచూ వచ్చారు. ఒకటి, సామాన్య ధర్మము :  
జాతి మత లింగ భేదములు లేక, మానవులందరూ  
పాటించవలసిన సత్యము, అహింసా, దయాదీ గుణ  
ముల అనుసరణ, ఆచరణ. రెండవది, విశేష  
ధర్మము : అగ్నిష్టోమము మొదలైన అగ్ని కార్య  
ములు, హోమములు, దైవత్వమునుంచి అగ్ని ఉద్భ  
వించినది ; బ్రాహ్మణ్యము కూడ దేవపురుషుని  
మఖమునుంచి ఉద్భవమైనది. కనుక, ఇవి రెండూ  
పవిత్రమైనవి ; అగ్ని లేక ఏ యజ్ఞమూ యాగమూ  
సార్థకము కాదు. అగ్ని, గాయత్రి, వేదములు,  
ఇవన్నీ ప్రజాపతియొక్క అంశసంభవములే.

యావద్భారత దేశమందు, ప్రపంచమందున్న  
జతర దేశములందు కూడ, భగవద్విశ్వాసము మన  
శ్వాంతి నిత్యకాంతిని సంపాదించేకారకు, వ్రాతక సుఖ  
సంతోషములనే మాత్రమూ లక్ష్యమందుంచక, వేలాది  
మంది ఆర్దులు, జిజ్ఞాసులు అరలు చాచి అవస్థ  
పడేది మీకు తెలియనిది కాదు. ఆధ్యాత్మిక  
విచారము, విషయము, ఆధ్యాత్మిక సాధనలు  
వ్యక్తికి మాత్రమే అన్వయించునని, దానికి మాత్రమే  
సంబంధించినవి అని, సమాజమునకు దానితో సంబం  
ధము లేదని అనుకొనేది కద్దు. ఇది చాలా తప్పు.  
వ్యక్తి ద్వారానే సమాజమును అభివృద్ధి పరచి, శాంతి  
క్షేమము కల్పాణములను స్థిరపరచుటకు ప్రాప్తిలేక  
పోలేదు. ఇంటియందు సంచరించుటకు మాత్రం  
వెలుతురు అవసరము, బయట తిరుగుటకు వెలుతురు  
అవసరము అనే భావన తప్పు ! సమాజాభివృద్ధికి  
వ్యక్తి తత్వమవసరము ; వ్యక్తియొక్క సుఖాంతలకు  
సమాజతత్వము అవసరమే. వ్యక్తుల సమూహమే  
కదా, సమాజము ? నిత్యానందము వ్యక్తిద్వారా  
ప్రపహించి, సమాజము అనేకాలను నిండి, అరుగ్రహ  
సముద్రముతో అంత్యము కావచ్చు. సమాజమునకు  
ప్రత్యేకముగా ఒక భౌతిక దేహము లేదు. సమాజము  
యొక్క అంగములైన వ్యక్తుల కే రూపనామము  
లున్నాయి. వ్యక్తియే లేక, సమాజమును స్థాపించ  
టానికి ఏలులేదు. వ్యక్తిని తీర్చి దిద్దితే సమాజ స్థితి  
ఉన్నతమగును. మానవత్వమును దైవత్వముగా  
మార్చి, నిత్యానంద ప్రాప్తినందుకొని ఆచరణ రూప  
మైన ప్రబోధ ప్రచారములను సలుపి, ఆ ఉన్నత  
స్థితిని యావత్ ప్రపంచమునకు అందించుట కారకు  
సాయి సంస్థలను అనేక విధములుగా ఏర్పరచుకొని  
సాయిసంకల్పం. అయితే, సత్యసాయి  
వేలకు వేలు భారతదేశమందే కాక ఇతర దేశములందు

కూడ స్థాపితమైనప్పటికీనీ, ఆశించిన ఆశయములను అందుకోలేక పోతున్నాము. దీనికి కారణమేమిటో, గుర్తించుకొని, కావలసిన కూర్పులు మార్పులు కలిగించుకొని, సంస్థలను వ్యాప్తి గావించవలెను. ఇట్టి సమావేశమందు, మీరందరూ చేరి సత్యమును గుర్తించి జరిచారములను నిర్ణయించేది అత్యవసరము.

ముఖ్యముగా మీరు ఒక విషయమును గమనించవలెను; ఇతరులు ఏది చేసిన అది మంచిది అని మనము భావించుచున్నామో అట్టివాటిని మనము అవదించి అనుసరించి ఆనందమును వారికందించాలి. చెప్పటములో ముందంజ వేసి చెయ్యటములో మాత్రము వెనుకంజవేసిన, అది తప్పు మార్గమే. మన సంస్థలవారు ప్రబోధముకంటే, ఆధరణతో ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించాలి.

అనేక మంది ఈపాలకు ఉన్నత స్థానమిచ్చి, రకరకములైన అపోహలకు స్వాగతము చెప్పి, కార్యకర్తలను సభ్యులను నిరుత్సాహపరచుటకు కూడ పూనుకుంటున్నారు కొన్ని రోజుల క్రితము ఒక సర్వహక్కుడు నా దగ్గరకు వచ్చి, “స్వామి! మీ సంస్థలో ఇంత మంది కార్యకర్తలున్నారు! వారందరికీ వేతనాత్ములపై, ధర్మజీవనముపై, భగవంతుని తీరాగుణగణ విశేషాలపై సంపూర్ణ విశ్వాసమున్నదా? అని ప్రశ్నించినారు. “సంపూర్ణ విశ్వాసము లేక పోయిననూ, వారిలో కొద్ది కాలములోనే, వారు ఈ సంస్థలవారా సేవ చేస్తూ చేస్తూ, ఇతర సంస్థల కార్యక్రమములను చూస్తూ చూస్తూ భగవన్మహిమ అను చెప్పతూ చెప్పతూ, వారి అవిశ్వాసము క్రమేణ తగ్గుచూరగా వారి ప్రవర్తనలను వారే మార్పు కొనుటకు అవకాశములున్నవి.” అని జవాబిచ్చి మీరెవరు? ఏ సంస్థలో కార్యకర్తలు, ఏ సేవా

కార్యమును చేపట్టియున్నారు? అని ప్రశ్నించాను దానికి “స్వామి! నేను రాజకీయ వాది” అని ఆయన అన్నాడు. “మీ సంస్థ లోపల సభ్యులెంత ముంది?” అని నేను అడుగుగా, “ఓ లక్షలు” అన్నాడు “ఆ ఓ లక్షల మందిలో అందరూ రాజకీయవాదులా? దేశభక్తులా? మీ నిబంధనలను అనుసరించేవారా? మాట తప్పక అనుసరించుచున్నారా? లేక, అధికారభక్తులా? పదవీ భక్తులా? అందరూ ఖద్దర్ ధరించుచున్నారా? నువ్వు ధరించు వస్త్రము యేది? పైన ఖద్దర్ షర్ట్ వేసివావు. క్రింద ఖద్దర్ థోతి కట్టావు; అయితే, లోపల, పాశ్చాత్యులు తయారు చేసిన బనీను వేసుకొన్నావే?” అని చెప్పినాను. ఇతర సంస్థల వారి నడకలో ఇట్టిది సహజముగా నుండవచ్చుచే గానీ, సత్యసాయి సంస్థల సభ్యులలో ఇట్టి కపటము, కుయుక్తులు, తప్పులు, ఏ నాడూ ఏ మాత్రమూ ఉండకూడదు; ఉండవనే నా నమ్మకము. చూడండి, మన దేశములో సోషల్ సర్వీస్ అని సమాజసేవా కార్యక్రమములు యెన్నో జరుగును, కానీ, ఈ గురుకులమందు ఆడంబరమునకూ అహంభావమునకూ ఏ మాత్రమూ అవకాశము లేక, మన తూర్పు గోదావరి జిల్లా సంస్థల సభ్యులు ఎంత శ్రద్ధగా యెంత భక్తి ప్రపత్తులతో యెంత పెద్ద సేవను అందించారు! ఒక నయాపైసా కూడ ఒకరికి కూలిగా ఖర్చుపెట్టకనీ, ఒక నెల పూర్తి, సభ్యులే అన్ని రకములైన శ్రమలకొర్చి, ఉత్సాహ హృదయములతో, యావత్ప్రపంచమునుంచి వచ్చిన వేలాది మందికి ఇక్కడ అనుకూలముల నేర్పరచిరి! వారి సహనము, వారి ప్రేమ, వారి ఆనందమును ఇతరులు, సత్యసాయి సంస్థలవారు మాత్రమే కాదు, అందరూ గుర్తించి అది రీతి నిస్సార్థ సేవనందించాలి అని ఆశించుచున్నాను. సత్యసాయి సంస్థల సభ్యులారా!

ఇదియే నిజమైన కర్మపాపన ! ఈ ఉపాసన వలన చిత్రకర్మ కలిగి జ్ఞానజ్యోతి వలన కైవల్యము సిద్ధించును. భగవత్ ప్రీత్యర్థముగా గావించు కర్మలన్నియు, కైవల్యమునకు సోపానములే, అని విశ్వసించి, సత్యసాయి సంస్థల నిబంధనలను తూట పాటించి తద్వారా ఆనందమునందుకొని ఇతరులకు పంపండి ! ఎట్టి కష్టనష్టములకైనా నిందలుకు నిష్ఠూరములకైనా ఓర్పుకొని, పూర్తి త్యాగముచేసి, ఆనందమునందుకొనుటకు ప్రయత్నించవలెను.

ధర్మో రక్షతి రక్షితః ఆచరణతో పెట్టిన ధర్మమే మీకు అన్ని విధాల రక్ష నందించును. అట్ల కాక, తుచ్ఛమైన వాంఛలను అహంకార మమకారములను హృదయమందుంచుకొని, ఆ వాంఛలు నెరవేరనప్పుడు విశ్వసించటము, లేకపోతే విరమించుకోవటము, ఇట్టి వారు జీవితమునే వ్యర్థము చేశకొనుచున్నారు. విశ్వాసము అవిశ్వాసము అనే బ్రతుకు చావుల మధ్య జీవించు మధ్యులు ఎట్లు ఈ సంస్థలలో చేరి, సేవ నొసంగుదురో సాధనలను సలుపుదురో తెలియ కున్నది. దృఢవిశ్వాసము లేక, ఊరాయమాన మనస్సుతో కార్యక్రమములను నిర్వహించువారిని జీవచ్ఛవములనే పిలువవచ్చును.

సత్యసాయి సేవా సంస్థలలో చేరి కార్యాచరణ నొనరించటము స్వామినిపితమై కాదు ; ప్రజల నిమిత్తమూ కాదు ; ధర్మ నిమిత్తమై యుండవలెను. ధర్మమే జగత్తుకు ఆధాతము. మానవుడు మాధవుడుగా మారాలంటే, అహంకార రహితమైన సర్వజన సమానమైన, కుర్మ ప్రేమను ప్రదర్శించు సేవయే, సాధన ! అహంకారములో నున్నవంకా దుఃఖమూ, విచారమూ, తప్పుట.

నిజస్వరూపమైన సచ్చిదానందముతో కర్మలు చేరి నపుడే, జయము కలుగును.

కర్మభూమి యోగభూమి త్యాగభూమి అని దేశ విదేశాలచే స్తుతింపబడిన భారతభూమియందు భారత మాత పుత్రులైన మీరు మీ దేహములను శక్తి సామర్థ్యములను అక్యమాత్యసేవకై అంకితము చేయవలెను.

వివేకానందుణ్ణి, లండన్ లో ఒకప్పుడు మ్యాక్స్ ముల్లర్ అనే ప్రఖ్యాత పండితుడు విందుకు ఆహ్వానించి ఆదరించాడు. భోజనవేశయందు, వివేకానందుడు వారిని “ మీరు ఇండియా దేశమునకెప్పుడు వస్తారు ” అని ప్రశ్నించాడు. కానికి ఆయన, “ అయ్యో ! నేను ఇండియాకు వచ్చిన వాపసు రావటానికి పిలుంతుందా ? అక్కడే నా దేహమును వదలి భస్మము గావించుటమే దానికి సార్థకత. భగవంతుడు ఏ నాడు నన్ను ఆ పుణ్యభూమికి పిలుస్తాడో తెలియలేదు. In the whole world, India is Heaven on Earth ” అన్నాడు. అంతే, భూలోకమందు స్వర్గసమానమైనది ఇండియా అని పాశ్చాత్యులు మన దేశమును ఆరాధించుచుండగా, భారతీయులు మాత్రం ఇండియా దేశమును అపవిత్రముగా భావించుచున్నారు. ఎందువలన ఇట్టి భావము అని అర్థము కాదు. అదే మ్యాక్స్ ముల్లర్ గారు మరొక మాట కూడ అప్పుడు అన్నారు : “ What is not in India is nowhere. ” అంతే, ఇండియాలో లేనటువంటిది ఇంకెక్కడనూ లేదనేది ఆయన భావము. భారతమాతయొక్క పవిత్రతను గుర్తించలేక అంధులైనారు అటె పుత్రులు. అనిన, యెంత దురదృష్టమో యోచించండి. ఈ భూమి సార్వభౌమమనకు మాత్రమే తొంగి సత్యాన్ని అంతర్లీన చేయువాళ్ల స్వభావ స్వరూపమిది.

తెలిగేట్లయిన మీరే మీకు విధించిన క్రమశిక్షణను పాటించలేదు ! ఇంక, మీరితరులకు ఎట్లు ఆదర్శము నందింతురు ? Duty, Discipline, Devotion ఇవి మూడూ కార్యకర్తలకవసరము Devotion (డివోషన్ : భక్తి) ఉండవచ్చును ; Duty (డ్యూటీ) జరుగవచ్చును. అయితే, Discipline (డిసిప్లన్) క్రమశిక్షణ లేక అన్నీ నిష్ప్రయోజనమే. ఉదయముభక్తులను కలసుకొనే నిమిత్తమై నేను వచ్చి నపుడు అనేక మంది రూట్లును సక్రమముగా పాటించలేదు. నమస్కారము కొరకు వారి స్థానము నుంచి లేచి ఇతరులను నెట్టి వారికిబ్బంది కలిగించిరి. ప్రదర్శన ప్రవర్తనలచే ముందు ముందుకు వచ్చిరి. మీ మీ స్థానములను వదిలకూడదని తెలిపియూ ఇట్లు చేసిరి.

క్రమశిక్షణను లక్ష్యమందుంచుకొని మెలగాలి సంస్థలకు సంబంధించిన కార్యములలో మాత్రము కాదు ; నిత్యజీవితమందు చేయవలసిన అన్ని పనులలో కూడ క్రమశిక్షణను చక్కగా పాటించాలి.

**Duty is God ; Work is Worship** (డ్యూటీ యీజ్ గాడ్, వర్క్ యీజ్ వర్షిప్) అని అనేక వర్ణములనుంచి కూడనూ మీకు చెప్పుచున్నాను. కానీ, దానిని చెప్పలతో వివరము మాత్రమే జరుగు చున్నది, హృదయముతో అందుకొనే యత్నమునకు మీరు పూనుకొనటము లేదని స్పష్టమగుచున్నది. సంస్థలు సక్రమముగా సేవనందించే కొరకు ఏ ఏ కాసనములను అంగీకరించినామో, వాటిని నిర్వల దృష్టితో, నిష్ఠాపూర్వకముతో, నిష్వార్థ భావముతో అందరూ గౌరవించాలి. ఎవరిపీ రూపించక, తిరస్కరించక, ఏ మతమునూ తూలనాడక, మీ కర్తవ్యములను సక్రమముగా నిర్వహించాలి. All are

one ; Be alike to every one “అందరూ ఒక్కటే, ప్రతివానిపై సమభావముంచుకో” అవే బోధను ఆచరణలో అనుసరించాలి. వ్యక్తి ద్వేషము, సంస్థల ద్వేషము, మతద్వేషము, వీటెక్కి ఏ మాత్రము గురి కాకూడదు. మీరు ఆత్మతత్వము అందరియందూ ఒకటిగానే యున్నది అని దృఢముగా విశ్వసించాలి. మానవ సోదరత్వము, దేవ పితృత్వము వీటిని మీ ఆచరణల ఆధారముగా అంగీకరించాలి.

“Brothers and sisters!” (బ్రదర్స్ అండ్ సిస్టర్స్) అనే పలుకులతోనే తృప్తిచెందకూడదు. దానికి తగిన క్రియలు కూడలేకపోతే, ఆ పలుకుల జలన కాలము వ్యర్థమగును, అనత్యము అభివృద్ధి యగును, అంతే. అందరిలోని ఆత్మతత్వము ఒకటే అని విశ్వసించిన, అట్లు పలుకుటకు అర్హత కలుగును. మన వేదశాస్త్రములు “ఈశ్వర స్వర్గ భూకానాం”, “ఈశావాస్య మిదం సర్వం” “వాసుదేవ స్వర్గ మిదం” అని, ఈ తత్వమునే ప్రబోధిస్తూ ఉన్నాయి.

ఇతరులయొక్క గౌరవమునందుకొనుటకు, వారి నుంచి కృతజ్ఞతను ప్రేమను స్వీకరించుటకు మీకు అవేదన ఉంటుంది. సరే. అయితే, ఇది one way traffic (ఒక వైపు దారి) కాదు, మీయెక్క ప్రేమను కృతజ్ఞతను గౌరవమును మీరు కూడ ధారాళముగా అందించాలి, ఇవ్వాలి, పుచ్చుకోవాలి !

గడచిన All India Conference [అల్ ఇండియా కాన్ఫరెన్స్] చేసిన నిర్ణయములను ఏ రీతిగా ఆచరణలో పెట్టినాము, ఎంతవరకు మన ఆదర్శవ్యులను సాధించినాము, అర్పించిన ఫలితమేమి, అని సమావేశములో పరిశీలించి తగిన చర్యలను తీసుకోవలెను. అది లేక సంవత్సరము సంవత్సరము

రావటము పోవటము మాత్రము జరిగితా, ధనవ్యయమే  
 ఫలితము. కాలమును వ్యర్థముగా వింపటమే, ఫలితము.  
 దృఢ విశ్వాసముతో నిబంధనలను నిర్ణయము చేసుకొని,  
 తద్వారా ఆశయాన్ని సాధించుటక కృషి సలుపాలి,  
 లేకపోతే, ప్రయోజనముండదు, ఈ సమావేశము  
 కొరకు వ్యయమయ్యే ఖర్చులను బీద సాదలకు పంచి  
 పవిత్ర సేవ వందించవచ్చును, ఒక వైపు అట్ల ఆప  
 కారమూ కాక, మరొక వైపు ఆనందమూ జరుగక  
 ఆశయాలు నెరవేరక, సమావేశములను జరుపటము  
 సరైన మార్గము కాదు. కాలమును కాయమును కర్మను  
 అపవిత్రముగా వింపక, సార్థక మార్గములో తగిన  
 ప్రయత్నములు సలుపాతి.

యాత్రలో భారత దేశమందు అన్ని రాష్ట్రముల  
 తోనూ భజన మండలులు, స్థడి సర్కిలు, మహిళా

విభాగములు, సేవాదళములు, కాలేజీలు తాతా  
 ఆనందముగా జరుగుచున్నవి; అయితే, కొన్ని సం  
 స్థలు సత్యసాయి ఆశయమును అర్థముచేసుకొనక,  
 శాశ్వతమార్గమును కూడ పరిస్థితిని  
 సరి చేయటకు కృషి చేయాలి. ఇత్తమ మార్గమును  
 చేరి సాధించటానికి కంకణము కట్టుకోవాలి.

ముఖ్యముగా బాలవికాస్ తరగతులకు ప్రాధాన్యత  
 న్నియవలెను; ఇత్యాహముతో పిల్లలకు భారతీయ  
 సంస్కృతిని అందించి ఇత్తమ పౌరులుగా తీర్చి  
 దిద్దాలి ఈ గురుకులమందు సమావేశమైన ఈ  
 కాన్ఫరెన్స్ను వలన, భారతీయ సంస్కృతి పునరుద్ధ  
 రింపబడి, పవిత్ర భావములు నిర్మల హృదయములు  
 అభివృద్ధి చెంది, సత్యధర్మ శాంతిప్రేమలు జగత్తులో  
 స్థాపితమగునని ఆశించి ఆశీర్వాదించుచున్నాను!

2-1-74

మహావమ్మేశ్వరము, ప్రారంభోత్సవము

సృష్టిరహస్యమును గురించి విచారణ సలిపిన సృష్టికర్త వేరు,  
 సృష్టివేరు అనే భావన తప్పు అని తేలిపోవును— సృష్టి కపటముకాదు—  
 కృత్రిమముకాదు అది సంపూర్ణ అధ్యాత్మికతత్వమే! భగవదాకారమే!  
 భగవత్సంకల్పమువలన కలిగినది— కపటమెట్లుగును? భగవంతుని  
 అనేతదము కక్షి వీటియొక్క ప్రకటనమే సృష్టి! వానియొక్క స్వరూప  
 నిరూపణమే! స్వభావ పదార్థమే! భగవత్సంకల్పముతో అవిర్భ  
 వింపిన సృష్టి భగవద్రహిత మెట్లుగును? ఆ సంకల్పమును గుర్తించి  
 వర్తించిన విషయములతోనిండిన ప్రపంచము విషముగా వెంటాడదు—  
 దివ్యత్వమనే అమృతముతోనే ముంచివేయును!

## శివునితో శివరాత్రి

ఈ మహాశివరాత్రికి (20-2-74) ప్రశాంతి నిలయమునందు భగవాన్ యొక్క కార్యక్రమము గుఱించి, సవాతససారథిలో తెలియచేయకపోయినా, అరొజ ఉదయమునకు 20 వేలకు పైగా భక్తులు వివిధ కాష్టములనుంచి, విదేశములనుంచి కూడా, అక్కడకు వచ్చి చేరారు! భగవానుని అద్వితీయ మహిమాలీకయమును, దయను కలకించే అవకాశము వారికి లభించినందుకు, మఱియు, తృప్తుకు మించిన రీతిగా ఎన్నోరెట్లు యొక్కువగా అనుగ్రహించబడినందుకు, వారిని అత్యంత అదృష్టవంతులని భగవాన్ వారే చెప్పారు.

ఉదయము 7-30 గంటలకు ప్రశాంతిమందిరము యొక్క ప్రథమ అంతస్తులోనున్న కమలమంటపము యొద్దకు, ప్రపంచ మతముల చిహ్నములతో కూడి యున్న వెండి తలుపులను తామే స్వయముగా తెరచు కొని వచ్చి, వేలాది భక్తులకు శ్రీవారు దివ్య దర్శన భాగ్యాన్ని ప్రసాదించారు. ఆ సమయములో ఘంటారావములు, భక్తుల భజనలు, వేదఘోష, జఘజఘనినాదములు మిన్నముట్టినవి. దాగోకాక గారు ఆ భక్త సమావేశమునుద్దేశించి మహాశివరాత్రి యొక్క అంతరార్థమును గురించి వుపన్యసించారు. ఆ పవిత్ర దినమునందు శోభిల్లాలది ప్రజలచేత ఉపవాస జాగరణములతో ఆరాధింపబడే ఆ శివుడే భగవానుడని స్పష్టమృత్యు చేశారు. తరువాత తన

హృదయమునుంచి ఉప్పొంగి వచ్చిన ఈ కింది వద్యమును శ్రవించి, ఆ భక్త సమావేశముయొక్క భావాలను ప్రతిధ్వనింపజేశారు.

ఓ పరిపూర్ణ పేమస్వరూపా!

ఓ దివ్యాత్మదీప్తి

ఓ సత్యస్వరూపా!

ఓ సాయా!

నీవు నావాడవు!

తెలుసు నాకు, అందరివాడవని!

కానీ నాతో నీవున్నంతవరకు

నీవు నావాడవే!

నేను నీవాడను!

తెలుసు నాకు; అందరు నీవారే అని!

కాని, నేను నీతోనున్నంత వఱకు

నేను నీవాడనే!

అలకించు నా ప్రార్థన!

ఇదే నా ప్రార్థన!

నా అడుగులను అపకేనుంచి సత్లోనికి నడిపించు;

నా అజ్ఞానాన్ని జ్ఞానమయముచేయు;

నన్ను మృతత్వాన్నించి అమృతత్వానికి తీసికొనివెళ్లు!

ఇదే నా ప్రార్థన

ఇది ఈశ్వరీటులు అనుగ్రహించు!

భగవాన్ తన దివ్య ప్రసంగములో బ్రహ్మ, శివ, విష్ణు తత్వాల గురించి చెప్పతూ, బ్రహ్మ రజస్ తత్వ మనియూ, శివుడు తమస్ తత్వమనియూ, విష్ణు సత్వ తత్వమనియూ సూచించారు. విష్ణు తత్వము నది అనియూ, బ్రహ్మ శివ తత్వములనేవి సాగరము అనియూ వివరించారు. విష్ణువు కపిలుడుగా సాంఖ్య యోగాన్ని నియమించేరు. సాంఖ్యదర్శనములోనున్న ప్రాథమిక భాగములను, వాటి అంతెలను గురించి సంగ్రహముగా చెబుతూ, భగవాన్ సృష్టికి స్థితికి, వ్యక్తి కరణ మొదలగునవి ఈ అంతెల మీద ఎలా ఆధార పడి ఉంటుందో వివరించేరు. ఉపనిషత్తులలో చెప్పబడిన దశాంగము, నిజముగా హృదయానికి, మూలాధారమనకు, నిర్దేశింపబడినదని సూచించేరు. 80 విఘడియలతో, 80 ఘడియలతో, 360 దిన ముల సంవత్సరములతో కాలము ఎలా గమనము చెటుతుందో, అదే విధముగా జీవతత్వము, ప్రాణ తత్వము ఇవి కూడ పది పదిగా గుణితమై గణించ బడుతూ పెరుగుతాయని వివరించేరు.

శివరాత్రియొక్క ప్రాముఖ్యత అయిన లింగోద్భవము గురించి చెప్పతూ, భగవాన్, అద్వంతాలు తేనెది, సమస్తము దేనికొరకు ప్రయాణము చేస్తున్నాయో, సమస్తము దేనిలోనికి లీనమై పోతున్నాయో, అదే లింగమని సూచించేరు. శివమనగా మంగళము, శాంతి అంటే చీకటి. వ్రతి ఒక్కరు తమను అవరించిన చీకటితో కూడిన రాత్రిని, ప్రేమ అనే జ్యోతిని వెలిగించి, వెలుగుతో కూడిన పగలుగా మార్చుకోవాలి, అని నుడిచేరు. ఆ సమావేశమునకు అహోబిము కలుగజేస్తూ, భజన సమయములో విభూతి అభిషేకము చేసేదననియూ, అభిషేకముయొక్క, తిరిగోద్భవముయొక్క అంతరార్థము గురించి ప్రసంగించెదననియూ, ప్రకటించారు.

11 ఘంటలకు, ఊరేగింపుగా వేదపండితులతో పాఠశాల విద్యార్థులతో సమస్త వైభవముతో పూలరేకులచే అలంకరింపబడిన దారిమీద నడుస్తూ భగవాన్ పూర్ణచంద్ర ఆడిటోరియమునకు వెళ్లేరు. భక్తులు కొంతకాలము భజనలు సలిపిరి; పిమ్మట భగవాన్ పిర్మీ సాయ బాబా వెండి విగ్రహానికి యథావిధిగా అభిషేకము చేసి, అచ్చటనున్న భక్తులలో ప్రతి ఒక్కరు పులకరించేటట్లుగా ఒక చిన్న బిందెనుంచి హస్తచాలనముతో విభూతిని కుండపోతగా ధారలు ధారలుగా సృష్టించి అభిషేకించారు. అభిషేక సమయములో నమక చమక పతనము జరుగుచుండగా ఆ పెద్ద ఆడిటోరియము “ఓం శివాయ” అనే భజనతో ప్రతిధ్వనించింది.

అప్పుడు భగవాన్ పెల్లు దికి వచ్చే అనుగ్రహ తరంగములతో వేదికనుంచి దిగివచ్చి, పవిత్రమైన అభిషేక జలమును స్వయముగా, భక్తుల మధ్య నడస్తూ, వారి శిరస్సుల మీద ప్రోక్షించేరు. భక్తుల యొక్క శుభప్రదమైన అదృష్టమునకు ఇది మరియొక అభిలషణీయమైన చేర్పు.

సాయంకాలము 4-30 ఘంటలకు పూర్ణచంద్ర ఆడిటోరియములో భక్తులు మరల సమావేశమయ్యారు. గోవా మాజీ గవర్నరు శ్రీ నకుల్ సేన్ I. C. S. గారు పురాణములలో భాగవతములో వివరింపబడిన శివతత్వాన్ని గురించి, భారతీయ ప్రతిస్పృతులలోని శివనామముల గురించి ప్రసంగించారు. మహారాష్ట్ర విధానసభా అధ్యక్షులు శ్రీ పాగేగారు సరళ సుందరమైన హిందీ భాషలో శివసాయ తత్వములో నున్నదివ్య తత్వాన్ని చక్కగా వివరించారు. రాజమహేంద్రవరం వాస్తవ్యులైన కారుణ్యానంద స్వామివాడు శ్రీ శివ విన్యాసగ్రహముతో కూడిన తీలల వృత్తాన్ని



వివరించిరి. వేలాది స్త్రీ పురుషుల నిస్వార్థ సేవలను  
ననే ఆరవ సత్యసాయి సేవా సమితుల అఖిలభారత  
సమావేశము జయప్రదముగా అవ్వట నడచినదని  
తెలిపారు. సమావేశ కాలములో సేవచేసిన వాలంటీర్లు  
పంటకాలలో గాని, భోజన గదులలో గాని, కాన్ఫరెన్సు  
హాలులో గాని, నాటక మంటవములో గాని వారు  
ఏక్కడ పని చేస్తున్నా, వారు భగవానుని సన్నిధిని  
వాస్తవముగా ప్రత్యక్షముగా అనుభవించారని, అనంద  
మొందినారని తెలిపారు. సభ్యులందరూ ఆ వివర  
ములను విని హర్షించిరి.

మద్రాసు వాస్తవ్యులైన శ్రీతారాపూర్ గారు ఆ నగ  
రము యొక్క కేంద్రస్థానమైన హోంట్ రోడ్డులో  
నెలగొన్న ఐదు ఎకరముల స్థలమును (అందులో  
విజల్వోబర్ అని అప్పటివరకు పిలువబడే సువిశాల  
స్థానమును) శ్రీ సత్యసాయి బ్రన్స్ కు సమర్పించారని  
దా|| భగవంతుంగారు సభలో తెలిపిరి. ఆ భవనమునకు  
భగవాన్ “శ్రీ సత్యసాయి సుధా” అని నామకరణము  
చేశారని ప్రకటించేరు. వేలాదిమంది సభ్యులు  
జైకైకారముతో ఈ విషయమునకు ఆహ్వానించిరి.

భగవాన్ తమ ఓవ్య ప్రసంగముతో సర్వార్థాధన,  
ఆరు చక్రములతో కూడి, సహస్రారమునే పడగ గల  
కుండలిని శక్తి యొక్క చిహ్నముని వివరించేరు.  
ఏడుకొండల స్వామి ఈ చక్రములద్వారా అధోరేఖణ  
చేసే యోగ శక్తి చే పొందదగిన పురుషోత్తముడు ;  
ఏడుకొండలబడతే, ఏడుస్థానములుదాటి యోగ  
సాధకునికి నిత్యానందమును ప్రసాదించే భగవంతుడు  
వెంకటేశ్వరుడు, అన్నాడు. సుబ్రహ్మణ్యుడు అనగా:  
సర్వముగా పూజింపబడే దేవుడు. విషముతో కూడినది  
అని ఆ పద్యమును పూజించుచున్నాము అనేది  
సామాన్య అభిప్రాయము. అయితే, మూలాధార

చక్రముతో నిండించు కుండలినిశక్తి యొక్క చిహ్నము  
గానే ఈ సర్వార్థాధనను సలుపవలెనని శ్రీవారు  
చెప్పారు.

మన్మథుణ్ణి, లేక కామమును శివుడు భస్మము  
చేసి ఆ భస్మాన్ని విభూతిగా తన శరీరమందు పూసు  
కొని శివుడు తను విజయమును అనందమును వ్యక్త  
పరిచేదని శ్రీవారు తెలిపారు. ఈ విభూతియే అస్మిటికి  
అంత్యము; గర్వస్థానము, విభూతి వాడనిది, మాడ  
నిది, క్రుళ్లనిది, జగర్పనిది, పాడవ్వనిది.

భగవదార్థాధన నిమిత్తమై యథావిధిగా నిత్యము  
సమర్పింపబడే పూలు, ఫలములు, పత్రములు, జలము  
వీటన్నింటికన్న నిత్యమై నిలచేది, పవిత్రముగా  
నుండేది విభూతియే కనుక, విభూతియే భగవంతు  
నికి అర్పింపవలసినది. కావున, అభిషేకములో  
విభూతిని సమర్పించడం జరిగిందని, కాని నిజమైన  
విభూతి, మానవుని బాధించే కోరికల భస్మమై ఉండా  
లని చెప్పారు.

తరువాత, భగవాన్ ప్రేమముదిత మనసె కహో  
రామ రామ రామ్.....; గోవిందా గోపాల ప్రభు  
గిరిధారి.....; అనే భజనలను పాడిరి, మూడవ  
సారిగా శివలింగా మంగళాంగా, శివరాత్రి అత్మ  
లింగా అనే భజనను పాడుతూ, తాను నిలిపి సభ్యు  
లనే పాడమని అజ్ఞపించారు. అప్పుడు, తన ఉద్దర  
ములో ఉత్పన్నమైన లింగము వెలువడుచు అని 40  
వేల కన్నల నిరీక్ష విక్షణములు వారి వదనారవింభ  
మందు కేంద్రీకృతమైనవి. భగవాన్ కొన్నిమార్లు  
నీటిని త్రాగిరి; లింగోద్భవ ముహూర్తమందు “కష్ట  
శ్వాసతో, వెక్కిళ్లతో” కొంతకాలము గడిపిరి. అనంత  
రము, శివమహాశక్త్యచిహ్నమైన, దేశకాల పరిస్థితుల

నిరంతరస్థితిని సూచించే అత్యులంగము ఆకుపచ్చని స్పటికలింగము పెద్ద అండాకారముగానున్న జ్యోతిర్ లింగము ఒకటి తమ నోటిలోనుంచి బయటకు వెడలు చుండగా, శ్రీవారు తమ హస్తముతో పట్టుకొన్నారు. దిగ్భ్రాంతిచెంది అనందభరితులై పులకితాంగులైన భక్తులమధ్యకు వచ్చి వారికి ఆ లింగమును చూపించి వారిని అనందముతో ముంచేరు. ఈ అద్భుతమును సందర్శించిన ప్రతివారిముఖము అత్యంతానందపరి పూర్ణతను పొంది వెలుగందింది.

దివ్యశక్తితో సృష్టింపబడిన ఆ లింగమును బాబా వేదికమీదనే వుంచిరి. అత్యులంగ సన్నిధిలో వేలాదిమంది స్త్రీ పురుషులు రాతంతా అఖంతభజన జరిపిరి. ఆ భజనగానము రాత్రి గడచేకొలది, భక్తుల శ్వాసమును అధికము చేశాయి.

అరుణోదయమందు, శ్రీవారు అడిటోరియమునకు వచ్చి, దివ్యదర్శన మొసంగిరి. అత్యులంగమును గురించి చివరముగా దివ్యోపన్యాసము నందించిరి. దాని చుట్టుకొలత పది అంగుళములనియూ, అందులో శివుని త్రిశూలము మెరయుచున్నదనియూ, సాంఖ్య యోగములో చెప్పబడు 10 అంకెల ప్రాముఖ్యత ననుసరించి, త్రిశూలము ప్రతి పది నిమిషములకు రంగులు మారుస్తాయనియూ, నుడివిరి.

ఈ లింగోద్భవము అత్యంత పవిత్రమైన సంఘటన అని, ఆవేదనతో ఈ సందర్భము శివరాత్రికి ప్రణామినిలయమునకు వచ్చిన వారందరూ లింగోద్భవమును, లింగములోని త్రిశూల ప్రణాళమును

తిలకించి, తద్వారా జనన మరణ చక్రములనుంచి విముక్తిపొందిరని శ్రీవారు ఉద్ఘాటించారు. ఆ దివ్యానుభవ స్పృశిని హృదయముతో నింపుకొని, అందుకు అనుగుణముగా మనోవాక్యాయ కర్మలతో సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమలతో జీవించమని అదేశించేరు. నీచ ప్రవృత్తులను, సంకుచిత తత్వమును, ద్వేషమును ఎన్నడూ అనుసరించవద్దని చెప్పారు. తప్పుత్రోవలో పడతా నేమోనని, శివరాత్రిమహోత్సవ దివ్యదృశ్యమును మరచిపోతానేమోనని భయముతో, జాగ్రత్తగా నుండవలెనని నడివారు.

అఖరున, బాబా పూర్ణచంద్రదహులతో చేరిన వారి నందరునూ, పూర్ణచంద్రునిరితిగానే జీవితమును సరి దిద్దుకోవాలనీ, పూర్ణచంద్రుడనగా ప్రణాంతమైన, నిశ్చలమైన, నిర్మలమైన, అనందమైన మనస్సు యొక్క చిహ్నమని చెప్పారు. విశాలమైన అనుకూలమైన పూర్ణచంద్రదహులు ఉండుటచేతనే, ఈ శివరాత్రి జక్కడ జరుపుట జరిగినదని, అందుచేత ప్రతీఒక్కరి బాధ్యత ఈ అడిటోరియమును శిర్దించిన పూర్ణ చంద్ కమానిగారి ఆదర్శాన్ని అభినందించి అనుసరించి అనందించవలెనని బోధించారు. తరువాత వేలాది భక్తులలో ప్రతీ ఒక్కరికి అత్యులంగ ప్రసాదము పంచారు.

బాబా ఇచ్చిన ఆభయమువలన, వారి హృదయములో ఉప్పొంగిన కృతజ్ఞతవలన వాతావరణ మంతయూ అత్యంత పవిత్రముగా విలసిల్లినది. అందరి హృదయములూ నిర్మల నిశ్చల నిస్వార్థ ప్రేమయొక్క నియమములుగా మారినవి.

## సకల కల్యాణ గుణధామ

అత్యాది మహాబుధుల్ | అదృశ్యముగ నందు  
 అంజలి జేయుచు | వచ్చిగొల్వ,  
 అనిమిషులెల్లరు | ఆనంద భరితులై  
 నింగి నుండియచట | తొంగి చూడ,  
 పంచభూతంబులు | ప్రణవంబుపాసించి  
 వింతగా నిన్ను సే | వించు చుండ,  
 ప్రత్యూష సమయాన | పశునాంశురంబులు  
 బుద్ధిక్కులను బల్క | రించుచుండ,  
 వేదాంత పండితుల్ | వేడ్క మీఱగ ముందు  
 అమ్మాయముల నెల్ల | జరుపుచుండ,  
 నివే శరణమంచు | నిభక్తు లెల్లరు  
 నిండు భక్తితో గొల్చి | నిలిచియుండ,  
 శృంగారముగ నీవు | బంగారు టంగీతో  
 రజత ద్వారము దీసి | రమ్యముగను,  
 అర్తజనులకెల్ల | ఆభయద్వార మిదంచు  
 కరుణార్ద్రచిక్షణన్ | కదలిరాగ :

మహిని ధర్మంబు రక్షించు | మాధవుడవో !  
 వెండి పుష్పాలతో పూగు | విష్ణువీవో !  
 భవభయంబుల మాన్పెడి | భవుడవేమో !  
 లోక కల్యాణ మొనరించు | లోక పితవో !  
 యనుచు అనంద సుధనెంతో | నారగించి  
 భక్తి యొన్నతలగుదురే | భక్త తతులు :  
 నిన్ను దర్శించు భాగ్యంబు | నెన్న వశమె :  
 యెన్ని పూజలు జేసిరో | నిన్ను గాంచ !

ఎన్ని నోముల ఫలమదో ! యెన్నగాను !  
జపములేటికి పేయంగ ! తపములేల !  
విన్ను దర్శించ సకలముతో ! నిండు గాదె ;  
సకల కల్యాణ గుణధామ ! సాయరామ !

జెమ్మెడపూర్,

దెన్నమల్ల వత్సం

## దక్షిణాఫ్రికాలేఖ

బాబాయొక్క పటములను వేలకొలది ప్రింట్ చేసి, వాటిని కోరే ప్రతి ఒక్కరికి పంచుట జరుగుచున్నది. భగవాన్ దివ్య ప్రసంగములకోసం అర్పించెందిన వేతాది ప్రజలకోసం, బాబా పుస్తకములను మేము తెప్పించుకొనుచున్నాము. బాబా మాదేశమును ఒక్క సారిగా ముంచి ఎత్తాడు. ఇచ్చట ప్రజలందరితో ఒక్కసారిగా గొప్ప ఆధ్యాత్మికచైతన్యము చెలరేగినది. అనేకమంది భక్తులు భజనలను సలుపుచున్నారు. జాబా ఎంతోమందిన, అనేక రకములుగా తన సన్నిధిని ఆనుగ్రహింపి సూచించే లీలలనుచూపి ఆశీర్వాదించుచున్నారు. పటములనుండి కొంతమంది ఇళ్లలో విభూతి ధారాపాతముగా కురుస్తుంది. అమృతము, కుంకుమ పటములనుంచి పడుతూ ఉండటం ఎన్నో ఇళ్లలో జరుగుతుంది. బాబా వారితోనే ఉన్నారని వారిని ఆశీర్వాదించుచున్నారని భక్తుల యొక్క అనుభూతి.

దర్బాన్లో, పీటర్ మారిట్ బర్లో 300 భజన మండలులున్నవి. నాటాల్ నుంచి బాబా నామము భజనాభావన, ట్రాన్స్ వాల్, కేప్ ప్రావిన్స్ వరకు ప్రాకింది. పోస్టల్ బోమ్బేయూ భక్తులు ఈ

మధ్య జరిగిన "దక్షిణాఫ్రికా భగవాన్ సత్యస్థాయి ఫౌండేషన్" కార్యక్రమాలలో మాతో కలిసారు. దర్బాన్లో హెడ్ క్వార్టర్లు ఉన్నవి. బాబా చేర్చిన భజనలు సంగ్రహించి, అచ్చునేసి ఈ ఫౌండేషన్ దూరదూర తీరాలకుపంపి పంచిపెడుతుంది. దాని ముఖ్యోద్దేశము ఎన్నో కాఖలను ఇతర ప్రాంతములతో ప్రారంభించి, వాటికి, దారిచూపి సలహాలను, సహాయములనిచ్చి, కార్యక్రమాలను నెలకొల్పాలని, సభ్యులు వివిధ రకములైన సేవలను చేస్తున్నారు. రోగుల ఇండ్లలోనికివెళ్లి, వారు ఆరోగ్యము పొందాలనే ప్రార్థనతో, భజనలు సలుపుచున్నారు. 25, నంబరున భగవానుని జన్మదినోత్సవమును ఆచరించు సందర్భమున, 2500 మందికి పైగా హాజరు అయ్యారు. దర్బాన్లో బన్యారీ మహారాజ్, వైట్ ఫీల్డులో తీసిన 8mm ఫిల్మ్ ను ప్రదర్శించగా, ప్రతి ఒక్కరూ బాబా అక్కడ ఉండి, అనుగ్రహింపి అందస్తున్నట్లు భావించేరు మేము. బాబా నిరూపించిన, మానవానికి ముక్తి నొసగే సత్య ధర్మ కాంతి పోషకమార్గములద్వారా, సదమకొనుటకు మాకు కావలసిన జ్ఞానమును ప్రసాదించమని బాబావారిని ప్రార్థించుచున్నాము.

**Statement about ownership and other particulars about newspaper**

**SANATHANA SARATHI (Telugu Edition)**

From IV (See Rule 8)

- |    |  |     |     |  |
|----|--|-----|-----|--|
| 1. | Place of publication   | ... | ... | 'Brindavan', Kadugodi Post<br>Bangalore Dist.  |
| 2. | Periodicity of its publication   | ... | ... | Monthly  |
| 3. | Printer's name<br>(whether citizen of India)<br>Address  | ... | ... | P. S. Subbaraman, Indian<br>20/1 Upstairs, Buddha Vihara Road,<br>Frazer Town, Bangalore-5 |
| 4. | Publisher's name<br>(whether citizen of India)<br>Address  | ... | ... | B. V. Raja Reddy, Indian<br>'Brindavan', Kadugodi Post<br>Bangalore Dist.                  |
| 5. | Editor's name<br>(whether citizen of India)<br>Address   | ... | ... | N. Kasturi, M.A. B.L. Indian<br>Prasanthi Nilayam Post<br>Anantapur Dist. A.P.             |
| 6. | Names and addresses of individuals<br>who own the newspaper or share-<br>holders holding more than one<br>per cent of the total capital. |     |     | Sri Sathya Sai Central Trust<br>Prasanthi Nilayam Post<br>Anantapur Dist. A.P.             |

I, B. V. Raja Reddy, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

(B. V. Raja Reddy)  
Signature of Publisher

Date: 2-3-74

## పుస్తక సూచి

1 పుస్తకములు వెలనూ పోస్టు మరియు రిజిస్ట్రేషను చార్జీలను మునియార్డరుద్వారా మాకు పంపించిన తరువాత మాత్రమే మీకు పుస్తకములు పంపించగలము.

2 నిలువతోనున్న పుస్తకములు వాటి పోస్టుచార్జీ

లు కింద తెలియజేయబడినవి. పుస్తకములు రిజిస్ట్రేషన్ బుక్ పోస్టులో మాత్రమే పంపబడును. మీకు కావలసిన పుస్తకముల వెలనూ పోస్టుచార్జీ మరియు ప్రతిభారమును క్రింద పేర్కొనబడినట్లుగా పంపవలెను.

పేరు

కన్నడ:—

తెలుగు:—

30 పాఠశాల

1	సత్యం శివం సుందరం(1)	4-00	0-40
2	.. .. (2)	4-00	0-45
3	మణిమాల	1-00	0-15
4	భాగవత వాహిని	4-00	0-25
5	అర్చన	1-00	0-10
6	శ్రీనాథ శ్రీసత్యసాయి కథా సుధారసము	1-50	0-15
7	శంకరా నివారణ	1-50	0-20
8	గీతావాహిని	4-00	0-35
9	సత్యసముద్రము	4-00	0-30
10	ధర్మవాహిని	1-50	0-15
11	గీతాభావప్రకాశము	15-00	0-80
12	దివ్యపన్యాసములు	1-50	0-15

1	సత్యం శివం సుందరం[1]	3-50	0-25
2	ప్రకాశివాహిని	1-50	0-15
3	శంకరా నివారణ	1-50	0-15
4	ధర్మ వాహిని	1-50	0-15
5	ఉపనిషత్ వాహిని	1-50	0-10
9	జ్ఞాన వాహిని	1-50	0-10
7	గీతావాహిని	4-00	0-25

మలయాళము:—

1	జ్ఞానోపదేశరత్నంగళ	1-50	0-20
2	108 రత్నంగళ	1-50	0-10
3	గీతావాహిని	3-00	0-25
4	అవతారమహాత్మ్యం	0-50	0-10
5	ధర్మవాహిని	1-00	0-10

**అంశీకరణ:—**

1	భజనసాంగ్స్ (అమెరికన్ ప్రకటన)	2-00	0-20
2	.. (ఇండియన్ ప్రకటన)	1-50	0-15
3	సత్యం శివం సుందరం (2)	5-00	0-30
4	ప్రకాంతవాహిని	2-00	0-15
5	జ్ఞానవాహిని	2-00	0-15
6	నామ సంకీర్తన	1-50	0-10
7	శ్వాసవాహిని	2-00	0-15
8	సమ్మర్ ప్రోవర్బ్ ఇన్ బృందావన్ 1972	5-00	0-35
9	.. 1973	0-35	0-50
10	సత్యం శివం సుందరం III	6-00	0-40
11	సందేహ నివారిణి	3-00	0-15

**అవసరం:—**

1	అన్ బిన్ జ్యోతి	2-00	0-20
2	సత్యం శివం సుందరం [1 భా]	3-50	0-40
3	.. .. [2 భా]	4-00	0-40
4	అవతార మొలిమొదలం [1 భా]	3-00	0-30
5	.. .. [2 భా]	3-00	0-35
6	భజనావళి	1-00	0-20
7	సాయిమాతా	1-00	0-10
8	ధర్మవాహిని	1-50	0-15
9	సందేహ నివారిణి	2-00	0-25
10	జ్ఞానవాహిని	1-50	0-15
11	అర్చనా వాక్కు	2-00	0-15
12	తిప్పిజ్ఞాన దీపింగళి	1-50	0-10

**హితము:—**

1	సత్యసాయి శ్యామలము: [తద్యములు]	1-00	0-10
---	-------------------------------	------	------

**గుణరూపి:—**

1	ఉభయిషత్ వాహిని	1-50	0-10
2	కథాసుధ	2-00	0-15
3	గీతా వాహిని	4-00	0-40
4	సత్యం శివం సుందరం (1)	4-00	0-30

**సింధి:—**

1	భజనావళి	0-50	0-10
2	ధ్యానవాహిని	1-00	0-15

**అస్సామీ:—**

1	సనాతన సారధి [ప్రార్థనా గ్రంథం]	1-00	0-10
2	శ్రీ భగవాన్ సత్యసాయి బాబేర్ కదా	0-25	0-10
3	దివ్యవాణి [అద్వైత్ టు ది స్టూడెంట్స్]	0-50	0-10
4	సత్యం శివం సుందరం (1)	4-00	0-20
5	ప్రకాంత భజనావళి	2-00	0-15
6	భాగవత వాణి	0-50	0-10
7	సాయి గాధ (పద్మములు)	1-00	0-10

**అరియ:—**

1	శ్రీ సత్యసాయి చరితామృత (11)	1-00	0-10
2	సహ సనాతు పూజావిధాన	1-00	0-10
3	గీతావాహిని	5-00	0-25

## పత్రికల చందాలు, పుస్తకముల ఆర్డర్లు

1. ప్రశాంతినిలయమునుండి తెలుగు, ఇంగ్లీషు ఈ రెండు భాషలలో మాత్రమే ఈ మాసపత్రిక ప్రచురింపబడుచున్నది. వార్షిక చందా: రు॥ 5. ఒక సంవత్సరమునకు తక్కువకానీ 5 సం॥ ల కెక్కువకానీ చందాలు స్వీకరింపబడవు.

2 చందాదారు తన పేరును పూర్తి విలాసమును స్పష్టముగా వ్రాయవలెను. మనియార్డర్ ద్వారా చందా పంపునపుడు పూర్తి విలాసమును కూడను వెనుకభాగమున వ్రాయవలెను.

3. తెలుగు పత్రిక కావలెనో, ఇంగ్లీషు పత్రిక కావలెనో తెలుపవలెను.

4. చందా గడువు పొడిగించుటకు, చందా పంపించు సమయమునందే తన చందా నెంబరును తెలియ జేయవలెను.

5. పత్రికలుగాని పుస్తకములుగాని V.P.P. ద్వారా పంపబడవు. పుస్తకములు కావలసినవారు వాటి వివరములను పై కముతో పాటు తెలియ పరచవలెను.

### గమనిక

మీచందాగడువు యే నెల యే సంవత్సరమువరకు అని-మీ చందారసీదు కార్డులోను, మీకు నెల నెల పంపుచున్న పత్రిక పైనున్న విలాసము కాగితములోనూ తెలుపుచున్నాము. దాన్ని గమనించి, ఆ నెంబరు 4-74 అని యుండిన, మీ చందా ఏప్రిల్ నెలకి అయిపోవని తెలుసుకొని, క్రొత్త చందా (సం॥కు రు. 5) ఏప్రిల్ నెల 8.న తేది లోపల పత్రిక యొక్క కార్యాలయము చేరునట్లు పంపవలెను.

కర్ణాటక రాష్ట్రపు బెంగుళూరు జిల్లా శాడుగోడి (పోస్టు) 'బృందావనము'లోని 'ప్రజ్ఞా బృందావనీ' ముద్రణశాలయమునందు పి. ఎన్. సుబ్బరామన్ గారిచే ముద్రింపబడి బి.వి. రాజారెడ్డిగారిచే శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్ట్ తరుపున ప్రచురింప బడినది. యెడిటర్: యన్. కస్తూరి, యం. యె., బి. యల్.

M.O. ద్వారా పైకమును పంపించువారు కూడను లోనే కావలసిన పుస్తకముల వివరములను తెలియ జేయవలెను.

6. పత్రికకు గాని పుస్తకములకు గాని పైకమును పంపించువారు తమ చెక్కులను డ్రాఫ్టులను, పోస్టల్ ఆర్డర్లను, మనియార్డర్లను "సనాతన సారథి", ప్రశాంతినిలయం (పోస్టు.) అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్, అను చిరునామాకు పంపవలెను. చెక్కులు పంపేవారు, 0-50పై (బ్యాంకి ఖర్చులను కూడా కలిపి) మొత్తమును పంపవలెను. పత్రిక గాని, లేక పుస్తకములు గాని చెక్కు పైకము వసూలైన తరువాతనే పంపించబడును.

7. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను "మేనేజరు, సనాతన సారథి, ప్రశాంతినిలయం పోస్టు, అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్" అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను. అట్లు వ్రాయు ఉత్తరములలో తమ చందానెంబరును లేక బుక్ ఆర్డరు నెంబరును, వ్రాయని యెడల జవాబు లిచ్చుటకు అలస్యమగును.

8. పోస్టుద్వారా ఫోటోలు పంపబడవు.

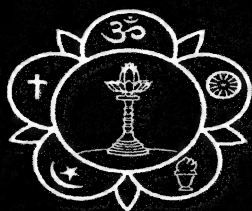
### —: శ్రీవారి కార్యక్రమములు: —

బాబావారు ప్రశాంతినిలయము నందున్నారా అని తెలిసికొన గోరు భక్తులు ఎడిటర్, 'సనాతన సారథి' ప్రశాంతి నిలయము (పోస్టు.) పెనుకొండ తాలూకా అనంతపురం జిల్లా అనే విలాసమునకు రిప్లయకార్డుగానీ రిప్లయ పెయిడ్ టెలిగ్రాంగాని పంపితే, లేదా కొత్త చెజువు 30 P.C.O. ఫోన్ చేసితే తెలుపగలము.



“రసోవైసః”; పరమాత్ముడు రసస్వరూపుడు  
 కదా? ఇంక ఆయనచే సృజింపబడిన, ఆయన  
 ప్రవేశించిన, ఆయన నడుపుచున్న, ఆధారమూ  
 ఆధేయమూ ఆయనగానే ఉన్న ప్రపంచము కూడ,  
 దివ్యస్వరూప స్వభావములు గలవే కదా? సూర్యునికీ  
 సూర్యకిరణములకూ అవినాభావ సంబంధము ; అట్లనే,  
 భగవంతునికీ ప్రపంచమునకూ అవినాభావ సంబంధమే!

— టా టా



సనాతన

సాహిత్యం

స వా త న పా ర థి

సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమలద్వారా మానవజాతియొక్క సామాజిక నైతిక అభ్యాప్తికాభివృద్ధికల్పించు

సంపుటము 17 ఏప్రిల్ 1974 సంచిక 2

చిష్టయాను | కమణిక

శివలింగ మంగళాంగా ! శివరాత్రి అత్మలింగా ! .... (చి. తము)

రామకథా రస వాహిని (51) భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా	....	33
నమస్కార శతము: శ్రీపాద లక్ష్మీనారాయణమూర్తి	....	38
అత్యంతానందశతము: తాడేపల్లి యుగంధరరావు	....	40
సాధన, శ్రీవారి పాదదాసుడు, కృత్తిఫోర్నియా	....	42
సమాజదృష్టి: ఆధ్యాత్మికదృష్టి	....	46
శుభోదయము: (సం॥)	....	49
మహాశివరాత్రి - లింగోద్భవము, శ్రీవారి దివ్యబోధ	....	53
సందేశ్వరుడు: బాబా	....	55
విద్యయొక్క విశిష్టత: శ్రీవారి దివ్యలేఖ	....	56
మహాసమ్మేళనము	....	59
భగవానునిపై వద్యములకు పిలుపు		
డా॥ వినాయక కృష్ణగోకాక్	....	62
పునకసూచి	....	63



శవలింగ మంగళాంగ ! శవరాత్రి శతకలింగ !





## రామకథా

## రసవాహిని

భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా

51

తెలుపలేని బాధ

ఈ విధముగ భరద్వాజ మహాముని భరతుని అనేక విధముల కొనియాడెను. భరద్వాజుని నేతమునుండి అంద బాష్పములు యొక ధారగా నేల రాలెను. భరతకత్తుఘ్నులు రామప్రేమను తలందుమా, వారు యెంతటి అదృష్టవంతులమో అన్న భావమును తమలో తాము తలంచి అట్టి ప్రేమస్వరూపునికి దూరమైతిమి కదా అని భరించలేని బాధను, తెలుపలేని హృదయముతో విచారించిరి.

భరతుడు గద్గదస్వరముతో మహామునుల వారికి నమస్కరించి స్వామి! మీరు త్రికాలజ్ఞానులు, మీ వాక్యములు పరమ సత్యములు, రామచంద్రప్రభువు నమర్థుడు, సర్వజ్ఞుడు. అయిననూ తమ సన్నిధియందు పరమ సత్య

మునే పలుక తలంచితిని. జనుల మనో అభిప్రాయములు రామచంద్రప్రభువుకు తెలియును. మా తల్లి చేసిన దుర్వాప్యపారమునకు దుఃఖము లేదు, లోకులు నన్ను దూషింతురను భయము లేదు, పరలోకము నాకు దక్కడేమో అన్న విచారము కూడనూ లేదు.

మా తండ్రి కీర్తిమంతుడు. మృతజీవుడు, వారి కీర్తిలోకమంతయూ వ్యాపించెను. ప్రియ పుత్రులైన రామలక్ష్మణులు వారి గర్భమున పుట్టిరి. రామనియోగ దుఃఖమును భరించలేక క్షణభంగురమైన కాయమును క్షణములో విడిచి. అందుజేత వారిని గురించి విచారింప పనిలేదు. సీతారామలక్ష్మణులు మునివేషములను ధరించి వనములలో పాదచారులై క్రమమృదు దుంధిరి. కుకప్రతములే వారి అననములు.

తదుద్ధాయలే వారి నివాసములు. యెండలకెండి వానలకు తడిసి చలివాడలకోర్చి వనములలో వారు తిరుగుచుండిరి కదా! వారి కష్టములన్నింటికి నేనే కదా కారణము. ఈ దుఃఖమే దివూత్రములు నన్ను దహించుచున్నది.

కడుపునకు తిండి కంటికి నిద్రా చేరకున్నది. నా తల్లియొక్క ఈ కుటుంబమే నా ప్రాణముల పొలితి వడంగివంటిదైనది. అమె నాకు హిత మనుకొని చేసిన పనియే నాకు మహా అహితము, అపకారముగా మారినది. నా ఈ బాధ యేమి చేసిననూ తీరదు. దీనికి మందే లేదు. యేనాడు రామచంద్రుడు అయోధ్యకు తిరిగి వచ్చునో అ నాడే నా యీ బాధ తీరును.

ఇంతకంటే మరొక మార్గము నా బాధను తీర్చలేదు.

ఈ మాటకు చేరిన మునులందరును హర్షించిరి. అనేక విధముల వారకనిన్నగడించిరి. నాయనా భరతా! ఇక ప్రైయిట్టి విచారమును నొందకుము శ్రీరామచంద్రుని చరణకమలములను సందర్శించినంతనే నీ విచారములన్నియు పటాపందలై పోవును. ఈ విధముగ, మునులు భరతుని ఓదార్చిరి.

వైభవముగా విందులు

ఇంతలో భరద్వాజ మహామునుల వారు తమ శిష్యుని పిలిచి, భరతశత్రుఘ్నులకు కఠినముల ఫలాదులను తెచ్చిపెట్టుమని ఆజ్ఞాపించెను. రామ సంవర్ధనాశీలాపై అనేక ఇక్కట్లుకు పహితము ఓర్చుకొని రామ వియోగ బాధతో

కుములుతున్న అయోధ్యా ప్రజలకు, మంత్రులకు పరివారమునకు, తగిన ఆహారములు యేర్పాట్లు చేయునట్లును శిష్యులకు ఆనతిచెప్పెను.

గురువాజ్ఞను శిరసావహించి క్షణములో పరివారమునకు, ప్రజలకు, అందరికి తగిన రీతిగా మృష్టిన్నములు యేర్పాటు చేసిరి. భరతునకు, శత్రుఘ్నునకు, వారి కుటుంబము వారలకు మంత్రులకు, పండితులకు, బ్రాహ్మణులకు, అత్యంత వైభవముగా విందులు యేర్పాటుగావించిరి. ముని మహా తపోమహిమతో క్షణములో గావించిన అద్భుతమైన యేర్పాట్లకు భరతుడు సంతసించెను.

అయితే ఈ వైభవములు భరతశత్రుఘ్నులకే కాక, అయోధ్యావాసులకు సహితము తృణప్రాయములు వలె గనుపించెను. సుగంధ ద్రవ్యములు, పూలగుద్దములు, ఫలములు, వివిధ రకములైన భోజన పదార్థములు, చూడుటకు చాలా వింతగా యుండెను. భరతశత్రుఘ్నులకై యేర్పరచిన రెండు ఉన్నత అసనాను నర్జించ వీలులేకపోయెను. ముని ఆజ్ఞను శిరసావహించి అయోధ్యావాసులు, పరివారము మంత్రులు, పండితులు, బ్రాహ్మణులూ అందరూ ఆ సుందరమైన మందిరమున ప్రవేశించిరి. సశిష్టులవారికి, వారి భర్తపత్నికి ప్రత్యేక ఉన్నతాసనమునేర్పరచిరి. అందులో వారు ఆసీనులైరి. ఇక రాణులు వారి వారి స్థానములందు భరదాలలో మహావిచారములలో చేరిరి.

సింహాసనములు

ఇంతలో ముని శిష్యులు, భరతశత్రుఘ్నులను ఆశ్రమ మర్యాదలతో వింశామరులు

పీడునూ, వారిని తోడ్కొని వచ్చిరి. ఆ అననముల  
తెంతకు వచ్చినతోడనే, భరతశత్రుఘ్నులు  
శిరస్సు వంచుకొని నమస్కరించి, ముని శిష్యుల  
హస్తములందున్న వింజామరలను పీసుకొని  
రెండు ఉన్నత సింహాసనములకు అటు వకరు  
కాటు వకరు నిలుచుకొని వింజామరలతో ఆ  
సింహాసనములకు సేవలు సలిపిరి. చేరిన  
అయోధ్యవాసులు, యెవ్వరూ ఆసీనులు కానట్టి  
ఆ సింహాసనములకు సేవ చేయుచున్న భరత  
శత్రుఘ్నులను చూచి అశ్చర్యపడిరి.

ఇంతలో ముని వారలను సింహాసనములపై  
ఆసీనులు కమ్మని కోరగా, భరతశత్రుఘ్నులు  
మునికి నమస్కరించి, స్వామి! యీ స్థానములు,  
సీతారాములవి కాని నూని కావు. మా కంతటి  
అధికారము లేదు, ముని ఆశ్రమములందు  
లక్ష్మీనారాయణ సమానులైన సీతారాములు  
మాత్రమే ఇట్టి అననములందు కూర్చొను అధి  
కారులు. మేము వారి సేవకులము, మాకు ఈ  
విధమైన సేవను చేసి యందించుటకు అనుజ్ఞ  
జమ్మని కోరిరి. ఈ విధమైన మాటలతో అందు  
చేరిన ప్రజలు, ఋషులు, ముని శిష్యులు,  
పరమానందపడి భరతశత్రుఘ్నులయొక్క  
రామభక్తిని వర్ణించిరి. అనందవాప్తములరాలిరి.  
వారి విశ్వాసమునకు మునులు కూడనూ పరమా  
నందపడిరి. తెచ్చిపెట్టిన ఫలహారములు పండ్లు  
కందమూలాదులను ఆ సింహాసనములకే వైవేద్య  
ముగా నొసంగి అందులో సీతారాముల స్వరూప  
భావములను చిత్రించుకొని, వారి ప్రసాదము  
లుగా భావించి వక్క పర్యాయము ఆ ఫలహార  
ములలో అణుమాత్రము త్రుంచుకొని కన్నుల  
కడ్డుకొని భుజించిరి.

సీతారాముల వియోగభావతో మేమి విందు  
లను ఆరగింపలేమనియు మునివర్యులు క్షమించ  
వలెననియూ ప్రజలూ, పరివారము, భరద్వాజ  
ఋషులవారిని క్షమాపణ వేడిరి. ముని యెంత  
వైభవముగా విందు యేర్పాటు చేసిరో అంత  
అలక్ష్యముగా అయోధ్యావాసులు దానిని తిరస్క  
రించిరి. ఆరగింప మనస్కరింపలేదనియూ,  
రామదర్శనమే మాకు అమృతపానమనియూ  
ఆ క్షణములకై తపాతపాలాదుండిరి. ముని  
చేయునది లేక వారి ఇష్టప్రకారమే అన్నను  
తించెను.

#### యమునా తీరము

తెల తెలవారగనే అందరు ప్రయాణమునకు  
సిద్ధమైరి. అందరూ మునివర్యులకు నమస్క  
రించి తెలపు పీసుకొని ఆశ్రమమును విడిచి.  
మార్గమును చూపించు సేవకులు ముందు నడచు  
చుండ మిగిలిన రథములు, పల్లకిలు వారిని  
అనుసరించెను. ఈ రీతిగా నడచుచూ, మూర్తి  
భవించిన అనురాగమే అనునట్లు భరతుడు  
నిరూపపతి పెడమీద హస్తములు వేసి నడచు  
చుండెను. పాదములకు రక్షలుకాని, పైన గొడుగు  
కాని లేదు, పెట్టనివ్వలేదు, పట్టువ్వలేదు, అది  
వారి ప్రతము వక మేఘము తా సిగ్గుపడి నీడ  
నిచ్చెను. భూమి జాలినొంది మృదుమధుర  
ముగా మారెను. వాయువు చల్లని పిల్లవాయువు  
లుగా మారి ఏచెను.

ఆ దినము సాయంకాలమునకు యమునా  
తీరమును చేరి అక్కడ ఎక్కమించిరి. రాత్రి  
రాత్రి లెక్కలేనన్ని పడవలు యమునా నదిలో



కనపించెను తెలతెలవారగనే యేక కాలము ననే అందరూ నడిచి దాటిరి. స్నానములాచ రించి అటువైపున నడికి నమస్కరించి ప్రయాణము సాగించిరి. అక్కడినుండి భరతశత్రుఘ్నులు సాధువుల పేదమును ధరించిరి. వారి వెంట మంత్రులు, మిత్రులు, సేవకులు, సీతా రాములను స్మరించుచూ నడిచిరి.

### శ్రీల పలుకులు

మధ్య మధ్య అడ్డు తగిలిన పల్లెలవారు నడి వీరమునకు జల నిమిత్తమై వచ్చిన శ్రీలు దుత్తలు క్రింద పెట్టి రెప్పవల్చక వీరలను చూచుచూ మొన్న వెళ్లిన రామలక్ష్మణులై వీరుగా పున్నట్లు న్నది. ఆ నాడు సీతాసమేతులై వెళ్లిరి. యీ నాడు చతురంగబలసమేతులై వచ్చుచున్నారు. సీత యొక్కడున్నదో అని ఆమె నిమిత్తమై అటూ అటూ చూచుచూ, వారిలో వారు విచారింపుచుండిరి. అయితే ఆ శ్రీల పలుకులలో యథార్థము లేక పోలేదు.

ఆ నాటి రామలక్ష్మణులు రూపవంశీల రాక్షసులతో కళకళలాడుచుండిరి. వీరి ముఖములు భేదముతో కూడియున్నవి. అందు చేత వారే వీరు కాకపోవచ్చునని మరొకరు జబాబు చెప్పకొనుచుండ పరివారములోని గూఢ దారులు ఎవరి భరతశత్రుఘ్నులకు తెలిసిరి. అంతలో వారు విచారింపరి. ఈ ఇరువురూ శ్రీరామచంద్రుని సోదరులనియూ, వారు శ్రీరామ చంద్రుని సందర్శనార్థమై వెళ్లుచున్నారనియూ తెలిసికొని అందులో వక గడుసు శ్రీ, విద్వాక్షిణ్యముగా ఈ రీతిగా పలికెను. సఖీ! తండ్రి యిచ్చిన

రాజ్యమును యేలుతూ, తానే రాజువైనన్న గడుసుతనముతో, రాములను దర్శించుటకు చతురంగబలసమేతుడై వెళ్లుటకు సిగ్గులేదు అని అన్నది. అంతలో మరొక శ్రీ, అక్కా! అట్లనకు మన దళరథమహారాజునకు అట్టి కఠిన బుద్ధులు గల బిడ్డలు పుట్టరు. చతురంగబల సమేతముగా వెళ్లి రామచంద్రుని ప్రార్థించి అయోధ్యకు కొనిపోవుటకై వెళ్లుచుండవచ్చును, అని అనగనే, మూడవ శ్రీ, ఆవునవును. యే పుట్టిలో యే పాపా, యెవరు చెప్పగలరు. యెవరెవరి భావములు యెట్టి పున్నతస్థాయిలో వుండునో నిర్ణయించ యెవరి తరము.

రామచంద్రుడు సత్యవాక్పరిపాలిడు కదా పదునాలుగు సంవత్సరములు పూర్తి కాకమునుపే యెవరోచి ప్రార్థించినా తాను అయోధ్యకు వెళ్లడనే నా ఉద్దేశము అని ఆమె ఉత్తమ భావములను ప్రకటించెను. ఈ రీతిగా పల్లె పడుచులు మాటాడుకొను విషయములన్నియూ గూఢ దారుల వలన భరతశత్రుఘ్నులు విసిరి. రామ తత్వమును ప్రకలెంత బాగుగా గ్రహించిరన్న విషయమును తలంచి తమలో తాము అనండించిరి.

### దర్శనము దొరకినవారు

ఈ విధముగ మార్గమధ్యములందు సంఖామిందు, తన గుణములను రాముల గుణములను భరత శత్రుఘ్నులు ఎనుచు రాముని స్మరించుచూ నడచిరి. వీరికి ఎదురుగా కొందరు బ్రహ్మదారులు, ఋషులు, మునులూ అత్యంత అనంద భరితులై రాముల గుణగుణములను

వర్ణించుకొంటూ వచ్చుచుండిరి. వారిని చూచి  
భరతశత్రుఘ్నులు నమస్కరించిరి. వారి రాక  
యెక్కడనుండి అని విచారించిరి.

అందులో బ్రహ్మచారులు ఉచ్చొంగి వచ్చు  
అనందమును అణచుకొనలేక పేము సీతారామ  
లక్షణులను నందరించి వచ్చుచున్నామని తెల

వగనే భరత శత్రుఘ్నులు వృట్టిపడి అనంత  
వాప్తములను రాల్చుచూ మీరెంత ధన్యాత్ములు  
నా సీతారామలక్షణులు యెట్లున్నారు యెక్కడు  
న్నారు అని ఆతురతతో వారిని నానావిధముల  
కుశల ప్రశ్నలు వేసి అనందించిరి. అయితే  
ఐంకా కొంత దూరమున్నదని విని అనాటి  
రాత్రి తిరిగివచ్చి నిలిచిరి.

సశేషము

పట్టుటంగీని గప్పిన పాదకమల  
జాహ్నువీప్రేమ పూర్ణమౌ ఝరులతడసి  
నార్తమైనది హృదయమ్ము

అమర సేవ్య

హృదయబంధాల భేదించి ముదమొనంగు  
మధుర వాగ మృతంబునమనసుపంకె

సర్వవేశల అనందముగా నుండగోరుదువా ? ప్రేమతో మాటాడు.  
ప్రేమతో యోచించు, ప్రేమతో ప్రవర్తించు, ప్రేమతో స్మరించు.

పెద్దలయెడ వినియము, పాపమన్న భయము, మంచి విషయము  
లపై విశ్వాసము కలిగియుండుట మంచిది.

అశ్వసాక్షాత్కారమే జీవితపరమావధి. దానిని కోరువారు త్యాగము,  
నిష్కామ సేవ, ధ్యానముల సాధనచేయుదు.

— జాతా

## నమస్కార శతము

అడిన మాటలో అమృతత్వమొదవించు

వేదాంత సారంబు వెల్లివిరియ

పొడిన పాటలో పారవశ్యముగూర్చు

ప్రవిష్టలంబౌ భక్తి పరిమళింప

చూచిన చూపులో తృభిత చిత్తములపై

కారుణ్య పీయూషధార గురియ

చేసిన చేతలో జీవరాసులకెల్ల

శ్రేయముల్ చేకూరు రీతిదోప

సత్యధర్మ శాంతిప్రేమ సాధనంబు

ప్రథమ కర్తవ్యమవి బోధపరచుచున్న

పుణ్యచరితుడవతార మూర్తి వీవు

సత్య సాయి ప్రభూ నమస్కార శతము

అది ఉపన్యాసమా ? అతులితాత్మజ్ఞాన

తత్త్వబోధకవాక్కుధాన్యవంతి

అది భక్తి గీతమా ? అఖిల సాధక చిత్త

నైర్మల్య సంపాద నౌషధంబు

అది మందహాసమా ? అతిదుర్బర వ్యథా

తిమిరాపహారి చాంద్రదీవిభూతి

అది ఐస్తు స్పష్టియా ? అస్తిక్యభావసం

స్థాపకామూల్యప్రసాద లబ్ధి.

అనుచు భక్తులు తలపోయ ననుదినంబు

పకల జగముల భాగ్యాతిశయము చేత

మానుషా కృతిబూని మా మధ్యనున్న

సత్యసాయి ప్రభూ నమస్కార శతము

వినిపింతు వొకమారు వీనులవిందుగా  
 గిరిధర గోపాల కీర్తనంబు  
 చూపింతు వొకమారు చుట్టినచూటగా  
 ప్రపంచముల దివ్యలీలా విభూతి  
 బోధింతు వొకమారు పున్నెంపు పంటగా  
 కర్మఫలాతీత ధర్మపథము  
 కురిపింతు వొకమారు కోరికల్ దీరగా  
 అభయప్రదాను గ్రహమృతంబు  
 జప తపో దీక్షనైన యజ్ఞములనైన  
 పడయలేనట్టి నీ పదస్పర్శ మాత్ర  
 కలియుగంబున గలిగె భాగ్యంబదేమో  
 సత్యసాయి ప్రభూ నమస్కార శతము

### శ్రీపాద లక్ష్మీనారాయణ మూర్తి

కమలాక్ష నీ పాదకమలాలు సేవించి  
 కరములు ధన్యతగాంచు భువిని  
 శ్రీనాథ నీ నామ సేవన మొనరించు  
 జిహ్వాకేరాటికి చేటులేదు  
 సురరక్ష నిను జూచు చూడ్కియే చూడ్కియో  
 శిష్యాహికిని మొక్కు శిరమే శిరము  
 విశ్వపందుని గాధ విన్నవే వీనులు  
 మా సాయిపై నిల్చు మనమే మనము  
 దివిజపందుని సాయిని దేవదేవు  
 సత్యనారాయణాఖ్యుని సత్యసాయి  
 పర్రిసంవాసు సేవించు భాగ్యమబ్బె  
 చూచినాడను నా సాయి చూచినాడ

T. V. S.

## ఆ త్యం తా వ శ్య క ము

అతి సామాన్యతనయన నేను సర్వదేవతాస్వరూపు డయిన శ్రీ సత్యసాయిబాబావారినిగూర్చి వ్రాయడం సాహసమే అవుతుంది. ఎందువల్లనంటే నేను ఇంత వరకు ఆయన్ను చూడలేదు - మాట్లాడలేదు - ఆయననుగూర్చి నే తెలుసుకొన్నది తర్చుగవత్కృపావిశేషం వలన నాలో ప్రవేశించిన జ్ఞానమూతం చేతనే.

పదిహేనేళ్ల క్రితం నేను చాలా దుర్లభలో వుండగా ఎవరో ఒకసాధారణ వ్యక్తి సత్యసాయిబాబావారిని కలసి అతీస్తులు పొందండి మీరు ఒడ్డున పడతారు అని సూచించడం జరిగింది. అయితే ఆ సూచనను నేను పెద్దగా తెక్కచేయలేదు. గానీ నా మనసులో ఒకమూల బాబావారి పేరు మెదలుతూనే ఉన్నది. ఆశ్రమవాత సంవత్సరానికి కాబోలు, మా దగ్గర గ్రామంలో ఒక ఆసామీ సాయిబాబావారి ఆరాధనోత్సవాలు పెద్ద పెట్టున జరుపుతున్నట్లు విని కవిత్వంలో కొంచెం ప్రవేశం ఉన్నవాతనవతం చేత సాయిబాబా మీద పద్యాలు వ్రాసుకువెళ్లి పూజామందిరంవద్ద పఠించాను. పద్యాను కొలదికాతానికి నా ఘోరదుర్లభ క్రమక్రమం గా పలుచబడి వెలుగు చూడడం జరిగింది. అప్పట్లో నా సమీపబంధువునింటిలో మెహర్బాబాను తీవ్రంగా ఆరాధిస్తూండేవాళ్లు. ఆ యింటి యజమానికి పక్షవాతం వచ్చి, బ్రతకడనుకొని కంగారుపడే సమయంలో నేను వాళ్లకు సాయిబాబాను ఆరాధించమని, సలహా యిచ్చాను. క్రమక్రమంగా వాళ్లు సాయిభక్తులైనారు. ఆయన పూర్తిగా లేచి తిరగడం లేదు కానీ బ్రతికాడు.

ఇప్పుడు వాళ్ల యిల్లు ఒక సాయినిలయంగా ఉన్నది. వాళ్ల అబ్బాయే మా అల్లుడు.

ఆనుకోకుండ సత్యం శివం సుందరం మొదటిభాగం రెండవభాగం, సాయిపూజావిధానం, సాయిబోధలు, సాయి ఉపన్యాసాలు నా పద్ధతు చేరినై. కాగా సాయి విభూతి కూడా తరగకుండా లభ్యమవుతోంది.

ఈ విధంగా క్రమక్రమంగా సాయి ప్రభావం నా అధ్యాత్మిక, సాంఘిక, ఆర్థిక, దైవిక జీవనరంగాలలో ప్రస్ఫుటమౌతోంది.

కాగా బాగాగారి దయను లేక ప్రేమను కోరడంలో మన తాత్పర్యమే మైయుండాలనేది నేను తెలుసుకుంటున్నాను.

ఐహికసుఖాలకోసం శారీరక ఆరోగ్యం కోసం అయన్ని ఆశ్రయించకూడదా? ఆశ్రయించవచ్చును.

బిడ్డ తండ్రిపై అన్నిటికీ ఆధారపడ్డట్లే మనమూ ఆ దైవం పై భారం వేసి అన్ని సుఖాలూ, లాభాలూ పొందవచ్చు, తప్పలేదు.

అయితే బిడ్డయొక్క అవసరాలు తీరుస్తూ తండ్రి ఊరుకుంటాడా? ఊరుకోరు. బిడ్డయొక్క అత్యున్నత శిక్షకు బిడ్డనేక. రీతుల కృషికి పాల్పడలేస్తాడు. ఓ పక్క బిడ్డయొక్క అనందం, సుఖం చూస్తూనే మరో

పక్కబిడ్డలోని అలక్షణాలను సరిదిద్ది, శ్రమశక్తిని  
సేపు, శారీరక చూడని బాంధవ్యం అతనికి అవ్వవచ్చే  
టట్లు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తాడు కండ్రి.

అటువంటప్పుడు కండ్రి యిచ్చే సుఖాలు చూచు  
తూ, కండ్రి నలుగులను, సూర్యులను, శిశువులను ఏ  
మార్గం తెలిసి పెట్టక, కండ్రి అలోచనను మోదిం  
చక, సమీపియాల సమరూర్చే ఒక విజన్వీగా మా  
త్రమే కండ్రిని పరిగణిస్తూ ఉంటారు బిడ్డలు.  
అటునంటివాళ్లు తమకతామే ఎందుకూ పనిచేయకుండా  
పోయే కష్టమై జీవిత అపరాధాల్లో చేతులు కాలాక  
ఆకులు పట్టుకున్నట్లు ఆవేదనతో శాంతితో ఆర్థిక  
దుర్బిక్షంతో అనారోగ్యంతో (ఆజ్ఞానం మొదటినుంచే  
కన్నడో కనుక ఇప్పుడు క్రొత్తగా చెప్పకట్లేదు,) కృంగి  
కృశించేవాళ్లు కోకొల్లలు

లాగే మన గురువు, మన బంధువు, మన అత్తడు,  
మన దైవం మనకు మన ఇహపరసాధనకై చెప్పే  
వాటిని మనం యథాశక్తి కొంతవరకైనా ఆచరించాలా  
వద్దా?

అయినేమన్నా తీవ్రపక్షమయ్యాగాభ్యాసం మనకు  
చెప్పడం లేదు. ఉపవాసం చేయమనడం లేదు.  
సుఖమును త్యజించమనడం లేదు.

ప్రేమ, శాంతి, సత్యం, ధర్మం వీటిని మన  
హృదయాలలో పటిష్ఠంగా నెలకొల్పి, వాటిని మిగతా  
హృదయాలకు అందజేయమంటున్నాడు.

అయిన ఎట్టి రానుకలూ సేవకరించడు. కనీసం  
పళ్లు పుపులులాంటివి కూడా తీసుకోడు, లేదా నీ  
సర్వస్వం వాకర్చించు [భోజకంగా] అనడు.

నీవు, ఇతరులు నీయందు ఎలా ఉండాలని భావిస్తావో  
అలా నీవు ఇతరులయందు ప్రవర్తించు అని, నీ నీయ  
మిత ధర్మాన్ని చిత్తశుద్ధితో మనస్ఫూర్తిగా, అతి శ్రద్ధ  
తో సంతృప్తికరంగా నిర్వర్తించు అని, ఎప్పుడూ ఏదో

పనిచెయ్యి, బద్ధకం వద్దు, సోమరిని కాబోవు అని, అంద  
రినీ ప్రేమించు కైరవ్యాంతు ప్రేమతో సుఖాంశులు  
చెప్పుమని. నీ యిష్టం వచ్చిన సమయం సేవకరింపు,  
నీ యిష్టం వచ్చిన దైవాన్ని ఆరాధించు, నీ యిష్టం  
వచ్చిన నామం చేస్తూ నామం చెప్పే మూర్తిని  
హృదయంతో ప్రవర్తించు అని, చాలాటి భోజనకే  
శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు శునకందించేది.

ఈ నాడు మానవసంఘం భౌతికంగా ఎంతో  
పురోగమించినప్పటికీ ఆయన చెప్పే ప్రపరైన,  
మానసిక ధర్మం మనలో లోపించింది.

రాజకీయవేత్తలు, నాయకులు, విద్యావంతులు సామా  
నుడిని ఏమాత్రం ఉద్ధరించలేకుండా ఉన్నై. ప్రైవేట్  
గ్రహాంతరయానం సాధ్యం చేసేటంత వ్యవస్థించిన  
స్థితికి సుఖమూ శాంతి క్షణంక్షణం వరిస్తోంది.  
వ్యక్తికి వ్యక్తికి మధ్య, కులానికి కులానికి మధ్య,  
మతానికి మతానికి మధ్య, అగాధాలు పెరుగుచున్నవి.  
దేశాల మధ్య ద్వేషాలూ, రాష్ట్రాల మధ్య రాజసాలూ  
ప్రకోపిస్తున్నవి. అధికధర్మ, నిరుద్యోగం, దారిద్ర్యం  
ఆజ్ఞానం, అనారోగ్యం మానవాళికి తీరని శాపాలు.

ఇట్టిప్రపంచంలో సామాన్యులకు అదృష్టం కొద్ది  
లభించిన పెన్నిధి శ్రీ సత్యసాయిబాబా. అయన్ను  
ప్రేమించండి. ఆరాధించండి. అనుననుండి మీకేం  
కావాలో తీసుకోండి.

అయితే సత్యం, ధర్మం, సమానత్వం, ప్రేమ  
శాంతి వీటిని ఆయన చెప్పిన కద్దరితో అనుష్ఠించండి.  
సాయికృపారసాన్ని దుర్వినియోగం చేయకండి.

మానవాళి ఇహపరాలత్రై సత్యసాయిని నమ్మి,  
ఆరాధించి, ఆయన చెప్పినవి ఆచరించడం అత్యంత  
వశ్యకం.

భావేంద్రుని యుగంధరరావు

## సాధన

ఒక సంభాషణ )

**భక్తుడు :** పశ్చిమ దేశావారు సాధన యనగా తన అభివృద్ధి మార్గము అని తలంచుదురు. అనగా వ్యక్తిలో కలుగుచున్న పరిణామము అని గూడ అర్థము యిమిడియున్నది. ఏమందురు స్వామి ?

**శ్రీ సత్యసాయి :** ప్రథమంలో తన యభివృద్ధికి శృష్టయ్యండవచ్చును ; కాని దాని తరువాత దశ, విచారణ, 'ఇది' మరియు 'అది' అను విషయాల పర్యాన్ని తెలిసికొనుటకు జరిపే "విచారణ", సాధన అంటే ముఖ్యముగా విచారణే !

**భక్తుడు :** సాధన యనగా, యేదో ఒక ఫలమును అశించి సలుపు శ్రమ అని సామాన్యంగా మనం అర్థము చేసికుంటూ యుంటాము. యిది సరియైన అర్థము కాదు. సాధన సల్పవలెనని, దానికదే ఉద్ద్యుచ్చించిన యెడల, అట్టి సాధన నిజమైన సాధన యనిపించుకొనబడును. అనగా, భగవంతుని సహజముగా ప్రేమించుట, అప్పుడు భగవంతుని ప్రేమించక తప్పదు. విచారణ సలుపక తప్పదు.

**శ్రీ సత్యసాయి :** అవును నీవు చెప్పింది నిజమే. కాని ఆ సహజంగా కల్గు భగవంతునిపై ప్రేమను నీవు అనుభవించలేవు. అది యింకా ఒక ఊహ మాత్రమే, నీలో భగవంతునిపై సహజమైన ప్రేమ గలది అని ఒక నమ్మకము యున్నది. అనేక

జన్మలలో జరిపిన అధ్యాత్మిక సాధనవలననే నీకు ఆ నమ్మకమునునది కల్గినది.

**భక్తుడు :** ప్రాణం ఒక్కటే, నేను, ఇతరులు, స్వామి అంత ఒక్కటే, అను దృఢ నమ్మకం నాకు యున్నది, ఆ ఏకైక వస్తువు ఆత్మ, అది యీ క్షణంలో యిక్కడ పూర్తిగా ఉన్నది ; నేను యెడలెరపి లేకుండా సాధనలో నిమగ్నుడనై యున్నాను. ఆ ఐక్యము నేనే అను అనుభూతి నాకు యింకా యెందుకు కల్గుటలేదు ?

**శ్రీ సత్యసాయి :** ఐక్యము అను నీ నమ్మకము ఒక ఊహ లేక తలంపు మాత్రమే, అది అనుభూతి కాదు. నీ భార్యకు తలనొప్పి వచ్చిందనుకో, నీకు తలనొప్పి వస్తుందా ? దానప్పుడు ఆ ఐక్యము, అను అనుభూతి యెక్కడున్నది ? ఆ ఐక్యము అను భావన అనుభవించవలెను, గాని ఊహగా తలంపుగ మాత్రమే యుండిన చాలదు.

**భక్తుడు :** సాధన, నమ్మకములవలన అను భవము కలుగకున్న, మరి దానిని తొందరుట యెట్లు ?

**శ్రీ సత్యసాయి :** యెడతెరిపితేని సాధనవలన ! ఇప్పుడు మనం యీ కారులో ప్రయాణం చేస్తూ యున్నాము. కారుని జాగ్రత్తగా సారథ్యము చేసు

కుంజీ చాలు. కొద్ది సేపటిలో అనంతపురము చేరు  
తాము, కదా? సరియైన అచంచలమైన సాధన  
వలన ఆ ఆసలైన వికత్వము అనే అనుభవము దాని  
కడే వస్తుంది.

**భక్తుడు :** తానూ, పరాయివాడు ఒకటైనను  
భావన పొందుకొట్టు? జాలివలన ఒకరికి మరొకరిపై  
అనురాగము కలుతాయంటుంది, కరుణలేక జాలి  
అనునది ఒక భావన ఒక ఊహ. అది సరియైన  
వికత్వ అనుభవమనుటకు వీలులేదు. ఎవరో ఒకరు  
ఒక కుక్కను కొట్టినప్పుడు పిర్తి సాయి బాబాకు గాయ  
ములు తగిలినవి; అది సరియైన ఐక్యభావన.

**శ్రీ సత్యసాయి :** సర్వం బ్రహ్మమయమే,  
నీయొక్క భగవత్వత్వమందు నీవు స్థిరపడియున్నప్పుడు,  
ఇతరులూ భగవద్దేస్వరూపులైనవి నీవు తెలిసికోగలు  
తావు. దేహాభ్రాంతి వలన, నీవు వేరు, ఇతరులు  
వేరు అనుకున్నంత సేపు నీకు ఇతరులపై కరుణ  
కలుతూనే యుంటుంది. నీవు విన్న పిర్తి నాయి బాబా  
కథ పూర్తిగా సరియైనది కాదు, ఆ కథ యేమిటంటే  
ఒక ఆమె బాబాకొరకు మిత్రాయిలు వండి ఒక పళ్లె  
ములో పెట్టి సిద్ధంగేసి యుంచితే, వాటిని ఒక కుక్క,  
వచ్చి తినవేసింది. ఆమె ఆ కుక్కను బాగ తరిమి  
వేసింది. తర్వాత బాబాకు, యింకొక పళ్లెములో  
మిత్రాయిలు పెట్టి తీసుకొని వెళ్లి యిస్తే, ఆయన  
వద్దన్నారు. వాకి ముందుగ పెట్టిన మిత్రాయిలను  
తీసుకు వలన కడుపునిండింది అన్నారు. తాను, అదే  
మొత్తటిసారిగ మిత్రాయిలను తీసుకువస్తే, ముందు  
పెట్టినవి తినడం సమిటి అని అడిగింది. బాబా  
అన్నారు; “లేదు నీవు మిత్రాయిలను పెట్టావు,  
తింటుంటే కొట్టావ్ ‘కూడాను,’ వీరు సర్వాంతర్యామి.

నేర్చులలోనున్న ప్రాణం, ఒక్కతనని యీ విధంగా  
ఒక గుణపాతం బోధించాడు.

**భక్తుడు :** స్వామి, సర్వాంతర్యామి అనగా నేమి?  
**శ్రీ సత్యసాయి :** సర్వాంతర్యామి అనగా,  
సర్వత్రా, అదే సమయమంతా, అన్ని సమయ  
ములందు.

**భక్తుడు :** ఒక దశయందు, సాధనలో విహింస  
మైన ప్రకృతి అనేది ఉండదు అని శిలవిచ్చారు  
అది యెట్లు?

**శ్రీ సత్యసాయి :** సాధనయందు పది దశ  
లున్నవి, ఒక్కొక్క దశ ఒక్కొక్క శబ్ద అకృతిని కల్గి  
యుండును, వివిధ శబ్ద తరంగములను బోలి  
యుండును—ఘంట. పిల్లన గ్రోవి, శంఖము, ఓం,  
ఉరుము శబ్దము మొదలగునవి, వదవ, దశ ఇలాక్షి  
ములకతీతమైనప్పుడు కలును. ఇంద్రియములకు అతీత  
మైనప్పుడు కలునదే ఆనందము.

**భక్తుడు :** అనందానుభవము కొంత సమయము  
లోనే కలునా? చైనందిన జీవితములో తానిని  
పొందుకొట్టు.

**శ్రీ సత్యసాయి :** ఆ స్థితి యెల్లప్పుడునూ యుం  
డును, అప్పుడు సదా ఆనందమే. అతడు చైవమును  
స్మరిస్తూ, భుజిస్తూ, తాగుతూ. పిలుస్తూ చైవముతోనే  
యుంటాడు

**భక్తుడు :** ప్రతివారు, ఈ పది దశలనుండి  
పోతాయంటారా?

**శ్రీ సత్యసాయి :** లేదు, ఒకరు సరాసరి పదకు  
దశకే పోవచ్చును, అనగా నిత్య, అవికార్య



పదమునొందును, యింకొకరు ఆరవ దశకు, మరొకరు ఏడవ దశకు పోవచ్చును, మరొకరు అసలు పురో గమనమే చేయలేక పోవచ్చును, అందరికి ఒకే తీరున యుండదు.

భక్తుడు : సాధనముందు, ఒక దశనుంచి, మరి యొక దశకు పురోగమనము చేయుచున్నప్పుడు, వారి దృక్పథము దశలపై వెలుగుచున్నదా ?

శ్రీ సత్యసాయి : గతులు మారును కాని, దృక్పథము మారరాదు.

భక్తుడు : అయితే, ఆ వివిధ గతులకు మనము యేమి విలువ నివ్వవలెను ?

శ్రీ సత్యసాయి : ఆ ఒక్క గతి చలన సాధకము తప్పినొండదు. చలనన, పూర్తి ఐక్యమే వాని గమ్యము. ఆ పరమ పద ఆనందము పొందు వరకు దానిపై కామము చాల బలముగ యుండును. ఆ పైన ఆ కామము నశించును. ఆ స్థితిలో సర్వం బ్రహ్మమయమే. తలంపులు, కోరికలు అన్ని బ్రహ్మమే.

భక్తుడు : మనస్సులోనుంచి ప్రవహించే యీ తలంపులు జడమైనవా ?

శ్రీ సత్యసాయి : అవును, అవి జడమైనవే, జడ మైనవంతా అనిత్యము.

భక్తుడు : తలంపులు యెచటనుంచి వచ్చును ?

శ్రీ సత్యసాయి : ఆవి మన ఆహార, విహారముల నుంచి వచ్చును. నీవు సాధ్వికాహారమును తీసుకొని, మంచి విషయాలను, మంచి వాతావరణమును కోరిన యెడల మంచి తలంపులు కలుగును.

భక్తుడు : తలంపు తెచ్చికి పోవును ?

శ్రీ సత్యసాయి : అవి యెచటను పోవు, యెందు వలననగా తలంపులు మనస్సునా ప్రవహించవు. మనస్సు బయటికిపోయి, వట్టి, తలంపులతో చేరుతుంది, భగవంతునినే కోరితే, మనస్సు బయటికి పోదు. గాన, యీ చిహ్నాలతో చిగుల్కొనక యుండుటయే మేలు. “తలంపులను వదలించుకొనుటెట్లు ?” అన్న తలంపు లన. భగవంతునిగానే చూడు. అప్పుడు, అన్ని భగవ ద్విషయమైన తలంపులే వచ్చును. యీ దేహము, మనస్సు, బుద్ధి అనే యంత్రాంగమంతా ఒండొకరితో పరస్పర సహకారంతో, ఉత్తమ గమ్యార్థమై పని చేస్తూ యుంటాయి.

భక్తుడు : అయితే ఎవరికొరకు యీ యంత్రాంగ మంతా పని చేస్తాయుంటుంది ?

శ్రీ సత్యసాయి : ఆత్మకొరకు ఒక చిన్న ఉదా హరణ : భూమి తనచుట్టూ తాను తిరుగును, అదే సమయలలో, సూర్యుని చుట్టూ కూడ తిరుచున్నది. మానవునియొక్క వివిధ మనోవృత్తులు, వాటి వాటి విధులను నిర్వహించవలెను, కాని వాటన్నిటికి కేంద్రము ఆత్మ.

భక్తుడు : స్వామి, ఆ మనోవృత్తులను, ఆత్మ యొక్క అధికారము క్రిందికి తీసికొనుచున్నట్లుగా ?

శ్రీ సత్యసాయి : ఆత్మ ఆ ఏకైక సర్వస్థువని తెలిసికొనినయెడల, అంతయూ చక్కగా నడచిపోతూ యుండును. సర్వమూ ఆత్మకు అర్పణము చేయుటయే సమస్య.

భక్తుడు : మనము మనలను ఈ మాదిరిగ ప్రశ్నించుకోవలెనని స్వామి చెప్పారు, “మనస్సును,

బుద్ధిని ఈశ్వరార్పణ చేయవలెననుటకు నేనెవరిని ?  
అవి నావి కావు. నాది కానివాటిని, కనీసం నా  
అధికారము క్రింద లేనివాటిని నేనెట్లు అర్పించ  
గలను ?”

శ్రీ సత్యసాయి : అర్పణ అంటే, వేరెవరికో,  
యిచ్చుట లేక అర్పించుట అని కాదు. తనకు తానే  
అర్పించుకోవాలి. తానే అత్మ అను అత్మజ్ఞానాన్నే  
అర్పణ అంటారు. (ఆత్మార్పణ)

భక్తుడు : స్వామి, అసదృస్తువుని వ్రక్కకు నెట్టు  
టయే అర్పణ అంటారు.

శ్రీ సత్యసాయి : అవును.

భక్తుడు : యిప్పుడు నాకు అర్థమైంది. అర్పణ  
అనగా ఆన వస్తువులను గాని లేక తననే గాని యిత  
రులకు యిచ్చుట, కానీ, నిజానికి, వనితమాలిన ఈహ  
అను, వనితమాలిన సిద్ధాంతములను, తప్పుడు ఉద్దేశ  
ములు లేక, అసంపూర్ణ ఉద్దేశములను విడిచివేయుటను  
అర్పణ అనవచ్చును.

శ్రీ సత్యసాయి : అవును.

శ్రీవారి పాదదాసుడు  
క్యాలిఫోర్నియా, అమెరికా



సీ॥ వరిలేని సంసారశరధి తాటగజేయు  
సముచితమగు నావ సాయిసేవ  
బహుదూరమైయున్న స్వర్గమ్యజేరెచ్చెడు  
సరియైనదగు త్రోవ సాయిసేవ  
సకలాగమజ్ఞాన సారమంత్రముల  
సమధికమగు సేవ సాయిసేవ  
బహుజన్మ దుష్కృత ఖంధముల్ భేదింప  
చంద్రహాసముసేవ సాయిసేవ  
గీ॥ సకలగుణముల త్రోవ శ్రీ సాయిసేవ  
సకలబుద్ధిపూదేవ శ్రీ సాయిసేవ  
అట్టే శ్రీ సాయిసేవ అనహరహంబు  
జతిసి ముడిని బొందుతో జనములార !

మూలా పేదన్న కాత్రి

## సమాజదృష్టి; ఆధ్యాత్మికదృష్టి

మామూలుగ సాంఘిక జీవిత మనగానే అందుకు ఆధ్యాత్మిక విషయాలతో ప్రసక్తి ఏముంటుందని అనుకోవటం కద్దు. అలాగా, ఆధ్యాత్మిక జీవితమన గానే అందుకు సాంఘిక విషయాలతో ప్రసక్తి ఏముంటుందని అనుకోవటము కద్దు.

ఇది పొరపాటు. యావత్తు సమాజపు దివ్య వికాసానికి, జాతి దివ్య పరిణామానికి ఆధ్యాత్మిక జీవితం వుపయోగపడుటయే కాక, అవసరం! సమాజములోని ఈశ్వరత్వం వ్యక్తిత్వాల అభివ్యక్తం అవుతుంది.

జగత్తు కనబడుతుంది కానీ ఈశ్వరుడు యెట్లు కనబడదో అలాగే, వ్యక్తులు కనబడుతారు కానీ సమాజం దాని కడి విడిగా కనబడదు సమాజం అనేది మరొక పాంచభౌతిక ప్రాణికాదు. అది ఈశ్వరుని దివ్యభావనా విస్తృతి.

మర్త్యుడైన మనిషిలో అమరమైన ఆత్మవుంది. ఇది కేవలం వేదాంత భౌతికలో ఉపాహరించుట కాదు. యావత్తు మానవ జాతికి సమాజానికి మూలం, యేక మూలం, వకే కుదురు ఈశ్వరుడు. కాబట్టి కుల వర్ణవర్గదేశ పరిమితులను దాటి సర్వమానవ జాతిని వకే ఈశ్వర కుటుంబంగా గుర్తించమని తెలుపుతే సత్యసాయి సూక్తి.

ప్రకృతిద్వారా లభించే భోగభాగ్యాలను, ఎలాగో అలా, సమంగానో అసమంగానో పంచుకొందామనే కామప్రపృత్తి సామాజిక జీవితానికి ప్రాతిపదిక కాకూడదు. ఈశ్వర నచ్చిదానందతత్వాన్ని మూర్తిభవించుకొందామనే ఆధ్యాత్మిక దర్శనమే సామాజిక జీవితానికి ప్రాతిపదికగా వుండాలి.

ఆత్మకు చావులేదు. కాబట్టి శరీరానిను వధించు, అనే కేవల యుద్ధ ప్రోత్సాహం కాదు సాయి భోధ! “స్వకటుంబంపై, రక్త సంబంధంపై ఆధారపడిన బంధుత్వాన్ని మించిన ఆధ్యాత్మిక బంధుత్వాన్ని గుర్తించు! అప్పుడు ఆ దివ్య బంధుత్వానికి పవిత్ర సూత్రమాత్రమైన ధర్మానికి అనుగుణంగా వర్తించగలవు.”

ఇప్పటి సంచువిత బంధు ధర్మం కర్తవ్యధర్మకు అడ్డుపడుతుంటే ఆ దివ్య బంధుధర్మం కర్తవ్యధర్మము అనువైన అహంకార రహితమైన జ్ఞానాన్ని, క్రియా శక్తిని ప్రసాదిస్తుంది. ఇది సాయిలోని అంతరార్థం. ప్రకృతినుంచీ ఆత్మలోనికి నిష్క్రమించమని కాదు; ఆత్మద్వారా ప్రకృతిలోనికి ప్రవేశించు అనేదే సత్య సాయి ప్రోత్సాహము.

భోగేచ్ఛతో ప్రవర్తించే వేదవాదరతులు చూపెట్టే సాంఘిక జీవితముకన్నా ఉత్కృష్టమైన సాంఘిక జీవితాన్ని సాయి నిర్దేశిస్తున్నాడు.

వేదవాదకాతులది కూడా కామప్రవృత్తియే; వేద వాదరతులకు కర్మఫలాలను అనుభవించాలని వుంటుంది. ఈశ్వరార్పితంగా ప్రకృతి చేసే కర్మను వీరు ఫలానస్తో తమచైత్రు త్రిప్రకృతంబారు. కోరికలను కొమ్మలపై విహరిస్తారు

తిగుణాత్మకమైన విషయములకు చెందినట్టివి, వేదాలు; నీవు త్రిగుణాలకు అతీతుడవు కావలెను. ద్వంద్వరహితుడవు, నిత్యమైన సత్యము యెదివుండో దానితో వుండు. అత్మకు యోగక్షేమాలు అవసరము లేదు; అది పూర్ణము. భోగభాగ్యాల దృష్టివలననే అనాదినుండి సమాజం దివ్యస్థాయిని చేరలేకుండా వుంది. నైతికస్థాయి భోగభాగ్యాల తృప్తిను నిగ్రహిస్తుంది. కానీ దానికి మూలమైన మానసిక తత్వాన్ని తృప్తిపరచుట, ప్రకృతినే కాసించగల ఈశ్వర తత్వంగా మార్చలేకుండా వుంది. ఇది మామూలు నైతిక స్థాయికి సాధ్యమయ్యేది కాదు.

ఈ అపూర్వ పరివర్తనను ఆధ్యాత్మికము ప్రజ్ఞాధిస్తుంది. మానసిక తత్వం మనస్సులో ఉన్నంత వరకు ప్రకృతికి అడ్డు యేమీ లేదు; కానీ అలా అని ప్రకృతిని సాధించగల, పరివర్తనం చేయించగల శక్తి మరేదీలేదనుకోకూడదు. ఈశ్వర తత్వానికి ఆ శక్తి కలదు.

మానవుడు మానసిక తత్వాన్ని సంపూర్ణంగా పరిత్యజించి ఈశ్వర తత్వాన్ని సమగ్రంగా అలవలతడై కొండే అవృధతని త్రిగుణాత్మక ప్రకృతి ఈశ్వర ప్రభావితమైన దివ్యత్వాన్ని ప్రకటిస్తుంది, అదే నిజ జ్ఞాన స్వరూపం.

మరొక మాట. భోగభాగ్యాలదృష్టి లేకపోతే సాంఘికజీవితం మాత్రం యెందుకు? అనే భావం కలు

గవచ్చు, సాంఘిక జీవితానికి భోగభాగ్యాలదృష్టి ఏ కైకమూలమైనట్లు! ఇంతకూ భోగభాగ్యాలదృష్టితో ఏర్పడుతున్నది నామమాత్రపు సమాజమే కదా? సమాజంలో సామరస్యం యెక్కడ వుంటుంది? బలవంతులు బలహీనులను అణచిపెట్టగలగటం సహజమైన నామరస్యం యేలా అవుతుంది?

అందరికీ ప్రకృతివిషయాలను సమంగా పంచ పెట్టాలని ప్రయత్నించినా, అప్పుడూ నామమాత్రపు సమాజమే అందులో సహజమైనసామరస్యం వుండదు. పస్తువుల సంఖ్యను పరిమితం చేయవచ్చును గానీ తృప్తిను, కామాన్ని, కోరికలను ఎలా పరిమితం చేయటం? కోరికల తత్వమే పరిమితిని అతిక్రమించటం కాబట్టి, కోరికను రేకెత్తించే మానసిక తత్వమే సమూలంగా నిర్మూలం కావాలి.

విషయం పట్ల కోరికను కాక, తాదాత్మ్యాన్ని ఏకతను స్వరింపజేసే ఆత్మతత్వం మనస్సులో అవతరించినప్పుడు భోగభాగ్యాలదృష్టి పోతుంది. అప్పుడు సమాజభావన ప్రాతిపదిక ఏమిటి? నిజానికి ఆత్మస్థాయిలోనే సమాజం అనే పదానికి సరియైన అర్థం ఉంటుంది. అంతవరకూ కులాలు, మతాలు, వర్గాలు!

ఆత్మస్థాయిలో మానవజాతి యావత్తు బంధువులు మాత్రమే కాదు, ఏకంగా వకే కుటుంబంగా, పసుదైక కుటుంబంగా అనుభవం అవుతుంది. ఇది సహజమైన అనుభూతి. ఆ సామరస్యం అప్రయత్నంగా యేర్పడే జీవ్యమది, ఇప్పుడు అహంకారాల పెనుగులాటకు దుర్వినియోగం అవుతున్న ప్రకృతి విషయాలు అప్పుడు ఈశ్వరతత్వాన్ని మానవసామాజికజీవితంలో అవతరింపజేసి ప్రతిష్ఠాపితం చేయడానికై సద్వినియోగం అవుతాయి.



త్యాగం, శీలం, ఇవి ప్రభావ మానవతా చిహ్నములు. వాటిని తెక్కచేయని జీవితము జీవితమనిపించుకోదు.

మానవ సోదరత్వమును వక్క దివ్యత్వమైన ఆత్మ తత్వముద్వారా మూతమే గుర్తించ వలగును అందరి గమ్యము, అందరి ఆశయము, శాంతి, సుఖ, ఆనంద ములు. అవి దైవధనాగారములు. మానవునికి మానవునికి మధ్యనున్న సంబంధబాంధవ్యములను చక్కగా గుర్తించినవారికే అవి లభించును.

మానవులందరూ ఏకైక జాతియైన దైవజాతికి సంబంధించినవారని తలంచుటలోనే మన దివ్యత్వం వ్యక్తమవుతుంది. ఇదే మన అధికారం, సర్వమానవుల సమాన ఆధికారం. మూతమే కాదు, మన మతం, అభిమతం, ప్రతం.

సర్వం ఇదియే : మానవమూతులమైనవారందరూ మానవులుగా ప్రతకటం నేర్చుకోవాలి. ఇదే సాధన.

## శుభోదయము

కర్ణాటక రాష్ట్రమందు బెంగళూరు జిల్లా హోసకోట తాలూకా కన్నమంగల గ్రామమందు ఫెబ్రవరి 31వ తేదీన, శ్రీవారి గ్రామోద్ధార పథకముయొక్క ప్రారంభోత్సవము భావావారి దివ్య సన్నిధియందే చాలా వైభవముగా జరిగినది. భారతదేశమందు లక్షలాది గ్రామములందు లెక్కలేని కష్టనష్టములను దైర్య సాహసములతో యెదుర్కొని నిత్యజీవితమును సాగించుచున్న గ్రామీణ జనతకు ఆదోక శుభ దినము : నవ భారత చరిత్రలో ఒక క్రొత్త అధ్యాయమే ఆ నాడు తెరవబడినది ; శ్రీవారే శిలవచ్చినట్లు “ఇందు దేశమందు అరుణోదయము కాదు, ఆనందోదయమే జరిగినది”. యువజనాంగమును గ్రామ సేవారైకర్యమందు శ్రద్ధా భక్తులతో పాల్గొని లోక కల్యాణము దేశ క్షేమము ఆత్మోన్నతి వీటిని సాధించుటకు శ్రీవారు ఆ దినము పాంచజన్యముతో పిలచిరి. ఆ పిలుపు శ్రీ సత్యసాయి కాలేజి విద్యార్థుల అధ్యా

పకుల హృదయములందు ప్రతిధ్వనించి కర్ణాటక రాష్ట్రమంతట యువజనులను మేలుకొలిపినది. శ్రీ సత్యసాయి కాలేజి విద్యార్థులు అధ్యాపకులు ఇకపై చుట్టావున్న పల్లెలకు ప్రతివారమూ బయలుదేరి. గ్రామజీవితమందు అధ్యాత్మిక దృష్టినివెదజల్లి, సేవా సాధనల ద్వారా గ్రామస్తులకు అవసరమైన అన్న కూలములను తమ శక్తి కొలది అందించుటకు పూనుకొన్నారు. ఈ పథకము యే అడ్డూ లేక జరుగదముగా నెరవేరుననుటకు శ్రీవారి సారఫ్యమే ఆధారము.

ఫెబ్రవరి 31వ తేదీ, శ్రీవారి దర్శనాభిలాషులైన వేలాది రైతులు 20, 30, మైళ్ల దూరమందున్న పల్లెల నుంచి కూడ, స్త్రీలు, వృద్ధులు, బాలురు అందరూ, కన్నమంగల గ్రామమును సూర్యోదయసమయమందే చేరి భజనలో పాల్గొని ఆనందభరితులైరి.

కన్నమంగల గ్రామస్థులైన పిల్లయ్య మునిరాజు శ్రీరామ మొదలగు విద్యార్థులు కొంతమంది శ్రీ సత్య సాయి కాలేజీ చేరి, చదువుచున్నారు. వారి ద్వారా, శ్రీవారి గుణగణవిశేషములనూ, మహిమలనూ, ఉపదేశములనూ, అవతారరహస్యమునూ విన్న పెద్దలు రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా, శ్రీవారిని తమతమ గృహములందు పూజించి కృతార్థతను పొందుచున్నారు. శ్రీవారిని తమ గ్రామమునకు విజయము చేయవలెనని వారు ప్రార్థించగా, వారి మనోభీష్టము సిద్ధించినది.

గ్రామస్థులందరూ అమితోత్సాహముతో, ఉర్రంతట శుభ్రపరచి, సమనమనోహరముగా అలంకరించిరి. రోడ్డులంతా తామే టెప్టెక్ చనినది. ఇంటింటి ముందు ధ్వజపతాకాలను తోడణాలను కట్టిరి. గోవులనూ అవుల కొట్టములనూ సింగరించిరి. గ్రామస్థులకు తోడుగా కాలేజీ విద్యార్థివృందమూ, అధ్యాపకులూ [అధ్యాపకుల సతీమణులూ] గ్రామపరిసరమును శుభ్రపరచుటతో చేరి, సంతోషముగా సహకరించిరి. అదొక అపూర్వ ప్రేమోత్సవము!

సాయంత్రం 4 గం॥ కు శ్రీవారు కారులో కన్న మంగల గ్రామము చేరెను. వారు సరిహద్దులోనే వారికి తాలూకాలోని పెద్దలంకినా ఘనస్వాగతమొసంగిరి. ఎన్నో నాళ్ల తమ నోము పండినదని, తమ కప్పుల కడుపు పిరిచినది, చదువాలిటి కల్పవృక్షము తమ వద్దకే వచ్చినదని, ఆనందించి, కొనియాడిరి. తమ మృదుమధుర వచనములతో తామే ప్రజల మాతా పితా గురు దైవము అని వెల్లడించుచూ శ్రీవారు అందరినీ కరుణాకటాక్షముచే ఆశీర్వదించిరి. గ్రామవీధులలో నడచినచి, ప్రజలకు నయనానందమునందించిరి. వేదికపై కాలేజీ అధ్యాపకుల మధ్య అసీనులైరి.

డా॥ వినాయక కృష్ణ గోకాక్ గారు ఆ మహాసభ నుద్దేశించి మాటలాడుచూ, శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థలు ఆ సేతుశీతాచలము అచరించుచున్న కైంకర్యములను విపులముగా తెలిపిరి. బాలబాలికల శిక్షణనిమిత్తమై బాలవికాస్ తరగతులు, దేశ సేవకు తగు రీతిగా యువకుల తర్ఫీదుకు సత్యసాయి సేవాదళములు, పెద్దల కాధ్యాత్మిక జ్ఞానాశక్తిని కలిగించి వారి జీవితమును సార్థకము చేయుటకు సత్యసాయి సేవా సమితులు, “మహిళా విభాగ్”లు మొదలగు సంస్థలు చేయు కార్యకలాపములను గూర్చి వుపన్యసించిరి. ఈ సంస్థలన్నియు గ్రామోద్ధరణ కార్యక్రమములలో పాల్గొనుటకు పూనుకొని, దేశోద్ధార కార్యమును సాధించును, అనిరి. శ్రీవారి ఆవతారోద్దేశమైన ధర్మసంస్థాపనము త్వరలోనే జయప్రథముగా జరుగునని నొక్కివక్కాణించిరి.

“భారత దేశముయొక్క సంస్కృతి, పవిత్రత, అంతస్సత్యము, అత్యుక్తి వీటిని సంరక్షించి నిలబెట్టుటకు గ్రామోద్ధరణకార్యము అత్యవసరము; గ్రామపోషణ అత్యవసరము. యెందుకనగా ఆ సంస్కృతియొక్క విస్తృతక్షణము అంతో ఇంతో ఇంకనూ మిగిలియున్నదని, కనబడెడి, కన్నమంగలం వంటి గ్రామములలోనే, నగర శీవనము కృత్రిమము; ప్రేమశూన్యము; అశుకతణ ప్రధానము, దానిపై వ్యామోహపీడితులైన విద్యావంతులు ఏర్పరచిన శిక్షణ క్రమమువలన, గ్రామ జీవితము కూడ కృత్రిమముగా, అశాంతిగా రూపొందుచున్నది.” అని శ్రీవారు శలవిచ్చి నపుడు ఆ శ్రవహృత్ సభలోని వేలాది ప్రజలు అనందాతిరేకముతో అపుకనిరి.

“పిల్లలు బి.ఎ., ఎం.ఎ., డిగ్రీలను సంపాదించి యేదో ఒక పట్టణముందు ఉద్యోగము దొరకించుకొని,

తల్లితండ్రులకు దూరమై వారి సేవచేయుటకు అస  
మర్థులగుచున్నారు. దొరకే శీతము కూడ తక్కువ  
కాబట్టి వారి వారి గ్రామమునుంచి బియ్యము మొద  
లైనవి తెప్పించుకోవలసి వచ్చును ; మాతాపితృలకు  
వృద్ధాప్యము ప్రాప్తించినపుడు వారు, ఇల్లువాకిళ్లను  
విక్రయము చేసి, భూమిని అమ్మి కొడకు కొడలు  
దగ్గరకు పోతే వారికి ఏరి? సరిపోక, అక్కతనూ వుం  
తేక, పాతగ్రామమునకు వెళ్లుటకు వీలుతేక, చాలా  
నిరాశపొంది, బాధపడుదురు. డిగ్రీలు పొందినవెంటనే  
ఉద్యోగమోహముండు పశకుంత, గ్రామములోనే  
తల్లితండ్రుల సేవలోనే నిలచిన, అంతరికి ఆనందము,  
దోషమునకు సుఖక్షము, శాంతి."

తమ దివ్యపవ్వాసమందు, అన్వేష్యత సర్వ  
సమాన ప్రేమ, పాపభీతి, దైవప్రితి, వీటి అభివృద్ధి  
వలననే గ్రామాభ్యుదయము చేకూరుననిరి. "నేను  
కాదుగోడి గ్రామముగో కాతేజి స్థాపించినది, మీ పిల్ల  
లకు బి.ఎ., బి.ఎస్సీ, బి. కాం, డిగ్రీలు దొరకిం  
చెందుకు కాదు. వాళ్లకు ఉద్యోగాలందించి, వారిని  
స్వగ్రామములనుంచి తల్లితండ్రుల సేవనుంచి  
దూరము చేయుటకు కాదు. వారు విద్యావంతులై,  
వినయసంపన్నులై, సేవాతత్పరులై. వారి వారి  
గ్రామములోనే నిలచి ఇళ్లు వాకిళ్లు పొలములు  
వీటిని బాగుగా రక్షించుకొని అభివృద్ధి చేసుకొని  
తన దివ్యత్వమును ప్రకటించుకొరకే," అనిరి.

"విద్యార్థులూ అధ్యాపకులూ నేనూ ఏ గ్రామ  
మునకైనా, గ్రామస్తులందరూ చేరి ప్రేమతో అహ్వ  
నించిన ఆనందమునందించుటకు సదా సంసిద్ధు  
లము" అనిరి

స్వాగత పత్రమందు శ్రీ పి. రామయ్యగారు  
కన్నమంగల గ్రామమందు సోమేశ్వర దేవస్థానము

యొక్క జీర్ణోద్ధార కైంకర్యము అత్యవసరమని సూచిం  
చిన విషయమును ప్రస్తావించి, శ్రీవారు 'గుడియే  
గ్రామమునకు గుండె', భక్తిప్రపత్తులు క్షీణించటము  
వలన పురాతన క్షేత్రములన్నీ జీర్ణావస్థలో పడినవని  
తెలవిచ్చిరి. కట్టడములను కట్టిన ప్రయోజనము  
తేమ; భగవద్విశ్వాసముతో గుడికి, పరిశుద్ధ మన  
స్కులై వెళ్లి, జరుపవలసిన కైంకర్యములన్నింటినీ  
తూచ తప్పక చేయవలెననిరి. గుడిలో యేదైనా  
తప్పులు జరిగినా దాన్ని దుష్పులము గ్రామమునకు  
తగులును, అని హెచ్చరించిరి. జీర్ణోద్ధార కార్యము  
అవసరమనియు దానికి కావలసిన సహాయ సలహాలను  
తాము అందించగలమనియు తెలిపి, గ్రామస్తుల  
నన్నుగహించిరి.

"అదాయ మెంత తక్కువ ఐననూ దాన్ని  
దుర్వ్యసనములలో దురలవాట్ల కొరకు ఖర్చుపెట్టక  
సంసారమందందరికీ కర్తవ్యమెరిగి బాధ్యతను గుర్తించి  
ఖర్చుపెట్టిన, యెంతో హాయిగా వుండును. గ్రామ  
ములో యెవరికి యే కష్టము వచ్చిన, అందరూ వానికి  
సహాయమునందించి, అనేకత్వములోని యేకత్వమును,  
సాధించవలెనని ఉపదేశించిరి.

"ప్రతిదినం సాయంత్రము కొంత సేపు మండిర  
ములో కానీ గుడిలోకానీ అంతుదా చేరి, భజనలో పాల్గొ  
నిన మరణాంతి దొరకును, మహిళా సంఘమొక్కటిని  
యేర్పాటుచేసుకొని, స్త్రీలు కూడ కాలమును సార్థక విధా  
నములో వినియోగించవచ్చును. పిల్లలకు సద్బుద్ధిని  
బోధించి వాళ్లు దుష్కర్మమందు చేరి దొంగతనము అబ  
ద్ధమార్గులు మొదలగు చెడ్డ అలవాట్లలో పడకుండా నీతి  
నిజాయితీతో మెరుగునట్లు నేర్పించవచ్చును" అని చక్క  
ని మధుర కన్నడ భాషలోనే శ్రీవారు పువన్యనించిరి.



శ్రీవారి కృపను, ప్రేమను, ఆశీస్సులను అందుకొని తమ తమ గ్రామమును తరింప జేయుటకు గుంపులు గుంపులుగా గ్రామాధికారులూ పెద్దలూ 'బృందావన' మునకు వచ్చుచున్నారు. 10 వ తేదీ, శ్రీవారు శీగేహల్లి అనే గ్రామమునకు విజయము చేసిరి. ఆ గ్రామవాసులైన శ్రీ సత్యసాయి కాలేజి విద్యార్థుల, పెద్దల సహాయముతో, ఆధ్యాపకుల సహకారముతో స్థానికవారికి ఘన స్వాగతమొసంగిరి. శ్రీవారు అచ్చట సమావేశమై భజన మొదలగు ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమములతో

పాల్గొని వేలాది ప్రజలకు ఉజ్జ్వలభాషణము నందించిరి. ఆ గ్రామములో కూడ, సేవాసమితి మహిళా సంఘము, బాలవికాస్ తరగతులు యువక సంఘము మొదలగువాటిని స్థాపించుటకు విద్యార్థులను పెద్దలను ప్రోత్సహించిరి.

భారతదేశపు యువజనాంగమందే కాక గ్రామీణ జనాంగమందు కూడ, శ్రీ సత్యసాయి సందేశమువలన, నవచైతన్యము కలిగి, శాంతిసౌఖ్యముల స్థాపనకు ఈ పథకము ప్రథమ సోపానము.

(నం)

పరమాత్ముని ప్రేమస్వరూపునిగా భావించిన జయదేవ, గౌరాంగ, తుకారామ్, రామదాసు, సూరదాసు, మీరా, సక్కుబాయిలకు పరమేశ్వరుడు ప్రేమస్వరూపుడుగానే, అండయై దండయై నిండు ఆనంద మొసగెను. ఆమాయకపు బిడ్డలు సూర్యుని, అమ్మముఖమునకు బెట్టిన కుంకుమబొట్టువలె భావింతురు. అనుభవజ్ఞులైన పెద్దలు ఆ సూర్యుని తేజోమండలంగా దర్శింతురు. వీటి కారణము వారివారి మనోభావములే కదా? ఇట్లే మానవులు పరమేశ్వరునిగూర్చి విధవిధములుగా సంభావించగలుగుతారు. ఉన్నత సంభావన చేయగలగడం మానవజాతికి సముచితం, సత్ఫలప్రదం. మానవుడు మాధవుని మానవాకారముగా సంభావించటము సముచితమే, అయితే అప్రాకృత దివ్యమంగళ విగ్రహంగా సంభావించవలెను. ఇది భక్తిభావముల ధర్మము.

—బాబా

## మ హా శి వ రాత్రి-లింగోద్భవము

తనయందు సర్వసూ ఉన్నప్పటికినీ, సుఖశాంతు లకు కావలసిన ఆనందమూ, జ్ఞానమూ తనలోనే అఖండముగా ఉన్నప్పటికినీ, మానవుడు నిర్విరామ ముగా శ్రమపడుతూ, నిజమైన నిత్యమైన సుఖశాంతు లను అందుకోలేకపోవుచున్నాడు. తనయందే ఇమిడి యున్న శక్తులను గుర్తించక, బయట ప్రపంచములో వెదకుచున్నాడు, నిరాశ చెందుచున్నాడు, తనయందే శాంతి సంతోషములున్నవి అని తెలిసినవారు కూడ, దృఢవిశ్వాసము లేక, అనుమానపడి, తికమకలలో కాలమును వ్యర్థము చేయుచున్నారు.

భూమి క్రిందభాగములో జలము దొరకును ; అది సత్యము. అయితే, దాని పైనున్న మట్టిని ప్రయత్నపూర్వకముగా వేరు చేసితే కాని, అడుగు నందున్న జలమును పైకి తెచ్చి పుపయోగించుటకు వీలు కాదు. అట్లనే, నిత్యశాంతి అనే జలము కావలె నన్న, విషయవాసనలనే మట్టిని త్రొవ్వి పొరవేయ వలెను. మన జీవితమే శాంతిస్వరూపము ; మన నడకలే ప్రేమస్వభావము ; మన హృదయమే సత్య ధామము, సరైన మార్గముననుసరించి ప్రయత్నించిన, అవన్నీ సులభముగా దొరకును.

చెంతనే వుండిననూ శాంతిప్రేమ సత్యములు నిత్యజీవితమందు అలవరచుటకు యెందుకు దొరకవు ? దేహభిమానము విషయవాసన వీటివలన కామ కోధాలు

పెరిగి, సామరస్యము సహనము వినయము ఇవన్నీ అదృశ్యమైనవి. భార్య భర్తలు పిల్లలు తల్లి తండ్రులు స్నేహితులలో కూడ రెండు మనస్సులు రెండు భావాలు పుట్టి ద్వేషానూయాలు అభివృద్ధియగు చున్నవి. భావములలో సమత్వముండదు, ఆదర్శ ములలో శికత్వము అరుదు.

ఏకత్వమే పవిత్రత. అది ఒక భగవత్తత్వము లోనే, భగవత్ప్రేమలోనే లభించును. జీవత్తత్వము నీరు ; భగవత్తత్వము క్షీరము. నీరు క్షీరముతో చేరి దానిలో లీనమగును ; నీటి విలువ కూడ దాని వలన అధికమగును. చేరిన తరువాత ప్రత్యేకింపబడి కష్టమైన పని. హనుమంతుడు తన భావములన్నిటినీ రామదండ్రుని భావములో లీనము చేసినాడు. సీతా నేర్పడము నిమిత్తమై లంకకు పొమ్మని ఆజ్ఞయిచ్చి నపుడు హనుమంతుడు నాకే చెప్పిరి అని పొంగలేదు ; ఇంత పెద్ద బాధ్యతను నిర్వహించగలనా అని బెవర తేదు. నా శక్తిసామర్థ్యములను గమనించియే ఈ అజ్ఞనిచ్చియుంటారు ; ఒక వేళ నాలో అవి కరువు అంటే, కావలసినదాన్ని అనుగ్రహించి సమర్థుడుగా చేస్తారు, అని ఆ విషయమై శంకించలేదు. లక్ష్మణుడు కూడ అంతే. రామాజ్ఞరే ఆయన ప్రాణము. ఒకపుడు, శ్రీరాముడు లక్ష్మణుణ్ణి పిలిచి, తమ్ముడా ! ఈ అంజ్ఞప్రదేశము చాలా మనోహర ముగానున్నది. ఇచ్చట, నీకిష్టమైన స్థళమొక్కటిని

నిద్రియించి ఒక పర్ణశాలను త్వరగా నిర్మించు, అని ఆజ్ఞాపించినాడు.

ఆ మాట విన్న తక్షణమే, “హా ! నే నెంత పాపిని !” అని లక్ష్యమును సేపై కూలబడ్డాడు ! శ్రీరాముడు ఆశ్చర్యముతో యేమియునది అని ప్రశ్నించగా, “అన్నా ! నా యిష్టము అని ఒకటి ప్రత్యేకముగా ఉన్నదా ? రామాజ్ఞనే కదా నా ఇష్టము ! నీకీష్టమైన ప్రదేశమేదో నువ్వే నిర్ణయించి అవ్వట పర్ణశాలను నిర్మించు అన్నది యెంత కఠినమైన వాక్కు ? ఎంత హృదయ భేదకమైన ఆజ్ఞ !” అన్నాడు. ఇదే సరైన ప్రవర్తి భావము, భగవదాజ్ఞ అనే రథములో కూర్చొని తీవితయాత్రను సాగించ వలెను అప్పుడే హాయి.

మిరిపుడు ఆ రథమందు కూర్చున్నట్లు భావించు చున్నారే గాని, మీ మనస్సు హృదయము జేహము యేదీ ఆ రథములో లేవు. అట్టి ప్రాప్తికి, కఠిన సాధనలు కానీ, అన్న పానాదుల త్యాగము కానీ అక్కరలేదు. ప్రేమతో స్వార్థరహితమైన బుద్ధితో, నామస్మరణ చేసిన చాలు.

రాత్రుతా మీరు ఆత్మలింగ సన్నిధియందు యేక భారగా భజనచేసిరి ; దీనికి అఖండ భజన అనే పేరును వాడుదురు. కానీ, అఖండ భజన అంటే, ఇట్టిది కాదు; కొన్ని గంటలు మాత్రము చేసే భజన, ఖండ భజన అనిపించుకొనును. జీవమున్నంతవరకూ, నిరంతరము, స్తోహం భావముతో మునిగి ముంతటమే అఖండ గాయత్రీ సాధన, అఖండ హంస జపము, అఖండ స్తోహముం ఉపాసన.

మనస్సుయొక్క అధిదేవత చంద్రుడు ; చంద్రమా మనస్తో జాతః, మనస్సుకు కూడ చంద్రునివలె 18

కళలున్నాయి. కృష్ణపక్షముందు చతుర్దశినాడు ఆ 18 లో 15 రోజులపై ఇంకొక కళమాత్రము మిగిలి యుండును. చంద్రుడు బింబము ; మనస్సు ప్రతి బింబము. కాబట్టి, భగవత్ చింతనతో రాత్రులన్ని తీసి పగులు చేసితే, మనోనాశనము ఈ శివరాత్రినాడే జొరకును. ఆశలమూటనే మనస్సు ; అశలు లేక పోతే, మనస్సేవుండదు, శివరాత్రియొక్క వైశిష్ట్య మిది ; ఆహారపానీయములందు కూడ మనస్సును పోషియక, జాగ్రత్తగా వానిని పరమేశ్వర స్మరణలోనే వుంచితే, మనోనాశనము సిద్ధించును అనేది శివరాత్రి బోధ.

యేదో ఒక రకమైన ఆవేదనతో, ఇక్కడికి రావలెయ్య ననే ఉత్సాహముతో మీరందరూ, ఇటువంటి సన్నివేశ ముండు ఇటువంటి సమావేశములో ఇటువంటి సన్నిధి లో హజరగుటకు నిజముగా చాలా పుణ్యశాలలే. ఇన్ని కోట్ల జీవరాసులలో మీరు మాత్రం రాకలిగిరా రంటే, లింగోద్భవమును చూడకలిగినారంటే, మీ జన్మాలు సార్థకమైనవియనుటకు సందేహములేదు. మీరింకవరకు యెన్నో మహాపవిత్రమైన, వేదవిహిత మైన కర్మాయందు, సత్సంగములయందు పాల్గొని యుండవచ్చు, అయితే, వేదోపనిషత్తులలో కపిల దేవుడు ప్రబోధించిన కాలదేశాత్మకమైన దశాంగుల స్వరూపమైన మండలాకారిమైన లింగము, లింగ స్వరూపునియందు, ఉద్భవించిన మహాముహూర్త మును తిలకించి తరించే పుణ్యము మీకు మాత్రమే లభించినది.

అవతార సమయములో దేవతలందరినీ రండి రండి పవిత్ర దర్శనము చేసుకొండి అని కపిలదేవుణ్ణి తల్లి కేకచేసింది, కాబట్టి ఆమెకు “దేవపూత్రి” అనే పేరు వచ్చినది; ఇటువంటి పవిత్ర దర్శనము మీకు లభించటమువలన మీ కీ జన్మసార్థకతచేకూరినది.

తిరిగి జగత్తత్వ సంబంధమైన జగత మరణములు మీకు లేవు ! దాన్ని గురించి మీకు చింతించనక్కర లేదు.

మీరు దర్శించిన లింగోద్భవమునే జీవితమంతా చింతన చేయుచూ, అనందముగా ఏకాగ్రతతో ధ్యానించండి. “యెవరికి సులభముగా దొరకని లింగోద్భవమును చూచినాము; లింగముయొక్క దివ్య ప్రకాశమును నందల్పించినాము” అని సంతోషించండి. “దశాంగులం” అనే మంత్రతీర్థ్యా దీని చుట్టుకొలత, పది అంగుళములు; దీనిలోపల జ్యోతిరూపముగా శివుని శ్రీశూలము కనుపించుచున్నది. శ్రీకాలము లెలో కము శ్రీగుణము ఏకత్వముగా సూచించు శ్రీశూలమది. కాళము, 360 దినములు, 60 ఘడియలు, 60 విఘడియలు అని, 10, 10 అంకెలకు సంబం

ధించి పెరుగును, అని నేను నిన్ను చెప్పినట్లుగా, ఈ లింగమందు మరొక విశేషము నదా జరుగుచునే యున్నది ! అది యేమనగా, 10, 10 నిమిషముల కొకసారి, శున్నట్టుండి, ఈ శ్రీశూలము క్రొత్తకొత్త పర్లవైఖరితో ప్రకాశించును.

మీరందరూ, ఈ దివ్యస్వప్తిని తెలికించి అనందించిరి; ఈ దివ్యస్వరూపమును దర్శించిరి; ఈ పవిత్ర సమావేశమందు పాల్గొనిరి. ఈ ప్రాప్తిని పురస్కరించుకొని, పదార్థములో అంతర్లతమైన పదార్థమును స్మరించుకొని, ఈ ప్రకాశమును ధ్యానించుకొని పవిత్ర క్రియలతో, పవిత్ర తలంపులతో, పవిత్ర వాక్కులతో జకపై నిత్యజీవనమును పవిత్రముగావించండి. క్షణక్షణమూ, మీకు మీరే హెచ్చరించుచుపోండి. అదే నీ బాధ్యత.

శ్రీవారి దివ్యబోధ, 21-2-74, ఆదయము.

### నందీ శ్వరుడు

ఒక ఉపమానము తెలిసిన, ప్రాచీనధర్మ మెట్టిదో, యిప్పటి అర్థమెట్టిదో, మీకు బోధపడగలదు. శివదేవాలయములు చూడని భారతీయుడుండడని తలంతును. ఆ దేవాలయములో శివుని కెదురుగా ఒక నందిని చూతుము. వాటి భావమేమిని? ఇప్పటి అర్థము ఈశ్వరుని వాహనమైన ఒక కోడె యనియు బసవణ్ణ అనియు తలంతురు. కానీ, ప్రాచీనకాలపుయొక్క శాస్త్రమువేరు ! శివలింగం ఈశ్వరప్రతికం అనియు, నంది జీవ ప్రతికం అనియు జీవేశ్వరులమధ్య విభేదం చూడగూడదనియు, శివలింగానికి నందికి మధ్య యెస్వరూ పోకూడదనియు, అలయాచారము ! నంది శృంగమధ్యములోనుంచి శివలింగదర్శనం చేయడం మహాపుణ్యమని ఇప్పటివారు భావించురు; ఎందుకంటే యధార్థమయిన ఆర్థమును తెలియనివారగుటచే! కానీ, దాని అంతరార్థము అదికాదు. జీవుని దర్శించమనియే పరమార్థము. పశువు, పక్షిపక్షి వాహనము, ఆనగా అంకితమైనపుడు, నంది ఈశ్వరుడను రెండు రూపములు, రెండు భావములు, కాక అప్పుడు నందిశ్వరుడును ఒకే నామరూపములను స్వీకరించును అప్పుడు అది ఆరాధనీయమవుతుంది. పశువు ఈశ్వరాధీతమై ధన్యత గాంచటమే యధార్థ పరమార్థము.

—బాబా

# విద్యయొక్క విశిష్టత

(శ్రీ వారి దివ్య లేఖ)

[ప్రకాంతి నిలయం, 18-1-74]

చారిత్రక మహోదయులారా ! అందుకొండి ఆశీర్వాదములు. ప్రకాంతినిలయము చేరినది మొకలు, మీకి కమ్మని కమ్మ వ్రాయనంకల్పించితిని. అయితే అనేకమంది భక్తులు దూరప్రాంతములనుండి వచ్చి వేచియుండుటచే వారలను శాంతపరచి పంపుడిలో కొంత ఆలస్యమాయెను.

దివ్యాత్మస్వరూపులారా ! వకపరి కనులు తెరచి పరకింపుడు, మన పురాతన మహోన్నతస్థితిని. నేటి మానవ దుష్పరిస్థితిని ఎకపరి బాగుగా వివరించుకొనుడు. మన పరిస్థితి పర్యతాగ్రమునుండి క్రింద బడినవాని స్థితివలెకదా? ఆధ్యాత్మిక, భౌతిక, వైజ్ఞానిక, ఆర్థికవిషయములలో అన్నింటిగూడా ఆరాడు ధర్మమువలన ఆత్మసన్నతస్థితి నొందియుంటిమి. భగవదాజ్ఞారూపముగు శ్రుతిస్మృతులచే విధింపబడిన ధర్మమును అత్యాదరభావముతో ననుసరించుచూ పరస్పర సౌహార్దముతో మెలంగుచు మనము సభ్యత యొక్క పరాకాష్ఠనొందియుంటిమి. నేడో అత్యంత విపరీతస్థితికొందితిమి. ఆధ్యాత్మముగ, వైజ్ఞానికముగ, ఆర్థికముగ ఎటుచూచిననూ మానవులు అతి సీచిస్థితిలోనున్నారు. భగవానుడు మానవులను శ్రుతిచేసిననునాశయముతో శ్రుతిస్మృతుల ద్వారముగ విధించిన ధర్మముల పరిత్యజించుట జరిగెను. పరస్పర విద్వేషములతో కొరతభావముల వెళ్లగ్రకు, కొనుచు ప్రపంచశాంతికి భంగము కలిగించుచున్నా

ము. భగవదాజ్ఞలనతిక్రమించుటయే ఈ ప్రపంచ శాంతిరాహిత్యమునకు ముఖ్య హేతువు.

నేటి చారిత్రకమునకు, నిస్సత్యమునకు, అధ్యాత్మికజ్ఞానరాహిత్యమునకు ముఖ్య కారణము భగవదాజ్ఞారూపముగు ధర్మమునతిక్రమించుట కాదా? ఇప్పటికైనా కొందరి విషయము నన్వయ వ్యతిరేకములచే నిశ్చయించుకొని, జగత్కల్యాణ హేతుభూతముగు ధర్మోద్ధరణమునకు పాటుపడుచుండుట యనునది మన మందరు అనందింపతగిన విషయము. యేది నశించుటచే నెయ్యది నశించుచున్నదో వానిని రక్షించుటయే రెండవదాని రక్షణకు ముఖ్యోపాయమును సూత్రము సర్వసంప్రతిపన్నమే కదా! ప్రస్తుతము ధర్మక్షైణ్యముచే జగత్ప్రకాంతి నశించుట మనము చూడచున్నదే. జగత్కల్యాణమును మనము కలిగించతలచినపుడు, అట్టిధర్మము నుద్ధరించుటయే ముఖ్య కర్తవ్యము కదా!

ఆధ్యాపకలారా ! యిప్పటికైనా మేల్కొని ధర్మరక్షణకై పాటుపడుట ముఖ్య కర్తవ్యము. నేడు కొందరు భారతీయ ధర్మమును సమూలముగనున్నూ లింపమద్యోగించుచున్నారు. వారి ప్రయత్నముల మనమెదుర్కొనవలసియున్నది. అట్టి ప్రతిఘటనమే మనమొనర్చనిచో ధర్మము నిర్మూలము కాగలదు.

నాగరికతా వ్యామోహమోహితులగు కొందరు “సంఘసంస్కర్తలను” గౌరవ నామమును వహించుచు సంఘమునే ధర్మదూరముగ చేసి చెడ్డగొట్టుటకు పలుభంగుల యత్నించుచున్నారు.

ధార్మిక పరీక్షలారా ! మన మేధర్మమునకై ధన మాన ప్రాణముల తెక్కించక పోరాడుటకీవృగించు చుంటే మో ఆ ధర్మము పేరే “సనాతన ధర్మము”. సనాతనమనగా నిత్యము. లెండు ! సంసిద్ధులు కండు ! వితం చినది మీ యనన్యతేజః పరాక్రమముల ప్రకటింప వలసిన కాలము !

అఖండ తేజఃమయ వెల్గొందిన వారకావనితో జన్మించిన మీరు, స్వీయ తైర్య కైర్య పరాక్రమ ధర్మ పరత్వములకు పుట్టినదై యన్య ప్రతిభ్యులై వెల్గొందిన మైందప మహావీరులయందుద్భూతులైన మీరు, స్వీయ తపః పరాక్రమాది కృతుల ముల్లోకముల సైక్తము గడగడలాడించిన భాగవ. కౌశిక, వశిష్ఠ, భరద్వాజ, కశ్యపాది మహర్షుల పరమపవిత్ర వంశ సంజాతులగు మీరు, ప్రాణోత్కృష్టమగు ధర్మమునకు హని వాటిల్లుచుండ పిరికివారలవలె, పరాక్రమ పహినులభంగి ప్రయత్న రహితులై యువాసీనత వహించనగునా ? లోక కల్యాణమునకు బద్ధకంకణులగు మీకు భగవానుడు తోడౌట తత్వము !

రానురాను ప్రతిదానియందును సంస్కరణమేర్పడుచున్నది క్రమశః అది విద్యావిధానమున కూడా యేర్పడజొచ్చినది. పూర్వము సకాలోపనీతులై యథా శాస్త్రముగ శిష్యయనమొనర్చెడివారు. కాలగతిచే పాశ్చాత్యులు ప్రభువులగుటచే తదృష్టాంతమున ద్వితీయ పురుషార్థమగునర్థము లభించును ఆతో అనేకులు బాహ్యత్య విద్యాభిమానులైరి.

పూర్వము అధ్యాపకులు విద్యతోపాటు భగవత్పక్షికాడ అలవడునట్లు చేసెడివారు. అందువలననే వారలకు ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞాన మెక్కుడుగనుండెను. వారల ప్రతికృత్యముకూడా అమిష్యకమునిచ్చుననై యుండెను.

దేశ, మత. సంస్కార రహస్యముల నెరిగిన గురువుల నన్నిధిని భావబాలికులు విద్యనభ్యసించెడివారు. ఇప్పుడో అధ్యాపకులకే సంస్కారమన్ననేమో, ఆధ్యాత్మికమన్ననేమో, మతమన్ననేమో తెలియక పోవుటచే పిల్లలు కమ హృదయాలకు చల్లదనము నందుకోలేకపోవుచున్నాడు.

పాశ్చాత్యులనాగరికతా వ్యామోహితులునగు గురువుల నాస్తికమత ప్రచారకములును, వేద అప్రమాణ్య సూచకములును, హిందూమత నాశకములును నగు హిషురి మొదలగువాటిని చెప్పుచుండుటతటస్థించుచున్నది. ఇట్టి విధానమును అనుసరించుచు విద్యయనబడునా ? అట్టివాటిని చెప్పవారు గురువులనదగునా ? విద్య అనగా భగవంతుని దివ్యశక్తిని, అంతర్గతమైన ఆత్మతత్వమును తెలుపునదే విద్య. అదియే దాని ముఖ్యార్థము.

ఆధ్యాత్మిక చిత్తములు లేకపోవుకదేతనే అల్లకల్లోలములలో పాల్గొని, అవిద్యాప్రపర్యలకు గురియయి అంధులకంటే హిసస్థితికి వచ్చి హాస్యాస్పదులగుచున్నారు. విద్యాసంస్థలకే వికృతరూపము తెచ్చుచున్నారు.

అధ్యాపకులారా ! మన కాలేజిలో కొంతవరకు ఉన్నతభావములు మహోన్నత కార్యములు చేపట్టవలసియున్నది. మీరందరూ ఉల్లాసవంతులుగను అధ్యాత్మికభావ ప్రియులుగను, సాయి అభిమానపాత్రులుగను వుండుటచే నాలోని భావములను మీ కందించ తలంచుచున్నాను.

1 మనము కాలేజిలో పాఠములు చెప్పేంత మాత్రమున పిల్లలలో ఉన్నత స్థితి తగినంతగా యేర్పడదు. మొక్కనాటినంతమాత్రాన అది వృక్షము కాదు దానికి తగిన భద్రత, పోషణ. మధ్య మధ్య జరుపవలసిన కలుపులు అత్యవసరము.

2. అమాయకులగు పల్లెపిల్లలను అంగభాషాభిమానులుగా తయారుచేసి నిత్యజీవితమున వినయ విశ్వాసములను కోల్పోవునట్లు గావించట మైమకరము కాదు. విద్యార్థులను ఉద్యోగ అర్హులుగా చేసినంత మాత్రమున నితినిజాయితాయ పెంపొందించుకొనలేదు. ఇంజిలో తలిదండ్రులకు తగిన రీతిగా తోడ్పడి వారల మన్ననలను అందుకొనువారలుగా తయారుచేయవలెను.

3. ఉన్న 200 పల్లెపిల్లలలో 20 లేక 30 పిల్లలను ఒక్కొక్క గుంపుగా చేసి వారల బాధ్యతలను ఒక్కొక్క బీదరు స్వీకరించి వారు చేయించు వెను యందులో అ సజ్జెత్తును తగిన రీతిలో అభి

వృద్ధిపరచి, వారి తలిదండ్రులతో కొంత సంబంధ బాంధవ్యములను కలిపించుకొని అబ్బాయి స్థితిగతులను కనగొనచూ అతనితోని ఉత్తమ భావములను పోషించుటకు తగిన చర్య తీసుకొనవలెను.

4. చిన్న చిన్న పల్లెలలో దురవ్యాసములు, దుష్ప్రింతులూ, దుష్టపలుకలూ నులభముగా నివారిం చుటకు తగిన పద్ధతిని కలిగించాలి. అప్పుడే చదివిన విద్యార్థి కూడా తగిన గుణములను పోషించుకొనును. లేకన్న చదువునంతవరకే, తరువాత పల్లెకు వెళ్లిన తోడనే వారి నడతలు, వారి మాటలు వారి చేపలు అలవడును కాన మన కాలేజీలో చేరిన ఒకొక పల్లె పిల్లలతో ఆయా పల్లెలలో ఒకొక ఆధ్యాత్మిక సంస్థను స్థాపించి, యే జాతి, మత, కల, భేదములకూ స్థానము లేక, కలహములకు, కక్షలకు గురికాక గ్రామాలు బాగుపడగల్గు చూచుట ప్రధాన విద్యామార్పు కాగలదు.

5. వారమునకొక పరి లేదా, 15 దినములకొకపరి టీచర్లు పిల్లలను చేర్చుకొని కొన్ని ఉన్నత ఆశయా లను ప్రబోధించుచు వారి వారి గ్రామములకు వెళ్లి అభివృద్ధి కార్య కమములలో కంకణము కట్టుకొనుట మంచిది. దానికి తగిన యేర్పాట్లు మీరు గావించిన నేను వచ్చి ఈ ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలలో మన కుందరమూ ఒకొక పల్లెకు వెళ్లి ఒకొక సంస్థను స్థాపించి, అ గ్రామములను తగిన రీతిగా ఆదర్శ గ్రామములుగా చేసినరాడే విద్యయొక్క విలువ విక సించి ప్రకటించి పవిత్రము గావించుకొన్నవార కుగుడుము.

6. ప్రతివాడికి ఉపాధ్యాయులు ఆదర్శవంతులు కావలెను. అప్పుడే విద్యార్థులు అనుసరింతురు మన కాలేజీ యిట్టి ఉన్నత ఆదర్శాలను అందించుటలో ప్రప్రథమము నాయకత్వము వహించవలెను. ఇది స్వీకృతమైనది కాక సర్వమానవులకు సమత్వ పద్ధ తిలో నడువవలెను.

7. పిల్లలతో మీరు గుంపులుగా మాట్లాడి యెవరికి వారివారి గ్రామములలో అట్టి ఆధ్యాత్మిక సంస్థలను స్థాపించుటకు కఠూహలముగా ఉండునో ఆయా గ్రామములలో తగినరీతి యేర్పాట్లుగావించిన నేనే స్వయంగా వచ్చి అ గ్రామములలో ప్రారంభించి గ్రామ ప్రజలకు తగిన ఉత్సాహమును అనుకూలమును అందింతును. మొదట ఈరీతిగా మనము చిన్న చిన్నగా ప్రారంభించి, పల్లెలను ఈ రాజకీయ రాక్షసశిష్టుమునుండి విడదీసి సాత్వికభావపరిపూర్ణులు గావించుటే విద్యయొక్క విశిష్టత.

8. పల్లెపిల్లలు ఒకటి రెండు చూచిన తదుపరి ప్రతిపిల్లవాడు ముందుకురాగలడు. వారలకు విద్యతో పాటు వినయము, వినయముతోపాటు ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానము ఆత్మవనరము. అది లేకపోవుటచేతనే విద్యివుండి మూర్ఖులనలె, అంధులనలె నిత్యానిత్య విషయజ్ఞానమును కోల్పోయి కక్షలతో కల్లోలములలో దిగి మానవత్వమునే మంటిగలుపుకొంటున్నాడు. మానవులు మానవులుగా బ్రతికిన చాలు ; రాక్షసులుగా తయారు కాకంతా సమాజమును పాడుచేయుకుండా దేశమును భూకంపను అపాలుగావించక చూచుకొని వలెను. ఈవిధమైన చర్యను మనము చేపట్టకున్న మన పిల్లల భవిష్యత్తు భయభ్రాంతులకు గురికాక తప్పదు.

9. మీరందరూ చేరి ఈ విషయమున తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవలెను. శ్రద్ధలేనివారిని నిర్బంధించనక్కర లేదు. ప్రీతితో, శ్రద్ధాభక్తులతో కావించువారు 5, 6, మంది ఉండినచాలు. అభిరుచియుండిన, అంఠరూ పాల్గొన్న మరింత ఆనందము. మన సంస్థలో నిర్బంధమేమాత్రము ఉండకూడదు. మీకు ఈ కార్యములో పాల్గొనటకు వక కాలెనా యిచ్చి తగిన తోడ్ పరిపుడును. యంతకాలమునుండియో యున్న నా భావములు ఈ పవిత్ర సంక్రాంతిలో మీ ఉత్సాహములను పురస్కరించుకొని వెలువరు చున్నాను. తగిన చర్యలు తీసుకొందురుగాక.

## మహానమ్మేశ్వరము

కర్ణాటక రాష్ట్రపు “భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి సేవా సంస్థల కార్యకర్తల మూఠన మహాసమ్మేళనము” మార్చి 17వతేదీ, భానువారమున బెంగళూరు నగరము లోని లాల్ బాగ్ ఉద్యానముందు సిల్వర్ జూబిలీ సభామంటపమున, శ్రీ వారి దివ్యసన్నిధియందు జరిగినది. అన్ని జిల్లాలనుండి కార్యకర్తలు 400 మంది అమితోత్సాహముతో బెంగళూరు చేరి సమ్మేళన యందు పాల్గొనిరి. వేలాది ప్రజలు ఉద్యానముందు ఆసీనులై శ్రీవారి దర్శనభాగ్యమునందుకొని, వారి దివ్యోపహాసములను శ్రద్ధతో ఆలకించి కృతార్థులైరి.

ఉదయం 9గంటలకు శ్రీవారు సభామంటపమునకు విజయము చేసి, ప్రశాంతి పతాకను ఎగరవేసి, వేద సామ్రాట్ బ్రహ్మశ్రీ కామేశ్వర ఘనపాతిగాచే వేద పారాయణము జరుగుచుండగా, దీపమును వెలిగించి, సమ్మేళనమున ప్రారంభోత్సవము నెరవేర్చిరి. బెంగళూరు జిల్లాధ్యక్షులైన డా॥ పి.ఎస్ రావు D.Sc. గారు, “ఈ సమావేశమును కాన్ఫరెన్స్ అని వివరించేది సక్రమముకాదు; ఇది నిజముగా సాయిమాతా సంతానముల పునర్మిశ్రమము” అని సెలవిచ్చిరి. కర్ణాటక రాష్ట్రాధ్యక్షులైన డా॥ ఎం. బి. సుందరరావు M.B.B.S. గారు, “ఈరాష్ట్రపు సేవాసంస్థల కార్యకర్తల మూడు సమ్మేళనములూ భగవానుని దివ్య సన్నిధియందే వారి దివ్యఆశీస్సులతోనే వారి దివ్యోప దేశానుగ్రహముతోనే జరిగెననేది ఒక భాగ్యవిశేషము” అని వెల్లడించిరి.

తరువాత, డా॥ వినాయక కృష్ణ గోకాక్ గారు సభ్యులనుద్దేశించి ఉపన్యసించుచూ, “ఆధునిక జగత్తులో ప్రచారమగుచున్న రకరకములైన దర్శన వికార విశేషములనుదహరించి, వాటి వాదములకు సాయిశక్తులు సంవాదరూపమైన ప్రతిక్రియనందించ వలెననియూ, దానికి ముఖ్యముగా శ్రీవారి పదకములము లపై దృఢమైన శ్రద్ధను పెంచుకొనవలెననియు నొక్క పక్కాణించిరి.

బుద్ధియే సర్వోత్తమమైన జ్ఞానోపకరణము అనే వాదముయొక్క బలము తగ్గినదనియూ, హృదయ

మును సంస్కరించిన, భావశుద్ధివలన, సుజ్ఞాన ప్రజ్ఞాన విజ్ఞానములను సహపాదించుట సులభమనియూ చెప్పిరి. శ్రీవారు ఉపదేశింపు మార్గమునుసరించితే, హృదయ సంస్కరణ సులభసాధ్యమనిరి. మనలోని అంత శక్తిని ప్రబోధించి, సాధనమార్గమందు చేయుత నొసగి, గురిని చేరేవరకు వెంటనే ౫౦౬వే కంటి రెప్పవలె కాపాడుటకు ఒక గురువు అత్యవసర మనియూ, శ్రీవారి అవతారము ముముక్షువు లందరికి —వారు యే దేశములోనున్న, యే సాహసములోనున్న యే నామరూపములనాదరించి ఆరాధించుచున్న— ప్రోద్బలమందించి సాక్షాత్కారము నొందుటకే, అని విశదీకరించిరి. సైన్స్ యొక్క అభివృద్ధివలన, సత్ చిత్ ఆనీ భగవల్లక్షణములను, సర్వభూతాంతర్యామి యైన ఆత్మలక్షణములను అంబో ఇంతో మానవుడు తెలుసుకోగలుగుతాడు. అయితే, ఆనందమునే మూడవ లక్షణమును సైన్స్ యొక్క ప్రక్రియవలన అందు కొనేడి కానిపని, అన్నాడు,

శ్రీవారు తమ దివ్యోపహాసమురిచి, భారతమాత యొక్క ప్రపంచవ్యాప్తిగావించిన పవిత్రతీర్థిని భార తీయులు, సత్యసాయి సేవాసంస్థలవారూ, ఏ రీతి నిలబెట్టగలరని ఉద్బోధించిరి. కర్తవ్యకర్మలను గురించి చిత్తశుద్ధితో పరమాత్మప్రీతిగా వర్తించినపుడే భారతీయులుగా జన్మించినందుకు సార్థకత, అనిరి.

మూడవ మహాసమ్మేళనమునకు ‘ప్రారంభోత్స వము’ అనేది సమన్వయము కాదు; ప్రతి సంవ త్సరమూ ప్రారంభము చేయవలెననేది ఒక భగ్ము; మీరు జన్మించి చేయవలసిన కర్తవ్యము, మననమే కాని ప్రారంభము కాదు, అనిరి. ఏ ఉద్దేశముతో సంస్థలు ఏర్పడినవి, ఆ ఆదర్శములను సాధించుటకు చేయ వలసిన సాధనలేమి, ఇంతవరకు సాధించిన ఫలిత మేమి, అని మీకుమీరే పరీక్షచేసుకొని, ముందు వేపట్టవలసిన కార్యక్రమములను నిరూపించరము మీ పని. సత్యమార్గమును అవలంబించి, దానినే అనుసరించి ప్రకృతివిజ్ఞానమునూ ఆత్మవిజ్ఞానమునూ సహపాదించిన, ఆనందపీఠాన తీరును; నిత్యానందము దొరకును, అని బోధించిరి.



కర్తవ్యమును గుర్తించి, దానిని నిర్వహించుటలో ఉత్సాహమును అభివృద్ధి చేసికొని, సంస్థయొక్క పవిత్రతను పురస్కరించి పాలించుకొని రావాలి. అది మీ బాధ్యత. స్వామియొక్క ఆజ్ఞలను అదేశములను ఆచరణలో పెట్టి అన్యులకు ఆదర్శ ప్రాయములుగా మెలగాలి. ఏ విషయమును తీసుకొన్నా, దాని ప్రభవపాతములకు ఎ. బి. సి. అని పేరు పెట్టడి వాడుక. మీసేవా కైంకర్యముయొక్క ప్రభవపాతములు కూడ, అంతే! ఏ. బి. సి. Always be careful. “సదా జాగ్రత్త, జాగ్రత్త” అనేది. ధర్మజునికి దేహబలము బుద్ధి బలము కలిగిన భీమడు ఒక భుజము! నిర్మల హృదయమైన అర్జునుడు (అర్జున అనే పదమునకు, శ్వేతపర్ణము, స్వేతత్యము అనేది అర్థము) మరొక భుజము. మీ మీ ధర్మాచరణకు కూడ బుద్ధిబలము గుణబలము రెండూ తోడుగా వుండవలెను; అవి లేక మీ సంకల్పములు ఫలించవు.

కార్యకర్తల బాధ్యతను గురించి చెప్పుతూ శ్రీనాథులందరూ సంతోషముతో ఉత్సాహముతో భజనలోనూ నగరసంక్రీడన కార్యక్రమములోనూ పాల్గొనవలెనని బోధించిరి. తమ పిల్లలను సేవా దళములో చేర్చిన తరువాత, ఇతరులకీ సేవాదళముయొక్క శ్రేష్ఠతను గురించి ప్రచారము చేయుట మంచిది అన్నారు. అంతే, ఎవరిని నిర్బంధము చేయనక్కరలేదు; శ్రద్ధ లేకపోతే ఉత్సాహము లేకపోతే, అధికారస్థానముల నుంచి తప్పించుకొనేది మంచిది. కానీ తానూ చేయక ఇతరులకూ ఆపకాళిమీయక పదవులకు మాత్రం ఆశపడెడి దేశోదోహమే అగును అనిరి. అన్యత్యక్తము కాదు ముఖ్యము; ఆత్మలక్ష్యమే ప్రధానము, అని బోధించిరి.

సాయంత్రము 4 గం॥ కు చేరిన సమావేశమందు

- (1) మహిషాసింహాద్ నిరంజన సమితి పదవ్యలు అందించవలసిన సహాయ సహకార సౌలభ్యములు
- (2) జనతా కల్యాణమును సాధించుటకు గ్రామీణ జనాంగణమునకు వైద్యసహాయ, విద్యాసహాయ కార్యక్రమములు
- (3) వాల వి కాన్ కార్యక్రమమును అభివృద్ధి చేయుటకు అవసరమైనవలసిన విధానములు

(4) యువజనాంగమునకు భారతీయ సంస్కృతియొక్క తత్త్వములను సత్ సంపద్యాయములనూ పరిశీలించుట—ఈ నాలుగు విషయములను పరిశీలించిన ఉపసమితుల సలహాలను వాటి కన్వీనర్లు సభ్యులకు తెలిపిరి. కర్ణాటకరాష్ట్రపు పూర్వ పశ్చిమ ఉత్తర దక్షిణ జిల్లాలకు పశ్చాత్యక జోనీలో కన్వీనర్ల పేర్లను ఆయా జిల్లాల సంస్థల కార్యకర్తలు సూచించిరి

తరువాత శ్రీవారు తమ దివ్యోపన్యాసమునందించిరి. “మృణ్మయమైన దేహములో చిత్త్యమైన అత్యవిరాజమానముగానున్నది. మట్టిలోనే రత్నము లున్నవి, వెండి ఇనుము మొదలగు లోహములూ ఉన్నవి. అయితే, రత్నమునకు పిలువ యొక్కది; ఎందుకంటే, రత్నములు అన్ని స్థలములలోనూ దొరకవు. పవిత్రమైన దివ్యత్వము నిందియన్న స్థలమందే అవ్యాత్మిక రత్నము దొరకును, అని బోధించిరి.

ఒకే క్షణంలోనే నిరంతరమూ చదువుతూ వుంటే, అభివృద్ధి ఎట్లుగును? ద్వైతమునుంచి విశిష్టాద్వైతము నకూ, విశిష్టాద్వైతము నుంచి ఆద్వైతము నకూ ముందు ముందుకు పోతుండాలి.

అర్చన అభిషేకము పూజ నైవేద్యము షోడశోప చారములు అని బాహ్యవిషయములలోనే మనస్సు చలించిన, హృదయంతరాళమందు వినాదు భగవంతుని ప్రతిష్ఠచేసికొని ఆనందించేది? పూలహారములు ప్రైమరీక్షామ సరే. రాను రాను, అనిత్యమైన దాన్ని అర్చించిన ఫలితము కూడ అనిత్యమే. అనే జ్ఞానము కలుగవలెను. ఆహంసా ప్రభవం పుష్పం, అనే భావము అంకురింపవలెను మనోవాక్కాయ కర్మలంతా ప్రేమపూర్వముగా మారాలి. తరువాత, రెండవ పుష్పం, ఇంద్రియ నిగ్రహం, కోపతాప ఈర్ష్యాసూయలను త్యజించడముకూడ ఇంద్రియ నిగ్రహమునకు చేరినవే. మూడవది, సర్వభూత దయా పుష్పం. నాల్గవది శాంతి పుష్పం. ధూమణి భూమణిలను సమముగా భావించి, నిరంతర మధుర వచనములతో ఉండడమే శాంతి. ఐదవది తపః పుష్పం. ఆవేదనే తపస్సు, భగవంతుణ్ణి పొందాలి అని, తపాతపాలాదుచూ ఆ స్మరణలోనే నియోగ

దుఃఖములోనే తపించడమే, తపస్సు. ఆరవది సత్య పుష్పము; అన్నిటికన్న విలువైనది, పరిమళము నిండినది, సత్యము. ఇట్టి పుష్పములతో పూజ నలిపిన, భగవంతుడు స్వపీతుడై సుప్రసన్నుడౌ తాడు, అని శ్రీవారు పెలవిచ్చిరి.

పరమాత్ముడే నరాకారమును ధరించి, “My Life is My Message” అని ఉపదేశించి అందరినీ తరింపజేసే స్వామిని అనుసరించితే చాలు, జన్మ సార్వకాల లభించును. ఈ సమ్మేళనము కూడ ఒక నెపము మాత్రమే. మీకు పరమాత్ముని సన్నిధి లో కొంతసేపు ఉండటానికి అవకాశమియుట, దర్శన స్పర్శన సంభాషణ శ్రవణభాగ్యము నొసంగుట, ఇవే పరమ లాభములు.

భారతదేశపు స్థితిగతులు విచారకరముగానున్నవే అని మీరు కంగారుపడనక్కరలేదు. ఈ వచిత్ర దేశమునకు సుఖసంతోషములు శాంతి భద్రతలు త్వరలోనే సిద్ధించును అనే దృఢవిశ్వాసముతో ధైర్య స్వైర్యములతో మీమీ కార్యక్రమముల ఆచరణకు మీరు కంకణధారులుకండి. అతి శీఘ్రముగానే యువకులు ప్రభుత్వము అస్త్రకులు అందరూచేరి భారతముయొక్క సత్త్విర్విని నిలబెట్టుదురు. నమస్తతోకాస్సుఖినోభవంతు అని సాయిసంస్థల సభ్యులందరూ సర్వమానవ సమాన ప్రేమతో ప్రార్థన పలుపండి ఉత్తమ ఆదర్శము అనాచరించి అనుసరించి మీ మీ జీవనయాత్రను సాగించండి

మీ సేవయే మీకు అధికారమునిచ్చును, అధిక స్థానమునందించును. మీరు సేవను పలుపకపోయిన, మీకు అల్పస్థానమే దొరకును. సేవకుడు కాక, నాయకుడగుటకు వీలులేదు, కొన్నికొన్ని స్థలము లందు సంస్థయొక్క ఆదర్శములకు విరుద్ధముగా కొంతమంది స్వామి మా మూలకముగా ఆదేశమియు చున్నారు, మాకు ఈరీతి అనుగ్రహమిచ్చినారు, ఆదేశమందించినారు అని ప్రచారముచేయుచున్నారు. పీరికి దోహదమిచ్చి, సంస్థల సభ్యులు కూడ తమ అర్హతను పాడుచేసుకొంటున్నారు. రెండవ ప్రశాంతి నిలయమని మూడవ ప్రశాంతినిలయమని తమకు తామే పేరు పెట్టుకొని, ప్రచారము చేసుకొంటు

న్నారు. వీటిని సంస్థల కార్యకర్తలు కని పెట్టి, సభ్యులను హెచ్చరించవలెను.

ముఖ్యముగా, కలతలకు రాజకీయాలకూ అహంకార ఆదంబరములకు అవకాశమిచ్చుక, ప్రేమభావమును హృదయమందు బరపరిచి, సాయికుటుంబ బాంధవ్యమును అభివృద్ధిచేసి, సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమలనే స్తంభములపై వ్యష్టి జీవితమును సమష్టి జీవితమును భద్రముగా రూపొందించాలి, అని శ్రీవారు ఉపదేశించిరి. ఎంత చిన్ననాని చేసిన, భగవదర్పితము అనే భావముతో సత్యబోధతో ధర్మ బుద్ధితో శాంతిభావముతో ప్రేమపూర్ణముగా దాన్ని ఆదరించాలి.

ప్రేమయోగము ననుసరించండి; భక్తియోగము కర్మయోగము రాజయోగము అన్నీ దానిలోనే ఇమిడి యున్నవి. ప్రేమయోగము మీకు విశ్వవిద్యలో స్వరూపమునే అందించును. లంతర్యాహినిగా ఆ ప్రేమ మీ కర్మలన్నిటినీ భగవత్ప్రీతి గావించును. విరాజో స్వరూపమనిన. మీరుకూడ ఆ స్వరూపములో లీనమైపోవాలి. మీరందరూ విగ్రహాధకులే! మీకు తెలియదుకానీ, దేహమనేది దేవుని విగ్రహమే. మీరు ఆ విగ్రహమునకు స్నానముచేయుచున్నారు. నైవేద్యము పెట్టుచున్నారు కదా? వాటినంతా, పూజాభావముతోచేయండి. ఇతరులనూ, అదే పూజాభావముతో ఆదరించండి, ఆరాధించండి. అని ఉద్ఘోషించి అశీర్వాదించిరి.

తరువాత, శ్రీవారు కార్యకర్తలందరికి పాద నమస్కారము చేయుటకవకాశము ననుగ్రహించితి. మృదుమధుర మందస్మితముచే అందరినీ ఆనంద పరచిరి ప్రతి ఒక్కరి హృదయములోనూ తానే నివసించి, వారికి తెలివిని హృద్విని ధైర్యమును కలుగజేస్తూంటానని విశ్వాసమును కలుగజేసిరి.

తరువాత, శ్రీవారి దివ్యసన్నిధిని హావేరి కాలేజి ప్రొఫెసర్ మడివాళర్, M.A, గారు శ్రీవారి బాల్యమును గురించి కథా కాలక్షేపము చేసి భక్తులందరినీ ఆనందపరచుటకు గావించిరి.

రాత్రి 8 గం|| కు మహాసమ్మేళనము జై జై ధ్యానములతో అయివడముగా సమాప్తమైనది,

## భగవానునిపై పద్యములకు పిలుపు

భగవానునిపై అన్ని భారతీయభాషలలోనూ, ఆంగ్లములోనూ పద్యములను ప్రచురించుటకు సంకల్పించినది. ఈ పద్యములను బాబావారి ఏబదియవ జన్మదినోత్సవమున అనగా 23-11-75 న బాబావా పాదపద్యములవద్ద సమర్పించవలెను.

భగవానునిపై పద్యములను సమర్పించు కుతూహలముగల కవులు, భక్తులు ఈ క్రింది విధముగా వాటిని మాకందింప కోరడమైనది. కవులు వారి వారి జీవిత విశేషములను సంగ్రహముగా వ్రాయవలెను. ప్రతి ఒక్క భాషకు 75 పంక్తులు మాత్రమే కేటాయించబడినవి కనుక కవి క్లుప్తముగా వ్రాసిన ఒకటి తేక రెండు పద్యములను మాత్రమే పంపవచ్చును. చాలా బాగున్నయెడల దీర్ఘమైన పద్యమును కూడ అంగీకరించవచ్చును. ప్రతి పద్యమును ఈ క్రిందిరీతిలో ప్రచురించెదము. పద్యము యే భాషతో వ్రాయబడినదో ఆ భాషలో మొదట దానిని ప్రచురించెదము. తదుపరి దానిని చేపనాగరి లిపితోనూ, ఉచ్చారణ గుర్తులతో రోమన్ లిపితోనూ ప్రచురించెదము. ఆ వెంటనే పద్యముయొక్క తర్జుమా ఆంగ్ల భాషలో ప్రచురించెదము.

పద్యములను, స్వీయచరిత్రలను పంపగోరు భక్తులు, వారి జీవితవిశేషములను తప్పకుండా పంపవలెను. పద్యమును ప్రచురించుటకు నిర్ణయించిన యెడల కవి పంపిన కాపీ ప్రెస్ కాపీగా ప్యవహరించబడును. పద్యములను పంపగోరువారు వాటిని కాగితమునకు పకవైపునే వ్రాయవలెను, పద్యమును స్వంత భాషలో, తేపనాగరిలిపిలో, ఉచ్చారణ గుర్తులతో రోమన్ లిపితో వేర్వేరు కాగితములమీద వ్రాయవలెను. ఆ పద్యములను ఆంగ్లములో తర్జుమాచేసి వేరు కాగితములమీద టైపు చేయించి పంపవలెను.

స్వీయ చరిత్రలో కవియొక్క వయస్సు వృత్తి, ప్రచురించిన గ్రంథములు, అందుకున్న సన్మానములు వగైరా వివరములను తెలియచేయవలెను.

కావలసిన ఈ వివరములను పద్యములతో సహా ఈ క్రింది చిరునామాకు 1-8-74 తోగా అందునటు పంపవలెను. వాటిని 1-8-74 ముందే పంపిన మరీమంచిది.

ఉచ్చారణ గుర్తులతో రోమన్ లిపి విషయములను తెలుసుకొనగోరిన కవులు ఆ విషయములు తెలియపర్చిన వాటిని విపులముగా తెలియచేయగలము.

బృంహావన్. వైట్ ఫీల్డ్ తెలు ఫోన్లు నగర్ కాకుగోడి పోస్టు,  
బెంగళూరు జిల్లా కర్ణాటక కాశ్మీరు. 1-3-74.

—వినాయక కృష్ణగోకాక్

## పుస్తక సూచి

1 పుస్తకముల వెలనూ పోస్ట్ మరియు రిజిస్ట్రేషను చార్జీలను మనియార్డరుద్వారా మాకు పంపించిన తరువాత మాత్రమే మీకు పుస్తకములు పంపించగలము.

2 నిలువలోనున్న పుస్తకములు వాటి పోస్టుచార్జీ

లు కింద తెలియజేయబడినవి. పుస్తకములు రిజిస్ట్రేషన్ బుక్ పోస్టులో మాత్రమే పంపబడును. మీకు కావలసిన పుస్తకముల వెలనూ పోస్టుచార్జీ మరియు ప్రతి అర్డర్ తోనూ రిజిస్ట్రేషనుచార్జీ రూ. 0-50 పై వివరముగా వ్యాసి పంపవలెను.

### పేట

### కన్నడ:-

#### తెలుగు:-

#### వెల పోస్టుచార్జీ

1	సత్యం శివం సుందరం(1)	4-00	0-40
2	.. .. (2)	4-00	0-45
3	మణిమాల	1-00	0-15
4	భాగవత వాహిని	4-00	0-25
5	అర్పణ	1-00	0-10
6	భగవాన్ శ్రీసత్యసాయి కథా సుధారసము	1-50	0-15
7	సందేహ నివారిణి	1-50	0-20
8	గీతావాహిని	4-00	0-35
9	వచనామృతము	4-00	0-30
10	ధర్మవాహిని	1-50	0-15
11	గీతాభాష్యకాశము	15-00	0-80
12	విశ్వోపన్యాసములు	1-50	0-15

1	నల్లం వెల ముద్రా	0-00	0-00
2	ప్రశాంతివాహిని	1-50	0-15
3	సందేహ నివారిణి	1-50	0-15
4	ధర్మ వాహిని	1-50	0-15
5	ఉపనిషత్ వాహిని	1-50	0-10
9	జ్ఞాన వాహిని	1-50	0-10
7	గీతావాహిని	4-00	0-25

#### మలయాళము:-

1	ప్రాసంగికదేశత్వంగళ	1-50	0-20
2	108 రత్నంగళ	1-50	0-10
3	వాచోత్పంగళ	3-00	0-35
4	అపతారమాహాత్మ్యం	0-50	0-10
5	ధర్మవాహిని	1-00	0-10

**అంగీకారము:-**

	భజన్ సాంగ్స్ (అమెరికన్ ప్రకటన)	2-00	0-20
2	.. (మెడియన్ ప్రకటన)	1-50	0-15
3	సత్యం శివం సుందరం (2)	5-00	0-30
4	సత్యం శివం సుందరం (3)	6-00	0-40
5	ప్రశాంతవాహిని	2-00	0-15
6	జ్ఞానవాహిని	2-00	0-15
7	నామ సంతీర్తన్	1-50	0-10
8	శ్యామవాహిని	2-00	0-15
9	సమ్మర్ హోవర్స్ ఐన్ బ్యూటావన్ 1972	5-00	0-35
10	.. 1973	6-50	0-30
11	సందేహ నివారిణి	3-00	0-15

**అరవం:-**

1	అన్ బిన్ జ్యోతి	2-00	0-20
2	సత్యం శివం సుందరం [1 భా]	3-50	0-40
3	.. .. [2 భా]	4-00	0-40
4	అవతార మొలితముదం [1 భా]	3-00	0-30
5	.. .. [2 భా]	3-00	0-35
6	భజనావళి	1-00	0-20
7	సాయిమాతా	1-00	0-10
8	భక్తవాహిని	1-50	0-15
9	సందేహ నివారిణి	2-00	0-25
10	జ్ఞానవాహిని	1-50	0-15
11	అశుభ వాక్కు	2-00	0-15
12	దివ్యజ్ఞాన తీపింగళ	1-50	0-10

**మొత్తము:-**

1	సత్యసాయి శ్యామవాహిని		
	[వత్సమాలు]	1-00	0-10

**గుణరాశి:-**

1	ఉపనిషత్ వాహిని	1-50	0-10
2	కథాసుధ	2-00	0-15
3	గీతా వాహిని	4-00	0-40
4	సత్యం శివం సుందరం (1)	4-00	0-30

**సింధి:-**

1	భజనావళి	0-50	0-10
2	ధ్యానవాహిని	1-00	0-15

**అస్సామీ:-**

1	సనాతన సారథి		
	[ప్రార్థనా గ్రంథం]	1-00	0-10
2	శ్రీ భగవాన్ సత్యసాయి		
	బాబేర్ కదా	0-25	0-10
3	దివ్యవాణి [అలైవ్స్ టు ది స్టడెంట్స్]	0-50	0-10
4	సత్యం శివం సుందరం (1)	4-00	0-20
5	ప్రశాంతి భజనావళి	2-00	0-15
6	భాగవత వాణి	3-50	0-10
7	సాయి గాథ (వత్సమాలు)	1-00	0-10

**ఒరియా:-**

1	గీతావాహిని	5-00	0-25
---	------------	------	------

## పత్రికల చందాలు, పుస్తకముల ఆర్డర్లు

1. ప్రశాంతినిలయమునుండి తెలుగు, ఇంగ్లీషు ఈ రెండు భాషలలో మాత్రమే ఈ మాసపత్రిక ప్రచురింపబడుచున్నది. వార్షిక చందా: రు॥ 5. ఒక సంవత్సరమునకు తక్కువకానీ 5 సం॥ ల కెక్కువ కానీ చందాలు స్వీకరింపబడవు.

2 చందాదారు తన పేరును పూర్తి విలాసమును స్పష్టముగా వ్రాయవలెను. మనిఆర్డర్ ద్వారా చందా పంపునపుడు పూర్తి విలాసమును కూపను వెనుకభాగమున వ్రాయవలెను.

3. తెలుగు పత్రిక కావలెనో, ఇంగ్లీషు పత్రిక కావలెనో తెలుపవలెను.

4. చందా గడువు పొడిగించుటకు, చందా పంపించు సమయమునందే తన చందా నెంబరును తెలియ జేయవలెను.

5 పత్రికలుగాని పుస్తకములుగాని V.P.P. ద్వారా పంపబడవు. పుస్తకములు కావలసినవారు వాటి వివరములను పెంకముతో పాటు తెలియ పరచవలెను.

### గమనిక

మీచందాగడువు యే నెల యే సంవత్సరమువరకు అని-మీ చందానీడ కార్డులోను, మీకు నెల నెల పంపుచున్న పత్రిక పైనున్న విలాసము కాగితములోనూ తెలుపుచున్నాము. దాన్ని గమనించి, ఆ నెంబరు ...5/-74 అని యుండిన, మీ చందా 'మే నెలకి అయిపోవునని తెలుసుకొని, క్రొత్త చందా (సం॥కు రు. 5) 'మే నెల 8.5 తేది లోపల పత్రిక యొక్క కార్యాలయము చేరునట్లు పంపవలెను.

కర్ణాటక రాష్ట్రపు బెంగుళూరు జిల్లా కాడగోడి (పోస్టు) 'బృందావనము'లోని 'ప్రజ్ఞా బృందావనీ' కుమ్రద్రణాలయమునందు కె. కె. అప్పయ్య గారిచే ముద్రింపబడి బి.వి. రాజారెడ్డిగారిచే శ్రీ సత్యసాయి యెడిటర్: యన్. కస్తూరి, యం. యె., బి. యల్

M.O. ద్వారా పైకమును పంపించువారు కూడను లోనే కావలసిన పుస్తకముల వివరములను తెలియ జేయవలెను.

6. పత్రికకు గాని పుస్తకములకు గాని పైకమును పంపించువారు తమ చెక్కులను డ్రాఫ్టులను, పోస్టల్ ఆర్డర్లను, మనియార్డర్లను "సనాతన సారథి", ప్రశాంతినిలయం (పోస్టు.) అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్, అను చిరునామాకు పంపవలెను. చెక్కులు పంపేవారు, 0-50పై (బ్యాంకి ఖర్చులను కూడా కలిపి) మొత్తమును పంపవలెను. పత్రిక గాని, లేక పుస్తకములు గాని చెక్కు పైకము వసూలైన తరువాతనే పంపించబడును.

7. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను "మేనేజరు, సనాతన సారథి, ప్రశాంతినిలయం పోస్టు, అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్" అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను. అట్లు వ్రాయు ఉత్తరములలో తమ చందానెంబరును లేక బుక్ ఆర్డరు నెంబరును, వ్రాయని యెడల జవాబు లిచ్చుటకు అలస్యమగును.

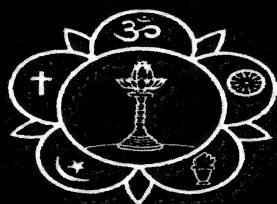
8. పోస్టుద్వారా ఫోటోలు పంపబడవు.

### —:శ్రీవారి కార్యక్రమములు:—

బాబావారు ప్రశాంతినిలయము నందున్నారా అని తెలిసికొన గోరు భక్తులు ఎడిటర్, 'సనాతన సారథి' ప్రశాంతి నిలయము (పోస్టు.) పెనుకొండ తాలూకా అనంతపురం జిల్లా అనే విలాసమునకు రిప్లయకార్డుగానీ రిప్లయ పెయిడ్ టెలిగ్రాంగాని పంపితే, లేదా కొత్త చెబువు 30 P.C.O. ఫోన్ చేసితే తెలుపగలము.

ప్రయాణము సల్పు బాటసారి చీకటి పడగానే  
 విశ్రాంతికొరకు ఒక సత్రము చేరునట్టిది ఈ లోకం.  
 తెల్లవారినదాకనే అక్కడ ఉంటాడు. తెల్లవారగనే  
 ఎక్కడికి తాను పోవలెనో అక్కడికి ప్రయాణమవుతూ  
 ఒక చోటునుండి మరొక చోటుకు పోతూవుంటాడు.  
 ప్రస్తుతము ఈ జన్మలో పూర్తిగా మునిగిపోక, దీనిని  
 ఒక సత్రము క్రింద చూచుకొన్న యుక్తము,

— బా బా



# సనాతన

# సాహిత్యం



పచ్చిక పావురం

సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమలద్వారా మానవజాతియొక్క

సామాజిక నైతిక అధ్యాత్మికాభివృద్ధికర్పితము

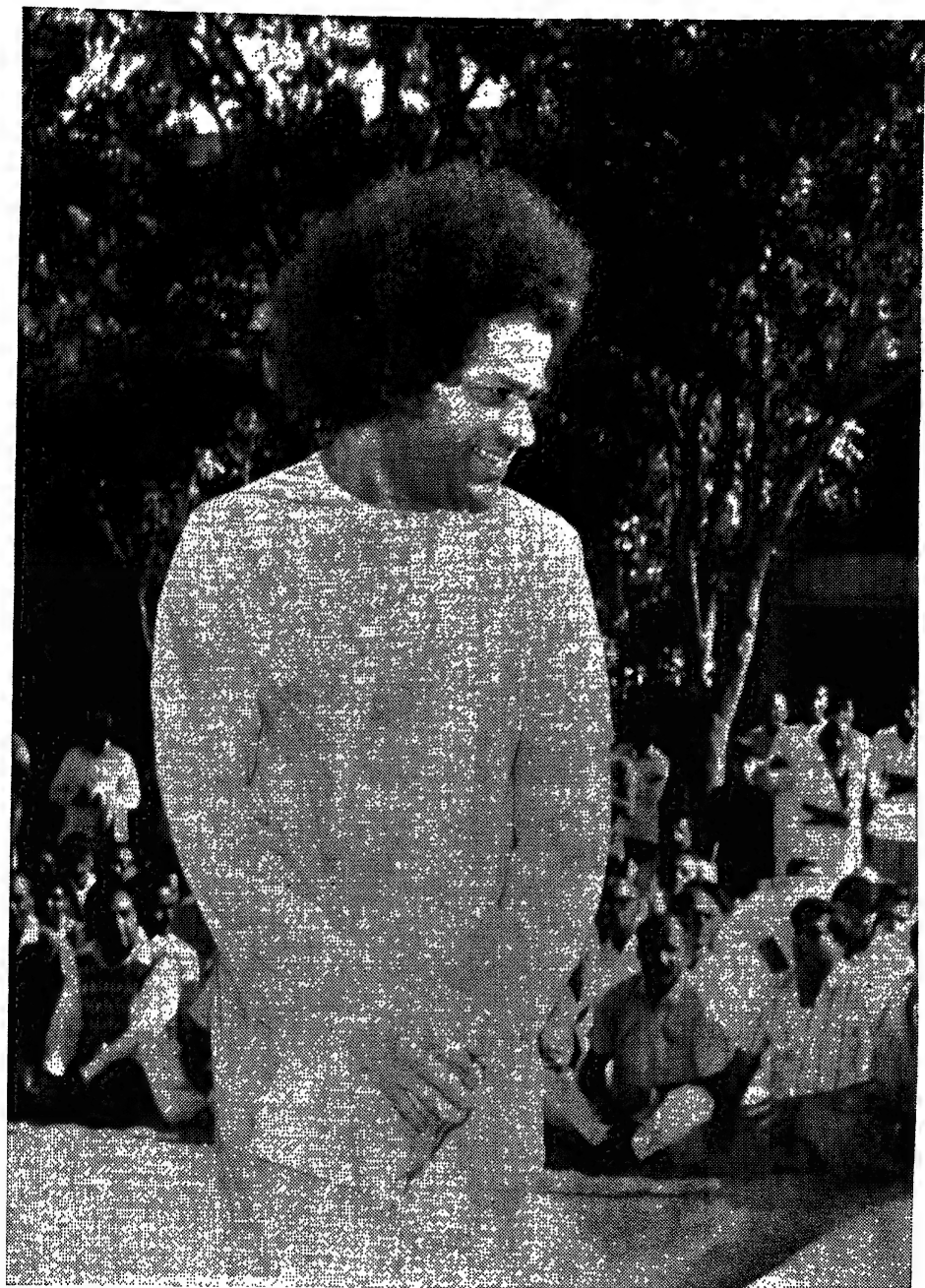
సంపుటము 17                      మే, 1974                      సంచిక 3

~~~~~

విషయానుకమణి

హృది కందర తామస భాస్కర హే ! .... (చిత్రము)

|                           |                           |      |    |
|---------------------------|---------------------------|------|----|
| రామకథా రస వాహిని (52) :   | భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా   | .... | 65 |
| భయమెందుకు.?               | తారకాదాస్                 | .... | 70 |
| “ ఆనంద ” సంపత్పరము :      | శ్రీవారి దివ్యబోధ         | .... | 73 |
| “ దివ్యాత్మ స్వరూపులారా ” | దత్తపేరె                  | .... | 76 |
| ఒక ప్రశ్న :               | “ఎకనామిక్ టైమ్స్” బొంబాయి | .... | 77 |
| అనుగ్రహ వాహిని (సల)       |                           | .... | 80 |
| సాధకురాలి అనుభవము :       | కుమారి లక్ష్మీరాజ్        | .... | 83 |
| ద్వితీయా గమనము            |                           | .... | 87 |
| భాగ్యనగరము (సం)           |                           | .... | 92 |
| ఆనంద వార్తలు              |                           | .... | 94 |
| పుస్తకసూచి                |                           | .... | 95 |







## రామకథా

### రసవాహిని

భగవాన్ శ్రీనత్యసాయిబాబా

52

వినతైన స్వప్నము

తెల్లవారగనే చిత్రకూట పర్యవమునకు నమిపమునందే వున్నాచుని తెలిసికొని యెప్పుడెప్పుడు రామలక్ష్మణ, సీతా మాతను చూతుమా అని ఉవ్వెళ్లూరుచూ ప్రయాణము సాగించిరి, మధ్యాహ్న సమయమయ్యెటప్పటికి, మందాకినీ నది కట్టము వినిపించెను. చిత్రకూట పర్యవము కనిపించెను. అపర్యవమును చూచిన తక్షణమే అయోధ్యావాసులు, భరత శత్రుఘ్నులు, సాష్టాంగ నమస్కారములు గావించిరి. మార్గాయానముచే నడువలేనివారు సహితము వీసుగంత బలమును పొంది త్వరత్వరగా నడువ సాగిరి. వాటి దేహములను విమాత్రమూ లెక్క చేయలేదు. పల్లకి మోయువారల పాదములు రక్తములు కారుచున్నమా, వారేమాత్రమూ లెక్కచేయక, రాసునందరగన నిమితము, జయ

జయ నాదములు పలుకుచూ హమా! హమా! అని స్మరించుచూ తీవ్రముగా నడువ ప్రారంభించిరి.

ఆ నాటి తెల్లవారక మునుపే రాముడు మేల్కొని, ఈ నాడు తండ్రిగారు అమితముగా తలపునకు వచ్చుచున్నారని సీతతో తెలిపెను. అంతలో సీత, నాథా! నాకు స్వప్నములు యే నాడునూ రావన్న విషయము నాకు తెలుసు. అయితే రాత్రి, చాలా వినతైన స్వప్నము వచ్చెను. అది స్వప్నము కాదనే తెప్పవచ్చు. పి వియోగ దుఃఖము చేత భరతుడు శత్రుఘ్నుడు కృశించినటులను నారు క్షణమైననూ అయోధ్యలో ఉండుటకు అష్టపదక మన చెంతకు వచ్చినటులను, వారితో అయోధ్యావాసులే కాక, రాణులైన కౌసల్యా, సుమిత్రా, కైకేయిలు కూడా మన చెంతకు వచ్చినటులను చూచితిని, అని కన్నీరు కార్చెను.

అంత లక్ష్యముని వినిన తమ్ముడా సీత న్వప్ప వృత్తాంతమును వింటిని కదా. ఇది సుఖ సూచన కాదు. మిగిలిన పాత్ర దరూ సీతకు కనుపించినాడు. తండ్రి మాత్రమే నాకు కనుపించినాడు. వీరందరితో సంబంధము లేక తండ్రి చేరుగా వుండినటుల కోరినటులు, ఆశుభముగా వున్నది, అని ఆశుభముని తలచిన తక్షణమే మనము స్నానము చేయుట మంచిదని తలచి ముగ్గురు స్నానము చేసిటులై నదికి వెళ్లిరి. ఇంతలో అకాశమున పరుల గుంపులు గుంపులుగా యెగిరినది, ఉత్తరదిక్కున దూతిచే కప్ప బడెను, అనేక భద్రముగములు అరచుచూ అటూ యిటూ పరిగెత్తజొచ్చెను. ఇంతలో దీనికి కారణమేమని విచారించి లక్ష్యముడు యెత్తెన న్వక్షమను ఎక్కి చూచెను. యెదో చతురంగ జలసమేళనై రాజా వచ్చుచున్నట్లు గుర్తించెను. అనార రాములకు తెలిసెను. అది సీత న్వప్ప త్వక్ష్మమే బంధువుడనని లక్ష్యమునికి తెలిపి త్వరగా వర్షకాలం వెళ్లుట మంచిదని తెలిసెను.

#### చతురంగజయముతో

ఇంతలో భిల్లులూ, కిరాతులూ, వనవాసులూ పడ గెత్తుకొని వచ్చిరి. రామా ఎవరో రాజా చతురంగ జలసమేళనై వచ్చుచున్నాడనియు, ఆ రథ నునకు ఆ కథాకమే వచ్చినయూ, ఆ సతాకము అనికె తెల్లు గుర్తుగా వున్నదనియు తెలిపిరి. సీతారామలక్ష్యములు విశ్చంకయముగా అది భరతుని కథమని తెలుసుకొనిరి. ఇంతలో లక్ష్యమునికి వత్సమేళనై, రామదర్శనార్థమై వచ్చుచున్న దనుకొనిన సమేళనై వచ్చునా?

అ దుర్బాధురాలైన తల్లి మాటలు విని రామునితో పోరాడి, కాశ్యతంగా తానుని అనాథ్యలో అడుగుపెట్టినవ్యక్త చేయ నిమిత్తమే వచ్చుచుండునని తనలో తాను తలచి మండిపోయెను.

కల్దైలునామెను, పలాకులు కరువుగా మారెను. రాములు గ్రహించి "లక్ష్యణా! శాంతింపుము భరతుడు గుణశాలి, అతని ప్రేమను యెవ్వరునూ వర్ణించలేదు. ఇష్టానుకూల సంకమను కొలనుకు భరతుడు తామరపుష్పము వంటి శోభను కలిగించును. అట్టి పవిత్రుని మీక అపవాదులు వేయుట న్యాయము కాదు" అని భరతుని భావములను వర్ణించుచు లక్ష్యముని శాంతింపజేసెను.

ఇంతలో భరతుడే శత్రుఘ్ను సమేళనై, పరివారముతో రామదర్శనార్థ మేతెంచుచుండి నటుల అతని కోయల ద్వారా తెలిసెను. అ నుమంగళ వర్తమానము విని రామచంద్రుడు సంతోషించెను. శత్రుత్వాల సరోదహముల పలే కమలలోచనములు జలపూతములయ్యెను.

రామలక్ష్యములు స్నాన సంస్కారములు ఆచరించి పర్వకాలకు వచ్చునప్పటికి భరత శత్రుఘ్నులు వారిని చూచి రామా, రామా అని పరితపించుచూ పరువులితుచూ వచ్చి రాముని పాద మాలపైపడి విలపించిరి. వారి విరూగ పరితాపమును గమనించిన లక్ష్యముడు, తను తలచిన భావములు తప్పని తెలిసికొని తనతో తాను బాధపడెను.

#### అనందముఃఖ మిత్రాశ్రమము

భరత శత్రుఘ్నులతోపాటు తాను కూడనూ కంటిధారలు కార్చుచూ విజారముతో తలవంకు

కొనెను. రానుచుండ్రుడు సోదరుడైన భరత క్రతుఘ్నులను ఓదార్చుచూ కాంతింపజేయు చుండగానే, చతురంగ బలముతో తల్లి కొనల్య, సుమిత్ర కైకేయితో మంత్రులు, గురువుగరైన నశిష్ఠులవారూ, బ్రాహ్మణులూ, పండితులు, రామ చంద్రునిచూడనోడనే, ఒక వైపున దుఃఖమును మరొక వైపున ఆనందమును ధరింపలేక ఆనంద ఊఁబిమ్మలమైన రోదనలు నలిపిరి. అరణ్య మంతయూ దద్దరిజ్జనట్లు, రామా, కామా ఆన్న పలుకులు, విన్న ముట్టెను.

రామచంద్రుడు అందరిని క్షేమ సమాచార ముల విచారించి ఓదార్చి నెమ్మదిగా తల్లుల దగ్గరకు వెళ్లి అమంగళముగా వున్న దృశ్య ములను చూడలేక పోయినాడు. కారణమును తెలిసికొని, తండ్రిలేని కొరతకు కొంత విచారించి, లక్ష్మణుని పిలచి, విషయములను తెలిపెను. అయితే లక్ష్మణుడు విషయమును విపులముగా తెలిసికొనిన మంచిదని తలచి, సుమంతునితో అయోధ్యా పరిపాలన విషయమును, దశరథుని వార్తలను తెలియజేయుమని కోరెను.

ఆత సుమంతుడు వట్టరాని దుఃఖముతో నేల కూలి, “లక్ష్మణా! అంకెక్కడి కశరభుడు, మీ వియోగ బాధతో భస్మమయ్యెను, అయోధ్య అరణ్యముగా తయారైనది. ఎందు చూచినా విచారమే, యెక్కడ చూచినా రోదనే. కేవలము జనులే కాక, పక్షి, పక్షి, మృగాదులు నయతము మీ వియోగముతో ప్రాణములు విడచినవి. సేరినవి మీ రాకతై నిక్షిప్తమయినవి,” అని తెలుపుచుండగానే లక్ష్మణుని కంటిధారలు జల జల వ్రాలెను, స్థిలించిపోయెను.

నూరుమాటాతక బాములచెంతకు వచ్చి అంత హేళనము సంభవించునని కలయందైననూ తలంచవైతిని, తండ్రిని అంత్యసమయము నందైననూ చూడనైతిని, అని బాధపడుచున్న లక్ష్మణుని చూచి, రాముడు “జరిగినదానికి చింతించ నక్కరలేదు. కాయములు నీటి బుడగలు. అవి అస్థిమూలు. నేడు కాకపోయిన రేపటికైననూ వీడక తప్పదు,” అని నితీవాక్యములను బోధించి స్నానమాచరించుటకై నడికి వెళ్లిరి.

### నిర్జలోపవాసము

అంతలో జానకి అత్తలను దర్శించి పాద ములకు నమస్కరించి, గురు నత్తి పాదములకు నమస్కరించి, పురస్రీలను ఆగరించి స్తక్కరించి నది. సీతను చూచి క్షణమే అత్తలు గొల్లన యెడ్యసాగిరి. పురస్రీలు కూడను అనుక్రమార నుండరి దుర్దశను చూచి భరించలేని దుఃఖముతో విలపించిరి. దశరథమహారాజు స్వర్ణస్థలదైన విషయమును తెలిసికొని జానకి పునః పునః అత్తలకు నమస్కరించుచూ, అయ్యో! నేనెంతటి దురదృష్టవంతురాలను, మా పై గల ప్రేమచే కదా మా వియోగమును భరించలేక మహారాజా ప్రాణములు విడెను. అనుచు సజ్జము వలే హృదయమును భేదించునట్టి దువ్వారము వినిన జానకి రాణులతో గూడి యెడ్యసాగెను. అనాడం దరూ నిర్జలోపవాసమును మాత్రము జేసి, విచారముతో కాలము గడిసిరి.

అంత రెండవ దినము ప్రాతఃకాలమయ్యెను. అప్పుడు గురువుగారి లక్ష్మి ప్రకారము రాముడు భక్తి శ్రద్ధతో పితృకార్యమును శాస్త్రోక్తముగా గావించెను.

“ గంధేవ యముడేదైవ గోదావరి సరస్వతి, నర్మదే సింధు కావేరి జలైస్మిన్ పన్నిథిం కరు ” అని చెప్పటవలన, తీర్థము పరిశుద్ధమగు నట్లు శ్రీరాముడు స్వయంవ్రాణ జేయుట వలన, పితృకార్యములకు పవిత్రత వచ్చెను.

### ప్రజల వ్యాకులము

రామలక్ష్మణులు, భరత శత్రుఘ్నులు, తల్లలతో, సీతామాతతో, పురజనులతో, గురువు గారైన వశిష్ట మహర్షితో రెండు దినములు కాలము గడిపిరి. రెండు దినములు గడచిన తరువాత శ్రీరాములు గురువుగారి చెంతకు వెళ్లి, స్వామీ! ఈ ప్రజలందరూ కందమూల ఫలములు భుజించి, జలము వ్రాచి కడుకట్టములు పడుచున్నారు. భరత శత్రుఘ్నులను తల్లలను చూచిన తరువాత నొక నిమిషము ఒక యుగముగ గమపించుచున్నాడి. తాము వయస్కులైన గరమునకు వెళ్లుట మంచిది. తామందరూ ఇదట ఉండిరి. మహారాజా స్వర్గస్థుడయ్యెను ; నేను విస్తరించి చెప్పట భావ్యము కాదు. ఉచితమగునట్లు వ్యవహరింపుడు అని నమస్కరించెను.

అంత వశిష్టులవారు “రఘునాథా! ఎందులకు వివిట్లు పలుకుచున్నావు. రెండు దినముల నుండి ప్రజలు ఏ ముఖరవిందమును చూచి యెంత సంతోషించుచున్నారో యోచించవైతివి.” అని పలికెను.

ప్రపంచ వాయువు వీచినపుడు నముద్రముపై పోవుచుండిన పడవ తల్లడిల్లు విధమున శ్రీరామ పదనములను విని జనులు వ్యాకులయిరి. అనుకూల వాయువు వీచినపుడు పడవనిరుపద్రవ

ముగ పోవునట్లు మునిశక్త్యుని మంగళపదనములను విని స్వస్థచిత్తులయిరి. మందాకిని నదీలో త్రికాలములూ స్నానము చేసి, సాత్వికమైన, విరివిగా లభించు వివిధ ఫలములను భుజించుచూ, సీతా, రామ, లక్ష్మణులను కన్నులారా చూచుకుంటూ, నిత్యమూ రామ సంభాషణలతో ఆయోధ్యనే మరచి హాయిగా పున్న జనులకు ఆయోధ్యకు తిరిగి వెళ్లుటకే మనసొప్పకుండెను.

సీత అత్తలను సేవించుచూ వారల నోదార్పుచూ తాను ఆర్యమున నమస్త సుఖములతో ఎట్టి కొరతయూ లేక హాయిగా జీవితము గడుపుచున్నానని అత్తలకు యెంతో ధైర్యమును తెలుపుచూ వర్ణించుచున్న సీత పలుకులు అత్తలకు ఆశ్చర్యము కలిగించెడివి, ఆనందము నందించెడివి. సీత గుణగణములు వారికి అమితమైన ధైర్యము నందించెడివి.

### వియోగ విలాసములు

భరతునకు రాతి నిద్రకాని పగలు ఆకలి కాని లేదు. ప్రజలెంత రాముని చూచి సంతసించుచున్నారో, భరత శత్రుఘ్నులు రాముని చూచి అంత విచారించుచుండిరి. భరించలేక జక కాలమును వృథా గడుపుటకు మనస్కరించక, గురువుల పాదములపై బడి రామ చంద్రుని సీతాసమేతముగా ఆయోధ్యకు వచ్చునట్లు చేయవలెనని ప్రార్థించుచూ, అనేక విధముల బ్రతిమలాడిరి. వారి వియోగ, విలాసమును గమనించి, గురువులకు శ్రీరాముని తత్వము తెలిసినప్పటికిని రాముడు పితృవాక్య పరిపాలనలో యే మాత్రమూ చూర్చుచేయడని,

అడిగిన మాట తప్పడని యెరిగియూ, భరతుని తప్పిస్తే, రాములను దెంతకు రప్పించుకొని, “ఓ రామా! భరతుని విన్నవమును అలకింపుము.

సాధు సమృతమును, లోక సమృతమును, రాజనీతి కనుగుణ్యముగను పేద సమృతమగు నట్లు నందరింపుము” అని, వశిష్టులవారు అజ్ఞాపించిరి. గురువునకు భరతుని మీదనున్న నాత్మల్యమును రాముడు గమనించెను. మరింత ఆనందముతో, భరతుడు ధర్మధురంధరుడనియు, మనోవాక్కాయ కర్మబద్ధే ఆతను తన సేవకు డనియూ, తన కనుకూలముగా ప్రవర్తించుననియూ, రామునకు తెలియును. గురువాజ్ఞ నను

సరించి మృదుమధురమగు మంగళవాక్యములను శ్రీరాముడు పలికెను.

“స్వామీ! మీరే సాక్షి, తండ్రి పదముచే సాక్షి! లోకములో నాకు భరతుడువంటి తమ్ముడు మరొకడు లేడు. గురుని చరణముల యందు ఆనురాగము కలవారు అదృష్టవంతులు. మీకు అతని మీద యింత దయకలదు కనుక అతని అదృష్టము నెవరు చెప్పగలడు. నాకంటే భరతుడు చిన్నవాడు. అతని ముఖమునెదుట అతనిని స్తుతించుటకు సంశయించుచున్నాను. భరతుడు చెప్పినట్లుల నడచుకొనుట, యుచితమని నా అభిప్రాయము”, అని నమస్కరించి కూర్చొనెను.

సశేషము

“న కర్మణా, న ప్రజయా, ధనేన, త్యాగేనైకే అమృతత్యమానమః” అమృతత్యమును కర్మకాండలతో, జన్మతో, ఐశ్వర్యముతో కాక, పరిత్యాగమువలన మాత్రమే పొందవచ్చును. ఈ విధముగా వేదములు ప్రకటించుచున్నవి. నేడు మీరందరూ చేయవలసిన సేవయే అట్టి త్యాగము యొక్క శిక్షణతో మొదటి పాఠము. సేవ ఉత్తమోత్తమమైన సాధన; కారణము, భగవంతుడే మానవాకారము ధరించి మానవ సేవకొఱకు దిగి వచ్చి, మానవాళి మరచిపోయిన ఆదర్శములదిక్కుగా త్రోవ చూపుచున్నాడు. కాబట్టి, మానవుడు తోటిమానవునకు సేవ చేసిన, భగవంతుడెంతగా సంతోషించునో ఊహించండి.

—రాజా



## భయమెందుకు ?

“నేనిక్కడుండగా భయమెందుకు ?” అని, వాటి కోర్కె తీడేడునో లేదో అని అనుమానించువానికి తరచు బాబా యిష్టానుసారం చూపి. తక్షిస్తానని చెప్పినప్పటికీ యింకా భయపడే రోగగ్రస్థులకు, నిరాశాపరులకు, కష్టాలలో యున్నవారికి, జాబా షిర్టిలో యున్నప్పుడు కూడ ఇదే చల్లని ప్రశ్న వేస్తూయిండేవాడు. వాడు కుడి హస్తమును భుజమువరకు ఎత్తి మనకు చూపు తున్నప్పుడు, అభయహస్తమని అనగా భయము నివా రించే హస్తము అని తరచు మనం అనుకుంటూ యుంటాము. బాబా అభయ హస్తము చూపుచు, దాని ద్రింద, నేనిక్కడుండగా భయమెందుకు అని ముద్రించబడిన చిత్రపటములను, పూజా మందిర ములందుంచి, భక్తులు స్వామి సదా వారి విషయాల్లో ఆ ప్రవక్ష జరిపించవలసిందిగా ప్రార్థిస్తూయింటారు.

జనాన్ని చాల తిగ్గరగా మాట్లాడవచ్చని హెచ్చరించుటకే, వారి హస్తాన్ని అట్లా యెత్తుతూయింటారు, అని ఒక రోజున బాబా అన్నాడు. నిజం. నిపు నెమ్మదిగ మాట్లాడుతున్నప్పుడు, కోపం అణగుతుంది, గర్వము తగ్గుతుంది, మాటలతో నెగ్గాలనే కోరిక కూడ అరుపులోయింటుంది, క్షమ (సహనం) కూడ పెరుగుతుంది. ఆరచుట, కేకలు, వేయుట, తంజాలు చెప్పకొనుట, టిట్టుట, ఈ విధమైన చెడ్డ అలవాట్లు, ఇతరులలో, తిరస్కారం, విరోధములను తెచ్చగొట్టి, భయమునకు దారితీయును. మనిషి తన కంటితో

కూడ అరుస్తాడు. ప్రతి ఇంద్రియము కూడ గోల చేసి మనలను భయములోనికి లాగగలదు. కనుక బాబా అనే దేమిటంటే, “నీ ఇంద్రియాలను గట్టిగ పిలువనీయుట, వాటిని స్వైగహముతో ఉంచుము, అప్పుడు నిపు భయపడకలసిన అవస్థరముండదు.” నాలుక, తదితర ఇంద్రియాలు మూత్రమే, గాక, మనస్సు, దాని చలనత్వము ; బుద్ధి, దాని నావదించి యున్న మాయ ; అహంభావము దాని హాస్వాస్యద మైన స్వేచ్ఛలు మొదలగువాటికి, నిరోధాలను (బ్రేకులు) కల్పించుకొని, ఆ నిరోధాలను యెల్లప్పుడు అవి సరిగ పని చేస్తున్నవో లేదో పరీక్షించుకుంటూ ఉండవలసిందని, ఆ పైకి యెత్తబడిన హస్తము సూచిస్తూ యుంటుంది.

బాబా “ఇక్కడ” అను పదముతో మనకు బోధిస్తున్న దేమిటి? “నేనిక్కడున్నాను”, అన్నప్పుడు, వారెక్కడున్నారు ? పూజామందిరములోనా ? పూజా మంత్రపము మీదా ? గోడ మీదా ? ద్వారముపైనున్న చెక్క మీదా ? లేక హృదయములోనా ? మనము యెల్లప్పుడు, జాబా అభయ హస్తమును చూపుతున్న చిత్రమును చర్చులో పెట్టుకొని యుండవలెనా, లేక మన శరీరముపై ధరించి యుండవలెనా ? బాబా ప్రతిజ్ఞాపూర్వకంగా, ‘వెంటనే, జంటనే, వాటనే, కంటనే ఉన్నాను’ అని చెప్తాయంటారు ; ఈ అనుభూతిని అనేక వేల మంది అదృష్టవంతులూ

పోందియున్నారు. కాన బాబా 'నేనిక్కడున్నాను' అని చెప్పుటలో అర్థము, వారు సర్వాంతర్యామి అని ప్రపంచములో ఆన్ని ప్రాంతాలతో ఉన్న ప్రజా నీకము, వారెక్కడున్నా, బాబా 'ఇక్కడే' వున్నట్లు వారు అనుభూతి పొందుచూ యుంటారు. నార్యే దేశస్తుడైన జోహనెస్సన్ బైడేమన్ అను వతనికి, బాబా వైట్ ఫీల్డులో స్పష్టించి బహుకరించిన ఉంగరమును అతను ఒక నెల క్రితం చిట్టగాంగ్ నడిలో పోగొట్టు కున్నాడు. దానిని అతనికి తిరిగి ఋస్తూ బాబా అన్నారు "ఇది నా చేతులో పడ్డది. నేను అంతటా యున్నాను, అది ఆ నదిలో పడ్డప్పుడు నేను ఆ నదిలో యున్నాను." కాన బాబా 'యిక్కడ' అంటే దాని అర్థము 'అంతటా' అని. వారిని పిలుపుము; వారు సమాధానం యిస్తారు. బాబా శ్రీరామునివలె "సర్వ జీవులకు నేను అభయ ప్రధానం చేస్తాను, ఇది నా ప్రతిజ్ఞ" అని ప్రకటించారు. సాయిరాముడు కూడ అదే ప్రతిజ్ఞ చేశారు. జాబా 'భయమెందుకు' అనుటలో 'భయము' అను పదము ఏమి తెలియ చేయును? భయము అనగా, వ్యాధి, మరణ భయములు మొదలగు వాటిని సూచించును; యెల్లప్పుడును, మరణమునుంచి తప్పించుకొనుట శక్యము కాదని వక్కాణించి చెప్పుతూ, యా భయాన్నుంచి మనము రక్షిస్తూ యుంటారు, మరణమన్నది, మనం యీ పాతకాలలో, ఒక కాల ప్రమాణాన్ని పూర్తిచేసి, మరి యొక కాల ప్రమాణంతోకి పోవుటకుంటిది. మరణమును గూర్చి భయపడుట శుద్ధ అవివేకము, వృథా శ్రమ అని బాబా శోధిస్తున్నారు. బీదతనము, తేక లేమితనము అనే మరియొక భయము కూడ యున్నది. ఒక దేశద్రుమ్మరియైన పండితునికి బాబా ఉత్తరంలో యీ విధంగా వ్రాశారు. 'వేమ అన్ని లోకాల్లోని జీవరాసులను పోషిస్తూ వారికి ఆహారాన్ని

ఋస్తూయుంటాను, గాన నీవు చాల బీదవాడవు అని అనుకోవద్దు నేను నీ కుటుంబాన్ని పోషించనంత మాత్రాన! నీకు కొన్ని గుణపాఠాలను నేడ్చుటకై నీకు యీ కష్టాలను, అవేదనలను కలుగ చేస్తున్నాను." ఈ సత్యమును తెలిసికొన్నవారు, యేమి జరిగినా, భగవత్పంకల్పముగనే భావించురు. భయము, తొట్టుపాటు, భంగారు పడవలసిన అవసరము లేదు. చాల అనందము చెందాలి. ఎందువలనంటే, యీ కష్టాలు, బాబాకు మన పై గల కరుణ, ఋషము వలననే; మనకు ఇంకా కొన్ని పాఠాలు చెప్పి, మనం గమ్యాన్ని సాధించుటకు సూచనలు అని గమనించవలెను.

బాబా, వాటి భక్తుల హృదయములలోని భయోత్పాదనవలన కలుగు అంబోళనే కాక, సర్వుల హృదయాలతో భయోత్పాదనకు ప్రతి చర్య చేస్తూనే యుంటారు. ఆ తదితరులు ఎవరైనా నున్నప్పటికినీ, సత్యసాయిగా అవతరించిన యీ నిరాకార మూర్తిపై తో విధమైన దృక్పథములు కల్గి యున్నప్పటికినీ, ఒకరు బాబావారి వద్దకు వచ్చినా రాకపోయినా, వారిని గూర్చి తెలిసినా తెలియకపోయినా, 'దైర్యము' అనునది కావలయును అని గుర్తించినా, లేకపోయినా, బాబా దైర్యమును సర్వులకు యిచ్చుటకు అవతరించియున్నాడు.

జాబా 21 సత్యశక్తిమును అనుసరించుట వారి శోధకునికి యీ క్రింది విధంగా వ్రాసారు: "అనంతాన్ని ప్రసాదించి, మాత్రులను తక్షించుటకు నేనవతరించితిని", "తక్షణ" అనగా భయము బాధింపండి తప్పించుట అని అర్థము. అనగా, శత్రు బాధింపండి. దుష్టశక్తులనుండి, కుష్టప్రేరేపణల

నుండి, భావమునుండి, రక్షించుట అని గ్రహించవలెను. సాయికి, 'జతరుటు' 'దూరపువారు' 'దగ్గరవారు' అని యెవ్వరూ లేరు.

'అందరు సాయియే' అని కూడ బాబా వక్కాణించి చెప్తాయంటారు. ప్రతివారిలోను సాయి ఉన్నారు. బాబా చెప్తాయంటారు, "నీవు కఠినకొనే ప్రతిమనిషి ద్వారము పై నాచిత్రపటము గల ఒక గృహమే. వానిలోని సాయిని పూజింపుము. నన్నుగాని, నా పటమునుగాని గౌరవించునట్లే వానిని కూడా గౌరవింపుము." అందరు సాయియే అయినప్పుడు, యెవరిని గూర్చి భయపడవలెను? ఎవరు మనకు హాని చేస్తారు? అని బాబా అంటారు. "నీ ప్రేమ, నీ కంటిని పొడుస్తుందని భయపడవు కద. నీ ప్రేమే నీ జేబులోని ధనాన్ని అపహరిస్తాయని భయపడవు కద. నీ పళ్లు నీ నాలుకను కసిగ, రెండు ముక్కలుగ కత్తిరించునని భయపడవు కద," ఉపనిషత్తులు "ఏకత్వమునందు, యెవరు యెవరిని గురించి భయపడవలెను?" అని అడుగుచున్నవి. సాయి సత్వలలోను ఉన్నారని ప్రకటించి, వారు భయమునే దానిని కూకటి వ్రేళ్లతో తీసివేసినారు. దీనిని బట్టి, బాబా ప్రకటించిన, యింకొక విషయము కూడ గుర్తుకొస్తుంది. "నేనే యిక్కడుండగా, భయమెందుకు?" సాయి భక్తులకు "నేను" అనగా

సాయి అని అర్థము. వేరు నామములతో సాయిని భజిస్తున్న యితర భక్తులకు "నేను" అనగా ఆ యితర నామములు. వారు నిర్భయులుగ నుండవచ్చు. ఏలనన ఆ నామములు గల దైవము, వారిలో నున్నట్లే, ప్రతి ఒక్కరిలోను యున్నారు. "అహం" సాయి అనే సముద్రపుతరంగము. "సోహం" (నేనే వారు) అహం బ్రహ్మాస్మి (నేను బ్రహ్మను) తత్వమసి (నీవే అది), నేనే అది అయినప్పుడు, దానిని గూర్చి యెందుకు భయపడాలి. ఎవరు కూడ తన ప్రతిబింబాన్ని అద్దంలో చూచి భయపడరు కద. ఎవరుకూడ వానిని వాడు ప్రేమిస్తాడు కాని వానికి వాడు భయపడడు.

ప్రపంచ వివరించిన శాస్త్రోక్తులలో సత్యాన్ని కప్పి వుచ్చే ద్వైత భావము యిమిడియున్నది. అని అంటారు బాబా. దానిని సాయి కృపవలన స్వయం ప్రకాశ శక్తిచే తీసివేసినయెడల "అది" అనునది మిగులును. అద్వైత భావాన్ని, ఉద్ఘాటించుటకు, ఆ అనంద తన్మయతను వెలిబుచ్చుటకు వేరు మార్గమేమీ లేదు; "ఉన్నది" అనునది మాత్రమే గలదు "ఉండెను", "ఉండును" అను హద్దులు లేవు. ఆ అభయ హస్తము, ప్రతిజ్ఞ చేసి నట్లుగనే, యీ ప్రకాశము అనుదానిని అన్ని జీవరాసుల పైన వెదజల్లును.

—కారకాదాస్

## ఆనందసంవత్సరము

నేడు అన్ని దేశములలోనూ మానవులు అత్త తప్పి కొత్తై స్వాతంత్ర్యములై అత్తనుతి చేసుకొనుటము, పరినిత చేయుటము, శుష్కభాషణములతో సంతోషించుటము వీటితో నిరతులై ఈర్ష్యాసూయలను పెంచి అశాంతిలో మునుగుడున్నారు. మంచి ఆదర్శములను ఆచరణలో పెట్టి, సార్థక కీర్తిని సంపాదించక, తమ దుశ్చర్యలవలన సమాజములో భయాందోళనములను నెలకొల్పచున్నారు.

ఈ దినము ఈగాడి పండుగ అని మిరలదరూ ఇవ్వుట చేరారు కానీ, యెన్నో లక్షల ఈగాడులు వచ్చి పోయి నాయి కదా ? ఈ ఈగాడి కూడా అంతే ! ఇక కూడా వచ్చినదీ, పోవుచున్నది. అయితే, కొత్త సంవత్సరమును కొత్త జీవిత పథమునందు అభివృద్ధి పొందుటకుపయోగించిన, అది నిజమైన సార్థకత ; అట్లు చేయుటకు ఈ పండుగ హెచ్చరించును ; అది శ్రీ దీనియొక్క ప్రధాన ఉద్దేశము

కొత్త సంవత్సరపు పేరు కూడ బాగున్నది ; ఆనందవాసు సంవత్సరము, ఆనందమును అంతః కరణ పరిశుద్ధిచే సమాపిసేవచే, అత్యున్నత సాధించుటకు. పవిత్ర కర్తవ్యములను భగవదర్పితముగా నెరవేర్చుటయే ఆనందానుభవమునకు ముఖ్య సాధన. రామ అని మీ పేరుండవచ్చు, మీ వ్యక్తిత్వములో రామతత్వము వికసించిన అప్పుడే, ఆ పేరుకు సార్థకత. ధర్మజ, ధర్మరాజ, అని పేరు పెట్టు

కుంటే యేమి భము ? ఆ పేరుతో ఆనందముండదు ; శ్రద్ధాచరణముతో శాంతిసంతోషముల వందకొనే ప్రయత్నమునకు పూనుకొన్నప్పుడు దానికి సార్థకత, అర్హత. “ఆనంద” అనే పేరుకు కూడ అంతే !

భగవంతునిచ్చిన, బుద్ధిని బలపరచిన, తనబల బలవృద్ధి చేసికొన్న మీ సార్థకత లేదు. జైవబలము ధర్మబలము అత్యవసరము. ధృతరాష్ట్రునికీ ఇవి రెండూ లేవు కాబట్టి, ఆయన పంకము సర్వ నాశము పొందినది ! మానవుడు తన కర్తవ్య కర్మ వేమి అని గుర్తించి వర్తించటము లేదు. కాలము చంగమారుతముయొక్క వేగముతో పరుగిడేది అటున గమనించటము లేదు మరణము దగ్గర దగ్గరకు వచ్చు చున్నదని కూడ యోచించటము లేదు. మానవత్యముయొక్క విలువను, దాని గురియేమి, ఉద్దేశమేమి అని ఒక తీక్షణమైన వివేకముతో విచారణ చేయుటము లేదు. సర్వ జీవులయందూ అంతర్యామిగా వర్తించుచున్న పరమాత్ముడే తనలోనూ అత్యుపముగా వర్తించుచున్నాడనే సత్యమును తెలిసికొనేదే మానవుని లక్ష్యము.

ఆత్మస్తుతి అహంకారముయొక్క చిహ్నము ; ఆ స్వభావమును పొందినవానికి అశాంతి అనుభవము అసూయలు, తపింపని కాపు. పరదూషణ చేసే వారికి పాపమే ప్రతిఫలము ! వాళ్లకు సమాజమందు

గౌరవము లభించదు; వాళ్లకు ఎక్కడ చూచిన, ఎవరిని చూచిన, అవర్కమే కనబడును. దానివలన, వాళ్లకూ శాంతియుండదు. మీకొక వ్యక్తిపై ప్రీతి లేదంటే, ఊరికే వుండు; వాని సంగమందు చేరకు; అంతే కానీ, వానిని దూషించేదెందుకు? ఊరికే వుండేదే, మీరు చేయవలసిన సత్కర్మము. తన మనస్సుపై, తన ఇంద్రియములపై అధికారము సాధించలేనివాడు మరొకరిపై ఎట్లు అధికారము చలాయించుతాడు?

శుష్కభాషణముతో కాలమును వ్యయము చేయకూడదు. కాలముననుసరించి మీ మీ అభిప్రాయములనూ అభిమతములనూ మార్చకూడదు. పరులు ఏది చేసిన తప్ప అని మీరందుకో, అట్టి క్రియలను మీరూ చేయకూడదు. దైవత్వమును సాధించక పోయిననూ పరవాలేదు; మానవుడు పశుత్వమునకు దిగక, మానవత్వమును సాధించిన, అంతే చాలు!

దైవము సర్వత్ర, సర్వ పదార్థములలోనూ, సర్వ జీవులయందూ, నివసించుచున్నాడు; భగవంతుని వెతుక్కుచూ, దేశదేశాలు తిరుగనక్కరలేదు మీ మీ నిత్యకృత్యములలోనే, మీ మీ ప్రవర్తనలోనే, నివసించుకొన వీలగును. హృదయమనే సుపత్య కలశమందు, పవిత్ర జ్ఞానము అనే రూపముతో భగవంతుడున్నాడు అది తెలియక, బయట వెదకేది అనివేకమునకు గుర్తు.

అట్లనే, హృదయమందు గయా గుణముండవచ్చును. దానితో వివేకమూ వుండాలి. లేకపోతే, నీటినుంచి బయట దిన చేపపై దయస్సు, ప్రేమను చూపుటకు, దానిని బయటికి తెచ్చి వేడి కాఫీ తాపించి చంపిన అనివేకతో మీరు చేరవలెను! జననాయకులకు దయా ప్రేమలు ఉండవచ్చును; అయితే, దేశ క్షేమమును అభివృద్ధి చేయుటకు, లోక కल्याణమును సాధించుటకు

సరైన మార్గము తెలియక, వారు అపవిత్రమైన అప మార్గములనే అనుసరించి అన్యాయ అక్రమాలనే నెలకొల్పుచున్నారు.

తేజస్సును పెంచితే, జయము సిద్ధించదు; సిద్ధించిననూ, అది తాత్కాలికమే. శాంతి రీతిగా ప్రేమ మార్గమందు ప్రయాణము చేసిన, ప్రయత్నము లొనర్చిన, కార్యసాఫల్యముగను, భయపడేది, భయము పెట్టేది — రెండూ మనస్సుకి సహజము కాదు. భయపడేది పశువు! భయము పెట్టేది మృగము!

సత్యము ధర్మము సీతి నిజాయితీ — వీటిని దృఢముగా నమ్మివారికి భయముండదు; వారు ఎవరిని హింసించరు కూడ. నేను సత్యసాయి! సత్యమే ఆధారమై వుండిన భయమెందుకు? అపజయమెట్లు కలుగును?

నిరర్థక జీవులు నిరర్థకమైన ఫేరు ప్రతిష్ఠల కొరకు, సత్యసాయి నామమును తామే పెట్టుకొని సంస్థలను కట్టె ప్రయత్నము చేయవచ్చు! అటుసరి వాళ్లకూ నాకూ సంబంధమే లేదు. నేను అన్నిటికి సాక్షి! ఫాన్ స్విచ్ అన్ చేసితే తిరుగును, చల్లని గాలి నీయును, స్విచ్ ఆఫ్ చేసిన, తిరుగుదు. అయితే, నా ప్రేమను దుర్వినియోగము చేసుకొనే నిమిత్తమైన, దూషణ చేసుకొనే కొరతైన, వారు ఉపయోగించి, అరీతిగా ఏదో ఒక రకముగా సంకృప్తి పొందుచున్నారే, దానికి నేను సంతోషిస్తున్నాను. దూషణ భూషణాలు నాకు యుగ యుగాలనుండి వెంటాడేవే, అయితే, వాటికి నేనెప్పుడూ విలువ నీయను. నేను వచ్చిన కార్యము ధర్మ సంస్థాపన; దానికి అడ్డుగా ఏది వచ్చిననూ, నా పని నిలువదు, దానికి అంతస్యముండదు.

దివ్యాత్మ స్వరూపులారా! క్షణ క్షణమునకూ మార్పు చెందుచున్న ప్రపంచమును స్థిరముగ నమ్ము

పద్మ ; మరణమునకు భయపడక సదా సర్వత్ర  
సిద్ధముగా నుండవలెను నిత్య శుద్ధ బుద్ధుడైన  
పరమాత్ముడే హృదయస్థానమందున్నపుడు, యఃఖము  
భయ భీతులు ఎందుకు ?

పురందరదాసు కన్నడములో పాడిన రీతిగా,  
“మనుజ శరీరమిదేను సుఖా ?” అనే భావము  
మీలో అంతురించి, మీరే గడచిన జీవితమును గురించి  
సిగ్గుపడే అవసరము వచ్చును ; దాని కవకాళ మీయ  
కుండ, ఇప్పుడే హెచ్చరిక తీసుకొనేది మంచిది.

సత్యసాయి అనేది ఈ దేహముయొక్క పేరు.  
సత్యసాయి అంటే, ఈ దేహమని భావించకూడదు.  
శేషశాయి అన్నట్లు, సత్యసాయి అంటే సత్యమునే  
ఆధారముగా నిర్ణయించుకొన్నవాడు, అని అర్థము.  
సత్యము నిండుకొన్న హృదయములలో స్థాయిగా  
నిలుచుచున్నాడు. సత్యస్య సత్యమైన సాయి మీ మీ హృద  
యములో శయనించియున్నాడు, అనేది ఆ పేరు  
యొక్క అంతర్భాగం. ఈ దివ్య చైత్ర శుద్ధ పాడ్యమి ;  
దీనికి యుగాది అని అంటారు ; యుగమునకు ఆది,  
ఆంటే యుగములను, వాటి ఆది వాటి అంత్యములను  
చింతన గేయుటకు ఇది ఒక చిహ్నము, అంతే కాని,  
ఈ నాడు ఒక శ్రాస్త్ర యుగము ప్రారంభమని కాదు.  
హృదయమున ఆది, జడమున ఆది, చైతన్యమున  
ఆది, వీటిని గురించి విచారణ సలిపి, తన్ను తాను  
తెలిసికొనే ప్రయత్నమునకు పూనుకోవాలి అని దాని  
కర్తము. జడము, చైతన్యము రెండూ ఆ బ్రహ్మమే.  
సర్వం బ్రహ్మమయం జగత్. జగత్తు భగవంతుని  
దేహమే ! వంచకోశములూ బ్రహ్మమయమే. వాటిలో  
విజ్ఞానమయ కోశము అనందమయ కోశము రెండూ  
ఆధ్యాత్మిక మార్గము నడలంబించినవారికి అవాస  
స్థానము. అహింస, ప్రేమ, శ్రద్ధా భక్తులవలన, అది  
సాధించును.

వాక్కులచే, కాయముచే, క్రియలచే, భావముచే,  
పరులకు హింసను కలిగించ కూడదు. తనలో చెల  
రేగుచున్న కోపములకు బానిసలై మెత్తగువారిని  
బలహీనులనే చెప్పవలెను. వారిని పెద్దలని ఎట్లా  
గౌరవించుటకు సాధ్యము ? తుచ్ఛమైన వాంఛలనూ  
అర్థములేని ద్వేషానూ అణగదొక్కుటకు  
బలము లేనివాళ్లకు ధైర్యస్థైర్యములుండునా ?

ఇంద్రియ శక్తులను నిగ్రహించేదే నిజమైన పరాక్  
మము. మనస్సును స్వాధీనము చేసేదే నిజమైన  
విజయప్రాప్తి. మీరు బలహీనులు కాకూడదు ;  
భగవంతుడే మీలో మీ హృదయస్థానమందుండగా,  
బలహీనత ఎందుకు ? వ్యక్తి బలమే సమాజ బలము ;  
సమాజ బలమే దేశబలము. సత్యము కైరకు, దాన్ని  
నిలబెట్టేకారకు కష్టనిష్ఠారము తెన్ని వచ్చినా అన్ని  
టిని నెట్టివేయవలెను. సత్యమువలనే ఆనందము,  
అమృతత్వము, అభిరుచుతుంది. ఆ ఆనందమును  
మీరు అందుకొని, జగమున కందించవలెనని నేను  
ఆశించుచున్నాను

అనకూలమేర్పడినపుడు భగవద్విశ్వాసము, ప్రతి  
కూలములు గమిగూడి వచ్చునప్పుడు, ఆ విశ్వాస  
మును కోల్పోవటము, ఇది మానవునికి భూషణము  
కాదు. విశ్వాసమునకూ శ్వాసమునకూ ఇదే పెద్ద  
వ్యత్యాసము : శ్వాసము వచ్చును పోవును, నిమిష  
నిమిషమునకు రావటము, పోవటము ! అయితే,  
విశ్వాసము అట్లు వుండుకూడదు ; అది నిరంతరముగా  
నిశ్చలముగా నిర్మలముగా ఏకధారగా వుండాలి.  
అప్పుడే భగవంతుని అనుగ్రహము కూడ ఏకధారగా  
ప్రవహించును.

శ్రీవారి దివ్యబోధ

24-3-74, బృందావనము.

## ది వ్యాత్మ స్వరూపు లారా!

చివ్యాత్మ స్వరూపుతాతా అని భగవాన్ శ్రీ సత్య సాయి బాబా వారు ప్రజలను సంబోధింతురు. అక్ష తాది ప్రజలు ఆ మాటను విని అనందింతురు. అదొక ఆశీర్వాదనము ; అజ్ఞానాంధకారములో అట్లాడుచున్న ప్రజానీకమునకు అదొక జ్ఞానాంజనశతాక ; అది సత్యస్య సత్యము, మన మనోవాక్యము కర్మలలో మనము అచరణతో పెట్టి అనందించవలసిన మహోపదేశవాక్యము !

అయితే, కర్మబంధములవలన, క్షేణములవలన, అపరణములవలన, మనకు స్వస్వరూప జ్ఞానము సులభ ముగా కలుగదు. ఔర్సన్ అనే ప్రఖ్యాత పాశ్చాత్య తత్వవేత్త ఈ విషయమును కొంత విపులముగా విచారణ చేసియున్నాడు. ఇంద్రియముల ద్వారా పొరికే విషయ సంగ్రహమును జ్ఞప్తియందుంచుకొనే సామర్థ్యమును గురించి వ్రాయుచూ, ఆయన బుద్ధి యొక మూలస్థానమైన మెదడు, కోపతాపముల వాహక ములైన నరములు దిశేంద్రియములు, ఇవన్నీ మన కవసరమైన అనుభవములను మాత్రము, అనుకూలమైన అనుభవములను మాత్రముంచుకొని, మిగిలినవన్ని టిని స్వీకరించి శేకరించక జాగ్రత్తగా ఉండునని తెలిపియున్నారు. అట్లు అని మనకుపకరించక పోతే, కంటికి కనబడినదంతా, విన్నవన్నీ, అఘణించిన వన్నీ, విచూచినవన్నీ, పోషించినవన్నీ, జ్ఞప్తిలో నిలచి, మెదడులో బరువెక్కి, జీవితమే జటిలమగును. అయితే,

దీనివలన మానవుని ప్రజ్ఞ సంకుచితమై సన్నగిల్లి వికాసరూపమును పొంతక వికారరూపమైయుండును.

హక్ష్మి అనే ప్రఖ్యాత విజ్ఞాని మాత్రం ఈ అభి ప్రాయమునే సమర్థించాడు ; “ ఈ సంకుచిత తృప్తినే సత్యమని మానవుడు నమ్ముతాడు ; దాని వలన ఆయన నిజమునకు దూరమవుతాడు కూడ,” అని హక్ష్మి వ్రాసినాడు ! కానీ, కొంత మంది యోగ శక్తుల వలన, అభ్యాత్మిక సాధనలవలన, బుద్ధిని వికసించ జేసి, ప్రపంచమొక పర్య వ్యాపిగా సర్వ శక్తితో విహరించుచున్న, అన్ని కాయములతో కాత్య ములను జరుపుచున్న, పరమాత్మ తత్వమునే తెలుసుకో గలుగుదురు, అని హక్ష్మి విశదీకరించాడు. కాలదేశ ముల కతీతమైన భావములనూ సంశయములనూ తారు కని విని అనందింతురు, అంటారు.

“ ఈ దేహమనే ఉపాధితో మీరు ఈ ప్రపంచ ముండు జీవించునది, మీ స్వస్వరూపమును అను సందానము చేసి తెలిసికొనుటకే ! మీలోని తైవత్వ మును ప్రకటించి ప్రకాశించుటకే ! మీ కర్మలచే, పట్టుపురుగు వలె మీరే ఈ గూడును రచించుకొని దానితో చేరుకొంటున్నారు. మీ ఆశరే, మీ వాంఛరే, మీ ఇష్టా వ్యములే ఈ గూడుయొక్క దారములు ! గూడుతోనే బంధించుకొని జీవించుండ, రెక్కలనభి వృద్ధిజేసుకొని, బయటకు వచ్చి, స్వతంత్రముగా

లీలాజాలముగా పారి పోయి విహరించండి అని శ్రీవారు మనకుపదేశించియున్నారు కదా ?

1903 సం॥ లో పందలాడి పటువులకు గాయత్రి దీక్షనొందించి అనుగ్రహించిన సుదీనమందు శ్రీవారు ఆ ఉపవీతులకు ఈ మహోపదేశము నందించిరి. ధీశక్తిని ప్రబోధించి, నిత్యానిత్యము నివేకము ననుగ్రహించుటకు జ్యోతిస్వరూపమైన సవితాదేవిని ప్రార్థించుటయే, గాయత్రి మంత్రముయొక్క పరిమోద్యేశము.

ఉపాధి భంధితమైన బుద్ధిశక్తిని బంధముక్తముగా చేసితే, అది జీవాత్మ పరమాత్మ భేదమనే మాయను త్రుంచి, అందరూ దివ్యాత్మ స్వరూపులే అనే సత్య జ్యోతిని వెలిగించును, అనేదే శ్రీవారి బోధ ; ఆశ ; ఆశీస్సు.

దివ్యాత్మ స్వరూపులారా !—అనే పిలుపు, మన ఆంధరి హృదయస్తుడైన పరమాత్ముని మనకు గోచరింప జేయుకొకటే.

డక్టరేట్

## ఒక ప్రశ్న

నేటి కాలములో మనయొక్క నైతిక ప్రమాణములలోని అధోస్థితివలన ఒక ప్రశ్న ఉత్పన్నమౌతుంది. సేవయొక్క శీలముయొక్క ఆదర్శములను సూక్తీకరించుటలో, మన విద్యాలయములలో మతమును గురించిన క్రమమయిన శిక్షణ ద్వారా పిన్నవారికి భక్తి విధేయతలను నేర్పుట అవసరము కాదా అన్నదే ఈ ప్రశ్న. ప్రపంచమందనేక దేశములలో ధర్మబోధ పాఠ్యాంశములలో ఒక (భాగముగా) అలక్షముగా అంగీకరించబడినది.

కానీ, మనకు కనుపించే కొన్ని కారణముల వలన భారత దేశములో పత్తిస్థితి ఖిన్నముగా ఉన్నది. మన దేశమందలి విద్యాలయాలలో బోధించే నైతిక శిక్షణకు, ప్రభుత్వమువారిచే గుర్తించబడిన విద్యా

శాలలలో నిషేధించబడిన మతవిషయ బోధనకు గల తేడాను మన మిక్కడ తెలిసికొనవలసి వున్నది. ప్రాచీన రాజ్యాంగ విధానము గల మన దేశములో ఈ నిషేధమునకు గల కారణములను అర్థము చేసికొనవచ్చును. ప్రభుత్వముచే గుర్తించబడిన విద్యాలయములలో, అన్ని మతములను గుర్తించెలా బోధించవలెను, లేకుంటే దేనిని గురించి బోధించరాదు. అన్ని మతములను గురించి బోధించుట చాలా ఇబ్బందితో కూడుకొనిన విషయము. ఏ విధముగా చూచినా, ఏ ఒక్కదానిని బోధించకుండా ఉండటమే సతపాయకరమైన పద్ధతి.

అయినప్పటికీ ఈ సందర్భములో వివిధ విధములైన పాఠశాలలలో కొన్ని చిన్న చిన్న తేడాలు



కన్పించుచున్నవి, ఈ దాహరణకు మతసంస్థల ఆధ్వర్యమున నడిచే విద్యాలయములున్నవి. కానీ, అన్ని సంఘములందు నేడు బాలబాలికలలో మత మన్న వైముఖ్యమేర్పడినది. కాబట్టి పాఠశాలలు పనిచేయు సమయమునకు వెలువలనే ధర్మ ప్రబోధ మునకు అవకాశములు కనుగొనవలసియున్నది. ఇటు వంటి అభ్యాసము అమలుపరచిన చోట దానిని మెచ్చు కొనవలసినదే. ఈ తరగతులను సరియైన పద్ధతిలో నిర్వహించితే, బాలబాలికల మీద దీని ప్రభావము చాలా ప్రయోజనకారిగా ఉంటుంది. ప్రస్తుతము పాఠ్యక్రమమందు అమలుతో ఉన్న నీతిబోధలోని విజమైన బలహీనత ఏమంటే, అందులో లోతు కని పించకుండుట, ఆసక్తి దాయకము కాకుండుట. మెగా ఈ నీతిబోధ బాలర మనస్సులను తికమక పెట్టు చున్నది. దీనికి కారణము, అన్ని మతములందలి నైతిక ప్రాతిపదిక ఒక్కటిగా ఉన్నప్పటికి, మతము లన్నీ కొన్ని విషయములలో ఒకే రూపము కలిగి యుండవు.

ఎవరైనా తమ మతమును గురించి నేర్చు కొనుటకు నీలుపడకున్న, అట్టివారు ప్రత్యేకముగా "మతము"ను గురించిన జ్ఞానము కలిగియుండుక పోవుట టుంచి, తమ సాంస్కృతిక వారసత్వముతో ఒక ప్రధానమైన భాగమునే పోగొట్టుకొనినవారగుచున్నారు. అందుచేత ఎన్ని యితర ప్రావీణ్యములున్నప్పటికి, వారి మనస్సులోక విధమైన లోతులేని తనముతో ఉండి పోయి, పూర్తి ప్రతిఫలము పొందలేకుండా పోతున్నవి.

మాతృదేశ సంస్కృతినే శీర్షింప చేసికొనలేనివాడు, అదే సమయములో ప్రచారములో ఉన్న మరొక సంస్కృతిని అత్యము చేసికొనుటలో విజయము పొంద లేడనుట నిర్వివాదము.

విద్యయొక్క ఆశయములను గురించి బొంబాయి లోని ఉన్నత పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులయొక్క సమావేశములో శ్రీ సత్య సాయి బాబా ఉపన్యసింపచూ ఈ విషయమును గురించి చాలా త్రివముగా చెప్పినారు. స్వాయార్కు నగరమునకు మార్గమును తెలికొనినవారు వారణాసికి మార్గము తెలియదే అని చెప్పినప్పుడు వారి కంఠధ్వనిలో కోపముకన్న ఆవేదన విచారము ఎక్కువగా వ్యక్తమైనవి.

కొద్ది మాటలలో చెప్పవలెనన్న, నైతికవిలువలను ప్రకటింపచుటలో మతవిద్యాబోధన ఉత్తమ విధానముగా ఎంచవచ్చును. సంపూర్ణముగా మతవిశ్వాసముతో ఉత్సాహము కలిగియున్న జీవితముయొక్క సుస్పష్ట విధానము, నైతిక కార్యాచరణకు బలమైన ప్రేరణలను అందించచేస్తుంది.

మతముతో నిమిత్తము లేకనే మానవుడు నైతిక ప్రవర్తన కలిగియుండవచ్చును. కానీ, ఈ విధముగా ఉండుట చాలామంది సాధారణ మానవులకు కష్ట సాధ్యము. కారణము, వ్యక్తియొక్క గాఢమైనట్టి, సాంఘికమైనట్టి, నీతి ఒకే ఒక సురక్షితమైన పునాదిమీద ఆధారపడి ఉన్నది. మానవుని వ్యక్తిత్వముయొక్క పవిత్రతను సహజ జ్ఞానముతో ప్రహేంప కలుగునదే ఈ పునాది.

మన స్వాధ్యయకొర కితరులను ఉపయోగించుకొనకుండుట నేర్చుకొనినప్పడే, నిలబడేయుట, అధిక లాభముల న్నాంచుట, లంచగొండితనము, పెరవంచనల వంటి దురన్యాయములు మానవుని అధినమండుండుట మొదలవుతుంది.

ధార్మిక శిక్షణలోని వేదాంత విషయములను గూర్చి నేర్చుకొనుటలో సిగ్గుపడవలసినదేమీ లేదు.

అన్ని వేదాంతములు స్వాభావికముగా వర్ణనాత్మకములు. అందుచేత హిందూ వేదాంతముయొక్క మౌలిక సత్యమల నవగాహన చేసికొనుటకు, అత్యున్నతమైన మేధాశక్తి అవసరము లేదు ; యువతరములో కనిపించే భావుకత చాలు. ఈ సత్యములన్నీ భారత దేశ సాంస్కృతిక వారసత్వములోని భాగములే. ఇవి అన్నీ మానవ ప్రతిభ సాధించిన ఘన విజయములే. వంశ పారంపర్య లభించిన ఈ సుజ్ఞానమును మన చిన్నవారికి బోధించక, వారిని అజ్ఞానదళలో ఎందుకుంచవలెను ?

ఇంత చెప్పినా, అసలు ప్రశ్న మిగిలి పోనే పోయినది. ఈ దృక్పథములో మతమును గురించి

పాఠశాలలో బోధించకున్న మరెక్కడ బోధించాలి ? శాక్తిక ప్రపంచముతో బాటురకీచ్చే మత నైతిక శిక్షణ అకు ముగ్గురు భాగస్తులన్నారు—ఒకటి కుటుంబము, రెండు పాఠశాలలు, మూడు మతసంస్థలు. బహుశా పై ప్రశ్నకు భారత దేశములో జవాబు దొరకక పోవచ్చును. దానికి కారణము, మనమింతవరకు ధార్మిక విద్యయొక్క ప్రాముఖ్యమును గుర్తించలేక పోవడమే ; గుర్తించినప్పుడు మార్గము దొరకక పోదు. ఏది ఎట్లు ఉన్నప్పటికీ, శ్రీ సత్యసాయి బాబా తేవతీసిన ఈ ప్రశ్నను గురించి మనమందరము దీర్ఘముగా ఆలోచించవలసియున్నది.

ఎకనమిక్ టైముస్, బొంబాయి

భగవంతుడు గుణాతితుడు; భగవంతునికి అగ్రహము లేదు. అతడెల్లప్పుడు ప్రేమమూర్తి. అతడు గుణములతో వున్నాడుగాని, గుణములు అతనిలో లేవు. కుండలలో, మన్ను వున్నదిగాని, కుండలు మట్టిలో లేవు. భగవంతుడనిన భగవంతుడవలదు. వారిని ప్రేమించి, వారికి అంగీకారము కాని అన్ని కార్యములను అనగా అన్యాయమునకు భయపడుట, ఇతరులను ద్వేషించుటకు భయపడుట, భగవదనుగ్రహము పోవునని భయపడుట మొదలైనవి, వినర్హించవలెను.

—బాబా

# అనుగ్రహ వాహిని

సమ్మెలు, బండలు, ఘోషావోలు, కొట్టాటలున్న దినములు గతచి బొంబాయిలో తిరిగి ప్రకాశి నెల కొన్నంత. జరిగినదంతా ఒక పీఠకలగా ప్రజల మతచిహ్నాలునూ, మూమూలు చాళాపతణము నిర్మించినది. మాత్రినెల మొదటి తేదీ నాయం కాలము శ్రీ శాబావారి ఆగమనముతో బొంబాయి నగరము ఆనంద కోటాహలముతో నిండిపోయింది. శ్రీచారి దివ్యదత్తము కొరకు, ఆమధ్యాహ్నము నుండే వెలది తక్కులు ధర్మక్షేత్రమువద్ద తపన చేస్తూ, దాహముకొనిన వాకిమాదిరి వేచి ఉన్నాడు. రివతేది శతయము భగవాన్ బెల్లాసుకు వెళ్లెవరకు, బొంబాయి నగరవాసుల కా వాతము దినములు. ఆనందోత్సాహ భరితములైన మహత్తర పర్యదినములు. అదివారము సర్దార్ వల్లభాయి పటేల్ క్రిడాప్రాంగణములో రాష్ట్రములో నలుమూలలనుండి 2500 మంది బాల వాతికలు తమ దండ్రులతో వచ్చి, సత్యసాయి బాల వికాస్వారి కార్యక్రమముతో పాల్గొనినారు. చెబుతు లోని ప్రభుత్వమువారి బాల సేవస్తులు, వార్ధిబాని గ్రుడ్డివారి పాఠశాల విద్యార్థులు కూడా పాల్గొన్నారు. వీరందరికి, బొంబాయి శ్రీ సత్యసాయి సేవాసమితి మహావిభాగమువారు మంచి శిక్షణ యిస్తున్నారు. “ఓంకత్ సత్ శ్రీ నావాయణ....” అనే సత్యధర్మ ప్రార్థనతో కార్యక్రమము ప్రారంభ మైనది. పిల్లలందరు భాతములోని అన్ని ప్రాంత ములవారి దుస్తులు ధరించి, ఇండియా పటము చుట్టూ దానిని అలంకరించినట్లుగా కూర్చోనినారు.

హరికథ ధర్మక్షేత్రముయొక్క ప్రాముఖ్యమును గురించిన ఉపన్యాసము మొదలైనది. శాలబాతికలు వీర్యాలు చేసినారు. తుమారి కె. అక్షిణాధి తన తనభవములను గురించి ప్రవచించినది. ఈమె బాలవికాస్ శిక్షణను పొందినది : పూర్వ సేవాదళ విద్యార్థిని ; బ్రైనింగులో ఉన్న ఉపాధ్యాయ విద్యార్థిని. శాబావారి ఈ బాలవికాస్ ప్రణాళి: తన జీవితముతో ఎటువంటి మార్పు తెచ్చినదో, అనే విధముగా ఎందరు సమీచారి జీవితములో మార్పు తెచ్చినదో తెలిపి, అది తనకోక వరమైనట్లుగా చెప్పినది.

రాష్ట్ర అత్యున్నత శ్రీ యం. ఈ. పింగేగారు, ఈ సమావేశమును రాజమండ్రి సక పేసే తిక్కా నాన్ని అనుసరించి విచ్చాటు చేసినామని చెప్పినారు. వెటోఫ్టులోని శ్రీ సత్యసాయి కళాశాల విద్యార్థి అయిన కమల్ సహని “ఈ సమావేశము మనవుని తిరిగి తిరిగి తిద్దుకొరకు చేయబడ్డది. ఇదే శాబావారి పవిత్ర కార్యక్రమము. ప్రాచీన భారతదేశముయొక్క జెన్నత్కాన్ని, వాంసత్వమును పునరుద్ధరించడానికి అత్యంత శావ్ర పేరితమైన యువ సైన్యము త్వరలోనే తోగాన్ని ముంచి ఎత్తుకుంది” అని చెప్పినారు. భగవాన్ తన దివ్య సందేశముతో “చిన్న బిడ్డలు దత్తాత్రేయ తత్వమును జీర్ణించుకొని, దానికి తగినట్లుగా జీవించాలి. అనగా ప్రపంచమునే శ్రమలో పడ కూడదు, మృత్యువునకు భయపడకూడదు, భగవంతుని

యందు శత్రుత్వము కలిగియుండునటెను. జాబా ఇంకా ఈ విధముగ చెప్పినారు : “క్రమశిక్షణ, దైవశక్తి భక్తినిరతి, ఇవి ప్రతివాని వ్యక్తిత్వముతో ప్రతిఫలించాలి పాపభీతి, దైవపీరి, మానవునికి రెండు కన్నులై వారి చూపించాలి. సర్వమత, సత్య ధర్మ సమభావమే సామి తత్వము. మన తేజము పంపనవనము. ఇందులో అన్ని మత పుష్పములు వికసించి సువాసనలు వెడులుతువి ; ఆనంద శాంతరహములు జాతికి బంధ జేస్తుండువి.”

మార్చి 25వ తేది అగివాతమునాడు వాషింగ్టన్ పింగ్ విద్యాసంస్థవారి ఉన్నత పాఠశాలలో అన్ని కళాశాలల, పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులయొక్క సమావేశముతో, జాబావారు విద్యయొక్క అశయములను సరించి ప్రసంగించినాడు.

పింగ్ సంఘమువారికి బొంబాయిలో చాలా పాఠశాలలున్నవి ; వీటన్నింటిలో 400 మంది ఉపాధ్యాయులు పనిచేస్తున్నారు. పింగ్ కార్మి పాఠశాలకు ప్రతి సంవత్సరము యస్. యస్. సి. పరీక్షలలో ప్రథమ స్థానము పొందుతున్నదన్న భావతి ఉన్నది. “అనైక విషయములతో పాటు, నైతిక, అభ్యాత్మిక, శిక్షణ కూడా పిల్లలకు గతవకున్నట్లయిన, విద్య తన ఉన్నతాశయమును నెరవేర్చుకొనలేదు. విద్యయొక్క ప్రధానాశయము శీలసంపదను పెంపొందించుటము; శీలములేని విద్య వ్యర్థము.” అని జాబావారు చెప్పినారు.

ఆ రోజున ‘ధర్మ క్షేత్రంలో చేరిన బొంబాయి విశ్వ విద్యాలయములోని ఉపాధ్యాయ బృందముతో జాబావారు సంభాషించినారు. పాఠశాలల స్థాయిలో జాలరకు నైతిక ధార్మిక విషయములలో పరైన పునాది ఏర్పాటు చేయబడనందున, వీట కళాశాలలలో ప్రవేశించేవాటికి ఎన్నో అవాంఛనీయములు

అనాలోగ్యకరములు, అపత్వములు అయిన అలవాటు నేర్చుకొనితావని, వారిని శాగితేయటము వాదా కష్టముగా ఉన్నదని జాబా వారిలో చెప్పినాడు. ఈ లోపములు ఉపాధ్యాయులు సరిదిద్ది విశ్వార్థం మనస్సులను మంచి మార్గములందుంచవలెనని, నైతిక అభ్యాత్మిక ఉన్నత జీవితములు వారిలో నాటునట్లు చేయుటకు ప్రయత్నించాలని కూడా జాబా చెప్పినాడు.

ఆ సాయంత్రము ధర్మక్షేత్రములో జాబా ఒక బహిరంగసభలో ప్రసంగించినారు : ముఖ్యముగా విప్లవమకర్చును గురించి నోట్ చెప్పినారు. వైద్యపిల్ల శ్రీ సత్యసాయి కళాశాల విద్యార్థి శ్రీనివాస్ ఈ సభలో మాట్లాడినాడు. ఆ కళాశాలలో చతుష్కణ్డమున్నందుకు తానెంతో అదృష్టవంతుడనని, అక్కడ విద్యార్థి యొక్క నైతిక, అభ్యాత్మిక, వైజ్ఞానిక వ్యక్తిత్వమును వృద్ధిచేయుటకు సమావేశకర్త పి. జనుగుతున్నదని చెప్పినాడు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విద్యనాథ సభ అధ్యక్షుడు పి. కె. సావర్కగారు భగవాన్ తమ రాష్ట్రములో అన్ని ప్రాంతాలకు విజయము చేయాలని, ముఖ్యముగా తన పూర్వ అవతారమునకు నిలయమైన హిందీ రాజ్యాలను కోరినారు.

ఆ రాత్రి వావిలాస్ పిల్లలు రెండు చిన్న నాటకములు ప్రదర్శించినాడు. ఒకటి ఇంగ్లీషులో : దీని పేరు ‘ప్రేమ సేవ’. ఇందులో ఒక ముసలమ్మ సెయింట్ లూక్ సమాధి వద్దకు యాత్రగావించు తుంది రెండవది మరాఠీభాషలో : దీని పేరు ‘గుణభక్తి’. దీనిలో విషయము మహాభారతము లోని ఒక కథ రాజమండ్రిలో జరిగిన అఖిల భారత సమావేశములో, వ్యవసాయ ప్రజాగ క్షేత్రములు. పోలీటెక్నిక్ కళాశాలలు ప్రారంభించవలెనని, మొత్తం బొంబాయిలో రాజమండ్రిలో ప్రారంభించవలెనని, వాటికి కావలసిన పరికరములన్ని సంపాదించాలని.

నిర్ణయించినారు. ఇందుకు సంబంధించిన ఒక ప్రదర్శనను 4 వ తేదీ సోమవారమునాడు ధర్మక్షేత్రములో బాబా ప్రారంభించినారు.

ఆ సాయంకాలము ఖర్ ప్రాంతములో ఉన్న ఒక పాఠశాలను బాబా దర్శించినారు. ఈ పాఠశాలలోని పిల్లలకు, బొంబాయి సేవా సమితివారు ఉచిత వైద్య సహాయాన్ని అందించుచున్నారు. ఆ తరువాత ఖర్లో ఒక బహిరంగ సభలో బాబా ప్రజలను దర్శనభాగ్య కలిగించి, తన అమృత కంఠమెత్తి కొన్ని భజన కీర్తనలు పాడి పాడించినారు. 6వ తేదీ ఉదయమున ధర్మక్షేత్రములో నెలకొల్పినట్టి పారిశ్రామిక పాఠశాలయొక్క నూతన భవనములకు బాబా ప్రారంభోత్సవము చేసినారు. ఆ తరువాత అగరపత్తులు తయారు చేసే మహిళావిభాగము వాని బాబా దీవించినారు : 'డిల్ మే రాం, హత్ మే కాం' అనుకొని నందుకు మెచ్చుకొనినారు. అక్కడే సత్య సాయి విద్యామందిరములోని ప్రాథమిక పాఠశాలల విద్యార్థులను, కేంద్రప్రభుత్వమువారి మూగ చెవురు పాఠశాల విద్యార్థులను, బాబా దీవించినారు. ఈ పాఠశాలలో ఒక బాలవికాస్ తరగతిని బొంబాయి సమితి వారు నడుపుచున్నారు.

ఆ మధ్యాహ్నము బాబా శివీ గురు శాస్త్రులతో సంభాషించినారు. వీరంతా సేవాసమితి నిర్వహించే ఉచిత వైద్య శిబిరములో దఖలువారిగా సేవ చేస్తున్నారు. చెంబూరులోని ట్రాంజె-కొలివాడలో ఉన్న ఉచిత వైద్యశాలలో కూడ క్రిస్మస్ నుండి ప్రతి అదివారము వని చేస్తున్నారు.

ఆ సాయంకాలము రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు ప్రకటించే, 'క్వాడ్రీ న్యూనెరెర్' ను బాబా విడుదల చేసినారు. ఇందులో, సేవాసమితులందు పనిచేసేవారికి పనికి వచ్చే సలహాలు, రాష్ట్ర సమితి చేపట్టి చేస్తున్న,

చేస్తున్న కార్యముల వివరాలను, ప్రకటించుకారు. అందుచేత, ఎక్కడెమి జు గుతుక \* అంటి అట్లా హన అవుతుగది. ఇది కూడా రాజమండ్రిలో తినుకొనిన ఒక నిర్ణయమును అచరణలో పెట్టడముతో మొదటి దిశ. ఇది రాష్ట్రము వారు కూడా దానిని అనుసరించాలి. తరువాత సేవాదళ సభ్యులకు గుర్తింపు కార్డులు, కార్యనిర్వాహక సభ్యులకు రిసెప్షన్ పుస్తకముల పంపి పెట్టినారు.

8వ తేదీ సాయంకాలము సేవాసమితి, సేవాదళముల సభ్యులకు వారి కార్యక్రమమును గురించి, సాధనను గురించి బాబా అధ్యక్షించినారు. 7వ తేదీ ఉదయము బాబా స్వచ్ఛంద సేవకులను అభివృద్ధి చేసినారు. 8వ తేదీ ఉదయము ప్రత్యేక విమానములో బాబా వెల్లాము వెళినారు. వారి వెంట రాష్ట్ర సంఘ అధ్యక్షుడు, రాష్ట్ర కేంద్ర డిప్యూటీ కమిషనరు, ఇతరులతో ప్రయాణము చేసే అధ్యక్షమునకు వోచకొనినారు.

9వ తేదీ బొంబాయిలో ఉన్న దినములో, నిత్యము చక్కలానుండి ధర్మక్షేత్రము వరకు నగర సరిహద్దు చేసినారు ; వారందరికి బాబా దర్శన భాగ్యమును అనుగ్రహించేవారు. ఉదయ సాయంకాలములందు భజనలు జరిగినవి. వేలాది ప్రజలు నిత్యము బాబా దర్శనానికి వచ్చేవారు.

సాధారణంగా స్వామి తన భక్తుల అర్చి తీర్చి, వారికి దర్శనము కలిగించేటందు కిటువంటి ప్రయత్నములు చేస్తుంటారు. కానీ, ఈ ప్రయాణము, రాజమండ్రిలో తినుకొనిన నిర్ణయములను యథాశక్తి అమలు జరుపుటకు ప్రయత్నించినట్టి బొంబాయి రాష్ట్రమును దీవించడానికి జరిగింది. బాబావారి అనుగ్రహముతో, ఆ శీఘ్రముతో సాధించలేని దేమున్నది ?

## సాధకురాలి అనుభవము

శ్రీగవాన్ పాదపద్మములకు ప్రణామములు ; గురువృత్తు పెద్దలకు నమస్కారములు ; సాయి సోదరసోదరీమణులకు నా అభినందనలు.

బాలవికాస్, పూర్వసేవాదళము వేగవంతగతుల బోని బహుశక్తిల సారాస్వత్య బాటి అనుభూతుల సాక్షాత్పూర్తి, నాలోయిది కలిగిందని గుర్తులగు క్లుప్తముగా మీకు చెప్పదలచుకున్నాను.

స్వామి నివేశనందు డొక కథ చెప్పినాము. ఒక సీత హస్త పిల్ల పుట్టిన వెంటనే తల్లి చనిపోయినందున ఒక గొర్రెల మఠంలో పెరిగింది. తానొక సింహమునని, పసరాజ్యానికొక పాతసుడను దానికి తెలియదు. తాను కూడా ఒక ఓర్పులపై గొర్రెపిల్లనని బాచించింది. నేటితరమునకు చెందిన మనము కూడా ఆ సింహపు పిల్లవలె మన సంస్కృతికి దూరము చేయబడి, ప్రపంచమందలి ఉన్నతమైన సంస్కృతికి పాఠసులమని తెలిసికొనలేక ఎంతో శోచనీయమైన స్థితిలో ఉన్నాము. ఆ కథలో, సింహగర్జన విని గొర్రెపిల్లలె గజగజలాడుతున్న యీ సింహకాలావాన్ని ఒక సింహము చూచి “నీ స్థితి చాలా హీనంగా ఉన్నది! నీవీ వనానికి రాజకమారదవు కాని గొర్రెపిల్లవు కావు. నీకు సహజమైన గొప్పతనాన్ని స్వీకరించు” అని చెప్పింది. కథలో సింహపు పిల్లకు సింహము చెప్పినట్లుగానే, బాబాయొక్క బాలవికాస్ ప్రణాళిక మాకు బోధించింది: ‘మీరు అమృతపుత్రులు; మీ ఉత్పత్తివారసత్వాన్ని

తెలిసికొని దానికి తగినట్లుగా తీవ్రించండి” అని జాబా చెప్పుచున్నాడు.

బాల చిన్నతనములో, నేను బాలవికాస్ తరగతులకు (ఆ దినములలో దానిని బాలవిహార్ అనేవారు) వెళ్ళవలెనని నా కల్పింపులు చెప్పినప్పుడు, అది నాకే మాత్రమూ సంతోషము కలిగించలేదు. ఈ తరగతులారినారమునాడుండేవి. ఆ దినము అనందముతో గంతులు వేయడానికి ఎప్పుడు వస్తునా అని ఎదురు చూచేవారము. పైగా బాలవికాస్ తరగతి అంటే, నీతిబోధ, అభ్యాత్మిక బోధ అని నాకు చెప్పినారు. అదంతా నాకు అర్థము కాక అగమ్యగోచరంగా ఉండేది. నా గొనుగుడు కానీ, అక్షేపణలు కానీ, పని చేయలేదు; నేను పోక తప్పలేదు. కానీ, అక్కడి చాతావరణము నేనూహించి ఖయనడినదానికి చాతా విరుద్ధంగా ఉన్నది.

“సాయిరాం ఓన్నీ” అని పిల్లలు సంఖ్య ధించే ఉపాధ్యాయుని మమ్మెంతో ప్రేమాభిమానాలతో చూచింది. అయినా అక్కడి భజనలు, ధ్యానము ప్రోత్సహించు, ముఖ్యంగా కాలిమింక్రతుము యొక్క అవసరము నాకర్థము కాలేదు. నా సుఖము కొరకు సౌఖ్యముకొరకు ప్రార్థించటము బాగానే ఉన్నది కానీ, అందరికొరకు, అందులో నాకేష్టము లేనివాటికొరకు, ప్రార్థించటమెందుకో నా కర్తవ్యము కాలేదు. దీనిని నేను సరి పెట్టుకోలేకపోయాను. ఏమైనా

తరగతులు చాలా ఆనందాన్ని కలిగించినవి. ముఖ్యంగా భారత భాగవత రామాయణముల లోని కథలు చాలా బాగున్నవి. వీటికి, నేను లోక చదివిన కథలక, చాలా తేడా ఉన్నది. త్వరతోనే ఆదివారము ఎప్పుడు వస్తుందా అని చూచినాను. ధ్యానము నా కెంతో హాయి నిచ్చినట్లుగా తెలుసుకొన్నాను. అది నా ఏకాగ్రతను జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిపరచింది. వెనుకటికన్నా నా చదువు లో నేను ముందున్నాను.

అధ్యాత్మిక దినచర్య ప్రాసుకొనే అలవాటు కూడా నాకు వట్టపడింది. అంటే, సత్యహుళ్యుండ్రుడు అయినానని అర్థము కాదు. అబద్ధమూలనప్పుడు, ఏదైనా చెడ్డపని చేసినప్పుడు నా మనస్సులో విదో పొడిచి నట్లు బాధపడేదానిని. అంతకుముందు అబద్ధము చెప్పటానికి ఎటువంటి సంకోచము, భయము, ఉండేవి కావు. బాబా స్వయముగా అక్కడ బోధించే విషయములను గురించి వివరించే వరకు నా కవి కొంతవరకే అర్థమైనవి.

బాబా యీ విధంగా చెప్పినారు: “మీ తల్లిదండ్రులే మీకు కనిపించే దైవము. పండరీపుర వాస్తవ్యుడైన పుండరీకుడు ఏ విధముగా వైకుంఠనాథుని ఆనుగ్రహము సంపాదించాడు? భగవంతుని ప్రార్థించి కాదు; తల్లిదండ్రులను ప్రేమతో భక్తితో సేవించి, ఆ సేవే వైకుంఠనాథుని నాని సన్నిధికి తీసుకవచ్చింది.” ఉదయము నిద్రలేచినంతనే, తల్లిదండ్రులకు మనస్సులో నే నమస్కరించమని పంతులమ్మ ఎందుకు చెప్పిందో అప్పు డర్థమైనది. స్తోత్రములు, ప్రార్థనలను గురించి బాబా ఈ విధంగా చెప్పినారు: “మీరు ఉపయోగించుకొనే నీటికి విద్యుద్బలంకే మీరు పన్ను కట్టుతున్నారు. ప్రకృతివ్వారా అనింతమైన సదుపాయములు, పగలు

వెలుతురు ప్రసాదించు సూర్యుడు. మధురమైన జలమును మీకిచ్చి మీ దాహము తీర్చే తీవనదులు మొదల అనేవి కలిగించే భగవంతుని? అతడిచ్చే కానకలకు, మీరేమి పప్పు చెల్లించుచున్నారు? భగవంతునియొక్క అనింత వాత్సల్యమునకు మనము చేసే ప్రార్థనలే మనము చూపించే కృతజ్ఞత. సైన్సు సాంకేతిక పద్యలందు మనమెంతో అభివృద్ధి చెందినామని చెబుతుంటాము. కాని, ఈ అభివృద్ధి అంతా, భగవంతుడు ప్రసాదించిన బుద్ధి బలము, మేవా శక్తి అనే అమూల్యమైన వరముల ద్వారానే కదా సాధ్యమైనది. గణపతిని ప్రార్థించినా, గాయత్రిని పూజించినా, మనకు సన్మతినిచ్చి సన్మార్గమున నడిపించేందుకే కదా.

“ధ్యానము మనస్సును సాధువుగా చేస్తుంది. భజన అన్నీ విధములైన కల్మషాలను తొలగించుతుంది. ఇది మానవుని రోగములకు, దుఃఖములకు, మంచి విరుగుడు మందు వంటిది” అని బాబా చెప్పినారు. బాబా ఇంకా ఈ విధముగా చెప్పినారు: “మాలలోని పూలన్నిటిని డిండగా కట్టి ఉంచిన దాళము మాదిరిగా. వీలైతే దైవ తత్వము ఈ సృష్టినుకొ భరించుతుంది. అంతా వసుధైక కటుంబములానివారే—భగవంతుని తండ్రీగా, తోటి బాంపుని సోదరునిగా తెలిసికొనండి.” అప్పటికి కాంతిమంత్ర మైన “ఓం సర్వే జనాః సుఖినో భవంతు” యొక్క భావము నాకర్థమైంది. నాకు శత్రువు అనుకొనినవారితో సహా—వారందరూ వాస్తవములో నా తోబుట్టినవారే కాబట్టి—సర్వ జనుల సుఖముకొరకు ఈ మంత్రము వెందుకు పఠించవలసిందో తెలిసింది.

బాలవికాస్ తరగతిమంత్రి, పై తరగతి అంజన పూర్వ సేవాదళ తరగతిలోనికి వచ్చినాము ఇక్కడ

నైతిక ఆధ్యాత్మిక విషయాలను మాకు అంతా లోతుగా చెబుతుంటేవారు. మాకు రామకృష్ణ పరమహంస జీవితమును గురించి, వారి ఉపదేశములను గురించి చెప్పినారు. వారి జీవితము తగవంతుని అన్వేషనలో ఒక మహత్తరమైన నిరూపణ. భగవంతుని పాశ్చాత్య రిందుకొనుటలో ఉత్తేజకరమైన ప్రయోగము. “ఏకంరత్ విప్రాః బహుధా వదంతి” — నత్యమొక్కటి కాని దానిని యోగలవేశ నామములతో పిలుస్తారు ; అదేమహా వాక్యము వహసరించి, అన్ని మతములసారమొక్కటి అని క్రైస్తవ సిద్ధాంతము యొక్క అర్థయనము నాకు విశ్వాసము కలిగించింది.

చక్కని సరళమైన భాషలో గీతాసారాన్ని ఉపదేశించివట్టి బాబావారి ‘గీతావాహిని’ మూకొక పాఠ్య గ్రంథము. తన జీవితానికి కర్మధారిగా, అమనయించే మిత్రునిగా, అన్నివేళలరక్షిచే తల్లిగా, మహాత్మా గాంధీ భగవద్గీతను వర్ణించినారు, వారిట్లనినారు ; “నిరాశ కన్నుల ఎదుట తేరి చూస్తుంటే, ఒక వెలుగు కిరణం కూడా నాకు కనిపించనప్పుడు, గీత ఒక్కటి నాకు శరణ మైనది. ఇక్కడొక శ్లోకము అక్కడొక శ్లోకము కనిపించేవి. దానితో, అంతవిచారంతోనూ నేను నవ్వుకొనేవాడిని.” చివ్వురి యందు ద్వేషము లేనట్టి, సర్వభూతములందు ప్రేమ కలిగివట్టి సమశావాసాన్ని — “అద్యేష్టా సర్వభూతానాం మైత్రతఃకరుణబివచ,” అనే ధార్మిక జీవితాన్ని గీత ప్రబోధించుతుంది. భగవంతునికి ప్రేమమైనట్టి, సార్థకము చెందినట్టి జీవితముయొక్క కళను బోధించి, అత్యున్నత సుగమటంబు తోచుచుంది.

యోగాభ్యాసములో కూడా మాకు శిక్షణ యిచ్చినారు. అలోగ్యముగా ఉన్న మనస్సు అలోగ్యముగా

ఉన్న శరీరములోనే ఉంటుంది. శరీరము అలోగ్యముగా ఉన్నప్పుడే, ప్రాణికమైనట్టి లేక ఆధ్యాత్మికమైనట్టి అభివృద్ధికి అవకాశముంటుంది. భ్యాసమును గురించి కూడా బోధించినారు. ఈ విధంగా పూర్వ సేవాదళ తరగతిలో శరీరము, మనస్సు, ఆత్మలను గురించి చక్కని శిక్షణ యిచ్చినారు.

ఈ తరగతి పూర్తి అయిన తరువాత మేము నేనాదళ కోర్సులో కాన్, బాలవికాస్ బోధన కోర్సులో కాన్ చేరవలసివచ్చింది. బాలవికాస్ తరగతులలో బోధించుతూ, అతే సమయములో కొత్త విషయములు వేత్తుకొనడము నా అభిలాష. అందువేత, నేనెప్పుడోక బాలవికాస్ కేంద్రములో శిక్షణ పొందుతున్న ఉపాధ్యాయురాలిని.

బృందావనమందు వేసవి తతఃకులలో, నేను గడిపిన దినములు నా జీవితములో ఉత్కృష్టమైన అనుభవముగా భావించుచున్నాను. ఆ అనుభవము జ్ఞానమంతాకనిలో స్నానము చేసిపట్టువంటిది. పాపనగంగానది మన పాపములను కడిగి మనలను పరిశుద్ధులు గావించినట్లుగానే. జ్ఞానగంగ మన అజ్ఞానాన్ని పోగొట్టి మన హృదయాలను శోధితిః పూర్ణము గావించుతుంది అమూల్యములైన వేదములలో, ఉపనిషత్తులలో, తదితరమైన ధర్మ గ్రంథాలలో నిక్షిప్తమై ఉన్న మన సంస్కృతిని గురించి, వారసత్వమును గురించి, జ్ఞానమును గురించి ఎంతో నేర్చుకొంటిమి. అదిశంకరుని “భజగోవింద” శ్లోకములను గురించి మృదదురుమైన భాషలో బాబావారి ఉపన్యాసము నిత్యకార్య కమమునకు ముతులముగా ఉన్నది. ఇంక ఏ మాత్రము ‘మఢ-మతులు’ గా విలిచినోక, ‘ముక్త-మతులు’ గా మారవలసిందని ప్రబోధించి,



జీవితమునందిప్పుడే ఆధ్యాత్మిక మార్గం నడుపుచు  
నించవలసిందని స్వామి సలహా యిచ్చినారు.

బాబావారి వాలనికాన్ ప్రణాళిక ప్రాజీవితములో  
ఉత్తమోత్తమమైన పరముగా గుఱివైపోయింది. అంతకు  
ముందు ఆదివారములన్ని నీ సమాఖ్య చూడజములలో,  
వ్యర్థ ప్రసంగాలలో నాకాలమంతా వెళ్ళబుచ్చేవానని.  
అర్థమయిన ఆనందముతో గడిపే నా జీవితానికి బాల  
వికార ప్రణాళిక ఒక ఆదర్శమును ప్రసాదించినది :

నన్నొక ఆదర్శ శ్రీమణిగా మార్చబడింది. మూ చిన్న  
శనిమండే బాబా ముచ్చట పడ్డాల్సివచ్చింది. మార్గములో  
నడిచింది ముప్పంటివలె. విజయగా మెయింట్ ఆదర్శము  
పరిపూర్ణము. శాంతిలో నిలబడి సుమంత్ర ప్రకాశించే  
ధర్మవార్ధాన్ని బాబా పూర్తిగా చూపించినాడు.

మూడు సత్కార్యక్షేత్రములు. నిజముః అంతముయ్యబట్టిగా,  
బాబాయొక్క సేవకు సుదీర్ఘమైన వ్యాపారము చేయుటకు  
తన స్వీకృతి పరికరంగా మూడు సంక్రమణ అభివృద్ధిచేయగా.

అక్షయరాస్

ప్రణవోచ్చారణతో విజయ మొరల అదర్శము  
మరే ప్రశాంతిస్త. ముందైనా కొంతసేపు ద్యానముచేయవలెను. ఒక  
జ్యోతిని వెలిగించి అంతుకొని, చక్కగ దానినే ద్యానించి, ప్రభామగ్న  
మునకు, నేరుగా హృదయకమలములోనికి దానిని ప్రవేశపెట్టవలెను.  
ఆ తరువాత కమలము వికసిచినట్లుగానూ. లోని జ్యోతి ప్రకాశము  
వ్యాపించి అంధకారమును నాశనము చేసినట్లుగాను భావించుకొన  
వలెను.....

తత్వోపదేశమును శ్రవణము చేసి, మననముతో ధృవీకరించి,  
నిధిధ్యానముతో అనుభవములోనికి తీసుకొనిరావలెను

—బాబా

## ద్వితీయా గమనము

పలుకు సత్యమైనది

1974 మార్చి 9వతేదీ శనివారమునాడు భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా సాండ్లూరు నగరములో ఒక మహా భక్త సమావేశముతో ప్రవేశించారు. సాండ్లూరు విజ్ఞాన వివేకములుకలిగిన భూర్మడే చంకమువారిచేత పాలిపబడిన సంస్థానము. ఈ సమావేశము, చారిత్రాత్మకమై, అందమైన సాండ్లూరు రాజభవనము ముందు జరిగింది. వెలుకటి విషయములు జ్ఞాపకము చేసి బాబా తన ఉపన్యాసమును ముగించినారు: “దివ్యాత్మస్వరూపులా! 27 సంవత్సరాలనాడు నేనొక్కతకు వచ్చినప్పుడు సాండ్లూరు సంస్థానములోని ప్రజలను కలిసికొనిపోయినాను. ఈ ప్రాంతీయ ప్రజలకు నాసందేశము నందివల్లనేకపోయింది. కానీ, చాలాకాలముగా మీకు నాకుమధ్య, ఎంతకెగని సంబంధముకాక నిలిచిపోయింది. ఒక పుష్పము పెరిగి ఫలముగా తయారగుటకు కొంతకాలము పడుతుంది. గడచిన కాలమంతా మీకు తెలియకుండానే ఈ కోరిక ఫలించేందుకు కృషిచేసింది. పసివాడు కొన్ని సంవత్సరాలు గడచినకాని పెద్దవాడు కావేదు. అదేవిధంగా, మీభక్తి అని రాగములు, ఈ సాన్నిహిత్యాన్ని పొందటానికంతకాలము పట్టినది.”

ఈ ప్రథమ సమావేశముతో, 27 సంవత్సరముల నాడు బాబావారు తమ సంస్థానమునకు విజయము చేసి, అనాటినుండి నిరంతరము వారి అనుగ్రహమును

తనకు, తన ప్రజలకు కలిగించినందుకు, మహారాజా యశ్వంతరావు భూర్మడే కృతజ్ఞత తెలిపినాడు. “1947వ సంవత్సరమునుండి నాకు బాబావారి పాదసేవ చేసుకొనే భాగ్యము కలిగినది. బాబావారి నిజభక్తునకు భయమన్నా. ఆభాగ్యమునా విమితౌ తెలియదు. ఆభాగ్యము నన్ను తేరిచూపుడిగా ఏకాకిగా, ఒక్క ఆరాకరణమకూడా కనిపి చని స్థితిలో నేను బాబావద్దకు వెళ్లేవాడిని. నాజీవితములో ఎన్నో విషాదమయ సంఘటనలు జరిగివున్నాయి. చిహ్నములు నాయుడేమాత్రము మిగిలి లేవట్లే, బాబావారి అనుగ్రహ ప్రబోధములే ముఖ్య కారణములు.”

బాబావారి ఒక ప్రత్యేక అనుగ్రహమును గురించి మహారాజులు చెప్పినారు: “భారత దేశముయొక్క వ్యాపార, అనందము కొరకు, 1949లో నేను ఈ సంస్థానముయొక్క పరిపాలన వదిలివేసినప్పుడు, మానవుడనుకాబట్టి, చాలా విచారించినాను. నా భవిష్యత్తు నాకు స్పష్టముగా కనిపించలేదు. దాని కొరకు బాబా శ్రీచరణాలను ఆశ్రయించినాను. నేను విచారించవలసిన పనిలేదని, యీ సంస్థానముకన్న పెద్ద సంస్థనే నిర్మించగలనని, అప్పుడు బాబా చెప్పినారు! బాబా పలుకులలోని భావముప్పుడు నాకవగాహన కావేదు.

1954లో, చిక యూలోపియన్ ఆశీస్వములలో ఉన్న సాండ్సారు మాంగనీస్ గనులకలపెరి యాజమాన్యమును నేను తీసుకొని పాతికరామిక తంగముతో ప్రవేశించి, సాండ్సారు మాంగనీస్ ఆండ్ బిక్సే ఓర్ ప్రయవేటు తిమిటెడ్ కంపెనీని ప్రారంభించినాను. బాబా అనుగ్రహముతో అది త్వరలోనే ఆశీస్వద్ధి శాంతింది. 1961లో, దానిని పబ్లిక్ తిమిటెడ్ కంపెనీగా మార్చి, దానిని పెంచి, దానితో ఎలెక్ట్రో మెటల్జికల్ పరిశ్రమను శాంతిపొందాను. బాబా ఆశీస్సుతో, మెటల్ ఆండ్ ఫెర్రో ఎల్లాయిన ఫ్రాంటుకు పునాది వేసినాము. 1966లో తానితో ఉత్పత్తి ప్రారంభమైనది. నేను బాబా స్వయముగా ఫెర్రా సిలికాన్ విభాగమును ఆశీర్వాదించుచున్నాను.

1949లోని బాబాయొక్క దివ్యవాణియొక్క అంతరార్థము నేనిప్పుడు గ్రహించగలిగినాను. ఇప్పుడు గనులలో 3000 మందికిపైగా కార్మికులు పని చేస్తున్నారు. ఈ సూతన విభాగములో మరొక వెంట్రు మంకి పని చేయడానికి ఆవకాశమున్నది. కాబట్టి, నేను మీరు నావ్యక్తిగత భావము లేమిటో తెలిసికొన గలను. బాబావారి ఆశీస్సులతో, యిందులో ఘన విజయమును సంపాదించి, కర్నూటకరాష్ట్ర పురోభివృద్ధికి నిరంతరము కృషిచేయగలవాడును”

రెండేళ్లదివ్యములు బాబా రాజకుటుంబముతోనూ ప్రజలతోనూ గతపుట వాస్తవములతో మతపురాణాల్ని ఘట్టము. శుక్రవారమునాడు ప్రాచీన నగరమైన హంపి దగ్గరలో ఉన్న వ్యాసనకకే శ్రేణియల్లాయిన ఫ్రాంటుడర్దకు బాబా వచ్చినారు. ఈ ప్రదేశముందున్న హాస్పెటలయందే బాబా అవతార ఉత్సవకాంతులు వ్యాపించే కాలములో, యిక్కడి పెద్దలు, 14సం

వత్సరముల ప్రాయముయన్న బాబాకు ఘనమైన ఆహ్వానము సంతించినారు

భాత్యార్ నుండి మహారాజా బాబాను వెంటబడించి వారు, వారింతా కొలిమి నిర్మించే స్థలమును తీర్చిదిద్దినారు. ఆ కార్యమును తీర్చి, మహారాజాని తానిని వేద ఘోషముతో, తాస్మాపితము చేయమని ఆదేశించినారు. అక్కడి వేదపండితులను, ప్రాజెక్టునిర్మాణుని, బాబా అనుగ్రహవిహ్నులు ప్రసాదించినారు. కొలిమి గదిలో ఉంచేటందుకు తెచ్చిన తన పెద్దపట్టుమీస సాన్ని సంతకము చేసినారు.

తరువాత బాబా పిగ్ బరన్ కొలిమివద్దకు వెళ్లినారు; అది పనిచేస్తున్నగా కొంత తతవుచూచి ‘చుంబా వనము’ ప్రవేశవార్తములతో రెండు చెరువులముగలు నాటినారు. ఈ వాటికన్న ప్రతే కముగా బాబావారి అగమన చిహ్నముగా నిర్మించినారు. తనన, గానముల దివ్యసంగీతము గాత్రో విడుదలంగా, వేదాదిశక్తులు స్వామిక స్వాతంత్ర్యముపలికెనారు. “యోగప్రభము” నాపిష్కరించిన తరువాత, జయజయధ్వనులపధ్వి స్వామి వేదికపలంకరించినారు.

మృదుమధురమైన కన్నడములో బాబా ప్రసంగించినారు. ప్రతి పలుకులో ప్రసవించే ప్రేమవాహినితో బాబా అందరి ప్రేమవిధేయతలు పొందినారు. “మనసా, వాచా, కర్మణా, భగవంతుని సన్నిధి యందున్నప్పుడే మానసికశాంతిని పొందవచ్చును దీనిని పొందిత్యముతో, అధికారముతో, ధనముతో పొందలేము, మనమేమి చేస్తున్నప్పుడో, భగవంతుని సాన్నిధ్యము సన్నభవించగలము. మీరిక్కడ యిసుమును సాగదీసి దానికొకరూపమును కల్పించుచున్నారు. అనుస్మృతము ఇనుము నాకర్పించుతుంది.

కానీ, ఇనుము శ్రుప్తులేక సుభ్రముగా ఉండాలి. మానవుడే ఆ ఇనుముమక్క: భగవదనుగ్రహమే అయిస్కాంతము. మనస్సు దుష్టభావములతో ఆప పిత్రమైపోయినప్పుడు, అనుగ్రహమును పొందలేము. అయస్కాంతము ఇనుము నాకర్షించవలెనంటే, దాని నేవిధముగా శుభ్రపరచాలి? ప్రేమ పరిశుద్ధపరు స్తుంచి భగవంతుడే ప్రేమ! ప్రేమ మనలను దేవతలుగా చేస్తుంది," అని బాబా చెప్పినారు.

బాబా మానవశరీరము నొక యంత్రముతో పోల్చిచెప్పినారు. "మీరందరూ యంత్రములతో పరిచయమున్నవారే కదా. అవి ఎంతవిలువ కలవి అయినప్పటికీ, ఎంత జబీలముకలవి అయినా, ఉప యోగకరమైనా, వాటితో కలెంట్టు ప్రవేశించినప్పుడే అవి పనిచేయగలవు. ఈ కలెంటే ఆత్మజ్ఞానము: దీనిని సంపాదించటము మానవుని ముఖ్యకర్తవ్యము. నేడు మానవుడు లక్షలాదిమైళ్ళ దూరములో ఉన్న చంద్రునిలో పిమ్మన్నదో తెలిసికొన ప్రయత్నించు చున్నాడు. ఇది ధనము కాదు పృథాచేయడమే. దీనికిబదులు మానవుడు కనీసమొక అరంగుళము దూ రము తన హృదయముతో ప్రవేశించగలిగి, అందున్న ఆత్మయొక్క ఘనతను, వైభవాన్ని తెలుసుకుంటే బాగుంటుంది". అని బాబా బోధించినారు.

"శరీరము మందిరమువంటిది; అందులో శివుడు ప్రతిష్ఠితుడైనానాడు, కానీ, ఆ శివుని చూచుటకు ప్రయత్నించక, ఆనందముపొందలేక పోతున్నావు. నీయందేఉన్న శివుని తెలిసికొన ప్రయత్నించక, ఆ మందిరానికి యోగ్యుడైన ధర్మకర్తగా నివశించ లేకున్న నీ జీవితము వృధా. దినమంతా శ్రమించినంత మాత్రాన, ఆనందము లభించదు. ఆనందమేరీతిగా లభించుతుందో నేనుచెబుతాను. నిత్యము ఉదయ

సాయంకాలములందు కనిసము ఐదు నిమిషములు మంచి అలోచనలతో, మంచివారితో, మంచి కార్య ములుచేస్తూ గడపండి; ద్వేషమును, కోపమును, దురా శన: విసర్జించండి; అందరిని గౌరవించండి; ఎవ్వరిని ద్వేషించకద్దు."

ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధికి సరియైనపద్ధతులలో తగిన ప్రయత్నములు చేయవలసిందని బాబా చెప్పినారు. "పల్లములో"ని దపాతీలు పొట్టలోనికిపోవాలంటే, మంచి ప్రయత్నముండాలెను కదా? సరియైన సంధాలో ఏ ప్రయత్నములేకుండా, మానసికశాంతి ఎట్లా పస్తుంది? దీనికొరకు ధ్యానముకానీ జపముకానీ పూజకానీ, తపస్సుకానీ అవసరమని భావించవద్దు. నిర్మలభావములు, ప్రేమపూర్వకకార్యములు, మధుర భాషణలు, సానుభూతిచాలు" అని చెప్పినారు.

### రాజ భవనము

ఈ ఉపన్యాసము తరువాత బాబా సాంధూరు రాజ భవనానికి వేంచేసినారు, వారిచెంటు మహారాజా, డా॥ వి.కె. గోకాక్, కర్నూల్ జోగారావుగారలున్నారు రాజభవన ద్వారమువద్ద స్వామికిలభించిన స్వాగతము చూచి ఆనందించవలసినదేకాని వర్ణించలేము. వెలాది భక్తులు పాడిన కీర్తనలధ్వని అంతటా ప్రతిధ్వనించి నది. సహనాయమేళ మృదుమధురధ్వని చెవులకు విందుచేసినది. స్వామిని, పుష్పములుచల్లిన మార్గము వెంట, వేదికమీదకు తీసికొనివెళ్లినారు. అందముగా అలంకరించుకొనిన బాలికలు బాటకు రెండుప్రక్కల నిలబడి బాబామీద పుష్పములు చల్లినారు. రాజ చక్రమునీడన బాబా నడిచినారు, పూర్ణవండుడు నిర్మలాంబరముతో చల్లనివెలుగు ప్రసాదించుచున్నా డు. రంగురంగుల దీపమాలికలా ప్రదేశమునంతా

వింశాంతంతో ప్రకాశించవలసివే. వాతావరణము ప్రకాంతమై, భక్తిభంగమై, ఉత్తమవాణిభంగమై గుడ్డి. కన్నదకని శ్రీ వి.వి. రాధి రచించిన స్వాగతపద్యములను, కర్వశయముగా ఉత్సాహముతో శ్రీ హెచ్. శంభులింగప్ప చదివిన రుచివాత, బాబా అంబరీషి దీవించి, కొన్ని చూడటచెప్పి అక్కత చెయివారికి జనంను కలిగించినారు.

### శ్రీ వారిలీల

మార్చి తినదేది శని రాకను నాను స్వేదించి కలకలముకొన్న ప్రధాన కార్యాలయమునకు వెళ్లి, అక్కడలేని ఉద్యోగులతో, తదితరులతో మాట్లాడి నారు. తరువాత, బాబా సాయూరలోని సాయముగిరి రమణకు వేచేసెనాడు. స్వామిని వెంటడించినవారిలో ఉన్న ఆమెలలో యోగిద్వారైందము కర్వశయించుచున్నట్లంద్రాదేవి ఈ విధంగా ప్రాప్తున్నది: "18 సంవత్సరముల క్రితము, షిర్డీ బాబా రుచివారితో, అనే దుస్తులతో ఒక అజ్ఞాత వ్యక్తి సాయూరుకు వచ్చి నిర్మించిన సాయముగిరిరానికే మేము వెళ్ళినాము. అతడు పహారాజాను ముత్యం నిర్మాణానికి కొంత ప్రదోషము కావలెనని అడిగినాడు. ఆ మందిరముతో ప్రతిష్ఠించే విగ్రహమును స్వయముగా చెక్కినాడు. ఎవ్వరినీ దానిని చూడనియడేదు! దానిని ప్రతిష్ఠించిన తరువాత చూడగా, ఆ నిలవెత్తు విగ్రహములో దానిని నిర్మించిన వ్యక్తి రూపురేఖలు బాగా కనిపించినవి! కాని, ఈ అపురూపము కలిగిన వ్యక్తిని గురించి, అతని కృపిని గురించి ప్రజలు నోరు తెరిచక ముందే, అతడు మాయమైనాడు! అప్పటినుండి అతని నెవ్వరూ చూడలేదు. ఆ మందిర నిర్మాణమునకు కావలసిన ధనమెక్కడ నుండి వచ్చినది తెలియదు! అతడెవ్వరిని విరాళ మడిగి యుండలేదు!

భగవాన్ ముచిందములో ప్రవేశించి, ఆ విగ్రహమును చూచి, — తే ఒక చూడ వలెనాడు: — మిరలే — అక్కడ చేసినవారి వాగములకు అదే, అది బాబామొగ్గిలిం: కందహము దేవు ఒక్కత నుండి వాలా, పాత్రకేదేవి, దాగరాభ్యంతర వ్యాధి చేసాడనుములను, దేవార్కా గాంచి కుమారస్వామి దేవార్కానులను కల్పించాడు.

### ఈ సూత్రము

తరువాత, స్వామి దెగగిరి గురువు కర్వశయించి గాని కార్వశయము నడపించి గురువు గురువు సాక్షి, అలంకరించిన వాహనమును కాదన, ఒకటి వెళ్ళివారు. అక్కడ స్వామి కందహము చెందని విగ్రహము వదిలి వెలిమిగిరి వరాహమైనారు. "ఈ ముగ్ధులలో, అంత అంతము కలిగించి మనసులలో కను చేస్తున్న మీరు కనుముగా కర్వయోగలు. ప్రతి నిమిషము మీరు పనిచేసి చెతుల కార్చి మీ మనసుగత సంపాదించుకొనుచున్నారు. మీకు గాధనిద్ర మన కాంతి ఉన్నది. ఇవి అనియతలకు, భయంతులకు, ప్రసన్ని చెందివారికి లేవు. మీరే దేవ సాక్షాత్కార మూలకందములు. తోటి వారిని ప్రేమించండి. మీరందరు దేవాలయములపంజీవారు, వాటన్నిటిలో ఒకే పరమాత్మ ఉన్నారు. మీ కుటుంబములనుండ మతో ఉండుగాక; అప్పుడు మీ కుటుంబముల నెవ్వరూ, అనంది ధామము, వైకుంఠము. మీ కృపితో ఏ ప్రదోషాన్ని పవిత్రము చేస్తున్నారో, అదే కైతాసము."

తరువాత, ఆ సాయంత్రము, సాయూరు బళ్ళారి పట్టణాల శ్రీ నత్యసాయి సేవాసమితుల సభ్యులను, ఇతర భక్తులను సమిష్టిగా పిలిచి, వారి కర్వశయములను గురించి, సేవాసాధనలను గురించి బోధ పరచి,

వారంతరికి అనంతము కలిగించారు. అ ప్రవచనములతో చేరిన అనేక రోగులను బాబా ఆశీర్వాదించారు.

సూర్యాస్తమయ సమయానికి, రాబోవసమము ఎదుట నున్న మంటపము వంటి నసాకా మీద పిర్వాలు గావించిన వేదిక నలంకరించి, ఎంతో దూరమునుండి అతి ప్రయాసతో వచ్చినప్పిన భక్తులను బాబా ఓవ్వన మిచ్చివారు. కన్నడ భాషలో చీవెరక్కు విలువలను గురించి, వాటి నేపథ్యముగా గదలకడనో చెడియ చెప్పి వారు : “అప్పుడు చూడకాని పక్షవాన్లుతో ఉన్నది. ఈ అనంతము అర్చించుటనే ప్రవచనము. లేదు ఒక మైత్రీమయ చెట్టునాటి, దీని వానరు కరు దివిడు. అగమని చెప్పినాడు. అసైకిలోని ప్రేమలు ఈ ప్రపంచ పాపములకు తొలగింపు అయ్యెను. అందు త్రొక్కుకొని చెల్లినారు! మానవాళికి నేడు, అందు సూర్యులు చూపించే జ్ఞానదీపము లేదు, ఇండ్లమూలపులుడు గురువులోకం చే ప్రోకులవెను.”

ప్రకృతి ప్రసాదించే పనరులనుండి లాభము పొందకోవలసినారు మొదట అ ప్రకృతికి అధినాథుడైన చక్రమాత్యయొక్క అనుగ్రహము పొందాలి. అందు

కొత్తు భగవద్బుద్ధిని సోదర ప్రేమను పెంపొందించు తాపతలసినదని బాబా హెచ్చరించినారు. వానరుని యందు సహజముగా ఉన్న, సంభుతత నరనే భగవం తుని గురించి చెప్పి, కలిపమును విలువైన సగలను దాని తెట్టె యనుపకెల్లెరుంటివని కల్గించినాడు. మిగతా జ్ఞానము, ఇంద్రియంగ్రహము, భగవంతునియొక్క సర్వవ్యాపకత్వము మొదలైనవే యీ విలువైన నగలు.

### అశీర్వాదము

రాక్షసుని చివరకువారు, బాబా అంతులేదని భజన చేయుచున్నారు. అచ్చాని సేంద్రమునోని విద్యాధ్యయ నికులంబు చదువునోని దాతలారని చెప్పినారు. అవ్యత విద్యాధ్యయ, అనంతమయ అలారు భుగమైన స్వాతంత్ర్యమునాడు. బాబా సమక్షములో, “గీత గోవిందము” ద్వారా అం భుక్తుముమీద అవారముదేసి, సాతలాల విద్యాధ్యయో వాక్ ప్రవర్ణుని గావించినారు. అదేరాత్రి మహారాజా వెంటకాగా బాబా అర్ధరాత్రి గడపనతరువాత ప్రకాంతినిలయము చేరకొనినారు. తెల్లవారి నిశితవేదిన భక్తులు భగవాన్ చాకతంతో అనందించినారు.

(సం)

“శాంతాకారం, భుజగశయనం” అని భగవంతునికి గల అనంత వస్థలలో ఒకటి. భుజగమనగా విషసర్పము. విషయములయొక్క దుష్ట ప్రభావముయొక్క చిహ్నమే అ విషము. భగవంతుడు భుజగము మీద, అనగా దుర్మార్గ బాహుళ్యము మీద, విశ్రమించుచున్నాడని అర్థము. అయినప్పటికి, అతడు శాంతాకారుడని వర్ణించబడినాడు అ భగవంతుడు సర్వాంతర్యామి అయినప్పటికి నిర్వికారుడే. మానవుడు కూడా ప్రపంచములో ఉండవచ్చును కానీ, ప్రపంచతో ఉండరాదు.

## “భాగ్య” నగరము

భగవాన్ బృందావనంనుంచి విమానంలో ఎక్కి ఒకటవలేదీస హైదరాబాదు విచ్చేసి తమ ఆశ్రమం కోసం సిక్కిమ్నున్న వేలాదిశత్రులను అనుగ్రహించారు. ఆదినం శ్రీరామసవమి. శివం ప్రాంగణంలో శ్రీచారి దర్శనం లభించగానే భక్తులు హర్షధ్వనాలు చేశారు.

అనాటి సభలో స్వామి వేదముల పఠమార్గమును వివరించారు. భగవంతుడు వేదస్వరూపుడనీ, మానవుని దివ్యత్వమును ప్రబోధించుటే వేదముల లక్ష్యమనీ నెలవిచ్చారు. భర్తార్థకామమోక్షములు నాలుగూ ఉత్తములే అనీ, అర్థకామములుకూడా భగవత్పరమైనప్పుడు ఉదార్తములు కాగలవనీ, అర్థింపబడువాడు కనుక భగవంతుని అర్థమనీ, కామేశ్వరుడనీ, వేదమును పేర్కొన్నవని స్వామి ప్రవచించారు. అనాడు శ్రీరామసవమి. పండుగ జరుపుకోవటంకంటే ధర్మస్వరూపుడైన రాముని గుణగణములను ఆలసరమకొని అనుసరించుట ప్రధానమని భగవాన్ ప్రబోధించారు.

స్వామి ప్రసంగానికిపూర్వం బెంగళూరు శ్రీసత్యసాయి కళాశాలవిద్యార్థి శ్రీనివాస్ తన అనుభవములనూ, స్వామి రూపొందించిన విద్యాప్రణాళికలోని విశిష్టతనూ వివరించాడు స్వామి ప్రసంగానంతరము లండన్ నగరంనుంచి వచ్చిన ముకుంద్ తన విజ్ఞానంతో వినులవిందుచేశాడు.

ప్రణవ సుప్రభాతాలతో నగరసంక్లిర్రసం చేసి వచ్చిన భక్తబృందాలకు స్వామి ప్రభాతదర్శనం.

అనుగ్రహించారు. రాగముల తొమ్మిదిన్నర గంటలకు ప్రక్షిప్తించే భక్తకోటికి స్వామి దర్శనంప్రసాదించారు. రెండు మూడు వేదాలలోకూడా సాయంకాలం స్వామి అపూర్వీక ప్రవచనాలుచేశాడు. భూమి, భూమిదాత, గోమాత, వేదమాతలను పూజించటం భారతీయ సంస్కృతికి ముఖ్యలక్షణమనీ, అనందం లాభకరమని పూర్వేకాని బైబిలునని కూరేదికాదని నెలవిచ్చారు.

నాలుగవలేదీస శివం వార్షికోత్సవం. కవి సమ్మేళనం ఏర్పాటుచేశారు. మాటలమూలులుగావుండి కాసులకు అమ్ముడుపోయే నేటి కవిత్వాన్ని స్వామి నిరసించారు. అర్థం, భావం, శబ్దం అన్ని చక్కగా అమరి పదమాత్మ తత్వ ప్రబోధించేసే ఉత్తమ కవిత్వాన్ని ప్రశంసిస్తూ “శ్రీరమారమణీమనోహరా, అశ్రితజనశుభకర” అనే కిర్రనను మృదుమధురంగా అలపించి ఉదహరించారు. డాక్టరు దివాకర్ల వెంకటానదాని, కరుణశ్రీ, ముదిగొండ విజయదమూర్తి, అమరేంద్ర తమ కవితా కుసుమాలు స్వామి చరణ కమలాలకు సమర్పించారు. జమ్మలమడుక మాధవ రామశర్మగారు కవి సమ్మేళన సందాలకులుగా వ్యవహరించారు.

రెండు మూడు తేదీలలో స్వామిప్రసంగానికి పూర్వం, రాజన్వలేలో, కమలోసహానీ అనే విద్యార్థులు స్వామిసన్నిధిలో తమ యువహృదయాలకు లభించిన ఉత్తేజాన్ని వివరించారు.

కార్తిక శష్ఠి అనే కుండవాడు మూడవ తేదీన  
సితార్ బాద్యంతో శ్రోతలను ఉర్రూతలూగించాడు.  
నాల్గవ తేదీ రాత్రి హైదరాబాదు బాలవిహార్ సభ్యులు  
భక్త కుచేగ, భీమ గర్వభంగం, బాబా కథ బుర్ర కథ  
ప్రదర్శించి ప్రేక్షకులను అలరించారు.

అరవ తేదీ సభలో స్వామి ప్రసంగిస్తూ పంచు  
పాడిత్యంతోనూ వ్యాకరణంతోనూ ప్రసంగించి తేదీ  
తమది హృదయంచుచి సూటిగా ఎగసివచ్చేవాడు.  
అని, ప్రేమపూరితమైనబాష అని, సినెమారి హృద  
యాలకు సూటిగా కలిగితే బాష అని ప్రకటించారు.

ఏడవతేదీ ఉదయం స్వామి జ్ఞాందావనానికి తరలి  
వెళ్తుంటే శక్తుల నయనాలు అశ్రుపూరితాలైనాయి.  
మళ్ళీ ఎన్నోళ్ళకు జమవంటి భాగ్యం ? అనే ఆవేదన  
లో హృదయాలు బడవెక్కిపోయాయి. మాతాపితా  
గురుదైవ సర్వవ్యయైన ఈ ప్రేమస్వరూపుని శిష్యు  
ప్రపంచంలో సందర్శించే మహాభాగ్యం ఎన్నోళ్ళకో ?

పచ్చెవరకు ఎప్పుడువస్తారో అని నిరీక్షణ; పచ్చిన  
తరువాత మళ్ళీ మమ్మల్ని విడిచివెళ్ళిపోతారనే భయం.  
వెళ్ళినతరువాత మళ్ళీ ఎన్నోళ్ళకో ఈ భాగ్యం అనే  
ఆవేదన.

[నం]

## అంబలి

ఇంద్రగల దందు తేడను  
సందేహము లేక సాయి చరణాబ్జములన్  
దెందముతో పూజించెన  
అందముగా భక్తజనుల అర్చల దీర్చున్

చూచితి కన్నులార ఘన సుందరమూర్తిని సాయినాథునిన్  
జూచితి వాంఛితంబు తగ జూచితి నిందుమనంబు తోడుతన్  
జూచితి సర్వవంద్య ప్రభు జూపుల తోడినె భక్తులందరిన్  
ప్రబోచెడి సత్యసాయి వభు మోక్ష ప్రదాతను అర్చరక్షకున్



అనుచున్నాను

కోయిలత్తురు నగరమునకు చుట్టూ ఉన్న 14 గ్రామములలో, 25 పక్షులలో నివశించే 1920 మంది రోగులను, చిత్తాచూపగ తులసి, వడివిలులు అలాగన

[illegible]

డా. బిమ్మనూరి శ్రీనివాసరావు : పదవిలో ఉన్నప్పుడు  
డా. బిమ్మనూరి శ్రీనివాసరావు : పదవిలో ఉన్నప్పుడు  
డా. బిమ్మనూరి శ్రీనివాసరావు : పదవిలో ఉన్నప్పుడు

తాగ్గర్ కొండరు పరీక్షించి, వారి రోగములను నిర్ణయించి, ఔషధముల నిచ్చి ఆరువారక పీనకాసుల సేవ జాగ్రత్తలను గురించి చెప్పినారు. వీరంతిర భగవాన్ శ్రేష్ఠమందేతమును సేవాసాధన సందేశములను విని ఉత్తేశితుడైనాడే. ఈ అనన్యమైన సేవాకార్యక్రమము, మార్చి నెల 17 వ తేది ఆదివారమున జరిగెనై అనే గ్రామములో ఉదయము నుండి సూర్యాస్తమయము వరకు జరిగింది. అక్కడ విద్యార్థులు చేసిన ప్రయోగములో 129 మంది రోగులను పరీక్షించినారు 323 మంది రోగులకు తాగ్గర్ వైద్యసహాయము జరిగింది. 2500 రూపాయల విలువగల మందులు గ్రామవాసులకొచ్చినారు. 52 మంది తాగ్గర్లు, 12 గురు దాదులు, 15 మంది వైద్య విద్యార్థులు, 10 మంది ఔషధముల తయారు చేయవారు, 7 గురు అటువంటి కంపెనీల విజెంటు, ఉత్సాహముతో పాటించినారు. మంతల సేవాదళ



ఇది కొయంబత్తూరు మండలములో శ్రీ సత్యసాయి సేవాసమితివారు ఏర్పాటు గావించిన రెండవ సావత్తు రిక రోగనివారణ శిబిరము.

## వ్యవస్థాపక సమాచారము

1. ప్రభుత్వము నా ప్రాధికారమును నిర్వహించు  
 2. ప్రభుత్వము ప్రభుత్వమును నిర్వహించు  
 3. ప్రభుత్వము ప్రభుత్వమును నిర్వహించు

4. ప్రభుత్వము ప్రభుత్వమును నిర్వహించు

### మేము

#### సం. సం. సం.

|    |                      |       |      |
|----|----------------------|-------|------|
| 1  | సత్యం నిజం సుందరం(1) | 4-00  | 0-40 |
| 2  | " " (2)              | 4-00  | 0-45 |
| 3  | మణిమాల               | 1-50  | 0-15 |
| 4  | భాగవత వాహినీ         | 4-00  | 0-25 |
| 5  | అర్చన                | 1-00  | 0-10 |
| 6  | భగవాన్ వ్రసత్యసాయి   |       |      |
|    | కథా సుందరసము         | 1-50  | 0-15 |
| 7  | సందేహ నివారణ         | 1-50  | 0-20 |
| 8  | గీతావాహినీ           | 4-00  | 0-35 |
| 9  | వచనామృతము            | 4-00  | 0-30 |
| 10 | ధర్మవాహినీ           | 1-50  | 0-15 |
| 11 | గీతావాహినీ           | 15-00 | 0-35 |
| 12 | దివ్యసాహిత్యములు     | 1-50  | 0-15 |

13. ప్రభుత్వము ప్రభుత్వమును నిర్వహించు  
 14. ప్రభుత్వము ప్రభుత్వమును నిర్వహించు  
 15. ప్రభుత్వము ప్రభుత్వమును నిర్వహించు

### వ్యవస్థాపక

|   |                      |      |      |
|---|----------------------|------|------|
| 1 | సత్యం నిజం సుందరం[1] | 3-50 | 0-35 |
| 2 | ప్రభుత్వవాహినీ       | 1-50 | 0-15 |
| 3 | సందేహ నివారణ         | 1-50 | 0-15 |
| 4 | ధర్మ వాహినీ          | 1-50 | 0-15 |
| 5 | అపనికత్ వాహినీ       | 1-50 | 0-15 |
| 6 | జ్ఞాన వాహినీ         | 1-50 | 0-15 |
| 7 | గీతావాహినీ           | 4-00 | 0-25 |

### మలయాళము:-

|   |                |      |      |
|---|----------------|------|------|
| 1 | ప్రభుత్వవాహినీ | 1-50 | 0-20 |
| 2 | 108 రత్నంగళ    | 1-50 | 0-15 |
| 3 | వాచానరత్నంగళ   | 3-00 | 0-35 |
| 4 | అవతారమహాత్మ్యం | 0-50 | 0-15 |
| 5 | ధర్మవాహినీ     | 1-00 | 0-15 |

**శాస్త్రము:—**

|    |                                  |      |      |
|----|----------------------------------|------|------|
| 1  | భజన్ సాంగ్స్ (అమెరికన్ ప్రకటన)   | 2-30 | 0-20 |
| 2  | ,, (ఇండియన్ ప్రకటన)              | 1-50 | 0-15 |
| 3  | సత్యం శివం సుందరం (2)            | 5-00 | 0-30 |
| 4  | సత్యం శివం సుందరం (3)            | 6-00 | 0-40 |
| 5  | ప్రకాంతవాహిని                    | 2-00 | 0-15 |
| 6  | జ్ఞానవాహిని                      | 2-00 | 0-15 |
| 7  | నామ సంకీర్తన్                    | 1-50 | 0-10 |
| 8  | భ్యానవాహిని                      | 2-00 | 0-15 |
| 9  | సమ్మర్ పోవర్స్ జన్ బృందావన్ 1972 | 5-00 | 0-35 |
| 10 | ,, 1973                          | 6-50 | 0-30 |
| 11 | సందేహ నివారిణి                   | 3-00 | 0-15 |

**అరవం:—**

|    |                          |      |      |
|----|--------------------------|------|------|
| 1  | అన్ బిన్ జ్యోతి          | 2-00 | 0-20 |
| 2  | సత్యం శివం సుందరం [1 భా] | 3-50 | 0-40 |
| 3  | ,, ,, ,, [2 భా]          | 4-00 | 0-40 |
| 4  | అవతార మొలిమొదం [1 భా]    | 3-00 | 0-30 |
| 5  | ,, ,, [2 భా]             | 3-00 | 0-35 |
| 6  | భజనావళి                  | 1-00 | 0-20 |
| 7  | సాయిమాతా                 | 1-00 | 0-10 |
| 8  | ధర్మవాహిని               | 1-50 | 0-15 |
| 9  | సందేహ నివారిణి           | 2-00 | 0-25 |
| 10 | జ్ఞానవాహిని              | 1-50 | 0-15 |
| 11 | అర్చనా కుక్క             | 2-00 | 0-15 |
| 12 | దివ్యజ్ఞాన దీపింగళి      | 1-50 | 0-10 |

**హిందీ:—**

|   |                     |      |      |
|---|---------------------|------|------|
| 1 | సత్యసాయి శ్లోకాయనమః |      |      |
|   | [పత్తములు]          | 1-00 | 0-10 |

**మహాభారతము:—**

|   |                       |      |      |
|---|-----------------------|------|------|
| 1 | శుభనిష్ఠ వాహిని       | 1-50 | 0-10 |
| 2 | కథామధ                 | 2-00 | 0-15 |
| 3 | గీతా వాహిని           | 4-00 | 0-40 |
| 4 | సత్యం శివం సుందరం (1) | 4-00 | 0-35 |

**సింధి:—**

|   |             |      |      |
|---|-------------|------|------|
| 1 | భజనావళి     | 0-50 | 0-10 |
| 2 | భ్యానవాహిని | 1-00 | 0-15 |

**అస్సామీ:—**

|   |                          |      |      |
|---|--------------------------|------|------|
| 1 | సనాతన సారథి              |      |      |
|   | [ప్రాచీన యాగ్యపీ]        | 1-00 | 0-10 |
| 2 | శ్రీ భగవాన్ సత్యసాయి     |      |      |
|   | [బాబేర్ కదా]             | 0-25 | 0-10 |
| 3 | దివ్యవాణి [అక్షయస్ టి ది |      |      |
|   | స్టడెంటు]                | 0-50 | 0-10 |
| 4 | సత్యం శివం సుందరం (1)    | 4-00 | 0-20 |
| 5 | ప్రకాంత భజనావళి          | 2-00 | 0-15 |
| 6 | భాగవత వాణి               | 0-50 | 0-10 |
| 7 | సాయి గాథ (పద్మములు)      | 1-00 | 0-10 |

**ఒరియ:—**

|   |            |      |      |
|---|------------|------|------|
| 1 | గీతావాహిని | 5-00 | 0-25 |
|---|------------|------|------|

## పత్రికల చందాలు, పుస్తకముల ఆర్డర్లు

1. ప్రశాంతినిలయమునండి తెలుగు, ఇంగ్లీషు ఈ రెండు భాషలలో మాత్రమే ఈ మాసపత్రిక ప్రచురింపబడుచున్నది. వార్షిక చందా: రు॥ 5. ఒక సంవత్సరమునకు తక్కువకానీ 5 సం॥ ల కెక్కువకానీ చందాలు స్వీకరింపబడవు.

2. చందాదారు తన పేరును పూర్తి విలాసమును స్పష్టముగా వ్రాయవలెను. మనిఆర్డర్ ద్వారా చందా పంపునపుడు పూర్తి విలాసమును కూపను వెనుకభాగమున వ్రాయవలెను.

3. తెలుగు పత్రిక కావలెనో, ఇంగ్లీషు పత్రిక కావలెనో తెలుపవలెను.

4. చందా గడువు పొడిగించుటకు, చందా పంపించు సమయమునందే తన చందా నెంబరును తెలియ జేయవలెను.

5. పత్రికలుగాని పుస్తకములుగాని V.P.P. ద్వారా పంపబడవు. పుస్తకములు కావలసినవారు వాటి వివరములను పై కముతో పాటు తెలియ పరచవలెను.

### గమనిక

మీచందాగడువు యే నెల యే సంవత్సరమువరకు అని-మీ చందారసీదు కార్డులోను, మీకు నెల నెల పంపుచున్న పత్రిక పైనున్న విలాసము కాగితములోనూ తెలుపుచున్నాము. దాన్ని గమనించి, ఆ నెంబరు 6/-74 అని యుండిన, మీ చందా జాన్ నెంబరు 6 అయిపోవునని తెలుసుకొని, క్రొత్త చందా (సంగ్రహ రు. 5) జాన్ నెల 8. గ తేది లోపల పత్రిక యొక్క కార్యాలయము చేరునట్లు పంపవలెను.

కర్ణాటక రాష్ట్రపు బెంగళూరు జిల్లా శాడుగోడి (పోస్టు) 'బృందావనము'లోని 'ప్రజ్ఞా బృందావన' ముద్రణాలయమునందు కె. కె. అప్పయ్య గారిచే ముద్రింపబడి బి.వి. రాజారెడ్డిగారిచే శ్రీ సత్యసాయి యెడిటర్: యన్. కస్తూరి, యం. యె., బి. యల్.

M.O. ద్వారా పైకమును పంపించువారు కూపను లోనే కావలసిన పుస్తకముల వివరములను తెలియ జేయవలెను.

6. పత్రికకు గాని పుస్తకములకు గాని పైకమును పంపించువారు తమ చెక్కులను డ్రాఫ్టులను, పోస్టల్ ఆర్డర్లను, మనియార్డర్లను "సనాతన సారథి", ప్రశాంతినిలయం (పోస్టు.) అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, అను చిరునామాకు పంపవలెను. చెక్కులు వంపేవారు, 1-50 పై (పాంకి ఖర్చులను కూడా కలిపి) మొత్తమును పంపవలెను. పత్రిక గాని, లేక పుస్తకములు గాని చెక్కు పైకము వసూలైన తరువాతనే పంపించబడును.

7. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను "మనోజరు, సనాతన సారథి, ప్రశాంతినిలయం పోస్టు, అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్" అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను. అట్లు వ్రాయు ఉత్తరములలో తమ చందానెంబరును లేక బుక్ ఆర్డరు నెంబరును, వ్రాయని యెడల జవాబు లిచ్చుటకు అలస్యమగును.

8. పోస్టుద్వారా ఫోటోలు పంపబడవు.

### —: శ్రీవారి కార్యక్రమములు:—

బాబావారు ప్రశాంతినిలయము నందున్నారా అని తెలిసికొన గోరు భక్తులు ఎడిటర్, 'సనాతన సారథి' ప్రశాంతి నిలయము (పోస్టు.) పెనుకొండ తాలూకా అనంతపురం జిల్లా అనే విలాసమునకు రిప్లయకార్డుగానీ రిప్లయ పెయిడ్ టెలిగ్రాంగాని పంపితే, లేదా కొత్త చెబుపు 30 P.C.O. ఫోన్ చేసితే తెలుపగలము.

उसे दूर ही से उसके सहपाठियों ने पहचान लिया और उनमें से बहुत से लड़के 'अहमद अली, अहमद अली' का शोर मचाते हुए, खच्चरों दौड़ाते हुए उसके पास आगये। खच्चरों की दृष्टों के साथ बाँध दिया गया और अहमद अली ने यहाँ पर काफ़ले के लिये खाने का जो प्रबन्ध किया था, उसे ठीक तरह से निभाया और फिर काफ़ला आगे चल पड़ा।

अहमद अली ने अपनी सफ़ेद घोड़ी अब्दुल के खच्चर के साथ मिला ली और दोनों मित्र धीरे-धीरे बातें करने लगे।

अब्दुल ने कहा, "तुमने सुना होगा, अब फ़ौज भेजकर हमसे लगान बसूल कर रहे हैं।

अहमद अली ने तय़री चढ़ाकर कहा "हां सुन चुका हूँ, काफ़रों की मौत आई है।"

अब्दुल्ला ने कहा "मेरा तो इम्तिहान देने को भी जी नहीं चाहता!"

अहमदअली ने कहा "यहाँ किस सूअर का जी चाहता है—जो चाहता है कि राजा का गला घोट दूँ। तुम देखना कुछ दिन में ही—बस अब ज्यादा देर नहीं लगेगी!"

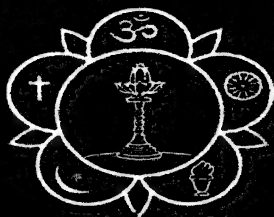
अब्दुल ने कहा "तुम्हें कैसे मालूम है?"

अहमद अली ने उसकी ओर झुककर कहा "मुझे अब्बा ने बताया है।"

अब्दुल ने कहा "एक भेद की बात मैं बता दूँ, मैं रैज़ीडेंट-बहादुर से मिला था।"

अहमद अली की आँखों में खुशी की चमक पैदा हुई। धीरे से बोला, "रैज़ीडेंट बहादुर बहुत अच्छा आदमी है। वह हमारा देश फिर हमें सौंपना चाहता है। देख ज़ेना, एक दिन हमारा खानदान फिर पलंदरी की सरदारी सेभालेगा। पलंदरी बहुत देर तक डोगरा राज का ग़लाम नहीं रह सकता।"

अहमद अली की सफ़ेद घोड़ी बार-बार आगे निकलने की कोशिश



సనాతన

సంఘ

# స నా త న సా ర థి

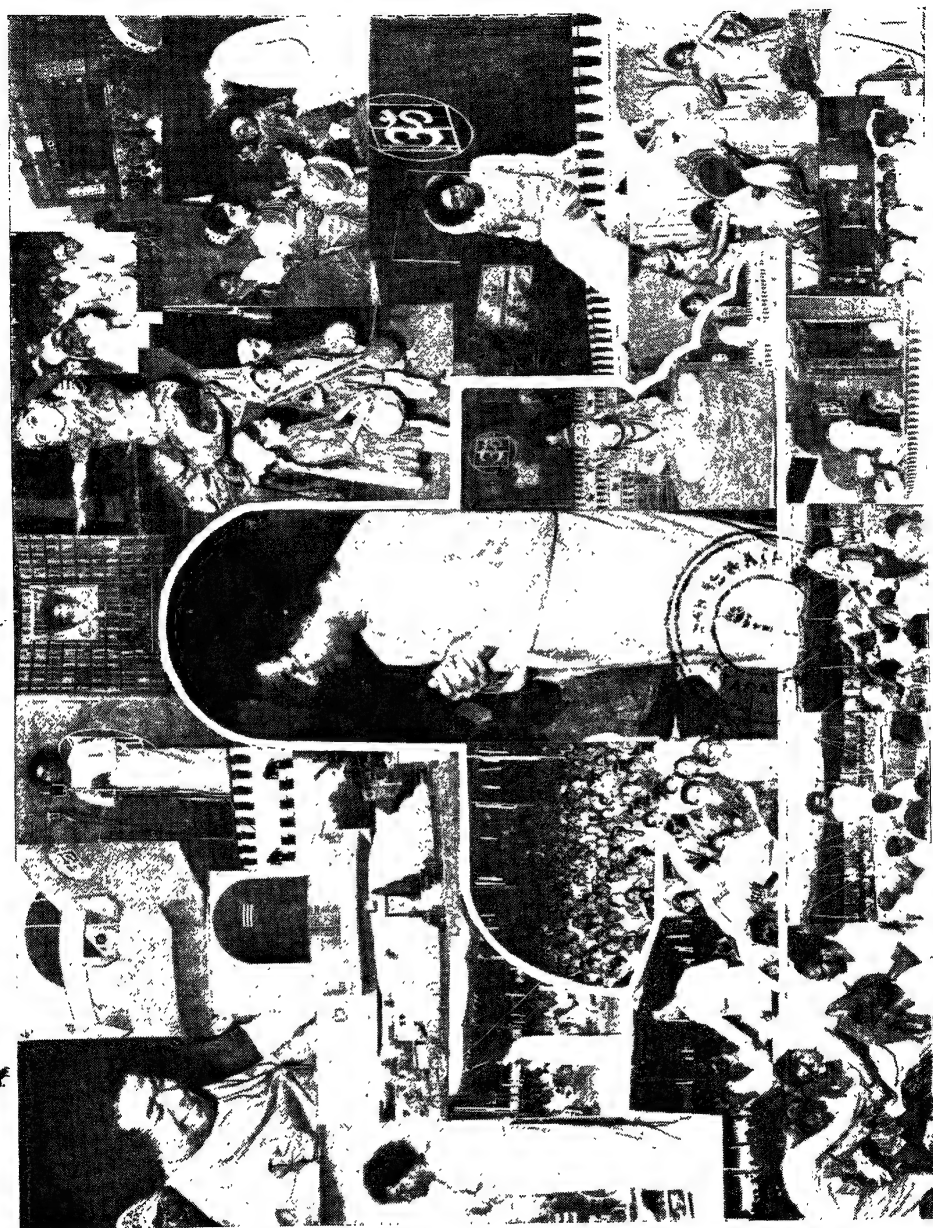
సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమలద్వారా మానవజాతియొక్క  
సామాజిక నైతిక ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధికర్మము

విజయవాడ : జూన్, 1974 సంచిక 4

## విషయానుక్రమణిక

‘ శివం ’ తా శ్చిదు హెరరాబాద్ (చి. తము)

|                                                  |     |
|--------------------------------------------------|-----|
| రామకథా రస వాహిని (వక) : భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబా | 97  |
| నీ దివ్య సన్నిధిన్ : చెన్నై చల్ల సత్యం           | 102 |
| మన పుణ్యభీషము : కృష్ణమూర్తి                      | 104 |
| దైవాధీనము : శ్రీవారి దివ్యబోధ                    | 107 |
| బహుచర్యము : శ్రీవారి దివ్యబోధ                    | 109 |
| కర్మను కౌశలం : టి. గోపర్థనరావు                   | 111 |
| ముఖచ్చితము (గేయము) : తా.క                        | 113 |
| దివ్యోభ : బాబా                                   | 115 |
| రేమగిరిలో దేవతా : శ్రీవారి దివ్యబోధ              | 116 |
| ప్రేమయోగము : చిలియన్ గ్రాన్ షిన్                 | 118 |
| చంద్రబింబము : హిస్సాబ్                           | 121 |
| ఆధ్యాత్మిక తరగతులు : (సీత)                       | 93  |
| పుస్తకసూచి                                       | 127 |









## రామకథా

## రసవాహిని

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబా

లీల

నలుగురికి సమాఖ్య

అప్పుడు మునిరాజు భరతునితో నిట్లు పలికెను.  
“ఓ భరతా. అన్ని సంవత్సరములను విడచి,  
ఆ దయా సొదరుడు శ్రీరాముడు, నీ జ్యేష్ఠ  
భ్రాత. నీ మహిళి పాయమునవనితో జెప్పుము”  
అనెను. భరతుడు ముని వచనములను విని  
రాముని చిత్తమును కనిపెట్టి వారిరువురూ తన  
యందు అనుభూతిగా నుండిరని తెలిసికొని,  
సంతసించెను.

సభలో అతడు నిశ్చేష్టుడై సంతాపము  
యుండెను. కమలములతో అతని నేత్రముల  
నుండి నీరు కారుచుండెను. “జెప్పువలసిన  
వన్నియూ మానినట్లైతే తెప్పిరి. నేను ప్రత్యే  
కించి జెప్పునదేమున్నది? నా రాముని స్వభా  
వము నాకు తెలియును. అవకాశము దేసిన

వారిని సయితము తాను కోపించడు. వారికి నా  
మీద అచితముగా వాత్సల్యము కలదు; దానిని  
తాకనను. అనురాగముజేతను, నిస్సజేతను  
నేనింత వరకూ వారి యిడుట నిలిచి, వారితో  
నొకమాట తెప్పియంతలేదు. అనురాగముచే  
వారిని చూత గోరుచుండిన నా నేత్రము లింత  
వరకూ వారిని చూచిననూ తప్పి బొందలేదు.

నా అనురాగమును చూచి, బ్రహ్మ భక్తింబు  
లేక నా తల్లిద్వారా నా కి కష్టము తెప్పిపెట్టెను.  
ఈ మాట తెప్పిటజేత నాకు ఘనత లేదు. నా  
తల్లిపై వేరమును మోపుటకే నాకేమి గొప్ప  
గలదు? ఎవరికి వాడు సిద్ధిమనని చెప్పుకొనుట  
వలన సిద్ధిమి అనునా? నా తల్లి మందమతి  
అనియూ, నేను సాధువుననియూ, బుద్ధిమంతుడ  
నియూ చెప్పుకొనుటకు నా హృదయములో నాకే  
సందేహము స్ఫుటునున్నది.

సరోవరములో నుండిన సత్త గుట్టలో ముత్యములు పుట్టునా? నా దుఃఖమునకు యితరులను దూషించుట యుచితము కాదు. సముద్రమువలె నా నిత్యాగ్రహపారిము. ఇదంతయూ నా పాప ఫలము. నేను నలువైపుల మార్గము వెతుకుచుంటిని. ఒక మార్గము తప్ప మరెవ్వటి కానకాదు.

నా గురువులు వశిష్టులు, నా ప్రభువులు శ్రీ సీతారాములు. కావున వశిష్టానుమత శుభము కలుగునని నా నిశ్చయము. నేను పేరు కోర్కెను, కోరికను, ప్రభూ! రామచంద్రా! నీ దాసుని వక ప్రార్థనను మన్నింపుము!

మలక్షణ భరతశత్రుఘ్నులు నలురు దశరథ మహారాజునకు కామపుత్రులె. తండ్రి అజ్ఞాను శిరసాహించుట నలుగురికి సమానమే. పుత్రవాత్సల్యము తండ్రికి సమానము, కాన తండ్రి అజ్ఞాను ఏరే పాలించవలెను, వారే పాలించవలెను, అను సెయితికి స్థానము లేదు. కాన, తండ్రి అజ్ఞాను పాలించుటలో నీ పెంత వరకూ బాధ్యతను వహించితిని, ఇకపై సీతా లక్షణ సమేతుడవై అయోధ్య చేరు. నీ భాగమును నేను, శత్రుఘ్నుడును అరణ్యమున మిగిలిన కాలమును గడుపుదుము," అని పాదములపై చాలెను.

భరతుని ఈ విజ్ఞానమును గమనించి, వశిష్టుల వారు ఆనందబాష్పములు రాలెప్పను. శ్రీరాముడు, ఈ యుక్తికి చిక్క, "భరతా! నీ ఆలోచన అంత సమచితమైంది కాదని నాకు తెలుసుకున్నది. తప్ప అన్యమైనవేదైవనూ, దేవతనూ లేవు. అంత భరతుడు,

"అన్నా! అటులయిన తమ్మునితో పాటు నేను కూడా లక్షణముని కలె కను సే. వేదశాస్త్రము ఈ దేవత వన నానమ్మును అనుభవించుటకు అనుకూలము. ఇది నీది. అందులకు మాత్రా రాముని సమ్మతము. భరతా! నామా సీతా తండ్రి అజ్ఞాన వాదయ్యెను. నీ అజ్ఞాన బుద్ధిని సీతను, నాకు ఇచ్చిన అజ్ఞాన నే నూ నర వేదము అని పేరు పెట్టెను. దేవుని వని" అని భరతుని కామరూపము చేసి ప్రసరించుచున్నాడు. పాలు చేత తీగి పుట్టించిన అయోధ్యను సీత భర్తయుడగు రాముడు నాచు అందించిన అజ్ఞాన పాలన నేను సేయుచున్నానని అచటలెను," అని మారు మాటాడుచు దోటులకె అడ్డాపించెను.

#### భరతుని విలాపము

అంత భరతుడు భరించని దుఃఖముతో, వీ నా తల్లి శ్రీ సీతారామలక్షణుల శత్రువుని భావించెనో అట్టి తల్లి కుమారుడయిన నన్ను భగవంతుడు ఏడచిపెట్టి, మరి యెవనిని సహింపరాని దుఃఖముల పాలు పెట్టును.

అన్నా! శ్రీ సీతారామలక్షణులు వనవాసము చేయుచున్నారని వినిననూ, వాటిమూలముల లేకయే పాదబారులె వనము వెళ్లరనియు శూలముల వలె తగులుచుండిన ఈ సమాచారములు వినిననూ నా పాణములు నిబిబియించెను. వీనికి నేను కారకుడ కానియెడల నేనితః పూర్వమే శరీరమును విడచియుండును. నేను రఘుతామునికి శత్రువని తలచి, స్నేహముచె, నిపాదపటి నాతో యుద్ధము చేయుటకు సిద్ధపడి

నవుడు కూడా నా ప్రాణములు పోలేదు !  
వజ్రముకంటే నా హృదయము కఠినము కనుక  
వ్రక్కలు కాలేదు !

నేను వినియుండిన సంగతులను ఇప్పుడు  
కన్నులార గాంచుచున్నాను ; అయిననూ  
నా జీవితము కష్ట జీవితము కనుక యంత  
దుఃఖమును సహించ గలిగెను. యేనా తల్లిని  
చూచి సర్వములు, పృథ్వికములు వాని వాని  
విషమును విడిచిపెట్టునో ఆట్టి తల్లికి కుమారుడైన  
నన్ను భగవంతుడే పిడుచుచున్నాడు ?” అని తనను  
తాను నిందించుకొనుచు, తన జీవితమునే అసహ్య  
జ్వలించుకొనుచున్న భరతుని ముటలను వ్యాకుల  
మును, దుఃఖమును, విషయమును, అనురాగ  
మును, చాతుర్యమును సఖికులూ, రాణులూ, విని  
తుపాకముపై పడిన కమలములై శోకసంతప్త  
మానసులయ్యిరి. అనేక పురాణ కథలను చెప్పి  
ముని భరతునికి బోధించి వోదార్చెను.

అంత రాదుచంద్రుడు, తమ్మడా! వ్యర్థముగా  
నీవు ప్రచారించినావా ? కర్మగతులను అనుభవించి  
పక తప్పదు. ప్రకాశములలోను, త్రిలోకముల  
లోనూ పుండిన పుణ్యశోకులందరు నీ అధీనుని  
నా అభిప్రాయము. నీవు కుట్రలుచేసి దూషించు  
వారు ఇహ పరలోకములకు దూరస్తులు కాగలరు.  
సాధు సమాజములో కాని, గురువుల వద్ద కాని  
శిష్య బౌందవి మూర్ఖుడే మన తల్లిని దూషించును.  
నీ నామమును స్మరించిన మాత్రమున పక్షిల  
దుర్బలములూ దూరమగును. నీవి తోడ్పాడికి  
కిరీ యు, పరలోకములకు సుఖమును  
అందింతువు.

ఈ భూమి నీ వలననే నిలువజుచున్నది.  
వైరము ప్రేమము దాచియుంచిననూ దాగి  
యుండువు. నీ సంగతి నాకు జాగ్రత్తగా తెలియును.  
సత్యవాక్యమును నిలబెట్టుటకు రాజా నన్ను  
విడచిపెట్టెను. నా యందు గల ప్రేమచేత  
వారు ప్రాణములు కోల్పోయిరి. ఆట్టి ప్రియమైన  
తండ్రి వచనముల నుల్లంఘించుట నీబోటి  
నాబోటి పుత్రులకు భావ్యముకాదు. నీవు నళ  
యిందక చెప్పవలసిన మాటలేవో చెప్పి, అడుగ  
వలసి విషయములను అడిగి, నీవు నీ బాధ్య  
తను నిర్వర్తించుట మంచిదని గట్టిగా తెలిపెను.

కడపటి కోరిక

మాటాడుటకు విలు లేక కడపటి కోరికగా  
వకదానిని కోరుటకు భరతుడు నిశ్చయించుకొని.  
“రామా! విరాజ్యమునన్ను అదవికి పంపెనో. యే  
రాజ్యము నన్ను అవశీర్షులకు గురిచేసెనో, ఆ  
రాజ్యము నీ కక్కరలేదన్న, నాకునూ అక్కర  
లేదు. నేను నీ అజ్ఞను, నీ సంకల్పమును, యే  
నాటికిని కాదనను, కాదనలేను. మీ చిత్తమునకు  
జోభ లేకుండ నన్ను కబాక్షించి నట్లయిన నే  
నెంతయో ధన్యుడను.

ఇంత కాలము తమ సేవ చేసి ధన్యుతలు  
నాడు కనుక, లక్ష్మణుని శత్రుఘ్నుని అయో  
ధ్యకు పంపి నన్ను తమ పాదముల చెంత  
పుండుకొనుడు. అప్పుడు ఇరువ్పదికి నక్కోర్తి. అక్షు  
ణు మి పరిపాలనాదక్షుడు. కనుక, అన్ని విధ  
ములూ తండ్రిగారి అత్తకు తప్పని కలుగునట్లు  
అయోధ్యను పాలించగలడు. ఈ కోరిక  
మన్నించి, కాదనక నన్ను కాతకు  
ప్రార్థించును, అవి పాదములపై

మీకు సీతా సమేతులై అయోధ్యలో వుండుడు ;  
 మేము ముప్పురన్నదమ్ములము వనమునందు  
 నివసించుము. ఏ ప్రకారము మీ చిత్తమునకు  
 సమాచారమగునో ఆ ప్రకారము వ్యవహరిం  
 తుము. ఇంత భారమును నాపై మోపిన నేను  
 జీవింపలేను. తమ పాదమాల తొంత వుండు  
 కొని, ఇంతకు పేయి రెట్టు భారమును నా శిరస్సు  
 పై మోపిననూ నేను అనందముగా అవలీలగా  
 భరింపగలను.

రాజధర్మముగానీ, న్యాయశాస్త్రమును గానీ,  
 నేనెరుంగను, దుఃఖములో మునిగినవానికి  
 జ్ఞానము భూన్యమన్న విషయము తనకు  
 తెలియనిది కాదు. ప్రత్యుత్తరమిచ్చు సేవకుని  
 చూచి సిగ్గుకూడా సిగ్గుపడును ! ఓ కావచంద్రా !  
 నేను హృదయమును విప్పి పలుకుచున్నాను.  
 తోకముపైకు మంగళమగుగాక, మీరు సందేహ  
 మును విడిచి, ప్రశన్నులై మెలకొని యే విధమైన  
 అజ్ఞు చేతుతో ఆ విధముగ పేము తమ అజ్ఞును  
 శిరసావహించుము."

భరతుడు అడిగిన యీ మాటలు సఖితులకు  
 పకమావంతము కలిగించెను. హృదయములను  
 కలగించజేసెను. భరతుడు రామునియందు  
 గల ప్రేమ, భక్తి విశ్వాసములు, వేరేల్ల కొని  
 యాడిరి. ప్రణామంపూర్వకముగా, "ఓ రాము  
 ప్రభు ! భరతుని ప్రార్థనను మన్నింపుడు.  
 రామీదముగా ఈ విషయమును దళితక మానా  
 లుగాక మేరముతోనే చరించెను. అందుచేత  
 లోకము అపరాధయ్యెను. అయోధ్యా నగరము  
 విజృంభించి సుఖమును నొందినది. నాథుడు లేని  
 అయోధ్యను భరతుడు పాలించెను."

తైకకు కృతజ్ఞత

ఇంతలో, తైకయి వేసేమి చెప్పగలను, ఎవరి  
 ప్రైదోషమును నిరూపించగలను, అని తుణిలురాలగు  
 రాణి తో తన విచారింపి రాములు సంతరిగా డిక్కిన  
 తన పాదమును మన్నించమని కోరుకొనుటకు  
 యెన్నో విధముల వేచెను. రాములకు ముఖము  
 చూపుటకు కూడా సిగ్గుపడెను. తన కొమారుని  
 కంటే అధికముగా రాముని ప్రేమించుచుండిన  
 తైకకు ఈ విధమైన వివరీత వాదన పశ్చుటలో  
 తన తోపము కాదనియూ ప్రాసనముగా  
 ప్రేమించిన రాముని ఇన్ని విధములైన శాధలకు  
 గురిచేసింది యేదో వక కత్తి తనతో చేరి తేయించి  
 నదే కాని తాను కాదని దృఢముగా తెలిసికొని,  
 తానెంత ధైర్యమును తెచ్చుకున్నను, లోకులు  
 నామాటలను కన్నురూ కదా, అని తనతో తాను  
 సంకయించుచూ, ముందుకు పోలేక, వెనుకకు  
 తిరుగలేక కృంగి కృశించి పోవుచున్న తైక  
 మనసును గమనించి, కామచంద్రుడు సమయ  
 మును చూచి తైకకు సమశ్కరించుటకు నెట్లెను.

ఇదియే సమయమని తలంచి, తైక రాముని  
 పాదములు పట్టి "నాథానా ! నీవు నాకు చిన్న  
 నాడవు, కుమారుడవు, అయిననూ గుణములలో  
 జ్ఞానములో, లోకమునకే అధికారిని ! ప్రభు  
 డవు ! కాన నీ పాదములు పట్టిననూ దోషము  
 లేదు. నా పాదమును క్షమించి, నీవు అయోధ్య  
 నేటము. నాకు సంపాదమైన ఈ అపరిమిత  
 విచారింపుము ; లేదా భరతుని నీతో వుండుకొని  
 నీ పాదసేవా భాగ్యము నొనంగుము ! నేనిక  
 జీవించక పోయిననూ నాకు మనశ్శాంతి  
 లభించును.

మహా కిరాతకులు కూడనూ కోరిని కోరికను  
 నేను కోరితినన్న వాకే అశ్వర్యముగనున్నది.  
 నిజముగా నేను కేకయ రామపుత్రినై కోరితివా?  
 లేక యేదైనా గ్రహమావరించి నానుండి అ  
 పలుకులు పలికింజెవా? నాక తెలియకున్నది.”  
 అని రెండు బైతులు పట్టుకొని కైక విలపిల్లు  
 చుండుట రాముని గుండెలను నీరు గావించెను.  
 అంత శ్రీరాముడు “అమ్మా ఇందులో ఏదే  
 మాత్రము తప్పలేదు. లోకులు కాకులు. సత్య  
 మును గుర్తింపక పలువిధముల పలుకుదురు.  
 నీవు బుద్ధిపూర్వకముగా కోరిన కోరికలు కావు.

నా సంకల్పమే ఈ రీతి గావించినది. నేనవత  
 రించిన కార్యమునకు నేనంకల్పించిన పనికి,  
 మీ రెంతయో అపకార మొనర్పితే కానీ అపకా  
 రము కాదు. ఇందుకు నేను మీకు కృతజ్ఞుల  
 చెప్పవలసినది పోయి, మీతోనే నిం త గా  
 అడిగించుకొనవలసి వచ్చినందుకు నేనెంతయో  
 చింతించుచున్నాను! మీరు దుఃఖించిన నా  
 కార్యము అకుభమగును. కాన నన్ను అనుగ్ర  
 హించి, నా పై వాత్సల్యమును చొప్పుతూ,  
 అశీర్వాదింపుము” అని రాముడు కైకేయి  
 పాదములకు నమస్కరించెను.

రాముడట్లు చెప్పటచేత కైకేయికి కొంత  
 శాంతి కలిగెను. వారిదువురి సంభాషణలు  
 చెంతనే వుండి వినుచున్న కొసల్య ముమిత్రులు  
 ఇందులో కైక దే మాత్రము బోషము లేదనియూ  
 ఇది దైవ సంకల్పమేననియూ గ్రహించి చెల్లె  
 లైన కైకను అనేక విధముల ఓదార్చిరి. అయి

ననూ కైక పట్టు విడువక “కామూడు మహారాజా,  
 సీత మహారాణి కాక తప్పదు. నా కొమారులు  
 భరత శత్రుఘ్నులు, లక్ష్మణ సమేతులై సీతా  
 రాములకు సేవలు చేయుచుండ ఈ కన్నులతో  
 చూచి ప్రాణము విడువవలె” నని పదే పదే  
 పలుకుతూ వచ్చెను.

(పూల దృఢ నిశ్చయము)

ఈ విధముగ, చకరినొకరు వోదార్చుకొనుచూ  
 విలపించుచూ, రాముని అయోధ్యకు తమ్మని  
 ప్రార్థించుచూ రేయిం పగలనక రామ పాదముల  
 నెంత అడవిలో అయోధ్యావాసులు నాలుగు దిన  
 ములు కాలము గడిపిరి. కడకు రాముడు అయో  
 ధ్యావాసులను అయోధ్యకు తీసుకొని పొమ్మని  
 గురువునకు, భరతునకు అజ్ఞా చెసినటుల ప్రజలు,  
 స్త్రీ పురుషులు, పండితులు విని, భరించలేని  
 భావతో, “మనము సీతారాములను అయోధ్యా  
 నగరమునకు తీసుకొని వెళ్లినగాని పులితముగ  
 నుండును; లేక, సీతారాములతో కూడి వన  
 వాసము చేయుటయే కోటి స్వర్గములకంటే ముఖ  
 దాయకము. యెట్టివారైనను సీతా రామలక్ష్మణు  
 అను వితచి నగరమునకు వెళ్ల ఇచ్చగించరు.  
 అట్లు ఇచ్చగించలేని వారియెడల విధాత ప్రతి  
 కూలుడు గా నుండెనని తలచదవలెను. అహ!  
 మందాకినిలో స్నానము, మధురమైన ఫలముల  
 ఆహారము, కన్నులకింపైన సీతారాముల నుం  
 దర దర్శనము, ఇంతకంటే వేరు స్వర్గమెందుకు  
 అని ప్రజలతో చకరికొకరు చెప్పకొనుచు, రాముని  
 అయోధ్యకే గొనిపోవలెనని దృఢము చేసుకొనిరి.

## :: నీ దివ్య సన్నిధిన్ ::

సీ || కామదాసుల నెల్ల | రామదాసుల జేయు  
 నీ దివ్య సన్నిధి | సీతజాక్ష  
 కలగారు పడు జనుల్ | బలగారు లయి యుందు  
 నీ యాహ్వానితే | నిత్యాంగ ;  
 దుష్టతా జనులను | శిష్టులై జనుచుందు  
 నీ క్షాంతిని | నీలకంఠ ;  
 ఆర్తులదాహులన్ | ఆంజనును గొందు  
 తుదివ్య సన్నిధిన్ | అభయ వజ్ర ;

తే || దుర్బలబగు సంసార | దుఃఖములును,  
 జనన మరణాది సకట | జాడ్యములును,  
 స్వామి ! నీ దివ్య సన్నిధిన్ | అంతరించు,  
 సత్య సాయీశ, సర్వేశ, సద్గణాయ !

సీ || శత్రులార్వురు లోన | మిత్రులైయుందురే  
 నీ దివ్య సన్నిధిన్ | నిర్వికార ;  
 యిహలోక వాంఛల | యిచ్చమే గలుగదు  
 నీ దివ్య సన్నిధిన్ | నిత్యతాత్మ ;  
 అష్టసిద్ధుల సాధ | నంతరిక్షము చెరు  
 నీ దివ్య సన్నిధిన్ | సోమవేద్య ;  
 శబ్దము లెల్ల | శబ్దమె యుండును  
 నీ దివ్య సన్నిధిన్ | శృణాత్మ  
 సకల కళాస్విత | సద్విద్య లెల్ల  
 వేదయ నీ సన్నిధిన్ | వేదపురుష !

పాపనంబయ్యే ప్రభు ! నీదు | పరిపురము ;  
 యిలను నీ దివ్యలిన్ | యెన్నో జూప  
 దివిజ గంగయె యందున | దిగుచు బాహు,  
 తదియే దేవేంద్ర సంగమై | యద్భుతముగ  
 అవని భక్తులు నీతి | యమరు లగుచు  
 కాంతి నిలయందు స్యర్థమై | యలరె గాదె !





## మన పుణ్యవిశేషము

‘సర్వదేవతా స్వరూపమే స్వామి విజ స్వరూపము’ అన్నారు స్వామి బొంబాయి ధర్మ క్షేత్ర సభలలో. సర్వ దేవతలూ అంటే మనము పూజా పీఠాలలో అర్పించే దేవతలు రాముడూ, కృష్ణుడూ, లింగాలు సుబ్రహ్మణ్యస్వామీ, డక్షాత్రేయలు విఘ్నేశుడూ, శక్తి ఇత్యాదులు. ఈయనలో వారి గుణాలున్నాయా? సర్వదేవతా స్వరూపము అంటే ఆ దేవతల గుణాలున్నాయనే కదూ? వారి మూలలో ‘రాముడు సత్య ధర్మ శాంతి స్వరూపుడుగా వచ్చాడు. ఇప్పుడు ఈ నాలుగూ (సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమలు) స్వరూపము తాల్చి వచ్చినవి’. శివరాత్రినాడు బాబాగారు స్పటికలింగాలూ, సువర్ణలింగమూ, బ్రహ్మాండ లింగమూ తన కడుపులో నుంచి తెప్పించి భక్తులకు ఇచ్చారు. వారు ప్రతిదినమూ అభిషేకము చేస్తున్నారు. మాతృభూతేశ్వరుని వలె భక్తురాలి పురిటికి సహాయమూ, భక్తుల ఇళ్లలో విభూతి ప్రదానమూ వంటి శివలిలలెన్నో వీరి కథలలో ఉన్నవి. సుబ్రహ్మణ్య స్వామి పరమశివునకు వలె ఈయన తన నయనుకు మించినవారి కెందరికో జ్ఞానోపదేశము చేస్తున్నారు. పరమార్థ సాక్షులైన పహ్లామణులైనంత భారతి, అభేదానంద నంది నాకు మనస్సు పాలు స్వామిని చిచ్చుకొన్న అనినాదిని సమస్తమై నిశ్చలమై ఉన్నాడు. విఘ్నేశుడు శివమూలమున ఉన్నాడని అంటున్నాము. ఎందరెంతో భక్తులు వచ్చి అనినాదిని చిచ్చుకొన్నాడు. మన పుణ్య విశేషము.

తున్నారు. ఈ కోరికలు వినాయకవ్రత కల్పముతో చెప్పినవాటి వలె ప్రాణికములు మూతమే కాదు, అధ్యాత్మికములు కూడాను. ఈయనను సందేహించినవారు ఎందరెందరో తమ మనస్సులోని చెప్పడము వల్ల నైతనేమి కలలో కనపడడము వల్ల నైతనేమి అసాధ్య రోగాలు పోగొట్టడము వల్ల నైతనేమి, నమ్మి నమస్కారములు చేసి భక్తులౌతున్నారు. తమ అలవాట్లకు వ్యతిరేకముగా నగర సంతర్పనాదులు చేస్తున్నారు. ‘అవతారములో.... శ్రీ కృష్ణునకు మూత్రమే ఇట్టి అనంతములగు లోకోత్తర శక్తులు వినవచ్చుటచే శ్రీ బాబాగారు అవతారపురుషులుగా విశ్వసింప దగి యున్నారు’ అని బ్రహ్మ శ్రీ ఉప్పలూరి గణపతి శాస్త్రిగారు. ‘అవరణమున నడుగిడినది మొదలు మనో వృత్తులు యథాపూర్వముగా కాక కేవల స్వాత్మిక ములగుటచే నా స్వామి కేవల భగవద్మూర్తియే.... అని నిశ్చయింప బడుచున్నది’ అని శ్రీపాద లక్ష్మీ నారాయణ శాస్త్రిగారు. ‘భగవంతునకు కార్యకారణములతో నిమిత్తము లేదు.... భగవంతునకు జ్ఞానబల క్రియలు నైస్సరికములు. బాబాగారి మహిమలను... చూచి... నే మును వీరి యనంత స్వరూపము స్పష్టమైనది. సంతోషము నొందుటకు చిరకాలముండు నట్టి శ్రీ బాబాగారి మహిమలు సత్యములు. సర్వ భూతములందున్న దయ, తిత్తి, అనూయలెకుండును, శౌచము, అనూనము, మంగళము, ఆకార్యణము. అస్పృహ అను నీ ఎనిమిది అత్య

గుణములు నానాగారి యందు గనిపించుచున్నవి....  
 వీరి ఉపన్యాసములందు శాస్త్ర విరుద్ధమయిన విషయము కాని శాస్త్రసమ్మతము కాని విషయము కాని లేదు. విమర్శించు ధోరణి శాస్త్ర సమ్మత ముచేసితి. మాటలలో పొరపొచ్చెములు కాని.... స్తుతి నింపారులు కాని ఉండెడివి కావు. శ్రుతి పవిత్రము అణగవ, భక్తుల యెడల అఖండ మగు ప్రేమ, ఈ యత్తమ గుణములన్నియు వీరి భగవదవతార ప్యరూపమును దుబావు చేయచున్నవి' అని మల్లావధుల వేంకట పద్మరామ శాస్త్రిగారు. 'స్వామి నవధాన్యాలు హస్తంలో ఎత్తి కళ్లములో జార విడిచినాడు. అవన్నీ మంచి శుభాశీ, బాగాదు పూవులే. అగ్నిదేవునికి సమర్పించులయునాయి. నాలోని పందేహము తి పూర్ణాపూతి యందాపూతి అయినవి' అని కల్లూరి వేంకట సుబ్రహ్మణ్య దీక్షితులుగారు. "చరణ పద్మముల సన్నిధి" అన్న జలగ్రీషు పుస్తకములో పలువురు ఇతర రాష్ట్రముల నారూ ఇతర దేశాల వారూ తమ అనుభవాల్ని విశ్వాసాల్ని చెప్పినారు.

స్వామి ఏమంటున్నారు : 'ఇక్కడికి భక్తిని తెచ్చి, ఉంచి, ఇక్కడినుంచి కత్తిని తీసుకు వెళ్లంకీ.' సత్కర్మలు సమర్పించి చెతులూ హృదయాలూ కాళి చేతుకు పి రుడి. నేను వాటిని కానుకలతోనూ కటాక్షము తోనూ నింపుతాను. మీ చేతులు కానుకలన్న పూరితా లైతే వాటిని దేనితో నింపనూ ?' 'మీలో తున్న చెడుగు వంటా తీసుకురండి, నా దగ్గరున్న ప్రేమను తీసుకు వెళ్లండి ; 'నన్ను మీరు పొగడవద్దు. నా మీద అధారపడండి, దాలు నాకు,' వేసెందగా మీకు భయ మెందుకు ? మీ చింతలన్నీ వాతో తడలండి. మీ భారము నేను వహిస్తాను. నేను సదా విమ్మలను మార్గదర్శిగా నడుపుచుంటి తెలుసుకోంకీ. ఆ విమ్మలన్నీ దీని మీద తీసుకువెళ్లండి. 'మకు

శ్శాంతిని కోరేవారికి మనశ్శాంతి, అధైర్యమున్న చోటికి హృదయ స్థైర్యము, వరసృత విశ్వాసము లేని చోటికి విశ్వాసము పంపుదును. శ్రుతి హృదయముననూ ప్రేమతోటిని వెల్గించదగమే నా యభిప్రము.' 'నా పనులనుండే మీరు నన్ను అర్థము చేసుకోగలిగేది. అందుకే, నేనెవరో తెలుపుటకు గాను నా విలాసమును ఒక్కొక్క పరి చూపుతును. దానిని 'లిల' అంటారు మీరు. ఆ మర్మము తెలుసుకుని నేనిచ్చే కర్మను చెయ్యండి' 'నేను మీ వాతను ; మీరు నా వారు. మన బంధము అత్తలోతులలోనీడి. కనుక నాకు స్వాగతము కాని అపహ్వానము కాని అవసరము కాదు.' అంటున్నారు దైవము అనే రీతిగా. అంతే కాక గురువు వలె, 'ప్రభువును మీ హృదయ ములలో శ్రుతిపించి మీ కర్మ ఫలాన్ని మీ శాపాల్ని భావాల్ని సమర్పించండి.' 'మీ కత్తి సామర్థ్యాలు విమ్మల్ని తీసుకు వెళ్లగలిగినంత వరకే వెళ్లంకీ.' మీరు అగాంతికి అసత్యానికి కేంద్రాలు కానే కారు. మీ కత్తనాల్లో ప్రసరించేడి ప్రేమ. మీ స్వభావమే అనందము. 'కృష్ణా అని నామమును పెడిమలతో పలుమార్లు అని లాభము లేదు. కృష్ణమహస్సు మీ మనిషులు నిండి మీ శీలాన్ని పవిత్రము చెయ్యాలి.' అహంకార మేళుములు విచ్చినవచ్చుడే ప్రభుని కాంతి కరణాలు మీ హృదయము మీద పడును.' 'అక్షత మాలలోని కొద్ది అక్షరములతోనే లక్షలాది గ్రంథాలు తిఖించబడ్డాయి. అయితే, హృదయనిసనకి ఈ నాటక సూత్రధారలైన భగవంతుని' 'హృదయపూర్వకము గా రోజుకొక మాత్రానా నామము చేస్తే. గుహలు గృహములు కాగవు.' 'ఇహ సంపత్తుల నన్వేషిస్తూ అధికారాళంలో ఎంతకాలము విహరించినా వికృత దుప్రభువి కరణము తొందచలననదే. భూమికి చేతే పట్టురాగ.' 'శివా

ఒక్కటే. వరంగము సాగరములో ఎదుము కావలసినదే. ఇక్కము తోసే పూర్ణ సుతపి. దానితో 'అమల' కరిగి కల్పేకా శిష్యములైన నామ రూప. వర్ణ. వక్ష. రో. కల. విష్ణుదర్శములన్ని హరించి పోయాయి.' నీవేగినా ఎరుగకున్నా ప్రభువు అంత ర్యామిగా నీలో నన్నాడు ' ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానా, వాచకములూ తెలుసుకు. ఇప్పుడే మోస ప్రాప్తవా నామలము ప్రారంభించు. ఆధ్యాత్మిక విద్యకు ఇన్ని చిట్లు బాటవలెవను నింపరు గేరు' అందు న్నారు. ఎనుగంటి గోపాలం గారూ, "పూర్వ భూతిలో చాచిపోయిననీ, యీ అపారంభమే సయోగ. ముటు తండ్రి : ప్రకృతలెల్ల నెడనా హతమువైపోయె, నీనీకుర స్యరమొదె నిలిచె రండ్రి : గురువెల్ల తపనలో ప్రసంగిపోయిననీ, యీ రక్త పాత్రమె మిగిలి నది తండ్రి, నవమెల్లప్రదాప వాచిమై పోయె, నీ మలిసాగువలె రెండు గలవు తండ్రి : భద్రసర్వస్వ మీ స్వరూపము తోడ నెటుల నేను జూరు, పూడింతు నెట్లు తండ్రి, విస్మరించిన నెట్లు జీవంతు తండ్రి, పాపి మాం సాయి, ప్రేమాభయప్రదాయి !" అని స్వామిని కండ్రిగా అర్చించారు. అనేకులు సనాతన సారథిలో స్వామిని సాయిమాత ' అని సూర్యోద్ధా తల్లి అంటు

న్నారు. కనుక శ్రద్ధ తగ్గక గురు దైవములలో, వీ ప్రవిచాలతో చెనదు మీకు తోటయినా స్వామిని చేసినదు : విజయస్వారు వారు. వెనది "ఎన్నో శతమానముల నుంచి వేటికాత్ర మార్గ సుహృద్ ప్రవ రములు సన్నగిలి పోయిపోయి. వారి హతమైన సోధన కనుకకడ కుడ సన్నగిల్లింది. సుసంభ ధ్యము నికపాయముగా ప్రవహించే రాసు నిర్మల బడిన మురెనలా ' గృహస్థ ' బ్రహ్మచర్యపోయింది. వాళ్ళ గాస్తి బ్రహ్మచర్యమోగూ ముయి, 'గృహస్థ' పన్నెదిగ ప్రయాణమే ముసాధ్యమైంది. ' బ్రహ్మచర్య సేవే కర్మధాతము వెస్తాను ' అని వగవల చాచు ముండును. చచ్చి నిడినే విడిచాము తెలు. నెంబుల ప్రిభువు వాని స్థాపించాలో వాకే లెగి దాచాచి. ప్లాసుల వెయ్యాలి, చురీ కట్టాలి, నేనే కస్తా. చక్క వస్త్రాను ' అని భూవంతుని సెలవిచ్చాడు కదా కట్ట నే చచ్చాచు కూరి. ఇప్పుడు సుందరా చివర్చిచులుగా కలిలుగా ఈ మనలో చేరాలి." " చిత్రిన సచితుల కడును సార్థుల మనుచుకొని మిలంనరు స్వామి బట్టను శిరసావహించి, క్రమశ్రవణ పాలించి, సర్వజన సమాన శ్రేమను పెంచి, అవ్యోన్మతిని సాధించి ఉతించుడు గాక.

కృష్ణమూర్తి.

## దైవాధీనము

నానమ్మకు మనసుకు నానుతైన, ఎట్లోగతి చెందకుండా  
నుననునా నామధ్యముగా వుండమో గొనినది, దానివలన  
మోక్ష ప్రాప్తి కూడ అభింశును 'మన నిన మన ప్పా  
రాం బారదం బంధమోక్షయోః.' మనసుకు నానినలై  
తికనుకను మనదన్నదానిని చూచితే నాకొక నిమిషం  
ను భూతకలుగకుండా ఉన్నది, తనముందు ఉండి  
నున్నది కన్న, కంటిని పెదవులను మర్చిపోయి ఉండి  
కర్మలు కట్టి పడవ, మర్చి గ్రాంసాని 'శ్రేష్ఠు'గా  
కలుగకుండా కుతిలింపినట్లు కన్నది, ఈ నాన్న  
బానిసని తీవ్రత చూస్తూ ఉండేది? మనసును  
ప్రభుత్వం కన్న, యంత్రం కన్న ప్రభుత్వం అని  
సంబంధించి చలనమున్నది దాని కన్నను తీవ్రత  
నును చూచితే!

నాని తీవ్రతను చూచినయ స్థానమునుంచి రావలయు  
లేదు. పలుకు ఒక రీతి; దానికే అనుగుణమైన అవగాహన  
కనపించును లేదు. సినిమా తెరపైన కనపించే చిత్ర  
ములు, దీక్షము ముందుగా చాల వేగముగా సంపదించి  
తెరపై కదలుము వలన, రకరకములైన కర్మలనాచ  
రించినట్లు కనపడును; కానీ అవన్నీ ఒక్కొక్క స్థాన  
మందు స్థిరముగా నిలచినవే. పరిశీలించి కూడ అన్వేషిత  
ములు కాదు; వాటితో జోడించిన Sound Track  
(సౌండ్ ట్రాక్కు) నుంచి అన్ని శబ్దములూ ఉద్భవించును.  
చిత్రముతో కనుపించు వ్యక్తులు కేవలము  
కృతముము అని తెలిసిననూ వాటిని చూస్తూవుంటే

కన్నులు చూడకాదు, మనోవికారములు సహజముగానే  
కన్పించును. ఇప్పుడు కన్నులు దానిపై పుచ్చు పుచ్చి  
సూత కట్టడమే కదా? రైళ్లలోనూ బస్సులలోనూ  
ప్రయాణము చేయు సమయములందు అవి కట్టబడున్న  
వలనూ చుట్టూ అన్నీ కదులుచున్నవలె ప్రభు  
సహజము

ఈ సహజ గుణ కల్పే ప్రాప్తి చేసిననూ దిగ  
బిల్లుల నిలిపివేయవలసి; అందుననూ మనస్థిరముగా  
వుండవలయు, మనస్థిరముగా ఉండవలయును  
మనకు బాంధవ్య కలుగకున్నది, అప్పుడు సత్యం  
ఒకటి; కనులచే నన్నమును చూడక! ఎంతో కలిగే  
సూర్యము ఖామలను తీవ్రతవలన కనపడలేదు, పెద్ద  
ప్రభుత్వం ముఖములములు మనో వికారములే కానీ,  
వాటిని తీవ్రతవలనకా ఏ మాత్రమునూ సంబంధము  
లేదు. మంచి చెడ్డలకు మనసే కారణము,

ఈ దేహము అనిత్యము; మానస్తత్వము అశాశ్వ  
తము. అయితే అత్తమ పద్ధతిలో, అచిరస్థితికమైనట్టి  
దిగా తీవ్రతను సాగించితే, అమరకీర్తిని పొంద  
వచ్చు. అమరత్వం అంటే, మరణం లేకుండా వుండ  
టము కాదు! అదొక అన్తమే కానీ నివారణము కానే  
రదు. కానీ మరణించినప్పటికీ తన ప్రవర్తనల వలన  
అచరణల వలన, తన పేరు అమరంగా నిలిచిపోవటమే  
అమరత్వము! మీ చేతలు పవిత్రమైతే, కాబోయే  
జీవులు కూడ వారిని అనుసరించుటకు ప్రయ

త్తిస్తారు. అవని ప్రవేశే, మీరు బ్రతికియుంటానని చూచి దూషిస్తుంటారు.

జగత్తులో ఏది ప్రధానం ? ‘సత్యమే’ అని పర్థు ధర్మః’ సత్యమే పునాదివైన భవనమనే ఈ భవనము నిలబడును. మీరంతా సత్యసాయి సందర్శన పుట్టుక, కనుక మీరు దానిలోని ‘సత్య’ అనే నా పేరుకు మీ హృదయమందు ముఖ్య స్థానమునివ్వాలి.

పరమ పవిత్రమైన సత్యమనే జీవిత ధర్మముగా ఆదరించి అనందించిన ఒక మహారాజు (సత్యవ్రతడు అనేదే ఆయన పేరు) ఒకానొక శతాబ్దములో భూమిని తీలుచుండేవారు. ఒకకాదు ఆయన బ్రహ్మ ముహూర్తములో లేచి, ఆ దినము పిదో పుడక, పర్య దినము కాబట్టి, సమృద్ధిస్థానము నావరించుట కొరకు, తన పట్టణముమొక్క సింహద్వారము దాటి వెళ్ళుచున్న సమయమున, సర్వాంగ సుందరియైన ఒక స్త్రీ వెలుపలకు వెళ్లి పోవుచున్నది కనుగొన్నాడు. వెంటనే, “మీరెవరు ? ఈ వేళకాని వేళయందు ఎక్కాకినిగా ఈ నగరమును విడచి వెళ్ళుటకు కారణమేమి ?” అని ప్రశ్నించినాడు. ఆమె దానికి సమాధానమందించుటకు పూనుకొన్నది. “నేను ధనలక్ష్మిని! ఒక చోటుండటానికి నాకిష్టముండదు ; నీ శవనమును వదిలి నేను వెళ్ళిపోవుచున్నాను” అన్నది. పత్ర ప్రతుడు తప్పక వెళ్ళిరా అని అనుమతించి, ధనలక్ష్మిని పంపినాడు కొంత సేపటిలో ఒక సుందర పురుషుడు అదే ద్వారము నుంచి వెళ్ళుచున్న విషయము గమనించి, మహారాజు ఆ ప్యక్తిని కూడ ప్రశ్నించినాడు ; “నువ్వెవరు ? ఏ కారణముచే నగరమును వదిలి పోవుచున్నావు” అని. “నా పేరు దానము; దినమే లేక, నేనెక్కడి కొండి కూడ ప్రయోజనమేమి ?” అని ఆయన జవాబిచ్చాడు. “సరే!

వెళ్ళు “అన” దానమునూ అనుజ్ఞ ఇచ్చాడు మహారాజు. అది లోపల, మరొక సందర్భపురషుడు బయటదేరినాడు. వాని పేరు సదాచారము ! దీనిమూ దానమూ లేక సదాచారము బాగుండు, అని ఆయన ప్రశ్నించినాడు, అట్లనే, మరొకడు యశస్సు “నాకూ ఇక్కడ ప్రాసము లేదు” అని సేహా ద్వారమునంచి బయట పడ్డారు. మూ లేదు, దానమూ లేదు, సదాచారమూ అస్వచ్ఛం. ఇంక యశస్సుకు మాత్రమే ప్రాసమెక్కడ ?” అని ఆయన వాదించినాడు. అప్పుడు, ఇంకొక మహాపురుషుడు కూడ, ఆ ద్వారమును కనబడితే, మహారాజు గారిని “మీ పేరేమి అని” అని అడిగిరి. “నా పేరు సత్యము” అని వాడు జవాబిచ్చిరి. మహారాజు వారి కాళ్ళకు మ్రొక్కి, మీరు నా రాజ్యములో నా నగరములో నా శవనములో సర్వకాలము స్థిరముగా ఉండాలి, బయటవేరకూడదు,” అని ప్రార్థించినాడు. ఆ ప్రార్థనను మన్నించి, సత్యము బయటదేరక, రాజ భవనమునకే వెళ్ళిపోయినాడు. దానిని గమనించిన యశస్సు, సదాచారము, దయ, ధనము వీరందరూ, సత్యముతో కూడినపుడే మారందరికి విలువ, అని తెగరములోనికి వచ్చిరి. సత్యవ్రతని రాజ్యముతోనే ఆనందముగా నింపిరి.

వాళ్ళందరూ సత్యముతో కూడినట్టుగా, మీరూ ఈ సత్యసాయితో చేరి, అదర్శవంతమైన జీవితమును జరుపుచూ సంతోష పవిత్ర ఆశయములకు తగినట్టుగా నిత్యము మెలగాలి.

హైక్లాసు అని పేరు ; ప్రవర్తనలు చూచితే, లోక్లాసుగా ఉండకూడదు. గ్రద్దలు పైకి యెగిరి, అకాశములోనే సంచరించును. అయిననూ, దృష్టి మౌనము క్రింద దృష్టిగానే ఉండును. పై నంది, క్రిందికి

రావటానికి ప్రయత్నము చేయకూడదు. మానవత్వమునుంచి వానవత్వమునకు, పశుత్వమునకు దిగ జారకూడదు. మానవుడు మాధవుని రూపముగా తయారు కావా

మాధవుడు ఎవరు? Truth is God. Love is God. Peace is God. (సత్యమే దైవము, ప్రేమే దైవము, శాంతియే దైవము) కాబట్టి, మానవుడు సత్యమార్గమును, ప్రేమ మార్గమును, శాంతి మార్గమును పట్టితే, మాధవ స్వరూపుడుగా మారుటకు వీలగును. నిరుత్తలముతో చేరదు; నిరులోనే చేరును. అట్లే, సత్యము అసత్యముతో చేరదు, సత్యముతోనే చేరును. మాధవత్వమును అనుసరించు సమయములో నాది నేను అనే భావములకు యే మూత్రము అవశ్యముండదు. ఈ

వస్త్రము నా హస్తమందున్నది. తానిని హస్తమే భద్రపరచక పోతే, అటు క్రిందపడుతుంది, కత్త భర్త యజమానుడు అయిన భగవంతుని ఆధీనమందున్నంత పరకు సకలమునకు ప్రద్రవ! ఆధీనమునుంచి బయట పడితిరా, ఆధోగతే,

స్వార్థపరమైన సంసారమును కృతజ్ఞులతో పోషించేది సంస్కారము చొరక, అని జ్ఞాపకమందుచుపోవాలి. సంసారములో కూడ సర్వేశ్వర భావములో సర్వేశ్వరుని ప్రీతికై, సర్వేశ్వరుని చింతనతో, మెలగాలి. మీ జీవితములు ఆత్మకు అర్పింపము కావాలి, అన్నానికి అర్పితము కాకూడదు. ప్రతి ఒక్కరూ కవిత్వ ఆదర్శములను అనుసరించుకొని, ధైర్యసాహసములతో, వాంగిక క్రుంగక, సేవ నందించుటకు తయారు కావాలి.

శ్రీనారి దివ్యభోద, 4-1-74

## బ్రహ్మ చర్యము

“ సత్యం వద | ధర్మంచర | స్వాధ్యాయాన్మా ప్రమతః |

అవార్యాయ ప్రియం ధన మా హృత్య ప్రజాతస్తుం మావ్యసత్సేత్సః

అనగా సత్యమును పలుకుము, ధర్మము నాచరింపుము, అభ్యయనమును గూర్చి ప్రమాదము బొందకము, అచార్యుని కొరకు ప్రీయమైన ధనమును తెచ్చి మచ్చి అతనిచే ననుజ్ఞాతుడవై గృహస్తుడై సత్ సంతానమును పొందుము.

(బ్రహ్మచర్య, గృహస్థ, వానప్రస్థ సన్యాసాశ్రమ

ములందు. బ్రహ్మచర్యము ప్రధానమైనది, జీవితమునకే ఇది పునాదివంటిది, మానవునియందు గల సర్వ శక్తులకు కేంద్రమువంటిది.

ఇది మానవుని నిత రీతులతో నడిపించి మానవ జాతినే నిలబెట్టు ప్రధానపు మెట్టు! సదాచారము నలవరచు సరళమైన కట్టు! భగవదనుభూతిని అం

నిగమ భద్రమైన గట్టు ! బ్రహ్మచర్యమున నాట్టు !

బ్రహ్మచర్యమున వినియోగింపఁజేయు విశేషముగా వృద్ధి అగును. దురహంకారమునకు కాని, వాఁడపాదాని నృత్తులకు కాని తోటివఱ్ఱుగాదు. బీచితము నిరాదరణక నిరతిరయియై పరార్థియై వలెను.

బ్రహ్మచర్యమునమునఁ బ్రార్థించిన విజ్ఞానము ముగించినదన, సత్య, శాంతములు శ్రేయోవృత్తి ప్రధాన ఫలములై ప్రకాశించవలెను.

మనకు జాతతో ఒక దివ్యుని అనునయన్వయము. మన వేరక ప్రాణికోటిలో అద్భుత ప్రాణమును బుధిశక్తిని కనుపించును. వానికి పూర్వార్థకర చి. శక్తి నేరూపకమునూ వుండును. అది శే.లము అదర పూరణకై సర్వ విధములా ప్రయత్నించును. కాలాంతరమున మోగమునకై మహార సదాశక్తియులను అవి కుంపాదించి యుండుకొనపు అట్టి కాలాంతరమునకు సంబంధించిన పూహయే వాటికి వుండును.

యంత్ర యంత్ర విశేషము మనవేరక ప్రాణికోటికి యే మాత్రము లేదు. అయితే ప్రకృతి, పాణికిని వైహిక మైన బాధ వలన తప్పదు. అది దేహనియమము. తెలివితేలి ప్రాణి కత్య విశేషము చేయజాలదు. అంతా తెలివితేలియినచో జాధా నివృత్తిని కూడను గొనుకొన జాలదు.

అయితే మానవుడు అట్లు గాక అహం, నిద్రా

భయ, మైథునములు అవక స్రావమును కల సహజ సిద్ధముల అయినను, అవినిగా విశేషముగాక అధికముగా కక్షునిండు ప్రవృత్తి పరమహిమయై నిర్వృతి దుక కర్మవ్యాపకము నృత్తులకులూ దోషిండును, అట్టినుండి దేహపోషణతో ముగియును. అదియే బ్రహ్మచర్యము. దేహపోషణ కావలెనని ప్రతి బ్రహ్మచర్యము లకు గలచేదియే యదుకానము. అది బ్రహ్మచర్యమునకు గల అవినీతర లోపము.

మనవృత్తిని కలతలేకనుండును. సుఖదుఃఖముల కలమనా అనుకును. పాదాని ప్రవృత్తియును, తన మోగమునకును కల మోగమును చూచి దోషి భర్త్య కువృత్తిని కనుగొని దాని లోపమును నివృత్తి తో గుణావాదయై నిరవస్థమునకు వృత్తిని కలగొని యాదికి పోషియు ప్రవృత్తిని కలగొని బ్రహ్మచర్యమునకు నడుచుకొను తాము.

బుద్ధికి సోపానమును వృత్తిని దాని కలగొను కార్యము కలగొనియేదాని మోగమును అది మన భర్త్యము.

మనదేహము కర్మయోగము. శరీర నిర్మాణమున విస్మయ చిన ప్రవృత్తియే వుండును. దానిని సాధించి తమైన కర్మలతో మృత్యురమునకు నిర్వృత్తిని కలగొని వరమాత్మకు నిరాకస్మానియగు గామియగును. నిరంతరం బ్రహ్మచరితనము. నిరంతరం అదియే సతయైన బ్రహ్మచర్యము.

## కర్మము కౌశలం

అహంకార రహితుడవై, మహాత్మని త్యజించి, ఈశ్వరార్పణ బుద్ధితో కర్మము నాచరించుటను భగవద్గీతలో కర్మయోగమని చెప్పబడినది. మరల అదే భగవదుని జపుడు. యీ యుగమాన శ్రీసత్యసాయి బాబాగా పరిచింది. భగవంతుని పునరద్భూతియనుకున్నారా? బాబా తనను అంటాయంటాను. 'My Life is my Message'. (నా జీవితమే నా సందేశము) అనగా అర్థమేమి? వాడు వివాహం చేసుకుండు, నిరంకుర కృషి చేస్తాయంటాడు. వాడే చేయు కర్మలు జీవితో తెలుసా? ధర్మ సంస్థాపన, దుష్టశిక్షణ, శిష్టశిక్షణ, మనందరి యోగక్షేమాలు చూసుకోవడం. వాణిని శరణజొచ్చి, వారినే సదా స్మరిస్తూ యుండేవారి విషయాన్ని వారే స్వయంగా చూసుకొంటాయంటారు.

కర్మమును కౌశలముతోనూ, శాస్త్రబృహిశోను చేయవలెను. కర్మచేయుటకే కాని, దాని ఫలమునాశించుటకు మనకు అధికారము లేదు. బాబా వదేవదే అంటాయంటారు. "జనివేయి, ఫలమువదలు" అని. బుద్ధిపూర్వకముగ ఫలాశక్తిని వదలివేసిన కర్మనే నిష్కామకర్మ అని అందురు. అదే బుద్ధియోగం. బుద్ధినిర్మలముకానిదే ఫలాశక్తి వదలేందుకు విలపడడు. దానినే యోగబుద్ధి అనికూడా అందురు. యెల్లప్పుడును మనము కర్మచేస్తూనే యుండాలి. కర్మచేయకుండు మనము ఒక్క శ్లోకంకూడ యుండలేము అన్న విషయం అందరికీ తెలిసిందే. ఫలాశక్త రజోగుణము;

ఫలములేదని కనిపి మానిన తమోగుణము; జనివేసి ఫలము వదలిన అది సత్కగుణము.

సమస్త యోగములకు వైరాగ్యమే మూలాధారము. యోగ వైరాగ్యసాధనకు కర్మఫలమును భగవంతునికి సమర్పించి సంగరహితవైరర్థ మొనర్చవలెను. ఎది స్వాధ్యయమో అదియే అగ్రకర్మము. అవినయి; స్వాధ్యయహిమగునదేదియో అదియే ధర్మము, సీతి.

స్వాధ్యయహర సత్కర్మాచరణ మూలమున మోక్షమును బొందుటకేర్పడిన ధర్మకర్మమే కర్మయోగము. కర్మయోగికి సంఘబుద్ధికంటే సమబుద్ధి ప్రధానము. సంఘబుద్ధి అనగా కర్మబుద్ధి బుద్ధి. "ఈచేసే కత్త ఫలం నామి; ఈకర్మకు కర్మను నేనే", అనునది బంధ హేతువు. కనుక అనాసక్తులమై మెలగవలెను. బాబా భగవద్గీతలో అన్నాడు, "నీవుచేసే దానం, హోమం, తపస్సు, కర్మములు, నీవు భుజించువాటిని నా కర్మింపుము. భక్తుడు, పవిత్రహృదయంతో, పత్రాన్నో ఫలాన్నో, పుష్పాన్నో, నీటితో దేవుని అర్పిస్తే దానిని నేను ప్రేమతో స్వీకరిస్తాను" అని.

బాబా భగవద్గీతలో సర్వధర్మాలను త్యజించి, వారొక్కరినే శరణు బొందుమన్నారు. కాని సర్వ కర్మలను త్యజించమని చెప్పలేదుకదా. బాబా గీతావాహినిలో యీ క్రిందివిధంగా చెప్పాడు. "శ్రీకృష్ణుడు చెప్పిన యీ సూత్రమును ఆధారము చేసికొని కొందరు శుష్కవేదాంతులు, సోమరి భక్తులు, కాళ్లు



చాచుకొని, కన్నులు మూసుకొని, కంఠమాలలు వేసుకొని, చేయవలసిన సత్కర్మలు చేయక, వేళవేళకు తినకూ, నిద్రించకూ, తిరుగుకూ, ఇంకా ఏమి చేస్తా అనుచుచుంటున్న ప్రపంచంబందము, యెమెరానాయనా, నీధర్మమును నీవు ఆలోచించక యారీతిగ ప్రవర్తించుచున్నావే' అని యింటితోని పెద్దలో, కేక అనుభవజ్ఞులైన మహానీయుతో ప్రశ్నించిన, 'యేమింటి, మీరుకూడ యిట్లా పొరబడుచున్నారు. గీతలో మహాత్మురు చెప్పినది మీకు తెలియదా? 'సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య' అని, భగవంతుని మాటలను నేను అధారము చేసుకొందునుగాని, అన్యజమాటలు నాకక్కరలేదు, అని. కరమభక్తునివలె పరమాత్ముని ఆజ్ఞలను శిరసావహించువానివలె ప్రవర్తించుట పలుకుచుందురు. ఇట్టివాడు అచనరమైన పదములనే గట్టిగాపట్టుకొని వాదించుదురు. కాని ఆ పదములకు ఆట, ఇటు ఉన్న పదములు పరమాత్మచెప్పినవి కావా? వాటి మాత్రమెందుకు అంగీకరించరు? ఆచరణయందు పాటించరు? దర్మ విచారణ చేయక, భగవత్ప్రీతిగా, అజ్ఞానము ధర్మ కర్మలను చేయవలెనని ఆశ్లోకానికి అర్థము.

తన తన ధర్మమును శ్రద్ధతో అచరించు ప్రతివాడునూ మహనీయుడే అని గీతలో చెప్పబడియున్నది.

కవిత్ర గీతలో బాబా చెప్పారు, "జ్ఞానయోగ, కర్మయోగాలు అని రెండు విధములైన నిష్ఠలను సనాతనముగ, నెను బోధిస్తూ వస్తున్నాను. కాని అవి రెండు వేర్వేరు అనుకోవడం తెలియని తనమే." సంగ్రహిత్వము నవలంబించుకొనుటకు, మొదటి మార్గము,

హేతువాదమును, జిహ్వాసను ద్రౌకనుచున్నది. రెండవ మార్గము, కర్మము-అనునను అనుభవమూలమునను, సంగ్రహిత్వము సాధించునెంచుచున్నది మొదటిది కర్మలనుజేయు నిరాకరించునట్టి జ్ఞానయోగం, రెండవది కర్మను సునునని యాచరించునట్టి కర్మయోగము. కర్మత్యాగముగంటి. కర్మపరివర్తనం, కర్మశుద్ధి, కర్మకంటి కర్మయోగము ఎంతో సునిమైనది యజ్ఞ, ధ్యాన, తపో మామను కర్మమును దృఢింపజేసేదము. వాటిని అచరించుటే దే

బాబా తరచు చెప్పుచుంటారు. "Work is Worship; Duty is God" అని దర్శిస్తే దైవము; కర్మము ఆరాధన. శ్రద్ధకర్మమును శ్రద్ధతో అచరించుటే దైవారాధన అని అర్థము.

నిష్కార్యసేవచేయని శ్రద్ధ, బుద్ధునియను తత్వ, భక్తుని ప్రేమించు కార్య, తల్లివల్లదులను కలవించు దివ్యలు చింతనకూ కర్మయోగ దర్శనమునెనెసి చెప్పుచున్నది. కర్మయోగం త్యాగమిద్దానమే. అతడు ప్రేమించుచున్నాడు.

భగవద్గీతలో శ్రీకృష్ణభగవాన్ అర్జునుని జ్ఞానము మోహముచే కప్పబడినందువలన, అతనిని విరేకింపజేయని, కఠినియని ముందరించి జ్ఞానమునుబోధించి, మోహమును తొలగించి గొప్పకర్మయోగ నిష్ఠాపనునిగ తయారుచేసి, యద్వమను జయముకలుగట్టు చేసినారు. బాబా యెప్పుడూ అంటాయంటారు, 'ఫలాపేక్షతో పని చేయువాడు కూలివాడు; ఫలాపేక్షరహితుడు ఇంటి ప్యంతపవాడు' అని.

టి. గోవర్ధనరావు.

## ముఖచిత్రము

సాయి వచ్చిన వేళ, సాయి ఉండంగా  
చెట్టలే దిగిరించు, పూవులే వికసించు  
ఎచ్చోల చూచినా పచ్చ దనమ్మే

పిల్లలందరు చేరి ఆనందమూర్తులై  
కేరితలు కొడుకారు, జేజేలు చెబుతారు  
అద్వైత తేజంబు ప్రపరిందగా రాళ్లు  
వ్రజ సన్నిభ కాంతి వెలుగసాగినవడి

తంబరలు పిటగగ, మద్దెలలు వాయించ  
చేతల వేషములు ధరించి బాలకులు  
నాటకములాడారు నటనధురీణులై ;  
నాటకాంతమునందు నటరాజు కానుకకు  
అకాంతతో వారు అరెత్తి మాస్తారు.  
సాయి వాని గాంచి చిరునవ్వు చిందించి  
ప్రేమాతిశయముతో మూపులే చరిచితే,  
వారఁ దఃస్పృశు స్నామి పాదంబులకు  
భక్తితో రక్తితో ప్రణమిల్లుతుంటారు ;  
అవియె వారందరను ఆశించు కానుకలు.

సాయి వచ్చినయపుడు. సాయి ఉండంగానె  
యివకులందరుకూడ ఎదిగెదిగి ఉంటారు,  
భాతి విరుచుక వారు తీవిగా తలెత్తి ;  
మనసులో కోరికలె మారిపొవును సుమ్ము '

పారిషత్వముతోడ హృదయాలు స్పృహించి  
 వరపక్షం త్రొక్కింది పట్టణం బ తా.  
 అందరిని ప్రేమించు, అందరిని సేవిచు,  
 నిశ్చయము విశ్వాసముల తోడ సాగండి  
 ఆను స్వామి తుగ్వమును పవన బాలకలెల్ల  
 వరదె చిక్కులలోన వదువఁ బుతోడుగా.

శిష్యుడు ' శిష్యు ' నకు అన్నియూదాటడె;  
 కచ్చారు భర్తాని వేవేల సఖ్యలో ;  
 తెచ్చారు తమకున్న బాధలన్నింటిని  
 తీరునను దృఢమైన నమ్మకము వెంటరా.

అలవోకగా స్వామి అందరిని చూస్తారు ;  
 మృదువుగా కొందరిని మంచలిస్తారు.  
 ప్రేమతో కొందరిని ప్రేమించి లాలించు ;  
 స్పర్శతో రోగముల్ సమసిపోవుట చూడ  
 అది ఎంత మృదువైన స్పర్శయో మో !

ఆ మూలనున్నాడు. ఈ మూలనున్నాడు.  
 ఏ మూల చూచినా సాయియే కనిపించు ;  
 పవరమ్మ పరిమళ భరితమై పోయె  
 నిర్మలాంబరమంత నిగనిగా మెరయంగ,  
 ఆనందవారితో నయనంబులన్నియును  
 తళతళ మెరిసిపి తరళంబు గాను,  
 సాయి వచ్చినయపుడు, సాయి ఉండగానె.

—తారక

## దివ్య లేఖ

[నేను భద్రముగ దాచియుంచుకొన్న పత్రములయందు గన్నట్టి నశ్రీ భగవాన్ సత్యసాయిశ్వరుల పత్రమొకటి, చదువుకొనగా నది శ్రీసాయి భక్తబృందముద్బుష్టికి గొనివచ్చిన బాగుండును. తలంపుగల్గి దానికి నకలు చ్రాసి పంపుచున్నాను. శ్రీ సత్యసాయిదేవుని ప్రవచన ప్రబోధముల నిత్యనూతనములు అంతియేగాక ప్రతి ప్రబోధమును దానికదిగా నొక ప్రత్యేకత గలియుండుటగాంతుము. అలేఖ యథాతథముగ నిట్లున్నది.]

కె. మచంద్రారెడ్డి

“సాగరము ఆపారము. తెలియనిది. అనేక సుడిగుండములతోను, కల్లోలములతోను కూడియుండును. అట్టి సాగరమును దాటతలంచువారు దృఢమైన ఓడనెట్లు ఆశ్రయింతురో, ఆటలనే సారమే తెలియక జనన మరణ వ్యాధులగు ఘోరదుఃఖములను స్థానమై సంకల్పములనెడు తరంగములతో, రాగవ్యేషాది దుష్ట జంతువులతో సంశయములనెడి సుడిగుండములకు, ఆలచాలమైన సంసారమున దాటుటకు, గమ్యము చేరుటకు దైవారాధన క్రమాచరణలు, దృఢమైన నావలైయున్నచి భగవత్ స్వరూప సాన్నిధ్యమును గమ్యముచేరు అవధూతలు కావలెను ప్రతి మానవుడును. ఆచరణ శత్రువసరము

దీనికి చిత్తసంస్కారము ప్రధానము. కాలమే భగవత్ స్వరూపము కనుక సదాచారముతో సర్వేశ్వర చింతనతో కాలమును వినియోగించిన చిత్తస్థైర్యము చేకూర్చును. మానవుడు మాధవత్వమును పొందుటకు చిత్తసంస్కారమే ఆధారము. సర్వ మానవులకూ బ్రహ్మజ్ఞానమునుపొంది బ్రహ్మనందమును అనుభ

వించుటే నిజముకము. సర్వ మతములకు పృథాది భక్తియే. ఆన్ని మతములకూ మూలసూత్రములు యేకమైయున్నవి. ఆచరణలు అనేకములైననూ లక్ష్యము ఒక్కటియే. సత్యావేషణే మానవుని సుత స్వభావము. ఇట్టి నీతిని పోషించితే మానవజాతి మర్మము.

మానవుడు తన యదార్థమును మరచుటచే అనేక కష్ట సమ దుఃఖములకు గురియై జ్ఞాన ఆహంకార మమకారములతో మసలుచున్నాడు. నిజముగా మౌనవుడు సత్య ధర్మ శాంతిస్వరూపుడు. ప్రాకిక భోగా నందమును కోరుటచేతనే, అన్యాయ, అసత్య, అనాచారములను రోగములకు లోనగుచున్నాడు. త్యాగ యోగములే ఈరోగములకు తగిన మందులు

పాలిలో సర్వవ్యాపియైయుండు వెన్న పిండిగా యెట్లు తన స్వరూపమును ధరించునో, అట్లే జగత్తు నందు సర్వవ్యాపియైయుండు పరమాత్మ పేమ, స్మరణలతో రూపముధరించి సాక్షాత్కరించును. అట్టి స్వరూప సాక్షాత్కార మందిరములే గ్రామము

ందు నెలకొల్పు గడులు. దేహములకు గుండెలెంత ప్రధానమో గ్రామములకు గుళ్లు అంత ప్రధానము. దేహాలయమును పురస్కరించుకొనే, దేవాలయములు వెలసినవి గుండెలెని దేహము. గుడిలేని గ్రామము జంములేని కొలువలంటివే. కాన గుండెలెంత భద్ర

ముగా కాపాడుకొందురో, గుడిలేనాడనూ అంత క్రధగా వినియోగించుకొనకలెను.

కొండినిపట్టి తేపు—పెండినిపట్టి లెట్టె—శధ్యముపట్టి భక్తి—పత్తినిపట్టి ముద్దె—సాధనముపట్టె గాథాత్మకము

అందుకేండి అశీర్వాదములు—నత్యసాయి

## దేవనితిలో దేవయోధి

ఈ పవిత్ర భారత భూమియందు జననమొంది భారతమామొక్క చాత్మల్ని పేరు నందుకొని, భారతములకు -ని చెప్పవలెనాచుకూ. గత పెద్ద బాధ్యతను నిర్వహించుచు, ప్రభావశ్రుతితో నిర్వహించివలసివస్తుంది. సవాలుగూ సత్కరణగూ అగును భారతవర్షమును తామే భక్తితో ఆపరిచి, సర్వవిధాలా పోషించి పాలించి భారత భారదీర్థమై యున్నదని చాచు ప్రతిక్షణమూ జ్ఞప్తియందుంచుకోవలెను.

లోకము విశాలమైననూ, కాలము అనంతమైననూ, మానవుని ఆయుః క్రమాణ్ము అంతాల్పముగానే యున్నది. కాబట్టి, కాలమును దుర్వితి చురలవాట్లు దుస్సంగములు దుర్ధణములు వీటితో దుర్బంధములు చేయక, కర్మక్షేత్రమైన ఈ భారతభూమియందు కర్మలుచేయుచూ వ్యయముచేయు మీరే నిజమైన కర్మ యోగులు. తెల్లవాడినంది రాత్రివరకూ అవిశ్రాంతి పర్చికముతోనే కాలమును గడుపు మీరే ధన్యులు కాయకట్టములతో మీరు అర్జించిన ధనమును మీమీ

కుటుంబ భవనము కారకు వివేక దివక్షముల సాక్షము ననుసరించి, వినియోగించుచు భవగతులను చాల స్వరూపుడు, కాబట్టి చాలము సుదర్శనములైన పరివర్తన ప్రభామునకు లోబడుచున్నది సహజము. మీరు నలులు మార్చిచెనెనెలలకు, మీగెదిన చాలమును వర్తమానముక లేలను అందు ప్రధానుల సంపాదనచే తృప్తిపడక, మీరు మీ అచిచ్ఛలతో కూడి మీమీ ఇంద్రుల్లో భగవంతుని నాచుంటిరని భజనాలు చేసిన మీరు యెంతో అనందము లభించును.

దేహపోషణకు మూతము ప్రాధాన్యతనియకూడదు; మనస్సును కూడ చక్కగా తిర్చిదిద్ది పోషించవలసియున్నది దేహము బండ్రి వంటిది; దానిని ఈడ్రే గుడ్డుము మనస్సు, ఆ గుడ్డుము బలహీనము కాకూడదు; దానికి ఆనందముచే ఆహారమును అందించాలి. భగవద్వింతనే ఆనందప్రాప్తికి మూల సాధన.

కనుపించే జగత్తుకు కనుపించని పరమాత్మ తత్వమే కారణము. సర్వభూతాంతరాత్ముడుగా అస్తితీని జరిపించే శక్తియెక్కటి వుండే తీరాలి. ఆ

దైవత్యమును గర్తించి, కనలోనూ అందరితోనూ  
అదే శక్తి అదే దైవతనము ప్రవహించుచున్న  
దనె సత్యమును తెలిసికొని, ఆనందమొందవలెను.  
అదే జీవితమునకు సార్థకత. భగవదనుగ్రహము  
అనుగ్రాహము వంటిది; అది సహజముగానే ప్రతి  
జీవిని ఆకర్షించును; ఆయితే, జీవించు ఇనుప  
ముక్కపై విషయవాసన అనే కల్మషము చేరియుండిన,  
ఆ అనుగ్రహమును అందుకొనుటకు వీలుండదు

మి యొక్క కష్ట జీవితమే, నిజముగా నిశ్చింత  
జీవితము. దేశమయొక్క క్షేమము కల్యాణము మీ  
ప్రేమనలనె ఆధిస్థితి పెందును మీ ప్రయత్నక  
వుచే చేతమే స్థలించును మీరందరూ నిర్మల  
భావముతో నిర్మల ధైర్యముతో దేశస్థుల చేసిన,  
భగవంతుడు మీపై అనుగ్రహ వర్షమును కురిసిస్తాడు.  
భగవంతులకు చింతలేకుండు, భయము భావము యొక్క  
వి. వారికి నిద్రలేదురాదు. మీరు ఎప్పుడు పూర్తిగా  
కష్టపడి రాత్రి చాలుగా నిద్రపోవుచున్నారు; మీ  
రుదయా ప్రకృతిగోని బుజ్జ సంతృప్తిపై ఆధారపడి,  
దానివలన ఉపజీవింపారు. ప్రకృతి పరమాత్ముని  
సాత్తు; భుజాత అయిన సీతాదేవి శ్రీరామచంద్రుని  
సాత్తు; రావణుడు శ్రీరామచంద్రుని అలక్ష్యము జేసి,  
సీతాదేవిని చాచిచి నందవలననే సర్వనాశము నను  
భవించినాడు. భూమినుంచి సుఖపంపుల నాశించి  
ఆర్జించువారు భూమిజా పతి, భూదేవి పతి అయిన

పరమాత్ముని ఆరాధించి అనుసరించి ఆయన ఆజ్ఞాను  
వర్తులుగా మెలగవలెను.

దినమూ సాయంకాలమూ, మీరు మీ మీ కుటుం  
బము వారితో సహా, గుమిగూడి కొంతసేపు భజనలు  
చేసి, పరమాత్మ చింతన చేసి, శ్రద్ధాభక్తులతో కృత  
జ్ఞత నందించాలి భగవంతుడు ప్రేమ స్వరూపుడు;  
కబట్టి, మీరు కూడ ఆయనను ప్రేమపుష్పములచే  
పూజించవలెను, సహజ సంతోషములతో నడిపే  
సంసారమే స్వర్గము; శాంతి బ్రతతలతో జరిపే  
కర్తవ్యమే తైలానము; ధర్మాచరణ వలన చేకూరే  
ఆనందమే, వైకుంఠము. అట్టి వారి హృదయమే  
పవిత్రమైన దేవమందిరము. అది యెప్పుడూ యెట్టి  
పరిస్థితులందునా శిథిలము కాదు సువర్ణమయమైన  
మందిరము.

ఈ వాతావరణము ప్రశాంతముగా ఉన్నది; దీని  
పేరే ఓవగిరి! ఋషులు అట్టి ఆరణ్య ప్రదేశమును  
తపోవనముగా భావించి అందుకొందురు, ఇవ్వురు మీరు  
కర్మసిద్ధాంతము ననుసరించే కర్మవీరులుగా నాకు  
కనుపించుచున్నారు. మీరందరూ ఆయురారోగ్య  
ములతో శాంతి సమాధానములతో సంకోషముగా మీ మీ  
కర్తవ్యములను నిర్వహించవలెనని ఆశ్రిస్తూ ఆశీర్వ  
దిస్తున్నాను.

శ్రీవారి దివ్యబోధ

## ప్రేమయోగము

“హతయోగము క్రియాయోగము రాజయోగము అంటే వద్దతులవలన ఆత్మసాక్షాత్కారము లభించుతుందని కొందరు వీటియందెంతో అసక్తి కలిగిఉంటున్నారు. కానీ, వీటిలో ఏ ఒక్కటి భగవంతుని అభివ్యక్తము చేయదని చెబుతున్నాను. ప్రేమయోగమొక్కటే మిమ్ము భగవంతుని సాన్నిధ్యమునకు తీసుకొనివెళ్ళగలదని గట్టిగా చెబుతున్నాను,” అని బాబా చెప్పుచున్నారు.

బాబాయొక్క అనేక ప్రవచనములలో ఇది చాలా శ్రేష్ఠమైనదని నా అభిప్రాయము. ఆధునిక కాలములో చాలామంది, ముఖ్యముగా పాశ్చాత్యులనేకలు, ఏదో ఒక పద్ధతికొరకు అన్వేషించుతూ, తరుచుగా ఒకదాని తరువాత మరొకటి తెలిసిపద్ధతులన్ని, ఎంతో వ్యయ ప్రయాసలకుతోనై చాలాధనము వెచ్చించి, ఆచరించ పూనికొనుటచేత, యీ ప్రవచనము చాలా శ్రేష్ఠమైన దని భావించుచున్నాను

కానీ, యీవిధానములేవీ దైవానికి సంబంధించినవి కావు. దైవమయొక్క ఉపస్థితినే యిది అంగీకరించవు! అసనాలు, ప్రాణాయామగ మొదలగు వాటిని ఆచరించి ధ్యానించేవారిని గురించే నేను చెప్పేది.

మూరొక సంవత్సరము క్రితమువరకు, లండనులో నిర్వహించబడుతున్న “ఆత్మోద్ధారణ కేంద్రము” నకు నేనొక డైరెక్టరును. ఆ కేంద్రముక చిత్రదర్శిని వంటిది. “అభివృద్ధి కేంద్రముల” గ్రోత్ సెంటరు

యొక్క సమూహమీద యీ కేంద్రము తయారైనది. లక్షలాది ప్రజలు ఇక్కడకువచ్చి ధారాళంగా ధనము ఖర్చుచేస్తారు. వారందరు ఆనందముకొరకు ఆరోగ్యముకొరకు, ప్రయోజనకారకులుగా, ప్రేమాస్పదులుగా ఉండేటందుకు వస్తుంటారు. కొందరు సాంఘిక కారణాలవల్ల, నూతన పరిచయములకొరకు లేక కాలక్షేపముకొరకుకూడా వస్తుంటారు.

ఈ వ్యవహారములో నిమగ్నుడై ఉన్నప్పుడు ఏన్నో విధానాలతో పరిచయమైనది—రో ల్వింగ్, అత్సవపకర్సర్, బయో ఎనర్జటిక్సు, సీయో-రిమ్మియన్-బాడీ కాంటాక్టు థెరపీవంటివి ; ఎన్నెరకాల ఆంగ సంవాహనాలు, చికిత్సావిధానాలు.

ఈ అభ్యాసములే కాకుండా, వారందరికి అనేక విధానముల ధ్యానము చేయడము బోధించేవారు—జాజెన్, విపాసన, తాయ్-చి-చువాన్ మొదలైనవి. ఈపద్ధతులన్నీ చాలా మంచివే కానీ, ఎప్పుడెప్పుడు విముక్తి లభించుతుందా, పరిపూర్ణమానవత్వము పొందగలమా. ఈ విషయమేట్లుంటుంటే శక్తివంతులు కాగలమా, అనే తొందరలో ఆ క్షణముకొరకు వారొక పద్ధతిలోనుండి మరొక పద్ధతిలోకి మారుతుండేవారు.

మాటో చాలామందికి ఆ ‘క్షణము’ లభించనలేదు; బహుశా మేము భగవంతునికొరకు వెతికినాముకాని, బాబా బోధించినట్లు భగవంతుడున్నచోటు మానవ హృదయములో—వెతకిఉండము

నాజీవితములో ఒక పెద్ద క్షిప్రమృతస్థితిని దాటిన తరువాత నేను బాబావద్దకు వచ్చినాను. అంతవరకు నాజీవితము నిరుపయోగంగా శూన్యంగా ఉన్నది. అది మొదటిసారిగా నాజీవితము వికసింపజేయుచున్నది. భావించ లేని స్థితి. అప్పుడు నావయస్సు 43 సంవత్సరములు. అప్పటివరకు ఆత్మోన్నతికారకః 'సేన ప్రయత్నా లన్ని భౌతికంగానేగాక, ఆన్నివిధాలా, ముఖ్యముగా బావైక్యత పొందుటలో, స్వీయాభివృద్ధికి పనికి వచ్చినది.

కానీ, ఆత్మోన్నతికన్న ఆత్మవిస్మృతి చాలా ముఖ్య మని యిక్కడ బాబా చెప్పుచున్నారు. 'సేన' (అహం) ను కొట్టివేయండి; నీవు విముక్తుడవౌతావు! ఈ 'సేన' ను ఏవిధంగా నశింపజేయాలి? 'సేనకారు మీరే' అని స్మరించుతూ, ఆ 'సేన'ను భగవంతుని పాదార విందములవద్ద అర్పించాలి. అప్పుడు నిన్ను అబద్ధి వేసే భారమునుండి విముక్తుడవుకాగలవు. ఈ భావా నికి, సేన మరొకచోట చదివిన భావానికి సామ్యము కనిపించినది.

టూప్-టె-చెంగ్-టా సేనెట్లా చదివినాడు: నన్నుగురించి నాలోని స్వార్థమునుగించి, చాలా బాధపడినాను నాలో స్వార్థము లేకున్నట్లయిన. ఎంత బాధ భరించి ఉండకలిగిపాడను? ఎ క్షే రి యన్ సువార్తలో జీసస్ యీవిధముగా చెప్పినాడు: "నన్నునుసరించ తలంచినవారందరు, స్వార్థపూరిత వాంఛలన్నిటిని విసర్జించి. తనప్రాణమును కాపాడుకొనుటలో దానిని వదలకోవాలి, దారితప్పినవారిని రక్షించేయందుకే నేను వచ్చినది. తననుండితాను రక్షించుకొనినవృద్ధే మానవుడు రక్షింపబడుతాడు."

ఒకరాత్రి పుట్టపర్తిలో నేను ధ్యానముచేస్తూ, "బాబా నేనేమిచేయవలెనో చెప్పండి. అనుగ్రహించి నా

కర్తవ్యాన్ని బోధపరచండి" అని ప్రార్థించినాను. ఎంతో ఆవేదనతో ప్రార్థించినాను. మాత్రాగా నాకు జవాబులభించినది: నేను చేయవలసినదేమీ లేదని.

ఆ భావాన్ని బాబాయే నామనస్సులో ప్రవేశపెట్టి నారా అన్న భావము కలిగింది. లేక అంతరంగిక గురువైన నాహృదయములోనుండే ఆభావము నిర్మ మించి ఉండవలెను. ఏదైనా ఒక్కటే. తాను నిరం తరము మనహృదయములందే ఉన్నానని బాబా చెప్పిఉన్నాడు కదా. అందుచేత అక్కడ పైనుండే వారికి, ఇక్కడలేనుండే దీనికి, వాస్తవములో ఏమి తేడా ఉంటుంది? కానీ, ఎన్నింటోనో శోధించి, ఎంతగానో శ్రమపడి ఉన్నందున, నా అంతర్వృష్టి చాలా నెలకొని ఉన్నది విపరీతమైన ఉపశమనాన్ని అనుభవించి ఈ యి గా ఉపరితక్కుకొని, ఆనంద ముతో, కృతజ్ఞతతో కన్నీరు కార్చినాను. సేను నిష్క్రమ్యునిగా ఉండవలసినదని మరేమీ చేయవల సిందేలేదని నా హృదయములోని బాబా చెప్పి నట్లునుంది.

బాబా మనసుండి పుష్పములుకాని, నివేదనలుకాని, సేంలుకాని కోరుటలేదు. ఐచ్చికము కాకుంటే, ఇతరులను సేవించుట కూడా వద్దనినాడు. 'పర' అనే భావముతో కాక, సెన్నే అనుకుంటే, నీవు చేసే సేవను ఉత్తముగా, సమర్థవంతగా నిర్వహించ కలుగుతావు బాబాకు మన సేవలు కూడా అవసరము లేదేమో అని నా సందేహము.

జీసస్ యీ విధంగా చెప్పినాడు: "మానవులు నన్ను క్రిస్తు అని పిలుస్తున్నారు: కానీ క్రిస్తు నా పేరు కాదు. క్రిస్తు అంటే సర్వ వ్యాపకమైన ప్రేమకు స్వరూపము. ప్రేమయే ప్రభువు,.....నీయందే ఉన్న క్రిస్తును చూడు, నాయందున్నట్లే ఆతడు మీ



జగదరియందున్నాడు. మీ హృదయాలను సుగి శుద్ధము చేసికొనవచ్చును, ప్రభువు వాటియందు ప్రవేశించుతాడు అప్పుడాతనిని మీరు చూడగలరు” పద్ధతిలో తోడా ఉప్పు, పలుకులన్నీ బాబా పలుకులు.

ప్రత్యేక సంభాషణ కొరకు కొంతమందిని బాబా కలిసికొనవచ్చును వారిలో నేను కూడా ఉన్నాను. అప్పుడొక అమెరికన్ యువకుడు బాబానిట్లు పల్కించాడు : “నేను నా హృదయాన్ని యితరులకే విడిచిగా విప్పిచూపగలను?” దానికి బాబా “నీ హృదయమును బహిష్కరము గావించినప్పుడు నీ వింక ఉండివు” అని చెప్పినారు.

అప్పుడామాటలయొక్క అర్థమెవ్వరికీ తెలియలేదు. అందులో ఏదో అపార్థమున్నదని మేము భావించినాము. కానీ, మరునాడుముగ్ధుని దేమీలేదని తెలిసికొనినాము ‘ఆహం’ అనె నీవు ప్రేమించనే లేవు ప్రేమ మృదయమును తెరచినప్పుడు ‘ఆహం’ నశించుతుంది, అని బాబా చెప్పినారు.

ఈ ప్రబోధము జీర్ణించేటవ్వటికీ చాలా కాలము పడుతుంది. సాయిబాబాను గురించి ప్రజలలో ప్రబోధించుటకుగాను చాలామార్గము లిక్కడలేను: వారి లీలలను గురించే ప్రధానంగా చెప్పినానిని గ్రహించి నాను కానీ, నేను మాట్లాడినవారిలో చాలామందికి యీ లీలలతో నిమిత్తములేదు వాస్తవములో అ.తే. వారికి కావలసింది, ప్రబోధమో, ఏదో ఒకవిధమైన

ధ్యానమును గురించి బోధించేవారో లేక కనీసము నేరుగా ఒక మంత్రమేదైనా బోధించేవారో. “సాయిబాబా ఒక అమృత వ్యక్తిగామాత్రమే మేము భావించుచున్నాము. నీతో లభ్యమైన మాట్లాడినాడా ఉండలేదుకదా, అతడు దేవుడని నివేదిక భావించుచున్నావు? అని అడిగినారు.

తిరిగి బృందావనములో బాబాను చూచేటంత వరకు నాకి ప్రక్కకు జబాబు కనిపించలేదు ఒక రాడు దర్బారు సమయములో, ఇదివరలో చూడనట్టి బాబాను చూచినట్లుగా అనుమానిత కలిగింది—నేనంత వరకు అసభ్యుని అనురాగము వారిలోనుండి వెలుగుగా ప్రసరించసాగింది. బహుశా, ఒక క్షణ కాలము నావంక చూచిఉంటాడు. నన్ను పూర్తిగా పోకిరినాడని, నామండికా ప్రేమతో ఉన్నాడని నాకు తెలిసిపోయింది

“నేను బాహ్యక్రియలమీద, అభివ్యక్తికరణము మీద ఆధారపడి ఉండలేదు. అంతర్గత ప్రేమ సూత్రముతో నేను నీకు సంబంధించిఉన్నాను. ఒక హృదయము మరొక హృదయానికి పంపే ప్రేమ సందేశమే, వేలసంఖ్యలో మిమ్మికడకు పలుకుకొని వచ్చింది. ప్రేమయొక్క విలువను, సంయుక్తికత్వమును, మీరే రిజువు చేసినారు. ప్రేమ నా కర్పణలన్నింటిలో బలవత్తరమైనది” అని బాబామే చెప్పి ఉన్నాడు.

—విలియం గ్రానెమన్

## చంద్రబింబము

1873 డిసెంబర్ 8వతేదీ ఉదయము స్వామి ప్రకాంతిలయమునుండి బృందావనానికే బయలుదేరినారు. పుమారొక గంటసేపు ప్రయాణము చేసిన తరువాత, వెంటనచ్చే మూడుకార్లను, చారిప్రక్కనే ఉన్న ఆడవిప్రదేశములో జనవాసం కానట్టిచోట, నిలవమని బాబా ఆదేశించినారు. అంతా బంగ్ల దిగినాము. స్వామి చాలా ఉత్సాహంగా ఉన్నారు; చలోక్తులు విసరుతూ భక్తులమధ్య తిరగసాగినారు.

మేమందరము దీనినచోటుకు దగ్గరలో ఒక వెలగ చెట్టున్నది. దాని పైకొమ్మలమీద పెద్దపండ్లు కొన్ని కనిపించగా, మూలో కొండరము పండ్లకొరకు రాళ్లు విపరినాము కానీ లాభములేకపోయింది. ఆయినప్పటికీ, ఒక అంగుళము వ్యాసముగల పండొకటి క్రిందకు రాలితే, స్వామి దానిని తీసుకొనినారు.

దాని తన బొటన వేలు, చూపుచువేలు మధ్య పట్టుకొని, “ఇదిగో చంద్రబింబము” అని బాబా పలికినారు. ఆ చిన్నపండును ఒకక్షణము తన గుప్పెటలో మూసి యి తెరచేటప్పటికి పండుమాయమై అత్యంత ఆపూర్వమైన వస్తువు వారిచేతిలో ఉన్నది.

స్వామిచేతిలోని వస్తువు నిగనిగలాడుచూ, పారప్రకాశముకలిగి, వర్ష వందముగాఉండి, అందులందు పలకగా ఉన్నది. అది వెలుగుకరణాలను చాలా ప్రకాశముతో ప్రతిఫలించుచున్నది. దాని

ఉపరితలమంతా మిట్టపల్లములతో నిండిఉన్నది. రకరకాల నల్లని మచ్చలున్నవి. అనేక ఖనిజపదార్థములతో, పొట్టివి పొడుగువి అయిన చాచలు మెడస్తూ కనిపించుచున్నవి. సూర్య రశ్మిలో తళతళమెరసే నలకలవంటివి ఉన్నవి. మొత్తముమీద ఆ గుండ్రని కటకము చాలా అందముగా ఉన్నది.

ప్రతివారు దానిని అమితాశ్చర్యముతో, కుతూహలముతో, తేరిచూడసాగినారు, అది చిన్నసైజు చంద్రబింబమని, చంద్రలోకములోని పదార్థముతో తయారైనదని బాబా మాతో చెప్పినారు. చాచచెప్పిన దేవుణ్ణి ఎవరికి అర్థముకాలేదు. చివరకు ఆ వృత్తాకారపు కటకము చిన్నసైజు చంద్రబింబముయొక్క రెండుపక్కలని, అది చంద్రునిలోని పదార్థముతో ఖనిజములతో తయారుచేయబడినదని గ్రహించినాము. ఆ కటకమున కొకప్రక్క మనకు కనుపించే చంద్రోపరి తలమని, రెండవప్రక్క మనకు కనిపించని ఉపరితలమని తెలిసింది. రెండుపక్కలను పోటోగ్రాఫిక్ ప్లేటుమీద గుండ్రని బిళ్లలుగా ఫోటోలు తీయవచ్చును. అనగా, పారప్రకాశము కలిగిన కటకమున కొకప్రక్క చంద్రుని అర్థభాగము ప్రతిఫలించుచున్నది. దాని రెండవప్రక్క, మనకు కనిపించని అర్థభాగము ప్రతిఫలించుచున్నది. దీనిని పైభాగముమీద ఉన్న నల్లని మెఠికపల్లములు చంద్రోపరిభాగముయొక్క ముఖ్యమైన ఆకృతులు; బాగా

ప్రకాశించే చిన్నచిన్న నలకలవంటివి పర్వతములు; చిన్న పర్వతశ్రేణులు; రంగురంగుల పొట్టి పొడవు చారలు చంద్రునిమీది యతర లక్షణములు.

నిజానికి, కటకముతో అట్టబిట్టగా కనపించే మూర్ఖులను మేము వెంటనే అర్థము చేసికొనలేక పోయినాము. కటకముయొక్క ప్రకాశవంశమైన లక్షణములన్నీ ధాతుసూక్ష్మముతో ఉన్న చంద్రగ్రహములోని ఖనిజము లేనని, కటకము పూర్వ పాఠప్రకాశము కలిగి ఉండటముచేత అవి కనిపించుచున్నవని, ఇవే ధాతువులు చంద్రునిలోకూడా ఉన్నవని బాబా చెప్పినారు. ఈ ఆతిచిన్న చంద్రబింబము కచ్చితముగా, కరారుగా ఉన్నదని, దీని పెద్దదిగా విస్తరింపజేసిట్లుయ, శాస్త్రేత్తలు తమకు పరిచయమైన నైరర్థిక లక్షణములన్నిటిని గుర్తించగలరనికూడా చెప్పినారు.

ఆ చిన్న చంద్రబింబాన్ని ఎవ్వరికి ఇవ్వనని, అది ఎక్కడినుండి వచ్చినదో, ఆక్కడికే దానిని తిరిగి పంపుతానని బాబా మాతో చెప్పినారు. అది వచ్చిన మూలస్థానమేదో బాబా వివరించలేదు; ఎవ్వరూ వారిని అడుగలేదు.

అప్పటికి ఆ కార్లలో తెచ్చిన ఆహారపదార్థాలన్నీ క్రిందికి దించినారు. మావెంటుపెచ్చిన స్త్రీలు కమ్మని అల్పాహారమును విచ్చించారు. చంద్రకటకము నా చేతితో ఉన్నందున దానిని నాజేబులో అల్పాహారము పూర్తిచేసినవకు ఉంచుకొని, తరువాత దానిని స్వామికి యిచ్చినాను. దానిని స్వామి సూర్యునిదిక్కుగా ఎత్తి పట్టుకొనిగా, ఆ కటకము ఆంచుచుట్టూ పరిమిలించుకొని కనిపించింది. "మాడండి; సూర్యోదయము" ! అని స్వామి పలికినాడు.

అందరూ బంగారు కాంకిని ఆశ్చర్యముతో చూచిన తరువాత, స్వామి దానిని తన ఆరచేతిలో ఉంచుకొని, ఆ ఆరచేతినిమూసి తెరవేటప్పటికి, ఆ కటకము మాయమై, వెంకటేశ చిన్న వెలగవండు కనిపించింది.

ఆశ్చర్యమునకి కొందరు మనుష్యులెక్కడినుండో మాడ్గగకరాగా. స్వామి మిగిలిన ఆహారపదార్థాలు వారికి పంచిపెట్టించినారు. స్త్రీలు భోజనముచేసిన స్తలమును శుభ్రపరచిన తరువాత, అందరము కార్లలో బాబా అనుగ్రహించిన అల్పాహారముతో ఎంతో ఆనందించుతూ, బృందావనానికి తిరిగి ప్రయాణమైనాము,

—హిస్లాప్

వచ్చినచో పోనట్టిది జ్ఞానము, పోయినచో రానట్టిది మాయ, రాక పోకలు లేనట్టిది బ్రహ్మము.

వేద వేదాంగములచే, యుక్తి ప్రయక్తులచే తెలిసికొను తెలివి పరోక్షము, ఆది అనుభవసిద్ధమైనప్పుడు అదియే అపరోక్షము.

—బాబా

## ఆధ్యాత్మిక తరగతులు

భారతీయ సంస్కృతిని ఆధ్యాత్మిక రత్నమును యువజనములకు ప్రబోధించేటందుకు గత రెండు సంవత్సరములలో తరగతులను జరిపినట్లుగా యాసంపత్తు రమునూడా, మే నెల 20తేదీన ప్రారంభించి నెల దినములు పడుగునట్లుగా నిర్వహించబడినవి. ఈ నెల దినములు భారతీయ సంస్కృతికి, ఆధ్యాత్మిక చింతకు సంబంధించిన అనేక విషయాలు విద్యార్థులకు ఆయా విషయాలలో ప్రసిద్ధులైన వారు బోధించటమే కాక, భజనలు, సంగరసత్కర్తలు, గ్రామసేవ, యోగాసనములు మొదలగువాటిని కూడ పాఠ్యక్రమములో బాగాగారు చేర్చించినారు.

ఈ నెలదినములు నిత్యము సాయంత్రము బాబాగారు తమ దివ్యసంచోములను విద్యార్థులకేకాక, యితరులచేతులకూ కర్తవ్యముగా అందించారు. ఈ కార్యక్రమములో పాల్గొనుటకు అమెరికా విశ్వవిద్యాలయములకు చెందిన కొందరు ప్రత్యేకముగా వచ్చినారు.

మే నెల 20వతేదీ ఉదయము గం 9-30లకు కర్నాటకరాష్ట్ర ఆర్థికమంత్రి శ్రీ యం. వై. ఘోర్కడె గారు యీ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు. ఈ కార్యక్రమముకు ప్రధాన దర్శకుడుగా నిర్వహించుచున్న డా॥ ఎ.కె. గోకాక్ గారు ఆహ్వానితులకందరికి స్వాగతముచెప్పి యీ తరగతుల ప్రాశస్త్యమును గురించి చెప్పి మా సోపాన విద్యావిధానమునని విద్యార్థులని లోపములను ఎత్తి చూపించినారు. ఈ

కార్యక్రమమంతా ఒక యజ్ఞమువంటిది. దీనికి కర్త, యజమాని, బాబాగారేనని, యజ్ఞమునకు కానలసిన పవిత్రాగ్ని కూడ వారేని తెలిపినారు. నేడు కళాకాలంలో విద్యార్థులకు ఏవో కొన్ని విషయములను గురించిన విషయములు తెలియచేస్తున్నారేకాని, సుపార్లమై ఆనందదాయకమైన జీవితమునకు కావలసిన దేహి బోధించుటలేదను బాధను వెల్లడించినారు. విద్య మానవుని చేతిలో స్వార్థమునకు పనికిరానిదే అయ్యదముగా కాక, మానవులలో ఉపస్థితుడైన పరమాత్మను ప్రకటించ కలిగి ఉన్నప్పుడే సార్థకమౌతుందని, సద్విద్య మానవుని పశుపతిలోనుండి పశుపతిస్థితిలోనికి తీసుకు వెళ్ళించెనని చెప్పినారు.

మంత్రిగారు సాకారరూపముతో 'సాయి' గా ఉన్న బాబా దివ్యసంచోములతో నాలుగుమాటలు వెళ్ళి అవకాశము లభించినందుకు కార్యకర్తలకు తన కృతజ్ఞత తెలుపుకొనారు. ఈ కార్యక్రమములో పాల్గొని లాభము పొందవచ్చిన విద్యార్థులను, ఉపాధ్యాయులను అభినందించారు. సుఖజీవనము, ఆనందము ప్రతి మారవునికి లభించే వర్గము ఏదైనా చూపించవలెనని, శరీరము మున్ను బుద్ధి సమపాళుగా వికసించినప్పుడే మారవుడు వీరిని పొందగలుగుతాడని చెప్పినారు.

మారవునిలో ఆధ్యాత్మికచైతన్యము ఒకరు బోధించితే లభించేదాని అది తర్కముతో లభ్యమౌతూక, జీవితాంతమువరకు క్షిప్రిత్వి పొందవలసినట్టిదని తెలిపినారు. మానవునిలో యీ చైతన్యము సర్వమైన

సమయములో లభించిన ప్రగోధమువలన ప్రారంభము కావచ్చును. గురువు ఒక్కడే మానవుని మనస్సు నావరించి ఉన్న తెరలను తొలగించి, చురుకైనవారి చేరినవలె సరియైన మంత్రావళివలెనో, సుఖవలెనో, వానిని సంతోషముగా చేయగలవాడు.

ధర్మము సాంఘిక ధర్మముగా ఉండి అన్ని కాలములలో, అది మానవాళికంతకు ఉపకరించేటట్లుగా ఉండాలి అని చెప్పినారు. సాంఘిక సేవ ఉత్తమ సేవగా మంత్రిగారు ప్రస్తుతించినారు. భూమినుండి పెకలించినందున వృక్షమునకు విముక్తి లభించినది, అట్లే, సంఘములో వృద్ధి పెరిగిన మానవుడు సంఘమును కాపాడలేదని చెప్పినారు, ఉన్నత ధ్యేయములను

### శ్రీహరి సందేశము

ఇది ఒక పవిత్రమహాయాగం. దాని లక్ష్యము ప్రకృతి ఈశ్వరుడు జీవి వీటి నిజసంబంధమును స్వరూపమును తెలుసుకోవటము, మరియు, ఆధ్యాత్మిక చరిత్రను పవిత్రతను సందిర్శించుకోవటము, ఇవియెడల. ఈ క్రతువులో విద్యార్థులూ విద్యాధికారులూ అనుభవజ్ఞులైన విద్యావంతులూ ఋత్విక్కులై తమ భాగమును ఆచరించుచున్నారు. ఈ యజ్ఞహోమమునందు దురభావకారమునూ స్వార్థమునూ ఆహుతి చేసి, పరార్థమునూ విశాల భావమునూ అభివృద్ధి చేసుకోవటమే మీరు చేయవలసిన కర్మము.

జీవితము అనేది, 'నేను' అనే స్థానమునుంచి 'మనము' అనేస్థానమునకు మానవులు చేయ ప్రయాణమునకు ఒక పెరు భిన్నతత్వభావమును దూరము చేసి, ఏకత్వమునుంచి అనేకత్వమువరకూ ప్రయాణముచేసినచో అనందమైన అద్వైత ప్రదేశమును చేరవచ్చును. అనేకత్వముయొక్క స్వరూపమైన ప్రకృతి నుంచి ఆత్మలో ప్రవేశించకూడదు; అట్లు ప్రవేశించిన

నిర్ణయించుకొని, వాటికొరకు సరగతరము నిష్కామ బుద్ధితో కృషి చేయవలెనని అప్పుడే ఆధ్యాత్మికమైన నైతికమైన ఆచరణము లభించుతుందని చెప్పినారు. ప్రతివాడు గమ్యము చేసే బాణమువలె ఉండవలెనని సందేశములు అందరాడని, చెప్పి, విద్యార్థులకు, శ్రేణులకు కలిగించినారు.

సరిగ్గా 11-30 గంటలకు బంగళాన్ శ్రీ సత్య సాయి బాబా జ్ఞానజ్యోతిని వెలిగించగా, ప్రతివాని హృదయమును ఆ జ్యోతి వెలిగిల్లించింది. ఆచార్య బాబా విద్యార్థులనుద్దేశించి, ఆరు దివ్య సందేశమును హృదయములలో హత్తుకొంటున్నగా, అందించి ఆంధరిని అనందమయముచేసినారు.

ఆత్మకూడ అనేకముగా కనబడును. ఏకత్వమైన ఆత్మను ప్రప్రథముగా సాధించుకొని, ఆత్మభావములోనే స్థిరముగా నిలిచికొని, అనేకత్వముయొక్క స్వరూపమైన ప్రకృతిలో దిగినపుడు యే ఆపాయము సంభవించదు. అప్పుడు, ప్రకృతిని వరమాంబు స్వరూపముగా విశ్వసించుటకు వీలగును.

ధనార్జన విద్యయొక్క లక్ష్యము కాదు; కనుపక్షి మృగాదులు కూడ పుట్టినది మొదలు జీవితముయొక్క అంతము వరకూ అనేక రకములైన ఆహారమును అర్జించుకొని, అటువలె సంచరించుచూ, దానిని ప్రోచుచేయుచూ, తిండి నిద్రాదులకే జీవితమును అంకితము చేయుచున్నవి. అవి ఆహార నిమిత్తమై శక్తిసామర్థ్యములను విద్యావిజ్ఞానములను వినియోగించుచున్నవి. అయితే, దివ్యతత్వము పవిత్రతను అందుకొన్న మానవులు వాటిని లక్ష్యముగా అంగీకరించకూడదు. గుణార్జన విద్యయొక్క ముఖ్యలక్ష్యము అన్నము నిమిత్తమై జీవితమును అంకితముచేసి మాన

పుడు ఆవృక్కు దూరమైపోతున్నాడు. ఆహారముకొరకు మానవునికి ఎన్నో ప్రాణులు ఆహుతి అయిపోతున్నవి — చెట్లు, పుట్టు, గడ్డు, మేకలు, కోళ్లు, గొర్రెలు మొదలైనవి. ఇవన్నీ మానవునియందు చేరటమనేత వాటికి మానవత్వమే తిరిగి ప్రాప్తించును. కాబట్టి, జనాభా విపరీతముగా పెరుగుచున్నది. దాని, వాటికి పైకి పోతుంటే కావలసిన బోకెట్లు పొందేవారు అర్హత లభించటమలేదు.

మానవులకూడ తిరిగి తిరిగి తల్లిగర్భముచేరుతూ. అవ్వబడినది బంధులకు చచ్చుచూ, అది మానవత్వ మునే తిరిగిపొందుతూ పరితపించుతూ, ఇట్టివానినలవలె జోహారులవలె, స్వాతంత్ర్యముచేక, జనన మరణ శృంఖలములలో బంధించబడి బాధ ననుభవింతురు. మీరు బానిసలు కావటానికి ప్రయత్నముచేయకూడదు; బాగ్యస్థానమైన జ్ఞానభాస్కరుని చేరటానికి ప్రయత్నించవలెను.

ఈనాడు మానవుడు తన ధర్మము లేమి, తన మతమేమి; తనదృష్టి ఎట్టిది, తన జీవితములో తాను సాధించిన ఘనకార్యమేమి, ఇతరుల ఆదర్శములకూ తన ఆదర్శములకూ తారతమ్యమేమి, అని వివేకము తో పరీక్షించి శుభ్రమ మార్గమును అనుసరింతుంటేడు. మన పూర్వీకులు సాధించిన సత్కర్మలు, బోధించిన సన్మార్గములెన్నియో ఉన్నాయి. వాటిని మరచినా, లోక శలక్ష్యముచేసినా, మానవత్వమే వ్యర్థమనిపించును. పురాతన భారతీయ సంస్కృతిని అనేక విధములుగా పరిహసించుచూ ఇట్టి తారతమ్యాలను ప్రేలు పెట్టి చూపునపుడు, చారు దానిని హేళనముచేయునపుడు, మీరు ఊరేకించుకొంటున్న సమంజసముకాదు. ఆ సంస్కృతిని వినియోగించి దానివలనే సుఖశాంతి లు అందుకొని, ఇట్టివాటిని సహించి, వ్యాఖ్యానము సలుపుచారని ప్రశ్నలడిగివేసి, నోరు మూయించే

శక్తి సామర్థ్యములు యువకులలో వేరపోతున్నాయి. ఇలా విచారకరము. ఈ సరిస్థితికి కరణమేమిటి? భారత దేశముయొక్క పక్షి ప్రజలను సనాతనమైన ఆత్మ విద్యను మీరు యేమాత్రముగా పరిచయము చేసుకొనక మీ కాలేజీ విద్యాభ్యాసమును పూర్తిచేసుకొంటున్నారు. భారతీయ సంస్కృతిని సరిగా అర్థముచేసుకొని, దేశముయొక్క అభివృద్ధికి కీర్తికి అపారమైన మీరు, ఆ ఆచారములైన తత్వములను అర్థముచేసుకొని, భారత ధర్మాన్ని ఆచరణమూహంతో ప్రబోధించుటకు పూనుకొనవలెను. ఎవరో కొంతమంది, యేమి తెలియని వారు, భారతీయ చరిత్రయొక్క పరిశ్రమను తిరస్కరించి, దాని విలువను నశింపచేయుచున్నారు. మీరు కూడ, ఆ సంస్కృతియొక్క సారమును గ్రోలక దాని అంతరార్థము తెలియనటవంటి వారితో సంబంధము కలిగించుకొని, భారతదేశమునకే ద్రోహము చేయుచున్నారు.

ఉదాహరణకు, మేరీ అవివాహితగా ఉన్నపుడు క్రిస్టు జన్మించినాడు అంటే, అది దైవశక్తివలన మహా పవిత్రతాత్ముడు పుట్టినాడు అని విశ్వసించి, ఆ పవిత్రత ననుభవించి ఆనందముగా ఆ విషయమును దాని మహత్వమును ప్రచారము చేసే మీరు, కుంతిదేవి అవివాహితగా ఉన్నపుడు ఆమెకు కర్ణుడు కుమారుడుగా జన్మించినాడు అనే మహా భారతములోని విషయమును ఎందుకు అదే రీతిగా అర్థము చేసుకొనరో అర్థము కాని విషయము! భారతము రామాయణము భగవతము మొదలైన దివ్య గ్రంథములను సరిగా అర్థము చేసుకొనక, భారతీయులు ఆపార్థమునే కల్పించుకొని, నానా అర్థములలో పడి, అనర్థమునే హృదయ మందుంచుకొని జీవితమునే వ్యర్థము చేసుకొనుచున్నారు. ఈ నెల అంతా, అనుభవజ్ఞులైన విద్యా వంతులు మీకు వివరించు బోధించు భారతీయ

సంస్కృతియొక్క తత్వములను మీరు అరగించి ఆస్వాదించి ఆనుసరించి ఆనందించి ఆచరించి, వానిని గురించి ఇతరులకు ప్రవోదిండుటకు సమర్థులౌతారని ఆశిస్తున్నాను.

షినిస్టర్గారు సైన్సుకూ ఆధ్యాత్మిక మూఁమునకూ ఉండవలసిన సామరస్యము సమన్వయములను గురించి చెప్పినారు. సైన్సునుండి లోకమునకు చాలా ఫలితాలు లభించినవి కాబట్టి అది అభివృద్ధిగా చూలవలసిందే. అయితే, సైన్సుచే లభించిన తెలివిని కనియోగించే విధానములలో చాలా తప్పులున్నవి. తెలివిపైకి పోయే కొద్ది, గుణములు చాలా లోకి దిగజారుచున్నవి ఇంద్రియ నిగ్రహము లేక, సైన్సువలన లభించే అనుకూలములను మానవుడు సరిగా అందుకోవడానికి వీలుండదు. ఈ నెలలోకల మీకు యోగా భ్యాసమున కూడ దీనికొరకు నేర్పించుచున్నాము. దేహబలము ఇంద్రియ బలము మనోబలము ఇవన్నీ పుష్టికరముగా నున్న ఈ యస్సునందే మీరు యోగ మార్గమును చక్కగా అనుసరించుట. వృద్ధులైన తరవాత, అది సాధ్యముకాదు. ఇంద్రియములను విచ్ఛల విడిగా సంపరిపన్నీయక, నరైన మార్గమునందే ప్రయాణము సలుపుటకు పూనుకోవాలి. ఇంద్రియముల ఉద్దేశము మానవత్వమునే భగ్నము చేయును.

శిలము సౌజన్యము, విచిత్రత, నిజాయితీ సహనము నత్యము ధర్మము ప్రేమ ఇవన్నీ లేకపోతే, మూఁవాకారమును ధరించి తిరుగుచున్నా. మానవత్వము శూన్యమే మానవత్వములోకి క్రొత్తము చేయున్నది. అవి రెండూ నెగజివ్ పాసిజివ్ కలలే సమముగా ఎకత్వ

మును ప్రకటించుచూ వెలుగవలెను. అట్లుగాక, మానవులు తమలోని దివ్యత్వమును గుర్తించక దానికి తగినట్లు ప్రవర్తించక పోతే, జీవితమే నిష్పయోజనము.

కొంత మంది విజ్ఞాన శాస్త్రములందు అంతేరినవారు దురహంకారముతో విర్రవీగి భగవంతుడు లోకముందన్నాడా? లేదు! ఉండెను అని నా హృదయములో స్థాపితము, అని అంటారు. భగవంతుడు జ్ఞానస్వరూపుడు కాబట్టి తన హృదయమునందు భగవంతునికి స్థానం లేనన్ని చను విజ్ఞాని కావనే స్పష్టపరుచుకొనుచున్నాడు. భగవంతుడు నిద్రనిన తానే లేమ అని అనడమే! నా తల్లి గొడ్డాలు అని చెప్పడమే; నేను మూగ, నాకు మాటలు రావు, అని గట్టిగా వాదించడమే!

ఇవన్నీ తప్పుడు మార్గములు: సార్థకమైన పద్ధతులు కావు. మీరంతా భారతీయ సంస్కృతియొక్క పవిత్ర మార్గమును గుర్తించుకొని, సత్యంవద ధర్మంచర మాతృదేవో భవ. కిత్తదేవో భవ, ఆచార్యదేవో భవ అనే వేదోపదేశమును మీ పుచ్చ ప్రాణములుగా విశ్వసించి వాటిని మీ జీవితాధారములుగా అనిపిద్ది చేసుకోవలెను. భారతీయ చరిత్రయొక్క విశిష్టతను మీ పూర్వికలు ఆర్జించి, మీ కొరకు వేదశాస్త్ర ఇతిహాస పురాణములందు దాచియుంచిన అమూల్యరత్నములను అందుకొని, ఈ సమ్మర్ కాలములోని అనానుకూలములనూ అధార విహారములలోని కట్టుబాటులను లెక్కచేయక ఏకాగ్రత విహించి, వానిన్నిటిని సహించుకొని, మీ ఉన్నతిని సాధించుటకు తగిన ప్రయత్నములకు స్థానము కొందిరని ఆశిస్తున్నాను, ఆశీర్వాదిస్తున్నాను "

## పుస్తక సూచి

పుస్తకముల వెలనూ పోస్ట్ మరియు రిజిస్ట్రేషను ఛార్జీలను మనియార్డరుద్వారా మాకు పంపించిన తరువాత మాత్రమే మీకు పుస్తకములు పంపించగలము.

బుక్ లోనున్న పుస్తకములు చాలీ పోస్టుచార్జి

లు క్రింద తెలియజేయబడినవి. పుస్తకములు రిజిస్ట్రేషన్ బుక్ పోస్టులో మాత్రమే పంపబడును. మీకు కావలసినపుస్తకముల వెలనూ పోస్టుచార్జీ మరియు ప్రకారం రోతోనూ రిజిస్ట్రేషనుచార్జీ రూ. 1-25 తో వివరముగా వ్యాసి పంపవలెను.

### పేరు

### కన్నడ:—

#### తెలుగు:—

#### వల ఎపాకా

|    |                                  |       |      |
|----|----------------------------------|-------|------|
| 1  | సత్యం శివం సుందరం(1)             | 4-00  | 0-65 |
| 2  | ,, (2)                           | 4-00  | 0-75 |
| 3  | సుజాత                            | 1-00  | 0-25 |
| 4  | భాగవత వాహిని                     | 4-00  | 0-45 |
| 5  | అర్పణ                            | 1-00  | 0-15 |
| 6  | భగవాన్ శ్రీసత్యసాయి కథా సుధారసము | 1-50  | 0-25 |
| 7  | సందేహ నివారిణి                   | 1-50  | 0-25 |
| 8  | గీతావాహిని                       | 4-00  | 0-65 |
| 9  | వచనామృతము                        | 4-00  | 0-45 |
| 10 | ధర్మవాహిని                       | 1-50  | 0-25 |
| 11 | గీతాభావప్రకాశము                  | 15-00 | 1-65 |
| 12 | దివ్యోపన్యాసములు                 | 1-50  | 0-35 |

|   |                      |      |      |
|---|----------------------|------|------|
| 1 | సత్యం శివం సుందరం(1) | 4-00 | 0-65 |
| 2 | ప్రశాంతివాహిని       | 1-50 | 0-25 |
| 3 | సందేహ నివారిణి       | 1-50 | 0-15 |
| 4 | ధర్మ వాహిని          | 1-50 | 0-15 |
| 5 | అపనిషత్ వాహిని       | 1-50 | 0-15 |
| 6 | జ్ఞాన వాహిని         | 1-50 | 0-15 |
| 7 | గీతావాహిని           | 4-00 | 0-45 |

### మలయాళము:—

|   |                    |      |      |
|---|--------------------|------|------|
| 1 | జ్ఞానోపదేశదర్శనంగళ | 1-50 | 0-55 |
| 2 | 108 రత్నంగళ        | 1-50 | 0-15 |
| 3 | వాచోరత్నంగళ        | 3-00 | 0-85 |
| 4 | అపతారమాహాత్మ్యం    | 0-50 | 0-15 |
| 5 | ధర్మవాహిని         | 1-00 | 0-15 |



**అండ్లీపు:—**

|    |                                     |      |      |
|----|-------------------------------------|------|------|
| 1  | భజన సాంగ్స్<br>(ఇండియన్ ప్రకటన)     | 1-50 | 0-25 |
| 2  | సత్యం శివం సుందరం (2)               | 5-00 | 0-55 |
| 3  | సత్యం శివం సుందరం (3)               | 6-00 | 0-65 |
| 4  | ప్రకాంతవాహిని                       | 2-00 | 0-25 |
| 5  | జ్ఞానవాహిని                         | 2-00 | 0-25 |
| 6  | నామ సంకీర్తన్                       | 1-50 | 0-15 |
| 7  | ధ్యానవాహిని                         | 2-00 | 0-25 |
| 8  | సమ్మర్ హింద్స్ జనీ<br>బృందావన్ 1972 | 5-00 | 0-65 |
| 9  | " " 1973                            | 6-50 | 0-50 |
| 10 | సందేహ నివారిణి                      | 3-00 | 0-25 |

**కరవం:—**

|    |                          |      |      |
|----|--------------------------|------|------|
| 1  | అన్ బిన్ జ్యోతి          | 2-00 | 0-25 |
| 2  | సత్యం శివం సుందరం [1 భా] | 3-50 | 0-65 |
| 3  | " " " [2 భా]             | 4-00 | 0-65 |
| 4  | అవతార మొలిమొదం [1 భా]    | 3-00 | 0-45 |
| 5  | " " " [2 భా]             | 3-00 | 0-45 |
| 6  | భజనావళి                  | 1-00 | 0-35 |
| 7  | సాయిమాతా                 | 1-00 | 0-15 |
| 8  | ధర్మవాహిని               | 1-50 | 0-25 |
| 9  | సందేహ నివారిణి           | 2-00 | 0-35 |
| 10 | జ్ఞానవాహిని              | 1-50 | 0-15 |
| 11 | అరణ్య వాక్కు             | 2-00 | 0-25 |
| 12 | దివ్యజ్ఞాన దీపింగళ       | 1-50 | 0-15 |

**హిందీ:—**

సత్యసాయి శ్రవణ రాయనము:

[ప్రవృత్తులు] 1-00 0-15

**గుజరాతీ:—**

|   |                       |      |      |
|---|-----------------------|------|------|
| 1 | ఉపనిషత్ వాహిని        | 1-50 | 0-15 |
| 2 | కథాసుధ                | 2-00 | 0-35 |
| 3 | గీతావాహిని            | 4-00 | 0-55 |
| 4 | సత్యం శివం సుందరం (1) | 4-00 | 0-55 |

**సింధి:—**

|   |             |      |      |
|---|-------------|------|------|
| 1 | భజనావళి     | 0-50 | 0-15 |
| 2 | ధ్యానవాహిని | 1-00 | 0-25 |

**అస్సామీ:—**

|   |                                        |      |      |
|---|----------------------------------------|------|------|
| 1 | సనాతన సారథి<br>[మార్టిబయా గ్రూప్]      | 1-00 | 0-15 |
| 2 | శ్రీ భగవాన్ సత్యసాయి<br>బాబేర్ కథ      | 0-25 | 0-15 |
| 3 | దివ్యవాణి [అద్వైత్ టు డి<br>స్టెండ్స్] | 0-50 | 0-15 |
| 4 | సత్యం శివం సుందరం (1)                  | 4-00 | 0-45 |
| 5 | ప్రకాంత భజనావళి                        | 2-00 | 0-25 |
| 6 | భాగవత్ వాణి                            | 0-50 | 0-15 |
| 7 | సాయి గాథ (పద్మములు)                    | 1-00 | 0-15 |

**ఒరియ:—**

|   |            |      |      |
|---|------------|------|------|
| 1 | గీతావాహిని | 5-00 | 0-25 |
|---|------------|------|------|

## ప్రతీకల చందాలు. పుస్తకముల అర్హత

1. ప్రశాంతినిలయము. తెలుగు, ఇంగ్లీషు ఈ రెండు భాషలలో మూలము ఈ మాసపు ప్రచురింపబడుచున్నది. వార్షిక చందా: రూ॥ 5 ఒక సంవత్సరమునకు ఒక్కవకాసి 5 సం॥ల కెక్కువ కాని చందాలు స్వీకరింపబడవు.

2. చందాదారు తన పేరును పూర్తి విలాసమును స్పష్టముగా వ్రాయవలెను. మనిషిద్దర్ ద్వారా చందా పంపునపుడు పూర్తి విలాసమును కూపను వెనుకభాగమున వ్రాయవలెను.

3. తెలుగు ప్రతీక కాపెన్, ఇంగ్లీషు ప్రతీక కాపెన్ తెలుపవలెను.

4. చందా గడువు పొడిగించుటకు, చందా పంపించు సమయమునందే తన చందా నెంబరును తెలియ జేయవలెను.

5. ప్రతీకలుగాని పుస్తకములుగాని V.P.P. ద్వారా పంపబడవు. పుస్తకములు కావలసినవారు వాటి వివరములను పై కముతో పాటు తెలియ పరచవలెను.

### గమనిక

మీచందాగడువు యే నెల యే సంవత్సరమువరకు అని-మి చదవసేదు కార్డులోను, మీకు నెల నెల పంపుచున్న ప్రతీక కైన్ను విలాసము కాగితములో నూ తెలుపుచున్నాము. దాన్ని గమనించి, ఆ నెంబరు 7/74 అని యుండిన, మీ చందా జాలై నొకి అనుపొవునని తెలుసుకొని, క్రొత్త చందా (సం॥కు రు. 5) జాలై నెల 8.౫ తెది లోపల ప్రతీక యొక్క కార్కాలయము చేరునట్లు పంపవలెను.

కర్ణాటక రాష్ట్రపు బెంగుళూరు జిల్లా కాడగోడి (పోస్టు) 'బృ. దానము'లోని 'వజ్జ్ బృందావన్' ముద్రణాలయమునందె కె. కె. అప్పయ్య గారిచే ముద్రింపబడి బి.వి. రాజారెడ్డిగారిచే శ్రీ సత్యసాయి యెడిటర్: యన్. కస్తూరి, యం. యె., బి. యల్

14.0. ద్వారా పైకమును పంపి చువారు కాని లోనే కాని పుస్తకముల వివరములను తెలియ జేయవలెను.

6. ప్రతీకకు గాని పుస్తకములకు గాని పైకమును పంపించువారు తమ చెక్కులను ద్రాఫ్టులను, పోస్టల్ ఆర్డర్లను, మనియార్డర్లను "సనాతన సారథి", ప్రశాంతినిలయం (పోస్టు) అనంతపురం జిల్లా, అంధ్ర ప్రదేశ్, అను చిరునామాకు పంపవలెను. చెక్కులు పంపెవాడు, 1-50 పై (బ్యాంకి ఖర్చులను కూడా కలిపి) మొత్తమును పంపవలెను. ప్రతీక గాని, లేక పుస్తకములు గాని చెక్కు పైకము వసూలైన తరువాతనే పంపించబడును.

7. ఉత్తర హిందూత్వరములను "మేనేజరు, సనాతన సారథి, ప్రశాంతినిలయం పోస్టు, అనంతపురం జిల్లా, అంధ్ర ప్రదేశ్" అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను అట్లు వ్రాయు ఉత్తరములలో తమ చందానెంబరును లేక బుక్ ఆర్డరు నెంబరును, వ్రాయని యెడల జవాబు లిచ్చుటకు అలస్యమగును.

8. పోస్టుద్వారా ఫోటోలు పంపబడవు.

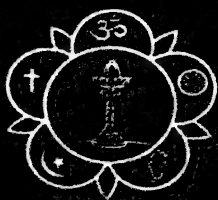
### —: శ్రీవారి కార్యక్రమములు:—

బాబావారు ప్రశాంతినిలయము నందున్నారా అని తెలిసికొన గోరు భక్తులు ఎడిటర్, 'సనాతన సారథి' ప్రశాంతి నిలయము (పోస్టు) పెనుకొండ తాలూకా అనంతపురం జిల్లా అనే విలాసమునకు రిప్లయకార్డుగాని రిప్లయ పెయిడ్ లెట్రగంగాని పంపితే, లేదా కొత్త చెబువు 30 P.C.O. ఫోన్ చేసితే తెలుపగలము.

జనుషకడ్డీ నీటిలో మునుగుతుంది కానీ, దానిని ఒక  
పల్లముగా తయారు చేస్తే, అది నీటిలో తేలటమే కాక,  
కొంత బరువును కూడా మోస్తుంది.

అదే విధంగా మానవుని మనస్సు సంసారసాగర  
ములో సులభముగా మునిగిపోతుంది. దానిని  
భగవన్నామమనే సమ్మెటతో జొల్లగా చేయండి ;  
అప్పుడది సంసారసాగరములో తేలుతుంది.

— టా టా



సాక్షాత్

సాక్షాత్

# స నా త న సా ర థి

సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమలద్వారా మానవజాతియొక్క  
సామాజిక నైతిక అధ్యాత్మికాభివృద్ధికర్పితము

విజయవాడ : విజయవాడ పబ్లికేషన్స్, 1974 సంచిక 5  
సంపుటము 17 జూలై, 1974

## విషయానుక్రమణిక

“ ఈశ్వరమ్మ సంచారవైద్యాలయము .... (చిత్రము)

|                                                |      |     |
|------------------------------------------------|------|-----|
| రమకథా రస వాహిని (54) : భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా | .... | 129 |
| మనోరంజనము : ఒక అమెరికన్ నోటుపుస్తకము నుండి     | .... | 134 |
| ఎన్నటికి చెప్పు : ఆశ్వినీకుమార్ అప్పె          | .... | 137 |
| సందేశము : భగవాన్ బాబా                          | .... | 138 |
| ధర్మోరత్తి రక్షిణి : శ్రీవారి దివ్యబోధ         | .... | 139 |
| సందేశము : భగవాన్ బాబా                          | .... | 141 |
| శాన్ డిగో లేఖ :                                | .... | 142 |
| ఆఘారేభ్యోధఘారేభ్యోధ : శ్రీవారి దివ్యబోధ        | .... | 144 |
| కవి :                                          | .... | 148 |
| బంగారు బాబా : కరుణాశ్రీ                        | .... | 149 |
| పట్టప్రదానము : సుందరకుడు                       | .... | 151 |
| నేనేవరు ? భగవాన్ బాబా                          | .... | 154 |
| పుస్తకసూచి                                     | .... | 159 |







## రామకథా

### రసవాహిని

భగవాన్ శ్రీనత్యసాయిబాబా



54

వృద్ధ బ్రాహ్మణుడు

ఈ పృథ్వీమండలము ప్రేమపూర్వక మగు వచనములతో, వారి వారి మనోరథములు చెప్పకొని, ఈ అరణ్యములో శ్రీరామ స్మృతిలో ఇట్టి శుభము, ఇంతటి సుఖము అనుభవించుటకు మనకు యోగ్యత యుండిన, భాగ్యముండిన. రామచంద్రుడు మన అభీష్టము నంగీకరించును; ఇట్టి ప్రాప్తియే లేకున్న, మన దురదృష్టమే రామచంద్రుని మనసును కఠినపరచి, మనలను తిరిగి అయోధ్యకు వెళ్లగొట్టును. రాముడే అనుగ్రహించుచున్న, ఇక అనుగ్రహించువారెవరు? ఆతని చెంతనే కాలము గడువని జీవితం, మరెక్కడుండిననేమి? యేమైననేమి? బ్రతికి ఛచ్చినవారలతో సమము, అని ఒక పెద్ద వృద్ధ బ్రాహ్మణుడు పలికిన ఈ పలుకులకు అందరూ

“నిజమే. నిజమే! ఈ మాటలు పరమ సత్యములు” అని బలపరచిరి.....

సీతాదేవి తల్లి

కులగురువైన వశిష్టుడు పంపిన దశరథుని మరణవార్త, జనకునికి అందిన క్షణమే, మహారాణి సమేతుడై అయోధ్యకు వచ్చెను. అక్కడ విషయములన్నియు విశదమౌచును. ఇంతలో భరతుడు వచ్చి, రాణులు గురువు. ప్రజల సమేతుడై, చిత్రకూట పర్వతమునకు రామ సందర్శనము గావించుటకై వచ్చుచుండగా, వారితో జనకుడు తన రాణితో చిత్రకూటమునకు వచ్చెను. సమయమును చూచుకొని, సీతారాములతో మాట్లాడ వేచియుండిరి.

ఇంతలో సీతాదేవి తల్లి చెలికతను పిలిచి కౌసల్యాది మహారాణుల సమయమును చూచి



రమ్మని పంపెను. అంత డెలికతై కౌనల్వాది రాణులను చూచుటకు వెళ్లెను. శ్వేష్ట శుద్ధ యేకా దానాడు మహారాణులు కలుసుకొనిరి. కౌనల్వా దేవి జనకమహారాజు భార్య అయిన సునయానను సన్మానించి. అదరించి సమయోచితముగ అనన పై కూర్చుండబెట్టెను.

ఆ మహారాణులను సునయాన చూచుట మొదటి పొరి కనుక, బనగా సీతాకల్వాణ సునయానున రాణులెవ్వరునూ మిథిలాపురమునకు వెళ్లలేదు; మిథిలాపుర రాణి అయోధ్యకు వెళ్లేదు. ఆందుచే వారికిపురా ఒకరి నొకరు గుర్తించుటకు పిలు లేక పోయెను. అయోధ్యానగర రాణులైనకౌనల్వా, సుమిత్ర, కైకేయాలను చూచినచే, వారల సర స్రోక్తులను, సౌశీల్యమును, స్నేహమాను చూచి కఠినమగు వ్రజము సహితము నీరగును. వారి శరీరములు పులకరించి శిథిలమయ్యెను. వారు కన్నీరు కార్చుచూ నేలను చూచుచూ దుఃఖించు చుండ, సీతారాముల గుణగణములను వారు వర్ణిం చుచూ పొంగినప్పు డుఃఖమును ఆపుకొనలేక భోరున దేడవసాగిరి.

అంత సునయాన, యేమి చెప్పుటకు తోచక అమ్మా, విచారిచి ప్రయోజనమేమి; విధాతబుద్ధి వక్రమముగా వెళ్లెను. పాలనరుగును భేదించుటకు ప్రజమును వలె ఉపయోగించెను. అమృతమును వినియోగము కాని చూచియుండ లేదు; గరళమునే చూచుచున్నాము. కాకులు, కొంగలు, గ్రద్దలు, గుడ్డగూబలను మాత్రమే చూచుచున్నాము కాని, మనన శరోవరములో రాజహంసలు కలవని వినుచున్నాము. డేవీ! విధి కృతములు విపరీతములు, విచిత్రములు,

విధి కృతములు బాలుని చర్యల వలె పున్నవి, అని సునయాన ఓదార్పు చూచుటతో తాను కూడ నూ దుఃఖించబడగలను.

అంత కౌనల్వా, “అమ్మా! సునయాన! ఇది యొకరి నొకము కాదు సుఖదుఃఖములు, లాభ నష్టములు కర్మాధీనములు. (ఆవశ్యమేవ జ్ఞాత్వ వ్యం కృతం కర్మ భుభూనగం) కఠిన చర్య గతులు భగవంతునకు తెలియను. సుఖశుభ చర్యలకు భగవంతునకు నతః ప్రసన్ను. ఈశ్వరాజ్ఞా శిరస్సునధిష్ఠించి యుండును. డేవి మోహమున న వశ్యులమై వ్యర్థముగా విచారింతు మే కాని మన పూర్వ జన్మ పుణ్య పాపములు యెందుకు దయ తలచును. అనాది కాలమునుండి ఈ ప్రకారము జరుగుచున్న సృష్టి కమయ మన కొరకై మారునా? పిచ్చి,” అని నిట్టూర్పులు విడచెను.

ఆపుడు సునయాన “అమ్మా మీ రెంతయో పుణ్యాత్ములు. లోకమున దశరథునికి మించిన పుణ్యాత్ముడు మరొకరు కనుపించరు. అట్టి దశ రథునకు అర్ధాంగులై, ధర్మమూర్తి, ప్రేమ మూర్తి, విశాల హృదయుడు. సుగుణశీలుడు అయిన శ్రీరాములకు తల్లులై, లోకభ్యాతిని అందు కొంటి. మీమాటలు వరమ సత్యములు. ఎట్టి వారితైనా కష్టసుఖములు కావిడిచుండలు. కష్టమే లేకున్న సుఖముయొక్క సుఖము తెలియదు కదా. “న సుఖార్థభ్యతే సుఖం” సుఖము నుండి సుఖము రాదు. లేదుకదా” అని బదులు చెప్పెను.

భరతునిచూచి భయం

“సీతారామ లక్ష్మణులు పననాసము చేసిన యెడల సంతమున శుభములు కలుగును, కాని

తాముని వియోగము భరించలేము. భరతుడు జీవించలేడు. సీతా రామ లక్ష్మణులకంటే, భరతునిచూచి నాకు మరింత దుఃఖము ఆధిక మగుచున్నది, భయమగుచున్నది.” అని కౌసల్య గద్గదస్వరముతో వల్లికెను. అమాటలు విని సుమిత్రాకై కేయాలు “నిజము! నిజము!” అని వారునూ దుఃఖించిరి.

అంత సుఖిప్ర అక్కా! మీ ఆశీర్వాదముతో మన కొడుకు కోడలును, గంగపల్లె నిర్మలాలు, ఇదివరకు రాముడు తోడని చెప్పియుండలేదు, ఇప్పుడు రాముడు తోడని సత్యవ్రాతముతో చెప్పుచున్నాను. భరతుని గుండెలమును, వినయమును, పుదారబుద్ధియు, ప్రాశస్త్యవాత్సల్యమును, భక్తి శ్రద్ధలను, ధైర్య స్థైర్యములను సంపూర్ణముగా వర్ణించెప్పుడుకు సరస్వతి సహితము సంతోషించును. నత్తగల్లలు సముద్రమును తరచనగునా? సదా భరతుడు కులదీపకుడని తెలిసికొనుట అందరికీ సాధ్యము కాదు,

పరీక్షవలన రత్నములును, పారదమణి వలన బంగారమును పల్లె సమయము వచ్చినపుడు మనుజుని పరీక్షింపవలెను. ఈ సమయముననే ఇట్లు పలుకుట మంచిది కాదు. శోకము చేతను, పుత్రవాత్సల్యము చేతను నా బుద్ధి తక్కువయ్యెను, అని కన్నుల నీరు తుడుచుకొనుచుండ, సునయన, “అయోధ్యారాజులు, ఒకరికంటే మరొకరు మహా పవిత్ర హృదయులనియూ, నిజముగా తమ స్వంత కొమారులైనా వర్ణించక, సవతి బిడ్డలను ఇన్ని విధముల వర్ణించి మెచ్చుకొనుట లోకవిరుద్ధము. వాధా రహితులయిన ఈ రాణులు లోకమునకు ఆదర్శ గృహిణీమణులు, ఆహా

యెంత విశాల భావములు, యెంత నిష్కార్య పలుకులు”, అని తనలో తాను ఆశ్చర్యపడుతూ ఆనందించుచుండెను

కౌసల్య కోరిక

అంత కౌసల్య ధైర్యముతెచ్చుకొని, ఓ మిథిలా దేశపు మహారాణి! జ్ఞానసముద్రుడైన జనక చక్రవర్తి భార్యపు సిపు. నీకు యెవడు పుత్రుడే శించ సాహసింతురు. మా పలుకులు అజ్ఞానపు పలుకులు. అయినను. మా మాటలు క్షమించి సమయమునుజూచి చక్రవర్తితో ఈనామాటను తెప్పము. యేమన, లక్ష్మణుడు ఇంతకాలము దామునితో నివసించెను కనుక, కౌంతకాలము భరతుని రామునితో నివసించునట్లును, లక్ష్మణుని అయోధ్యలో పనులు చూచుకొనునట్లును లక్ష్మణునకు కలతఘ్నముతోడుగా వుండునట్లునూ నా వ్రాస్తానగా చక్రవర్తి రాములకు నచ్చజెప్ప మనుము. ఈ మాటలకు సమ్మతించిన యెడల మిగిలినవి అన్నియూ వాటికనే సరిపోవును.

భరతుని విషయములోనే నాకు చాలా భయముగావున్నది. భరతుని ప్రేమ గంభీరమైనది. రాముని విడచి జీవించనొల్లదు. చక్రవర్తి స్వర్గస్తులయిరి, రాముడు వనవాసమువీడదు. భరతుడు యేమైనా రామవియోగమును భరించుకొనలేక గతించిన దేశమే జీవచ్ఛవము కాగలదు. మున్నుండు యేమి ప్రమాదము రానున్నదో నాకు చాలా అందోళనగా వున్నది. అని సునయన చేతులు పట్టుకొని జనకమహారాజును తగిన రీతిగా నచ్చ చెప్పి ఈ పని యెట్లుయిననూ నెరవేరు నట్లు చేసి మమ్ముల వానందపెట్టుమని ప్రార్థించి నటుల చెప్పెను.

కౌసల్యయొక్క సైహధర్మమునకు సంత  
సింది, సునయన, చేపి, వినయములు. సు.  
ములు, నీ కుచితములు. అగ్నిధూమమును ధరిం  
పదా? పర్యతములు తమ శిరస్సుపై త్పూ  
షులను ధరింపదా? మనోవాక్కర్మములనే  
చక్రవర్తి మీ సేవకుడు మీకు సదాసహకారులు!  
దీపపు సహాయమున సూర్యునకు శోభకలుగునా?

దేవకార్యమును సాధించుటకు రాముడు వన  
మునకువచ్చెను. అతడు తిరిగి పచ్చి అయోధ్యా  
రాజ్యమును నిశ్చలముగా పరిపాలించును?  
రాముని బాహుబలముచే నర, దేవ, నాగులు  
సుఖించి, వారి వారి విజస్థానముల పొందగలరు.  
ఇవన్నియును మున్నే యాజ్ఞవల్క్య ఋషి చెప్పి  
యుండెను. ఋషివాక్యములు యేనాటికి అసత్య  
ములుకావు, అని విన్నవించి. కౌసల్య పాదములకు  
నమస్కరించి సెలవు గైకొని సీతను చూచుటకు  
పర్ణశాల దిశకు వెళ్లతగిన యేర్పాట్లు గావించు  
కొని వెళ్లెను. తల్లి లోనికి వెళ్లి కూతురు సీతను  
చూడగనే పట్టలెని దుఃఖమును అపుకోలేక  
కొగిలించుకొని భోదన యేడ్వసాగెను. సీత  
తల్లిని అనేక విధముల ఓదార్చి ధైర్యవచన  
ములు బోధించి, తల్లి పాదములకు నమస్కరించి  
నిలుచుకొనెను. జానకి ధరించిన తపస్విని  
వేషమును చూచి సాక్షాత్ పార్వతీదేవిగా కను  
పించిన సీతతో, అమ్మా నీవు నా సీతవా లేక  
సాక్షాత్, శంకరుని ధర్మపత్నివా? అని  
ప్రశ్నించి, ఆశ్చర్యముతో ఆమెను యేగాదిగా  
చూచి పరిమానంద పరవశముతో ఇట్లు ప్రారం  
భించెను.

ఓ సీతా! నీ మూలమున తల్లిదండ్రుల వం  
శము, అతమామల వంశము రెండునూ పని, త

మయ్యెను. నీ కీర్తి లోకవ్యాప్తి కాగలదు తల్లీ,  
నీ కీర్తి అను నదికి వైరెండు వంశములును  
రెండు గట్లు గంగానదికి భూలోకమున మూడు  
పుణ్యస్థిరములు మాత్రమే కలవు: హరిద్వారము,  
ప్రయాగ, సాగరసంగమము. అయితే నీ కీర్తి  
బ్రహ్మాండ ప్రవాహమై సర్వల హృదయ  
క్షేత్రములందూ తీర్థరూపమున సార్థకమును  
గావించువు గాక అని ఈ విధముగ వాత్సల్యము  
చే పలికిన తల్లి సత్యవాక్కులను సీత విని సిగ్గు  
పడినటుల నటించుచు, తల్లీ! యెంతటి మాట,  
యెక్కడి సంబంధము? పవిత్ర గంగకూ  
నాకూ పోలిక యేమిటి? అని భక్తి శ్రద్ధలతో  
గంగకు నమస్కరించునటుల ప్రదర్శించి నిలి  
చెను. అంత తల్లి కొగిలించుకొని శిరస్సును,  
ముద్దాడి, సీతా! నీ గుణములు లోక గృహిణీ  
మణులకు ఆదర్శములు. అని చెప్పించుండ,  
సీత, అమ్మా నేను కాలమును అధికంగా మీతో  
గడుపుటచే రామచంద్రుని సేవాకార్యములు  
కొంత తడవు కావచ్చును. కాన నేనే సెలవు  
తీసుకొనుటకు అనుజ్ఞ ఇమ్మనెను. అంత తల్లి  
జానకి మనసును కనిపెట్టి సీత మనోభీష్టమునకు  
అడ్డు తగులుట మంచిది కాదని తలచి అనేక  
పర్యాయములు సీతను ముద్దాడి, అమ్మా నీ ఇష్ట  
ప్రకారము శ్రీ రామ సేవకై వెళ్లుమని సెల  
వించెను. అంత సీత తల్లికి నమస్కరించి రామ  
సన్నిధికి వెళ్లెను.

సునయన తన కొమార్తెయొక్క పతిభక్తిని  
ఆమె గుణములను తనలో తాను స్మరించుచూ  
అనందించుచూ సీతనే చూచుచూ ఆమె లోనికి  
వెళ్లు: రకూ అక్కడే నిలిచియుండెను. ఇంతలో  
సునయన చెలికత్తె అమ్మా సీతమ్మగారు లోనికి

పెళ్లిరి మనమిక మన స్థానమునకు పెళ్లుట  
 మంచిదని హెచ్చరించగనే, సునయన కంటి  
 ధారలు తుడుచుకొనుచూ, ఇక విధిలేక ఆక్కడ  
 నుండి వెనుకకు తిరిగి తన విడిది స్థానమునకు  
 చేరినది. ఇంతలో సూర్యాస్తమయ కాలమువేళ,  
 రామలక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్నులు, స్నాన సం  
 ధ్యాది కర్మస్థలను ఆచరించుటకై నది కేసుడు  
 న్నారని పండితులు, విప్రులు, రాజులు, మం  
 త్రులు అందరూ వారలతో నదీతీరమునకు  
 వెళ్లి స్నాన సంధ్యాదులు ఆచరించి కంద  
 మూలాది ఫలములను భుజించి వారి వారి విడిది  
 వృక్షముల కింద నిశ్చింతగా నిద్రించిరి.

భరతుని కతూహలము

తెల్లవారి నిత్య కార్యక్రమములు ముగించు  
 కొని అందరూ పర్వతా చుట్టూ చేరిరి. శ్రీరామ  
 చంద్రుడు వారలందరిని చూచి చిరనవ్వుతో  
 వారల యోగక్షేమములు విచారించుచూ రాగా,  
 భరతుడు రామునకు సమస్కరించి, స్వామీ!  
 నా మనస్సున నొక ఆభీష్టము మొలకెత్తినది,  
 భయము చేతను, సంకోచము చేతను. దానిని  
 చెప్పకొనలేక పోవుచున్నా ననెను. అంత  
 శ్రీరాముడు అతని తల నిమిరుచు నా చెంత సం  
 కోచమెందుకు, తప్పక తెలుపుమనెను.

అన్నా! ఈ చిత్రకూట పర్వతమున గల  
 ఋషి ఆశ్రమములను, పవిత్ర తీరములను,

పనమును, వన మృగములను, సరోవరములను,  
 సెలయేళ్లను జలధారలను సందర్శించ కుతూ  
 హల పడుచున్నాను. అందు తమ పాద  
 చిహ్నములను దర్శించి రావలెనను కతూ  
 హలము అయోధ్యావాసులను సహితము రేకెత్తిం  
 చినది అని ప్రార్థించెను.

అంత రాముడు, “తమ్ముడా నీ ఆభిరుచిచాలా  
 ఉత్తమమైనదే కాని, నీవు ఆత్రిమహాముని అను  
 జ్ఞుడైకొని నిర్భయముగ వనములో సంచరించ  
 వచ్చును” అని చెప్పెను. రాముని వచనములను  
 భరతుడు విని సంతసించి ముని దరణమునకు  
 సమస్కరించి, రామునకు సమస్కరించి, శత్రు  
 ఘ్నులతో పాటు మంత్రులతో పాటు వనసందా  
 రము, ఆశ్రమ సందర్శనము, గావించెను.

ఆట్లు సందర్శించుచూ రాగా పర్వతసమీప  
 మున నొక కూపము కనుపించెను. సకల పుణ్య  
 తీర్థముల పవిత్ర జలములు దానిలో గలవు. ఆ  
 జలము నిర్మలము. అక్కడికి వెళ్లెను. అక్కడ  
 ఆత్రిమహాముని శిష్యుడు భరతునకు ఆ పవిత్ర  
 జలమును గురించి పివరించెను. అంత భరతుడు  
 ఆ పవిత్ర జలమును శిరస్సునందు ప్రోక్షించు  
 కొని, సమస్కరించి అందులో పడిన చెత్తనూ  
 మట్టిని తీసి ఆ స్థానమును తన స్వహస్త  
 ములతో పరిశుభ్రపరచెను. అదే సేద  
 “భరత కూపము” అను పేరుతో నిలిచి లోక  
 ఖ్యాతి నందుకొనుచున్నది.

(సశేషము)

## మనోనిగ్రహము

భక్తుడు : బాబా, ఏకాగ్రత అనగా నేమి ? దాని అర్థమేమి ? దానికి, ధ్యానమునకు గల భేదమేమి ?

శ్రీ స. సా : ఏకాగ్రతయనగా, ఒక బిందువు పై గాని, ఒక పని పైన గాని, ఒక ఆలోచన పైన గాని, ఒక విషయము పైన గాని మనస్సును కేంద్రీకరించుట; ఇంద్రియముల కతీతమై, కోర్కెలన్నిటిని నిగ్రహించి నపుడు ధ్యానము కలుగును. ధ్యానములో నీవు, భగవంతుడు మాత్రమే యుందురు. దృఢ విశ్వాసము, పూర్తి చింతనవలన సక్రమమైన ధ్యానము కలుగును. రామక్రిష్ణ పరమహంస, అట్టి ధ్యానమును, సాధనను కలిగియుండెను. మర్కట రూపములో భగవంతుడైనటు వంటి హనుమంతుని ధ్యానిస్తూవున్నప్పుడు ఆయనకు తోక గూడ పుట్టెను.

భక్తుడు : అది మనుష్యునికి సహజముగ వచ్చునా ? లేక దానికే దైనా మార్గము కలదా ?

శ్రీ స. సా : ఏకాగ్రత మనుష్యునికి సహజముగ కలుగును, కాని ధ్యానము అట్లు కాదు. దానికి ఒక మార్గము కలదు. రామకృష్ణునికి, వరుసగ కొంత మంది గురువులు మార్గము చూపిరి

భక్తుడు : ‘నేనెవరు’ అను విచారణయే ధ్యానము.

శ్రీ స. సా : దానిని, జ్యోతితిపైన గాని, శబ్దము పైన గాని, ‘ఓం’ పైన గాని ధ్యానముతో జతపర్చు

వలెను. నీలో నున్న ‘అరణ్యము’ Forest లోనికి పోవలెను. అది for rest లోనికి పో — అదే ఆహ్వానము.

భక్తుడు : స్వామి మమ్ములను ‘లోనికి పో’ అని అపుడప్పుడు ఆదేశిస్తాయుంటావా ?

శ్రీ స. సా : ఉదయపు వేళ చక్కని బ్రైము, మనసు నిర్మలముగ ఉండును. అప్పుడు బాధ్యతల ఒత్తిడి యుండదు ; పగటి వేళ కష్టము ; చుట్టూ జనం ఉంటారు ; పనులు చక్కబెట్టుకునే బ్రైము

భక్తుడు : స్వామి ఒకసారి చెప్పారు, ‘ఊపిరి పీల్చేటప్పుడు మనం ఉచ్చరించే సోహం’ కు మనం తగు విలువ నివ్వడం లేదని. అది యెట్లు జరుగుచున్నది ?

శ్రీ స. సా : ‘స’ అనునది ‘అతడు’ దైవం హం’ అనునది నేను. ఎవరో ఒక యోగి నిన్ను ‘స’, అను అక్షరమును మూతము 24 గంటలూ జపించమని చెప్పాడు ; అతని ప్రకారం, ‘హం’ అనుదానిని ఉచ్చరించుట లేదు కనుక. ‘నేను’ అనునది దాని కదే అణగిపోవును అని. అది చాల కష్టతరము, నిద్రలో అది అసంభవము.

భక్తుడు : తానాదిగా చేస్తున్నానని ఎవరో యోగి చెప్పాడు,

శ్రీ స. సా : అతను చేయకేదు, ఆ విధమైన సాధనతో సతతమగుట వలన ఏమి ఉపయోగము ?

భక్తుడు : ఆ యోగి మాట ఆటంబి, మీ సలహాను నేను పాటిస్తాను. ప్రతి ఉచ్ఛ్వాస, నిశ్వాసములతో “సోహం” ఉచ్ఛ్విరిస్తూ యంత్రాను, దాని ననుసరించు కమమేమి ?

శ్రీ స. సా : నివు ప్రతిసారి ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసములతో ‘సోహం’ చెప్పనక్కరలేదు, దానిని ఊపిరే చెప్పుచున్నది అను విషయమును గుర్తించుకో. అంత చాలు. అది అచటనున్నది అను భావనను పొందుము. రాత్రి నిద్రించే సమయంలో, ‘నేను’ ‘అతడు’ ‘స’ ‘హం’ అను ద్వైతభావన లేనపుడు, ఊపిరి ‘ఓం’ ను జపిస్తున్నది, అంతే.

భక్తుడు : ‘స’ అనునది ‘అతడు’, ‘హం’ అనునది ‘నేను’; ‘నేను’ లేక ‘ఆత్మ’ అను దానిని ధ్యానించుటకు, దేహంలో యేదైనా ఒక ప్రత్యేకమైన బిందువు గలదా? ఆత్మ ఎచటనుండును?

శ్రీ స. సా : ఆత్మ అంతటా యుండును. కానీ, ధ్యానము విషయములో ‘జీవాత్మ’ అనునది నాభికి 10 అంగుళముల పైన, గుండె మధ్యభాగములో యుండునని చెప్పవచ్చును.

సాధనకు ఉపకరించు మనస్సు అను ఇంద్రియము మనలను మామలోకి గూడ త్రోయ గలదు, కాన అది చాల ప్రమాదం; ఏమందురు ?

శ్రీ స. సా : మనస్సు ఇంద్రియాలతో కలియ కూడదు, దానికి వేరే ఇంద్రియాలు కలవు, వాటితో అది చేరవలెను. అట్లు జరిగినయెడల యే విధమైన

ప్రమాదము ఉండదు. అది ఏమనగా, సత్యము, చేతనము, శాంతి ప్రేమ. ఆనందము, మనస్సు వీటితో చేరినపుడు, అంతయు సరిగానేయుండును, కాని మనస్సు ‘నీనిమాకు వెళ్లవలెనని అనుకున్న వెంటనే శరీరమును దానియొక్క అన్ని ఇంద్రియాల చేతన తోను మెలకువతోను నీనిమాకు తీసుకు వెళ్లకూ యున్నది, అప్పుడు అది, ఆ సినిమా, ఆ మనుష్యులు, ఆ చావాలతోను, ఉద్రేకాలతోను కలుస్తూయున్నది. శాంతి పోయినది. మనస్సు శరీరేంద్రియాలతో కలవకూడదు. శరీరేంద్రియాలే. శరీరానికి కావలసిన అవసరాలను చూసుకుంటూ యుండాలి.

భక్తుడు : స్వామి, అన్ని కష్టాలు ఈ మనస్సు నుంచే వస్తాయటాండు.

శ్రీ స. సా : ఇంకా సరిగా చెప్పాలంటే, కోరికలనుంచి అనవలెను.

భక్తుడు : అనగా మనుష్యుడు, వాని ఆలోచనలను కట్టడిలో పెట్టుకొనవలెను.

శ్రీ స. సా : ఆలోచనలు, కోరికలు, రెండూ ఒకటే కాదు. కోరికలు కానివి, యెన్నో ఆలోచనలు ఉండవచ్చును, కోరిక యున్నంతటే, దానికి ముందు ఒక ఆలోచన ఉండియుండాల్సి, కాని అన్ని ఆలోచనలు కోరికలు కావు. నల్లని మబ్బులు వర్షాన్ని కురిపిస్తాయి, కాని వర్షాన్ని కురిపించని మబ్బులు కూడ ఉండును. భగవంతునిపై దృఢమైన కోరికయున్నపుడు, చెడ్డ కోర్కెలు కలిగి నప్పటికీ, అవి మనస్సులోనుండిపోవును, దానిని అంటియుండవు.

భక్తుడు : స్వామి, ఆలోచనలు, ధ్యానమును కుదరనియవు; ఆలోచనలను పోగొట్టుకొనటం యెట్లు ?

శ్రీ స సా : ఆచించుట అనే అలవాటు చాల పాతది. దానిని నిర్మానించినప్పటికిని కొంత కాలం వరకు ఆలోచనలు ఉంటూనే యుండును. కరెంటు ఆవు చేసినప్పటికిని పంఖా కొంచెం సేపటి వరకు తిరుగుతునేయుండును, అవునా ? మనస్సుకు ఆధ్యాత్మిక గమ్యానికే — పూర్వత్వము, భగవంతుడు, రాముడు, మొదలగు విషయములను చేరుటకు, తరి ఫిది నిచ్చుట సరియైన పద్ధతి.

భక్తుడు : అనగా మన చిత్తములో యెప్పుడూ రాముడు ఉండవలెను.

శ్రీ స సా : నీలో 4 దశలైన చిత్తమున్నది ఆదేశనలో యేమి ఉపాలు యుండవు ; లోతైన చేతనలో ఉపాలుని గజిబిజిగా యుండును ; చేతనలో యున్నరానికి, సందేహాలు సందిగ్ధాలు, చేయవచ్చునా చేయకూడదా. మొదలగు మానసిక ఘర్షణ కలుగుం డును. దైవిక చేతనలో లేక అతీతమైన చేతనలో ఆ అద్వితీయుని భావనయే యుండును.

భక్తుడు : పూర్తిగా దైవ చింతనలోనే నిమగ్న మైతే, దేహానికి పోషణయెట్లు ?

శ్రీ స సా : నీవు గాఢనిద్రలో యున్నప్పుడు నీ దేహాన్ని ఎవరు కాపాడుచున్నారు ? భగవంతుడు కాపాడుచున్నాడు, అదే రీతిగ యితర సమాయాలలో కూడ, దేహం అర్థభాగమునకు పక్షవాతం వచ్చినపుడు ఆ భాగమును కదుపగలరా లేక ఆ భాగము పని చేయగలదా ?

భక్తుడు : మంత్రమును జపించుట, ధ్యానిం చుట వలన యేమైనా లాభముండునా ?

శ్రీ స సా : అవును, పశ్చిమ దేశవాసులు కూడ, గాయత్రీ మంత్రంలో గొప్ప శక్తి కలదని కనుగొన్నారు. అది ఆధ్యాత్మిక జీవితము, సాధనలలో తగు అనుభవము గలవారు చేయవలెను.

భక్తుడు : స్వామి, మీరు సాధకులకు, మంత్ర పదేశము చేయరు. వారికి మంత్రోపదేశము కాపలె ననిన మిమ్ముల నడుగవచ్చునా ? లేక, స్వామియే వారికి తగు సమయమున ఉపదేశించుదురా ?

శ్రీ స సా : అవతారములు ఎన్నడు సాధ కులకు మంత్రోపదేశములు చేయలేదు. మనుష్యుని మోక్ష ప్రాప్తికి, వారు ఎటువంటి సూత్రములను చెప్పలేదు. అవతారముల దర్శన శ్రవణములు, వారి మహిమలను గుర్తించి, వారు బోధించిన రీతిని నడచు కొనుటయే ఒక మంత్రము. అప్పుడే శ్రీకృష్ణుడు ఎట్టి మంత్రోపదేశమును చేయలేదు “శక్లు చేయుము” అన్నారు. అజ్ఞుడైనా వినిన రీతిగ చేసిన పిమ్ముట విజయము సిద్ధించినది.

భక్తుడు : ఈ ప్రపంచమున సూటియైన, ధృఢ మైన భగవ దనుభవము గల మహా పురుషులు లేరన గలరా ?

శ్రీ స సా : ఏల అట్ల అడిగెదవు ? ఈ రోజుల లో కూడ, ఆత్మ సాక్షాత్కారమును పొంది, భగవంతు ని సాక్షాత్కరించుకొన కల్గినవారు గలరు. కాని, వారు, ఇక్కడ, అక్కడ తిరుగుచూ, శిష్యులను ప్రోగు చేసుకొనుచు యుండురు. అటువంటి వారిని నీవు కలసి నప్పుడు, వారిని యేదైన సలహా అడిగిన యెడల, నీపై యెట్టి శ్రద్ధ ప చూపరు. ఇక ఈ తిరుగుచుండెడి “గురువులు” నీవు యెంత బురదలో నున్నావో,

వారు. అంతే; వారికి అనేక కోర్కెలు గలవు, అందు వలన వారికి అనేక సమస్యలు గలవు. వారి జ్ఞాన మంతా, యితరుల దగ్గర నుంచి, పుస్తకాలనుంచి సేకరించినదే. వారికి నిజమైన భగవదనుభవము లేదు. అటువంటి వారు నిన్ను ఎట్లు ఈ బురదలోనుంచి పైకి లాగ గలరు ? భగవంతుడు ఒక్కడే సరియైన గురువు. వారిని అడుగము, వారు నీకు మార్గము చూపుదురు. వారు నీ హృదయములోనే యున్నారు. వారు నిన్ను రక్షించుటకు, నీకు మార్గము చూపుటకు, నీకు సహాయము చేయుటకు, సర్వదా సంసిద్ధులే.

భక్తుడు : బాబా ఉపదేశములలో సత్వమున్నది; వారి మాటలు, వాటికవే కావ్యావరణకు దారి తీయును. స్వామి అవతారమో కాదో అను ప్రశ్న కూడ అవసరము లేదు.

శ్రీ స. సా : స్వామి అవతారము ఆనుటలో సందేహము వద్దు.

భక్తుడు : మనస్సు యేమీ పనిలో మునిగి యుండుకపుడు, 'సాయిరాం' జపిస్తున్నాను, ఇది సరియో ?

శ్రీ స. సా : చాల మంచిది.

ఒక ఇమెరికన్ సోటుపుస్తకములోనుంచి సంగ్రహించినది.

## ఎన్నటికీ చెప్పను !

భావమునే పరిశుద్ధము — చేయుచింత సంఘటనతో  
మనసులోని మాలిన్యము — బుద్ధిలోని చాపల్యము  
కడిగివేసి నట్లయినది—  
స్వామి పాదపద్మములను — ప్రణామిల్లుచు తాకినంత  
మధురమైన జలదరింపు — యొడలంతయు పులకరింప,  
భ్రమపెట్టిన ఆలోచన — దురదృష్టపు జీవితమ్ము  
క్షణములోన సంస్కరింప — బడినవహో ! ఆశ్చర్యము !!

అంధకార జీవితమ్ము — ఆ క్షణమే తొలగిపోయె  
ప్రేమ, బలము, నిచ్చునట్టి వెలుతురు నే కనుగొంటిని !  
చెప్పను నేనిక చెప్పను — ఎన్నటికీ నే చెప్పను  
అంధుడనని నే చెప్పన, చెప్పన నే నంధుడనని—

ఆశ్వనీ కుమార్, 'అశ్రుఫ్'  
అంధ విద్యార్థి, వేసవి విడిది, 1974



# సం దేశము

ప్రేమస్వరూపులారా !

మతముంటే ఒక మూర్ఖ పెడవాదముతో కూడుకొనిన అంధ విశ్వాసము కాదు. మానవుడు తన గమ్యస్థానమైన పరమాత్మ సాన్నిధ్యమును చేరుకొనునట్టి మార్గమే మతము. మరియు, పరిపూర్ణతను పొందుట కొరకు మానవుడు చేసే ఆతి దీర్ఘమైన ప్రయాణములో, అత్యంత అవసరమైనట్టి ప్రపవర్తనే మతము. అందుచేతనే, పైకి వివిధ విదర్భ సిద్ధాంతములు కలిగి ఉన్నట్లుగా మతములు కనిపించునప్పటికి, వాస్తవములో అవి ఒకదాని నొకటి ధిక్కరించుట కానీ, ఒకటి బోధించిన ధర్మము మరొకటి కాదనట కానీ, పరస్పరము ఖండించుకొనడము కానీ, చేయవు.

మానవులు నిత్యజీవితములో, తమ తమ స్వభావములకు, పద్ధతులకు అనుగుణ్యముగా, సంపూర్ణతను చేరుకొనవలెననే ఒకే ఒక అభిలాష కలిగివుంటారు. ఈ అభిలాష సాఫల్యము కొరకు అనుసరించే పద్ధతులు వారి వారి స్వభావముల ననుసరించి ఆచరించే విధానములు భిన్నముగా ఉండుట చేతనే నేడిన్ని మతము లేర్పడినవి.

ఈ విధముగా మనము మతములందు పైకి కనిపించే వైరుధ్యములను చక్కగా అవగాహన చేసికొని అన్వయము చేసుకొనినట్లయిన, మానవుడనుభవింపటానికి మతము చూపించే స్వేచ్ఛ కాక, మరొక స్వేచ్ఛకు అవకాశమే లేదని చెప్పవలెను.

మతమనగా మరేమీ కాదు ; మానవునకు భగవంతునియందున్న భక్తి ప్రపత్తుల వైఖరే మతము. ఈ వైఖరి మానవునకు భగవంతునకు మధ్య ఏర్పడిన సంబంధము మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. జ్ఞాని వైఖరి ఒకటి. కర్మపద్ధతి ఒకటి. భక్తిమార్గము మరొకటి. భక్తి అనేది భిన్న వ్యక్తులలో భిన్నరూపములు తాల్పుతుంది.

ఈ వ్యత్యాసములకు కారణము మానవుడు తనకు భగవంతునికి మధ్యనున్న సంబంధమును గురించి భావించుటలో, కల్పన చేసుకొనుటలో, అనుసరించు మార్గములో, భిన్నత్వము కలిగియుండుటే. ఏ మార్గమునైనా, నిష్కల్మష హృదయముతో, నిర్మలబావనతో, శరణాగతుడై మానవుడనుసరించిన యెడల గమ్యము చేరుకొనుట తథ్యము.

అశేషులతో — బాబా

## ధర్మో రక్షతి రక్షితః

ధర్మక్షేత్రమైన కురుక్షేత్రములో కౌరవులందరు ఒక వైపున, పాండవులందరు మరొకవైపున యుద్ధానికి సంసిద్ధులై ఉన్నారు. వారందరు యుద్ధానికి సంబంధించిన దుస్తులు ధరించారు ; కవచములు ధరించారు ; సర్వ అయుధాలు ధరించారు. ఇంక శంఖములు కూడా పూరించుతున్నారు ; తప్పెటలు మ్రోగుచున్నవి. ఇంకా యుద్ధ సంబంధమైన భేరి, కాపాళము మొదలైన వాద్యములన్నీ మోగించుచున్నారు.

పాండవుల రక్షము ఉప్పొంగి పోతున్నది. అటువంటి సమయములో, ధర్మరాజు అవలి ప్రక్కకు చూచినాడు. చూచిన తక్షణమే గురువులైన ద్రోణాచార్యులు, పితామహుడైన భీష్ముడు, కంటికి కనుపించినారు. వెంటనే తాను ధరించిన దుస్తులు విప్పివేసినాడు ; కవచము తీసివేసినాడు, చేతులు కట్టుకొని, వినీతమతిగా, పాదచాఁయై ద్రోణుని దగ్గరకు బయలుదేరినాడు. ఇది చూచిన కౌరవులు మహదానందము చెందినవారైనారు. ధర్మజుడు శరణాగతుడై వస్తున్నాడని ఉప్పొంగినారు.

కావీ, యీ దృశ్యమును చూచిన పాండవ సోదరులు, “ ఏమీ ! అన్నగారైన ధర్మజునితో మొదటి సుండి కూడా యీ విధమైన బాధలే వస్తున్నవి. యుద్ధమునకు సన్నుద్ధులమై ఉన్న యీ సమయములో యలాంటి పరాభవము మాకు కలిగించటము న్యాయ

మా ? ” అని వాపోయినారు, భీముని కండలు కదలినవి. అర్జునుని కన్నులందు చాలా కోపము విరుప్పుంభించినది. పాపము నకులసహదేవులు ఏమీ చేయలేక ఊరకే ఉండిపోయినారు.

తక్షణమే కృష్ణుడు. పాండవుల పక్షము వాడు కావటము వలన, భీమునికి అర్జునునకు సైగ చేసినాడు. “ తొందరపడవద్దు, ఇంతవరకు అన్నింటియందు మీరు ధర్మజుని అనుసరించినారు. కనుక, ఏ మాత్రము సందేహమునకు తావు ఇవ్వక, ఈ విషయములో కూడా అనుసరించుమని ” బోధించినాడు.

ధర్మరాజు అష్టము లేని కార్యములు కాని, వేద విహితములు కాని కర్మలు కాని, ఛందోబద్ధములు కాని క్రియలు కాని ఏ మాత్రము చేయడు. సకల ధర్మములు ఎరిగినటువంటివాడు. అందుకనే ఆతనికి ధర్మజుడనే సార్థక నామము వచ్చింది. వెళ్లిన తక్షణమే పితామహుడైన భీష్మునికి నమస్కరించి, ఆశీర్వదించమని ప్రార్థించినాడు. “ పితామహా ! మా తండ్రి ఎప్పుడు గతించినాడో, ఆ విషయము మా కేమాత్రము తెలియదు. పసిబిడ్డలుగా తమను చేరినప్పుడు, మీరు తండ్రి స్థానము వహించి, అనేక విధములుగా పెంచి, మమ్మింత వారినిగా చేసినారు. కనుక, పవిత్రులైన తండ్రితో సమానులైన మీతో యుద్ధము చేయుటకు మా కేమాత్రము అధికారము లేదు. కాబట్టి మీతో యుద్ధము చేయడానికి మాకు తగిన అనుమతిని ఇవ్వ

వలసిందిగా ప్రార్థించుచున్నాను.” ఇటువంటి కోరికను కోరిన ధర్మజునియొక్క ధర్మనిరక్షణి భీష్ముడు గుర్తించినవాడై, కంటి వెంట నీరు ధారగాకార, అనందముతో, “నాయనా, ధర్మజా ! ఇటువంటి భయం కర పరిస్థితులలో కూడా నీవు ధర్మము నుల్లంఘించకుండా, దానిని అనుసరించి వస్తున్నావు. నాయనా, ధర్మో రక్షతి రక్షితః ; నీ ధర్మమే నీకు విజయము చేకూర్చుతుంది,” అని అతనిని ఆశీర్వాదించి పంపినాడు.

తరువాత ధర్మజుడు గురువుగాలైన ద్రోణాచార్యులను సమీపించి, “గురుత్తమా ! మేము తమ శిష్యులము. శిష్యులమైన మేము తమతో యుద్ధము చేసే అధికారము మాకు లేదు. ఈ విధమైనటువంటి విపరీతమైన కాలాంతరము మాకు ప్రాప్తించినది. కనుక, మీతో మేము యుద్ధము చేయడానికి మీరు మాకు అనుజ్ఞను దయచేయవలసినది” అని ప్రార్థించి నమస్కరించినాడు. ఈ మాటలు విని ద్రోణాచార్యులు మనిషింతా కదలిపోయినాడు. అయ్యో ! ఇటువంటి భీకర సమయములో కూడా ధర్మజుడు తన ధర్మమును ఏ మాత్రము ఉల్లంఘించక అనుసరించుకొని వస్తున్నాడే అని సంతసించి, ధర్మజుని కౌగిలించుకొని, “నాయనా ! నా పుత్రుడు అశ్వద్ధామ కేవలము కామపుత్రుడు. మీరందరు నాకు ప్రేమ పుత్రులు. కనుక మీకు మీ ధర్మమే విజయము చేకూర్చుతుంది” అని వారిని ఆశీర్వాదించి పంపినాడు. సర్వ ధర్మములను ఎరిగిన ధర్మజుడు యీ విధముగా గురువులనూ, పితామహులనూ తగిన రీతిగా గౌరవించుటచేత, వారిని ప్రసన్న హృదయులుగా చేసికొనుటచేత, పాండవులు విజయమును పొందగలిగినారు.

లేకున్న భీష్ముని జయించే వారున్నారా ? ద్రోణాచార్యుని జయించేవారున్నారా ? వారిని జయించే వారెవ్వరూ లేరు. కానీ, వీరి ధర్మమే అటువంటి మహా దిగ్విజయము సంపాదించే, ఎవ్వరూ జయించలేనటువంటి మహావీరులను కూడా, ఒక్క ధర్మముతో పాండవులు వశము చేసికొనగలిగినారు.

తల్లిదండ్రుల పైన, దైవము పైన, కేవలము విరుద్ధమైన భావములను అనుసరించినవారు కౌరవులు ; పాండవులు కాదు. వారి తల్లియైన గాంధారి ఎన్నో విషములుగా క్షుమారులకు బోధించినప్పటికీ, కౌరవులు వినలేదు ; అంధుడైన ధృతరాష్ట్రుడు ఎన్నో విధముల బోధించినప్పటికీ వారు వినలేదు ; గురువైన ద్రోణాచార్యులు బోధించినప్పటికీ వినలేదు. సాక్షాత్ శ్రీ కృష్ణుడంతటివాడు, రాయబారము నెరపి, వారికి అనేక విధములుగా ఎంత చెప్పినప్పటికీ, వినక, కట్టకడపట శ్రీ కృష్ణునే బంధించి నిందించుటకు పూనుకొసినారు.

ఇటువంటి దుష్టులు, దుర్మార్గులు, ధూర్తులు అయిన కౌరవులయొక్క తత్వమును మనము నేడు అనుసరించుచున్నామంటే, ఆ కౌరవుల కే విధమైన పరాభవము కలిగిందో, మనకు కూడా అదే పరాభవము తప్పదు.

పంచప్రాణ, పంచకోశ, పంచేంద్రియ స్వరూపమైన దివ్యత్వమును పంచపాండవులుగా విశ్వసించి, మన కర్మవ్యాన్ని, ధర్మాన్ని నిర్లక్ష్యించుటతో దోషరహితమైన మంత్రముగా దైవత్వమైన బ్రహ్మత్వముగా గుర్తించుకొని, తద్వారా మనయొక్క మానవత్వమును సార్థకము చేసికొనుట చాలా అవసరము

—శ్రీవారి దివ్యోపన్యాసము నుండి.

## సం దేశము

దివ్యాత్మ స్వరూపులారా !

సత్యమును ప్రతిబింబించుటకు నిర్మలహృదయమే సర్వశ్రేష్ఠమైన దర్పణము. ఈ అనుశాసనములన్నీ హృదయమును పరిశుద్ధపరచి పవిత్రముగా ఉంచుటకొరకే. హృదయము పరిశుద్ధమైన వెంటనే ఒక్క క్షణములో అన్ని సత్యములు దోనిలో ప్రకాశమానమౌతవి. నీవు పూర్తిగా నిర్మలమనస్కుడవైతే, యీ విశ్వమందలి సత్యములన్నీ నీ హృదయ ఫలకముమీద ప్రత్యక్షమౌతవి.

అందరూ మనయొక్క సహ్యాత్మికులే. సహప్రయాణికులే. మానవులు మాత్రమే మన బంధువులు కారు ; సమస్త ప్రాణికోటి, వృక్షములు, జంతువులే కాక, మంచినారు, చెడ్డవారు, సాధు మృగములు, క్షూరమృగములు, ధార్మికులు, ధార్మికులు కానివారు, అందరు ఒకే గమ్యమునకు ప్రయాణము చేస్తున్నారు ; అందరూ ఒకే ప్రవాహములో యీదుచున్నారు. ప్రతి ఒక్కడు త్వరితగతినీ మోక్షప్రాప్తి కొరకు పరుగులెత్తుచున్నారు.

పరిస్థితులు కఠినమై, పరిసరములు అయాసపూరితములై ఉన్నప్పుడు వీటిలో నుండి బయటపడ గలిగినవాడే బలవంతుడు. అందుచేత ఈ బాహ్య విపత్తులను, అందోళనలను ఆహ్వానించండి.

30 -3-74

అశీస్సులతో,  
సత్యసాయిబాబా.

## శాన్ డిగో లేఖ

ఇంద్రాదేవి యొక్క ఉపన్యాసము కొరకు, ఆమె భారత దేశమునుండి తీసికొనివచ్చిన యీ యుగ అవతార పురుషునిపై తీసినట్టి చలనచిత్రాన్ని ప్రదర్శించుట కొరకు ఏర్పాటు చేయబడిన బహిరంగ సభలో, డా॥ శామ్మల్ కాండ్ వెయిన్, డా॥ ఎరల్ గెర్షిన్ లు సాయబాబాతో వారికి కలిగినట్టి ఆనందములను గురించి ముచ్చటించినారు.

అ సభలోనే డా॥ డిగ్లె పైడ్ శాపర్ కూడా మాట్లాడినాడు. అతడిట్లా చెప్పినాడు: మేము బాబాను సం దర్శించటానికి పుట్టపర్తికి వెళ్లి అక్కడ కొంతకాలము గడపటమే నిరంతరము గుర్తించుకొనవలసివట్టి ఒక మహాదనుభవము. ఆందరము మండిరము ఎదుటనున్న ఇసుకలో ఆర్ద్రద్రాకారములో కూర్చొని స్వామి దర్శనము కొరకు వేచి ఉన్నాము. బాబా ఆగమన నిరీక్షణలో వాతావరణమంతా నిశ్శబ్దముతో, నిర్మలత్వముతో నిండి ఉన్నది. కొంత సేపటికి బాబా మండిరములో నుండి వెలుపలకు ఆడుగులు వేస్తూ, అక్కడ కూర్చొనిన భక్తుల మధ్యగా నెమ్మదిగా కదులుతూ, జారివచ్చునట్లుగా, భూమిమీద తేలుచున్నట్లుగా వచ్చినారు. వారినొక పవిత్రమైన దీప్తి వలయము ఆరంభించినట్లు, మూర్తి అంతా ప్రేమమయమయినట్లుగా కనిపించినది. తన మృదువైన సూచనలతో, ఆ భక్త సందోహములో ఆ నామ తాను ప్రత్యేకముగా మాట్లాడి ఆనంద పరచ దలచిన వారిని, పిలిచినారు.

ఆ విధముగా పిలచినవారలో నేనుకూడా ఉన్నాను. కొన్ని నిమిషముల అంతరంగిక సంభాషణానంతరము — ఆ సంభాషణ వివరములు రహస్యములు — బాబా నన్ను దోసిలిపట్టమని చెప్పినారు. దానిలోనికి, నెమ్మదిగా, ఒకటి తరువాత ఒకటిగా, శిశి వచ్చని మూతలు జొరవిడిచినారు. తరువాత అవి శిశి వెన్ను పూసలని బాబా వివరించినారు.

నేను భారత దేశము వదిలిపెట్టే ముందు, బొంబాయి లోని ధర్మక్షేత్రములోని ఒక అతిథులు కూర్చొనే గదిలోనికి బాబా నన్ను పిలిపించినారు. ఆపుడక్కడ బాబా ఒక్కరే ఉన్నారు. బాబా తన ఆరచేతులను చిన్న చక్రాకృతిలో తిప్పి, వాటిని పైకి తిప్పగా, వాటితో ఒక విధమైన ద్రవము ఊరటము చూచినాను; 'తైలము' అన్నారు బాబా; అది దివ్యమైన సువాసన కలిగివున్నది. వారు తన రెండు చేతులు రద్దుకొని, ఆ తైలము నా శిలకు పూసినారు. కృతజ్ఞతతో నేను వారి పాదములు పట్టుకొని బోవ, నన్ను వారించినారు. వారి అనుగ్రహముతో అక్కడ జరిగినదంతా చెప్పడానికి కాని, వర్ణించటానికి కాని నాకున్న భాష చాలదు. సాయబాబా ప్రకటించే దృగ్విషయములు విశ్వసించటము చాలా మందికి చాలా కష్టమైన విషయము; దీనికి కారణము, వారందరు తమ బుద్ధి బలముతో యీ స్థూల ప్రపంచానికి బద్ధులై ఉండుటే. వీరికి ప్రతిదీ ఖాళికమైన ప్రతి ఘాతము యొక్క పరిణామముగా కనిపించుతుంది.

వారి మేధాశక్తి వారి అంతర దృష్టికి అడ్డు తగులు చున్నది ; దైవత్వము సత్యమనే విషయము పూర్తిగా విస్మరించబడినది. కాని దైవత్వము ప్రతి పరార్థము యొక్క ఆదిలోనే ఉన్నది. ఒక మహా ప్రేమడు పలన, మానవునితో సహా సృష్టి అంతా యీ దృచ్ఛికముగా జరిగినదనే సిద్ధాంతములో వారు విశ్వాసము కలిగి ఉన్నారు. కాని, దైవత్వము పరమసత్యము ; అదే సృష్టి ఆదియందున్నది ; అది శాశ్వతమై, అన్ని కాలములందున్నట్టిది.

ఈ భౌతిక మయినదంతా దైవత్వము యొక్క

సంగ్రహ స్వరూపమే. ఈ సత్యము మన కవగతము చేయడానికి సాయిబాబా మన మధ్య అవతరించినాడు. దైవశక్తిని సరియైన విధానములో వినియోగించుకొన గర్తి గితే, నేడు కూడ నూతన సృష్టి సంభవమే ; భౌతికము కాని లోకములో మనము కూడా సృజనశక్తిని అనుభవము చేసికొనగలము. దైవతత్వమును సాయిబాబాయి భౌతికలోక స్థాయికి కొనివచ్చినారు. అందుచేత, ఆంధ్రుడు దైవత్వమును సాక్షాత్కరించు కొనగలుగుతున్నారు. వారు సంకల్పించినప్పుడు, శాస్త్రజ్ఞుడు కూడ దైవత్వము యొక్క వాస్తవమును అంగీకరించుతాడు ; అంగీకరించక తప్పదు

ఈ పాండభౌతిక పిండము ఆ ప్రభువు ప్రేరణ లేక ఏమియు చేయజాలదు .

దానికి భగవదనుగ్రహము తోడు కావలెను. ఆట్టి అనుగ్రహమును ప్రసాదించునట్టి ఇచ్చ పరమాత్మునకు కలుగవలెనన్న జవధ్యానాదులు ముఖ్యావసరము.

భగవంతుని అనుగ్రహాన్ని సంపాదించితే చాలు, ఏ గ్రహమూ ఏమీ పని చేయలేదు.

భగవంతుని అనుగ్రహము కలిగిన అన్ని గ్రహములు మీ వశమైపోతాయి,

భక్తుల భావదోషములు తప్ప భగవంతుని అనుగ్రహ లోప మేనాదూలేద .

. బాబా

## అ ఘోర భోరే భోరే భోరే భోరే

“ యాకో రుద్ర శివోతనూరఘోరాపాపనాశిని ! ”  
వేదపురుషుడైన ప్రజాపతికి రెండు విధములైన స్వ  
రూప స్వభావములు ఆకార విశేషములు ఉన్నవి.  
ఘోరమైన రూపమునకు రుద్రమనియు అఘోరమైన  
దానికి శివం అనియు పేర్లున్నవి, స్తంభమును  
భేదించుకొని నరసింహుడు బయలుదేరినపుడు ప్రహ  
రుడు, ఆ సుందరాకారమును చూచి, ఆనందోన్మత్తుడై  
నాడు ; దైవ విరోధి అయిన హిరణ్యకశిపునికి అది  
రుద్రాకారముగా కనపడి భయాందోళనములను కలుగ  
జేసినది. అంటే ఏకత్వమైన దివ్యత్వములోనే  
రుద్రము, అరుద్రము, ఘోరము అఘోరము మాన  
వుని మనస్తత్వము ననుసరించి, గోచరమగును అనేది  
సృష్టమగుచున్నది.

ఇంతే కాదు ; ఈ రెండు రూపములే సృష్టిస్థితి  
లయములకు ఆధారముగా పేర్కొనబడినవి. లోక  
కల్పాణ నిమిత్తమై ఆ సరమాత్ముడే శివముగానూ రుద్ర  
ముగానూ తన స్వరూప స్వభావములను నిరూపించు  
కొంటున్నాడు

ఘోరము, అఘోరము లోకమునందు సర్వ సామా  
న్యములు, భోగ్యవస్తువులను ఆరగించునపుడు, దాని  
వలన కలిగే తుష్టి పుష్టి సంతృప్తి ఆరోగ్యము,  
ఆఘోరము, శివము. అదే వస్తువులను మితము తప్పి  
భుజించిన, అవి ఘోరాకారమును ధరించి, మృత్యు  
వునకు అతి సమీపముగానే తీసుకొని వెళ్ళును ! అంటే,  
అనరిదమునకు అభ్యంతరము కలిగించే విషయములు

అనుభూతులు సన్నివేశములు సంఘటనలు ఇఁన్న  
ఘోరము ; హద్దులను పాటించిన మితాహారము ఆఘో  
రానందము నందించును ; అమితాహారము ఘోరత్య  
మనే రోగకత్వానికే దారి తీయును.

ఇట్టి పరిస్థితులకు అన్నము కాదు, కారణము !  
మానవుని భ్రాంతులై, వాని ఇద్వాశక్తులై, వాని మన  
స్తత్వమే వీటికి వురాది. పమనుగల కత్తికి సమానము,  
మనస్సు, దానిని చేతిలో ఓట్టుకొని, వండ్లు కోసి తిన  
వచ్చును, లేక, రౌద్రస్థితియందు ప్రాణమునకే హాని  
కలిగించవచ్చును. మంచివాని చేతిలో అది ఉపకార  
ము చేసే ఉపకరణము ! హంతకుని హస్తమందు  
ప్రాణహాని కలిగించు అయుధముగా మారును. మన  
యేన మనుష్యాణాం కారణం బంధ మోక్షయోః.  
మనస్సు బంధము వైపు లాగితే, ఘోరము ; మోక్షము  
వైపు లాగితే, అఘోరము.

సర్వాంతర్యామి సర్వభూతాంతరాత్మ తన మన  
స్సులోనూ ఉన్నాడు కాబట్టి, ఆయనకు ఘోర ఆఘోర  
అనే పేర్లు వచ్చుట సహజము. సుఖము కలిగినపుడు  
అఘోరము : దుఃఖము కలిగినపుడు ఘోరము ! అయితే,  
సుఖదుఃఖములు ప్రత్యేకమైన స్థితులు కావు. ఒకదాని  
అభావమునకే మరొకదాని పేరు, అంతే. సుఖము  
యొక్క అభావమే దుఃఖము ; దుఃఖముయొక్క అభా  
వమే సుఖము ! వీటిని ప్రత్యేకముగా యెన్నరు  
చూడలేము.

ఇంకొక విషయము : పరమాత్ముడు ఘోర స్వరూప స్వభావములను తీసుకొనేది కూడ, లోక కల్యాణము నిమిత్తమే ; సమర్థుడైన డాక్టర్ చేతిలోని కత్తి రోగ చికిత్సకు ఒక ఉపకరణమై ప్రాణదానము నందించినట్లు, లోక చికిత్సకై దేవుడు ఘోర రూపమును దాల్చి, కఠిన చర్యలను తీసుకొంటాడు. మహర్షులు తాపసులు తపోనిరతులుగా వుండగా వారికి అవాంతరములను కల్పించుటకు దేవుడు పూనకొంటాడు. దీనికి కారణము, కృత్రిమ బుద్ధి కాదు ; యుక్తి కాదు; ఏదో సాధించాలనే సంకల్పమూ కాదు, వాండ్లకు ఉత్తమ స్థానమును, వాండ్లు ఆశించిన వట్టము నందించుకొరకే, యీ పరీక్షలు.

ఓద్వార్థులైన మీకు బాగా తెలుసు. సంతృప్తి రాతమంది యూనివర్సిటీవారు పరీక్షలను పెడుతున్నారు. అదేమి? మీ పైన వారికేదైనా క్షేపమా? మిమ్ములను ఉన్నత స్థానమునకు పంపే కొరకే కదా? అట్లే, తపస్సాచరించే యోగులను పరమాత్ముడు టెస్టు చేస్తారు. భగవంతుడు టెస్టు పెట్టిన, స్వామీ! మేము నెగ్గలేము, అని విసుగుతో, నిరాశతో ప్రార్థించుతారు! పరీక్షలను మానుమని గోలచేయుదురు. పరీక్షలను మానితే, ఉన్నత స్థానమును పొందే వీలులేదు. నావలు, ప్లేస్టు వీటిని నడిపే వారలకు సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చేముందు టెస్టులు వుండాలి. ఉత్తమ స్థాయి నందు కొనే నిమిత్తము పరీక్షలు అత్యవసరము. అవి వుండవలసి వచ్చును. అట్టి వారిలో పవిత్ర భావములు లేవనే అర్థము.

చరిత్రలో దీనికి ఆదర్శమైన కథ ఒకటి వున్నది. శిబి చక్రవర్తి పరమ త్యాగియై తపోవంతుడై సిరి సంపదలను చక్రాధిపత్యమును వివేక వైరాగ్య విచక్షణలతో అనభవించి ఆనందించు సమయమున,

ఆయన ఇంద్రియ గ్రహము మనో నిగ్రహము తాత్కాలికమా, లేక, దృఢమైనదా చూద్దామని ఇంద్రుడు ఒక ప్లాన్ వేసినాడు.

అగ్నిదేవుడు పావురముగానూ ఇంద్రుడు ఒక గడ్డగానూ వేషమును ధరించిరి. ఆ గడ్డ పావురమును తిరుముకొంటూ వచ్చినట్లుగా శిబి చక్రవర్తికి కనిపించినది. పావురము పరుగెత్తి వచ్చి, నన్ను రక్షింపుము అంటూ, చుకవర్తి చెంత వ్రాలినది. శరణాగతుని రక్షణ చేసే దీక్షను పశించిన శిబి, ఆ పావురమునకు ప్రాణబిక్ష నందించెను.

తక్షణమే ఆ గడ్డ అతని దగ్గరకు వచ్చి, తీవ్రముగా వాగ్వాదము చేసినది. “నాకు ఆ పావురమే ఈ పూటకు ఆహారము. నా ఆకలి తీర్చుకున్న, నీ తపస్సు నీ పత్నిర్ని, నీ సిరిసంపదలు నీ పేరు ప్రతిష్ఠలు ఇవన్నిటికీ ఏమి ప్రయోజనము? నేను నీ ఇంటికి అతిథిగా వచ్చినాను; నా అభీష్టమును నెరవేర్చుటే నీ ధర్మము,” అని చెప్పినది.

“నేను ఆ పావురమున కభయమిచ్చాను, దానికి ప్రాణబిక్ష నందించినాను, నీ ఆహారము కొరకు నా దేహమునైనా ఇస్తాను కానీ, ఆ పావురము నీయను, ఆ పావురమునకెంత బరువు గలదో అంత మాంసమును నీ కిప్పుడే నా కండలనుండి కోసి ఇస్తాను” అని శిబిచక్రవర్తి చెప్పినాడు. గడ్డ చూస్తూవుండగానే, ఒక తత్కృత్యం తెచ్చి, పావురమును ఒక వైపు కూర్చో పెట్టినాడు; మరొక వైపు తన దేహమునుంచి కండలను ముక్కలు ముక్కలుగా కోసి తానే పెట్టినాడు. అయితే, ఆశ్చర్య మేమనగా, పావురము కూర్చొన్న సిబ్బె కొంచెము కూడ లేవలేదు! ఇంక చేయునది లేక, సత్యవాక్య పరిపాలకుడైన శిబిచక్రవర్తి తానే ఆ సిబ్బెలో ఆసీనుడై, ఈ దేహమునే ఆరిగించి నీ ఆకలిని తీర్చి తృప్తి పొందుమని వేడుకొనినాడు !



“న కర్మణా న ప్రజయా ధనేన, తాత్కాలికైతే అమృతత్వ మానకుః.” త్యాగమువలననే అమృతత్వము సిద్ధించును, కదా ?

అప్పుడు, అగ్నిదేవుడు, ఇంద్రుడు ఇద్దరూ స్వస్వ రూపములను ధరించి, శిబి యెదుట ప్రవ్రతక్షమైరి. “నీ తపస్సు సార్థకము, నీ కిర్తి శాశ్వతమైనది” అని శిబిని అనుగ్రహించి, ఆయనకు పలురీతులు ప్రబోధించి స్వస్థానములను చేరిరి.

ఇట్టి బ్రహ్మలు అనుగ్రహ నిమిత్తమే కాని ఆగ్రహ నిమిత్తము కాదు.

మహా భారతమందు కూడ ఇట్టి ధర్మస్వరూపము అనేక రీతులుగా విశదీకరించబడియున్నది. దాని వలననే మహా భారతమునకు పంచమ వేదమనే పవిత్రమైన పేరు కూడా వచ్చినది. పాండవులు అశ్వమేధ యాగము నాచరించునపుడు, యజ్ఞాశ్రమును మయూర ధ్వజడనే మహారాజు పట్టుకొనినందున, అతని పై అర్చనకు దండెత్తి వెళ్ళవలసి వచ్చినది. యుద్ధమందు అతనిని ఓడించి అశ్వమును సురక్షితముగా పొందటము రాజధర్మమే కాక, యజ్ఞముయొక్క ధర్మము కూడ. అయితే, మయూరధ్వజుడు కృష్ణ భక్తుడు, ధర్మవరుడు, సత్యశీలుడు. కాబట్టి ఆయనతో యుద్ధము చేసి విజయము సాధించుట కష్టతరమని కృష్ణుడు బోధించినాడు. ఆయన అన్ని కర్మలలోనూ శ్రద్ధా భక్తులను నింపును ; ఆశ్రమ నియమములను చక్కగా పాలించును ; ఉపాసన మార్గమందు ఆయనకు దృఢ విశ్వాసమున్నది ; జ్ఞానము గలవాడు ; అసూయలేనివాడు ; అని ఈ విధముగా కృష్ణుడు మయూరధ్వజుని గురించి వర్ణన చేయగా, అర్జునునకు త్వష్టాసూయలు బయలుదేరినవి.

ఇది గ్రహించిన కృష్ణుడు, ఆయనను సరి దిద్దుటకు గాను, మయూరధ్వజుని గొప్పతనమును ప్రపంచ మంతట చాటుటకగాను, కృష్ణుడు ఒక ప్లాన్ వేసినాడు. ఆయన అశ్వమును పట్టిన వుద్దేశమేమిటో తెలుసుకొంటాము అని చెబుతూ, ఇద్దరూ రాజు తీవ్రుని వదలి, బ్రాహ్మణ వేషములు ధరించి, భోజన మారగించవలెనని రాజభవనములోనికి వెళ్ళిరి. రాజు వారిని స్వాగతించి ఆనందముగా ఆదరించినాడు. తానూ వారితో భోజనమునకు కూర్చొనినాడు. అయితే కృష్ణుడు ఆ సమయానికి సరిగా ఒక నాటకము ఆడినాడు

నా స్నేహితుడైన ఇతని కుమారుని మార్గ మధ్యమున ఒక బెబ్బలి పట్టుకొని నగము దేహమును మ్రుంగినది, మేషిద్దరము ఆ బాలుని జీవనహితముగా విడుదల చేయుమని ఎంత విలసించి ప్రార్థించిననూ బెబ్బలి వినలేదు. మయూరధ్వజుని దర్శించుచు ముక్కు అర్థ భాగమును నాకు తెచ్చి పెట్టి ఆహారముగా మీరు అర్పించిన తక్షణమే ఆ బాలుని మీ కందిచ్చెదను అని వాగ్దానమిచ్చినది. మీరు దానికి సమ్మతించిన, ఇక్కడ ఇప్పుడు ఈ భోజనము నారగించెదము, అని ఇద్దరూ పలికిరి.

మయూరధ్వజుడు దానికి సంతోషముగా సమ్మతించినాడు. అర్జునుడు అతని త్యాగబుద్ధి చూచి ఆశ్చర్యములో మునిగినాడు. భోజనానంతరము, మహారాజు ఒక రంపమును తెప్పించి, వారిద్దరి సమక్షమున, తన భార్యను కుమారుని పిలిచి, తన దేహమును కొయ్యమన్నాడు. కొంత సేపు గడచిన తరువాత, రాజు యొక్క వామనేత్రమునుంచి నీటిబిందువులు రాబుట్టను చూచి, కృష్ణుడు, “నీవు సంపూర్ణ సంతృప్తితో నిండు హృదయముతో, నీ దేహమును దానమిచ్చుట

లేదు ; దీనిని స్వీకరించము ” అని అన్నాడు. అప్పుడు రాజు, “ రెండు నేతములలో, ఒకదాని నుంచి మాత్రమే కదా, అశ్రువులు పడటము ? కుడి ప్రక్క మాత్రమే మంచి కార్యమునకు ప్రయోజన కరమైనదే ? వామభాగమునకు ఆ భాగ్యము లేక పోయినదే ? అని ఎడమ కంటినుంచి నీరు కారు చున్నది ” అని సమాధానమిచ్చిరి. “ చూచితివా అర్జునా ! ” అని కృష్ణుడు అక్షణమే ఆగమని ఆజ్ఞ యిచ్చి, శంఖ చక్ర గదా పర్వధారియై సాక్షాత్ నారాయణ స్వరూప దర్శన భాగ్య మొనరించి, పరమాత్ముని హృదయమునందు సదా నివసించుము, అని అనుగ్రహించినాడు.

భగవంతుని ఘోర స్వభావము నిజముగా ఘోరము కాదు. రసోవైసః — భగవంతుని అన్ని రూపములు

అన్ని చర్యలు అన్ని లీలలు రస స్వరూపమే. భగవంతునియందు వికృతులు ప్రకృతులు వుంటే కదా, వాటిని గురించి భయపడేది ? బ్రహ్మతత్త్వము శుద్ధమైన ఆద్వమువంటిది. అది నిర్గుణము, నిరాకారము. దాని ముందు నీవు నిలచిన ప్రతిబింబము గనుపించును. నీవు ఘోరమైతే, ప్రతిబింబము ఘోరమగును ; ఆఘోరమైతే ఆఘోరమగును. దైవముందు దోషమును నిరూపించుటకు వీలులేదు. మీకు అనుగ్రహము లభించితే దైవము దగ్గరకు వచ్చినాడు, అని సంతసిం చేది, లభించకుండిన, దూరమయినాడు, అని దుఃఖించేది, అలవాటు. ఇది అర్థము లేని అర్థనాదము. భగవంతుడు వెంటనే వున్నాడు, దగ్గరకు రాలేదు, దూరముగా పోలేదు. ఆయనలో ఘోర రూపమూ లేదు, అఘోరరూపమూ లేదు.

శ్రీవారి దివ్యబోధ, 30--5-74.

అనుడవో, మహావిభుండవో  
కనలేముగ నీ మహిమను కరుణామూర్తి !  
అనవరతము నీ నామము  
మనమున జపియింతు, సాయి ! పర్తిపురీశా !

చాలనట్టి భాష, చలియించు హృదయంబు,  
లోకమంత తిరుగు లోచనములు,  
కాంక్షలేన్నో మదిని కలగించుచుండంగ  
సయిపుమయ్య తండ్రి ! సత్యసాయి !

ధర్మమూర్తివీవు; దయజూపు మా మీద  
మర్మమెరిగినట్టి మహితవర్య !  
భక్తజనుల పాలి భవబంధముల ద్రుంచి  
సర్వజనుల బ్రోచు సాయిరామ !

## కవి

మంత్రబ్రాహ్మములను తెలిసికొని, సమచిత్తమును కలిగిన ఋషులు మాత్రమే కవులుగా పూర్వము ప్రసిద్ధి పొందినారు. ఋషులైన వారిని కవులను చెప్పట సార్థకము కాని కవులుగా ఉండేవారిని ఋషులని చెప్పటము కేవలము అవివేకముగా ఉంటుంది. పూర్వము ఋషులు కావటము చేత, వారు నిర్మల నిశ్చల నిస్వార్థ పరతత్వమును పొందినవారు కావటము చేత, వారి వాక్యములు క్రాంతిదర్శనము చెందినట్టివి. భూత వర్తమాన భవిష్యత్తులను చూడగలిగినవారే క్రాంతిదర్శకులు అని సార్థకనామము. అనగా త్రికాల, త్రిలోక, త్రిగుణములలో వారు ఏకత్వమును అనుభవించినటువంటివారు.

ఇక్కడ త్రికాల జ్ఞానము, త్రిలోక చింతనము, త్రిమూర్తి భావమును ఋషిత్వమునకు సార్థక నామముగా గుర్తించుకొనవలెను, ఇటువంటి పవిత్రమైన హృదయములు కలిగి ఉన్నట్టి ఋషులు వాయగలిగి యుండుట చేతనే, ఇతిహాస, పురాణ, శాస్త్రములు లోకప్రసిద్ధిని అందుకొనినవి.

వాల్మీకి, వ్యాసుడు మొదలైన మహనీయులు

ప్రారంభములో ఋషులుగా ప్రసిద్ధులై ఆ ఋషిత్వమును పూర్తిగా అనుభవించి. ఆ తరువాతనే వారు కవులై తమ కవితను వ్రాయుటకు ప్రారంభించినారు. అయితే వాళ్లు కవులెందుకు కావాలి? దైవతత్వమును అనుభవించి నటువంటివారు కవిత్వమెందుకు చెప్పాలి? అని మనము ప్రశ్నించ వచ్చును. లోక కళ్యాణ నిమిత్తమై, అగమ్యగోచరమైన దైవ తత్వమును, అతీతమైన దివ్యత్వమును గురించి లోకములో చాటటానికి పూనుకొని, వాక్స్థానములలోని సరస్వతిని ఆధారము చేసికొని, లోకము నుద్ధరించుటకుగాను యీ విడమైన ఆదర్శమునందించినారు. పూర్వ ఋషులు, పరమాత్మయొక్క ఆనందమును పరబ్రహ్మ శత్రువును తమకు తాము అనుభవించటములో తృప్తి పడడమే కాకుండా, తాము అనుభవించునట్టి ఆ ఆనందమును లోకమున కందించవలెననే ఉత్సాహము కలిగి యున్నవారగుటచేత, భగవంతుని కరుణకు అర్హులై, ఇటువంటి కావ్య, పురాణ శాస్త్రములను మానవలోకానికి అందజేసినారు.

దీనిని పురస్కరించుకొనియే, 'స్వయం కీర్ణక పరం తారయతి' అని కూడా ప్రబోధించు తూవచ్చినారు.

శ్రీ వారి నివ్యభోధ.

## బంగారు బాబా

ముంగిటి చందమామ, కనుముంగిలి నందనసిమ, పున్నెముల్ పొంగిన పాలవెల్లి, విరబూచిన కమ్మని కల్పవల్లి, ముంగొంగు పసిండి, రూపుగయికొన్న జగమ్మల ఖాగ్యరాశి, శ్రీ “బంగారు సత్యసాయి” మన పాలగలండు విచారమేటికిన్ ?

మంగళక్షేతికి మధుర మంజులగీతిక, సర్వమంగళా మంగళదేవతా భువనమంగళ మంగళసూత సుప్రభా రంగదపాంగవీక్షణ తరంగిత కాంతినికేతనంబు, శ్రీ “బంగారు సత్యసాయి” మన పాలగలండు విచారమేటికిన్ ?

అంధుల కత్తులిచ్చి, విషయాంధుల మైకము దింపి, ద్వేషరోషాంధుల చక్కచిద్దెడు, మహామహితాత్ముడు, కాంతిభద్రతతో సంధిలు సత్సంధుడు, అసత్కరుణామృతసింధు, డి జగదప్పంధుడు “సత్యసాయి” మన పాలగలండు విచారమేటికిన్ ?

ఏమి తపంబు చేసి పరమేశ్వరు నేమిటి పూజ చేసిరో ! రామునితల్లియున్, వరశురాముని తల్లియు, భీము తల్లియున్, కాముని కన్నతల్లియును, కంజదళాక్షు ననుంగు తల్లియున్, స్వామిని “పుట్టపర్తి భగవానుని” గన్నవరాల తల్లియున్ !!

చల్లనివాడు, వేడిమిని చల్లనివాడు, దయామృతంబు పై జల్లెడివాడు, మాళి పరిసర్ని జటామకటంబువాడు, మా పల్లెకు వచ్చి మా హృదయపద్మములన్ గొనితెచ్చివాడు ; నే చల్లన పుట్టపర్తిపురమా ! పరమాత్ముని జాడ తెల్పువే !

కన్నులు లేని భిక్షుకుని కంఠములో, బడిగంటలోన, అ పన్నుల చూపులో, గుడులపై విహరించెడి పావురాలలో,

చిన్ని కుమారు చిర్న గళుచిందెడి చెక్కులలో, తమస్సులో,  
వెన్నెలలో, కృషివలుల వెన్నెలలో, నిను గాంచెదన్ ప్రభూ !!

ధరణీ గర్భమునందు తల్లడిలు మృద్ధండమ్ములన్, కొల్మిలో  
కరగంబెట్టి, పవారువన్నియల బంగారమ్ముగా మార్చి, ఆ  
భరణశ్రీ సమకూర్చి. చేర్చికొను శిల్పస్వామి! “స్వారాట్ విరాట్  
కరుణశ్రీ” చరణారవింశములకున్ గైమోడ్పు గావించెదన్ !!

స్మరియించినం జాలు “ సత్య స్వరూప ” మై  
కోరిన కోర్కె చేకూర్చు స్వామి  
దరిసించినంజాలు “ ధర్మ స్వరూప ” మై  
కష్టమ్ములెల్ల పోకూర్చు స్వామి  
చెంతచేరిన చాలు “ శాంత స్వరూప ” మై  
బ్రతుకు బాటలు తేటపరచు స్వామి  
పిలిచినచో చాలు “ ప్రేమ స్వరూప ” మై  
సిరి సంపదలు కటాక్షించు స్వామి

అఖిల మానసాంతర్యామియైన స్వామి  
జాలిగుండెల స్వామి, వరాల స్వామి  
లగచ మెరుగని స్వామి, ప్రపంచ చక్ర  
వర్తి మన స్వామి ! శ్రీ పుట్టపర్తి స్వామి !

కరుణ శ్రీ.

## పట్టప్రదానము

బృందావనములో మే నెల 20 వ తేది నుండి భగవాన్ బాబావారి ఆధ్వర్యమున, వారి దివ్య సన్నిధిలో, భారతీయ సంస్కృతి, పరమార్థ తత్వములను ప్రబోధించుటకు నిర్వహించబడిన సమ్మర్ కోర్సు జూన్ 20 వ తేది తో పరిసమాప్తి అయినది. ఆన్ని రాష్ట్రములనుండి, వచ్చిన 500 మంది విద్యార్థులు, వారి వెంట వచ్చిన 40 మంది ఉపాధ్యాయులు, ఫిజీ అమెరికాలనుండి వచ్చిన కొద్ది మంది విద్యార్థులు భగవాన్ యొక్క ఆశీస్సులు పొందు భాగ్యము కలిగిన వారైనారు. వీరందరికి బాబా యోగ్యతా పత్రములు పంచి పెట్టించినారు. విద్యార్థులందరికి నిర్మలత్వమునకు, పరిశుద్ధతకు, సూచకముగా ధవళాంబరములు బహూకరించినారు. విద్యార్థినులందరికి కుంకుమ రంగు చుక్కలు గల తెల్లని చీరెలు బహూకరించినారు.

ఈ విద్యార్థులు విద్యార్థినులు బాదులు తీర్చి బృందావనములోని స్వామి నివాసము నుండి పట్టప్రదాన మైదానము వరకు ఊరేగింపుగా రావడము ఎంతో ఆహ్లాదకరముగా, కన్నులుపడుపుగా ఉన్నది. వేలాది ప్రజలు, స్త్రీలు పురుషులు బాల బాలికలు వీసలకింపుగా, కన్నుల పండువుగా భావించినారు. మార్గమంతా రంగురంగులపుష్పములతో రంగవల్లులు తీర్చినారు. ఇరువైపుల పచ్చని తోరణములు కట్టినారు. బాబాను, ఈ మాసము దినములు విద్యార్థులకు తమ అమూల్యోపదేశముల నందించిన

పెద్దలు, వెంబడించి నడచినారు. వీరిలో జనరల్ కరియప్ప, డా॥ వి. కె. గోకాక్, డా॥ యస్. భగవంతుం, ప్రో॥ యస్. కె. ఛటర్జి, శ్రీ జి. పి. రాజరత్నం, కరుణశ్రీ, డా॥ దివాకర్ల వెంకటాద్రిధాని, శ్రీ నకులసెన్ మొదలగు పెద్దలున్నారు.

భగవాన్ యీ వేసవి తరగతుల విడిది నొక యజ్ఞముతో పోల్చినారు; అందీప్రబోధకులందరు ఋత్విక్కులైనారు. ఇందు పాల్గొనిన విద్యార్థులలో ఆంతర్గతముగా ఉన్న దైవత్వమును శోధించుటయే యీ తరగతుల ముఖ్యోద్యమము. యజ్ఞము పరిసమాప్తి - అనగా పూర్ణాహూతి అయిన దినమున, అవశ్యుభస్సాన మాచరించవలసి ఉన్నదని వేదములు చెప్పిన దానికి తార్కాణముగా, ఊరేగింపుగా స్వామి బయలుదేరిన సమయమున, వరుణదేవుడు ఋత్విక్కులందరిని తన వర్షముతో స్నానమాడించినాడు ఈ సభాప్రాంగణమంతా భజనతో మారుమోగినది. హాయికొల్పునాదస్వరము దిక్కులలో విరళమైనది.

ఈ వేసవి తరగతుల నిర్వహణాధికారియైన డా॥ వి. కె. గోకాక్, తన నివేదికను సమర్పించినారు. ఈ సంవత్సరనిర్వహణలో మూడు నూతనమైన ముఖ్య విశేషములున్నవని చెప్పినారు [1] రాజమండ్రి సమావేశములో నిర్ణయించినట్లుగా, ప్రతిరాష్ట్రము దీనికి అనుబంధముగా వేసవి తరగతులు 15 దినములు నిర్వహించ నిశ్చయించినది. బొంబాయిరాష్ట్రము వారపుడే నిర్వహించినారు; రాజస్థాన్ సమితివారు

భారతపూర్వంలో అధ్యతన కాలములో నిర్వహించిన నున్నారు. [2] ఈ సంవత్సరము కొందరు విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు ఆమెరికానుండి, ఇతరదేశముల నుండి యీ తరగతులలో చేరడానికి వచ్చినారు. [3] యోగాభ్యాసముతో పాటు, యీ సంవత్సరము విద్యార్థులు వేదపఠనములో కూడా పాల్గొనే అవకాశము కలిగించబడినది. షుమారు 60 మంది శ్రీ పురుష విద్యార్థులు పురుషసూక్తము మొదలగునవి నేర్చుకొనినారు.

డా॥ గోకాక్ ఏడుగురు విద్యార్థులు, ఏడుగురు విద్యార్థినిల చేత పురుషసూక్తమును పఠించవలసివచ్చినారు. చక్కని, నిర్దుష్టవాచికముతో వీరు పఠించి సభా ప్రారంభము గావించినారు.

ప్రతి ఆదివారము జరిగిన వక్తృత్వ పోటీలలో పాల్గొని విజయము పొందిన ఐదుగురు విద్యార్థులకు శివరమునందు తమకు కలిగిన అనుభవములను గురించి ముచ్చటించే అవకాశము కల్పించెదారు. పాట్నూ కళాశాల విద్యార్థి, అంధుడు అయిన, ఆశ్వినికుమార్ అగ్రుఫ్ తనకు కలిగిన అనుభవాలను హృదయమునకు హుత్తుకొనుటకు చెప్పినాడు ! “కారీరకముగా లోపమున్నప్పటికి, బాబా అనుగ్రహమే 1500 మైళ్ల దూరమునుండి నన్నిక్కడకు గొనివచ్చినది. ఎంతో పవిత్రమైన హృదయముతో నేను తిరిగి వెళ్తున్నాను. ఇక్కడ ఉపన్యసించిన పెద్దలు మన సంస్కృతిలోని మహత్వర విషయములు విశదపరచినారు. నేను బి.ఎ. మూడవ తరగతి వేదాంతశాస్త్ర విద్యార్థిని కానీ, వేదాంతమును గురించి నాకేమీ తెలియదు. ఈ మాసములో నేను నేర్చుకొనినది పది సంవత్సరములు శిక్షముగా కృషిచేసినా వీలుకానట్టిది. భోజన సమయములందు బాబా నా దగరకు వచ్చినప్పుడు నా హృద

యము పరమానందముతో నిండి నేను భూమిమీద నుండి పైకి లేచినట్లుగా భావించినాను. భగవాన్ యొక్క తదుపరి అవతారము ప్రేమసాయి అవతారమని విన్నాను. కానీ, ఈ సాయి సత్యసాయియే కాక, ప్రేమసాయి కూడా. నేను వార సన్నిధిని విడిచి వెళ్తున్నానని విశ్వసించ లేకన్నాను. నా హృదయమును బాబా పాదపద్మముల వద్ద వదలి రేపు నా యీ శరీరమును మాత్రము పాట్నూ తీసుకొని వెళ్తున్నాను.”

వంగరాష్ట్ర విద్యార్థిని సుజాతరే యీ విధంగా చెప్పినది : ఇక్కడ పాల్గొనిన వారందరిలో ఒక విధమైన క్రమశిక్షణ భక్తి ప్రపత్తులు, సాంఘిక సేవ చేయవలెనే కోరిక, అయత్నముగా ఉప్పొంగినవి. బృందావనములోని సత్యసాయి కళాశాల విద్యార్థి శ్రీ రాజన్ పటేల్, “మేమందరము బాబాను విడిచిపోవుచున్నామని దుఃఖించు చున్నందున, నానుభూతిగా మా కప్పటిని కడుగుటకో అనునట్లు దేవతలు వర్ణమును పంపినారు” అని చెప్పినాడు. వంగరాష్ట్ర విద్యార్థిని కుమారి జయశ్రీ సరైయా, తాను బృందావనమునకు వచ్చినప్పుడు స్వరాష్ట్రములో నేర్చుకొనిన విద్యలో ఎన్నో లోపములున్నవని, అవే అనేక రంగములలో నిరాశానిస్పృహలకు కారణమని, తనకు తెలుసునని చెప్పినది. కానీ ఈ నెల దినములు నేర్చుకొనిన విషయములు ఆత్మ విశ్వాసమును నెలకొల్పినవి, యొక్క ప్రేమ పూర్వ తాతావరణము, ఆశయములు తనకు ధైర్యమును, బలమును చెకూర్చినవని చెప్పినది. శ్రీ సత్యసాయి కళాశాల విద్యార్థి శ్రీ శ్రీనివాస్, తన కొద్ది మాటలతో పాల్గొనిన అందరి భావములు ప్రకటింప కలిగినాడు. “మే యొక మాసము దినముల క్రితము, కర్మాగారములో రిపేరు కొరకు చెడిపోయిన వాహనములుగా వచ్చివాము. నేడు మా యీ వాహనములన్నీ చక్కగా బాగుపడి ప్రయాణానికి

పెద్దముగా ఉన్నవి.” ఈ తరగతులను మరి కొంత కాలము పొడిగించినట్లయిన, ఆధ్యాత్మికముగా పరి పుతమైన బృందావన వాతావరణములో, అత్యంత మనోహరమైన బాబా దివ్య నన్నిధిలో మరి కొంత కాలము ఉండగలిగే వారమని “బాధతో” చెప్పి నాడు. “భగవంతుడు ద్వారము మూసినప్పుడు, గవాక్షము తెరచి ఉంచుతాడు, బాబా మా అందరిని అశీర్వదించి, సదా మా వెంట ఉంటానని చెప్పినారు” అని ముగించినాడు.

అమెరికా నుండి వచ్చిన బ్రో. హేమంత కుల కర్ణి తాను వ్రాసిన పద్యము నొకదానిని స్వామికి అంకితమొనరించి సమర్పించినాడు. తరువాత, 18వ తేది జరిపిన పరీక్షలలో మొదటి ఐదుగురుగా ఉత్తీర్ణులైన విద్యార్థుల పేర్లు డా॥ గోకాక్ ప్రకటించినారు. మొదటి రెండు స్థానములు, శ్రీ సత్యసాయి కళాశాల విద్యార్థులైన అభిజిత్ రే, జలానీలకు లభించినవి ; మూడవ స్థానము మహారాష్ట్రము నుండి వచ్చిన కుమారి సీతా భాస్కర్ కు, నాల్గవ స్థానము కేరళ నుండి వచ్చిన శ్రీ.టి. కె. నిత్యకు, ఐదవ స్థానము పంజాబ్ రాష్ట్రమునుండి వచ్చిన శ్రీ.డి. ముఖర్జీకి లభించినవి. వారందరు వేదికమీదికి రాగా బాబా వారికి చాలా అందమైన కానుకలను అందించినారు.

ఈ పట్టాభిషేక సభలో, ఒక క్రొత్త పద్ధతిని ప్రవేశ పెట్టినారు. విద్యార్థులందరి చేత ఒక ప్రమాణ మును చేయించినారు. కృతజ్ఞతా పూర్వకముగా కన్నీరు కారుచుండగా, దానినందరు చాలా సంతోషముతో ప్రమాణం చేసినారు. డిల్లీ కళాశాల బ్రెస్లిన్ పల్ భట్నాగర్ ప్రమాణము చదువుచుండగా, విద్యార్థులందరు నిలబడి దానిని వాక్యము వాక్యముగా, తిరిగి పలికినారు. ఆ

ప్రమాణ మీ విధముగా ఉన్నది.” భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబా సముఖమున, నేను సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమ అహింసలకు విధేయుడనై ఉంటాను; నా నిత్యజీవితములో మనసా, వాచా, కర్మణా, యీ దివ్య శక్తులను అచరణలో పెట్టుతాను; ఆధ్యాత్మికముగా పరిణతి చెందన ఈ మానవావియొక్క, శారీరక సేవకు, వివిధరీతుల వృద్ధిపొందిన చైతన్యమునకు, నా జీవితము సంకితము గావించెదను; భగవాన్ బాబాయొక్క పాదపద్మములకు నాహృదయపూర్వక ప్రణామములు. ఓం సహనావవతు, సహనా భునకు, సహవీర్యం కరవావహై, తేఽస్మినావధీతమస్తు; మా విద్విషావహై. ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః”

బాబా, తన దివ్యసందేశములో, ఇప్పుడు బాగు చేయబడి ఏ లోపము లేకుండా క్రొత్తవిగా చేయబడిన వాహనములు, ప్రక్కదారులవెంట పరుగెత్తి డెబ్బ తినకుండా, సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమ అహింస అనే రాజమార్గములనే అతి జాగ్రత్తగా అనుసరించాలని, హెచ్చరించినారు. అనేక కష్టములకు వాహనము నడుపు సారథే కారణమని, అందరూ మార్గము ప్రకటించుచుండగా, తానే ఈ ప్రతి వాహనమునకు సారథిగా ఉంటానని చెప్పినారు. ఈ మాసము దినములలో వారు తెలిసికొనిన పవిత్ర విషయములన్ని ముసుగు నందు శాశ్వతముగా నిలుపుకొనవలెను. వాటిలో కొన్నింటినైనా ఆచరణలో పెట్టుటకు నిశ్చయించుకొనవలెనని, తాను 15 దినములు ప్రబోధించిన భారతదేశ జైసత్యమును పునరుద్ధరించి పుష్టికలిగించవలెనని తెలిపినారు. 15 దినములు తాను “బ్రహ్మం” ను గురించి చెప్పిన విషయములన్నిటిని విద్యార్థులు తమ హృదయములలో జాగ్రత్తపరచుకంటాడని, ఆ బ్రహ్మమును అభివ్యక్తము గావించుకొని, అందువలన లభించిన పరమానందము ననుభవించగలరని, చెప్పి



నారు. తాను సదా వారియొక్క అంతర్గతచైతన్యముగా, మార్గదర్శిగా, ఉపచేతననిగా ఉంటానని చెప్పి విద్యార్థులందరినీ ఆశీర్వదించినారు.

ఓపరకు బాబా ఇంగ్లీషులో భజనగావించి అందరిని ఆశ్చర్యచకితులనుగా విడిచినారు. అక్కడ చేసిన

చారందరూ తన్నయత్నముతో తిరిగి ఆ పాట పాడినారు. మరి కొన్ని భజనపాటలు బాబా పాడిన తరువాత, జనరల్ కరియప్ప భగవాన్యొక్క అనుమతితో, “సాయిరాం ధర్మమునకు జై, భారత్ కు జై” అని అందరిచేత జయధ్వానములు గావింపించినారు.

## నే నె వ్వ రు ?

ఎందరో మహాముఖులు పరిశీలించి, ప్రయత్నించి, అంతఃప్రకాశముతో భగవంతుని కనుగొన గలిగినారు ; బాహ్యదృష్టికి నిరాకారుడైన పరమాత్ముని శారీరకముగా వారు చూడగలిగినారు ; చర్మమునకు శర్మమునకు గల వ్యత్యాసమును గుర్తించ గలిగినారు. శర్మమునకు అనందమని శర్థము. చర్మమనగా ఏమిటో మనకందరికి తెలుసు. చర్మ స్వరూపము, అనగా సాకార రూపము ఏదో కాలమును వ్యర్థము చేయుటకై రాలేదు ; శర్మ స్వభావమును గుర్తించుటకు గాను ఎవరు చర్మరూపమును ఉపయోగించుకంటాడో, అతడే మనుష్యుడని పిలువబడుతాడు. దీనిని తెలిసికొనినంత మాత్రమున, ఇది చిక్కను, దక్కదు ; అచరించి చూచినప్పుడే కొంత అందతుంది. మట్టిలో వెతకినప్పుడే మాణిక్యము దొరుకుతుంది గాని, గాలిలో వెతకితే దొరకదు. మట్టిమయమైన యీ శరీరములో, మాణిక్యము రూపమైన ఆత్మను తెలిసికొని సుఖించవచ్చును; ఇందుకొరకు తగిన ప్రయత్నములు చేయడమే మానవుని కర్తవ్యము.

అనేక వజ్రములను బంగారు పాత్రకు పొదిగి, దానిలో పనికిరాని పదార్థములు వండుకొనడానికి వారు

తున్నాను సారవంతమైన భూమిలో, బంగారు నాగలితో దున్ని, జిలెడు మొక్కలు నాటేవాడుంటాడా ? తన యింటలో మధురమైన పాననము వండగా, యింటట బిచ్చమెత్తు మూర్ఖుడుంటాడా ? అదే విధముగా హృదయ స్థానములో సుఖము లభ్యమౌతుండగా, ఎక్కడెక్కడో తిరిగి వ్యర్థ ప్రయత్నములెందుకు చేయాలి? ఏ సర్వజ్ఞుని, సర్వ వ్యాపకుని, సర్వేశ్వరుని మనము వరమేశ్వరునిగా భావించచున్నామో, అతనిని మన హృదయస్థానములో వెతకకంటా ఆన్య ప్రచేతములలో వెతుకుటకన్న అజ్ఞానము వేరేమున్నది.

పరమాత్మ ఇటువంటివాడు, అటువంటివాడు, అని పెద్దలు చెప్పిన విషయములన్ని వారి భ్రమలే కాని, సరిగా వర్ణించ కలిగినవారు లోకములో చాలా అరుదు. అంతటా, అన్నిటా తానై ఉన్న శక్తిని గురించి యిది అవును, యిది కాదు అని ఎవడ చెప్పగలరు? సర్వము భగవన్నయము, సర్వతా ఉన్నాడు. సర్వాంతర్యామి అని చెప్పచూ, ఎక్కడో ఒక చోట ఉన్నాడని భావించుట మట్టి వెలితనము. వారందరు వారి యిష్టాయుష్టులను, భావములను పురస్కరించుకొని భగవంతుని గుణగణములు వర్ణించినారు.

భౌతికముగా, లోకములో, వ్యక్తమయ్యే వస్తువులను గురించ కలిగినారే కాని, లోనికి చూడకలిగినవారు లేరు. దైవ విషయమునందు మంచి కాని, చెడ్డకాని, మార్పు కాని, కూర్పు కాని, వాస్తవము కాదు ; ఇవి భావములు మాత్రమే. గుణములకు లోనైన వ్యక్తి, గుణాతితములైన వాటిని ఏ విధముగా గ్రహించగలడు? ఏ విధముగా వర్ణించగలడు? ఎవ్వరైనా ఏదైనా మాట్లాడిన, ఆవి వారి వారి భావములను బట్టి, ఈహాలను బట్టి పలికిన మాటలై ఉంటవి.

విశాలమై అనంతమై అగాధమైన సముద్రములో నీవు ముంచి పాత్రను బట్టి నీవు లభించుతుంది. ప్రపంచమునందున్న మతములు కొన్ని హద్దులు నిశ్చయించుకొని, ఆవే విశాలమని భ్రమించుచున్నవి. ఈ కల్పించుకొనిన మతముల యొక్క భ్రమలు, పరిమితికి అతిక్రమైన తత్వమును కనుగొనుటకు ఆడ్డు తగులుచున్నవి. ఒకరు విష్ణువు గొప్ప అనగా, మరొకరు శివుడు గొప్ప అంటున్నారు. మరొకరు మరో రూపమును గొప్పగా భావించు చున్నారు. వీరందరికంటె అనే సత్యమును మరచిపోతున్నారు. వీరి వర్ణన అంతా గ్రుడ్డివారు ఏనుగు రూపమును వర్ణించినట్లుగా ఉన్నది. గ్రుడ్డివారు ఒక్కొక్క అంగమును తాకి దానిని కర్పించి అది ఏనుగుయొక్క సమగ్ర రూపమని ప్రకటించినారు. విశ్వమతములోని ఒక్కొక్క భాగమును పురస్కరించుకొని, మత మీవిధముగా ఉంటుంది, ఆ విధముగా ఉంటుంది అని భావించుట గ్రుడ్డితనము. సర్వమత సమ్మిళితమైన స్వరూపమే విశ్వమతము. ఈ అంగములన్నిటిలో, ఒకే తత్వమున రక్తము—ఒకే ప్రేమ, ప్రవహించుచున్న మాట పరమసత్యము. There is only one religion and that is the religion of

love : ఒకే మతమున్నది ; అది ప్రేమ మతము. ఇటువంటి అంతర్యామిని గుర్తించక, ఆచార కర్మలు, నియమ నిష్ఠలు గుర్తించుకొని, కక్షలకు తగాదాలకు దిగుచున్నారు.

బాహ్యదృష్టితో చేసే నిర్ణయములు వాస్తవములు కావు. అదే విధముగా, సాయి తత్వమును బాహ్య దృష్టితో చూచి, సాయి ఇట్టివాడు, ఆట్టివాడు అని అంటున్నారు. వీరు సాయిలోని పవిత్రతను, యథార్థమును, నిత్య సత్యమును ఏ మాత్రమును గుర్తించలేకున్నారు. సాయిశక్తి అపారము, అనంతము ; సర్వశక్తులు సాయి హస్తగతములు ఉన్నవి. విద్యా వంతులైన వారు, వండితులు, కొందరు బాహ్యదృష్టి కలిగినవారై ఉన్నందున, వారు కేవలము పైకి కనిపించే యీ మహిమలు మాత్రమే చూచి, ఏదో వారి భావమునకు తోచిచోట్లా పలుకుచున్నారు కాని లోపలి సత్యమును చూడలేకున్నారు. మేమే విద్యావంతులమనే గర్వము, అంతా తమకే తెలుసు ననే అహం భావము వారి బుర్రలలో నిండి ఉండగా, వారు బృందావనములోని సాయిని గుర్తించలేకున్నారు ; సాయి తత్వమును తెలిసికొన లేక పోతున్నారు.

ఇటువంటివారు గ్రంథములతో పరిచయమున్నవారే కాని, వండితులని చెప్పబడరు. దైవత్వమును గుర్తించుట ఎవ్వరికి సాధ్యము కాదు. నాటివంటి నేటివరకు దైవత్వము తమ చెంతనే ఉన్నప్పటికి దైవము అతి సన్నిహితముగా దగ్గరకు వచ్చినా, అవతారముయొక్క సమకాలికులుగా ఉన్నప్పటికి, దైవమును గుర్తించుకొనలేక పోవటము చాలా దురదృష్టకరమైన విషయము.

నా శక్తులకు హద్దులు లేవు : నా తత్వమున కే మాత్రము నియమము లేదు. అనంత శక్తి, అనంత

త్వము, అనంత వ్యక్తిత్వము నా చేతులందున్నది. దీనిని గురించి నాకు నేనుగా చెప్పవలసిన అవసరము వచ్చినది కనుక చెప్పుచున్నాను. ఏమీ తెలియని వారికి ఏమి చెప్పినా అర్థము కాదు. తెలిసినవారికి తిరిగి చెప్ప నవసరము లేదు. తెలిసే తెలియని వారికి నా మహిమలనే విజిటింగ్ కార్డు నివృత్త తప్పదు.

ఈ విధముగా కృష్ణావతారము ఒక్కటే దైవత్వము నింత స్పష్టముగా ప్రకటించ కలిగినది. కానీ, అ అవతారమున కొక్కొక్క పర్యాయము అవజయ మనేది కలిగినట్లుగా మనకు తెలుసు. అది లోకమునకు చూపించుట కాదని నాటకమే కాని వేరుకాదు. అనేక మంది రాజులు వచ్చి కృష్ణుని నమిపించి కరు పాండవ యుద్ధమును నివారించమని అభ్యర్థించగా, తన ప్రయత్నములన్నీ విఫలమైనవని కృష్ణుడు వారితో చెప్పినాడు. దీనిని బట్టి కృష్ణునికి యుద్ధము నివారించే శక్తిలేదని అర్థము చేసికొనకూడదు. దుష్ట శిక్షణకొరకాదని నాటకమిది. రాయబారమునకు వెళ్ల టము, కొరపులు తన మాట కాదనటము, అంతా ఒక ప్రణాళిక ప్రకారము జరిగినట్టిదే.

దేశకాల పాత్రలననుసరించి దైవమునకు ఇటివంటి నాటకములప్పుడప్పు డాడవలసి వస్తుంది. కాని, యీ సాయి అవతారములో యిటువంటి నాటకములకు స్థానమే లేదు; పరాజయముల కనలే స్థానములేదు. నేను సంకల్పించిన అది తప్పక జరిగితిరుతుంది. కాని సంకల్పించటము నాకనవసరము. ఈ సంకల్పమునేది భక్తుని యొక్క శ్రద్ధకైన, అభీష్టము పైన ఆధారపడి ఉంటుంది.

ఒక విధముగా నేను భక్త పరాధీనుడను. సామాన్య మానవుని రూపముతో మీతో కలసి మెలసి సంచరించుతూ

అడుతూ పాడుతూ ఉన్నప్పటికీ, మేధావంతులు, శక్తి వంతులు కూడా నా శక్తిని నా స్వభావమును అర్థము చేసికొనలేరు. మానవత్వమును ఏకత్వపరచి, ఆత్మ తత్వమును నిరూపించి, దైవత్వ స్థానములో చేర్చటమే నా లక్ష్యము. పరస్పరము మానవులకున్న సంబంధ బాంధవ్యములను ప్రచారము చేయుట కూడా నా విధి. మూలవత్వములో దైవత్వము అంతర్భూతమై ప్రకటించబడుచున్నదని అనుభవ రీతిగా అందించుట కూడా నా కర్తవ్యములలో ఒకటి. పాండిత్యము ప్రకటించి తేనే గొప్పకాదు, ప్రకటించనంత మూతాన అది తక్కువ కాదు. ఎంతటి కష్టమైన, క్లిష్టమైన, సమస్యలైనా క్షణములో నేను నివారించగలను.

నా శక్తులనేవి ఏనుగు ప్రమాణము కలిగి ఉంటే యీ మహిమ (మిరకిల్స్) లనేవి దోమ ప్రమాణము కలిగి ఉన్నవి. నా మహిమల సర్వము చేసికొనేక నా మహిమలకు ప్రాధాన్యమిస్తున్నందుకు నాలో నేను నవ్వుకుంటున్నాను; ఇది నేనెవ్వరికి చెప్పును? నాలో వున్నట్టిది, ఎటువంటి కొలతలకు అందనిది, పరిమాణమునకు ఆతీతమైనది, పరిశోధనలకు గురికానట్టిది, ప్రేమ ఒక్కటే. అది యింత అంత అని ఎవ్వరూ చెప్పలేరు, ఈ ప్రేమ తత్వమును గుర్తించి, అనుభవించిన వారు మాత్రమే నన్ను కొంతవరకు తెలిసికొనగలరు.

పరమాత్మను చేరుటకు ప్రేమ ఒక్కటే రాజ మార్గము : ప్రేమ అనే మకరందము పరమాత్మ పాదపద్మములందే దొరకుతుంది. కమలము బురదలో వుట్టి నీటిలో పెరుగుతుంది. కాని కమల మీ రెండింటికీ అతీతముగా ఉంటుంది. దీనికి బురద అంటుంది. నీరొక క్షణము లేకున్నా, కమలము వాడిపోతుంది; కాని నీటిని తనలోనికి రానివ్వకుండా బ్రతుకుతుంది.

జన్మాంతరమునే బురదలో పుట్టి, సంసారమునే జలములో నెవనించుతూ ఉన్నప్పటికీ, యీ బురదను అంటుకొనక, యీ నీటిని చేర్చుకొనక ఉండటమే దైవత్వముయొక్క చిహ్నము.

భగవంతుని అన్ని అంగములు పద్యములే—మఖ పద్యము, నయన పద్యములు, హృదయ పద్యము మొదలైనవి. అందుచేత, భగవంతుడేదీ చేసినా, విషయ వాసన అనే మాలిన్యము దానికంటదు. దోషరహితమైన దృష్టి, నిశ్చలహృదయము, దైవత్వ చిహ్నములు. చేతులకంటుకొనిన జిడ్డు కడుగుకొనిన గాని పోదు ; ఎంతటి జిడ్డు పదార్థములు భుజించిపట్టికీ, నాలుక కా జిడ్డు అంటదు. అందుచేతనే పరమాత్మ నామమును చింతించుటకు నాలుక కొకదానికే అధికారమున్నది. అట్లే కన్నులకు కాటుక అంటదు. అటువంటి దృష్టి, విచిత్రమైనదిగా ఉంటుంది. జ్ఞానమునకు దృష్టి అని కూడా అర్థమున్నది : “ ఆద్వైతదర్శనం జ్ఞానం ” అని. కాబట్టి దృష్టి జ్ఞానమయమైనదని చెప్పక తప్పదు, ఇది మరొక పాఠము చెప్పవచ్చును. ఎన్నైనా ఎదుట నిలబడితే, వారి ప్రతిబింబము మన కన్నులలో, మన ప్రతిబింబము వారి కన్నులలో చూడగలుగుతాము. అలాగా, ఇక్కడ సత్రము అద్దమువలె ఉన్నది. అదే విధముగా భగవంతుని దిద్దించుటకు జ్ఞాన సత్రమును సంపాదించుకొనవలెను.

లోకములను చూడవలె నంటే కన్నుల తెరవాలి. దేవాలయములో చేప్చూచి కట్ట మూసికొని నమస్కరించుతాము. దీనిలోని ఆంశరార్థమేమిటి ? కర్మేంద్రియము వలన ప్రయోజనము లేదు, జ్ఞానేంద్రియములే భగవంతుని చూపగలవని. చర్మ చక్షువులతో చూచినది ప్రకటిత ఆసత్యము : జ్ఞాన చక్షువులతో

చూచినప్పుడే, సత్యస్వరూపమును గుర్తించుటకు మీకు వీలవుతుంది.

స్వామి అనుగ్రహము చిక్కినప్పుడు మీకు అనంతమైన జగత్తె లభించుతుంది. పై పై విషయముల మీదికి బుద్ధిని మరలించవద్దు. అట్టివారు నాస్తికలుగా మారగలరు ఆమూల్యమైన వజ్రమును నేనుండగా, తుచ్చమైనట్టి అశాశ్వతమైనట్టి వాటికొరకు ఎందుకు ప్రాకులాడుతారు ? మీరు నన్నే కోరండి. ( పేమతో భక్తితో కోరినట్లుయిన, నేను తప్పక లభించుతాను. స్వామి అనుగ్రహించి యిచ్చిన దానిని పుచ్చుకొనడములో దోషము లేదు ; ఆది ఆపనరము కూడా.

నా దివ్యతత్వములోని విషయములు కొన్ని మీకు చెప్పవలెననుకుంటున్నాను. ఆపువడప్పుడు నా దర్శనముకొరకు వచ్చిన భక్తులయొక్క మంచితోలు విచారించి, వారికి నా మాటలతో శాంతిని అందించుతాను. దీనితోపాటు, ఉంగరములని, లాకెట్లని, పూసల దండలని ఎన్నో వారికి ఇస్తుంటాను, ఇవన్నీ నేను మీ వెంటడి ఉన్నాననే దానికి గుర్తులు మాత్రమే. వీటి విలువను మీరు మర్చిపు చేయరాదు. ఇవి లేకన్నా, నేను మీ వెంట, జంట, ఉన్నాను. అయితే వీటి ప్రయోజనమేమిటని మీరు ఆడగవచ్చు. ఇవి ఒక విధముగా, మీ కేదైనా ఆపద కలిగినప్పుడు ఈ చిహ్నములు తక్షణమే వాటిని నా దృష్టికి తీసుకవస్తవి. నేను వెంటనే మీ ఆపదలు నివారించుతాను. వీటిలోని రహస్యమిదే. ఇవి ఒక విధమైన, మీకూ నాకూ మధ్య ' లింకు ' లవంటివి. ఈ రక్షలు అనేక లక్షల మందిని రక్షించుచున్నవి

అయితే, ఈ చిన్న చిన్న కార్యములు చేయడానికి కాదు నేనసతరించినది. ఎన్నో మహత్తర కార్య

ములు నిర్వహించటానికి; మానవ లోకాన్ని ఉద్ధరించటానికి; మాపులనందరిని సత్యనిధిగా శాంతి ప్రేమ మార్గములతో నడిపించి వారిని గమ్యస్థానము చేర్చించటానికి వచ్చినాను. ఈ నిర్వహణలో నేనెవ్వరికి బెడనను; బెడరవలసిన శవసరము లేదు. సర్వమూ సత్యము మీద ఆధారపడి ఉన్నందున, నేను సత్యస్వరూపుడను కనుక నేనెవ్వరికి లొంగను.

మరియు సాయి అనగా స(ప్రస్)తయ; దివ్యమాత. బాబా అనగా పిత. కాబట్టి సాయిబాబా అనగా దైవిక మాతాపితలని అర్థము. నాయందు తల్లి గుణములు తండ్రి గుణములు రెండూ ఉన్నవి. ఈ రెండు స్వభావములు నాయందున్నందున, ఇది శివ-శక్తి స్వరూపము. నేను తల్లివలె లాలించుతాన, తండ్రి వలె ఆదరించి, బెడరించి, దండించి, శిక్షించి, సరైన ఉన్నత స్థానానికి తీసుకవెళ్తున్నాను. త్రాక తల్లిదండ్రులకు కొంతైనా స్వాగ్ధముండవచ్చు, తమ బిడ్డలు పెద్దవారై తమకు అండగా ఉంటారనో, సహాయకులుగా ఉంటారనో అనుకోవచ్చు. కాని, యీ సాయికి అటువంటి స్వార్థమేమీ లేదు. మీ కేదైనా శిక్ష విధించినట్లయిన, ఆశిక్షను రక్షగా భావించండి. ఆరోగ్యవంతుడైన బిడ్డకు తల్లి అన్ని పదార్థములను పెట్టి తినిపించుతుంది. రోగిగా ఉన్న బిడ్డకు చేదుగా ఉన్న మందును రోగము పోగొట్టుటకుగాను ఇస్తుంది; తీపి పదార్థములు పెట్టదు. అనగా, తల్లికి ఎవరి పెట్టవలెనో, అదే పెట్టుట తెలుసును. తల్లికి

బిడ్డలందరూ సమానమే; వారిని సమానముగానే ప్రేమించుతుంది. నా తత్త్వము కూడా అదే; దానిని మీరు అర్థము చేసుకొనండి.

ప్రపంచములో నాస్తికులని, అస్తికులని ఉంటారు. ఒకరు దగ్గరగా వచ్చిన మరొకరు దూరముగా వెళ్తున్నారు. నాస్తికత్వమునేది ఒక రోగమువంటిది దేవుడు లేడనేవారు ఒక విధమైన మధుమేహముతో బాధపడే రోగులు. వీరికి తీపి తినవలెనని ఉంటుంది; కాని తీపిని దగ్గరకు రానివ్వరు. ఆ రోగమునకు తీపి సరిపడదు ఆ జబ్బు నయమయితే వారు కూడా తీపి తింటారు. అనగా దైవమును సమీపించుతారు. అట్లే మలేరియా రోగికి అన్ని చేదుగా ఉంటవి; తీపి వస్తువులు కూడా చేదుగా ఉంటవి. జ్వరము తగ్గిన తరువాత వానికి రుచి తెలుస్తుంది.

వాస్తవములో నాస్తికులనేవారు లేరు. స్వార్థమువలన నాస్తికులవుతున్నారు. తనను తాను ప్రేమించుకొననివాడే నాస్తికుడు కానీ, అటువంటివాడెవ్వడుంటాడు? కాబట్టి మీరందరూ నా తత్త్వమును మననము చేసికొంటూ ప్రేమతో మీ హృదయములను నింపుకొని, సాయుజ్యమునే మధురానందమును పొందవలసినదని ఆశించుతూ ఆశీర్వాదించుచున్నాను.

(19-6-74 సాయంకాలము శ్రీ బాబా గావించిన దివ్యోపన్యాసమునుండి.)

## పుస్తక సూచి

1 పుస్తకముల వెంటూ పోస్ట్ మరియు రిజిస్ట్రేషను చార్జీలను ముద్దూర్చుద్దూర్గా కూసు పంపించిన తరువాత మాత్రమే మీకు పుస్తకములు పంపించగలము.

2 నిలువలోనున్న పుస్తకములు వాటి పోస్టుచార్జీ

లు క్రింద తెలియజేయబడినవి. పుస్తకములు రిజిస్టరు బుక్ పోస్టులో మాత్రమే పంపబడును. మీకు కావలసినపుస్తకముల వెలనూ పోస్టుచార్జీ మరియు ప్రతిఅర్డర్ తోనూ రిజిస్ట్రేషనుచార్జీ రూ. 1-25 తో వివరముగా వ్యాసి పంపవలెను.

### పేరు

### కప్పడ:-

#### తెలుగు:-

#### 20 అక్షరాలాది

|                                     |       |      |
|-------------------------------------|-------|------|
| సత్యం శివం సుందరం(1)                | 4-00  | 0-65 |
| 2 ,, ,, (2)                         | 4-00  | 0-75 |
| 3 సుజితముల                          | 1-99  | 0-25 |
| 4 భాగవత వాహిని                      | 4-00  | 0-45 |
| 5 అర్చణ                             | 1-00  | 0-15 |
| 6 భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి కథా సుధారసము | 1-50  | 0-25 |
| 7 సందేహ నివారిణి                    | 1-50  | 0-25 |
| 8 గీతావాహిని                        | 4-00  | 0-65 |
| 9 వచనామృతము                         | 4-00  | 0-45 |
| 10 ధర్మవాహిని                       | 1-50  | 0-25 |
| 11 గీతాభాష్యప్రకాశము                | 15-00 | 1-65 |
| 12 దివ్యోపన్యాసములు                 | 1-50  | 0-35 |

|                        |      |      |
|------------------------|------|------|
| 1 సత్యం శివం సుందరం[1] | 3-50 | 0-5  |
| 2 ప్రశాంతివాహిని       | 1-50 | 0-2  |
| 3 సందేహ నివారిణి       | 1-50 | 0-15 |
| 4 ధర్మ వాహిని          | 1-50 | 0-15 |
| 5 ఉపనిషత్ వాహిని       | 1-50 | 0-15 |
| 6 జ్ఞాన వాహిని         | 1-50 | 0-15 |
| 7 గీతావాహిని           | 4-00 | 0-45 |

#### మలయాళము:-

|                     |      |      |
|---------------------|------|------|
| 1 జ్ఞానోపదేశరత్నంగళ | 1-50 | 0-55 |
| 2 108 రత్నంగళ       | 1-50 | 0-15 |
| 3 వాచోరత్నంగళ       | 3-00 | 0-65 |
| 4 అవతారమాహాత్మ్యం   | 0-50 | 0-15 |
| 5 ధర్మవాహిని        | 1-00 | 0-15 |

**ఇంగ్లీషు:—**

|   |                                      |      |      |
|---|--------------------------------------|------|------|
| 1 | భజన సాంగ్స్<br>(ఇండియన్ ప్రకటన)      | 1-50 | 0-25 |
| 2 | సత్యం శివం సుందరం (2)                | 5-00 | 0-55 |
| 3 | సత్యం శివం సుందరం (3)                | 6-00 | 0-65 |
| 4 | ప్రశాంతివాహిని                       | 2-00 | 0-25 |
| 5 | జ్ఞానవాహిని                          | 2-00 | 0-25 |
| 6 | ధ్యానవాహిని                          | 2-00 | 0-25 |
| 7 | సమ్మర్ పోవర్స్ ఇన్<br>బ్లందావన్ 1972 | 5-00 | 0-65 |
| 8 | „ 1973                               | 6-50 | 0-55 |
| 9 | సందేహ నివారిణి                       | 3-00 | 0-25 |

**కరవం:—**

|    |                          |      |      |
|----|--------------------------|------|------|
| 1  | అన్ బిన్ జ్యోతి          | 2-00 | 0-25 |
| 2  | సత్యం శివం సుందరం [1 భా] | 3-50 | 0-65 |
| 3  | „ „ „ [2 భా]             | 4-00 | 0-65 |
| 4  | అపతారమొలిఅముదం [1 భా]    | 3-00 | 0-45 |
| 5  | „ „ [2 భా]               | 3-00 | 0-55 |
| 6  | భజనావళి                  | 1-00 | 0-35 |
| 7  | సాయిమాతా                 | 1-00 | 0-15 |
| 8  | ధర్మవాహిని               | 1-50 | 0-25 |
| 9  | సందేహ నివారిణి           | 2-00 | 0-35 |
| 10 | జ్ఞానవాహిని              | 1-50 | 0-15 |
| 11 | అరుళ్ వాక్కు             | 2-00 | 0-25 |
| 12 | దివ్యజ్ఞాన దీపింగళ్      | 1-50 | 0-15 |

**హిందీ:—**

1 సత్యసాయి శ్రీరామనమః

[పద్యములు] 1-00 0-15

**గుజరాతి:—**

|   |                       |      |      |
|---|-----------------------|------|------|
| 1 | ఉపనిషత్ వాహిని        | 1-50 | 0-15 |
| 2 | కథాసుధ                | 2-00 | 0-35 |
| 3 | గీతావాహిని            | 4-00 | 0-55 |
| 4 | సత్యం శివం సుందరం (1) | 4-00 | 0-55 |

**సింధి:—**

|   |             |      |      |
|---|-------------|------|------|
| 1 | భజనావళి     | 0-50 | 0-15 |
| 2 | ధ్యానవాహిని | 1-00 | 0-25 |

**అస్సామీ:—**

|   |                                    |      |      |
|---|------------------------------------|------|------|
| 1 | సనాతన సారథి<br>[ప్రార్థనాగ్రంథం]   | 1-00 | 0-15 |
| 2 | శ్రీ భగవాన్ సత్యసాయి<br>బాబేర్ కథ  | 0-25 | 0-15 |
| 3 | దివ్యవాణి [అద్వైత్ యితి<br>స్మరణం] | 0-50 | 0-15 |
| 4 | సత్యం శివం సుందరం (1)              | 4-00 | 0-45 |
| 5 | ప్రశాంతి భజనావళి                   | 2-00 | 0-25 |
| 6 | భాగవత వాణి                         | 0-50 | 0-15 |
| 7 | సాయి గాథ (పద్యములు)                | 1-00 | 0-25 |

## ప్రతీక చందాలు, పుస్తకముల ఆర్డర్లు

1. ప్రశాంతినిలయమునుండి తెలుగు, ఇంగ్లీషు ఈ రెండు భాషలలో మాత్రమే ఈ మాసపత్రిక ప్రచురింపబడుచున్నది. వార్షిక చందా: రు॥ 5. ఒక సంవత్సరమునకు తక్కువకానీ 5 సం॥ ల కెక్కువ కానీ చందాలు స్వీకరించబడవు.

2. చందాదారు తన పేరును పూర్తి విలాసమును స్పష్టముగా వ్రాయవలెను. మనిశ్చర్య ద్వారా చందా పంపునపుడు పూర్తి విలాసమును కూడను వెనుకభాగమున వ్రాయవలెను.

3. తెలుగు ప్రతీక కావలెనో, ఇంగ్లీషు ప్రతీక కావలెనో తెలుపవలెను.

4. చందా గడువు పొడిగించుటకు, చందా పంపించు నమయమునందే తన చందా నెంబరును తెలియ జేయవలెను.

5. పత్రికలుగాని పుస్తకములుగాని V.P.P. ద్వారా పంపబడవు. పుస్తకములు కావలసినవారు వాటి వివరములను పై కముతో పాటు తెలియ పరచవలెను.

### గమనిక

మీచందాగడువు యే నెల యే సంవత్సరమువరకు అని-మీ చందాసీదు కార్డులోను, మీకు నెల నెల పంపుచున్న పత్రిక పైనున్న విలాసము కాగితములోనూ తెలుపుచున్నాము. దాన్ని గమనించి, ఆ నెంబరు . . 8/-74 అని యుండిన, మీ చందా ఆగస్ట్ నెలకి అయిపోవునని తెలుసుకొని, క్రొత్త చందా (సంగతు రు. 5) ఆగస్ట్ నెల 8. న తేది లోపల ప్రతీక యొక్క కార్యాలయము చేరునట్లు పంపవలెను.

కర్ణాటక రాష్ట్రపు బెంగుళూరు జిల్లా శాడగోడి (పోస్టు) 'బృందావనము'లోని 'ప్రజ్ఞా బృందావన్', ముద్రణాలయమునందు కె. కె. అప్పయ్య గారిచే సెంట్రల్ ట్రస్ట్ తరుపున ప్రచురింప బడినది.

M.O. ద్వారా పైకమును పంపించువారు కూడను లోనే కావలసిన పుస్తకముల వివరములను తెలియ జేయవలెను.

6. పత్రికకు గాని పుస్తకములకు గాని పైకమును పంపించువారు తమ చెక్కులను డ్రాఫ్టులను, పోస్ట్లో ఆర్డర్లను, మనియార్డర్లను "సనాతన సారథి", ప్రశాంతినిలయం (పోస్టు.) అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, అను చిరునామాకు పంపవలెను. చెక్కులు పంపేవారు, 01-5012 (బ్యాంకి ఖర్చులను కూడా కలిపి) మొత్తమును పంపవలెను. పత్రిక గాని, లేక పుస్తకములు గాని చెక్కు పైకము వసూలైన తరువాతనే పంపించబడును.

7. శత్రు ప్రత్యుత్తరములు "మేనేజరు, సనాతన సారథి, ప్రశాంతినిలయం పోస్టు, అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్" అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను. అట్లు వ్రాయు శత్రుత్వములలో తమ చందానెంబరును లేక బుక్ ఆర్డరు నెంబరును, వ్రాయని యెడల జవాబు లిచ్చుటకు అలస్యమగును.

8. పోస్టుద్వారా ఫోటోలు పంపబడవు.

### —: శ్రీవారి కార్యక్రమములు:—

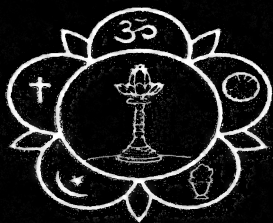
బాబావారు ప్రశాంతినిలయము నందున్నారా అని తెలిసికొన గోరు భక్తులు ఎడిటర్, 'సనాతన సారథి' ప్రశాంతి నిలయము (పోస్టు.) పెనుకొండ తాలూకా అనంతపురం జిల్లా అనే విలాసమునకు రిప్లయకార్డుగానీ రిప్లయ పెయిడ్ టెలిగ్రాంగాని పంపితే, లేదా కొత్త చెబుపు 30 P.C.O. ఫోన్ చేసితే తెలుపగలము.

ముద్రింపబడి బి.వి. రాజారెడ్డిగారిచే శ్రీ సత్యసాయి యెడిటర్: యన్. కస్తూరి, యం. యె., బి. యల్



భగ భగమని మండే మంటలో పడవేసి, గట్టిగా  
విసరినప్పుడే, బొగ్గు ముక్క కాలి వేడెక్కి మంటయొక్క  
వర్ణమును తీసుకుంటుంది, ఆ మంటే పరమాత్మ,  
బొగ్గుముక్క జీవి, విసరుటే సాధన.

— చా చా



సాక్షాత్

సాక్షాత్

|                                                 |      |     |
|-------------------------------------------------|------|-----|
| రామకథా రస వాహిని (55) : భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా | .... | 161 |
| విద్యాద్వైతారా ! శ్రీవారి దివ్యబోధ              | .... | 166 |
| “శుభకర” : శలివేల సుబ్బరాయుడు                    | .... | 169 |
| “సాయి వంచదశీ” : సూర్యనాథ సువేది                 | .... | 170 |
| వాక్య విభూతి : కృష్ణమూర్తి                      | .... | 172 |
| మార్గదర్శకులు : శ్రీవారి దివ్యబోధ               | .... | 175 |
| “అయితే బాబా” ! డా॥ హరిపాద చక్రవర్తి             | .... | 176 |
| నడవండి ముందుకు : (సం)                           | .... | 177 |
| భగవదనుగ్రహము : (సం)                             | .... | 180 |
| ప్రేమభాష : శ్రీవారి దివ్యబోధ                    | .... | 183 |
| సుఖినో భవంతు : గుడ్లపూర్ణిమ సందేశము             | .... | 186 |
| కస్తూరి తిలకం : మూలా పెరన్న శాస్త్రి            | .... | 190 |
| పుస్తకసూచి                                      | .... | 191 |







## రామకథా

## రసవాహిని

భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా

55

భరతుని ప్రార్థన

ఆరవ దినం ప్రాతః కాలమున స్నాన సంక్రమించి సమష్టించి, శత్రుమునితో పరివారముతో భరతుడు సమావేశమై, రాముని ముఖలక్షణములను గమనించుచు, దిగ్గున లేచి నిలువబడి, ధైర్యము నవలంబించి దండప్రణామమును చేసి చేతులను జోడించుకొని భరతుడు ఇట్లు పెన్న వింటెను. 'హే ఈశ్వరకుమార ఓలకా! అన్ని విధముల మీరు నా కోరికలు నెరవేర్చితిరి. నా నిమిత్తమై మీరు సకల దుఃఖములు బడుచుంటిరి, సకల కష్టములు ఎదురున్నార, ఓ నాథా; మీ అజ్ఞను దయచేయుచు, పదునాలుగు సంవత్సరముల వరకు మీ ఆగమనమును నిరీక్షించుచు నేను నగరములో క్రి సేవ చేయువాడను, అవధి దాటిన తరువాత మీ చరణార వింధములను

దర్శించుటకు మార్గము చూపుము. ఈ పదునాలుగు సంవత్సరముల వరకు నా కే విధమున ధైర్యము నిలిచియుండునో బోధింపుడు.

రామా; మీ పురజనులు, మీ కుటుంబము, ప్రజలు, అత్యంత సరసులు, పరమ పవిత్రులు, బ్రాహ్మణులు, వండితులు, మీ యందు బద్ధానురగులైయుందురు. ఈ సంసార దుఃఖములను, తాపములను మీ నిమిత్తమై భరించువాడ. మీ పరోక్షమున పరమపదమైనను నాకు వ్యర్థము. మీ సేవకల మనోభిప్రాయములు, వారి భావములు, వారి కోరికలు మీకు విశదము. ఈభయ లోకములలోను మీరే నన్ను నిర్వహించగలరు. ఇదియే నాకు గల మనోధైర్యము, అందుచేత నా కి దుఃఖమంతయూ తృణప్రాయముగా కనబడును, ఇంతవరకూ నా దుఃఖమును పట్టులక

నా తలకు తగనట్లు ప్రసంగించితిని. నా లోపా లోపములను క్షమించి పెనుదీయక తగినట్లు నన్ను శిక్షింపుము అని భరతుడు చెప్పిన విన్నవములను సభికులు విని హర్షించి, అమో దించి అతనిని కొనియాడిరి. నీరములనుండి క్షీర మును విభజించు హంసవలె అతడు సత్యము సనత్యమునుండి విభజించి చెప్పెను.

శ్రీరాముని హితవశములు

నిర్మలాంతఃకరణముతో భరతుడు చెప్పిన మాటలు దీనబంధువు రాముడు విని దేశకాల సమయానుసారముగ అతనితో ఇట్లు చెప్పెను. తమ్ముడా, భరతా, గృహములో వున్న నీ యొక్కయు, వనములోయున్న మా యొక్కయు, సకల జన యోగక్షేమమును చూచుకొనువారు యెవరో వారు చూచుకొనుచుందురు. లోకకీర్తిగా గురువులైన వశిష్టలవారును, జనక చక్రవర్తులును నీకు తోడుగా వుండురు. స్వప్నమందైననూ నీకును, నాకునూ కష్టములన్నవి కనుపించుటకు వీలు లేదు, కనుపించవు కూడను. మన తండ్రి గారి ఆజ్ఞను పరిపాలించుటయే పరమ పురుషార్థము, సర్వశ్రేయోదాయకము, శాశ్వత కీర్తి ప్రదాయకము, పేదసమ్మతము. ఎవరు గురు వాజ్ఞను, తండ్రి ఆజ్ఞను, తల్లి ఆజ్ఞను మన్నించి సన్మార్గమున సంవరించెదరో వారి పాదములు తప్ప వ్యర్థమున పడవు.

ఈ సత్యమును గుర్తించి దుఃఖమును దూరము త్రోసి ఆనందముతో నీతినిజ్ఞాసుతుల తోడ, పదునాలుగు సంవత్సరములు, రాజ్యమును నడుపుము. రాజు ముఖము వలె నుండవలెను ;

భోజనపానములు ముఖము చేయును. సకలాంగముల నది యధా విధిగ వృష్టిచేయును. అటులనే రాజులద్వారా రాజ్యాంగములకు వృష్టిపడును. సకల మనోరథములు మనసులో నిమిడి యున్నట్లు, సకల రాజభర్తృములును రాజు సీతులును రాజులలో దాగియుండును. ఈ ప్రకార మనేక విధముల రాముడు తమ్మునకు బోధించెను.

కానీ మనసు నిలుచుటకు ఆధారములేక పోవుటచేత, భరతుని మనస్సునకు శాంతిలేక పోయెను. శ్రీరామునియందు గల ప్రేమకు వశ్యులై మంత్రులును గురువులును, తల్లులును, పండిత పాదులును, భరతుని వలె యేకాభిప్రాయులై సంకల్పించి యూరకుడిరి. అప్పుడు రామ ప్రభువు కటాక్షించి తన పాదుకలను తీసి భరతున దిచ్చెను.

పవిత్ర పాదుకలు

సాదరముగ భరతుడు పవిత్ర పాదుకలను తనహస్తములతో ధీనుకొని శిరస్సుపై ధరించెను. రెండు నేత్రములనుండి గంగా యమునలవలె ఆనంద జలము ప్రవాహముగా కారబోడగెను. భరతుని నోట మాట రాలేక పోయెను. ఇవి కరుణాసముద్రుడు ధరించిన పాదుకలు కావు, సకల జనుల ప్రాణములు రక్షించు రక్షలు, భరతుని స్నేహరత్నమును కాపాడునట్టి సంపుటము, రఘుకులమును రక్షించు రెండు కవాటములు, ఇవి సుకర్మలు చేయునట్టి రెండు హస్తములు, ఇవే లోక నేత్రములు, ఈ రెండు పాదుకలు మన వెంట చచ్చు సీతారాముల చిహ్నము.

ములు, అని వర్ణించుచూ గంతులు వేయుచున్న భరతుని అనందమును యెవ్వడన్ను కర్ణింప లేకపోయిరి.

అందరూ చకపరి రామ పాదుకలకు నమస్కరించి, రాముని అనుగ్రహమును కొనియాడిరి. అంత రాములకు నమస్కరించి ప్రయాణమునకు సెలవివ్వమని ప్రార్థించిరి. రాముడు భరతుని తృప్తికి మెచ్చి చకపరి ప్రేమతో భరతుని గట్టిగ కొగిలించుకొని తలనిమిరి విజయభవ అని అశీర్వాదించెను. శత్రుఘ్నుడు నమస్కరించెను. అతనిని రాములు కొగిలించుకొని అతనికి చెప్ప వలసిన ధర్మసూత్రములను తెలిపి, భరతుని రాములుగా భావించి తోడుగా యుండి రాజ్య కల్యాణమునకు తగిన రీతి గా విందుమని తెలిపెను. అంత భరత శత్రుఘ్నులు లక్ష్మణుని కొగిలించుకొని నీ భాగ్యమే భాగ్యము, నీ యంతటి అదృష్టవంతుడే లోకముననూ వుండ దని లక్ష్మణుని కొనియాడి అతనినుండి సెలవును తీసుకొనిరి.

అంత లక్ష్మణుడు భరతశత్రుఘ్నులను చెంత చేర్చి రామచంద్రుని పాదుకలు సకల మంగళములకు మూలములు, కాన అట్టి భాగ్యమును అందుకున్న మీకంటే ధన్యులు మరొకరుండరని, అట్టి భాగ్యమును భద్రముగా కాపాడుకొనుటే, మీ కర్తవ్యమని హెచ్చరించెను.

తదుపరి భరతశత్రుఘ్నులు సీతాదేవి దగ్గరకు వెళ్లి ఆమె పాదములపై బడి దుఃఖమును భరించలేక బోరున యేడ్చిరి.

ఆమె వారలను అనేక విధముల నోదార్చి రామ రక్షకంటే పేరొకటున్నదా లోకమున నా

యనలా! మీరు ధన్యులు, ఈ పదునాలుగు సంవత్సరములు పదునాలుగు నిమిషముల వలె అతి శీఘ్రముగా జరిగిపోయి. రామ ఆగమనముతో రాజ్యము కళ కిళ, కిల కిల లాడును. ఓపికతో లామాజ్జను జడదాటక మీ అభీష్టములను ఫలసిద్ధి గావించుకొని ఆనందింతురు అని దీవించెను.

జనకమహారాజు

అంత భరతశత్రుఘ్నులు నేరుగా జనక మహారాజు దగ్గరకు వచ్చి వారి పాదములకు నమస్కరించి, ఓ రాజా! మా వై గల దయా ప్రేమానుగ్రహముల చేత, తాము మా తండ్రి మరణవార్తయు, రామచంద్రుని వనవాస వార్తయు, ఎని అయోధ్యకు వచ్చి మా పరిస్థితులను స్వయముగా గుర్తించి, మమ్ములననేక విధముల వోదార్చి, ధైర్యమునకు తగిన సలహాలనందించి, మా అభీష్టమును పురస్కరించుకొని తిరిగి మీరు ఇన్ని శ్రమలకోర్చి మాతో అరణ్యమునకు కూడ నూ దయచేసి, రాములకు విన్నవింప వలసిన విషయములలో మా కెంతయో తోడ్పడి, కడకు మా దుఃఖ పరిహారమునకు తగిన సలహాల నందించి రామానుగ్రహమును పొందునట్టి వ్యక్తులుగ మమ్మ గావించితిరి; మీ కనేక ధన్యవాదముల నర్పించుచున్నాము. ఇంతకంటే మేమేమి చేయగలము, తమ అశీర్వాద బలమే మా కీవాటికింత తృప్తి చేకూర్చెననిరి. భరతశత్రుఘ్నులు, వారి కృతజ్ఞతా పూర్వకమైన వందనములనందుకొన్న జనకుడు ఆ పిల్లలయొక్క ప్రేమ వాక్యములను హృదయపూర్వకముగ అందుకొని, వారల గుణములను తనలో తాను యెంతయో మెచ్చుకొని, వారలను చెంత చేర్చుకొని, శిరస్సు



లను ముద్దాడి నాయనలారా! రామచంద్రుని అజ్ఞానుసారము మీరు మెలగి అతని అనుగ్రహ పాత్రలగుదురు గాక సేనిక్కడనుండియే మిథిలకు వెళ్లుచున్నానని, తన పరివారము తరుపున తానే భరత శతృములను చెత సెలవు పుచ్చుకొని, జనకుడు సహితో, తన పరివారముతో మిథిలకు ప్రయాణమయ్యెను.

సెలవు తీసికొనుట

ఇక మంత్రులు, సామంతులు, ప్రజలు, బ్రాహ్మణులు, ఋషులు, ఒకరి తరువాత ఒకరు సీతా రామలక్ష్మణుల దగ్గర సెలవు తీసుకొని భారమైన హృదయంతో పడువ లేక పడువ లేక అయోధ్యకు తిరిగి వెళ్లుటకు అన్న విధముల సిద్ధమయిరి.

సీతా రాములు తల్లులైన కౌసల్య, సుమిత్రా, కైకేయిల దగ్గరకు వెళ్లి వారలకు సమస్కరించి, వారల విషయమై మీరేమాత్రమునూ పిదారిం చక, మీ మీ కర్తవ్యములను మీరు స్వకమముగా నిర్వహించుచూ, అండియైన దళరథుని ఆభిష్ట ములనునుసరించి ధన్యులగుదురని ప్రార్థించిరి. మేము నిట్టి బాధలకు గురికాక అనందముగా పడునాలుగు సంవత్సరములు పడునాలుగు క్షణ ములు వలే గడిపి, తిరిగి అయోధ్య చేరుకొందు మనియూ, అండిగారి ఆజ్ఞను నెరవేర్చుటే పుత్రుని పరమ లక్ష్యమనియూ ఆ నిమిత్తమై మేము ఈ పవిత్ర వనమున అనందముగా కాలము గడుపుదుమనియూ, తల్లులకు ధైర్యము చెప్పిరి.

కైక

అంత కైకకు నమస్కరించి, తాము అరణ్యమున నివసించుటకు అమె వీ మాత్రమూ కారణము కాదనియూ, అమె మాకు నిరంతరము వూరి నీయుగాలే కాని కీడ్చినన్నినది కాదనియూ అమె మేలును మరుసలేమనియు, మా సమిత్తమై మీ రే మాత్రమూ విదారింపక భరతునికి తోడుగా ధైర్యము తెలుపుతూ అతనిని చక్కగ కాపాడుకొనుచుండ వలెననియూ, యెదో ఉడుకు రక్తముతో, తండ్రి మరణమును, నా వియోగము ను భరింపలేక తల్లియైన మిమ్ములను అనేక విధ ముల తూలనాడిరాదనియూ, అది భరతుని తప్పగా భావించక, అతని క్షమించవలసిన దనియూ సీతారాములు కైకను పేరుకొనిరి.

ఇట్టి పవిత్ర పదనములనుచున్న రాముని ముఖమును కైక సిగ్గుతో చూడలేక పోయినది. ఇంతటి వికార భావమును పవిత్ర హృదయ మును గల ఇంగురు వంటి నా రాముని నేనింతగా బాధ పెడితిని కదా, ఈ భయంకర అరణ్య మున జీవితము గడుపుటకు నేనే కారణము కదా, ఛీ, నేసెంత కిరాతకపు పని గావించితిని.

నిజముగా నేను చేసితిని లేక రామ సంకల్ప మే నన్ని రీతుల అడించెనా? ఏ దెట్లయిననేమి. నేను మాహా పాపిని అని తనలో తాను నిందించు కొని సీతను దగ్గరకు చేర్చి ఆ నాగు చేసిన నా తప్పను క్షమించమని కోరి. తన రెండు హస్త ములు గట్టిగా వట్టి ఇంతటి పవిత్ర వారీమణికి పడరాని పాట్లు కల్పించిన నన్ను మీరు క్షమించుట న్యాయము కాదు అని కైక యెంతో విలసిం

దెను తన తప్పను తాను హృదయపూర్వకముగ తెలిసికొని బాధపడెను.

ఈ విధముగా అందరూ వారి వారి స్థానముల ననుసరించి సీతారామలక్ష్మణుల చెంత సెలవు తీసుకొని వారి వారి రథములందు వారు ఆసీనులైరి. అంత సీతారామలక్ష్మణులు ప్రతి రథము డగ్గర కూ పెట్టి, అందరిని మరొకతూరి చలుకరించి ధైర్యము చెప్పి ఒక్కొక్క రథమునే కదిలించుచూ వచ్చిరి.

వశిష్టులవారు

గురువగు వశిష్టుఁ వారి పాదములకు సీతారామలక్ష్మణులు ననుస్కరించి తమకు తమ ధర్మ

పత్తికి మావలన చాలా శ్రమగలిగెను. ఈ అడవిలో తమ సేవలు చేయవలసినంతగా చేయలేక పోయినందుకు క్షమించమని, వారిక నిలచుటకు సెలవు దయచేయుమని ప్రార్థించిరి. అంతట ఋషి జ్ఞాని అయిన, బ్రహ్మఋషి అనే వశిష్టులవారికి కూడా వారి భక్తి శ్రద్ధలను, ధర్మ మార్గమును వర్ణించుటకు సాధ్యము కాలేక పోయెను. వారిని విడచి ముందుకు పోలేక పోయినారు. ముచ్చటగా ఒక చోట నిలుచుకొని హస్తములు జోడించి కదలిపోవు రథములవారికి ననుస్కరించుచున్న దృశ్యము ఎట్టి కఠిన బండలనైనా కరిగించ గలవన్నట్లు తోచినది, అరుంధతి వశిష్టులవారికి.

(నశేషము)

కర్మ చేతను జ్ఞానంతు కలుగుగాని  
జ్ఞాని యొనరించు కర్మ అజ్ఞానికొరకె ;  
పూజ్యుల రసిన మార్గము పూనిరేని  
ఆత్మ జ్ఞానంబె అలవడు నవనిలోన !

బహుళ విద్యలన్ని పాకశాస్త్రము బోలు  
వంటకములు బోలు భక్తి ఒకటె ;  
వంటకములు వీడి పాకశాస్త్ర మదేల  
ఓనుడు భారతీయ యువకులార :

— బాబా

## విద్యార్థులారా!

నెలదినముల నుండి వేదవాక్యముల యొక్క అంతరార్థమును, భారతీయ సంస్కృతియొక్క మహత్వమును మీకు వివరించాను. మన తాత్విక మరియు పారమార్థిక జీవనములకు వేదమే ప్రమాణమని ఈ వివార్థి దశలోనే మీరు గుర్తించడము ఆత్యవసరము. వేదమంత్రముల, వేదములోని దేవతల, వేదమందలి స్తోత్రముల అంతరార్థమును గుర్తించిన, జీవితమందు వికాసము, శాంతి, భద్రతలు చేకూరును. ఆనందమును కోరేది, దాని కొరకు ప్రాకటాడేది, అన్ని జీవులకూ సహజమే. అయితే, భౌతిక వృత్తులలో శాశ్వతానందము లేదని గుర్తించటము కూడ అవసరమే. అది బయట పదార్థములలో లేదు; హృదయ స్థానమందే వున్నది.

హృదయానందము నందించ లేని, మనస్సునందు శాంతిని నెలకొల్పలేని దైవత్వమును గుర్తించలేని విద్య నిజమైన విద్యకాదు. విద్యవలన ఉన్నతా దర్శములు, హృదయ వికాసము, జ్ఞానజ్యోతియొక్క ప్రకాశము, ఇవన్నీ అభివృద్ధి కావలెను. ఈ నాడు, బ్రతుకు నిమిత్తమైన విద్యను మాత్రమే అందించుచున్నాడు; అది వట్టి కూటి విద్య. ఈ విద్యను సంవత్సరాల కొద్ది అభ్యసించక, దీనికోసము ధనవ్యయము కాలవ్యయము చేయకనే, విద్యార్థిని అనే పేరుకు అర్హులైన వారెంతోమంది బ్రతుకుట లేదా? ఆనందమునందుకోవటము లేదా? కాబట్టి, ఇది కాదు విద్య. తాత్విక విషయములలో న్యాయాన్వయ పరిశీలన

సలిపి, పాఠభితి దైవప్రీతితో జీవించుట వినయ విధేయతలను పాటించుట, విజ్ఞానమును వికసించు జేయుట, మాతాపితరుల సేవలో సదా నిరతులైయుండుట, తమ కుటుంబము, గ్రామము, దేశము భాష వీటికి సేవ చేయుటలో తమ శక్తిసామర్థ్యము అన్నిటిని వినియోగించుట — ఇట్టి ప్రయోజనముల కనుకూ లించని విద్య, దాని నభ్యసించిన దొరకే డిగ్రీలు, పట్టి తల భాదమే కాని వేరు కాదు, ఇట్టి విద్యా పద్ధతుల వలననే, దేశమందెక్కడ చూచినా అన్యాయ అక్రమములు పేరుచున్నవి. విద్యావంతులలోనే ఈ నాడు స్వార్థము, ఆడుబరము, ఆహంకారము, అవి నీతి కనుపించుచున్నవి; వారివలన దేశమునకు కల్యాణము లేదు, శ్రేయము లేదు. విద్యాభివృద్ధి వలన విశాల భావము చేకూరవలెను: విజ్ఞానము పెరిగే కొద్ది వినయము కూడ పెరుగవలెను. ఎట్టి సమయమునందు కానీ, ఏ వ్యక్తికి కానీ, కష్ట నష్టములు సంభవించినపుడు, సేవ చేయుటకు ఉత్సాహముతో సంసిద్ధులుగా నిలువవలెను. అయితే, బలహీనులను పరిహసించెడి, మాతాపితరులకు సేవ చేయక, తమ చెడు నడవడికచే దుర్గుణ దుశ్చైష్టల వలన వారిని యేడ్చించిన కొడుకు, లోకమును మాత్రమే రీతిగా ఉద్ధరింపగలడు?

పవిత్రతాత్మ స్వరూపులైన విద్యార్థులారా! మీరు అట్టి హీన దశలోనికి రాక, భారతీయ సంస్కృతి యొక్క కీర్తిని స్మరించి భారతదేశము యొక్క సౌభా

గృము. సౌశీల్యములను నిలబెట్టి, మనోవాక్యాయము లచే అన్ని విధాల బాహ్యసుఖముల నాశించక, సోమరి పోతులు కాక, కష్ట జీవులుగా జీవించుటకు ప్రయత్నించండి. శ్రమపడి కష్టముల కోర్చుకొని వనులు చేయుటకు ముందంజ వేయకున్న దేశము త్వరలోనే జీణించును.

విశ్వమచే కర్మాగారమందు వ్యక్తి ఒక పరిముట్టు. ఈ పెద్ద మెషీనులో ఒక పిన్ లేక ఒక చిన్న నట్ మాత్రమే అయిననూ, తన పాటిలో కర్తవ్యమును చక్కగా వంపన లేక నిర్వర్తించుటకు ప్రతి వ్యక్తి శ్రద్ధ వహించవలెను. వెనుకంజ వేసినట్లయిన నీకు నీవే భ్రష్టుడవు ! దేశమున కపకారము చేసినవాడవు !

భారతీయ సంస్కృతి సోహం తత్త్వముపై ఆధార పడియున్నది ; సోమరి తత్త్వముపై కాదు ! నిజమైన విశ్రాంతి కావలెనన్న నిరంతరము కర్మలు చేయవలెను. అదే నిజమైన రెస్టు ! సోమరితనముతో రస్టు(తుప్పు) పెరుగును, అంతే. శరీరమును శ్రమ పెట్టక పోతే నిద్రాదు ; నిద్ర లేనివాడు క్షుద్రమ పంచు కుంటాడు ; పిచ్చి పిచ్చి ప్రానులు వేస్తూవుంటాడు. యుక్తులైన మీరు బాగా శ్రమపడి, మీ మిశ్రండ్లు గ్రామములు సమాజము దేశము వీటి పట్ల మీ మీ కర్తవ్యములను గుర్తించి ఆదర్శవంతమైన జీవితములను గడుపవలెను.

ప్రాచీన కాలపు వేదవిదులు ఎన్నో శ్రమలకోర్చి, సత్కర్మలు సదాచారములు ఆచరించుతూ సర్వేశ్వర చింతలో మునిగి, తోటి మానవులను సంతోషపరచుటకు పూనుకొనిరి. ఈ నాటి విద్యలు బోధించే ఉపాయముల వుపదేశముల వలన నిత్య జీవితములో శాంతి భద్రతలు లభించవు. అ నాటి విద్యకు స్వాధ్యాయ

మని పేరు. స్వ - తనకొరకు, అధ్యయనం = చదవు; అంటే, పరమ పురుషార్థమును అందుకోవటము, బ్రహ్మప్రాప్తిని పొందటము, అదే పరమలక్ష్యము. నేడు, ఈ ప్రాప్తిపై ఘనమైన అవిశ్వాసము పెరిగి, స్వాధ్యయ, యశస్సు, ధనము, వీటిపై దృష్టి నిలచినది. వేదవిదుల కర్తవ్య లక్ష్యము, ఆత్మ ప్రాప్తి ఒకటే !

మానవ జీవిత కాలమును వసు - రుద్ర - ఆదిత్య అనే 3 భాగములుగా వేదవిదులు విభజించినారు.

మొదటి భాగమందు, కర్మనిష్ఠుడుగా వుంటాడు, తరువాత, ఉపాసనాస్థానము : స్వాధ్యాయము సాధనలో నెరతుడై ప్రేమతత్వము ననుసరించి అనుభవించి అనందిస్తాడు. మూడవ ఆదిత్య భాగమందు, జ్ఞాననిష్ఠుడై వరమపదవి నందకొంటాడు. ఆదిత్యభాగమునకు భారత అధిదేవత ; రుద్రభాగమునకు సరస్వతి అధిదేవత ; వసుభాగమునకు ఇంద్రదేవత అధిష్ఠానము.

ఈ రీతిగా జీవనమునే కర్మ భక్తి జ్ఞానమార్గము లందు ఒక పెద్ద తీర్థయాత్రగా మార్చి సాఫల్య పరచుకొనుట భారతీయుల ఆదర్శము. ఆ నాటి భారతీయులు సర్వమును త్యాగము చేసి, అవాగ్మానస గోచరమైన దివ్యానుభూతులనందు కొనిరి. ఈ నాడు తెల్లవారి కోరిక మధ్యాహ్నముండదు ; మధ్యాహ్నము వచ్చిన కోరిక సాయంత్రము వరకు ఉండదు. తలంచినది ఫలించినా, భక్తి ! కోరిక శిథిలమైన, అవిశ్వాసము ! ఆశయము నెరవేరిన, నెరవేరకపోయిన, భక్తిభావము ఒకే స్థితిలోనే నిలువవలెను. దానికే అనవ్యభక్తి, స్రోత్యభక్తి, సాయజ్యమును అందించే భక్తి, ఆ విఫలమందే ఫలమన్నదని దృఢము చేసుకోవలెను.

ఒక వ్యక్తి తన్ను గొప్ప భక్తుడు అని ప్రపంచము నర్థించవలెనని అడంబర ప్రవర్తనలు చేయుచూ దినము ఆ పూరులోని దేవాలయమునందు బ్రహ్మముహూర్త మునకు సరిగ్గా కూర్చొని, కన్నులు మూసుకొని జపము చేయుచూ 10 గంటల వరకూ లేచేవాడు కాదు. పాపము, ఆ పూజారి ఇంటికి వెళ్ళుటకు వీస పలన నిత్యమూ అలస్యమగుచుండెను. వానిని లేపటమా ? ధ్యానములో మునిగిరాడు. ఇంటిలో ఎన్నో కర్తవ్యము లున్నాయి. కడకు, ఈయన ఇట్లు గండిల తరబడి కూర్చుంటాడంటే, దీనిలో యెదో ఒక రహస్యముండ వలెనని ఊహించాడు. యదార్థమును గుర్తించవలెనని, ఒక దినము ఆ పూజారి దేవుని విగ్రహము వెనుక కూర్చొని, “భక్తా ! నీ జవతనములకు నీ భక్తి ప్ర పక్తులకు చాలా మెచ్చిగాను ! నీ ప్రాణమును నేను నాలో ఇప్పుడే లీరము చేసుకొని నీకు మోక్ష బిక్ష సందిస్తాను ” అని గట్టిగా పలికినాడు. ఆ మాట లను విన్న తక్షణమే, వాడు లేచి పక్షగెత్తినాడు !

మానవుల భక్తి ప్రపక్తులు ఇట్టిదే. గమ్యమును చేరవలెను, ఐక్యత పొందవలెను, అనే లక్ష్యము దృఢము కావలెను ; దానికి సిద్ధము కావలెను. దైవ మును మరువక యెప్పటికప్పుడకే సిద్ధముగానుండ వలెను.

భగవన్నామమును 10 పర్యాయములు, 25 100 పర్యాయములు పఠించుటకు వెనుకజ్జ వేయు చున్నారు. అవసరమైన పలుకలలో వాక్కులను నిరుపయోగము చేయుచున్నారు. పాతకాలపు సంస్కృ తిలో పెరిగిన ఒక తండ్రి తన కొడుకును, “అబ్బాయి ! దినము గాయత్రి మంత్రమును శ్రద్ధతో 108 పర్యా యములు జపించు ” అని కోరుతూ, నిర్బంధించినాడు. దానికి నమ్మితింది, ఆ అబ్బాయి పవిత్ర గాయత్రిని

ఒక పర్యాయము చక్కగా పూర్తిగా ఉచ్చరించి, తరువాత, 107 పర్యాయములు దానినే ఆవర్తించక, కేవలము డిటో, డిటో డిటో అన్నాడు. పైవెప్పిన దాన్నే మరి మరి యెండికు చెప్పాలి, అని వాదించి నాడు. “నా తల్లవాత ! ఎటువంటి కుమారుడు పుట్టినాడురా ! ” అని ఆ తండ్రి చాలా బాధపడినాడు.

తరువాత, అబ్బాయి కాలేజీలో చేరి, తల్లిగా చదివి పిదోములలోని విద్యా సంస్థలతో పరివృత్తమారాలు పెట్టుకొని, అక్కడ సీటు దొరికించుకొన్నాడు తక్కడికి అనందమూ చింతా ఏక కాలమునందు వచ్చినవి. విమానము నెక్కేముందు కుమారుడు ఒక దివి దేవాల యమునకు తీసుకొని వెళ్లి “ సద్వృద్ధి నద్దణము, సదాచార సత్సంప్రదాయములతో అరిగి భారతభూమికి రప్పించుకోవమ్మ ” అని ప్రార్థించమని చెప్పినాడు. తండ్రి ఒత్తిడికి కాదనలేక ఆ రీతిగానే కుమారుడు ఎదుకున్నాడు. లింగస్థము లేక పోయినా, తండ్రి మాటలను సరిచి, ఆయన బుద్ధులు తీసుకొని, బయలు దేవతామని అబ్బాయియొక్క ఆశురత !

అమేరికాలో దొన వ్యర్థి గొన్ని నెలలలో తెలుగు భాషను సంపూర్ణముగా అంత్యము చేసి ఆ దేశ భాష ఆ దేశ సంస్కృతియొక్క వామోహములో పడినాడు. రెండు సంవత్సరముల తరువాత, మన దేశానికి మళ్లి నపుడు, గంపెదాశతో తండ్రి విమానాశయమునకు వెళ్లాడు. విమానమునుంచి దిగిన తక్షణమే, అతడు తండ్రితో ఇంగ్లీషులోనే మాట్లాడినాడు ! ఏమిటయ్యా నాకు తెలియని భాషలో మాట్లాడ తున్నావే, అంటే, నేను తెలుగు మరచిపోయానన్నాడ ! మాతాపితల నైనా మరచకుండా వచ్చావే, అని కోపము కక్కుచూ, కుమారుని ఆదే చేవాలయమునకు తీసుకొని వెళ్లాడు. అయితే మన వ్యత్యమునకే మనీషాసినట్లు వాడు

బూట్లను తీయనని మొండి కెత్తినాడు. కొంత సీపు బ్రతిమాలిన తరువాత, వాటిని తీసి, లోనికి ప్రవేశించి, దేవీ విగ్రహమును చూచి, “హౌ డూ యు డూ మమ్మి !” అని ఇంగ్లీషు పలుకుచూ, ‘పేక్ హ్యాండ్’ ఇవ్వటానికి పోయినాడు. అబ్బాయికి ఏదో పిచ్చి పట్టినది అని నిర్ణయించుకొని, తండ్రిగారు దేవసన్నిధి అయిననూ పరవాలేదని రెండు దెబ్బలు తగిలించినాడు.

ఈ నాటి యునకులు ఈ రకముగా మాతృదేశమున మాతృభాషను మాతాపితరులను అవిధేయతతో అనాదరించి భారతీయ సంస్కృతిని అవమాన పరచుచున్నారు. ఆ నాటి తండ్రి, కుమారుని ప్రవర్తనకు కోపించి, ఖండించినాడు. అయితే, ఈ నాడు చాలా మంది తండ్రులు దానినే మెచ్చి, కొనియాడుచున్నారు ! భారతీయ సంస్కృతియొక్క తత్వములను తల్లితండ్రులు కూడ నేర్చుకోవలయు అత్యవసరము, ఉపాధ్యాయులు కూడ సక్రమమైన మార్గములనవలంబించవలెను. విద్యార్థులు ఈ నాడు చెడినందుకు,

తల్లి తండ్రులు, ఉపాధ్యాయులు, పెద్దలు, వీరే మూల కారణము. ‘టాంకు’ లో మంచి నీరుంటే ‘టాప్’లో మంచి నీరు వస్తుంది. టాంకైన పెద్దలలో దుర్గుణములే నిండియుండిన, టాప్‌లో కూడ అవే వస్తును. అందరూ దేశ సంస్కృతిని అర్థము చేసుకోవలెను ; భాషా తత్వమును కాపాడవలెను ; తల్లితండ్రుల గౌరవ మర్యాదలను నిలబెట్టవలెను ; సమాజ క్షేమమును లక్ష్యమందుచుకోవలెను. బాధ్యతను చేపట్టవలెను. అప్పుడే, అశాంతిని రూపు మాపి, అన్యాయమును చక్కపరచుటకు వీలగును.

మీ యందరికి స్వామిపైన ప్రేమ ఉన్నది, సరే అయితే, స్వామికి నా పైన ప్రేమయున్నదా ? వారి ప్రేమను సంపాదించుట యెట్లు ? — ఈ రీతిగ యోచించాలి. పద్మణిమ, సదాచారము, సత్ప్రవర్తన, సత్ప్రవర్తన, వీటిని అభివృద్ధి చేసిన చాలు. నేను వేరే ప్రేమను కోరను. వాటినే గుర్తించి ఆదరించి జీవిత భద్రతను నేనే అందిస్తాను.

శ్రీ వారి దివ్యబోధ, 17 - 6 - 74

### శుభకర

క || స్పందించెను నా హృదయము  
చిందించెను బాష్పధార, శ్రీ సాయప్రభా !  
అందాలు చిందు నినుగని  
సుందరపదనారవింద ! శుభకర ! సాయీ !

కం|| వెన్నను కడుపార తినగ  
వెన్నగ హృదిమెత్తనయ్యె, విశ్వంభర ! నీ  
కన్ననుదయగలవాడిల  
కన్నయ్యా ! లేడు వెదుక కారుణ్యనిధి !

కం|| కోరను నిను భాగ్యములను  
కోరను నిను నిన్ను మరచ గొప్పగు పదవుల  
కోరెద నిను నీ పదమును  
కోరెదనిన్నెల్లవేళ కూర్మిభజింపన్.

వడిగొని తిరిగెడు జీవిత  
సుడిగుండములోనఁ జిక్కి స్రుక్కుచునుంటిన్  
విడిపించు నీడు మెత్తని  
యదుగులు నా హృదిని నిల్పు మాత్యారామ

వలివెల సుబ్బరాముడు

## సా యి ప ఇచ్చ ద శీ

1. కరీశం వరదం సౌమ్యం ముదితాస్యం దయాన్తవమ్!  
భక్తానాం విఘ్నహరారం వందే సాయిగణాధిపమ్॥
2. దేవదేవం మహాదేవమా శుతోషం కృపాకరమ్!  
తైలాసవాసినం నిత్యం వందేహం సాయిశంకరమ్॥
3. అయోధ్యాజానకినాథం దణ్డకారణ్యచారిణమ్!  
వాల్మీకికోకిలైర్గీతం సాయిరామం భజామ్యహమ్
4. భక్తాన్ పుత్రవదాలోక్య ప్రసన్నాం జగదంబికామ్!  
దుర్గాం విశంభరీం దేవీం వందే సాయీశ్చరీం సదా॥
5. మధురాద్వారకాధీశం సుదామ్నః సహపాతినమ్  
గోపగోపీసఖం కృష్ణం సాయిశ్యామం భజామ్యహమ్
6. అజ్ఞానజం తమో ఘ్నంతీం దిశంతీం వచనామృతమ్  
దివ్యజ్ఞానం దాపయంతీం వందే సాయి సరస్వతీమ్
7. ప్రశాన్తినిలయావాసం పుట్టపర్తిపురీశ్వరమ్!  
షెరడిసాయిరూపం త్వాం వందేహం సత్యసాయిసమ్॥
8. అటన్ చిత్రావతీ తీరే కల్పయన్ కల్పపాదపమ్!  
చారయన్ కృష్ణవద్దాపః సాయిగోప! నమోస్తుతే॥
9. అన్యాయాశాంతి సంతాస దురాచార నివారణైః  
భువో భారం హర్తుకామం సాయిరామం సదా భజే॥

10. అధ్యాత్మనాదగాంభీర్యం బోధయంతం జనే జనే  
నయంతం తమసో జ్యోతిః సత్యసాయిసమర్చయే ||
11. స్వభక్త హృదియావాసం భక్తసంకట హరిణం  
భక్తానాం శంకరం దేవం భజేహం సత్యనాయనం ||
12. యే రోగా భిషజోవర్త్యర్ప శక్త్యా ఉపచారితుం  
యత్కృపాతః క్షణే శాంతాస్తవందే భిషజౌ గురుం ||
13. యదిచ్ఛామా తతోమూల్యం రత్నం చోత్పద్యతే క్షణాత్  
యః సర్వజ్ఞస్త్రికాలజ్ఞస్తస్మై లీలాత్మనే నమః ||
14. ప్రపాచ్యదర్శనసత్తార్థం పుండరాక్షస నివాసినం  
శివశక్తిస్వరూపాయ సాయిబాబాత్మనే నమః ||
15. సత్య ప్రేమ దయా శాంతి శివ సుందర విగ్రహమ్ ।  
సత్యనారాయణం వందే వందే వందే పునః పునః ||

ఖట్వండు  
నేపాళదేశము

లేఖక :  
సూర్యనాథ సువేదీ

తనకు తెలుసునంచు తత్త్వంబు సర్వంబు  
విరచిగరాదు విబుధుడెపుడు  
తెలిసికొన్నదంత ఆచరించుట చాలు  
నీతిమార్గములు నిత్యవిధులు.

బాబా



## వాక్య విభూతి

సత్యసాయి స్వామి వేదాన్ని శాస్త్రాన్ని సమర్థిస్తారు. అయితే వారి బలము శాస్త్రము మాత్రము కాదు; శాస్త్రానికి ఏది బలమో అదే వారి బలము. ఎంతో మంది శాస్త్రనిష్ఠులు మాట్లాడిన తర్వాత వారి ఉపన్యాసాలు ఉపదేశాలు శాస్త్రసముద్రము మీద వెన్నెల వెలుగులాగ మెరుస్తూనే వుంటే, వారి బలము శాస్త్రాని అదెట్లా వుతుంది? వెన్నెలదే అది ఆ వెన్నెలను మనకు మెరిపించేవి వారి వాక్యాలు. బాబా రచించిన గ్రంథాలలో నుంచి యాదాలాభంగా ఎంచితేనే, అచ్చయిన అయిదు వందలు కాక ఇంకొక మూడు వందల దాకా చేరేయి. వీటిలో వారి ఉపన్యాసాలలో కనబడిన పని చెప్పిన గుణములన్నీ వున్నాయి. ఇవి కాక శాస్త్రము చెప్పే సాధన, సంపత్తి కర్మ భక్తి యోగముల జ్ఞానముల వివరణ కూడా వున్నది, స్వామి ప్రత్యేకముగా చెప్పే సత్యధర్మ ప్రేమ శాంతి తత్వాలున్నాయి. అన్నిటిని మించి దేశికాగ్రజులైన బాబాగారి ఆధ్యాత్మిక సంస్కార ప్రబోధము, నది వేగము వలె, అంతటా ముందుకు నెట్టేటట్లు వున్నది. వారు తీసి 'ఇచ్చిన ప్రసాద విభూతి వంటిదే ఈ వాక్య విభూతి. వారి సాన్నిధ్యములో విభూతి చేసే పని, వారి ఉపన్యాసాలలో ఈ వాక్య విభూతి నెరవేరుతుంది.

ఈ వాక్యముల వెలుగును సత్యసాయి మేధా రాజ్య విభూతికి రాజధానిగా స్వీకరించుకోవడము, వారి బోధామృతము మనకు చెజుకు రసపు చూజులుగా,

ఉన్నది ఉన్నట్లుగానే, అందని నష్టమును కొంత భర్తీ చేసుకోవడమే ననిపిస్తుంది నాకు. ఆ నమ్మకము తోనే వాటిని వివరించే యత్నము చేసాను.

‘జీవితముమూడు నాళ్ల ముచ్చట. ఒక రైలెక్కిన వాడు నిద్రపోతన్నా ప్రయాణము చేస్తూనే వుండేటట్లు మనము ఏమీ చెయ్యక పోయినా అయ్యే ప్రమాణము క్షణక్షణానికి తిరుగుతునే వుంటుంది—ఈ స్వల్పమైన ఆయుః ప్రమాణముతోనే దివ్యసుఖమును భవిష్యత్తును చూడవలెను; అందుకు సామర్థ్యము మానవునికన్న దన్నారు. యేది జరిగినా జరగకున్నా చావు అనునది జరుగక తప్పదు; చచ్చువాడు పిడికెడు మట్టి అయినా వెంట తీసుకొని పోడు అన్నారు శ్రీవారు. నీవు ఈ దేహము కాదు; అందరిలోనూ వుండే పరబ్రహ్మమే. అందరిలోనూ నేను నేను అంటూ వుండేదే బ్రహ్మము. ‘మానవునకు అన్నీ తెలియును కాని తానెవరో తెలిసికో లేకున్నాడు, అది తెలిసిన ఇక తెలిసికోగలిగినది వేరొకటుండదు. ఆలాగ సర్వేశ్వరుని పొందు భాగ్యము ఒక మానవునికే తప్ప వేరు ఏ ప్రాణికి లేదు. మానవుడు పుట్టడమన్నది మరి పుట్టకుండా వుండేందుకు, చచ్చేది మరే చావకంటే వుండేందుకు, మానవుడుగా పచ్చావు కనుక మాధవుని సాధించు’ అన్నారు.

‘పరమాత్ముని వదిలి ప్రకృతి వెంట పోతే సర్వ నాశమే సంభవిస్తుంది, పొందివులు కృష్ణపరమాత్ముని కొరవులు వైద్యమును కోరినారు. కృష్ణుని కోరితేనే

జయము' అన్నారు. 'ఎక్కడ చూచినా కనిపించే వన్నియు పరమాత్ముని స్వరూపమే; ఏది విన్నను, అన్నియూ పరమాత్ముని నామమే, ఏది అనుభవించినా అన్ని పరమాత్ముని శక్తులే: మానవ జీవిత లక్ష్యమే దీనిని తెలిసికోవటము. అయినా అహంకారమే ఆత్మ ప్రకాశమును మరుగుపరచుచున్నది. అహంకారము నశించినా అన్ని బాధలు తొలగిపోవునన్నారు. మరచిన తన సత్యస్వరూపమును తిరిగి సంపాదించు కొని, మానవుడు సహజానందమును అనుభవించు మార్గమే సాధన మార్గమన్నారు. 'ప్రతి ఒక్క మానవుడూ పరమాత్మ సాక్షాత్కారాన్ని పొందే తీరాలి. కొంత సామర్థ్యమును మన ఘృన కు పరమేశ్వరుడు ప్రసాదించినాడు' 'ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క శక్తి సామర్థ్యాన్ని ఇచ్చినాడు. దానిని సద్వినియోగము చేసుకొనే స్వాతంత్ర్యము వ్యక్తికి ఉన్నది. అ భగవత్ప్రసాదమును పాడు చేయ కూడద'న్నారు.

జీవుడు ఎవ్వడూ జీవుడగానే ఉండిన, ఇంక సాధన (అన్నది) ఎందుకు? జీవుడు - శివుడు, వీరి ఏకత్వమే సత్యము.' అన్ని జన్మములెత్తినా కట్ట కడపటికి జీవబ్రహ్మోక్యము అయ్యేతీరాలి. పిల్లి పిల్ల ఏడు చోటులకు మారితే గాని కన్నుతెరవదట మనిషి అన్ని గర్భవాసములు చేసినా కన్ను తెరవడు; నిజము తెలియకుండా చచ్చిపోతే పునర్జన్మమే గతి. ఈ జన్మములోని మీ అనుభవములన్నియు పోయిన జన్మముల అనుభవాల వల్ల వచ్చినవే? అన్నారు. మీ దుర్గుణాలే మీకు కష్టములు తెచ్చిపెట్టేది, మీరు చేసే మోసాలు అనాచారాలు అసత్యాలు అక్రమాలు ఇంకొకరికి చెందక మీ వెంటనే వస్తాయి అన్నారు. 'కనుక అణాల కన్న గుణాలే ప్రధానము, జన్మ జన్మాంతరముల నుండి యెంతో కృపి చేసి దాటి

వచ్చిన పశు స్థితికి తిరిగి దిగజార రాదు' అన్నారు. 'ఇహలోక జీవితము వంతెనపై ప్రయాణము; ఎవరూ వంతెనపై ఇల్లు కట్టుకోరు,' 'ప్రాపంచిక బంధములు అంటకట్టు తునాయి' అంటారు పొరపాటుగా మనమే అంటకట్టు కంటున్నాము' అన్నారు. మన ట్రాన్సిస్టర్ రేడియో మన చంకలోనే ఉండాలి, కైవల్యము మన ఒడిలో పడాలి అంటే పడునా? అన్నారు చేప ఎల్లప్పుడు నీటిలోనే నిశానించినా, దాని దుర్వారన ఏమైన శుభము చేసికొన్నదా? 'నాలుకతో చేయ నాలుగు పాపములు: అసత్యము, పరదూషణము, చాడీలు చెప్పట, అమితముగా మాట్లాడుట, చేస్తూ పరుల తప్పులు వెతుకుచూ, లోని దేవుని మరచి సర్వాంశకారములు సర్వసేవల దేహాలయము నకే చేసుకుంటూ, భోగమయ జీవితములో మునిగియున్నంత వరకు పరమాత్మ దూరముగానే ఉండు జనన మరణ చక్రములోనే తిరుగుతూ పశుస్థితికి దిగ జారును' అని అన్నారు.

"ప్రాప్తి పై భారము వేసి పూరకుండుటలో ప్రయత్నంలో పమున్నది. తిని మింగు నట్టి కర్మను నీవు ఆచరించక, గుజ్జు నాకు ప్రాప్తి లేదని ఏడ్చుట ఎంత వెట్టితనము?" 'కొండలో పడియున్న బండ భగవంతుని స్వరూపముగ మారి, దేవాలయములో ప్రతిష్ఠింప బడి లక్షల కొలది భక్తుల ఆరాధనకు ఆధారమవుతుండు 201, 310 రూపాయలు విలువగల గడియారము తా ఒక రూపాయి వెలగల ఇసుము నుంచే చేసినారు. ఆ ఇసుపముక్కకు సక్రమ రీతిగ సంస్కారములు జరుపడము వల్ల అది స్థితినుంచి గడియారముగ తయారయినది.' అట్లనే పశుసమాన మయిన మానవుడైనా, సాధన అనే సంస్కారము వల్ల, పశురీతిగా మారును. మానవత్వమును మాధవత్వములో జేర్చు యత్నమే సాధన.

తర్కించి కాలాన్ని మీరు వృథా వ్యయము చేయకండి. రేపు చేయవలెనను సాధన నేడే, నేడు చేయవలసిన సాధన ఇప్పుడే ప్రారంభించవలెను. జీవితము నందు రాగముతో పడితే రోగమే ఆవరించును. సాధనను ఎప్పుడైనా ఏ దినమైనా ప్రారంభము చేయవచ్చు. ఎట్టి స్వభావములనైననూ ఊహలు అభ్యాసముల మార్పువల్ల మార్పుకొనవచ్చును. మీరు చేయు ఏ సాధనయూ నిష్ప్రయోజనమని తలంచవద్దు, ఒక బండ ఇరువదవ సుత్తి దెబ్బకు పగులవచ్చు. అయితే ఆ ఇరువదవ ఏటుకు మాత్రమే బండ పగులలేదు. మొదట వేసిన పందొమ్మిది దెబ్బలు తుది విజయమునకు తోడ్పడినవి. వివేక విచక్షణలతో సాధనను మొదలు పెట్టండి, భగవంతుని ఆనందము మీపై అప్పుడే వెలుగుతుంది. తుప్పు పట్టిన ఇనుమును అయస్కాంతము ఆకర్షించనట్లు, తనలో మాలిగ్యముండిన భగవంతునిపై ఆవేదన పుట్టదు భగవంతునిపై దృఢ నమ్మకముంటే ఆవేదన కలుగుతుంది. భక్తితో పరమాత్ముని తలంచువాడు ఎట్టి ప్రార్థన సంచి తములైనా దాటగలడు. పరమాత్ముని చేరుటకు వారి వారి సాధనా ప్రాప్తి ప్రధానము కాని, వేరే తెగలు అడ్డురావు. ప్రయత్న ప్రార్థనలు లేక, ప్రాప్తి దయా రెండునూ లభించునని కావు. శ్రద్ధ, ఇచ్చి ఉండవలెను గాని కర్తవ్యము నడచుకొనుట కష్టము కాదు. సాధకలలోని ప్రయత్నంలోముఖ్యమైనది కాని దేవునకు పాపులనీ, పుణ్యాలనీ, జ్ఞానానీ, అజ్ఞానాలనీ భేదము లేదు. సాధనతో అన్నియును సమకూరును. యేకాంతములోనే ఉండవలయునని యేమీ లేదు. ఆనేకాంతములో కూడ యేకాంతమును అనుభవించవచ్చు.

భగవంతుని యందు దృష్టిని నిలుపు శక్తి లేక పోయిననూ భగవత్ ప్రేయమైన కర్మలను చేసి ధన్యుడు కాగలడు. ఈశ్వరుడు అందరియందు ఆత్మ స్వరూప

ముతో ఉన్నాడు. ఎవరికి చేసిన సేవ అయినా ఈశ్వరుని సేవయే కదా? కర్తవ్యనిర్వహణమైన మానవ సేవ కూడా భగవత్ పూజయే. మీరు చేసే సత్కర్మలన్నియు మీ సుఖసంతోష సంతృప్తికి కాక భగవంతుని ప్రసన్నుని గావించే నిమిత్తము కావలెను. ఏ పని చేసినా భగవంతునికి ప్రీతి అయ్యేట్లు చేయవలెను, స్వామిని ప్రసన్నుని చేసుకొంటున్న యెన్ని సత్కర్మలాచరించు చున్నాము, యెటువంటి నడవడి నడుచుకొంటున్నాము, అని చూడాలి. నేడే సతేకర్మలను సర్వేశ్వర సేవను ఆచరించాలి; రేపు మీది కాదు.

“చేతనైన పరోపకారము చెయ్యి. రోగుల సేవలు చెయ్యి. సరిసహనముగా వుండేవారికే సేవ చెయ్య లేకపోతే, సర్వేశ్వరునికి ఎట్లు చేస్తారు? దేశసేవ దేవుని సేవయే. అయితే సేవ ప్రతిఫలకు సంఘ గౌరవములకు చేస్తే అది మౌఢ్య సేవ కాజాలదు. దేహజ్ఞప్తితో మానవుడు ఏమి చేసిననూ స్వార్థము కాక తప్పదు. దేహజ్ఞప్తితో నిస్వార్థ సేవ మానవుడు నాటికి చేయలేడు. ఎందుకంటే దేహజ్ఞప్తి వుంటే ఆ సేవాఫలమును గురించిన, చేసిన దానిని గురించిన యోచన ఉంటుంది. అందుకు భగవంతుని బిడ్డలను భావమును స్థిరము చేసికొని, భగవంతుని సర్వ భూతాంతరాత్మగా దృఢపరచుకొని, అతనిపై సంపూర్ణ విశ్వాసము కలిగిన ‘నిస్వార్థ’ సేవ చేయునే కాని అవి లేకప్పుడు ఆహంకారము అడంబరము యెంత త్రోసిననూ అది అవంత యూ కదలదు. పరులయందు పరమాత్మ భావముంచి సర్వ కర్మలు భగవద్దర్శితమనవలెను. అన్ని పనులను భగవంతుని యొక్క పనిగానే భావించాలి. కర్తవ్యకర్మలను భగవత్ప్రీత్యర్థముగా, భగవదాధీనంగా నిర్వహించవలెను. ఈశ్వరార్పణ చేయుట అనగా ఇదియే? ఇవన్నీ స్వామియొక్క వాక్యవిభూతులు.

## మార్గదర్శకులు

శంకరాచార్యుల వారు ప్రకృతి జీవుడు పరమాత్ముడు అంతయూ ఏకత్వముగా ఒక పరమాత్మ తత్వమే కాని వేరు వేరు కాదని నిరూపించినారు. ఒకే పదార్థము, ఒకే యదార్థము మూడుగా కనపించును, అంతే, అని, స్పష్టము చెయుట కొరకు ఒక కొబ్బరి కాయను ఉదాహరణముగా తీసుకొన్నారు. పైన పీచు, లోపల చిప్ప, అంతర్భాగమునందు కొబ్బరి అని ఇవి మూడు కూడనూ ఏక రూపముగా నిలిచిననూ, కాయ ఒకటే. ఇంద్రియ విషయములైన, దృశ్య ప్రపంచము నందున్న, సకల చరాచరములు వస్తువాహనములు అస్తిపాస్తులు అన్నీ, పైనన్న పీచుకు సమానమే. పొంద భౌతికమై, మలమూత్ర మాంసములతో చేరినవయిననూ, దివ్యత్వమున కాధార రూపమైన దేహము, చిప్ప! ఆత్మస్వరూపమై నిర్మలమై పవిత్రమై దాహమును తీర్చే శక్తిగల జల సహితముగానున్న కొబ్బరేపరమాత్మ. మూడూ బ్రహ్మత్వమే అని శంకరుడు వెల్లడించినాడు. ఏకమేవ, రెండు కాదు, లేదు, అన్యతీయం అన్నాడు. సర్వం బ్రహ్మ మయం జగత్, అని ఉపదేశించినాడు. ఇదంతా ఏడవ శతాబ్దములో జరిగినది.

అయితే సామాన్య జనులకు అద్వైత తత్వము సరిగా అర్థము కాలేదు. వారి మనస్సులలో అది కొంత వికలత్యము చెందుచూ వచ్చినది. ఇంద్రియముల బంధనముతో బాధపడే వారికి ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ, తత్వమని, అహంబ్రహ్మాస్మి, అనే మహా వాక్యములు

అర్థం కాలేదు. పదములనుచచ్చరించుట, నేనే బ్రహ్మము అని చెప్పకోనుట సులభము కానీ, అ సాయుజ్య పదవిని గుర్తించి గురినంద కొని అనందం చటుము అతి కష్ట సాధ్యమునది. ఇట్టి వర్ణితులలో భక్తి ప్రపత్తులు క్షీణించుట సంభవమని భయపడి 11 వ శతాబ్దములో రామానుజాచార్యులు విశిష్టాద్వైతమును ప్రబోధించిరి. అద్వైతమునకు వారు కొంత విశిష్టతను కల్పించిరి. జీవుడు బ్రహ్మము యొక్క అంశమని నిరూపించి, సారూప్య స్థానమును అన్ని సాధనల లక్ష్యముగా ప్రబోధించిరి. సాయుజ్య మనిన, నీటిలోనీరు, తైలమందు తైలము, లీనమైనట్లుగా జీవ బ్రహ్మైక్యము కావడము. సారూప్య ప్రాప్తి యందు భక్తి ప్రపత్తుల వలన, జీవుడు అంగాంగ భావముతో, లీనమైననూ కొంత విశిష్టతతో వేరుగా నున్నట్టు వ్యవహరించును, అని బోధించినారు.

తరువాత, 13వ శతాబ్దమందు మధ్వాచార్యులు బయలుదేరి, జీవునికి దేవునికి సాయుజ్యము కాని సారూప్యము కానీ యెన్నడునూ కుదరదని, దానికి వీలు లేదని, ప్రకటించినారు. జగత్తు జీవుడు ఈశ్వరుడు వీటికి శాశ్వతమైన భేదములున్నవని, మానవత్వాన్ని పరిశుద్ధము చేసిన యోగులకు సాలోక్యమే పరమ లక్ష్య ప్రాప్తి అని, ప్రబోధించిరి. దీనివలన, చాలామందికి అధ్యాత్మిక మార్గము ననుసరించి తమ అభిలాషలను పొందుటకు మార్గ మేర్పడినది. ఈ దర్శనమునకు ద్వైత దర్శనమని పేరు.

అయితే, ఇవి మూడూ జగత్ కల్యాణము కొరకు, మానవోద్ధరణ కొరకు బచులుదేరినవే కానీ వేరు కాదు. కాయము కాలము కర్మము వీటిని పఠశుద్ధ పరచి, భావము చిత్తము అంతఃకరణము వీటిని ఉపాసనా మార్గమందు ఉపయోగ పెట్టవలెననడే వారి ఉద్దేశ్యము. కాబట్టి, ఇవి పరస్పర విరుద్ధములు కావు. శంకరులు కూడ ఉపాసనా మార్గమందు ప్రజలకు

ఉత్సాహము నందించి తద్వారా భక్తి ప్రవృత్తుల నభివృద్ధి చేయుటకు దేవతాస్తోత్రముల నెన్నియో రచించిరి. వారు స్థాపించిన పీఠాధిపతులు కూడా దైవాధాన చేయుచు, ప్రజలకు మార్గదర్శకులుగా కర్మమార్గమును అనుసరింపజేసినారు. అద్వైత ప్రబోధకులు ఉపాసనా మార్గము కర్మమార్గములు తోడు నీడగా వుండునని వారి అభిప్రాయము

శ్రీవారి దివ్యబోధ నుండి.

## అయితే—బాబా !

తమతమ రూపములందే రూపముచేసేట్టి  
నిన్ను గంచినవారలు దస్యులు;  
తప పాదాంబుజ దివ్యస్వర్ణమును  
పొందినవారలు ధన్యులు నిక్కము!  
మరి సీవాగమ్యతధారల విసులపిందుగ  
క్రొలినవారల ధన్యత ఎంతో !  
తమతమ బాధల భయములనన్నిటి  
పరిత్యాగములనీ తమకర్పణగావించుక  
శాంత్యానందములను కానుకగా పొంది  
వరసశుభే యైనవారు ధన్యులు కారా!!  
తమ అవతార మర్మమును "మానవం  
తనుమాత్రేతం" బనుర్చితిని గ్రహించిన  
వారల పూర్వపుణ్యఫలమెంతో!

కాని, బాబా ! పుడమిపిగలరెందరో  
సంశయచితులు, శ్రద్ధావాదులు  
అందును దూరదృష్టి లేనట్టివారలు,  
దైవము లేడనువారలు, భిక్షులు,  
దైవము దూరెడివారల, దర్శకులు,  
ఆత్మ సత్యమునె ఆశింపుగొనజాలని  
వారలు గలరెందరో భూమికి భారముగా—  
వారలనాదరమున పిలువవా?

మేలుకొనుటకే దైర్ఘ్యములేనట్టి సైన్య  
జాలములో వారలు చిక్కికొందురా?

వారల 'మహతోభయాత్' నుండి  
కరుణ జూపి దయతో కావగరావా?

డా॥ హరిపాద చక్రవర్తి

## నడవండి ముందుకు !

జులై న్యాయ శాఖలో 'పూర్వం' వివాదములను  
ముఖ్యమంత్రి వేలాది భక్తులు క్రిక్కిరిసి పూర్తిచేసి ఉండగా  
భగవాన్ బాబా వేదికనలంకరించి ఉన్నారు శ్రీవారి  
సమక్షములో మాజీ గోవా గవర్నర్ శ్రీ నకులసేన్  
భక్తులనుద్దేశించి యీ విధముగా ప్రసంగించినారు.

“ఇది ఒక మహత్తర సన్నివేశము. ఈ నాడు  
మనము గురుపూర్ణిమ జరుపుకుంటున్నాము ఇది  
వ్యాసుడు జన్మించిన దినము కూడ. నేడు మనము  
వ్యాసుని కాక, వారిద్వారా భారతదేశ సద్గురు కులము  
నంతా గౌరవించుచున్నాము. భారతదేశమున కొక్కటే  
మతము : అది ప్రేమ మతము. కాబట్టి వ్యాసుడు  
ప్రపంచ మంతటికి గురువు. ప్రపంచము కూడా యీ  
పరిణామ తీర్థాన్ని సమీపించుచున్నది. ఈ  
కారణము పురస్కరించుకొని భగవాన్ శ్రీ సత్య  
సాయిబాబా ఈ ఉత్సవమును జరుపుచున్నారు.  
అందు చేతనే, మనము “గురుప్రసాదం, గురుప్రసాదం  
గురుదేవో మహేశ్వరః, గురు సాక్షాత్ పరబ్రహ్మ,  
తస్మై శ్రీ గురువేనమః ” అని వర్ణించుచున్నాము.

భారత దేశములో జనించిన మహా యోగులలో  
వ్యాసుని స్థానము అత్యున్నతము. వ్యాసుడే కనుక  
మానవాళి అభివృద్ధికి మార్గమును, వారి ప్రవర్తనకు  
నియమ నిబంధనలు నిర్ణయించుచున్నాడు, మన జీవితము  
లే విధముగా ఉండేటట్లు అలోచించుటకే వా శరీరము  
జలదరించుచున్నది.

వైదిక విజ్ఞానములోని వైవిధ్యములన్నింటిని  
వ్యాసుడు సమన్వయము గావించినాడు. పండితులలో  
త్రయవిద్యలో విష్ణుతులైనవారు, చతుర్వేదములను  
సమీక్షించారు, అధర్వ వేదము కూడ సాంప్రదాయకమైన  
పూజనీయమైనదని భావించువారు, దాని కా స్థానము  
లేదు, ఋగ్వేదము, యజుర్వేదము, సామవేదములు  
మూడు మూత్రమే అధికారికమైనవని వాదించువారు,  
ఉన్నారు, వ్యాసుడు ఈ వేద సాహిత్యములో ఉన్న  
స్తోత్రములు మంత్రములు, ప్రోగుచేసి, సరిచూచి,  
పదస్పర సంబంధము కనుగొని, వాటిన్నింటిని నాలుగు  
వేదములుగా విభజించినాడు. అందుచేతనే అతనికి  
వేదవ్యాసుడనే సార్థక నామము లభించినది. వేదముల  
లోని అంతర్భాగములైన జ్ఞానకాండ ఉపనిషత్తుల  
లోని ప్రధానాంశములన్నింటికి, అయా సిద్ధాంతములకు  
ఉన్నత స్థితిని కలిగించి, వాటిన్నింటిని సూక్తీకరించి  
బ్రహ్మసూత్రములుగా సంకలనము గావించిన మహా  
మేధావి వ్యాసమహర్షి.

పరమార్థ తత్వమును సులభముగా అర్థముచేసికొన  
జాలనివారి కొరకు, వ్యాసుడు మహాభారతము, భాగ  
వతములనే భక్తి భరతములైన పురాణములు కూడ  
రచించినాడు. సర్వధర్మ, సత్యవేదాంత సారమైన  
భగవద్గీత మహావారణములో వర్ణించబడినందున,  
వ్యాసుడు మానవాళికే సర్వోత్తమ ఉపదేశితుడైనాడు.

ఈ పుణ్య దినమున మనకిక్కడ, జగద్గురువు, సత్య  
లోక ఓక్షకుడు, అనన్యదైవ భగవాన్ బాబా యొక్క

దిర్ఘ భాగ్యము లభించుట చేత మనమందరము ధన్యులమైనాము భగవాన్ బాబా సర్వశక్తిమంతుడు. సరజ్ఞుడు, అనంత ప్రేమమూర్తి; సత్యమే మానవుని జీవితసారమని బోధించుచున్నారు. బాబా సర్వ జీవులకు జీవనప్రవాత, కర్త, ధర్త, భర్త, బంధువు, సఖుడు ”.

గురుపూర్ణిమ దినమున గురువును పూజించి భక్తితో కొలుచుట విహితకర్మగా భావించబడినది. అందు చేతనే, భారతదేశమునందన్ని దూర ప్రాంతముల వారు. శ్రీలంక, అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణాఫ్రికా ఇంగ్లాండు యూరపు ఖండవాసులు, ఘమారు 15000 మంది భక్త జనులు, నేడిక్కడ సమావేశమైనారు. ఉదయ సమయమున, వీరందరు పూర్ణచంద్రలో బారులు తీర్చి కూర్చొని ఉండగా, బాబా మెల్లగా ఆ పంక్తుల మధ్య సుందర సురుచిర దివ్య మందహాసముతో నడచుచూ వారందరికి లభ్య ప్రసాదముగా పంచి పెట్టి, పాద సమస్కాంముల ననుగ్రహించినారు. భక్తులందరిని తృప్తి పరచునప్పటికి రెండు గంటలకు పెగా పట్టినది

సాయంత్రము ఐదు గంటలకు భక్తులందరు తిరిగి ఆ విశాల సభాస్థలలో సమావేశమైనారు శ్రీ నకుల సెన్ పార్లమెంటుక్క విశిష్టతను గురించి మాట్లాడినారు. ‘బృందావనము’ లోని శ్రీ సత్యసాయి కళాశాల విద్యార్థి కమల్ సహని, పెద్దల ప్రోత్సాహముతో, ఆ కళాశాలయొక్క అధర్మములను గురించి ముచ్చడించినాడు బాబా విద్యార్థులందరికీ అనురాగము కలిగి ఉన్నది వివరంగా భక్తజనుల హృదయములు పులకించి పోయినవి. అతడినిదముగా చెప్పినాడు: ‘నేడు మనకున్న కొరతలలో నగ్గురువుల కొరత ముఖ్యమైనది. భారతీయ యువకుల సుత్సాహ పరచి, ప్రోత్సహించి, వారి ఉద్రేకముల కొక మార్గము

చూపించి, వారి కోరికలను పరిశుద్ధ పరచి, వారికి గమ్యమును చూపించువారు చాలా అరుదైనారు. భగవాన్ బాబాయే భారత యువలోకానికి అన్నింట తోడునీడగా, తల్లి తండ్రిగా, బంధువుగా సఖుడుగా, ప్రభువుగా, పరమాత్మగా ఉన్నాడు. మురికి కూపములలో కొట్టుకొని పోతున్న మా అందరికీ దారి చూపించి, ప్రశాంతి లోకమునకు గొనిపోతున్నారు ఉత్తమోత్తమమైన శాంతి విశ్రాంతియు మాకు బాబా యొడిలోనే లభించినవి మేము పాదములైతే, వారు మార్గము; మేము భూలోకమైతే, వారు సురలోకము; మేము కన్నులమైతే, వారు దివ్య గానము. మాకంతె వ్యరూ అవసరము లేదు; ఇంతకన్న ఉత్తమమైనది మరేమీ మాకు తెలియదు పరాయి సంస్కృతిని, వారి హావభావములను అకరించుట ఎంత అనంగబద్ధమో మా కన్నులు తెరపించినారు. ఈ కళాశాల నన్నెంతగా మార్చినదంటే, నేడు నా తల్లి నన్ను చూచుకొని గర్వించుచున్నది. నేనీ కళాశాలకు రాకముందు నా భవిష్యత్తును గురించి, నా ప్రవర్తనను గురించి ఎంతో ఆందోళన చెందుతుండేది. భారతయోగి పుంగువులు నిర్మించిన సనాతన ధర్మపథము వెంట బాబా మమ్ము నడిపించుచున్నారు. దీనితో మానవుడే మాధవుడని గ్రహించినాను’.

తరువాత భగవాన్ అక్కడ సమావేశమై ఉన్న వేలాది భక్తులను ఆశీర్వదించి, ప్రతివానియొక్క ఆవ్యాత్మిక బాషములోని ఆంగము, సంగము, జంగము, లింగములను గురించి విశదీకరించుచూ మాట్లాడినారు; మానవాధిక్యబాధముకొరకు, శాంతి కొరకు ప్రార్థించమని చెప్పినారు: “సర్వం ఏకంసత్” అన్ని రూపములు తానేననీ, తానే అన్ని రూపములని తెలియజేసినారు.

చివరకు భగవాన్ కొన్ని భజన పాటలు తన మంజుళగళ మెత్తి పాడగా భక్తులందరు తన్నయత్వముతో ప్రతిచరణము ఆండుకొని పాడి ఆనందించినారు.

5 వ తేది ఉదయము భగవాన్ విశాలస్నైకతస్థలిలో కూర్చొనిన భక్తుల వదనల మధ్య తిరుగుతూ, రోగులను, ముడుసలులను, దుఃఖితులను, దీనలను తన అనుగ్రహ ప్రసాదమకొర కెన్నుకొనినారు. దీనము మూర్తిభవించిన ఒక ముడుసలి తల్లి యొడిలో 11 సంవత్సరముల వయస్సు గల బాలుడొకడు పడి ఉన్నాడు. ఆమె అస్సాము రాష్ట్రములో యీశాన్య సరి హద్దు భాగమైన కచార్ ప్రాంతములో ఒక టీ ఎస్టేటులో పని చేసుకుంటున్నది. ఆ పిల్లవాని పేరు కమల్ కుమార్ పురోహిత్. అతని కండరముల బలహీనత వలన గత 6 సంవత్సరములనుండి లేచి నిలబడ లేడు. కొందరు సహృదయలు పుట్టపర్తియందు భగవంతుడు సత్య సాయి బాబాగా అవతరించినాడని, ఆతడూర్పులను కాచి రక్షించి ఆదరించుతాడని, ఆ పిల్లవానిని ఆతడే రక్షించగలడని ఆమెతో చెప్పినారు. వైద్యులు కూడా ఆ బాలుడు ఎంతో కాలము జీవించడని చెప్పినందున, ఆమె తన కుమారునితో, ఎంతో శ్రమపడి పుట్టపర్తి చేరి, భగవానుని దివ్య సమక్షమునకు రాగలిగినది.

బాబా వానికి చేయూతనిచ్చి లేపగా, రెండడుగులు కూడా వేయలేక పడిపోయినాడు. కొందరు స్వచ్ఛంద

సేవకులు వాని సహాయమునకు ముందుకు రాగా బాబా వారితో ఆ బాలుని తాకవద్దని చెప్పి, ఆ పిల్ల వానిని తన దివ్య హస్తముతో నిమిరి, వానిని 'వెళ్లు' అని ఆదేశించినారు. ఎటువంటి సహాయము లేకుండా ఆ బాలుడు 20 మీటర్ల దూరములో ఉన్న పంచలోనికి, పదివేల మంది భక్తులు చూచుచుండగా, ఏ తొటుపాటు లేకుండా నడచి వెళ్లి అక్కడ ఉన్న తోటివారితో కూర్చొనినాడు !! ఈ అద్భుత మహిమను కన్నులారా గాంచి భక్తులు ధన్యులైనారు. తరువాత తల్లితో ఆ బాలుని స్వామి 'కోరికలగది' లోనికి పిలిచినారు. తల్లి వానిని ఎత్తుకొను అవసరము లేక పోయినది ! తల్లి భారము తీర్చి స్వామి వాని పొదనుల మీదనే వాని బారముంచినారు ఇది మరుసరాని సంఘటన. భగవంతుని ప్రేమ ఎంత అగాధమో భక్తులు గ్రహించకలిగినారు.

బాబా మరె మూడు దినములు భక్తుల రోగములు కుదర్చుతూ, వారిని ఓదార్చుతూ, ఉత్సాహ పరచుతూ సలహాలిచ్చుచూ గడపెచారు. అజ్ఞానాంధకారము, అసమానత్యము, అన్యాయము లెక్కడెక్కడ నాటుకొని ఉన్నవో, వాటిని సర్వకాలములందు, సర్వప్రచేశములందు తొలగించుటకు అవతరించిన పరమాత్మయే అని, గురుపూర్ణిమనాడు స్వామిని దర్శించిన భక్తులందరికి వ్యక్తమయినది.

— సంపాదకుడు



## భగవదనుగ్రహము

మే. నెల 11వ తేది ఉదయము 11 గంటల సమయము. ధర్మక్షేత్రమంతా హడావిడిగా ఉన్నది. వేలమంది భక్తులు అక్కడ నిర్మించిన పెద్ద పెండాలు అంతా నిండి ఉన్నారు. బాబా ఏతెంచే విమానము కొరకు తలతెత్తి చూపులు నిగ్గుడించి ఆకాశ మంతా గాలించ సాగినారు. కొందరు తమ ఆశ ఫలించినట్లుగా ఆ విమానాన్ని గుర్తించ గలిగినారు. రైల్వే శ్రామికుల సమ్మెతో, యితర అందోళనలతో రాకపోకలు పూర్తిగా స్తంభించిపోయిన పరిస్థితిలో. ఇన్ని వేల మంది బొంబాయిలోని ధర్మక్షేత్రము నే విధముగా చేరుకొన గలిగినారు? హృదయమా ప్రకౌశించినప్పడు యాత్రికుడు కొండలవైనా లమించ గలడు, ఎంత దూరమైనా నడచి రాగలడు! అక్కడ వాతావరణమంతా పవిత్ర భజన ధ్వనితో నిండి ఉన్నది. హాయిగాలుపు సహనాయి ధ్వనులు సత్య ధీమ సానువులంతా వ్యాపించినవి.

సత్య సాయి సేవాసమితి రాష్ట్ర అధ్యక్షుడుగ్గిరింగే గాది కుమార్చిని వివాహ సుముహూర్తము వేళకు భగవాన్ అక్కడకు వేంచేసినారు. వధువు కొరకు బాబా మంజుల సూతములు స్పృష్టించి యిచ్చినారు; దోసిడి నిండా అప్పుడే వికసించిన తెల్లని పువ్వుములు స్పృష్టించి వాటిని వధూవరుల శిరముల పై ఉల్లినారు. తరువాత అక్కడ భజన గావించే భక్తుల మధ్య కొంత సమయము టు తిరిగి వారిని ఆనందింప చేసినారు.

ఆ రాత్రి బాలవికాస్ తరగతుల విద్యార్థులు బాబాకు తమ భక్తిని వెల్లడించినారు. స్వామి సన్ని

ధిలో కొన్ని నాటకాలు ప్రదర్శించి, శ్రీవారి అనుగ్రహ మునకు పాత్రులైనారు. ఆంబరీష, రామకృష్ణ పరమ హంస జీవితములనుండి ఇతివృత్తములను తీసికొని నారు. శివతాండవము మొదలగు భక్తిపూరితములైన నాట్య ప్రదర్శనములు గావించి అందరి మన్ననలకు పాత్రులైనారు.

12 వ తేదీన ధర్మక్షేత్రములో జరిగిన బహిరంగ సభలో బాబా తన దివ్య సందేశ శంకమును పూరించి నైతకముగా, అధ్యాత్మికముగా అభివృద్ధి చెంది, తద్వారా మానవ జీవితముయొక్క పరమావధిని అర్థము చేసికొన వలసిందని ఉద్బోధించినారు.

13 వ తేదీన శ్రీ పి. కె. సాకంట్ మొదలయిన వారితో బాబా విమానములో రత్నగిరి వెళ్లి అక్కడ జిల్లాలోని అన్ని ప్రాంతములనుండి వచ్చి వేచి ఉన్న వేలాది భక్తులకు దర్శనమిచ్చి తమ అమృతపదేశముతో వారినందరిని ఆనందింప జేసి, ఆ రాత్రినే తిరిగి బొంబాయి చేరికొసినారు.

14 వ తేదీన భారతీయ విద్యాభవనములో, మహారాష్ట్ర సత్యసాయి బ్రహ్మసారు చిర్రాట్టు చెసిన భారతీయ సంస్కృతి, అధ్యాత్మిక శత్రువులను బోధించు సజ్జిత వేదవి తరగతుల కార్యక్రమముల బాబాపాల్గొని, అక్కడి విద్యార్థుల క్రద్ధాభక్తులకు వారిని ఆశీర్వదించినారు.

ఈ వేదవి శిబిరములో 4 మంది విద్యార్థులు, 28 మంది విద్యార్థినులు ఉన్నారు. వీరిలో 58 మంది బొంబాయి నగరములోని వారే. వారి పాత్ర

ప్రణాళికలో, గం॥ 4-30 నుండి 5-1 వరకు ప్రణాళిక ముఖ్యము ఒపించుట, ధ్యానము; గం॥ 6 నుండి 7 వరకు యోగాభ్యాసము. ఈమధ్య కాలములో నగర సంకీర్తనము. బోధనా తరగతులు ఉదయము గం॥ 9-30 నుండి 12-30 వరకు, సాయంత్రము గం॥ 3 నుండి 5 వరకు నిర్వహించబడినవి. స్వామి చిన్మయానంద మూడు దినములు భక్తి, జ్ఞాన, కర్మయోగములను గురించి బోధించివారు. గడిచిన దినము బోధించిన విషయముల సంక్రమమును ఉదయము విద్యార్థులు తెలియ చేస్తుండెవారు. ప్రతి సాయంత్రము గం॥ 6 నుండి 4 వ నిమిషములు భజన గావింపబడినది. ఆ తరువాత, రోజు మార్చి రోజు బక్తికి సంబంధించిన లేక యాత్రలకు సంబంధించిన సినిమాలు కాని, లేక పరస్పర పరిచయములు కాని ఏర్పాటు చేయబడినవి.

భగవాన్ కు సమర్పించిన నివేదికలో, మేము యీ ప్రథమ వేసవి తరగతులను, యీ సంవత్సరారంభములో రాజమహేంద్రవరములో జరిగిన సమావేశము గావించిన తీర్మానము ననుసరించి, మేము నిర్వహించినాము ; ఇది ఒక ప్రయోగముగా చేసిరాము. బృందావనములో నిర్వహించిన విధానములోనే దీనిని నిర్వహించుట మా ఆశయము. ఏ ప్రతిబింబము కూడ అసలు రూపమునకు సమానము కాజాలదని మాకు తెలియును ; బృందావనములో, భగవానుని దివ్య దర్శనము, వారి నిత్య ప్రబోధములు, వారి ఆనుగ్రహ వాహిని, స్థూలముగా, పౌతికరంగములో నిత్యము దృశ్యమానమగుచుండును.

ఇక్కడ విద్యార్థులకు, భారతీయ సంస్కృతి మీద రెండు, యోగము యోగతత్వశాస్త్రము మీద మూడు, భారతీయ ధర్మశాస్త్రము, నీతి శాస్త్రముల మీద రెండు, హిందూ ధర్మశాస్త్రములను గురించి పదమూడు,

హిందూ వేదాంతము మీద ఐదు, పౌతికశాస్త్రములు సాంస్కృతిక నిలువల మీద మూడు, ప్రపంచ మతములు, వాటిలో అంతర్గతముగా ఉన్న ఏకత్వము మీద తొమ్మిది, భారతదేశ మహా యోగులు భక్తుల మీద నాలుగు, ఉపన్యాసములు ఏర్పాటు గావించబడినాయి. ఈ వేసవి తరగతుల నిర్వహణాధికారి డా॥ బ్రహ్మనంద మావింతుర్యే ఏడు సార్లు, యీ ఉపన్యాసముల యొక్క సారాన్ని, తేలిక భాషలో విద్యార్థులకు తిరిగి సుబోధకముగా చెప్పుట ఒక ప్రత్యేకత. ఈ వదిహేను దినములలో బోధించిన విషయములలో వారికి కలిగిన సందేహములను తొలగించుటకు రెండు గంటలు ప్రత్యేకించబడుట మరొక విశేషము.

వారి నివేదికలో ఉపాధ్యాయులయొక్క విద్యార్థుల యొక్క అనుభూతులను గురించి కూడ తెలియచేయబడినది, “ ఈ ప్రణాళిక మాకు నూతన జీవితము నిచ్చినది ; నేను తిరిగి యింటికి వెళ్ళినప్పుడు మాకు మారుడు భారతీయ సంస్కృతిని, సాంప్రదాయమును తెలిసికొని నాడని నా తల్లిదండ్రులు సంతోషించుతారు ; నేనిక్కడకు వచ్చినప్పుడు నాకు భగవంతునియందు విశ్వాసము లేదు, కాని యిప్పుడా విశ్వాసమును దృఢము చేసుకుంటున్నాను ; భగవంతుని గురించిన నా భావములు మారిపోయినవి ; ఇక్కడ నేర్చుకొనిన క్రమశిక్షణను ఆనుసరించుటకు ప్రయత్నించుతాను.” — హాజరైన, ప్రిన్సిపాలులు, ఉపన్యాసకులు, అధ్యాపకులు, అందరూ తృప్తిని ప్రకటించివారు. “ విద్యార్థులలో కనుపించిన శ్రద్ధాసక్తులు చాలా బాగున్నవి ” అని ప్రొఫెసర్ మోఘిగారు చెప్పివారు. విద్యార్థులు అత్యంత సూక్ష్మమైన వేదాంత సూత్రములను కూడ అవగాహన చేసికొనగలిగినారు ; ఇది తప్పకుండా వారియొక్క అధ్యాత్మిక చింతనలో చక్కని పరివరనము తీసుకవస్తుంది ’ అని వి. యస్. కేశి

గారు చెప్పినారు. రివరెండ్ ఫాదర్ జో ఆబ్రియా గాణిట్టు చెప్పినారు;” ఈ యువకులంతా, యిక్కడ వారు పొందిన ఆదరణ ప్రేమలతో ఉత్తేజితులుగా తిరిగి వెళ్లుతారని ఆశించుచున్నాను. వారు తమ జీవితములలో, ఇక్కడ నేర్చుకొనిన ఉన్నతాశయములను అచరణలో పెట్టి అందుల కనుగుణ్యముగా జీవించగలరని భావించుచున్నాను.”

దీని తరువాత తమ సంఘమువారు తీసుకొనవలసిన చర్యలనుగురించి కూడా నివేదికలో ముచ్చటించినారు. దీనితో, యీ యువకులందరిని ఒక నిర్మాణాత్మకమైన కార్యక్రమముతో పాల్గొనునట్లు గావించిన యిక్కడ నేర్చుకొనిన ఉత్తమ ఆశీయములను సార్థకము చేసికొనగలరు.

భగవాన్ విద్యార్థులను చక్కగా ఉద్బోధించినారు. విద్యార్థి అనే పదము ఎంతో అర్థవంతమైనదని, సుఖశాంతుల నిస్వకలిగిన జ్ఞానము కొరకు ప్రయత్నించి అవేదన పొందేవాడే విద్యార్థి అని చెప్పినారు. వారందరు విషయ అర్థులు కాకుండా ఉండాలని చెప్పినారు. “బృందావనములో తొలకరివానలు” అను రెండు గ్రంథములను ప్రతి ఒక్క విద్యార్థికి అనుగ్రహించినారు. వారందరు బాబా యొక్క దివ్యదర్శనముతో అనందపరవశులైరి. వారందరు, భారతీయ సంస్కృతి ప్రచారమునకు యోగ్యులైన ఉపకరణములుగా మారినారు.

హిందూ పంచాంగమును బట్టి మా తృ త్రి ఈశ్వరమ్మ గారి మృతవార్షిక దినము మే నెల 14వ తేది. అందుచేత భక్తులు ధర్మక్షేత్రములో ఆ దినము అఖండ భజనము ప్రత్యూషమునుండి ప్రదోషము వరకు నిర్వహించినారు. బాబా జ్యోతి వెలిగించి యీ స్మృత్యర్థమైన భజనను ప్రారంభించినారు.

### సంచార వైద్యశాల

అదృష్టవశాత్తు, ఆ దినమందే, సత్యసాయి కేంద్ర ధర్మసంఘ సంస్థవారు, సంచారవైద్యశాలగా నిర్మించిన ఒకజీప్ కారును బాబా ఆశీస్సులకొరకు తయారుచేయ గలిగినారు. దానికి బాబా యొక్క మాతృ శ్రీ నామము, ‘ఈశ్వరాంబ’ అని పెట్టినారు. ఆమెయొక్క దీన, దుఃఖితులపై గల దయ, అనునయము, ఆదరణ, ప్రేమ అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఈ జీపులో, యక్కరే యంత్రము రోగనిదాన ప్రయోగశాల, ఆధునికమైన దంత పరిక్షా పరికరములు, నేతఙ్గిత్యా పరికరములు మొదలైనవన్నియు ఉన్నవి.

14 వ తేది సాయంత్రము గం|| 4-45 కు బాబా విమానములో బొంబాయి వదలి బెంగళూరు వెళ్లినారు. బొంబాయి నగరవాసులు బరువెక్కిన హృదయములతో, తిరిగి బాబా మాటులుచ్చినట్లుగా త్వరలోనే దర్శన మిచ్చెదరనే ఆశవలన కలిగిన ఉత్సాహముతో, తమ తమ సత్య కృత్యములలో నిమగ్నులైనారు.

## ప్రేమ భాష

తరతరాలుగా తండ్రి తాతల నుంచి వచ్చిన ఆసు భవమును పురస్కరించుకొని, సరియైన ఋతువులో వర్షము రావచ్చుననే విశ్వాసముతో, రైతు భూమిని దున్నుతాడు. వర్షము కురిసి భూమి అంతా తడిసిన తరువాత, విత్తనములు నాటుతాడు. అవి మొలకలెత్తి భూమిని చీల్చుకొని పైకి వస్తవి. అతడాలస్యము చేసినా, ఆటంకపరచినా, పంటనెట్ల నురిపిడి చేస్తాడు ? పంటకోతకు సిద్ధమైనప్పుడు వాటిని సూర్చి మోపులు కట్టి యింటికి తీసుకవెళ్ళకుంటే, ఆహారపదార్థములతో వాని గాడెల్లా నిండుతవి ?

వర్షము భగవంతుని వరము. చిత్తశుద్ధితో మాన పుడు ప్రార్థించి, భగవంతుని సంతోషింప చేయగలడు, దున్నుట, విత్తనములు నాటుట, కలపు తీయుట, కోయుట అనే సాధనల ద్వారా భగవదనుగ్రహమును దానికి కావలసిన బలమును పొందవచ్చును.

భగవంతుడు లేని జీవితము ఉపాధ్యాయుడు లేని పాఠశాల, కరెంటు లేని తీగ, ఆత్మలేని శరీరము వంటిది. చలనము లేనప్పుడు, ఏదీ కదలనప్పుడు గోచరము కాని గాలివలె, భగవంతుడు మనలో, మన వెంట, జంట ఉన్నాడు. ఆ విధముగా మనిషిలో, వశువులో, పక్షిలో, చెట్టులో పుట్టలో, ప్రత్యేకము కావలము చేత మనము భగవంతుని చూడగలుగుచున్నాము. ఇప్పటి వరకు విద్యుత్ శక్తి ఎందు కా విధముగా ప్రవర్తించుచున్నాదో, దాని స్వభావమేమిటో, దాని మూల

మెక్కడో, ఆ రహస్య మేమిటో ఎవ్వరికి తెలియదు. అయినప్పటికి దానికి అనేక రకములైన ఉపకరణముల ద్వారా, వస్తువుల ద్వారా దానిని అనేక రకములుగా ఉపయోగించుకొని దాని ఉనికిని అనుభవించుచున్నాము.

అదే విధముగా భగవంతుడు సర్వ వ్యాపి ; కానీ మనకు గోచరమైన అంశను బట్టి భగవంతుని స్వభావమును అర్థము చేసుకుంటున్నాము. పామరుడు భూమి స్థిరముగా ఉన్నదని ప్రమాణము చేసి చెప్పతాడు. కావ్యములలో భూమి స్థిరత్వమునకు చిహ్నము. కానీ దానికి రెండు విధములైన భ్రమణములున్నవి. ఒకటి ఆత్మ ప్రదక్షిణ, రెండు సూర్యుని చుట్టు ప్రదక్షిణ. ఈ భ్రమణముల వేగము నమ్మకశక్తి గానట్టివి. భూమి తన ఆక్షము మీద గంటకు వేయి మైళ్ళపై వేగముతో ఆత్మ ప్రదక్షిణ గావించుచున్నది; సూర్యుని చుట్టు ఆశ్చర్యము కలిగించే టంతటి వేగముగా పరిభ్రమించుచున్నది. కానీ మనము చూడగల గుచున్నామా?

అదే విధముగా, భగవంతుడు వాస్తవమై ఉన్నప్పటికి, ప్రతి జీవీయందు నిరంతరము ఉపస్థితుడై ఉన్నప్పటికి, మనము కనుగొనలేక పోతున్నాము. భూమి యొక్క భ్రమణము చూడలేకున్నా, భూమిని, చంద్రుని, నక్షత్రములను, ఋతువులను, రాత్రింబగళ్ళను, ఆకాశమును చూచి గ్రహించినట్లుగా,

భగవంతుని కూడా, అతని అనుగ్రహ వైభవముల ద్వారా, ఉన్నట్లు మనము భావించవలసి ఉన్నది.

ఈ పరిమితమైన భూమిమీద నేర్చుకొనిన భావతో అపరిమితమైన భగవంతుని కర్ణించలేము. జీవియొక్క సారముగా తెలిసికొనుటలోని ఆనందము ననుభవించ వలసినదేకాని, వివరించలేము. మానవునిలో భయోచ్ఛర్వ లక్షణములున్నవి. ఈ లక్షణములే మానవుని, కర్మ యోగిగా, లేక జ్ఞానయోగిగా, భక్తియోగిగా చేయ గలవు. అక్షయమైన అశ్రవ్యభావములను అణచివేసినా డో, నిరాకరించినాడో, అక్షణమే యీశానికి ప్రపంచము లోని వాంఛాజాలములో చిక్కుకుంటాడు. దానితో 'సత్యం శివం సుందరం' నుండి దూరమైపోతాడు గుప్పెడు బూడిదకొలుకు అమృతకలశమునే కాల దన్నుకుంటాడు.

ఈ నాడు కొందరు కవులు తమ కవిత్వమును మనకు వినిపించున్నారు. కావున, వారి కళను గురించి నాలుగు మాటలు చెప్పదలచినాను నేటి కవులు, భగవంతుడేనాడో చచ్చిపోయినాడని, బరవు భార ముగా భావించకపోయినా ఒక అలంకారముగా భావించువారిలో, ప్రథమశ్రేణికి చెందినవారు. చమ త్కారమైన పదజాలముతో, మనస్సునాకర్షించు సమాన ములతో, పైన పంచదారపులిమిన పిండి పంటలు పంచిపెట్టుచున్నారు. ఉన్నత జీవితాశయములను గానీ, లేక జీవితములోని కాశ్యవతదర్శనములను గానీ, వారెన్నడు లక్ష్యపెట్టుటలేదు; వారి కవిత్వము బాహ్య పదార్థములకు, ఇంద్రియ సుఖములకు, అల్ప ధనార్జనకు సంబంధించినట్టిది. అందులో లోతుగాని, సారముగాని కనిపించదు.

నిజమైన కవిత్వము పవిత్రమైన పదజాలముతో ప్రకటించుకుంటూ, అంతర్యామియైన దైవత్వము

యొక్క పిలుపుతోనుండి నిర్జమించుతుంది. ఆ కవిత్వము కవికి పాఠకులకు కాళ్ళతానందమునందిండు తుంది ఆ కవిత్వము స్పష్టమైన, స్పష్టికర్తను చిన్న చూపు చూడదు. పాఠకుడు పదేపదే చదువుకొంటే పిండుతుంది; దానిని చదివి అర్థమును మననము చేసికొనినప్పుడు నూతన భావములు మనోధలకము మీద ప్రకాశించుతుంటవి. అప్పుడే ఆ కావ్యము విశ్వశ్రేయముకొరకు అన్ని అములకొరకు రచించ బడినదవుతుంది.

కవులు తాము భగవంతుని మొట్ట కనుగొని, వారందులో వాందిన ఆనందమును, దానికొరకారిచెంది యున్నవారందరికి పంచిపెట్టుతారు. ఈ ఆర్థి ఎవ్వని హృదయములో లేదు? ప్రతివాడు భగవంతునియందే ఉన్న స్వగృహముకొరకు బాధపడుచున్న నిర్వాసి తుడే.

సత్యపులు భగవంతుని దరిచేర్చు యాతని వేగ ముగా, నిరాటంకముగా, సురక్షితముగా చేయగలరు. కుంటివాడు కాని, గ్రుడ్డివాడు కాని స్వయముగా లేపు దాటలేడు. కుంటివాడు గ్రుడ్డివాని భుజములమీద కూర్చొని వారి చూపించుతూ, ఇద్దరు నడిచి క్షేమముగా దాటగలరు. ఒకనికి కన్నులుంటే రెండవవానికి నడిచే సామర్థ్యమున్నది. కవి కన్నులలో ఆనందమున్నది; వానికి దారి తెలుసు. దారిలోని మిట్టపల్లములను తొలగి వెళ్ళతూ ఇతరులకు కూడ మార్గదర్శకుడు కాగలడు; ఇతరుల కుత్సాహప్రోత్సాహము నిష్ప గలడు

ఇవే విధముగా మానవుడు తనకుతాను జ్ఞానమును సంపాదించుకొనవేడు; అంతరాత్మను కనుగొనలేడు. అటువంటి శ్రద్ధాశుభైన సాధకునకు కవి గురువువంటి వాడు. ప్రాచీన ఋషులవలె కవి తన ఉన్నత

పాతను గుర్తించి ప్రవర్తించవలెను. ఈ ఉన్నత స్థానమునకు కావలసిన అర్హతను సంపాదించుకొనవలెను.

నేను మీతో మాట్లాడుచున్నప్పుడు, వ్యాకరణసూత్రములు పాటించుచున్నానా, లేదా, అని చూడను. నా మాటలు హృదయములోనుండి ప్రేమతో ప్రవహించుచున్నవి. హృదయమే ప్రతి మాటను మృదుమధురముగా చెయ్యగలదు. మధుర భావములు, మధుర భాష, మధుర ప్రవర్తన మధురమైన ఫలమునే అందించును. కాబట్టి హృదయమును ప్రేమతో నింపుకొనుము. అప్పుడు హృదయమునుండి నిర్గమించే ప్రతి శబ్దము తేజోబలములతో నిండి ఉంటుంది. ప్రేమను మిశ్రించిన శక్తి మరొకటి లేదు. ప్రేమవ్యాకరణము శ్రోతల హృదయములలో ప్రవేశించి, వారిని ఆహ్లాదపరచి, వారిచేత అంగీకరింబడి, వారిని కార్యోన్ముఖులుగా చేస్తుంది.

పసివాని తొక్కు పలుకులలో ఏ వ్యాకరణమున్నది? కానీ వాని మాటలు తల్లి ప్రేమకు పాత్రమౌతవి. రామకృష్ణ పరమహంసకు 'పెన్షన్' అనే పదము తెలియక 'పెన్సు' అని పలికినాడు, స్వామి వివేకానందుడు సరియైన పదము నందించగా, రామకృష్ణ పరమహంస, "మాటలలో ఏమున్నది, చెప్పదలచుకొననది చెప్పినప్పడది అర్థమయిన చాలు" అని చెప్పినారు. భావము ప్రధానము; భాష పై మెరుగుసంబిది. మీరు భావమును జీర్ణించుకొనండి. కవులు కూడ, అందమైన భాషను కాక, నిర్మలమైన భావమును అలవరచుకొనాలి.

నేనందించే భావమును మీరు చక్కగా అర్థము చేసుకొనగలిగిన, మీరు నిజమైన భక్తులుగా, సాధకులుగా తయారు కాగలరు; ఆత్మాభివ్యక్తము గావించుకొనగలరు; నేడు భక్తులనే వారలు లక్ష్యపలక్షలు! ఆసంఖ్య రోజురోజుకు పెరిగిపోతున్నది. 'బాబా'ల సంఖ్య కూడా మీరు చూస్తున్నారు. కొందరు నాతో సన్నిహిత సంబంధము కలిగి ఉన్నామని, వారిని నే సమీపముగా ఆశీర్వాదించినానని, భక్తుల మధ్యకు వెళ్లి ప్రాముఖ్యమునో, ధనమునో సంపాదించుకొనుట కనుమతి పొందినామని చెప్పుకొనుచున్నారు.

నిజమైన భక్తుడటనుంటే అసంగతమైన ప్రకటనలు చేయడు; ఆటుంటే ప్రకటనలు వినడు. భౌతికమైన సుఖములతో నిమిత్తము లేకుండా, నిజమైన భక్తుని విశ్వాసము స్థిరముగా ఉంటుంది. అట్టి భక్తుడు పదార్థము (వ్రాకికానందము) కొరకు కాక పరమార్థము (ఆధ్యాత్మికానందము) కొరకు ప్రార్థించుతాడు. పాండవులటువంటి భక్తులు. అందుచేత శ్రీ కృష్ణుడు పాండవుల హృదయములందు, వారి రాణి అయిన ద్రౌపది హృదయముందు నివసించితి నని ప్రకటించినాడు. ఈ కలియుగములో పాండవులు మానవాళికి చక్కని ఉదాహరణ. మీరందరటువంటి ప్రేమకొరకు కృషి చేయుమని ఉద్బోధించుచున్నాను. నేను ప్రేమావతారమును; మీరు ప్రేమను ప్రకటించునప్పుడు, మీ హృదయాంకితము లందున్న నన్నే మీరు ప్రకటించుచున్నారని అర్థము.

- 'శివం' లో శ్రీ బాబా వారి దివ్యబోధనుండి జనవరి 74,

## సుఖినో భవంతు

అసంతమైన జీవితంలో అసంఖ్యాత ప్రాణికోటిలో మానవులు అగ్రగణ్యులనునది అందరికీ తెలుసు ; అయితే, మానవులు జంతువులుగా పశు సమానముగా వున్నంత వరకు పరమాత్ముని సాక్షాత్కరించుకొని జన్మ సార్థకతను పొందుటకు వీలులేదు. మానవుడుగా జన్మించి మార్గశుద్ధుగా జీవించి, దివ్యత్వమును సాధించి సంతోషించడమే, మానవుని లక్ష్యము.

పవిత్రమైన మానవత్వమును సలపాడించి, ఆ విశిష్టతను విశ్లేషమార్గమునందు ప్రవేశ పెట్టడము ప్రథమ అజ్ఞానము. దానిని సాధన మార్గమునందు జరిపించి సత్యమును గుర్తించి భవమును దాటటము అత్యవసరము.

కర్మ తత్వము బాగా తెలిసిన వాడు తాను చేసే అన్ని పనులకు ఆ పదమును వాడడు. మొట్టమొదట, మోహ కర్మములందు మునిగి, శిరువాత ధర్మకర్మముల నాచరించి, బ్రహ్మకర్మములో లీనమై ఆత్మ కర్మను, కనుగొనునదే ఉత్తమ జీవితమునకు గుర్తు.

మానవులందు చైతన్యము కలిగియున్ననూ, ఆ చైతన్యము బహురూపములుగా వెలువడిననూ, ప్రేమ యొక్క ప్రకాశమే ఆ చైతన్యమునకు మూలాధారము. ప్రేమ అట్టిది ఇట్టిది అని నిర్ణయించుటకు యెవ్వరి తరము కాదు. అయితే, అంతో ఇంతో ప్రేమలేనివాడు మాత్రము లోకమందు లేడు. మార్గము, వ్యక్తిత్వము, విషయము, వీటిని అనుసరించి, ప్రేమ వివిధ విధము

లుగా వ్యక్తము కావలయు సహజము. అయితే ప్రేమ ఒక జన్యగుణము కాదు ; అది స్వతస్సిద్ధము. దానిని పెన్సిల్చటము నాధ్యము కాని పని ! అది ఆత్మయొక్క పరశుద్ధ ప్రకాశము. నామాన్యమైన వ్యావహారిక భావ సంబంధములను 'ప్రేమ' అనుట పొంపాటు.

తల్లిదండ్రులు పిల్లలపై, పిల్లలు తల్లిదండ్రులపై చూపు ప్రేమకు వాత్సల్యమనునది సరైన పేరు బాధ్య భర్తల ప్రేమకు ఆ పేరు చెల్లదు ; మోహ మనుట సరియైన పదము. మిత్రులు బంధువులు వీరిలోని ప్రేమ, నిజముగా అనురాగమే కాని, ప్రేమ కాదు. పరార్థములపై వస్తువాహనాల పై పెరిగే ప్రీతి వ్యామోహములకు ఇచ్చి అనవధి ను. పరమాత్ముని పై కలుగు పవిత్ర ప్రకృతి మాత్రమే ప్రేమ అనే పేరు సార్థకము. కానీ, ధనముపై పుత్రులపై, పేరు ప్రతిష్ఠలపై పుట్టి భావాలను ప్రేమ గా భావించటము మూర్ఖత్వమే. శరణంతునిపై కలుగు నట్టి ప్రేమయే పరమ పవిత్రము ; అది యెట్టి సమయమునందు కూడ మారుచేడనిది. సుఖము, దుఃఖము, ఆనందము ఆదాయము, నిద్రలు పొగడ్తలు, బాధలు, ఏది వచ్చినా పోటురా. అది క్రుంగదు, తగ్గదు.

కష్టసప్థములను మానవులు పవిత్ర మిత్రులుగా భావించాలి "న సుఖాలభతే సుఖం" వెలుతురులో వెలుతురుకు ఏ మూలమూ విలువ వుండదు చీకటి

లోనే వెలుతురును ఆశించి పొందుటకు ప్రయత్నించే దము. దుఃఖము తీరిన, ఆపవ్వుడు సుఖప్రాప్తి ; సుఖము తీరిన, దుఃఖప్రాప్తి ఒకే అవస్థ ప్రారంభములో దుఃఖముగానూ అంతములో సుఖముగానూ తోచును, అంతే ; ఒకే సూర్యుడు ఉదయించినపుడు, పగలు ! అస్తమించినపుడు, రాత్రి !

మానవుడు ఏకత్వమును దూరము చేసి, భిన్నత్వమును స్వాగతించి, విక్షేపమునకు విలువనిచ్చి విచారములో మునిగి తేలచ న్నాడు. అనేకత్వము ఉపాధుల వలన కనబడునే కానీ ఉండేదొక్కటే ! అన్నిటిలోనూ ప్రవహించి పని చేయనట్టిది ఒక కరెంటే ! ఆయితే కరెంటును ప్రత్యేకముగా చూచుటకు సాధ్యము కాదు, కరెంటు ఉన్నదా లేదా, అని ఉపాధుల ద్వారానే కనుగొన వలసియున్నది. ఈ ఫాన్ నిలిచిన, కరెంట్ లేదు ! తిరిగితే, కరెంటున్నది, బల్బ్ వెలిగితే, కరెంట్ ఉన్నది ; వెలుగక పోతే, కరెంట్ లేదు. కరెంటును గుర్తించటానికి ఉపాధి అవసరము.

ఆ విధముగానే, అవ్యక్తమైన పరమాత్మ శక్తికి ఆధేను భూతమైన ఉపాధి కావలెను ; లేకపోతే గుర్తించుటకు సాధ్యము కాదు. ఫాన్ “నాకు నేనే తిరుగుచున్నాను” అని చెప్పితే, ఆ మాటను మూర్ఖత్వమని ఖండించుచున్నాము. లోన ప్రవహించే అదృశ్యమైన కరెంటువలననే అన్ని కర్మలూ జరుగును అని మనకు తెలుసు. అదే రీతిగా, చూచేది కన్నులా? ఆలోచన చేసేది మెదదా? అవ్యక్తమైన దైవశక్తి వాటిలో చేరటమువలన వాటి వాటి కర్తవ్య కర్మలు జయప్రదముగా జరుగుచున్నవి కానీ. వాటికే మాత్రము వ్యక్తిత్వము లేదు

‘ప్రేమ’ అనునది ఆ దివ్య శక్తికి మరొక పేరు మాత్రమే, భిన్నత్వము కానీ భేదభావము కానీ మనస్సు

నందు దాగియుండునంత వరకు, ఆ దివ్య ప్రేమ భావము చేకూరదు. ఏకత్వమైన ప్రేమ భావమును, దివ్యత్వమైన ఆత్మ తత్త్వములో లీనము చేయవలెను. అదే పరాభక్తియొక్క విమరి అనుభవము. ఏకత్వము దృఢమైన తరువాత, వేరొకటి లేదు కనుక, తన్ను తానే చూచుకొనుచున్నాడు, తనకు తానే మాలబాడును, తనకు తానే అన్ని కర్మలనాచరించును తనతో తాను కూడి ఆడి ఆనందించుచూ, అనుభవించుచూ వుంటాడు.

జట్టి స్థితిని పొందుటము అందరికీ సాధ్యము కాదు. సామాన్య మానవులక, జ్ఞాననేత్రము లేని వాండ్రకు శ్రీ కృష్ణుడు చెప్పినట్లుగా, (అవజానంతి మాం మూఢాః మానషీ తను మూళితం) మనుష్య దేహము నాశ్రయించి వచ్చిన నన్ను మూఢులు తెలుసుకొన లేరు. ఆకారమును చూచి, మానవుడనే నిర్ణయించెదర. ఆయితే నిజ స్వరూపము గివ్యత్వమే దేహతత్త్వమును గమనింతురు కానీ ఆత్మ తత్త్వమును గమనింరదు. ఆత్మ తత్త్వమును అవగాహన చేసి కొనిన తప్ప, సర్వభూతాంతరాత్మయగు దైవత్వమును గుర్తించుట దుస్సాధ్యము.

దైవత్వము సులభ గోచరమగుటకు శ్రద్ధ, నిష్కామ కర్మ, మరియు జ్ఞానము, ఈ మూడూ అవసరము. వ్యక్తి భావముతో కర్మలలో దిగక, బుద్ధి చిత్తము అన్ని ఆత్మాభిముఖము చేసి, కర్మలకు పూనుకో నలెను. కర్మవలన పుట్టు జీవుడు కర్మలద్వారా విడుదలను సంపాదించి కర్మలోనే చనిపోవాలి. కర్మతోనే బంధము ; కర్మవలనే మోక్షము. కాబట్టి, కర్మ జిజ్ఞాసయొక్క ప్రథమ సోపానము. కర్మను పవిత్ర భావముతో పరోపకార బుద్ధితో దోషరహితముగా ఆచరించిన, భవిష్యత్తులో సుఖశాంతులు చేకూరును



శ్రద్ధ వహించి, ఫలాపేక్ష లేక, కర్మను దివ్య ప్రేరణ  
ద్వారా ఆచరించవలెను.

ఒక వ్యక్తి తాను నలువరాని కార్యమునకు పూను  
కొని దానిలో ప్రవేశించినపుడు, కొన్ని క్షణముల  
తరువాత, అది సరికాదని, దానివలన పరాభవము  
అవమానము సంభవించునని శిక్షను పొందవలెనని,  
హృదయమునుంచి ఆదేశము వచ్చును. దీనిని గమ  
నించిన, లోపల ఇద్దరున్నట్లు అర్థమగును. చేయుమని  
చెప్పవారెవరు? కూడదనే వారెవరు? దీనిని  
పురస్కరించుకొని, అంగముతో జంగమున్నదని నమ్మ  
వలసి యున్నది. ఆ జంగము సంగముతో సమాహ  
ములనే వ్యవహరించును. నిత్యానిత్య పరిశీలనకు  
ప్రోత్సాహించునది జంగమే; ఆ పరిశీలనకు సంగము  
తోడుగా వుండును

పుట్టపర్తికి పోవలెను అని ఒక కొరిక కలిగితే  
సంగములలోని ఒక ధ్వని తక్షణమే పుట్టపర్తిలో స్వామి  
ఉన్నాడా. లేక బెంగళూరులోవున్నాడా, కనుగొని  
బయలుదేరితే మంచిది కదా అని పలుకును. అప్పుడే  
మూడవవాడు ఫలానివారికి ఫోన్ చేసిన తెలుసును  
అని సలహానందించును. నాల్గవాడు, ఏ మార్గముగా  
ప్రయాణము చేయాలి, బస్సులోనా, కారులోనా, రెయి  
లా, అని ప్రశ్నలు వేయును. అంగముతో సంగ  
లము పుట్టటముచేత, సంగమందు సలహాలు, సందే  
హాలు, సమస్యలు బయలుదేరుతాయి. మరొకడు, తాను  
అతి జాగ్రత్తగావున్నట్టు “అక్కడకు పోయిన తరు  
వాత, స్వామి ఇంటర్యూ ఇస్ట్రో ఇవ్వరో” అని  
యోచన చేసుకో, అని ఒక పెద్ద రాయనే నెత్తిన  
వేస్తాడు! ఆప్పుడు మరొకడు తనయందు భావస్వరూ  
పుడుగావుండి, నీవు చేసిన తప్పులను పురస్కరించు  
కొని, స్వామి పిలువరో, పిలువకుండానే వంపించెదరో

అని భయము కలిగించుతాడు. తక్షణమే మరొకడు  
“స్వామి దయామయుడు కనుక యేమీ భయము  
లేదు; తప్పక పిలచి ఓదార్చి ధైర్యమిచ్చి వంపుతారు  
పో” అని సమాధానపరచుతాడు. ఈ విధముగా  
ప్రోత్సాహమును ధైర్యమును ఆనందమును హృదయ  
స్థానమునుండి అందించువాడే లింగస్వరూపుడు. ఆయ  
న కైలాసమందు లేడు, హృదయమందే నివసించి  
ప్రకాశమును జ్ఞానమును ఆనందమును అందిస్తాడు.  
అంతర్బుద్ధిని అభివృద్ధిపరచినట్లుయిన, అంధకారము  
నశించి ఆజ్ఞానము తొలగి ఆ లింగస్వరూపుని  
పొందవచ్చు.

ఈ దినము గురుపూర్ణిమ పండుగ; దీనికి సఫలత  
మనస్సు పరిపూర్ణస్థితిని పొందుటయే. ఆ పూర్ణత్వము  
లేక, ఎన్ని పూర్ణిమలు వచ్చినప్పటికీ, అజ్ఞానమనే  
అంధకారము పొదు

గురుసార్థమిరాదు కొంత మంది, భౌతిక వ్యాపార  
ములలోనే కాలము గడుపుదురు. కొంతమంది గురు  
వుల పూజ చేయుట గురూపదేశము పొందుట ఇట్టి  
కార్యక్రమములను పెట్టుకొందురు. అయితే, పూజకు  
గురూపదేశమునకు ఒక సంవత్సరము కాలము వేచి  
యుండివలెనా? ఇది భక్తిప్రపత్తుల లక్షణములా?  
కాదు హృదయము ఏనాడు నిర్మలముగా పరి  
పూర్ణముగా విశాలముగా అపవిత్ర భావాలకు దూర  
ముగా వుండునో, అనాడే సార్థకత. మనస్సులో పవి  
త్రతను ప్రేమను నింపుకోవాలి. హృదయాకాశముతో  
నామనక్షత్రములు ఎన్నివుండినా ప్రేమ అనే చంద్రు  
డు ప్రకాశించినప్పుడు వెలుతురుండదు! ప్రేమ  
వలనే ప్రకాశము.

సర్వజ్ఞుడు సర్వవ్యాపి సర్వశక్తిమయుడు మీ హృ  
దయములో నివసించవచ్చుడు మీకేమి తక్కువ?

తల్లిదండ్రుల ప్రేమలో కొంత మమత కనపించ  
స్వార్థము చేరి దానిని కలుపితము గావించును తల్లి  
దండ్రులు కూడ పిల్లలను ద్వేషించి దూరము  
చేసికొనవచ్చును ; మిత్రులు బంధువులు దూరము  
కావచ్చును. చెరువులో నీరు నిండియుండిన, కప్పలు  
కోట్లకొలది చుట్టూ వచ్చి చేరును. చెరువు ఎండిన  
తరువాత, ఒక్కటి కూడా కనపడదు. అట్లనే ధన  
కనకవస్తువాహనాలున్నంత కాలము మిత్రులు బంధు  
వులు చుట్టూ చేరుతారు; కానీ, అవన్నీ దూరమైతే,  
వారంతా పరిగెత్తి పోవుదురు. అయితే, నిరంతరము  
చెంత చేరి కంటిరెప్పవలె కాపాడునది ఒక  
పరమాత్ముడే ! ప్రేమస్వరూపుడైన జగదీశ్వరుడే !

స్వామిని దర్శించి జీవిత లక్ష్యమును పొందవలె  
ననే ఆశతో అనేక ప్రాంతములనుండి మీరందరూ  
ఎన్నో భాదలకోర్చుకొని ఇక్కడ చేరియున్నారు.  
అయితే, బాహ్యసాధనల కన్న, మీరందరూ రాను  
రాను అంతర్వృష్టిని అభివృద్ధి చేసుకోవలె ననునదే  
స్వామి ఆశయము.

నా దృష్టియందు నేను గురువు, మీరు శిష్యులు,  
అనే భావమే లేదు, సర్వత్ర సర్వ కాల  
ములందు ఏకత్వమే యున్నది అన్న తరువాత, ఇంక  
గురువెవరు ? శిష్యులెవరు ? గురువు తానే ! శిష్యుడు  
తానే ! వేరు వేరుగా భావించటము, అజ్ఞానము  
వలననే ! కొన్ని మంత్రములను బోధించిన నంతనే  
ఆయన గురువు అవుతాడా ? ఏదో ఉపదేశము  
పొందిన తక్షణమే ఈయన శిష్యుడవుతాడా ?  
ఇరువురూ దైవాంశమే ! ఇరువురిలోనూ ఆత్మ తత్వ  
మొక్కటే ! గురు భావమున్నతమని గర్వించటము

విష్యభావము దూరమని శ్రుంగదము చెందునూ  
చెల్లవు. అహంకారము దీనత్వము చెందూ పుండ  
రూడదు.

చెడ్డయందూ మంచియందూ దైవమున్నాడు. ఎచే  
దేహము ఆరోగ్యముగా చక్కగా పుష్టగా పుండే సీతెంత  
అనందముగడునో, యోచించు ! కాబట్టి, ఇన్ని దేహ  
ములూ నావే, అనే విశాల భావమును పెంచుకొని,  
అన్ని దేహముల ఆరోగ్యము పుష్టి తుష్టి కొరకు  
ప్రాకులాడి, వాటి అనందమును నువ్వే ఆందుకొన్న  
ఎంత హాయి ! యెంత తృప్తి ! ఎంత సంతోషము !  
యోచించు అప్పుడే విశ్వ విరాట్స్వరూపమును  
ఆచాధించి ఆనందించే అవకాశము కూడ దొరకుతుంది  
ఒకే స్థానము, ఒకే రూపము. అని భావించటము  
చాలా సంకచితము, చిన్నతనము. పరమాత్ముని  
ఆ విధముగా పరిమితిలో పెట్టితే, ఆయన ప్రతిష్ఠను  
అపమాన పరచినట్లే ! అయినను అల్ప స్వరూపుడిగా  
భావించకూడదు ; విశ్వ విరాట్ స్వరూపము గానే  
భావించవలయును. నా స్వామి, నా పూజ, నా పూజా  
గృహములో నా స్వామి, నీ పూజా గృహములో నీ  
స్వామి అని వాదించట తప్ప. భగవంతుడు సర్వ  
భూతాంతరాత్మ కాబట్టి, మీరు కూడ సర్వ భూత  
ముల అనందాన్ని అందుకొనుటకు పూనుకోవాలి.  
ఎవరినీ బాధించక, హింసించక, దూషించక, జీవిం  
చుటకు ప్రయత్నించాలి.

ప్రేమభావమును పెంచుకొని, “లోకాన్నమస్తా  
సుఖినో భవంతు” అని హృదయ పూర్వకముగా  
నిత్యమూ, భగవంతుని ప్రార్థించండి. ఇదే నా గురు  
పూర్ణిమ సందేశము.

శ్రీవారి దివ్యబోధ, గురుపూర్ణిమ ; 4-7-74.

## క స్తూ రి తి ల కం

శ్రీమత్ క్షత్రియవంశవర్ధనవిధుం, శిష్టేష్ట చింతామణిం  
రాజీవాయతపత్రనేత్ర విలసద్రాకేందుబింబాశ్రయమ్  
కారుణ్యమృతపూరితం, శతజనానందానుసంధాయకం  
శ్రీమత్పర్తిపురిశ్వరం, గుణమణిం శ్రీ సత్య సాయీం భజే ॥

కస్తూరి తిలకం లలాటఫలకే శీర్షేజటాభూషణం  
సర్వాంగే బహు భస్మరాగకలయం కంఠేచహరాశ్రిమ్  
భవ్యాపాదిత భద్ర ముద్రితకరం కారుణ్యనేత్రద్యయమ్  
శ్రీమత్పర్తిపురిశ్వరం గుణమణిం శ్రీ సత్య సాయీం భజే ॥

నానారూప విచిత్ర లక్ష్మితతనుం నాదానుమోదాత్మకం  
నానావేదపురాణశాస్త్రవినతం నానాజనై స్సేవితం  
నానాదుర్భర రోగవారణసృణిం నవ్యావతారంప్రభుం  
శ్రీమత్పర్తి పురిశ్వరం, గుణమణిం శ్రీ సత్య సాయీం భజే ॥

జాటా జూట విసీలకుంతలధరం సర్వందహసాంకురం  
చిత్రాతీర పునీతసైకత విహారామోద సంధాయకం  
లీలానిర్మిత చిత్రవస్తునికరం కైవల్య లక్ష్మీప్రపం  
శ్రీమత్పర్తిపురిశ్వరం గుణమణిం శ్రీ సత్య సాయీం భజే ।

సౌఖ్యానందకరైక కార్పరచనా సంకల్ప పూర్ణోదయం  
నిత్యారాధక పాపనాశకరం నిర్వాణసంధాయకమ్  
తర్జుం సంస్కృతివారి భక్తతరణిం తత్త్వార్థ చింతామణిం  
శ్రీమత్పర్తిపురిశ్వరం, గుణమణిం శ్రీ సత్యసాయీం భజే ॥

## పుస్తక సూచి

పుస్తకములు వెలనూ పోస్ట్ మరియు రిజిస్ట్రేషను  
చార్జీలను మనీయార్డరుద్వారా మాకు పంపించిన తరు  
వా ఈ షూతింగ్ మే మీకు పుస్తకములు పంపించగలము.

నిలువలలోనున్న పుస్తకములు వాటి పోస్టుచార్జీ

లు కింద తెలియజేయబడినవి. పుస్తకములు రిజిస్ట్రే  
షన్ బుక్ పోస్టులో మాత్రమే పంపబడును. మీకు కావల  
సినపుస్తకముల వెలనూ పోస్టుచార్జీ మరియు ప్రతిభార  
రీతోనూ రిజిస్ట్రేషనుచార్జీ రూ. 1-25 తో వివరముగా  
వాసి పంపవలెను.

పేరు

కన్నడ:—

కె. ఎ. గు.—

వెల పాతాళం

|    |                      |       |      |
|----|----------------------|-------|------|
| 1  | సత్యం శివం సుందరం(1) | 4-00  | 0-65 |
| 2  | .. .. (2)            | 4-00  | 0-75 |
| 3  | మణిమాల               | 1-00  | 0-25 |
| 4  | భాగవత వాహిని         | 4-00  | 0-45 |
| 5  | అర్చణ                | 1-00  | 0-15 |
| 6  | భగవాన్ శ్రీసత్యనాయి  |       |      |
|    | కథా సుధారసము         | 1-50  | 0-25 |
| 7  | సందేహ నివారిణి       | 1-50  | 0-25 |
| 8  | గీతావాహిని           | 4-00  | 0-65 |
| 9  | వచనామృతము            | 4-00  | 0-45 |
| 10 | ధర్మవాహిని           | 1-50  | 0-25 |
| 11 | గీతాభావప్రకాశము      | 15-00 | 1-65 |
| 12 | దివ్యోపన్యాసములు     | 1-50  | 0-35 |

|   |                      |      |      |
|---|----------------------|------|------|
| 1 | సత్యం శివం సుందరం[1] | 3-50 | 0-55 |
| 2 | ప్రశాంతివాహిని       | 1-50 | 0-25 |
| 3 | సందేహ నివారిణి       | 1-50 | 0-15 |
| 4 | ధర్మ వాహిని          | 1-50 | 0-15 |
| 5 | అపసమత్ వాహిని        | 1-50 | 0-15 |
| 6 | జ్ఞాన వాహిని         | 1-50 | 0-15 |
| 7 | గీతావాహిని           | 4-00 | 0-45 |

మలయాళము:—

|   |                   |      |      |
|---|-------------------|------|------|
| 1 | జ్ఞానోపశదేరత్నంగళ | 1-50 | 0-55 |
| 2 | 108 రత్నంగళ       | 1-50 | 0-15 |
| 3 | వాచోరత్నంగళ       | 3-00 | 0-65 |
| 4 | అపతారమాహాత్మ్యం   | 0-50 | 0-15 |
| 5 | ధర్మవాహిని        | 1-00 | 0-15 |

**అంగీకృతము:-**

|                         |      |      |
|-------------------------|------|------|
| భజన సాంగ్స్             |      |      |
| (ఇండియన్ ప్రకటన)        | 1-50 | 0-25 |
| 2 సత్యం శివం సుందరం (2) | 5-00 | 0-55 |
| 3 సత్యం శివం సుందరం (3) | 6-00 | 0-65 |
| 4 ప్రశాంతివాహిని        | 2-00 | 0-25 |
| జ్ఞానవాహిని             | 2-00 | 0-25 |
| సమ్మర్ షోవర్స్ ఇన్      |      |      |
| బృందావన్ 1972           | 5-00 | 0-65 |
| " 1973                  | 6-50 | 0-55 |
| 8 సందేహ నివారిణి        | 3-00 | 0-25 |

**కరవం:-**

|                          |      |      |
|--------------------------|------|------|
| అన్ బిన్ జ్యోతి          | 2-00 | 0-25 |
| సత్యం శివం సుందరం [1 భా] | 3-50 | 0-65 |
| " " " [2 భా]             | 4-00 | 0-65 |
| అవతార మొలిమొదం [1 భా]    | 3-00 | 0-45 |
| " " [2 భా]               | 3-00 | 0-55 |
| 6 సాయిమాతా               | 1-00 | 0-15 |
| 7 ధర్మవాహిని             | 1-50 | 0-25 |
| 8 సందేహ నివారిణి         | 2-00 | 0-35 |
| 9 జ్ఞానవాహిని            | 1-50 | 0-15 |
| 0 అరుఠ్ వాక్కు           | 2-00 | 0-25 |
| 1 దివ్యజ్ఞాన దీపింగళ     | 1-50 | 0-15 |

**హిందీ:-**

1 సత్యసాయి శ్వరాయనము:

[పద్యములు] 1-00 0-15

**గుజరాతీ:-**

|                         |      |      |
|-------------------------|------|------|
| 1 ఉపనిషత్ వాహిని        | 1-50 | 0-15 |
| 2 కథాసుధ                | 2-00 | 0-35 |
| 3 గీతావాహిని            | 4-00 | 0-55 |
| 4 సత్యం శివం సుందరం (1) | 4-00 | 0-55 |

**సింధీ:-**

|               |      |      |
|---------------|------|------|
| 1 భజనావళి     | 0-50 | 0-15 |
| 2 ధ్యానవాహిని | 1-00 | 0-25 |

**అస్సామీ:-**

|                            |      |      |
|----------------------------|------|------|
| 1 సనాతన సారథి              |      |      |
| [ప్రార్థనా గ్రంథం]         | 1-00 | 0-15 |
| 2 శ్రీ భగవాన్ సత్యసాయి     |      |      |
| బాబేర్ కథ                  | 0-25 | 0-15 |
| 3 దివ్యవాణి [అద్వైత్ టు డి |      |      |
| స్టడెంట్స్]                | 0-50 | 0-15 |
| 4 సత్యం శివం సుందరం (1)    | 4-00 | 0-45 |
| 5 ప్రశాంతి భజనావళి         | 2-00 | 0-25 |
| 6 భాగవత వాణి               | 0-50 | 0-15 |
| 7 సాయి గాథ (పద్యములు)      | 1-00 | 0-25 |

## పత్రికల చందాలు, పుస్తకముల ఆర్డర్లు

1. ప్రశాంతినిలయమునండి తెలుగు, ఇంగ్లీషు ఈ రెండు భాషలలో మాత్రమే ఈ మాసపత్రిక ప్రచురింపబడుచున్నది. వార్షిక చందా: రు॥ 5. ఒక సంవత్సరమునకు తక్కువకానీ 5 సం॥ ల కెక్కువకానీ చందాలు స్వీకరింపబడవు.

2. చందాదారు తన పేరును పూర్తి విలాసమును స్పష్టముగా వ్రాయవలెను. మనిఆర్డర్ ద్వారా చందా పంపునపుడు పూర్తి విలాసమును కూపను వెనుకభాగమున వ్రాయవలెను.

3. తెలుగు పత్రిక కావలెనో, ఇంగ్లీషు పత్రిక కావలెనో తెలుపవలెను.

4. చందా గడువు పొడిగించుటకు, చందా పంపించునమయమునందే తన చందా నెంబరును తెలియ జేయవలెను.

5. పత్రికలుగాని పుస్తకములుగాని V.P.P. ద్వారా పంపబడవు. పుస్తకములు కావలసినవారు వాటి వివరములను పెక్కు ముతా పాటు తెలియ పరచవలెను.

### గమనిక

మీచందాగడువు యే నెల యే సంవత్సరమువరకు అని-మీ చందాసీదు కార్డులోను, మీకు నెల నెల పంపుచున్న పత్రిక పైనున్న విలాసము కాగితములోనూ తెలుపుచున్నాము. దాన్ని గమనించి, ఆ నెంబరు . 9/-74 అని యుండిన, మీ చందా 'సెప్టెంబర్ నెంబర్' అనుపొపునని తెలుసుకొని, క్రొత్త చందా (సం॥కు రు. 5) 'సెప్టెంబర్' నెల 8. న తేది లోపల పత్రిక యొక్క కార్యాలయము చేరునట్లు పంపవలెను.

కర్ణాటక రాష్ట్రపు బెంగుళూరు జిల్లా శాడుగోడి (పోస్టు) 'బృందావనము'లోని 'వ్రజ్జ్ బృందావన్' ముద్రణాలయమునందు కె. కె. అప్పయ్య గారిచే ముద్రింపబడి బి.వి. రాజారెడ్డిగారిచే శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ప్రిస్ తరుపున ప్రచురింప బడినది. యెడిటర్: యన్. కస్తూరి, యం. యె., బి. యల్

M.O. ద్వారా పైకమును పంపించువారు కూపను లోనే కావలసిన పుస్తకముల వివరములను తెలియ జేయవలెను.

6. పత్రికకు గాని పుస్తకములకు గాని పైకమును పంపించువారు తమ చెక్కులను ద్రాఫ్టులను, పోస్టల్ ఆర్డర్లను, మనియార్డర్లను "సనాతన సారథి", ప్రశాంతినిలయం (పోస్టు.) అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, అను చిరునామాకు పంపవలెను. చెక్కులు పంపేవారు, 0-50 పై (బ్యాంకి ఖర్చులను కూడా కలిపి) మొత్తమును పంపవలెను. పత్రిక గాని, లేక పుస్తకములు గాని చెక్కు పైకము వసూలైన తరువాతనే పంపించబడును.

7. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను "మేనేజరు, సనాతన సారథి, ప్రశాంతినిలయం పోస్టు, అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్" అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను. అట్లు వ్రాయు ఉత్తరములలో తమ చందానెంబరును లేక బుక్ ఆర్డరు నెంబరును, వ్రాయని యెడల జవాబు లిచ్చుటకు అలస్యముగను.

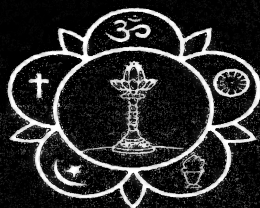
8. పోస్టుద్వారా ఫోటోలు పంపబడవు.

### —: శ్రీవారి కార్యక్రమములు:—

బాబావారు ప్రశాంతినిలయము నందున్నారా అని తెలిసికొన గోరు భక్తులు మేనేజరు 'సనాతన సారథి' ప్రశాంతి నిలయము (పోస్టు) పెనుకొండ తాలూకా అనంతపురం జిల్లా అనే విలాసమునకు రిప్లయకార్డుగానీ రిప్లయ పెయిడ్ టెలిగ్రాంగాని పంపితే, లేదా కొత్త చెబువు 30 P.C.O. ఫోన్ చేసితే తెలుపగలము.

విశ్వ జ్ఞానమును బోధించు సట్టిదే అద్వైత  
మనియు ; శ్రేమించువాడు జీవుడు, శ్రేమి-పబడు  
సట్టివాడు బ్రహ్మము అనే తత్వము ద్వైతమనియు ;  
శ్రేమ, శ్రేమి చు వాడు, శ్రేమి-చబడునట్టివి  
ప్రకృతి జీవుడు బహ్మ (మూడూ వేరైనా విడదీయ  
లేము) అన్న తత్వమును ఆచరించునదే విశ్వాద్వైత  
మనియు చెప్పునగును.

— బా బా



సవాతన

సవాతన





స వ్య క్త స వ్య ర త్తి

సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమలద్వారా మానవజాతియొక్క  
సామాజిక నైతిక అభ్యాప్తికాభివృద్ధికర్షితము

సంపుటము 17      సెప్టెంబర్, 1974      సంచిక 7

విషయానుకమణిక

“ సాయికృష్ణుని దివ్య ప్రబోధము ” .... (చి తము)

|                                                    |     |
|----------------------------------------------------|-----|
| రామకథా రస వాచిని (56) : భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా .. | 193 |
| పూజాపుష్పములు : జంధ్యాల వెంకటేశ్వర శాస్త్రి ....   | 193 |
| శ్రీవారి ఉపదేశములు : కృష్ణమూర్తి .....             | 203 |
| స్వామి బోధ : ఒక శ్రీ లంక భక్తుని టైరి నుండి ....   | 207 |
| గురుదక్షిణ : డా॥ యం. బాలసుబ్రహ్మణ్యం ...           | 209 |
| వార్షికోత్సవము ; (సం) ....                         | 212 |
| సత్యమేవ జయతే . శ్రీవారి దివ్యబోధ ....              | 219 |
| పుస్తకసూచి .....                                   | 223 |

**SAY KRISTINA**



**SPEAKS**



## దసరా మహోత్సవము

స్వస్తి శ్రీ అనంద నామ సంవత్సరము, అశ్వయుజ శుద్ధ పాడ్యమి (16-10-74) మొదలు విజయదశమి (25-10-74) వరకు, ప్రకాంతినిలయమున, భగవాన్ శ్రీ శ్రీ శ్రీ సత్యసాయిబాబా వారి దివ్యసన్నిధిలో, మహా పవిత్రమైన దసరా మహోత్సవము, వేద పురుష సప్తాహ జ్ఞాన యజ్ఞముతో, ఆఖిలభారత ప్రకాంతివిద్వత్సహా సభలతో, మహావైభవముగా జరుగును.

ఉదయాది స్వస్తి, ప్రణవకీర్తనము, మంత్రానుష్ఠానములు, హోమము, విశాద శబ్దద్రావిడమేళనము, వేదపారాయణము, శ్రీమద్రామాయణ శ్రీమద్భాగవత శ్రీ దేవీభాగవత పారాయణములు జరుగును.

నిత్యమూ సాయంత్రము 4 గం॥ నుండి 7 గం॥ వరకు అధ్యాత్మిక ప్రసంగాలు, రాత్రి 8 గం॥ నుండి హరికథ పాటకచేరి నాటకములు బుజ్జికథ ఇత్తాది కళాప్రదర్శనములు జరుగును.

కాపున, అస్త్రీకులూ భక్తులూ సహృదయులూ తప్పక విచ్చేసి, ప్రకాంతినిలయ దివ్యవాతావరణమున క్రమశిక్షణలను పొటించుకొని, మహాసభలలో పాల్గొని, శ్రీవారి దివ్య దర్శనానందము నందుకొని, వారు అనుగ్రహించు సందేశములయొక్క అమూల్యలాభమును సంగ్రహించు కొని త్రికరణశుద్ధితో అచరణకుళులై జాతీయిక అభ్యుదయశ్రేయముల నొందుదురు గాక.

(ఆయా రోజుల కార్యక్రమ వివరాలు ప్రకాంతినిలయమందు ప్రచురింప బడును.)





## రామకథా

## రసవాహిని

భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా

56

జనక మహారాజు బోధ

తదుపరి నిషాదపతిని అతని పరివారమును చూచి శ్రీరాముడు అతనిని సోదరునికన్నను మిన్నగా కొగలించుకొని అతని వియోగ దుఃఖమును అనేక విధముల వోదార్చుచూ బోధనుగావించి నంత గుహుడు చేయునది లేక రామపాదములకు నమస్కరించి గుండెలను బండలుగా చేసుకొని వెనుకకు తిరుగుచూ పయనముగావించెను

వారందరు వెళ్లునంతవరకు సీతా రామలక్ష్మణులు ఒక వృక్ష చ్ఛాయ యందు నిల్చినివుండిరి. ఇంతలో జనక మహారాజు తన పరివారముతో వారునూ బయలుదేరిరి. అంత రామలక్ష్మణులు,

అత్తమామలకు నమస్కరించిన తోడనే, సీత తల్లిదండ్రులకు నమస్కరించెను. అమెను తల్లిదండ్రులు కొగిలించుకొని శిరస్సును ముద్దాడి, “అమ్మా నీ సాహసము, నీ పతిభక్తి మాకు కీర్తి తెప్పించినవి, నీ వలననే మా వంశము పావనమైనది, ఇట్టి పుత్రికను కన్నందుకు మేమే జన్మమున యే నోము నోచితిమో దాని ఫలమే ఈ నాడిట్టి కీర్తిని అందుకొగలుగుచున్నా”మని అమెను అనేక విధముల వర్ణించి, “నీ కెట్టి కొరతయూ వుండదు. రామదండ్రుడు నీకు ప్రాణము. అతని ఛాయలయందుండు నీ కే కొరతయూ వుండదని మాకు తెలుసు. అయినను ఉపాసి భేదముచే ఇట్టి నమస్కరణ అప్పుడప్పుడు కలుగుట దైవలీల,” అని అనేక విధముల పేదాం

తమును బోధించి, వారునూ, వారి పరివారమును బయలుదేరిరి.

చిత్రకూటముందు

ఈ వచ్చిన రెండు రాజ్యముల పరివారములు పూర్తిగా బయలుదేరి కొంత దూరము పోవు వరకునూ సీతా రామలక్ష్మణులు ఆ వృక్ష చ్ఛాయయందే నిలుచుండి వారు అక్కడ నుండి వర్ణశాలకు వచ్చి చేరి భరతశతృఘ్నుల భక్తి శ్రద్ధలను వారి ప్రేమ ఆదర్శములను గురించి, ప్రజల యొక్క అభిమానములను గురించి అనేక విధములుగా రాములు చెప్పుచుండ, సీతా లక్ష్మణులతిశ్రద్ధతో ఆలకించుచూ వారి యెడబాటునకు కొంత యోచించుచూ సుధ్య సుధ్య తమ తండ్రియైన దశరథుని మరణవార్తను పెచ్చరించుచూ, కొంత కృతజ్ఞతా రూపమైన ప్రేమను ఆర్పించుచూ కంట నీరు పెట్టుచుండిన సీతా, లక్ష్మణులను చూచి, రాములు చిరునవ్వుతో వారలకు జీవిత రహస్యములను బోధించుచూ ఈ రీతిగా ఆ నాడు కాలమును గడిపిరి.

తిరుగు ప్రయాణము

మునులు, బ్రాహ్మణులు, ఋషులు, భరత శత్రుఘ్నులు, కౌసల్యా, సుమిత్రా, కైకేయాది రాణులు, మంత్రులు, ప్రజలు, రాముని వియోగమును సహించలేక చింతాకాంతులై గడచిన అయిదు దినములలో రామలక్ష్మణ సీతాది త్రిమూర్తులు చూపిన ఆదర్శమును, వారి ప్రేమ, కరుణ, దయారసమును, వారి వాగామృతమును తలచుకొంటూ, ఆహార నిద్రలనన్నది మరచి

రాత్రి పగలని తలంచక మార్గమునందెందునూ నిలువక ప్రయాణము సాగించుచూ, రెండవ దినమున గంగా నదిన దాటిరి.

అక్కడ నిషాదపతి, ఆ పరివారమునకు తగిన భోజనాదులు యేర్పాటు చేసెను. తానీ రామ లక్ష్మణ సీతా వియోగమున దుఃఖించుచున్న వారగుటచే యెవ్వరనూ యేమీ ఆరగించలేదు. వీడో గుహుని తృప్తి నిమిత్తమై అందరూ ముట్టి పొరవేయుచూ వచ్చిరి.

కడకు గుఱ్ఱములు సహితము మేత మేయలేదు, నీరు త్రావలేదు. ఈ దృశ్యమును గమనించిన వశిష్టుల వారు, శ్రీరాముడు సర్వ భూతాంతరాత్మ, తానే సర్వ భూతములందు ప్రజ్ఞాన స్వరూపుడై చైతన్యము సందించుచున్నాడని అందరికి బోధించుచూ వచ్చెను.

తిరిగి వారెక్కడను విశ్రాంతి తీసుకొనకు అంగీకరించక సరాసరి అయోధ్యకు చేరవలెనని భరతుడు సంకల్పించుట చేత, రామచంద్రుని పవిత్ర పాదకలను ప్రజలకు చూపి ధన్యులను గావించవలెనను ఇచ్ఛచేత ప్రయాణమును కొనసాగించిరి. మూడవ దినము సరయా నదినీ, గోమతిని దాటి నాలుగవ దినము అయోధ్యా నగరమును సమీపించిరి.

అయోధ్యావాసుల ఆతురత

ఎన్నడు భరతశతృఘ్నులు, రామలక్ష్మణ సీతాదేవి సహితముగ అయోధ్యను ప్రవేశింతురా అని కన్నులు కాయలు గాచినట్లు కాదుకొన్న ముసలి బ్రాహ్మణులు, స్త్రీలు, పిల్లలు, వారి రథ

ముల శబ్దములు వినగనే పిథులలో ప్రవేశించి “రామచంద్ర ప్రభు వెక్కడ, యెక్కడ” అని అతురతతో అన్ని రథములనూ చూచుచూ వచ్చిరి. కానీ కొంత చీకటి పడటము చేత, తెల్లవారి చూడవచ్చునను ఆశతో కొండంత ప్రేమతో కాదుకొని యుండిరి. తెల్లవారి లేచిన తోడనే సీతా రామలక్ష్మణులు రాలేదనియూ వారి పాదుకలు మాత్రమే అయోధ్యను చేరినవనియూ విని కొంత ఆశ, కొంత నిరాశలకు గురి యయిరి.

ఇంతలో భరతుడు గురువు గారిని మంత్రులను రప్పించి రాజ్య సూత్రముల నప్పగించి తగిన రీతిగ వారికి నచ్చ చెప్పి, శత్రుఘ్నుని పిలిచి తల్లుల సంరక్షణార్థం, నీవు తగిన చర్యలు తీసుకొనవలెనని బోధించెను. బ్రాహ్మణులను, పండితులను పిలిపించి చేతులు జోడించుకొని నమస్కరించి, “మీ ఆజ్ఞ ప్రకారము నేను నడచు కొందును. గొప్పవయినను చిన్నవయినను మీరు సంకయించక మీ కోరికలను తెలుపుడు, వాటిని నేను నెరవేర్తును,” అని తెలిపెను.

పాదుకా పట్టాభిషేకము

ప్రజలను పిలిపించి దేశీయులను సమావేశ పరచి తగినట్లు వారికి తెలిపి, రాముని సంఖ్యాణల సారాంశమును ప్రజలకు వినిపించి ఈ పదునాలుగు సంవత్సరములు మనము రామ పాదుకలే మన అందరి రక్షణ భావించి, పాదుక లే పరిపాలన చేయుచున్నవన్న లక్ష్యమును అందరి హృదయములందు తలంచి మనము రామ చింతనతో జీవించవలెను. తదుపరి శ్రీరాముడు మనకు ప్రభువుగా నిలచి ప్రత్యక్ష

పరిపాలన కొనసాగించును, అప్రియ దినమునకై మనము కాదుకొనుటే మన కర్తవ్యమని తెలిపెను. గురువు, పండితులు, ఋషులు, పురోహితులు, మంత్రులు, పురప్రముఖులు, ప్రజలు అందరి ఆనందమును పురస్కరించుకొని అందరి ఆభిప్రాయములను అందుకొని రామ పాదుకలను సింహాసనమున ప్రతిష్ఠించుటకు తగిన ముహూర్తమును నిర్ణయించుకొని ఆ ఆచారమునకు తగిన యేర్పాట్లు మహా వైభవముగా గావించెను. ఆ వైభవమును పూర్తి చేసుకొని తల్లులైన కౌసల్యకు, సుమిత్రకు, కైకకు, నమస్కరించి, పాదుకలను శిరస్సున దాల్చి, తన సర్వ బాధ్యతలు పాదుకలే పరిపాలించునని నమస్కరించి, గురువు అనుమతిని పొంది, నంది గ్రామమునకు వచ్చెను.

నంది గ్రామము

ఆ ధర్మధురంధరుడు, ఆ ధైర్యశాలి అగ్రామములో ఒక చిన్న పర్ణికాలను నిర్మించుకొని, రామలక్ష్మణులు ధరించినట్లుగా జడలను ధరించి మునుల వల్కలను ధరించి భూమిలో ఒక చీకటి బిలమును త్రవ్వకొని అహారపానీయము లందును, వస్త్రధారణయందును, మునుల వలె కఠిన వ్రతమును పూసెను. దేవేంద్రుడు కూడ కొనియాడెడి అయోధ్యా నగర భోగములను, కబేరుడు కూడ కొనియాడెడి భాగ్యమును, తృణ ప్రాయమని తలంచి భరతుడు వైరాగ్యముతో ఆ పల్లెయందు ఆ పర్ణికాలలో ప్రకాశించి పరులకు కన్నబింబక, రామచంద్రుడు అయోధ్యను చేరువరకు తానెవ్వరిని చూడనని ప్రతిజ్ఞ పూని రామచంద్రుని రాకకై తాను రామ చింతనే



చేయుచు కాలము గడువ జొచ్చెను. అతని దేహము అను దినము దుర్బలమయ్యెను. అతని తేజస్సు, బలము అధికమయ్యెను. ముఖ పర్వశుభ్ర దేదీప్యమాన మయ్యెను. రామ భక్తి దిన దిన ప్రవర్ధమాన మయ్యెను. మనస్సు పరి శుద్ధమైన పాలుగా మారెను. తారాగణములు హృదయాంతరాళమున ప్రకాశించెను.

జయంతుడు

భరతుడు ఈ రీతిగా నంది గామమున రామ చింతనాయత్తుడై యుండ, చిత్రకూట పర్వతము పై నివసించుచున్న సీతా రామలక్ష్మణులు, భరతుని భక్తి ప్రపత్తులను కొనియాడుతూ కాలము గడుపుచుండిరి. ఇట్లుండ, చీము నము ద్రపు లోతును చూడవలెనని ఆశించినట్లుగా, ఒక మూర్ఖుడు జడుడు అయిన జయంతుడు రామ చంద్రుని శక్తిని కనిపెట్టువలెనని ప్రయత్నించి, కాకి రూపమును దాల్చి, రామచంద్రునికి నమీప మున కూర్చొని ప్రకృతి సౌందర్యమును తిలకించుచున్న సీత పాదమును సూటిగా ముక్కుతో పొడిచి గాయము చేసెను. అంత సీత పాదము నుండి రక్తముకారప్రారంభించెను. దీనిని చూచి రాముడు, ఒక గరిక పోదను పెరికి ఆ కాకి పై విసరెను.

అపరాధము లేక రాముడొకరికి హింస చేయడు. సమయ మొచ్చినపుడు రాహువు చంద్రుని కూడా ప్రసంగును. కానీ, రాముడు నిరపరాధుల నే వాడును హింసించడు. ఆ విసరిన గడ్డి పోద, మహా ఆగ్ని రూపముతో జయంతుని పై బడెను. అతనిని పెంట తరుముచూ పోయెను. అంత జయంతుడు

భయపడి నిజరూపమును ధరించి “రామా, కాపాడుము” అని పాదముల పై బడి ప్రార్థించెను. రాముడు రక్షించెను. ఆ జయంతుడు ఇంద్రుని తొడుకు. తన కుమారుడు రాముడోహి అని తెలిసి తండ్రి కూడను చాలా విచారించెను

జయంతుడు రామపాదముల పై బడి నే నొక మూర్ఖుడను, నన్ను క్షమింపుము అని ప్రార్థించగా రాముడు వాని దైవ్యమును చూచి జాలిపడి వానిని యోకాక్షునిగా చేసి విడిచిపెట్టెను. అగ్ని రూపమైన ఆ గడ్డిని తాను వుపసహరించు కొనెను. రామచంద్రుడు అచ్చ శిక్షతో తనను వదలెనను కృతజ్ఞతను చూపుచూ ఆ జయంతుడు చాలా కాలము సీతా రామలక్ష్మణులు నివసించు చిత్రకూట పర్వతము పైననే నివసించుచూ వచ్చెను. రాముడు మార్గ శిర్ష శుద్ధ దళమీమాడు ఆ జయంతుని పిలిచి, దక్షిణ దిశకు ప్రయాణము కమ్మని ఆజ్ఞ చేసెను.

అశ్రమహర్షి అశ్రమము

అంత సీతా లక్ష్మణులు రామాజ్ఞ శిరసా వహించి, మువ్వల చిత్రకూట పర్వతము విడచి అశ్రమహామని అశ్రమము చేరిరి. అంత వీరి రాకను శిష్యుల ద్వారా తెలుసుకొని అశ్రమహామని యెదురేగి వారిని తన అశ్రమమునకు తోడ్కొని పోయెను. రామ ఆగమనముతో అశ్రమహామని, అనందమును భరింపలేక కంటపారలు కార్చుచూ తనజన్మ పాపనమైనదని అనేక విధముల చేసిన తపస్సు నేటికి ఫలించిన దని ప్రార్థించి, రాముని స్తుతించెను,

ఆ నాటి సాయంకాలము అశ్రమ హామని తమ శిష్యులను చేర్చి, రామునకు ఉన్నత

అననమును యేర్పరచెను. అత్రిమహాముని  
 భార్య అనసూయ సీతకు తగిన యేర్పాట్లు గావించి  
 సీతకు తగిన సేవలు చేయుచు యేనాటి నోమో  
 నేటికి పండినదని తానునూ అనందించగా అచట  
 కూడిన శిష్యులకు అత్రిమహాముని సీతా రామ  
 శత్రుణుల పవిత్ర శక్తులను, అవతారములను,  
 పర్ణించి ప్రబోధించెను.

అంత అనసూయ తన పతిభక్తిని, శ్రీ భర్త  
 మును ఆనేక విధముల సీతకు తెలుపుతూ ఆమె  
 ఆదేశములను అందించుచుని ప్రార్థించుచూ,  
 సీతయొక్క గుణగణములను పేనోళ్లు కొని  
 యాడెను. అంత సీత లోకమున జన్మించిన

ప్రతి ప్రాణి, ప్రతి జీవి, ప్రతి భూకము  
 శ్రీ తత్వము కలవారనియూ, జగన్నాటక రంగ  
 మునకు శ్రీ పురుషులుగా కనుపించిననూ బల  
 తత్వాలలో, భావరాగాలలో, కష్టసుఖాలలో  
 అందరూ శ్రీచేసనియు, తన భర్తయైన రాము  
 డొక్కడే పురుషుడనియు. ఆయన యందు  
 ద్వంద్వ భావములు యేనాటికి లేవు, రావు  
 అనియు, అతడు అభయ స్వరూపుడనియు,  
 ప్రకృతికే పురుషుడై ప్రకృతిని వరించినాడ  
 నియు వివిధ నామరూపములతో గోచరించెడి ఈ  
 జగత్తు యేకాత్మ స్వరూపమేననియూ అనసూయ  
 కు రామ తత్వమును చక్కగా ఉపదేశించెను.

(సశేషము)

### గొలుసు ఉత్తరాలు

కొందరు బుద్ధిహీనులు భక్తులకు బెదిరించుతూనే లేక వంగించటానికో  
 గొలుసు ఉత్తరాలు వ్రాస్తుంటారు. హృదయదోర్బల్యమువలన కొందరు  
 వాటిలో చెప్పినట్లు తిరిగి వ్రాస్తుంటారు. బాబా పేరుతో వచ్చే అటువంటి  
 ఉత్తరాలను విస్మరించవలెననదని చాలా సార్లు మేము లోగడ ప్రకటించి  
 ఉన్నాము. కొన్ని ఉత్తరములు వ్రాసినంతమాత్రాన భగవదనుగ్రహము  
 లభించదు; వ్రాయకన్నంతమాత్రాన లభించకపోదు. కొందరు పాతకు  
 లిటువంటి ఉత్తరములు మాకు పంపి మా సలహా అడుగుతున్నారు. ఇటు  
 వంటి ఉత్తరాలక్కోటి జవాబు—వాటిని చించి చెత్తబుట్టలో పారవేసి  
 ఇతరులకు కూడా అదే సలహా యివ్వండి.

—సంపాదకుడు

## పూజా పుష్పాలు

భక్త మందార ! వందనావాహనముల  
సుందరానంద హృదయారవింద మందు  
నిన్ను కూర్చుండ బెట్టి గుండె పులకింప  
పూజ చేసికొందిను చిన్ని పూల తోడ !

[భూపాల]

ధ్యానము : —

వందే సత్య శివ స్మరం జనగురుం వందే విభూతి ప్రపదం  
వందే దివ్య దయానిధిం గుణవిభుం వందే ప్రశాంతి ప్రపదం  
వందే మౌళి ఋతాధరం శుభకరం వందే మహాదేవదం  
వందే భక్త వర ప్రదం భవహరం వందే మహా మోక్షదం ||

[శంకరాభరణం]

ఆహ్వానము : —

శ్రీ పుటపర్తి పట్టణ విశిష్ట కళా మధుర ప్రశాంతి సౌ  
ధో పరివాస ! మంత్ర రుచిరోజ్వల కాంతి విలాస ! షిర్డికా  
య్యాపర దివ్యసుందర మహా మహిమోచిత మందహాస ! లో  
కోపకృతి ప్రభాస ! కయి కొమ్మివె మంజుల స్వాగతాంజలుల్ !!

[వసంత]

రత్న సింహాసనం : —

ఓ సుకుమార సుందర శుభోదయ నవ్య శరీష పేశల  
శ్రీ సఖ కోమలాంగ ! దయసేయుము ! నీ కరుణాకటాక్ష వి  
న్యాస విలాస భాసురత లందము చింద — రవంత రమ్మ సిం  
హాసన మేర్పరించితి మనోబ్జమునన్ ప్రభు ! విశ్రమింపగన్ ||

[భాగేశ్వరి]

అమల పాద్యము : —

నేటికి పండె నా తపము — నిండె మనోరథముల్ కృపాబ్ధి ! ఆ  
నాటి గుహున్ వలెన్ కరుణ నాపయి నింపుము గోరువెచ్చక  
న్నిటి మరంద బిందువులనే వడగట్టి త్వదీయ పాదముల్  
వాటముగా ప్రభూ ! కడిగి వైచెద గుండెలు పుల్కరింపగన్ ॥

[వలజ]

విమల అర్ఘ్యము : —

భక్తుల వీపులన్ నివిరి భవ్య సుఖం బొనగూర్చి — వెన్నలా  
సక్తిగ బెట్టి — వేణువు హుషారుగ బట్టి — మహాత్మకోటికిన్  
ముక్తి ననుగ్రహించి అనుమోదము గూర్చు జనాళికెల్ల అ  
వ్యక్త సుఖాస్పదం బభయ హస్తమునన్ మలార్ఘ్యముఁచెదన్

[కాఫీ]

శుద్ధాచమనము : . .

నాకధునీ మనోజ్ఞ నళిన ప్రజ గంధ జలమ్ము కంటె - సు  
శ్లోక యశస్వి కామ గవి చూచుక దుర్గము కంటె మోహిని  
శ్రీకరలగ్న భండ మధు శీతర పంక్తుల కంటె హే ప్రభో  
నా కవితా సుధారసము నవ్యము ఆచమనమ్ము సేయుమా !

[హంపనాదం]

అమృత స్నానము : —

పావన జీవన ప్రవతలు పద్మముఖుల్ - కవిగ్రత - లాయతేం  
దీవర సైతలున్ - మృదుల నీరజ హస్తలు బ్రహ్మపుత్ర గో  
దావరి నర్మదాది పనితల్ కవితామృత ధారతోడ చి  
త్రావతి నంటి వచ్చిరిక తానము లాడుడు హర్షవారిధిన్ ॥

[అమృతపర్షిణి]

అరుణ పత్రము : —

“ దక్షత కల్గి పౌరసభ ధర్మ మెరింగి మణియ మానసం  
రక్షణ సేయ నెవ్వరును రాదు కృపాకర ! బ్రోవు” మన్న నీ

వక్షయ వస్త్ర వంత్రి ద్రవదాక్ష్మిజ కిచ్చితివయ్య - దేవతా  
ద్యక్ష ! వినూత్న రత్న విమలారుణ వస్త్రములన్ గహిపుమా  
[సింహాంధ్ర మధ్యము]

యజ్ఞోపవీతము :—

వేద మహర్షముల్ తెలిసి విశ్వరూప్య మెరింగి చేయు య  
జ్ఞాదుల హోత్రుక్ సుషము యజ్ఞము హోమ హవిస్సు స్వర్ణమున్  
నీదరహాన కాలతుల్య నివృత్తియె పుటపర్తి పాయ ! నీ  
కేవలసన్ మహాభరణమే ! ఒక జంక్షములంకరించెదన్ ||  
[మోహన]

శ్రీగంధము :—

సింధు కుమారికా రచిత సింధుర చందన కుంకుమ ప్రహ  
బంధుర హైమతీర్థయత పాకము కంటె - హిమమ్ము ఓ జగత్  
బాంధవ ! నా కవిత్య ప్రసవ ప్రభ వామల వాసితంపు శ్రీ  
గంధ సుమర్చ చర్చ - కిరకంజములన్ కయి సేతునా ప్రహా !  
[శ్రీరాగము]

వృష్ణము - అక్షతలు :—

నందన పారిజాత సుమన వ్రజవందు శచీ పురందరా  
నందకర ప్రసూనములు - నామధు మానస సాహితీ వనీ  
కుందసుమమ్ములున్ పసుపు కుంక మ గంధ సితాక్షతల్ పభూ  
శందము చంద నీ కువల యాంఘ్రముల కర్చన సేయమందుచా !  
[చ. కవాక]

సుధూపము :—

త్రాణము నీవ ! జంతు నికరంబులకెల్ల మహానుభావ ! నా  
ప్రాణములన్ ప్రభూ ! అగరు వత్తులుగ నొసరించి నీదు క  
ల్యాణ వరాంఘ్రి వేదితలమందు రగిల్చి సుధూపమిత్తు - ఆ  
ప్రభూణము నేయుచుయ్య కనికారమునన్ జని ధన్యమౌనటుల్ ||  
[సింధుభైరవి]

అఖండ దీపము :—

నీయనుకంప రూపమగు స్నేహము నిండిన నా మనస్సులో  
 ఊయని అందమున్ చిదిపి దీపము పెట్టుదు ఆ వెలుంగులో  
 మాయయు మోహమన్ మదము మర్మ తమిషము లగతరింప వేం  
 చేయుము మానసమ్మున వసిగప డయానిధి ! ప్రేమమురైన్దై ॥

[హిందోళ]

మహా నైవేద్యము :—

సేద్యము సేసి మానసము చెంత భవత్పద భక్తి బీజముల్  
 హృదయవనంత వేళ మొలకెత్తి ఫలించగ చేసినాను - ఆ  
 పద్య ఫలమ్ము లివ్వె గొనివచ్చితి తియ్యని వెంచి మంచి నై  
 వేద్యము పెట్టెదన్ శబరి విందు తలఁపున తెచ్చున్లుగన్ ॥

[చంద్రకోస]

కర్పూర తాంబూలము :—

బాల తమాలలోల నవ పల్లవ రూప మదీయ భావనా  
 జాలము - పోక చూర్ణ ఘన సార గుణోత్కర సారభంబు - ము  
 త్యాలను కాలిచి చేసిన సుధా కవితా రుచి మేళవించి తాం  
 బూలము చుట్టి యిచ్చెద ప్రభూ ! అనురాగముతో గ్రహింపుమా !

[శివరంజని]

అనంద నీరాజనము :—

ఓ జనమానసాబ్జ విమలోదయ సుందర బాలబాస్కరా !  
 నా జననమ్ము ధన్యము సనాతన సత్య పథానురాగ వి  
 బ్రాజిత మూర్తి చూపితి వపార ముదమ్మున - నాకవిత్వ నీ  
 రాజన మిచ్చెదన్ బహు పరాక్షలు భక్తులు పల్కుచుండగా

[అనందభైరవి]

సువర్ణ మంత్ర పుష్పము :—

అంబురు హాసనాది మహితాత్ములు నీ మహానీయ సత్య త  
 త్వంబు నెరుంగ జాలరు గదా ! పరమేశ్వర ! ధర్మయజ్ఞ దీ

జ్ఞాంబర ధారి ! శాంతి నిలయా ! చయజూపి సు ర్దమంత పు  
 ప్పంబు గ్రహింపుమా ! విజయ పారధివై మము సుధ్ధరింపుమా  
 [రేపతి]

ఆత్మ సమర్పణ :—

నామది పూచినట్టి సుమనాబు సమర్పణ చేసిరాను ని  
 కోమల పాద పద్మముల గోప్యముగా శతపదనాలతో  
 ప్రేముడి స్వీకరించిన సరే ! అటుకాక తదస్యమైన నా  
 కేమి ! ఓయా పయోధి ! ఒనరిచితి నేనను కొన్న కార్యముల్  
 [మధ్యమావతి]

జంధ్యాల వెంకటేశ్వర శాస్త్రి, “ శాంతిశ్రీ ”

భగవంతుడే పవరు పశాసు. ఆక్కడ నుంచి పవరును దేహము  
 అనే మీ ఇంటికి తీసికొని రావలెనన్న క్రమశిక్షణ అనే స్తంభాలను, పరిమిత  
 కాల ప్రమాణము తప్పకుండ సరిగ్గా నాటుతూ రావాలి. చాని మూలక  
 ముగా నిష్కామ కర్మాచరణ అనే వైతును లాగాలి. తరువాత శుద్ధ  
 మనస్సు అనే బల్బును తగిలించి శరణాగతి అనే స్పీచ్ ని అనుచేస్తే  
 జ్ఞానమనే దివ్య జ్యోతి వెలుగుతుంది, స్వస్వరూపము తెలుస్తుంది.

— బాబా

## శ్రీ వారి ఉపదేశములు

“ భగవన్నామ స్మరణ చేస్తూ ఉంటే మనస్సులో మాలిన్యము చేరకుండా వుండును, అలోచనల అలజడి తగ్గుటకు నామము నుచ్చరించుము. మనోవేదన సమయమందు ఏ కాంతముగా కూర్చొని నామస్మరణ చేయుము. పరమాత్మపై దృష్టివుంచి, మనస్సును నామ స్మరణలో ఓంపుట సూర్యకిరణములను భూతదర్పణ మున ప్రవేశపెట్టి ఏకాగ్రత గావించువంటిది,

ఎవరైన మాలిన్య పవార్థము పేరు ఉచ్చరించిన కడుపు తిప్పను. పుల్లనిపదార్థపు పేరు పలికిన నాలుక నోరూరును. తుచ్చమైన వీటి నామములకే ఇంత ప్రభావముంటే ఇక పరమాత్ముని నామములు ఎంత మార్పు చేయుచును ?

మీకు ఆత్మానందము నందించే యే భగవన్నామ మైన సరే శ్రావ్యముగా హృదయములోని అవేదనతో ఆత్మాహమతో పాడండి. నామముతో భావము కూడా చేరినప్పుడే ఆనందము భగవంతుడు భాషప్రియుడు కానీ బాహ్య పియుడు కాదు

ఇంటి లోపల ఇంటి బయట వెలుతురు కావాలంటే దీపమును గడప మీద పెట్టుతాము కదా ? అట్లనే ఆత్మ కల్యాణము లోక కల్యాణము రెంటినీ సాధించాలంటే జిహ్వగ్రంథ కవాటములో పరమాత్ముని నామము పెట్టాలి. నీ కిష్టమయిన రూపనామములనే పూజించు. ఇతరుల నిర్బంధములకు గానీ ఇతరుల తృప్తికి గానీ

వానిని మార్చకుము. అంత్యకాలములో కాపాడేది భగవన్నామమే. ఈ నాటినుంచి చేసిన కదా అంత్య నిమిషములో ఆ నామము స్మృతికి వచ్చేది ? చిన్న దీపమొకటి పెట్టుకుని చీకటిలో అరణ్యము దాట వచ్చును, సముద్రాన్ని చిన్న తెప్పతో దాటవచ్చును. భవసాగరము నామస్మరణ అనే చిన్న తెప్పతో దాట వచ్చును.

“ రామా కృష్ణా అని ఉచ్చరించినంత మాత్రమున లాభం లేదు. దానితో భాషము కూడా చేరవలెను. సంవత్సరాల కొద్ది సామాన్య భక్తిలోనే మునిగియుండి విశేష భక్తిని సంపాదించక పోతే వ్యక్తికి అవమానమే. భక్తి అనగా భగవంతునిపై ప్రేమ. అన్నిటికంటే భగవంతుని యొక్కవగా ప్రేమించుటే భక్తియగును. భగవంతునిపై పరమాభిమానము, పరమానురాగము భక్తి లక్షణము. మర్కటకిశోరన్యాయముగా నాచ రించు దాని భక్తి ఆనియు, మార్జాలకిశోర న్యాయమైన దానిని ప్రవత్తియనియు చెప్పుదురు.

ఈ ప్రవత్తిలో మూడు విధములు కలవు. ‘ నేను నీవాడనను మార్జాలకిశోర న్యాయము, నీవు నావాడ వను భక్త స్వాతంత్ర్య భక్తి, నీవే నేను అనే అవిభక్త మైన భక్తి. మీకు భగవంతునిపై భక్తి యున్నదను కొనుట చాలదు భగవంతునికి మీపై ప్రీతి యున్నదా ? అజ్ఞుని పాలించిన వారికి అనుగ్రహము ఖండితముగా దొరుకుతుంది. అసలు సాధకుడు



దేనిని సాధించవలెనన్నను ప్రార్థనే మూల సాధనము. భగవంతుని అనుగ్రహము సంపాదించితే చాలు, అనుగ్రహమును పని చేయదు.

“నగణ భక్తి నిర్గుణ భక్తి క్షుద్రిక ఎడమ పాదముల వంటివి. నడచునపుడు నేల పై కాళ్ళ కెత్తె రెండూ ఒక బైములో ఉండవు. భక్తియొక్క గమ్యము జీవ బ్రహ్మ ఐక్యమే. అదియు అనుభవముతో దేనినట్టి ఐక్యము. ఇరువది నాలుగు గంటలూ విడదీయక ముప్పై దినములు ఆ పరమాత్ముడే మీ చింతనలో నిండియుండిన తప్పక సాక్షాత్కారము లభింపను.”

ఇవన్నీ శ్రీవారి ఉపన్యాసాలలోని వాక్యములే. ఈ ఉపన్యాసాలు అన్నీ ఒక చోటివి కాదు, ఒక నాటివి కాదు. స్వామి ఫలాని విషయాన్ని గురించి ఉపన్యసింపెదనని చెప్పును. ఎవరెవరో పండితులూ ఆంగ్ల విద్యార్థులూ ఉపన్యాసాలు చెప్పిన కరువాత చివర మాట్లాడుతారు స్వామి. అంతకు ముందటివారి ఉపన్యాసాలలోని ఒక వూహనే శ్రుతివాక్యమునో పట్టి స్వామి మాట్లాడుతారు.

వారి ఉపదేశాల వలె ఈ వాక్యాలు కూడ ఆకుపులే. వారి ఆశయాన్ని పలుమూరులు సభలలో చెప్పినారు. ‘వేద శాస్త్రాభ్యాసమునకు విలువ గౌరవ మర్యాదలను స్థాపిద్దాము. నేను వచ్చినదే ఆ పనికి’ అన్నారు. ‘నా విషయము మీకు కొంచెమేనా తెలియవలెనంటే శాస్త్రాభ్యాసమే తోవ చూపేది’ అన్నారు. “శాస్త్రాభ్యాసమే జ్ఞానదృష్టి సంపాదనకు సులభ మార్గము. మానవులకు శాస్త్రమే నేత్రము. శాస్త్రదృష్టిని నేత్ర దృష్టిలో ఉంచుకొని ధర్మమార్గములో బ్రహ్మ మార్గ మను అన్వేషించుట మానవుడు చేయవలసిన ప్రయోగము. ఐక్యానుసంధానము కావలెనన్న ఆత్మ

విశ్వాసము శాస్త్రవిశ్వాసము రెండూ పర్వవేశలందు ఉండవలెను” అన్నారు.

అయితే “శాస్త్రములు కఠిన భాషలో ఉండటము వలన సామాన్యులకు అర్థము కాక నిష్ప్రయోజనము గా ఉన్నవి. అర్థమై, చేసుకొనుటతో నానార్థములు చేసుకొన్నచో యద్వైతము చెడిపోవును. అనర్థము చేసుకొన్న అసలే చెడిపోవును. యద్వైత శాస్త్రమును అందరికీ అందుబాటులో వున్న భాషలో, సులభమై ఆచరించు పద్ధాతము లోనికి మార్చి: అనుకూలముగా నుండును. శాస్త్రము, వేదము, ఇవి రెండూ భారత దేశానికి రెండు నేత్రముల వంటివి,” అన్నారు శాస్త్రవిజ్ఞానాన్ని తాము సర్వత్రా ఉపన్యసిస్తున్నారు.

ఏ సభలోనైనా, అప్పుడే సందర్భాన్ని బట్టి, బహుశా ఆ నాటి సభ్యుల సంస్కారాన్ని బట్టి, వారికి ఏది అందించవలెనను కుంటూరో దానిని చెబుతున్నట్లున్నారు స్వామి. ‘అందరికి ఒకే విషయము చెప్పేందుకు వీలు లేదు కదా?’ అన్నారు ఒక మారు నాతో. అందులోనూ గాలి లాగ సంవారము చేస్తున్నప్పుడు, ప్రజల హృదయ మందిరాల తల పులు తట్టేటప్పుడు, వారి నెత్తిమీద ఎగిరిపోయే సత్కాలు చెప్పితే వారు పట్టించుకోరు. స్థూల మానవులకు స్థూలభారముతోనే క్రమ క్రమముగా భగవద్విషయములు తెలుపవలెను’ అన్నారు స్వామి. వారు ఇచ్చే ప్రసాదము అందరికీ ఒకటే కాను గదా? అలాగే వివిధస్థలాలలో చెప్పే ఉపదేశ ప్రసాదమున్నూ.

“ఫలము సర్వేశ్వరుని అనుగ్రహము పైసినే వేసిన సాత్విక పాధనే ధ్యానము. స్వదణ్డతే ఎన్ని నామములు నీకు రుచి ఆగునో అన్ని నామములు స్మరించు. ధ్యానమునకు ఉపదేశ నామమే ధ్యానించవలెను. భగవంతుని యందుగల గాఢ ప్రేమ

విశ్వాసములే ధ్యానము. ధ్యానసంపద కలుగు సంత  
వరకు, నిర్ణీత ఆసన క్రమములను అవలంబించ వల  
యును మనోబుద్ధులు కళమయిన తరువాత, ఎచ్చ  
టైనను ధ్యానము సలుప సాధ్యమగును. తన ఉపాస్య  
దైవముపై అవధానమును ఉద్దేశ పూర్వకముగా  
నిలుపుటనే చిత్తైకాగ్రత అని అందురు. విషయములను  
తలంచుచూ ఫలమింకా లేదే అని యోచించు చుండిన  
అవి కేవలము ఫలాపేక్ష జపము లగును.

చిత్తముయొక్క నిశ్చల భావమే ధ్యానము. చెప్ప  
దురు. మనస్సు మనోవృత్తులూ ఒకే వస్తువుపై  
కదలక మెదలక కేంద్రీకరించు స్థితి ధారణ అన  
బడును ధ్యాన శిఖరమును చేర నిలిగివుడు తర  
జ్ఞాపక శక్తి దట్టమై తన నైజ స్వరూపమునే దృఢంపము  
చేసి భస్మము చేయును.

ధ్యానించే రూపము మరుగయి నిన్ను నీవు మరచిన,  
దానిని సమాధియందురు, అట్టి సమయమున ఒకే  
భావము కల్గియున్నప్పుడు సవికల్ప సమాధి అని  
యందురు. ధ్యానము చేయువాడు తనను తన ధ్యాన  
మును మరచిపోవుటే సమాధి. బాగుగా ముదిరిన  
ధ్యానమే సవికల్పము. ఇందు జ్ఞాత జ్ఞానము జ్ఞేయము  
అను త్రిపుటి భావము వదలదు. ఈ భావముతోనే  
నిరంతరము చిత్తము బ్రహ్మమందు నెలకొనియుండును.  
జ్ఞాత జ్ఞానము జ్ఞేయము బహ్యమే అని వుండునది సవి  
కల్పము. నిశ్చల చిత్తముతో నిర్మల భావముతో  
అన్య చింతలకు చోటివ్వక భజించిన అదియే భావ  
సమాధి అగును," అన్నారు స్వామి.

ఈ ధ్యానము ఇష్టదైవముయొక్క నామ ధ్యానము,  
తద్వ్యాధి రూపధ్యానముగా మారి. చివరకు రూపము  
మరుగయి సవికల్పమునకు దారితీయును.

“ప్రణవోచ్చారణముతో భజనను మొదలు పెట్టి  
దానితోనే ముక్తయై పరచిన తరువాత. అదే స్థలములో  
నైనా లేక మరే ప్రకాంత స్థలములోనైనా, కొంత సేపు  
ధ్యానము చేయవలెను. ఒకజ్యోతిని వెలిగించి అందు  
కొని వక్కగ దానికే ధ్యానించి. భ్రూమధ్యమునకు,  
నేరుగా హృదయ కమలము లోనికి దానిని ప్రవేశ  
పెట్టవలెను. తరువాత ఆ కమలము వికసించునట్లు  
గానూ, లోని ప్రకాశము వ్యాపించి అంధకారమును  
నాశనము చేసినట్లును భావించుకొనవలెను. అ జ్యోతిని  
సర్వాంగములకూ అందించి, వాటిని పవిత్రముగావించ  
వలెను, జిహ్వపై జ్యోతి వెలిగివుడు దుర్బాష ఆతి  
భాష చాడిలు అన్యతము మొదలైన గబ్బిలముల  
న్నియూ పారిపోవలెను, నయనములలో జ్యోతి  
వెలిగివుడు దెడు దృష్టి నాశనమగును. శ్రోతముల  
నుంచి అది చెడ్డ విషయాలపై నున్న వాంఛను అణగ  
దొక్కను. ఇట్లనే జ్యోతి అన్ని ఇంద్రియములనూ  
పవిత్రము చేసి దేహము లోపలా బయటా వ్యాపించి,  
యావ జీవకోటిని కూడ ఆవరించి, శత్రు మిత్ర భేద  
మును తొలగించి ‘వాసుదేవస్వరూపిదం’ అనే  
మహా సత్యాన్ని నిరూపణము చేయును ;” అన్నారు  
జ్యోతిని ఇది ఆధారముగా చేసుకొని సాధించే  
యోగము.

ఇట్లే ప్రణవ నాదమును ఆధారము చేసుకొని  
సాధించే నాదయోగమూ ఉండగలదు. పంచ భూతా  
లలో దేనిని ప్రపంచంగా అనుభవించగలిగితే దానినే  
ఆధారము చేసుకొని ఈ ధ్యానయోగమును సాధన  
చేయవచ్చునన్న మాట. సంప్రదాయ యోగము  
నామ రూపములకు ఈత కరగా సమాధిని సాధించ  
మంటుంది. స్వామి దానిని చెప్పుతూనే, “నేను  
సాయి నామమునే జపించుచుని చెప్పను, మీ కేది  
రుచించునో ఆ నామమే చెయ్యండి” అని చెప్పినట్లు

గానే—నామ రూపములకు బదులు జ్యోతి, చాదము వాయువు, జగత్తు, ఏది బృహత్ ప్రియమో దానినే అధారముగా గ్రహించుకోవచ్చును, అన్నారు

చిరపరిచయమైన సంప్రదాయాన్ని అనుసరించడమే తేలిక. స్వామి సంప్రదాయ యోగ పరిభాషకు తేటగా వుండే అర్థములు కూడా చెప్పినారు. “శబ్దమును విన్నంత మాత్రమున మనసుతో స్వరూపముతోచడము ధ్యాన భగవద్ధ్యానములో లీలమగుటయే ఉపాసన అని భాషి ప్రియము అంటే సచ్చిదానందము. చిత్తముయొక్క అంతర్ముఖ భావము ప్రత్యాహరము. సందేహమును నీవు తేక అవిరాక, అట్లు రెండూ ఒక సమయమున కలుగుటకు ఏకాగ్రత అందురు ! ఆత్మ స్ఫూర్తియే మౌనము, ఆత్మ సంయమనమే నిధి ధ్యానము, అని వివరించారు. సాధన దగ్గరనుండి కర్మభక్తియోగ జ్ఞాన ఆధ్యాత్మిక మార్గము పొడుగునా వచ్చే కష్టమైన పదములు కూడా మనకు అర్థము కావడానికి గాను విప్పి పెట్టినారు స్వామి. అన్నిటియందు దైవికమైన భావనను సృష్టించుకోవడము వలన ఏ వస్తువు రూపనామములనైనా వదలటమే వైరాగ్యమంటే. బ్రహ్మతత్వము కలవాడే (నట) బ్రాహ్మణుడు. భగవత్సంకల్పమే (మన) కర్మ రూపములలో ప్రవహిస్తున్నదట అహంకారము అంటే అహము యొక్క ఆకారమట ! చావంటే అహంకృతి నశించడమే నట. మోహక్షయమే మోక్షము. బ్రహ్మ ప్రాప్తి, నిత్యసుఖము, కైవల్యము, మోక్షము, అన్నీ ఒక్కటే. ఏదీ అవిద్యలూ, జ్ఞాన అజ్ఞానములు, శుద్ధ సత్త్వ మలిన సత్త్వములు, అన్నియు ఒకటే భావము. వాక్కుతో వేచాంత శాస్త్రము చదవడము విచారణ కాదు. తత్ అనినను జ్ఞేయము ఆత్మ, క్షేత్రజ్ఞుడు పరబ్రహ్మ, అనినను ఒక్కటే.... మోక్షము గురించిన దశలు వివరించుతారు వినండి.

భగవత్సాక్షాత్కారము నందు సాలోక్య, సామీప్య, సారూప్య, సాయుజ్యములని నాలుగు సోపానములు

సాలోక్యము: ఒక మహారాజు పరిపాలనలో ఉండే ప్రజలందరూ వారి సాలోక్య భాగ్యమును పొందు వారే. రాజగృహములో, వారి పరిచర్యను నెరవేర్చు నౌకరులకు సాలోక్యస్థి అభివృద్ధిస్తుంది. భగవంతుని ప్రభు ధనియూ తాను వారి వాసుడననియూ తలంచి, తృప్తిగా శరణాగతిని మనోభావముతో జరిపితే, ఆది సాలోక్యముకీ.

సామీప్యము: మహారాజు సమీపవర్తిగా ఉండి ఆయన సేవను దగ్గరినుండి చెప్పే బాగ్యము కలవారికి సామీప్య భాగ్యము అభిస్తుంది. పాదసేవాది పుణ్యావకాశములు కూడా వారికి దొరుకుతాయి.

సారూప్యము: మహారాజు సోదరులకు, రాజయోగ్యమైన దస్తులు ధరించి, అదే రూపాలంకారములతో విరాజమానులయ్యే అవకాశమున్నది. అట్లు బాంధవ్యమును సంపాదించినవారు సారూప్యముకీని పొందుతారు. అజ్ఞులు సోపానమే సాయుజ్యము; మహారాజు జ్యేష్ఠకుమారుని స్థానము. ఆయనకు సమానమైన హక్కున్నది.

ప్రజ, సేవక, సోదర, కుమార అనే సంబంధాలు ఈ నాలుగు సోపానములట.

జ్ఞానమునకు బాబా ఆత్యంతిక స్థానము నిచ్చారు. ‘పరమాత్మ ప్రకృతిగా మారనేది. అజ్ఞానము వలన పరమాత్మ ప్రకృతిగా కనిపించుతుంది. పరమాత్ముని నిజస్వరూపము తెలిసిన ప్రకృతి కనిపించు’ అన్నారు. ‘ప్రకృతికి అస్తిత్వమే లేదు, అన్నారు ‘జ్ఞానముతో తప్ప మరే మార్గమననూ ఆత్మను తెలిసి

కొనట పీలుకాదు' అన్నారు, 'ఆన్ని మార్గములు విచారణ మార్గమునందే అణగియుండును,' అన్నారు.

అంతా తరదే అను గొప్ప భావము పెంచకొనిన వి బాధయూ ఉండదు అన్నారు.'

## స్వామి బోధ

ప్రశ్న :—బాబా, సాధ్యమైనంత వేగముగా గమ్యము చేరే విధానమేది?

ఉత్త :—సత్యమున కడ్డుదారులు లేవు. అడ్డుదారి ఎప్పుడూ దీర్ఘమైనదే. అది ఆకర్షించి మోస గించుతుంది. అన్ని కాలములలో, అన్ని దేశములలో రెండు మార్గములనే మానవుడు శోధించి తోటివానికి బోధించినాడు ; (1) అహంభావమున నంతమువరకు విస్తరించు చేయుట; (2) లేక దానిని సంపూర్ణముగా నశింపజేయుట మొదటిది జ్ఞానమార్గము. ఇక్కడ, నేను సర్వవ్యాపకమైన సత్యమును, సర్వము నేనే, నా సంకల్పమే అని జ్ఞాని చెప్పును. రెండవది భక్తిమార్గము. ఇక్కడ సాధకుడు 'నాదేమీ లేదు, అంతా భగవత్మయము' అని చెప్పును. ఈ రెండు విధానములందూ అహంభావము నశించుతుంది. భక్తుడు తన అస్తిత్వమేమీ లేదనుకొని, సంపూర్ణముగా భగవంతుని రక్షణ యందుంటాడు.

ప్రశ్న :—నేను చేసే సర్వకర్మలకు భగవంతుడే కారణమైన నేను చేసే ప్రతికార్యము మంచిదే కదా?

ఉత్త :—నిస్సందేహముగా. భగవంతుడే నీయందు ప్రవేశించి చేయుచున్నాడనే చైతన్యము కలిగి ఉన్నప్పుడు నీవు చెడు నెట్లు చేయగలవు? భగవంతుని మరచిపోయి, నీవే కర్తవని భావించినప్పుడే చెడు చేయగలవు. అంతర్యామియైన భగవంతుడనే జ్యోతి మార్గము చూపించుచుండగా, సత్య ధర్మ మార్గమందే సంచరించగలవు.

ప్రశ్న :—బాబా, భగవంతునియందున్న ప్రేమనే భక్తి అంటారు కదా, భగవంతు నే విధముగా ప్రేమించి వృద్ధి చేసుకొనవలెను?

ఉత్త :—వాస్తవములో నీవు భగవంతుని ప్రేమించనవసరము లేదు. భగవంతునికి నీ ప్రేమతో అవసరము లేదు. ప్రేమస్వరూపుడైన భగవంతుడు నీ హృదయమందే ఉన్నాడని గుర్తుంచుకొని, మనసా వాచా కర్మణా ఆ ఆకాశిని రుజువు పరచుకొనుటే నీవు చేయవలసిన కార్యము. భగవంతుని ప్రేమ నీ ద్వారా ప్రసారము కావలెను. అప్పుడే నీవు ప్రేమతో చూడగలవు, వినగలవు, పలుకగలవు, ఇవ్వగలవు, స్వీకరించగలవు. అప్పుడు నీవొక ప్రేమడైనమో కాగలవు.

ప్రశ్న :—మాయందే ఉండి ప్రేమను మా ద్వారానే ప్రసారము చేయుమని ప్రార్థించవచ్చునా?

ఉత్త :—మూర్తిభవించిన ప్రేమస్వరూపుడై సంసర్గము పొందుటకు మరొక ప్రేమ ప్రార్థన. భగవంతుని సర్వశక్తులను నీయందు ప్రవహింపజేయు మార్గమే ప్రార్థన

ప్రశ్న :—ప్రత్యేకముగా పరముల కొరకు ప్రార్థించవచ్చునా?

ఉత్త :—తప్పకుండా. కానీ, మానవుని చంచలమైన మనస్సు ప్రాపంచిక పదార్థములతో శాశ్వతముగా తృప్తి చెందదని గుర్తుంచుకో దొరికిన కొలది ఎంకా కావలెనని ప్రాధేయపడుతుంది. ఈ కోరికలు, లాభించినా లేకున్నా, మిమ్ము అధికాధికముగా ఇంద్రియములందు, లౌకిక ప్రపంచముందు చిక్కుకొనునట్లు చేయగలవు. అభ్యంతర విలువలందు కాక, బాహ్యవిలువలందు దృష్టి నిలుపుతావు. ఈ క్షణమందు నీకిష్టమైనది మరుక్షణమందు ఇష్టముండదు కాబట్టి మీరొకే పరము కోరవలెను; “స్వామీ! అన్ని కోరికలను నశింపజేయునట్టి పరము ప్రసాదించండి” అని, భగవత్ సంకల్పమునకు శరణిని, సర్వము వారికే వదలండి

ప్రశ్న :—భగవదనుగ్రహము లభ్యమైనదని మాకేమి తార్కాణము?

ఉత్త :—భగవదనుగ్రహము లభించిన వెంటనే మీలోని యీర్ష్యాచ్యేషములు నిన్ను వదలిపోవును. ఎవ్వరినీ ద్వేషించలేవు అందరి

యందు ప్రేమానురాగములతో ఉండగలవు. వినుతమైన అనందపాపశక్యము ననుభవించగలవు.

ప్రశ్న :—బాబా, అనుగ్రహము నకు సరియైన అర్హతేమిటి?

ఉత్త :—అది మరయందు ప్రకాశించే దైవత్వము; అందరియందున్న ఆ పరతత్త్వమును గుర్తింపజేస్తుంది అంతటా వారి ఉనికిని అనుపరిచి సర్వపాపాలు నాశి విధముగా ప్రేమించగలము

ప్రశ్న :—భగవంతుడు ప్రేమస్వరూపుడైతే యీ దుఃఖమునెందుకు సృజించినట్లు?

ఉత్త :—దుఃఖము నెన్ను భగవంతునికి సన్నిహితుని చేస్తుంది. అది వారి జాలికి చిహ్నము అజ్ఞానాహంకారములనే రోగగీడితులకు యిచ్చేటటువంటి చేదుమాత్రలు; దుఃఖములు సత్యమును కనుగొను మార్గములోని అవరోధములను తొలగించుతవి.

ప్రశ్న :—సత్యమనగా ఏమిటి? చాలా మంది యీ అతి సాధారణమైన ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పుటలో విఫలమైతారు. ఎన్ని గ్రంథములు దీనిని గురించి వ్రాసినప్పటికి, యీ విషయము పూర్తిగా స్పష్టము కాలేదు. బాబా, సత్యమంటే ఏమిటి?

ఉత్త :—నీయొక్క స్వస్వరూపమే సత్యము; మిగిలినదంతా అసత్యము, అనిత్యము, మార్పుచేర్పులతో కూడినదై నశ్యకమైనట్టిది

ఒక శ్రీ లంక భక్తుని డైరీ నుండి

## గురుదక్షిణ

మరొక గురుపూర్ణిమ పండుగ సందర్భించి మేమింటికి తిరిగి వచ్చినాము! ఇంటికి అని చెప్పితివా? కాదు తాకిక ప్రపంచమునే పాఠశాలకు తిరిగి వచ్చినాము. తల్లిదండ్రులను చూచునిమిత్తము వారంతములో యింటికి వెళ్ళు విద్యార్థులవలె వెళ్ళినాము. కానీ, మేము దర్శనము చేసికొనుటకు వెళ్ళిన బాబా ఒక్క తల్లి తండ్రులకే కాక గురువు కూడా. తన ఉపదేశముతో అనుభవ పాఠములు నేర్చుకొనుట కి విశాల ప్రపంచములోనికి మమ్ము పంపినారు. సాంప్రదాయకముగా గురువును పూజించు యీ పవిత్ర దినమున శ్రీ బాబా సాన్నిధ్యముతో ఉండే మహాదవ కాళము కలుగుటకు మేమెంత అదృష్టవంతులమో, వెనుకకు దిరిగి యోచించితే అర్థమైనది గురువునొక ప్రత్యేక దినమునందు కాక, ప్రతిదినము పూజించవలెనని బాబా తరచు బోధించుచుండేవాడు నిజమే, మరి యీ గురువునో! ఈతడు సాధారణుడా? బ్రహ్మ విష్ణుమహేశ్వరులందరికీకూడా రూపము ధరించి వచ్చిన పరబ్రహ్మమే అని గ్రహించకలిగినామా?

మీరెన్ని సార్లు అక్కడకు (పర్తికి) వెళ్ళినది. ఎన్ని సార్లు బాబా దివ్యబోధల నాలకించినది గుర్తున్నదా? ఆ లెక్క నేను మరచినాను. ఆనంద పారవశ్యముతో ఆ దివ్యవన్యాసముల నాలకించుటలో ఏమైనా తేడా వస్తుందా? ప్రాథమిక పాఠశాలయందు చదువుకొను దినములలో ఉపాధ్యాయుని బెత్తము సంగతి ఇప్పటికీ గుర్తు ఉంటుంది. కానీ, బాబాఎటుంటి గురువు! మొదటి

తరగతి దాటి వెళ్ళుటకు నిరాకరించినా, యీ గురువొక్క కఠినమైన మాట కూడ పలుకడు. ఓనమాలు దాటి నేర్చుకొనుటకు నిరాకరించినా, తిరిగి తిరిగి బోధించుట కి గురువునకెంత ఓర్పు! చిన్న పిల్లలవలె వారు చెప్పే నీతికథలు విని ఆనందించుచున్నాము కాని, ఉపన్యాస సారమును మరచిపోతున్నాము.

“నేను మీకిచ్చేవి లెక్కర్లు (ఉపన్యాసములు) కావు; మీ మానసిక రోగములకు, వైతిక బలముకొరకు నేనిచ్చే మిక్కిల్లు (బ్రహ్మధము)” అని బాబా చెప్పతారు. వెనుకటి సారి వెళ్ళినప్పుడు బాబా మాకు పంచదార పూతగల మాత్రలనివ్వగా, తెలివితక్కువ పిల్లల మాదిరి పైకన్న పంచదారను చప్పరించి, మాత్రను మ్రింగుటకు నిరాకరించినాము. కానీ బాబా తన ప్రయత్నము మానలేదు. మేమేమి చేయవలెను? మమ్ము క్షమించి మా కుపదేశించుట మానవద్దని మాత్రమే ప్రార్థించగలము.

సోదర విద్యార్థులారా! రోగము నయమయ్యేముందే డాక్టరుకు ఫీజు చెల్లించవలెనని చెబుతారు. అటాగే, చదువుచెప్పినందుకు గురుదక్షిణ యిచ్చుకొనవలసి ఉన్నది. “రిక్తహస్తములతో శాపద్దకురండి” అని చెప్పుచుండే యీ గురువున కేమి గురుదక్షిణ యివ్వగలము! ఉన్నది; వారికి సమర్పించగలిగిన గురు దక్షిణ ఒకటి ఉన్నది. జాకబ్ బావి వద్ద జీసస్ ను కలిసికొనిన సమరియా గ్రామ స్త్రీని

గురించి విన్నారా ? జీసస్ తో మాట్లాడిన తరువాత, ఆమె “రండి, చూడండి. దేవదూత క్రీస్తు వచ్చినాడు” అని అరచుకుంటూ గ్రామములోనికి పరుగెత్తినది. అనేక మంది జీసస్ ను దర్శించుటకు వచ్చినారు వారందరికి ఆ శ్రీ ఎటుంటిదో కాగా తెలుసు. ఆమె ఐదు సార్లు వివాహమాడినది. ఆ సమయములో పెండ్లి చేసికొనకుండా మరొకనితో ఉంటున్నది. అటు వంటి శ్రీ మాటలు వారేవిధముగా నమ్మినారు ? వారందరూ మెతో ఏదో పరివర్తనము చూచినారు ; అది ఆమె కన్నులలో మెరసినది అందుకేత వారామె మాటలు విశ్వసించినారు. ఆ సమరియా కాంత వలెనే మా కెన్నో లోపము ఉన్నవని మాకు తెలుసును. కానీ, మా యీ సాయి పరమాత్ముని తోటి సమావేశమే. మాయండు కూడ అటువంటి పరివర్తనమే కలిగించి, దాని వెలుగును మా కన్నులలో చూచి ఇతరులు స్వయముగా ఈ జగద్గురువును దర్శించవచ్చును. ఈ మార్పునే యీ పరమ గురువు ఉత్తమ గురు దక్షిణగా మనసుండి ఆశించేది. ఈ మార్పు వారి నిరంతరము గ్రహము వలననే సాధ్యము. కాబట్టి, రండి, స్వామిని ప్రార్థించుతాము :

“ పరమాత్మా ! మీ దివ్యోపదేశమును గ్రహించు శక్తిని ప్రసాదించు. మా హృదయములందే నిరంతరము నివసించెదనని వాగ్దానము గావించినారు. మా లోపములను మన్నించి మాకు బోధించుచునే ఉండండి. చురుకుదనము లేదని మమ్ము వదలవద్దు. వెంటనే కాకున్నా, ఒకానొక నాటికి పై తరగతికి చేరుకొను యోగ్యతను పొందిగలమని వాగ్దానము చేస్తున్నాము, ఏ నాటికి మీ పవిత్ర హస్తముల నుండి దిగిని పొందెదమో తెలియదు కాని, కనీసము ఉన్నత పాఠశాలలో నైతా ప్రవేశించుటకు ప్రయత్నించెదము.”

“ బాబా ! కృష్ణార్జునుల కథ చెప్పినారు. ఆశాశములో ఎగిరే పక్షి నొకదాని. చూపించి శ్రీ కృష్ణుడు దానిని పావురమనగా అర్జునుడు చూడ పావురమే అని తిరిగినాడు. శ్రీ కృష్ణుడు దానిని దేగ అనగా, అర్జునుడు కూడ దేగ అనినాడు. శ్రీ కృష్ణుడనే కాక కావచ్చుననగా, పావుడు కూడ బెనని పలికినాడు. పదమాత్మా ! మాకు కూడా మీ పలుకులందంత తిరుగులేని విశ్వాసముండునట్లుగా ఆశీర్వదించండి. దానితో ఆధ్యాత్మిక విజయవధముందు మేము ప్రవేశించగలము.”

“ స్వామి ! గత జన్మలందెన్నిసార్లు తమ పాదారవిందముల వద్ద ఉపదేశమును పొందు అవకాశములు లభించినవో మాకు తెలియను. కానీ యీ జన్మలో మీ రాన్నిద్యము నందుండి మీ దివ్యబోధ విను భాగ్యముభవినదని తెలుసును. మే మందరము యోగ్యులయిన శిష్యుల గు నట్లుగా మమ్మునుగ్రహించండి.”

“ ప్రభూ ! మీకు సన్నిహితులమైన కొందరి మాకు పరీక్షలధికమగునని మాకు చెప్పుచుండెదారు ఈ పరీక్షలంతట భయము వేసినప్పటికి, పై తరగతికి చేరవలె నన్ను, యీ పరీక్షలన్నిటిలో ఉత్తీర్ణులము కావలసి ఉన్నదని అర్థమయినది, ఈ పరీక్షలందు ఉత్తీర్ణులై శిష్యులకా సన్నిహితులగునట్లు మాకు ధైర్యము ప్రసాదించండి.”

“ స్వామి ! మీ సన్నిధికి వచ్చిన ప్రతిసారి, తగిన బోధధమును, దానికి తగిన పథ్యమును మీరు నిర్ణయించుచున్నారు. మధుమేధువు రోగి రోగము తిరగబెట్టినప్పడెల్ల వైద్యుని వద్దకు వెళ్లినట్లుగా, మేము ప్రతి

సారి పొరపాటు చేస్తునే ఉన్నాము. మి సలహా పై శారీరక మానసిక ఆరోగ్యముతో మీ సన్నిధికి తిరిగి వచ్చునట్లుగా మాకు చేయూ నందిందండి ”

“జగద్గురూ ! ఒక్కొక్క దళమే నెమ్మదిగా విచ్చు చున్న కొలది పుష్పము నిశ్శబ్దముగా వికసించి, తన సౌరభమును క్రమముగా వెద జల్లుచున్నట్లుగా, విద్యా భ్యాసము చాలా కెమ్మడిగా జరుగుతుందని మీరు చెప్పి

ఉన్నారు. ఈ పుష్పమెప్పుటికి సంపూర్ణముగా వికసించునో వాకు తెలియదు. కానీ, వికసించుట మొదలై సుగంధము వ్యాపించునట్లు, అనుగ్రహమును దయ చేయించండి ; మొగ్గగా ఉన్నప్పటికీ ఆది వాడి పోకుండా కాపాడండి.”

“ ఒకానొక దినమున యిది పూర్తిగా వికసించి, తమ దివ్య పాదారవిందముల నలంకరించు గాక ! ”

యం. బాలసుబ్రహ్మణ్యం.

సత్యముంటే యితరులకు భేదము గాని బాధగాని హింసగాని లేనదే సత్యం.

ఏది త్రికాలములందుండునో, అద్యంతములు లేవో చలన రహితమో, వికరసపికరూపము కలదో అదియే సత్యమనబడును.

సత్యము : బాహ్యేంద్రియము నిగ్రహము అంతరింద్రియ నిగ్రహము యమనియమములు, వాటిని ‘య’ కారము సూచించును, మానసిక చలనమును నిగ్రహించి చక్కని ప్రవర్తన కలిగి సీమాంతికమైన తదనంతర తత్వమును గూర్చి తపించుటయే తపస్సు. దానిని ‘త’ కారము సూచించును, మానస జీవిత చరమలక్ష్యమగు సర్వేశ్వర సాక్షాత్కారమునే ‘స’ కారము సూచించును.

సత్యమే తాను. సత్యమును తెలిసికొంటిమి (అన్న) సర్వేశునే తెలిసికొంటిమి (అన్న మాట)

సత్యమే సర్వుల రక్షించు సర్వేశ్వరుడు.

— బాబా



## వార్షికోత్సవము

అనంతపురములోని భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి స్త్రీల కళాశాల వార్షికోత్సవము గోవా మాజి గవర్నర్ శ్రీ సకులసేన్ గారి అధ్యక్షతన గత జూలై 8వ తేదీన వైభవముగా జరిగినది. ఆ ఉత్సవమునకు కళాశాల పాలక సంఘ సభ్యులైన డా॥ ఎస్. భగవంతుండు ప్రభుత్వలే కాక, భగవాన్ శ్రీ బాబా విచ్చేసి అందులో పాల్గొని, అచ్చటి వారికి తన దివ్య దర్శనభాగ్యము కలిగించుట ముఖ్యమైన విశేషము.

కళాశాలలో ఆంధ్రభాషా విభాగముయొక్క ప్రధానోపన్యాసకురాలు, డా॥ జె. హేమలత గారు భక్తి భరితమైన భావతో ఆహుతులైన వారందరికి స్వాగతము చెప్పినది :

జగన్నాటక సూత్రధారి

(1974 సం॥ జూలై 8వ తేదీన జరిగిన శ్రీ సత్యసాయి మహిళా కళాశాల, (అనంతపురం) వార్షికోత్సవ సందర్భమున ఇచ్చిన స్వాగతోపన్యాసము).

“పాత్రధారులమై కళాక్షేత్రమందు  
అడుగు తడబడుచుండ మేమభినయింప  
సూత్రధారుండవై పైనఁ జూచుచున్న  
ఓ జగన్నాటక సందర్శకా జయోస్తు”

భగవాన్ బాబా వారికి ప్రణామములు. పూజ్యులు శ్రీ సకులసేన్ గారికి, డా॥ భగవంతుండు గారికి, గౌరవ వీరులైన మా కళాశాల పాలకవర్గ సభ్యులకు, విజ్ఞు

లైన పెద్దలకు నమస్కృతులు ; మా హృదయపూర్వక ఆహ్వానము. సహాధ్యాపకులకు విద్యార్థినులకు శుభా కాంక్షలు.

భరతవాక్యము వినపడని అనంతమైన ఈ జగన్మహా నాటకంలో జగన్నాటక సూత్రధారియగు భగవానుని ప్రత్యక్ష సమక్షంలో జరుగుచున్న ఒక వినూత్న చైతన్యరంగ మీసాటి ఉత్సవము. ఇది మన కళాశాల వార్షికోత్సవము. ఆత్మీయత అలరారుచున్న ఒక కుటుంబములో జరుపుకొను పండుగవంటిది. మనకు తల్లి, తండ్రి, గురువు, దైవము, సమస్తము అయిన శ్రీ స్యామి జగత్కుటుంబమునకే లిల్లి అయినా, మన పూర్వ జన్మ సుకృతమదెట్టిదో కాని, భౌతికంగ, ప్రపంచేతర మానవాళివంటి మనము కొంతవరకు స్యామి సన్నిహితులముగ ఉండే అదృష్టము పొంద కలిగిందలచుకొని ఆనందిస్తూ, ఈ అర్హత మనకు యావ జీవితము నిలచి ఉండాలని భగవానుని ప్రార్థింతము. పిల్లలు వారి ఆట పాటలలో నిమగ్నులై కొంతకాలం గడిపినను, పర్యదినముతో నైనను, తల్లిదండ్రుల సమక్షములో గడపవలెనని వాంఛించుట సహజము. అదే విధముగ మన దైనందిన కార్యక్రమములు జరిగి పోవుచున్నను అప్పుడప్పుడు సాయి మాత సమక్షం లభ్యం కాకపోయినచో, తల్లి లేని పిల్లల జీవితం వలె మన జీవితం కూడ నిస్సారముగ ఉంటుంది అనుటలో సందేహము లేదు. భగవానుడే వచ్చి జవబీ చిన్నారి విద్యార్థినుల ఆటపాటలను చూచి ఆనందించి మనలో

ఒకరుగ మెలిగి మనలను ఆనందింప చేయుచున్న ఈ నాటి మన అదృష్టము కర్ణనాతీతము.

భారత దేశములోని ప్రతి శ్రీ అంతర్గతముగ నైనను ఆధ్యాత్మిక భావనను కలిగి ఉంటుంది అనుటలో అతిశయోక్తి లేదు. మార్గవమైన ప్రకృతి ఆమెకు భగవంతుడు ప్రసాదించిన వరం. లాలి పాలులు మాత్రమే నేర్పిన తల్లి నండి, తత్వ చింతనలో అగ్ర గణ్యులైన గార్గి, మైత్రేయ వంటి విదుషీమణుల వజ్ర, అందరిలోను పరమాత్మయందలి పరమానురక్తి గోచర మగుచునే యుంటుంది. “కస్తూరి రంగ రంగా, మాయన్న కావేలి రంగ రంగా, శ్రీ రంగ రంగ రంగా, నిను బాసి నే నెట్లు మరచుండురా” అన్న పాటలో మాతృ మూర్తియొక్క పుత్ర వాత్సల్యమే కాదు, పరమాత్ముని బాసి జీవాత్మ మనలేదు అనే సత్యము కూడ ద్యోతక మగును. తన సంతానములోను, ప్రతి ప్రాణిలోను, భగవన్నూర్తిని ఊహించి సేవచేసే శ్రీ ధన్యరాలని స్వామి అనేక పర్యాయములు చెప్పచున్నారు. ఆ సేవలో ఒక విధమైన తృప్తి ఉంటుంది. ఇదే విధ ముగ శిలా విగ్రహమును భగవంతునిగ భావించి పూజించి తరించ గలుగుట కూడ భారతీయులకే చేత నగును. షోడశోపచారములు మనము భగవంతునికి సమర్పించు చున్నామనిన, భగవంతునికి లేక మన మేదో చేయుచున్నామని అర్థము కాదు. ఈ విధ ముగ సాకారస్వరూపుని పూజించుట క్రమముగ నేర్చుకొంటే సాకార స్వరూపుని ధ్యానించుట అల వడుతుందనే ఉద్దేశం.

మందాకినీధరునకు స్నానము చేయించుట, కృత్తి వాసునకు వస్త్రమొసగుట, రజతాద్రినిలయనకు రత్నా సనము పెట్టుట, భసితాంగునకు గండుమలదుట, పరంజ్యోతి స్వరూపునకు దీపమంచుట, వివాశసున

కమృతాన్న మిడుట, సకల చరాచర సృష్టికర్తయైన ఆ సర్వేశ్వరునకు సకలోపచారములు చేయ బూనుట ఒక విధముగ మన మౌఢ్యమునే సూచించునమో! కాని నవరసభావ పూర్ణమైన ఈ నాటక వేదిక మీద మాన వాలి సర్వస్వము గజైకట్టి యొనరించే నటనలో అర్పించు నివాళియే ఈ పూజలు. మాయ అనేడు అవగతముండు నటించునంతఃకృత కాని అనంతరము తెరకాపల వేషము విప్పివేయగనే తరతమ భేదమే మియు లేక సమస్తము నొక్క రూపమై సర్వలయందు ఉండు ఆత్మ ఒకటియే అను పరమ సత్యమును తెలిసికొన్నవారు ధన్యులు. ఈ నాటకమునకు నాందిని పఠించిన మూలపురుషుడెవరో తెలిసికొనుట అసాధ్యము. ఆ పరంధాముని దర్శించుట కెన్ని వేషములు వేయవలెనో, ఆ దయామయుని మెప్పించుట కెన్ని విధముల నటించవలెనో, ఆ నిరాకారుని సాక్షా త్కరింప చేసికొనుట కెట్టి కీర్తన చేయవలెనో, మనకు తెలియదు కదా! ఆ నాటి శ్రీరామచంద్రుడు. శ్రీ కృష్ణ భగవానుడు ఉన్న కాలమున మనమేరూప ములలో నుంటిమో మనకు తెలియదు గాని, ఉత్తమమైన నర జన్మను మనకు ప్రసాదించి భగవానుడు తానును మానవాకారమును ధరించి వచ్చి మనలనుద్ధరించి నాడు. కాని శ్రీ స్వామి వారమధ్య, ఇక తాము సులభ సాధ్యులము కామని హెచ్చరించుచున్న విధము చూచిన అత్యంతమైన మనఃక్లేశము కలుగుచున్నది. అట్టి శిక్షకు మనలను ప్రాప్తులను చేయవద్దని వేడు కొందము భగవత్సృష్టిలో శ్రీ రూపము కంటె పురుష రూపము గంభీరమని స్వభావము కొంత కఠిన మని అనేడు విషయము భగవదవతారముల యెడ సత్యమని యనుకొనిరేమో! భక్తులెందరో “నను బ్రోవమని చెప్పవే రామయ్యకు” అని సీతమ్మ తల్లిని

ప్రార్థించిరట. తండ్రికంటే తల్లి మనసు త్వరగ  
కరుగునని కాబోలు. కాని మనకు తలి దండు లిరువురు

కూడిన ఆవతారమే మన అద్భుతవశమున ప్రత్యక్ష  
మైనది. సాయమే మనకు మాత; సాయమే మన పిత.

నీవైనం గరుణించి మా జనకుతో నీ భక్తురక్షింపుమం  
చీ వేతైనను తల్లి చెప్పమని మున్నెట్లీ ప్రార్థించిరా  
డవిన్ హైమవతిన్ దయామయి వికన్ దిక్కిది యా తల్లెయ్యన్  
నీవే యైతివి తండ్రి! మమ్ముమననీ నీ చెంత సాయాశ్శవా!

మనము మరల నూతన విద్యాసంపత్సరము  
ప్రారంభింపనున్నాము క్రొత్త విద్యార్థియులు ప్రవేశ  
శించుట, పాఠవాదు ఉత్తీర్ణులై జీవితంలో ఉచ్చదశల  
నందు కొనుటకు ప్రయత్నించుట ఎప్పుడూ జరుగు  
తూనే ఉంటుంది. ఈ ఇరువురికి, వారికి మార్గ  
దర్శకులుగ ఉండే అర్హతను ప్రసాదిస్తూ అధ్యాపకుల  
మైన మాకు, స్వామి తమ దివ్యమైన ఆశీస్సుల  
నొసంగి కృతార్థులను చేయుగాక అని మన అందరి  
పక్షమున స్వామికి సవినయముగ విన్నవించుకొను  
చున్నాను. ఇంతకు ముందు నేను చెప్పినట్లు నాటకం  
లో అంతర్నాటకం వలె ఇప్పుడు విద్యార్థియులు కొన్ని  
నాటక ప్రదర్శనలు చేయ నున్నారు. పిల్లల తొక్కు  
పలుకులు, తప్పటడుగులు తల్లికిష్టమైనట్లే, వర్తిస్తున్నట్లైన

ఈ విద్యార్థియుల ప్రదర్శనలకు స్వామి అనందింతురని  
ఆశిస్తున్నాను. ఈ నాడు మన ఈ కార్యక్రమమున  
కథ్యక్ష ప్రాసములో నుండి ఉత్సవమును జయప్రదము  
చేయుటకు దయతో సంగీకరించిన శ్రీ నకుల్ సేన్  
గారికి, మాహర్షికమైన కృతజ్ఞతా పూర్వక ఆభివందన  
ములనందజేయుచున్నాము. సాధారణముగ అధికారిక  
మైన పదవులలో నుండు వారి కాధ్యాత్మికజ్ఞాన మల  
పడుట అరుదు కాని శ్రీ నకుల్ సేన్ గారు భగవద్గీత  
పై నొసంగిన ఉపనా సములను విన్నవానికి వారిట్టి  
మేఖాపుష్ప, అనుభవజ్ఞులలో నృష్టమగ తెలియును.  
వారిని అధ్యక్షోపన్యాసము నొసంగఁగలసిందగు శ్రీ  
స్వామి వారిని తమ దివ్య సందేశమును ప్రసాదించ  
వలసినదిగను ప్రార్థించు చున్నాను.

జె. హేమలత,

తమవాత అధ్యక్షులైన శ్రీ నకులసేన్ గారి విధముగా  
ఉపన్యసించినారు:—

భగవానుని లీలలు అగమ్యములు. రహస్యమయ  
ములు, అగాధములు. గుహ్యములు. భగవంతుడు  
తన సంకల్పముల ననేక విధములుగా నెరవేర్చు  
కొనును. కానీ, విశ్వాసము లేనివారికి ఇవి అర్థము  
కానట్టిది. కానీ, వారు కొనిపెచ్చుచున్న మహా  
పరివర్ధనముయొక్క సూచనలు విదితమే. యువజన

సమస్యకు బాబా చాలా ప్రాముఖ్యము నిచ్చుచు  
న్నారు. నేడు ప్రపంచమంతటా, యవలోకములో  
అన్నివిధములైన సందిగ్ధ పరిస్థితులేర్పడినవి. రాజ  
కీయముగా, సాంఘికముగా, నైతికముగా. ఆధ్యాత్మిక  
ముగా వెనుకటి నియమములు ఛిన్నాభిన్నము కాగా,  
నూతన నియమములకొఱకు తీవ్రమైన శోధన జరుగు  
చున్నది. సర్వత్రా అధికారపదవులందున్న వారిలో  
మరియార, నిజాయితీ, గౌరవప్రదమైన ప్రవర్తన,

విశ్వాసములు కనిపించవు భగవంతుడనినా, మతమనినా, ఆధ్యాత్మిక చింతన అనినా అవిశ్వాసము పెరిగిపోయినది మానవాళి, ఆ తర్గత శాంతికొరకు స్థిరత్వముకొరక, సందేహస్పదమై పద్ధతులలో పరుగులెత్తుచున్నది

అదృతన కాలములో దేశమునకు కాపలసిన నాయకత్వమును సమకూర్చుటకుగాను భగవా నీ కళాశాల నొక ఉత్తమ ఆదర్శముగా స్థాపించినారు ఈ కళాశాలలో, సంఘము విచ్చిన్నమై భిన్నాభిన్నము కాకుండా రక్షించునట్టి ఆదర్శములు ప్రతిష్ఠితములగుట, మనమందరము చూచుచున్నాము నేడు విద్యార్థు లందుకు బహుకరించబడిన భగవద్గీత జీవన యాత్రకు అనుష్ఠానదర్శన గంధము; ఇది బాహ్య వాస్తవ స్థితిని, అంతర్గత సత్యమును సమన్వయము గానించి, యువజనులను నిర్వాణాత్మక కార్యక్రమములో పాల్గొనుటకు ఉత్తేజపరుస్తుంది.

ఈ కళాశాల బాలికల అదృష్టమును గూర్చి చెప్పలేము; వారందరికి బాబాయే తల్లి, తండ్రి, స్నేహితుడు, భగవంతుడై మార్గమును చూపించుచున్నాడు. బాబానుండి ఒక మహామంత్రమును పొందుట కనేక సంవత్సరములనుండి కాచుకొని ఉన్నాను. దానిని భద్రపరచి, బాబాయొక్క ముఖ్య సందేశముగా అందరికి అందించవలెనని వా కోరిక. ఎట్ట కేలకు దానిని సంపాదించినాను. అది “మాం అనుస్మర యుధ్య చ” — ఈ సందేశమును కరుణ్మిత యుద్ధరంగములో శ్రీ కృష్ణు డర్చునునకు ప్రసాదించినాడు. వారినే ఉత్సాహముగా, అంతర్గత ఉపదేశకనిగా, సాక్షిభూతునిగా, మార్గముగా, గమ్యముగా కలిగి ఉండి, మీ మీ కర్తవ్యములను చక్కగా

నిర్వహించుటలో, వారందించిన శక్తి, విజ్ఞానము, ప్రేమలతో, నిమగ్నులు కండి.

మీరందరు భగవదనుగ్రహమును సంపాదించిపెట్టు గుణములకొరకు కృషిచేయుటకుగాను, అ సందేశము లోని మార్గము ననుసరించియుండుటకుగాను, మీరందరు శ్రద్ధాభక్తులను, శరణాగతి తత్త్వమును పెంపొందించుకొనుమని ప్రోత్సహించుచున్నాను. ఈ ఉపదేశమునే, భగవాన్ నిత్యము, సర్వత్రా, పిన్నలకు పెద్దలకు అందించుచున్నాడు. శ్రీ బాబాభారి ఉపదేశములను జీర్ణించుకొని వాటిని ఆచరణయందుంబగల శక్తి, ధైర్యము, స్వైర్యము మనకందరకు కలుగునటు భగవాన్ బాబా మనల నాశీర్వదించుగాక.

తమవాత భగవాన్ తన దివ్యసందేశము నీ విధముగా అనుగ్రహించినారు;

### బాబా దివ్యసందేశము

ఏకం సత్; చిప్రా బహుధా వదంతి! ఒకే సత్య స్వరూపుడు, ఒకే ప్రేమస్వరూపుడు, అయిన ఆయనను ఆత్మజ్ఞులు అనేక రీతులుగా అభినందించుచున్నారు. ఇదే భారతీయ సంస్కృతియొక్క ప్రధాన ప్రబోధ.

జీవితమును దేహమయముగా గడిపిన, దుఃఖము; ఆత్మమయముగా మార్చిన, సుఖము. ఏకత్వము లోనే సుఖము; అనేకత్వములో దుఃఖము. ఇది కూడ భారతీయ సంస్కృతియొక్క ముఖ్యమైన ప్రబోధ.

తా నెవరని గుర్తించక పోతే, మానవత్వమునకే కళంగము. ఆత్మ శరీరోధన, మానవుని ప్రప్రథమ

కర్తవ్యము. తన తత్వమునందున్న విశిష్టత యేమిటి, పవిత్రతయేమిటి, అని విచారణ సలేపి, దానికి తగినట్లుగా ఆచరణను అలవటిండుకోవలెనని భారతీయ సంస్కృతి ప్రబోధించుచున్నది.

“అయం ఆత్మ బ్రహ్మ”! ప్రతి ఆత్మ కూడ ఆ యేకత్వముయొక్క ప్రభావమే, ప్రకాశమే. మిణుకు మిణుకుమని వెలగే దీపకాంతి. అనేక దీపములను వెలగించును కదా? ఆ దీపములన్నిటికి ఒక దీపమే ఆధారము అని ఒప్పుకొనక తప్పదు. ఒక ఆత్మజ్యోతి ద్వారా ప్రతి జీవుని హృదయ స్థానమందు ఆత్మజ్యోతిని వెలిగించ వీలగును. “ఏకోహం, బహుస్మామ్” అని శ్రుతులు చెప్పు చున్నవి. స్వస్వరూపము ఏకమే! అది అనేకమగా గోచరించుచున్నది, అంతే!

ఒక వాయువు మలయమారుతముగా, సుడిగాలిగా, వివిధములైన నామరూపములతో వ్యాప్తిగావించుట సహజము. రూపనామములు అనేకముగా ప్రకటించి ననూ, ఏకమే సత్యము, ఏకమే ఆనందము, ఏకమే చిత్— అని ప్రకటించే మతము భారతదేశమందు తప్ప వేరెక్కడనూ కానరాదు. సనాతన మతమొక్కటి దీనిని నొక్కి బోధించును. ఏకత్వమునకు దూరమై, భిన్నత్వములో అభిరుచిని అభివృద్ధి చేసుకొనట మానవునిలోని దోషమే కాని. సంస్కృతియొక్క దోషము కాదు. ఆ సంస్కృతిని నిర్దేశించి నిల బెట్టిన దోషరహితులయొక్క పవిత్ర హృదయములలో కూడ దోషములను ఆరోపించవారు ఈ నాడు భారత దేశములోనే బయలుదేరినారంటే, దేశమునకే అపమానము.

జటివారిని గీత అసూయాపరులని నిరూపించెను. 9వ అధ్యాయమునందు అనసూయా తత్వమును గీత

బాగా ప్రబోధించినది. కృష్ణుడు అర్జునునికి శ్రేయో మార్గమును, ప్రేయోమార్గమును బోధించినాడు. అయితే, అర్జునుడు వాటిని గురించి యోచన సలిపి ఏ నిర్ణయమునకూ రాలేక, తిరిగి భగవంతుని అడిగినాడు! సర్వమానవులకూ ప్రతినిధి స్వరూపుడైన ఆర్జునుడు, సర్వభూతములకూ ఆధారమైన కృష్ణుడే ఉపదేశించిన దానిని తెలుసుకోలేక పోయినాడంటే, ఇక సామాన్య మానవుల విషయము చెప్పనక్కరలేదు, కాదా?

దైవత్వాన్ని నిరూపించుటకు కృష్ణుడు ఆర్జునునికి ఆనసూయ తత్వమునే బోధించినాడు. చృష్టిదోషము శ్రవణదోషమువలన, ద్వేషము ఓర్వలేనితనము అసూయాచి దుర్బణములు పెరిగి, అశాంతి దుఃఖము నిరాశ నిస్సహ అభివృద్ధి అయి, మానవ కులము లన్ని దేశములలోనూ ఈ నాడు అధోగతుల ననభవిం చుచున్నది, మానవుడు సర్వదేశములలోనూ ఈనాడు గుడ్డివాడుగా తయారైనాడు. పరులయొక్క దోష గహణము, దోషప్రశంసము, దోషములపై దృష్టి, దోషముల చర్చ వీటిలో మునిగి దోషమయుడై పోవు చున్నాడు. దోషములపైననే మనోబుద్ధులు ప్రస రించటమువలన, దోషులకంటే దోషముల చర్చ చేయువాడు దోషి అయిపోవుచున్నాడు! ఇంక వీరికి ఆందరిలోనూ ప్రకాశించే ఏకత్వము ఏ రీతిగా అర్థ మగును.

విద్యాస్థానము అ పేరుకు తగిన అర్హతను సంపాదించవలెనన్న, దోషదృష్టి అనే మాతిన్యమును నిర్మూలము గావించవలెను. విద్య అంటే విజ్ఞానస్వరూపము. ఏకత్వమును తెలుసుకొనునదే విజ్ఞానముయొక్క గుర్తు. పేరులు భిన్నమైననూ, వాటి అర్థము ఏకముగానే వున్నది. త్రికాలములందు, సృష్టి స్థితి లయములందు

నిత్యముగా సత్యముగావున్న స్వరూపమును సాధించు నదే విద్య. అట్టి పవిత్రమైన విద్యను ఈ నాడు అల్ప స్వరూపముగా అనుభవించుచూ దానినుండి అల్ప ప్రయోజనములను అందుకొనుచూ పాడుచేయుచు న్నాము. అంతస్తత్వమును ప్రకాశింపజేసుకొని, ఆ సౌభాగ్యమును గుర్తించి అభివృద్ధి జేసికొని తరించలేక పోతున్నాము. విద్యార్థులు విద్యాప్రబోధకులు విద్యాధికారులు భిన్నతత్వమును భేదతత్వమును దూరము గావించి ఏకతత్వమునే సాధించునట్టి క్రమములకు ప్రాధాన్యతనియవలెను. కానీ, దురదృష్టవశాత్తు ఈ నాడు విద్య అనే పేరుతో, విచ్ఛలవిడిగా సంపదించే వికారములకు ప్రోత్సాహము దొరుకుచున్నది. తల్లిదండ్రుల పేరుప్రతిష్ఠలకు విరుద్ధముగా అవమాన కరముగా పిల్లలు వర్తించటమువలన, వారు తలయెత్తు కొని నడచుటకే వీలులేక పోతున్నది. శాంతిశుభములను లోకమునకు అందించక నేటి విద్యావిధానములు, అశాంతి, భయము, దుఃఖము వీటిని అందించుచున్నవి! కొరవులు అశాంతిని ప్రచారము చేసి, దోషదృష్టిని పెంచి, భిన్నభావమునే అభివృద్ధి చేయగా, కట్టకడపటికి చెలరేగిన అన్యాయ అన్రమములకు అంబుల వర్షమే తగిన చికిత్స అని శ్రీకృష్ణుడు ప్రకటించినాడు. కాబట్టి, మీకు మీరే ముందుగనే, తగిన క్రమములను విద్యావిధానములందు తీసుకొనుట అత్యవసరము. కలతలను, కల్లోలములను అణచటకు, విద్యావిధానములను అలస్యము చేయక సంస్కరింపవలెను.

స్వక్షమనకు వేరులు భద్రముగా నుండవలెను, కదా? అట్లే భవనమునకు పునాది భద్రముగా నుండవలెను నేడు విద్యా సంస్థలు త్యాగభావమును, పటుత్వమును, ఆత్మవిశ్వాసమును కోల్పోవడమువలన,

అవిద్యానిర్మూలము, సత్యప్రతిష్ఠ, ఇవి రెండూ ఆ సంస్థలవ్వారా కాకపోవుచున్నవి. ఇది సత్యము, ఇది సక్రమము, ఇది న్యాయము, అని తెలిసియూ, వాటిని నిలబెట్టుటకు విద్యావంతులకు శక్తిలేకపోవుచున్నది. దీనికి కారణమేమి? సత్యాన్ని బలపరచే విద్యను ఈ సంస్థలలో ప్రబోధించటము లేదు నైతికముగా, ఛార్మికముగా, ఆధ్యాత్మికముగా, సత్యాసత్యవిచారణ చేసే విధానములను ప్రబోధించినట్లయిన, అసత్యము అక్రమము అన్యాయము—వీటిని అరికట్టుటకు మీకు సాధ్యమగును. ఇప్పుడు ఆధ్యాత్మికమును ఏ మాత్రము చేరనియక, లౌకికమును, భౌతికమును మాత్రమే బోధించుచున్నారు. కాబట్టి, మీకు ఆ శక్తి, ఆ ఉత్సాహము, ఆ సామర్థ్యము లేకపోయినవి. ఈ నాటి విద్యా ప్రబోధము కేవలము గ్రుడ్డివాడు గ్రుడ్డి వానిని నడిపించునట్లుగా ఉన్నది. బలహీనుడు ఎట్టి చిన్న కార్మమునూ సాధించలేడు. “నాయ మాత్మా బలహీనేన లభ్యః” విశ్వాసము లేని వ్యక్తి శ్వాసము లేనివానితో సమ మని చెప్పవచ్చును.

నాకు నాపైన విశ్వాసమున్నది; కానీ, నాకు భగవంతుని పైన విశ్వాసము లేదు, అని చెప్పేవాడు, మూర్ఖుడు. ఎందుకంటే, భగవంతుని పై విశ్వాసము లేకున్న, తన పై విశ్వాసము లేనట్లే! తానంటే, పాంచభౌతిక దేహమా? కాదే. ఈ రూపరామములా? కాదే. తానే దైవము. అదే తన నిజస్వరూపము. ఇంక, అట్టివానికి యెట్టి అపజయమూ కలగడానికి వీలే లేదు. క్షణ క్షణము తానెవరు, తన భావమేమి, తన సంకల్పమే ఏ రీతిగా ఉన్నది అని నిత్యానిత్య పరిశీలనచేసికొనిన నిజతత్వము అర్థమగును, దృఢపడును. అడుగడుగునకు, తన సంకల్పములను విచారణ చేయుచూ వుండాలి. జరుగుచున్నదానికి రాబోయేదే అదర్శము, గడవినదే బలము! భూత భవిష్యత్

వర్తమానములు వెరు వెరుగా లేవు; భూతకాలము నందు చేసినవన్నీ వర్తమానమునకాధారము. వర్తమానమందు మంచిని చేయక, తపిష్యత్తులో మంచి ఫలితమెట్లు దొరకును? పుణ్య ఫలము కావాలి అని ఆశించి, పుణ్య కర్మలకు వెనుకంజ వేసితే, యేమి తాభం? పాపఫలము పెద్దని, పాప కర్మలను విస్మరించక వాటిలో జీవించిన, యేమి లాభం? ఇది పుణ్యము, ఇది పాపము అని తెలియును. ఆయితే, అహంకారము వలన, అజ్ఞానమువలన, అవిశ్వాసము వలన, పెడమార్గమును పట్టి జీవితమును మానవుడు పాడుచేసుకొనుచున్నాడు. కొంతమంది తెలిసియూ, తమ మార్గమునే సమర్థించుటకు ప్రయత్నము చేయుదురు. కాశీ, తాను చేయు కర్మ తప్పా ఎప్పుడూ అని తెలియనివారు చాలా అరుదు. దొంగకు తన పని తప్పని తెలిసియే కదా, తప్పించుకొనే వేషమును ఉపాయమును అశ్రయించుచున్నాడు.

విద్యార్థులారా! క్షణికమైన ఆనందముకొరకు పెడ మార్గమును పట్టితే, తరువాత దానికి వెయ్యారేండ్ల దుఃఖము ననుభవించక తప్పదు! చెడ్డ భావములు పిచ్చి భావములు, అనుసరించే సమయమందవి ఉల్లాసము నందించవచ్చును; ఆయితే, వాటి ఫలితములు మాత్రము భయంకరముగానందును.

కన్నుండి కూడనూ గ్రుడ్డివారివలె నటించువారలను, కాలుండి కుంటివారివలె, మనస్సుండి ఉన్నట్టులవలె నటించువారలను, మీరు తీర్చి దిద్దాలి. శాంతిని చాటుతూ అశాంతిని బలపరచేవారికి మంచి గుణపాఠమును నేర్పించాలి, 'నిమిత్తమాత్రం భవ సవ్యసాచిన్' అన్నట్లు, మీరంతా ఈ పవిత్ర కార్యమందు, ధర్మ సంస్థాపనా కార్యమందు మంచి పనిముట్లుగా తయారు కావాలి.

ఈ కళాశాలను కేవలము డిగ్రీలు సంపాదించుటకు కాదు, స్థాపించటము. తద్వారా, త్యాగము, శీలము, సౌజన్యభావము, ఈ గుణములు అభివృద్ధి పొంది దేశక్షేమము, లోక కల్యాణములను నెలకొల్పాలి అనునదే మాయొక్క లక్ష్యము. రోగిపి బిడ్డకు మాత్రలిచ్చేటపుడు, ఒక అరటి పండులో దానిని పెట్టి, ఆ పుష్పాయముచేత ఆరుచియైన మందును తినిపించుటకు ప్రయత్నించతారు కదా? ఆ రీతిగానే మీకు ఆధ్యాత్మిక ప్రబోధను సలుపుటకే ఈ కళాశాల స్థాపించటము జరిగినది. మీకు లౌకిక జీవితమును జరపుట కనుకూలముగా సాధారణ విద్యలను బోధించుచూ, దానితో పాటు శాంతిభద్రతలకు అత్యవశ్యకమైన ఆధ్యాత్మిక విద్యను కూడ మీ కందించుటకు ప్రయత్నించుచున్నాము. లౌకిక విద్య నందించు కళాశాల యొక్కటి స్థాపించి, దానికి లక్షల కొద్దీ ధనమును వ్యయము చేయుటకు మన కే మాత్రము సమ్యక్తము కాదు.

ఈ కళాశాల దినదినాభివృద్ధి గాంచి. మన ఆశయములకు తగిన ఆనందిమును మీరు పొంది ఇతరులకందించెదరని ఆశించుచున్నాము. మున్నుందు లోకమున కాదర్శవంశమైన శివనమును మీరు ఆచరించుచూ, మానవజాతియొక్క అమామూలైన స్థితిని చక్కపరచుటకు మన బాలబాలికలు సంసిద్ధులుగా ఉండెదరని నమ్మటానికి కూడా వీలున్నది.

మీ ప్రపవ్రనలు, మీ భావములు, మీ చిత్తములు సరైన స్థితిలో పరిశుద్ధముగావించుకొని, లోకమును చక్క చేసే కార్యమునందు మీరు కూడ సహాయముగా మెలగ వలెనని ఆశిస్తున్నాము. మీ మీ గృహములను, గ్రామములను, సమాజములను, ఈ దేశమును, సమస్త మానవ జాతిని, మీ త్యాగమువలన, మీ సౌశీల్యమువలన చక్క చేయుటకు మీరు పూనుకోవాలి.

విద్యార్థినులు ఇప్పుడు కొన్ని నాటకములను ప్రదర్శింతురు. అవన్నీ ధర్మ ప్రబోధక నాటకములే. ఆయా రంగమును, కాలమును, భావమును, స్థాయిని పురస్కరించుకొని, కాలేజీ విద్యార్థులైన బాల బాలికలు నాటకములచేత, ఉపన్యాసములచేత, ఆటలచేత, మాటలచేత, పాటలచేత, ప్రవర్తనలచేత ఇతరులను సన్మార్గమునందు నడిపించి చక్క చేయుటకు ప్రయత్నించవలెను. ఇదే పెద్ద సేవ.

మీరందరు ఉత్తమ చిత్తములు కలిగి, ఉల్లాసవంతమైన జీవితము గడిపి, పవిత్ర భావములను భక్తి శ్రద్ధలతో ఆభివృద్ధి చేసుకోవాలని ఆశీర్వాదిస్తున్నాను.

## స త్య మే వ జ య తే

దివ్యాత్మ స్వరూపులారా ! భగవంతుని పొందాలని, సందర్శించాలని, ఆరాటము, దాహము మీలో ఆభివృద్ధి కావాలి మీ అహంకారమును, ఆడంబర ఆదర్శములను, ఆయన పాద సన్నిధిలో అర్పించి, ఆనందముతో మునగాలి ; ఆయన సాక్షాత్కారము నాశించి. ఆకలిని పెంచుకోవాలి.

కృష్ణావతారమునందు చేసిన మహత్కార్య మిదియే; పండిత పామరుల కేకరీతిగా భక్తి మార్గమును ప్రబోధించి, దాని అనుష్ఠాన విధానమును గోపికల చేత, పాండవుల చేత, లోకమునకు కృష్ణుడు అందింపజేసెనాడు. ప్రేమ అనునది స్వార్థ రహితమైనది ;

ఈ దినము “కాలేజీ డే”; కొత్త విద్యార్థినులు ప్రవేశించటము, పాత విద్యార్థినులు పరీక్షలు ప్యాసు చేసుకొని బయలుదేరటము—ఈ రెండూ ఈ దినము జరుగుచున్నవని, డా॥ హేమలత చెప్పినది, సరే. అయితే, మన కళాశాలయొక్క విశిష్టత యేమి అనగా దీనిలో నిరంతరము ప్రవేశించటమే తప్ప, దీని విడిచి పోవటము విద్యార్థులకు సాధ్యము కాదు, మేము కూడ దానికి సమ్మతించము. మీరు ఇంకా అన్నత విద్యనార్జించుకొని, మరి ఈ కాలేజీలోనే అవ్వాపకులుగా ఏ నాడైనా రావచ్చు. తిరిగి ఇక్కడికి వచ్చి, మీ సన్మానములను ప్రబోధించుటకు మీకు యేనాటికైనా హక్కున్నది, అని నొక్కి చెప్పచున్నాను.

నిర్మలమైనది ; పవిత్రమైనది ; మధురమైనది ప్రేమాన్మత్తుడైన ప్రహ్లాదుడు, తనకు సంబంధించిన కష్టములు నష్టములు, నిందలు నిష్కారములు, హింసలు బాధలు. అన్నిటిని మరచి, సర్వత్ర సర్వ కాలము లందు భగవన్నామ సంకీర్తన మందే ఆనందపరచుకుని జీవించినాడు. పవిత్ర హృదయము, నిష్కళంక భావము, నిర్మల విశ్వాసము, వీటిని అభివృద్ధి చేసుకొని. విజయము పొందినాడు. మీరా వలె మీరు కూడ జీవితములను పరమాత్మ సేవ కొరకే అంకితము చేసుకొని, భగవద్వియోగమును క్షణమాత్రమూ భరించ లేక, వెక్కి వెక్కి యేడుపుటకు ప్రయత్నము చేయవలెను. పవిత్ర ప్రవర్తన చేత,



ఆత్మానందము ననుభవించుచు, అనేక సాధువులు నేటికి తమ సర్వస్వమును అర్పించి, భగవత్పాన్నిధ్యము నందు కొనుచున్నారు.

### ఆరాటము—ఆర్పాటము

కానీ, ఆ నాటి భక్తికి ఈ నాటి భక్తికి యే మాత్రము సంబంధము లేదు. ఆ నాడది హృదయము నుండి ఉత్పాదించే ఆరాటము ; ఈ నాడు బాహ్యముతో వ్యక్తపరచే ఆర్పాటము. అయితే, భగవంతుడు ఆర్పాటమునకు చిక్కడు. హృదయపూర్వకమైన ఆరాటమునకే దక్కుతాడు, చిక్కతాడు! మూర్ఖత్వము నకు కానీ లోభమునకు కానీ పరమాత్ముడు చిక్కడు. సోమరితనమును కూడ పరమాత్ముడెన్నటికీ ఆంగీకరించడు. సర్వ భారము నీచే యని నమ్ముకొని ఊరకండట వలన ప్రయోజనము లేదు. అంత ర్యామియై తాను అందరితోనూ వుండటము వలన, మీ ప్రయత్నము కూడ అత్యవసరము. తనను తాను తన ఉద్ధారమునకై ఉపయోగించుకొని కృషి చేయవలెను ; అప్పుడు పరమాత్ముడు కూడ కృత సహాయము చేయగలడు. పరమాత్ముడు సర్వత్రా ఉండిననూ, శక్తి స్వరూపుడై, హృదయస్థానమందు భాస్కర స్వరూపుడై, బుద్ధికి తేజస్సు నందించుతూ ఉంటాడు.

### దృష్టి—స్పృష్టి

ప్రేమ స్వరూపులారా ! అన్ని రాష్ట్రములలోనూ ప్రజలు శాంతి లేదని, భద్రత లేదని, అల్ల కల్లోలముతో అవస్థపడుచున్నారు. లోకమెప్పుడూ ఇంతే, ఇది లోక స్వభావము, అని యెంతో మంది చెప్పుదురు. కానీ, ఇది చాలా పొరపాటు. ఈ ఆశాంతి వ్యక్తికి సంబంధించినదే కావున లోకమునకు దానిని

అంటగట్టరాదు. లోకము నిరంతరమూ శాంతి స్వరూపమే. ఆశాంతి వ్యక్తి గతమైన మనోభావమే కానీ, లోకస్వభావము కాదు. శాంతి లేని వ్యక్తికి లోకమంతా అశాంతిగానే వుండును. శాంతి లోనుంచి ఉద్భవించేది కాని, బయట నుంచి వచ్చేది కాదు, ఏ కలర్ అద్దాలను పెట్టుకొంటారో, లోకమంతా అ కలర్ కనుపించును ; ఇది సహజం. సృష్టి అంతా దృష్టి నాశ్రయించే వుండును. దృష్టినుంచే సృష్టి. ప్రేమదృష్టికి లోకమంతా ప్రేమమయమే.

విశ్వ ప్రేమను అనుభూతికి తెచ్చికొనిన వ్యక్తి విశ్వేశ్వర స్వరూపుడౌతాడు ఇది సత్యము కాదని నిరాశ పడుట అవసరము. దైవము ప్రబోధించేది, శాసించేది, అనుగ్రహించేది, ప్రేమనే ! అవతరములు వచ్చునది కూడ ప్రేమయొక్క, ప్రబోధ ప్రచారముల కొరతే ; ఆచరణ రూపమైన ప్రబోధము కొరతే ! ఇవము తపము యజ్ఞము యాగము పాండిత్యము ఇవన్నీ అహంకారమును పెంచి ఆడంబరమునకు దారి తీయును. అయితే, ప్రేమను సాధించుటకు ప్రయత్నించునపుడు, చాలా అటంకములు అడ్డు రావచ్చును. దేవుడు అసూయ ఇవి ప్రకోపించి బాధనీయవచ్చు. గృహములో బంధువులే ద్వేషమును ప్రకటించి అడ్డు తెచ్చిపెట్ట వీలున్నది. మిత్రులు కూడ సహకరించక పోవచ్చును. వారు భగవంతుని పైన కూడ మీకు ద్వేషము జుగుప్స కలుగజేయవచ్చును ! ఇవన్నీ మీ సత్య పరీక్షకు పరీకరములుగా భావించి ధైర్యముగా వాటిని జయించవలెను.

### నిందలు — నిష్ఠూరములు

మంచి కార్యమునకే అనేక రకములైన నిందలు నిష్ఠూరములు వస్తూవుంటాయి. చిన్న చిన్న అపోహలను

అసూయారోగ కీడితులైన అల్ప బుద్ధి గలవారు వ్యక్తి గతముగా ప్రచారము చేయవచ్చును. కృష్ణునికి కూడ అసూయాపరులు వ్యక్తిగతముగా దోషముల నారోపించినట్లు మీరు భారత భాగవత గ్రంథములలో చవివి యుండవచ్చును. కృష్ణుని ఎంతో మఱి దుష్టులు, విరోధులై రాక్షసులు దైహికముగా హింసించుటకు కూడ పూనుకొనినారు. అయితే, సత్యమునకు ఎన్నడూ పరాజయము లేదు, రాదు. సత్యానికి ఎప్పుడైనా కొంత పరాభవము కలుగునోమో కానీ, పరాజయము మాత్రము ఎప్పుడూ యెచ్చటనూ రాదు. ఆ విధముగా అసత్యమును ప్రచారము చేసే వారు, దానితో తమ పతనమునకే రాజబాటను నిర్మించుకొన్నారే కానీ, సత్యమును కడలించలేక, హింసించ లేకపోయినారు. ధృతరాష్ట్రుని సభలో శ్రీ కృష్ణుని బంధించి హింసించ వలెనని కౌరవులు చేసిన ప్రయత్నము విఫలమై, వారి నాశనమునకే మార్గమును నిర్దిష్టము చేసినది.

కృష్ణుని హింసించవలెనని ఆ దుష్టులు చేసిన పన్నాగమును విని, ఆ నాడు భక్తులు చాలా పరితపించినారు. ఉదాహరణముగా, సహదేవుడు, “బావా ! మీరు సుఖముగా తిరిగి వచ్చినారు ! ఇదే మాకు పదివేలు ! ఆ దుర్మార్గులు మనకు రాజ్యభాగమును ఇవ్వకపోయిన దాని వలన కలుగు నష్టమేమి ?” అని, ఆతడు సంతసించినాడు. కౌరవులకు ఏ గతి వట్టినదో చూడండి ! వారు చేసిన అన్యాయము దారినే బాధించినది అయితే, కృష్ణుడు నిరంతరమూ మంగళ స్వరూపుడే ! దుర్మార్గుల కృత్యములు భగవంతుని సత్కీర్తిని ఏ మాత్రము తగ్గించలేదు ; తగ్గించవు. వాటివలన భగవంతు' కీర్తిని జగద్వ్యాపక మగును !

ప్రహ్లాదునికి వచ్చిన కష్టనష్టములు బాధలు హింసలు అన్నీ ఆ బాలకుని భక్తి ప్రపత్తులను మరింత

తేజోమయముగా వెల్లడించినవి, అంతే. ఇట్లో నిందలు నిర్హారములు, విరోధ కృత్యములు, యుగ యుగముల నుండి అవతార పురషుల వెంట వస్తూనే ఉన్నవి. అట్టివారి దుశ్చేష్టుల వలన, భగవంతుని శక్తి ప్రకటించబడి కీర్తి ఇంక అధికముగా అభివృద్ధి పొందుతూ వచ్చి నది తప్ప వేరు కాదు. ఈ నాడు కూడ ఇట్టి వారి కృత్యములు ఆ కీర్తిని విశ్వవ్యాప్తి గావించుటకు అనుకూలించు కృత్యములే !

### సత్యమేవ జయతే

భగవంతుని యెవ్వరు కూడనూ యే మాత్రము కదలించలేరనే సత్యమును మీరు గుర్తించి ఆనందముగా మీ మీ సాధనలను మీరు జరుపుకోవాలి, అని నేను అశిస్తున్నాను. యెవరెట్లు భావించినప్పటికీ, సాయిని యే మాత్రమూ కదలించలేరని తెలుసుకొని మీ స్మరణ మీ ధ్యానములను మీరు సలుపుతూ వుండండి కొన్ని కుక్కలు తమ నిడను నీటిలో చూచుకొని, మొరుగును; అది సహజము. అది అకుక్కల భ్రమ వలన జరిగినది. అయితే, ఆ కుక్కలు మొరుగునది విని, ఊర కుక్కలు మొరుగుట కూడ సహజమే కదా ? ఆధారము లేని భ్రాంతులవలన కుక్కలు మొరిగితే, వాటిని విని మొరిగేవాళ్లంతా వాటితో సమానమే అనవచ్చు. కాబట్టి మీరు మాత్రము మీ భక్తిని చలించనీయక మీ ప్రేమను అభివృద్ధి చేసుకొని, అపవిత్ర భావములలో మనస్సును ఏ మాత్రము పడనీయక ధైర్యమును పెంపొందించుకొని, పటుత్వమును బలపరచుకొనండి.

ఈ నాడు కృష్ణజన్మాష్టమి కాబట్టి, ఇట్టి పవిత్ర సంకల్పమునకు ఈ నాడే కంకణము కట్టుకొమ్మని మీకు నేను ఉపదేశించుచున్నాను. కృష్ణుని జీవిత

మంతా ఇట్టి ఆదర్శములనే నిరూపించును. పుట్టిన క్షణమునుండి ఆయన తల్లిదండ్రులు, భక్తులు, ఇట్టి అపోహలను అవప్రచారములను విని, పరితపించినారు. ఇది చదివితోని విషయమే. అయితే, ఏది జరిగినా, ఏ బాధ కలిగినా, సత్యమును గుర్తించే ప్రయత్నమును ధైర్యముతో సాహసముతో మీరు సాధించాలి.

భగవంతుని పై అన్ని భారములను వేసిన, మీకు క్షేమమును, ఆనందమును, స్థానమానములను అందింతును. భక్తిని పెంచుకొనవలెనన్న హింసతో బాధతో వీలకాదు. సత్యమును గుర్తించుటకు భావపరిశుద్ధి ప్రేమాభివృద్ధి అత్యవసరము.

రామో విగ్రహవాన్ ధర్మః, అంటారు. అట్లనే,

ప్రశాంతినిలయము.

కృష్ణో విగ్రహవాన్ ప్రేమః, అని చెప్పవచ్చు. తాను ప్రేమస్వరూపుడు కాబట్టి, ఎప్పుడూ చిరునవ్వులతో చిందులు కులికేవాడు! ఆనందముతో ఉల్లాసముతో రాగములు తీముచూ పాటలు పాడేవాడు. రుద్రభూమిగాని భద్రభూమిగాని ఏదోట్టనైనా సరే గానమే, గీతమే. యద్ద భూమిలో కూడ భయభీతులు తాండవమాడు సమయములో కూడ గీతను పాడినాడు. ప్రేమ ఉండిన ఆనందము సహజము; ఆనందముండిన గానము సృత్యము వెంటనే ఉండును. శాంతి భద్రతలు ప్రేమనుంచి లభించును. ప్రేమ లేనివారికి నిరంతరం అశాంతియే కాబట్టి, ఈ నడిలో తరించుటకు ఏకైక మార్గము ప్రేమ ఒక్కటియే. Love is God; Live in Love.

బాబా: - శ్రీ కృష్ణ జన్మాష్టమి 10-4-74

సాయిరామయనుచు సాయికృష్ణాయంచు  
సర్వేశ్వరనెవ్వడు జపము చేయు,  
సర్వ కర్మలయందు సాక్షిభూతుండైన  
పరమాత్మనెవ్వడు ప్రస్తుతించు,  
విశ్వమంతయు తానె, తానె విశ్వంబును  
ఋగ్వేదాని మిగుల భక్తి కొలుచు,  
నిర్వికారుండైన నీరజాత్మనియంచు  
జీవులన్నియు కూడ చేరుననుచు,  
తలచు మానవుండె, తనకున్నదంతయు  
స్వదానము చేసి, ఆర్తితోడ  
సత్య ధర్మ శాంతి చాటించి పాటించి,  
సత్యసాయి జేరు సాధనమున.

## పుస్తక సూచి

1 పుస్తకముల వెలనూ పోస్ట్ మరియు రిజిస్ట్రేషను ఛార్జీలను మనియార్డరుద్వారా మాకు పంపించిన తరువాత సహిత్రమే మీకు పుస్తకములు పంపించగలము.

2 నిలువలోనున్న పుస్తకములు వాటి పోస్టుచార్జీ

లు క్రింద తెలియజేయబడినవి. పుస్తకములు రిజిస్ట్రేషన్ బుక్ పోస్టులో మాత్రమే పంపబడును. మీకు కావలసిన పుస్తకముల వెలనూ పోస్టుచార్జీ మరియు ప్రతిఆర్డర్ తోనూ రిజిస్ట్రేషనుచార్జీ రూ. 1-25 తో వివరముగా వ్యాసి పంపవలెను.

### పేరు

తెలుగు:—

సం. పాఠశాల

|    |                                                 |       |      |
|----|-------------------------------------------------|-------|------|
| 1  | సత్యం శివం సుందరం(1)                            | 4-00  | 0-65 |
| 2  | .. .. (2)                                       | 4-00  | 0-75 |
| 3  | మణిమాల                                          | 1-00  | 0-25 |
| 4  | భాగవత వాహిని                                    | 4-00  | 0-45 |
| 5  | అర్చన                                           | 1-00  | 0-15 |
| 6  | భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి కథా సుధారసము               | 1-50  | 0-25 |
| 7  | సందేహ నివారిణి                                  | 1-50  | 0-25 |
| 8  | గీతావాహిని                                      | 4-00  | 0-65 |
| 9  | నచనామృతము                                       | 4-00  | 0-45 |
| 10 | ధర్మవాహిని                                      | 1-50  | 0-25 |
| 11 | గీతాభావప్రకాశము                                 | 15-00 | 1-65 |
| 12 | దివ్యోపన్యాసములు                                | 1-50  | 0-35 |
| 13 | భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి బాబా చారి వేసవి ప్రవోధములు | 2-50  | 0-15 |

కన్నడ:—

|   |                |      |      |
|---|----------------|------|------|
| 1 | ప్రశాంతివాహిని | 1-50 | 0-25 |
| 2 | సందేహ నివారిణి | 1-50 | 0-15 |
| 3 | ధర్మ వాహిని    | 1-50 | 0-15 |
| 4 | అవనిపత్ వాహిని | 1-50 | 0-15 |
| 5 | జ్ఞాన వాహిని   | 1-50 | 0-15 |
| 6 | గీతావాహిని     | 4-00 | 0-45 |

మలయాళము:—

|   |                   |      |      |
|---|-------------------|------|------|
| 1 | జ్ఞానోపదేశరత్నంగళ | 1-50 | 0-55 |
| 2 | 108 రత్నంగళ       | 1-50 | 0-15 |
| 3 | వాచోరత్నంగళ       | 3-00 | 0-65 |
| 4 | అవతారమహాత్మ్యం    | 0-50 | 0-15 |
| 5 | ధర్మవాహిని        | 1-00 | 0-15 |

**అంగీకారము:—**

|   |                                     |      |      |
|---|-------------------------------------|------|------|
| 1 | సత్యం శివం సుందరం (2)               | 5-00 | 0-55 |
| 2 | సత్యం శివం సుందరం (3)               | 6-00 | 0-65 |
| 3 | ప్రశాంతివాహిని                      | 2-00 | 0-25 |
| 4 | సమ్మర్ మోవర్స్ ఇన్<br>బృందావన్ 1972 | 5-00 | 0-65 |
| 5 | ,, 1973                             | 6-10 | 0-55 |
| 6 | సందేహ నివారిణి                      | 3-00 | 0-25 |

**సరసము:—**

|    |                          |      |      |
|----|--------------------------|------|------|
|    | అన్ బిన్ జ్యోతి          | 2-00 | 0-25 |
| 2  | సత్యం శివం సుందరం [1 భా] | 3-50 | 0-65 |
| 3  | ,, ,, ,, [2 భా]          | 4-00 | 0-65 |
| 4  | అవతార మొలిఅముదం [1 భా]   | 3-00 | 0-45 |
| 5  | ,, ,, [2 భా]             | 3-00 | 0-55 |
| 6  | సాయిమాతా                 | 1-00 | 0-15 |
| 7  | ధర్మవాహిని               | 1-50 | 0-25 |
| 8  | సందేహ నివారిణి           | 2-00 | 0-35 |
| 9  | జ్ఞానవాహిని              | 1-50 | 0-15 |
| 10 | అరుణా వాక్కు             | 2-00 | 0-25 |
|    | దివ్యజ్ఞాన దీపింగళి      | 1-50 | 0-15 |

**హిందీ:—**

1 సత్యసాయి శ్యామల నమః

[పద్యములు] 1-00 0-15

**గుజరాతీ:—**

|   |                       |      |      |
|---|-----------------------|------|------|
| 1 | ఉపనిషత్ వాహిని        | 1-50 | 0-15 |
| 2 | కథాసుధ                | 2-00 | 0-35 |
| 3 | గీతావాహిని            | 4-00 | 0-55 |
| 4 | సత్యం శివం సుందరం (1) | 4-00 | 0-55 |

**సింధీ:—**

|   |             |      |      |
|---|-------------|------|------|
| 1 | భజనావళి     | 0-50 | 0-15 |
| 2 | ధ్యానవాహిని | 1-00 | 0-25 |

**తమిళము:—**

|   |                                         |      |      |
|---|-----------------------------------------|------|------|
| 1 | సనాతన సారధి<br>[ప్రాచీన గ్రంథములు]      | 1-00 | 0-15 |
| 2 | శ్రీ భగవాన్ సత్యసాయి<br>భాషాభివృద్ధి    | 0-25 | 0-15 |
| 3 | దివ్యవాణి [అద్వైత టు డి<br>స్ట్రెంట్స్] | 0-50 | 0-15 |
| 4 | సత్యం శివం సుందరం (1)                   | 4-00 | 0-45 |
| 5 | ప్రశాంతి భజనావళి                        | 2-00 | 0-25 |
| 6 | భాగవత వాణి                              | 0-50 | 0-15 |
| 7 | సాయి గాథ (పద్యములు)                     | 1-00 | 0-25 |

## పత్రికల చందాలు, పుస్తకముల ఆర్డర్లు

1. ప్రశాంతినిలయమునండి తెలుగు, ఇంగ్లీషు ఈ రెండు భాషలలో మాత్రమే ఈ మాసపత్రిక ప్రచురింపబడుచున్నది. వార్షిక చందా: రు॥ 5. ఒక సంవత్సరమునకు తక్కువకానీ 5 సం॥ ల కెక్కువకానీ చందాలు స్వీకరింపబడవు.

2. చందాదారు తన పేరును పూర్తి విలాసమును స్పష్టముగా వ్రాయవలెను. మనిఆర్డర్ ద్వారా చందా పంపునపుడు పూర్తి విలాసమును కూపను వెనుకభాగమున వ్రాయవలెను.

3. తెలుగు పత్రిక కావలెనో, ఇంగ్లీషు పత్రికావలెనో తెలుపవలెను.

4. చందా గడువు పొడిగించుటకు, చందా పంపించు సమయమునందే తన చందా నెంబరును తెలియ జేయవలెను.

5. గమనిక :- పుస్తకముల కొరకు పైకము నీ క్రింది అక్షరములతో పంపవలెను :

శ్రీ సత్యసాయి ఎడ్యుకేషన్ అండ్ పబ్లికేషన్

గమనిక

మీచందాగడువు యే నెల యే సంవత్సరమునకు అని-మి చందాదారీదు కార్డులోను, మీరు నెల నెల పంపుచున్న పత్రిక పైనున్న విలాసము కాగితములో నూ తెలుపుచున్నాము. దాన్ని గమనించి, ఆ నెంబరు 10/-74 అని యుండిన, మీ చందా అక్టోబర్ నెలకి అయిపోవునని తెలుసుకొని, క్రొత్త చందా (సం॥ రు. 5) అక్టోబర్ నెల 8. న తది లోపల పత్రిక యొక్క కార్యాలయము చేరునట్లు పంపవలెను.

కర్ణాటక రాష్ట్రపు బెంగుళూరు జిల్లా కాడుగోడి ముద్రణాలయమునందు కె.కె. అప్పయ్య గారిచే సెంట్రల్ ప్రిస్ తరువున ప్రచురింప బడినది.

ఫౌండేషన్, ప్రశాంతినిలయం పోస్ట్,

అనంతపురంజిల్లా. 515134.

6. పత్రికకు పైకమును పంపించువారు తమ చెక్కులను డ్రాఫ్టులను, పోస్ట్ లో ఆర్డర్లను, మనియార్డర్లను “సనాతనసారథి”, ప్రశాంతినిలయం (పోస్టు.) అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, అను చిరునామాకు మాత్రమే పంపవలెను. చెక్కులు పంపేవారు, 0-50 పై (బ్యాంకి ఖర్చులను కూడా కలిపి) మొత్తమును పంపవలెను. పత్రిక గాని, లేక పుస్తకములు గాని చెక్కు పైకము వసూలైన తరువాతనే పంపించబడును. పత్రికలుగాని పుస్తకములుగాని V.P.P. ద్వారా పంపబడవు.

7. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను “మేనేజరు, సనాతన సారథి, ప్రశాంతినిలయం పోస్టు, అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్” అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను. అటు వ్రాయు ఉత్తరములలో తమ చందానెంబరును వ్రాయని యెడల జవాబు లిచ్చుటకు అలస్యమగును.

8. పోస్టుద్వారా ఫోటోలు పంపబడవు.

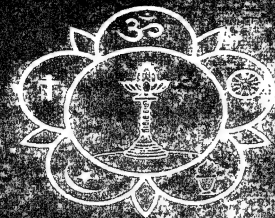
—: శ్రీవారి కార్యక్రమములు:—

బాబావారు ప్రశాంతినిలయము నందున్నారా అని తెలిసికొన గోరు భక్తులు మేనేజరు ‘సనాతన సారథి’ ప్రశాంతి నిలయము (పోస్టు.) పెనుకొండ తాలూకా అనంతపురం జిల్లా అనే విలాసమునకు రిప్లయకార్డుగానీ రిప్లయ పెయిడ్ టెలిగ్రాంగాని పంపితే, లేదా కొత్త చెబువు 30 P.C.O. ఫోన్ చేసితే తెలుపగలము.

(పోస్టు) ‘బృందావనము’లోని ‘ప్రజ్ఞ బృందావన్’ ముద్రించబడి బి.వి. రాజారెడ్డిగారిచే శ్రీ సత్యసాయి యెడిటర్: యన్. కస్తూరి, యం. యె., బి. యల్.

నారాయణడు ధర్మ సంస్థాపన కొరకు ఆనేక  
రూపములను ధరించినాడు. ఆ రూపములలో ఏది  
గొప్పది, ఏది శ్రేష్ఠము అని భ్రమపడకండా,  
అన్నింటికి మూలమైన ఏకస్వరూపమును తెలిసికొన  
వలెను. భగవంతుడు సాకారముగా వచ్చినప్పు  
డెక్కడలేని సందేహములన్ని వస్తుంటవి.

— శా బా



శాసన

సామి



# స నా త న సా ర థి

శత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమలద్వారా మానవజాతియొక్క  
సామాజిక నైతిక అధ్యాత్మికాభివృద్ధికర్పితము

సంపుటము 17 అక్టోబర్, 1974 సంచిక 8

## విషయానుక్రమణిక

“ ఆనంద సాయి ” .... (చిత్రము)

|                                                      |     |
|------------------------------------------------------|-----|
| రామకథా రస వాహిని (57) : భగవాన్ శ్రీశత్యసాయిబాబా .... | 225 |
| ఇంటర్వ్యూ : శివపండిట్ .....                          | 230 |
| శిక్షకులకు శిక్షణ : డా॥ సత్యపాల్ రుషేలా.....         | 231 |
| సంవాదము : జాకీ హిసాబ్ .....                          | 207 |
| ఈ త్వణసమూహము : కె. బి. శంకరరావు .....                | 239 |
| భవిష్యద్వాణి : డెవిస్ .....                          | 241 |
| స్వామి కావలెను : ఆర్లీన్ .....                       | 243 |
| ఆనందము నందరూ పంచుకొనవలెను : ప్రొ. రాబిన్సన్ .....    | 246 |
| విద్యార్థులకు హెచ్చరిక : శ్రీ భగవాన్ .....           | 244 |
| ఓణం పుడుగ సందేశము : శ్రీ భగవాన్ .....                | 252 |
| పుస్తకసూచి .....                                     | 255 |

సంపత్కర చందా : రు. 5/-, ఇతర వివరములకు శ్రీ లోపలి భాగములో చూడండి.







## రామకథా

## రసవాహిని

భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా

58

ప్రబోధ

సీతారామలక్ష్మణులు అత్రిమహాముని ఆశ్రమమున అనందముగా కాలమును గడిపి, ఆశ్రమవాసులకు ధర్మమార్గమును ప్రబోధించి, మహాఋషి అనుమతిని తీసుకొని వనసంచారమునకు బయలుదేరిరి. ఆశ్రమవాసులు, రామచంద్రుని విడువలేక కంటిధారలు కార్చిరి. విధిలేక ఆశ్రమమున వుండవలసి వచ్చెనే కాని లేకున్న అందరూ రామచంద్రుని వెంటనే వుండుటకు అమితముగా ప్రయత్నించిరి. ఈ రీతిగా హృదయోశ్వరుడైన రాముడు సీతా లక్ష్మణులతో ఆశ్రమమును విడిచి, అడవిలో ప్రవేశించెను.

భీకరారణ్యమున క్రూరమృగముల గర్జనలు భయంకరముగా వినిపించుచుండ,

వివిధ జాతులైన పక్షులు, విచిత్రములైన విచిత్రకరమైన, ధ్వనులు చేయుచుండ, అదౌక విధమైన లోకముగా నుండెను. ఇట్లు ప్రయాణము సలుపుతూ సలుపుతూ ఉండగా, అందులో ఒక సుందరమైన మంచీరముతో కూడిన ఆశ్రమమొకటి కంటబడెను. దానిని సమీపించుటకై నూతనమైన దారులు శుద్ధముగా తిరిగి లక్ష్మణుడు ఆ పొదలను ముండ్లను కొంత చిక్కులు వదలి, చివర సీతారామలకు కొంత అనుకూల పరచుచూ వెళ్లెను.

నేతానంఘము

ఆశ్రమమును సమీపించుకొలది, నలువైపులా, రసాల సాల పున్నాక పూలవృక్షములు, ఫలవృక్షములు ఉండెను. ఆ విధమైన ప్రకృతి

కాశీజీలు స్థాపించి. తద్వారా అనేక రకములైన సంస్కారములను వారలకు కలిగింప జేసి, భారతీయ సంస్కృతిని నిలబెట్టి, సర్వమత సమ్మతమైన సత్కాన్ని ప్రబోధించే నిమిత్తమై వారుగా సంకల్పించుకొన్నారు దీని నిమిత్తమై స్వామియొక్క 50 వ సంవత్సరము పుట్టిన పండుగ అత్యంత వైభవముగా చెనుకోవాలని భక్తులయొక్క ఉత్సాహము చేత, వారు కమిటీతో కొన్ని నిర్ణయములు చేసుకొన్నారు.

అందువల్ల, కళాకాలాలు స్థాపించే నిమిత్తమై దానికి, ప్రపంచములో ధనము లేక ఏ చిన్న కార్యము కూడ జరుగటానికి వీలుండదు కనుక, వారు ఒకొక శ్యాక్తి జీవితమునకొక్క పర్యాయము 50 రూపాయలు ఇచ్చే నప్పుడు, దానినంతా ఒక ఘంటగా చేసి విద్యాసంస్థలను, ఆరోగ్య సంబంధమైన సంస్థలను, అభివృద్ధి చేయవలెననే ఉన్నత భావాల చేత పవిత్ర హృదయాల చేత నిర్ణయించుకొనినారు. ఈ విధమైన నిర్ణయాన్ని కమిటీవారు తెచ్చి నా దగ్గర వప్పగించారు.

దానికి నేను ఈ విధమైన జవాబు చెప్పినాను : నాయనా ! ఒకరి కంటే కేవలము ధనము వస్తుంది కదా అనే ఉద్దేశము చేత గుట్టుగా వసూలు చేయుటకు పూనుకొనకండి ; బ్రట్టబయలుగా చెప్పి, ప్రపంచానికి గానీ, ప్రభుత్వానికి గానీ, వ్యక్తులకు గానీ, ఎట్టసందేహములకు కూడనూ ఆవకాశము లేని మార్గమును అవలంబించటము మంచిది అని నేను వారికి ప్రబోధించినాను, అందువలన, వారు ఆ నాడు (announcement) ఒక ప్రకటన చేసినారు.

దీనిని పురస్కరించుకొని, అనేక మంది, అర్థాలును కల్పించుకొని, కేవలము అనర్థాలనే కల్పించుకొని, స్వామియొక్క పుట్టిన పండుగ ఆచరించుటకు 50 లక్షలు ఖర్చు పెట్టుతారు అనే ఒక్క ప్రచారము కూడ కొనసాగించుకొనుచూ పోయినారు.

నిజముగా పుట్టిన దినమునకు గానీ మరే విధమైన వ్యక్తి సంబంధమైన భోగమునకు గానీ 50 లక్ష రూపాయలు వృథా ఖర్చు పెట్టుతున్నారంటే, అంత కంటే మహాపాపము మరొకటి ఉండదు. లోకములో అన్నము లేక, గృహములు లేక, అనేక అవస్థలు పడే మానవులు కోటానకోట్లన్న సమయములో, ఒక వ్యక్తి పుట్టిన పండుగ కోసము 50 లక్షలు ఖర్చు పెట్టుకొన్నారంటే, ఇంతకంటే మహా పాపము, ఇంత కంటే మహా దుర్వినియోగము మరొకటి ఉండదు. ఈ లాంటిదానికి నేను ఏ నాడు కూడనూ పాల్పడను.

ఇంతయే కాదు, ప్రశాంతి నిలయములో జరుగే ఒక శివరాత్రికి గానీ, నవరాత్రికి గానీ, మా ప్రశాంతి నిలయము తరపున కొంతవరకు కూడ దుర్వినియోగము ఏ నాడూ జరుగదు. దసరా మహోత్సవములో ఇక్కడ లక్షలు ఖర్చయినాయి అని అనేకులు అనుకోవచ్చు కానీ అందుకు కూడనూ హృదయపూర్వకముగా దేహరీతిగా ఆచరించే వసులు తప్ప, ఒక నయా పైసా కూడ మాకు ఖర్చు లేదు. వచ్చే ఋత్విక్కులు కానీ, ఇచ్చే ఉపన్యాసకులు కానీ, ప్రశాంతి నిలయమునకు కేవలము ప్రేమతో వచ్చినారు. ఇట్లు ఆచరించటము వలన, ఎవరికి ఏ విధమైన అనుభవము జరిగే దానిలో, వాటినింత సేవాదళము వారు, సేవాసమితి వారు, వాలంటీర్లు హృదయపూర్వకముగా తమ దేహములను అర్పితము చేసే పనులు గావించటము తప్ప వారికి నయాపైసా కూడ ఏ మాత్రమూ ఖర్చు పెట్టటము లేదు. ఈ నాడు మా ప్రశాంతి నిలయములో ఇంత వరిపద్ధ ప్రదేశముగా మీరు ఆభిషేస్తున్నారంటే దీనికి యెవరు కారణము, యెంత మంది స్వీకర్తను పెట్టినాము? యెంత మంది హాలీలను పెట్టినాము? యే మాత్రమూ లేదు. యెవరెవరు వారి వారి స్థానములను ప్రదేశములను వారే పరిపూర్ణ

ప్రాప్తించెను. రామ బాణముచే వాని కాపము విమోచనమాయెను. ఆ వచ్చిన దివ్య స్వరూపము శ్రీరాముని పాదములపై బడి అనేక విధములుగా స్తుతించి, రామాజ్ఞ తీసుకొని స్వభావమునకు తిరిగి వెళ్లెను.

రామచంద్రుడు నేలకూలిన ఆ రాక్షస కళే బరమును భూమిలో పాతిపెట్టి అంత్యక్రియాలు గా విం చెను. ఈ రామచంద్రుని చర్యలకు దేవతలు కూడా ఆనందవాష్ట్యములు విడిచిరా అన్నట్లు చల్లని వర్ష బిందువులు పడెను.

శరభంగుడు

రామచంద్రుడు అక్కడినుండి శరభంగ మహాముని ఆశ్రమమును ప్రవేశించెను. అక్కడ దాసికి పూర్వమే రావణుని గురించిన వృత్తాంతములు, సంభాషణలు జరుగుచుండెను, ఆ సమయమునకే సీతా లక్ష్మణ సమేతుడైన రామచంద్రుడు అక్కడ ప్రవేశించగనే ఋషులు సత్వమును గుర్తించిరి.

రాముని దివ్య మంగళ విగ్రహమును చూచి శరభంగుడు ఇది నిజమా లేక కలయా లేక ఒక విధమైన సమాధి స్థితియా అని భ్రమించెను. కొంతసేపటికి సాక్షాత్ రామచంద్రుడే అని గుర్తించి అమితానందముతో మువ్వలపిసి సత్కరించి, ఆడిరించి, తమ తపఃఫలము ఈ రీతిగా సాక్షాత్కరించినదని భావించి, "రామా! ఋషి మానస శరోవరములందు సంచరించే రాజ హంసపు. ఆహా నేటికి నా జన్మ ధన్యమయిన ద"ని అనేక విధముల స్తుతించెను.

"రామా! నేనెట్టి సాధనలు యెరుగను. కేవల మొక్క ప్రేమతో మాత్రమే నిన్ను పొందగలిగి యిది. నిన్ను చూచిన ఈ నేతములు, మరొక దానిని చూడజాలకొన్నవి. నీవు ఋషి ఆశీష్ట ములను నెరవేర్చునని ఆ నాడు మాట యిచ్చి యుంటివి. నీప్రతిజ్ఞను నీవు నిలబెట్టుకొమ్ము. నేను ఈ శరీరమును విడచిపెట్టు సంతవరకూ నీవు నా యెదుట నిలచియుండుము. నిన్ను చూచుచూ ఈ కాయమును చాలింతునని, క్షణ ములో క్షితి పేర్చి అందులో చిరునవ్వులు చిందులు ద్రోక్క రెప్ప వాలచుక సీతారామ లక్ష్మణులను చూచుచూ కాయమును భస్మమొనరించు కొనెను.

ఈ ప్రకారము శరభంగుడు రామ ప్రేమ రసమును హృదయపూర్వకముగ ఆరగించి రామచంద్రుని ప్రత్యక్ష ఆశీర్వాదములను అందు కొంటూ నిలమేఘచ్ఛాయను తన హృదయ శరో వరమున చేర్చుకొని అదృశ్యములోనే లీనమై పరమపదవిని చేరెను. ఆశ్రమవాసులు గురు వియోగ మనకు చింతించిననూ, తరువాత తమ గురువునకు ఇట్టి పవిత్ర స్థితి చేకూరెనని, సాక్షాత్ శ్రీమన్నారాయణుడే సాకార రూపుడై వచ్చి గురువును తనలో చేర్చుకొనెనని అమితానందముతో రాముని స్తుతించుచూ, తమ జన్మలు సార్థక మయినవని తలచిరి. జయ. జయ ధన్యులు నలువురూ తమ గురువు కలేబరపు భస్మమును నొసట ధరించిరి.

ఇంతలో ఈ వార్తను విని చెంతనున్న ఆశ్రమ వాసులు పరుగిడి వచ్చి, రామచంద్రుని పాదముల పై బడి, "హే నాథా, శరభంగు డెంతటి ధన్యుడో

కదా, మిగిలిన ఋషులు రాక్షసుల నోటబడి ప్రాణములు విడుచుచుండ, శరభంగుడు పరమాత్మ కంటబడి, కాయమును పరమాత్మకే అంకితము గావించుకొనెను. డేవా! మమ్ములను రాక్షసుల బారినుండి కాపాడి, మా సాధనకు తపస్సునకూ యెట్టి ఇక్కట్లూ రానియ్యక అంత్యమున మా తపః ఫలితముగా తమ సాక్షాత్కారమును అనుగ్రహించుమని ప్రార్థించిరి.

### సుక్తిష్టుడు

అంతలో సుక్తిష్టుడను ముని వచ్చి రామ దండ్రుని పాదములపై బడెను. అతను ఆగస్త్య మహాముని శిష్యుడు, రామదండ్రుని అమితముగా ప్రేమించినవాడు. ప్రేమ చేతనే పరమాత్మను బడయలేనను సంకల్పము అతనిలో తీవ్రముగా నుండెడిది. అన్య రూపములను అతడు స్వప్నమందైనను పూహించేవాడు కాదు. అతడు రామముఖ పద్మమును రెప్ప లార్చుక చూచుచూ, ఓ నాథా! నన్ను కటాక్షించుటకే ఇటు వచ్చితివా? నన్ను నీ ప్రేమతో చేర్చుకొనవా? ప్రత్యక్షముగా సాక్షాత్తు కూడనూ, నన్ను నిరాకారాధనలో వుండమనుట నీ యిష్టమా? ఎట్టి యజ్ఞ యాగాది క్రతువులూ నాకు తెలియవు. నీ ప్రేమ స్వరూపమును పొందగోరు పరిథాపమే నా అవస్థగా భావించి ప్రేమించుచున్నాను, ఇది బాధా?

ఓ భవమోచనా! శ్రీవారిని ప్రేమతో సేవించుటకంటే అధికమగు భజనయొక్కటి లేదు కదా; నీ గుణగణములను గానము చేయుచూ, చింతించుచూ, అనందముతో పరవశమగుటకంటే

వేరానందమున్నదా, అని మునిశ్వరుడు అనేక విధముల ప్రార్థించుచూ, యెక్కడ వున్నాడో యేమి చేస్తున్నాడో యేమి పలుకుచున్నాడో తెలియని స్థితిలో అటూ ఇటూ దిక్కు తోచని రీతి పిచ్చివాని వలె కంటి భారలు కారుచుండగ, సీతారామలక్ష్మణులను చూచుచూ వుండ, శ్రీరాముడు అతని నిశ్చల భక్తిని కనిపెట్టి చెంత చేర్చి అనేక విధముల ఓదార్చి, ఆలించసము గావించుకొన, మునిశ్వరుడు తనను తాను మరచి, రామ హస్తములలో పరమానందముతో సమాధిస్థుడాయెను.

ముని ఒక బొమ్మ వలె కదలా మెదలక నిలచి పోయెను. కొంత సేపటికి శ్రీరాముడు ఆ మునిని అనేక విధముల మేల్కొలుపుగా, ముని ప్రజ్ఞ తెచ్చుకొని రామల పాదములపై పడి, సాష్టాంగ నమస్కారము సలిపి హస్తములు జోడించుకొని,

నాథా! మోహముననట్టి డట్టుమగు అరణ్యమును దహించుటకు నీవు పాపపడవు! సజ్జనులను నట్టి పద్మములను వికసితచేయుటకు నీవు సాక్షాత్ సూర్యుడవు. రాక్షస కుంజరములను సహరించుటకు నీవు మృగరాజువు. సంసార మనునట్టి పక్షి నెగుర గొట్టుటకు నీవు డేగ వంటి వాడవు. ఓ నాథా! నీ నేత్రములు రాజీవములు. నీ దీప్త మంగళ విగ్రహమును చూడ ఈ రెండు నేత్రములు బాటవు. జానకి నయన చకోరములకు నీవు దండ్రుడవు. ఋషుల మానస సరోవరములందు సేవసించు రాజహంసవు. సంకయ సర్పములను భక్షించుటకు నీవు గరుత్మంతుడవు. కాష్టవాదము విషాదము, కర్కశము నీ కటాక్షము వలన భస్మమైపోగలవు. అని

ఇంతా అనేక విభముల రామచంద్రుని కర్పించు చూ, తనివి తీర రాముని దర్శించుచూ కాలము తెలియక కాయమును మరచి కంటి రెప్పలు ఆరగ్గక స్తుతించు మునీశ్వరుని చూచి రామ చంద్రుడు లేచినెత్తి. సుతీక్షణుడా ! నీవు సకల గుణ సంపన్నుడవు. నీ కేమికావలెనో కోరుకొమ్ము అనుగ్రహింతును అని పలుక, ముని, ఓ దీన బంధూ ! సీతాలక్ష్మణులతో గూడి భనుర్నడపై నా హృదయాంతరాళమున నదా నివసించుచు అని ప్రార్థించెను. తథాస్తు అని రాముడు సీతాలక్ష్మణ సమేతుడై మునిని పెంట బెట్టుకొని అగస్త్యుని ఆశ్రమమునకు ప్రయాణమయ్యెను

అగస్త్యుడు

కొంత దూరము నడువగనే ఒక నదీ శబ్దము విసబడెను. అంత ఆ నదిని వెత్తుకూ వెళ్లగా ఆ నదికి పై భాగమున ఎత్తైన పర్వతమొకటి కనిపించెను. ఆ రెండింటికి మధ్యను సుందరమైన పూలతోటలు, వాటి మధ్య కొలను మధ్యనున్న తామర పుష్పము వలే అగస్త్యుని ఆశ్రమమును, చూచిరి. ఆ ఆశ్రమ మెంత మనోహరముగా కను పించెనో చెప్ప విచిత్రకాక పోయెను. కొన్ని నిమిషములు దానిని చూచుచూ సీతారామలక్ష్మణులు

ప్రభుంచిపోయిరి. ఆ వాతావరణము వర్ణనాత్మకము. జలచరములు, భూచరములు సహజపైరమును విడచి ఆత్యంత మైతితో నివసించెను. సిద్ధులు. మునీశ్వరులు ఆ నదీ తీరమున విశృంభముగా తపస్సు అచరించుచుండిరి.

ఆశ్రమమును సమీపించగనే, సుతీష్ఠుడు ముందుగా ఆశ్రమములోనికి పరుగెత్తి గురువు పాదములపై పడి నమస్కరించి ఓ దయాళూ ! అయోధ్యాపతి కొమారుడు, ఆ జగదాధారుడు. సీతాలక్ష్మణ సమేతుడై మన ఆశ్రమమును ప్రవేశించినాడు; మీరు దివారాత్రములు ఎవరిని ధ్యానించుచున్నారో. వారే ప్రత్యక్షముగా మీ చెంతకు వచ్చుచున్నారు. అహ ! ఎంతటి సుదినము, యెంతటి భాగ్యము, అని మైమరచి సుతీష్ఠుడు ఉబ్బింగిపోయెను.

అంత అగస్త్యుడు దిగ్గున లేచి వెతక బోయిన తీగ కాలికే చుట్టుకున్నట్టు తనలో భావించి, వేగముగా వెలుపలికి నడచెను. ఎదురుగా వచ్చుచున్న సీతారామలక్ష్మణులను చూచి అగస్త్యుడు కంటిధారలు కార్చుచూ, నాథా నాథా! అని పరుగెత్తుక వెళ్లి రాములను గాఢముగా కౌగి లించుకొనెను. అట్లే కొన్ని క్షణములు వృక్షమునకు ఆల్లుకొనిన లత వలే ఎలిచిపోయినాడు.

(నశేషము)



## ఇంటర్ వ్యూ

ఎక్కడ బాబా ఉంటే, ఆక్కడ జనము తండోప తండములుగా యింటర్వ్యూలకొరకు కాచుకొని ఉంటారు. చాలా మంది తమ గ్రామములు శరభకముందే, అనేక గొప్పవారితో జరిగినట్లుగా, యింటర్వ్యూలు ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఎంత సేపు లభించునో తెలుసుకొన కోరుతారు. ఆక్కడ గుమికూడి కూర్చోసే జనసమూహమునుండి బాబా ప్రత్యేకముగా సంభాషించుటకు ఎన్నిక చేసుకుంటారు. అటువంటివారితో బాబా అనుగ్రహపూర్వకముగా సంభాషించుటకు యింటర్వ్యూ అని ఎక్కడ ఆర్థము చెప్పకోవాలి.

ఒక సారి బాబా ఒక భక్తుని, “నీవు ఇంటర్వ్యూ అంటే సరియైన అర్థము తెలిసికొనివా?” అని అడిగినాడు. కొంత తికమకపడి, ఆ భక్తుడు, “నేను చాలా కాలముగా యింటర్వ్యూకొరకు కాచుకొని ఉన్నాను; ఇంతవరకది లభించలేదు. అంతవరకే దాని అర్థము తెలుసును” అని చెప్పినాడు. “అహ! అలాగా!” అని బాబా ఆ భక్తుని దయనీయ సీతికి

ఆశ్చర్యపడినట్లు నటించినాడు. తిరిగి, బాబా ఆతనితో “నిత్యము నీకు యింటర్వ్యూ అనుగ్రహించుచున్న సంగతి తెలియవా? నీవే నాకు యింటర్వ్యూ యివ్వటము లేదు” అని చెప్పినాడు.

ఈ పజ్జులు విని భక్తుడు దిగ్భ్రాంతి చెందినాడు; పాపమతని నోబినుండి మూటపెరిలి రాలేమ. “ఇంటర్వ్యూ అంటే అసలు అర్థము తెలిసికొనినావా?” అని తిరిగి బాబా ప్రశ్నించినాడు. “నీవెంతో కాలముగా యింటర్వ్యూకొరకు వేచి ఉన్నట్లు చెప్పుచున్నావు కానీ, నీవెంతో ఓర్పుతో, ఎంతో ఆశతో, శతాబ్దాలుగా నీవు నాకు ఇంటర్వ్యూ యిచ్చెదవేమో అని వేచి ఉన్నాను. ఇంటర్వ్యూయొక్క అసలు అర్థము ఎంటర్-ఇన్ వ్యూ [దృష్టిపథకములోనికి వచ్చుట] అని. అది నీవు బాహ్యములో తిరుగుచున్నప్పుడు కాక, నీ ఆంతర్యములోనికి చూచినప్పుడు లభించే దృష్టి. నీవు నన్ను నీయందే చూడగలిగినప్పుడు, నీ బాహ్యములో కూడ నీవు తప్పక చూడగలవు.” అని బాబా చెప్పినాడు.

శివపండిట్

## శిక్షకులకు శిక్షణ

చాలా దేశములలో విద్యాసంస్థలు తమ కర్తవ్య నిర్వహణలో విఫలమైనవి. సుప్రసిద్ధ అమెరికా గ్రంథకర్త ఎల్విన్ టోఫ్లర్ తమ దేశపు విద్యావిధానాన్ని తన గ్రంథములో నిశితంగా విమర్శించినాడు. ఇవాన్ కెల్లిచ్ అను మెక్సికో దేశ గ్రంథకర్త తన దేశమును గురించి విమర్శించినాడు. పీల్ ఫెయిరీ అనే గ్రంథకర్త కూడ యీ భావమునే వెల్లడించినాడు; వర్తమాన దేశములలో, దళితవర్గములవారికి విద్య నొక విధముగా వారి నోరు మూయునట్టి పెద్ద ఆయుధముగా ప్రయోగించుచున్నారని చెప్పినాడు. మన దేశములో కూడా విద్యావిధానము మన ఆళిన్నిటిని వమ్ము చేసిపట్టుగా ఎందరో పరిశోధకులు ప్రకటించినారు.

ఈ పరిస్థితులకు, ఉపాధ్యాయులు, రాజకీయవేత్తలు సాంఘిక ప్రణాళికావేత్తలు, విద్యార్థులు, పరస్పరము దూషింపకొనుచున్నారు. బీద తల్లిదండ్రులు ధన వంతులే ఉన్న అవకాశములన్నింటిని కాశేస్తున్నారని, విద్యాస్థాయి కగ్గుదలకు బీదవారే కారణమని ధన వంతులు, పరస్పరము నిందించుకొనుచున్నారు. నేటి ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు కలిసి రాజకీయపు ఎత్తులైన నినాదములు, సమ్మెలు, ఘేరావోలు, మొదలగు ఎత్తుపై ఎత్తులు నేర్చుకొనినారు. పెద్దలు, అధ్యాత్మికచింతన ఉన్నవారు, భారతదేశ వారసత్వ ముందు గౌరవభావమున్నవారు, విద్యా విధానములో ధార్మిక విషయ బోధను తొలగించి, వలసశత్రువుతో కూడిన పాశ్చాత్య విద్యావిధానమును నేటి పాలకులు

మరపై రుద్దుచున్నారని, వాపోతున్నారు. ఇంక ప్రతివారు ప్రజల బీదరికమే యిందుకు కారణమని ప్రచారము! సారాంశములో, కారణములను గురించే బాధ్యతను లోపములను సవరించే కర్తవ్యమును విస్మరించుచున్నారు.

ఈ లోగా విద్యావిధాన వైఫల్యమునకు ప్రధాన కారణమేదో, అది అట్లాగే ఉన్నది. సాంఘికశాస్త్ర వేత్తలు, వ్యక్తికి సంఘమునకు గల సంబంధమును వీరిద్దరికి విద్యతో గల సంబంధమును గురించి వివరించలేకండుటే ఇందుకు కారణము. విద్య దానికది స్వేచ్ఛతముగా నిలబడగల విషయము కాదు; అది వేదాంతము, సాంఘిక శాస్త్రము, మనోవిజ్ఞాన శాస్త్రములందు ప్రధానముగా ఉన్న భావముల మీదనే ఆధారపడినది.

అన్ని కాలములకు ఆది గురువైన భగవాన్ బాబా వారి దివ్యోపదేశములు పఠించిన తరువాత నేను తెలిసికొనినది నా కెంతో ఆశ్చర్యము సంభ్రమము కలిగించినది. సాంఘిక శాస్త్రవేత్తలమైన మేము, సంఘముయొక్క వాస్తవ స్వభావమును గురించి తెలుసుకొనటలో, ఎంతో అజ్ఞానముతో గందరగోళాన్ని తిలో ఉన్నామని గ్రహించినాము. ఈ లోపమే, విద్యా వ్యవస్థలలో, సాంఘిక వ్యవస్థలలో, తీసుకొనిన నిర్ణయములందలి పొరపాట్లకు, ప్రధానకారణము.

చాలా కాలమునుండి, తల్లిదండ్రులయొక్క, ఉపాధ్యాయులయొక్క దృష్టిలో యీ చిన్న విద్యార్థి ఒక

భూతమో లేక దయ్యమో ! వాడొక పెద్ద సంతముగా వారికి తయారైనాడు. వానిని సరియైన దారికి తేవలెనని, వాని తెలివితేటలు పరీక్షించాలని తీసుకొనిన చర్యలన్నీ దీనిని వ్యక్తము చేస్తున్నవి. కానీ, యీ భావము పూర్తిగా తప్పు అని బాబా తిరస్కరించి నారు. “మీరందరు ఆశాంతి ఆనందములకు కేంద్రము కాదు. మీరు మూర్ఖులవలెనైన శాంతము; మీ రక్షము ప్రేమపూరితము; ఆనందమే మీ స్వభావము. దీనిని వాస్తవమని గ్రహించండి” అని ప్రకటించి నారు. “మానవుడు దివ్యాత్మ స్వరూపుడని తెలుసు కొనండి; అతడొక పవిత్ర కార్యముకొరకు జన్మించి నాడు. తన జన్మ హక్కు ఆయిర కాంతిని యిప్పుడే, యిక్కడే సంపాదించుకొనవలెను” అని బాబా బోధించినారు.

నేటి సాంఘిక శాస్త్ర వేత్తలు, ప్రస్తుత అంతరికాశ అనేక సిద్ధాంతములను ప్రతిపాదించినారు; ప్రతిపాదించుచున్నార. దీనికంతకు వర్గసంఘర్షణ మూలమని కారణ మార్క అభిప్రాయపడినాడు. కానీ, యీ సిద్ధాంతములన్నీ వర్గసంఘర్షణలను గోరంతలు కొండంతలు చేయుటమీద ఆధారపడి ఉన్నవని చెప్పుటలో అతిశయోక్తి లేదు.

ఈ సిద్ధాంతముల ప్రకారము ప్రపంచమునకు భగవంతునితో ఎటువంటి ప్రమేయము లేదు. ఇదే ఆశాంతికి, హింసకు, ఉద్వేగములకు, తదితర సాంఘిక అనైక్యతలకు మూలము ఈ సంఘర్షణలనుండి, ఉద్వేగముల నుండి భగవంతుని సత్వముతో కూడిన జీవితమునకు అలవాటు పడినాము. ఈ మమకారములు మనల నే దిక్కుగా యాడుకొని పోవనో ?

ఈ ప్రశ్నకు శ్రీ బాబా చాలా ఘాటైన జవాబు చెప్పినారు. ఢిల్లీలోని జాతీయ విద్యా పరిశోధన

కేంద్రమునకు స.అంధించిన డా॥ గోయల్ తో, “నేను నిన్ను కొన్ని సంవత్సరములు మార్క్సిస్టుగా, వారి తర్కమును, ప్రబోధ ప్రచారములను అడగహనజేసి కొనుటకగాను, చేసినాను. కానీ, యివి అన్నీ మానవ స్వభావమును గురించిన వారి అజ్ఞానమును ప్రకటించలేదా? ఈ భావములకు కలిగి ఉన్నంతవరకు ఎవ్వరూ వాస్తవముతో ఆనందముగా ఉండలేరు” అని బాబా చెప్పినారు. ఈ లోగా అనేక రూపములతో సామ్యవాద సిద్ధాంతములను విద్యా విధానములోనికి చొప్పించినారు. దీనికి భగవంతుని సూచించిన నివారణోపాయము స్పష్టముగా ఉన్నది. “సంఘములో దైవత్వమును చూడగలిగి దానివలన ఉత్తేజము పొందుట మానవుని కర్తవ్యము. అనియొక్క శక్తి యుక్తులన్నీ సంఘముయొక్క శ్రేయస్సుకొరకు ఉపయోగించవలెను”; అని బాబా చెప్పినారు. ఆందము ఒకే ఆత్మయొక్క అంశములే అను భావములకులే మానవ సామాజికత్వమును వాస్తవిక ప్రాతిపదిక మీదికి తేగలదు. భగవంతుడొక్కడే సారథిగా ఉండి, గమ్యమైనప్పుడే, నిజమైన శాంతి ప్రేమ సత్యములు లభించగలవు

కల, మత, ధన, పాండిత్య అంశస్థులను బట్టి తోటవారిని చేవ్వించవలెనని బాబా బోధించినారు దీనివలన, మనమందరము, ముఖ్యముగా విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులు, సాంఘిక వర్గ విభేదములను మరచి, నిర్మలమైన ఆహింసాయుతమైన సాంఘిక సంబంధములు, పాఠశాలలలో, కళాశాలలలో, తమ గృహములలో అభివృద్ధి పరచవలెను. అన్ని వాంఛలకు లైంగిక వాంఛ మూలమని, మానవుని చివరి కోరిక మరణమేనని ఫ్రాయిడ్ చెప్పగా, దీనికి పూర్తిగా విరుద్ధముగా, ప్రతి మానవుడు దైవత్వము లో ఒక అంశమని, మానవుని ఒకే ఒక కోరిక

ఆ దైవత్వముతో తీనమగుటే అని బాబా చెప్పుచున్నారు.

నేడు వ్యక్తులు స్వేచ్ఛగా తమ ప్రవర్తనలను, భావములను, కార్యక్రమములను నిర్ణయించుకొనలేకున్నారు. వానికి తెలియకుండానే సంఘము వానిని చుట్టుముట్టి, వాని ఆలోచనలను నిర్దేశించుచున్నది. ఈ విధముగా వ్యక్తియొక్క ప్రాముఖ్యత తగ్గిపోవుచున్నది. కానీ, దీనికి వ్యతిరేకముగా వ్యక్తియొక్క అంతర్గత ప్రేరణను గురించి బాబా నొక్కి చెప్పుచున్నారు ధ్యానముతో తన అంతర్యామి ఏమి బోధించుచున్నదో, దానిని శ్రద్ధగా గమనించి, మానవుడు వివేకముతో బాధ్యతతో ప్రవర్తించవలెను. తాని తరుల చేతిలోని పాపుగా, దిష్టితోమ్ముగా ఉండుటకు నిరాకరించవలెను. “పరుల ఆభిరుచుల ననుసరించి ప్రవర్తనను దిద్దుకొనవద్దు. నీ అంతర్యామి చెప్పు దానిని ధైర్యముగా, నిశ్చలముగా, ఆనందముతో అనుసరించండి” అని బాబా బోధించుచున్నారు.

నేటి సాంఘిక శాస్త్ర మొక విషయము మరిమరి చెప్పుచున్నది : సంఘమంతా ఒకే ‘యూనిట్’ అని, వ్యక్తి అవసరము సంఘమే నిర్ణయించుతుందని. ఈ భావములే రాజకీయ రంగములో ప్రవేశించినవి. అందుచేత వ్యక్తి తన వ్యక్తిత్వమును కోలుపోయి ఒక మూలకు నెట్టివేయబడినాడు. దీనితో అసక ఆసమానతలు. ఘర్షణలు బయలుదేరినవి. “ఈ సాంఘిక రాజకీయ సైన్సు శాస్త్రములకు ఆధ్యాత్మిక శాస్త్రముతో కాని, ఆత్మవిచారంతో కాని ఏమి సంబంధము?” అని బాబా ప్రశ్నించుచున్నారు. మానవు ఠాత్మవికాసము పొందకుండా, ఏ సంఘమూ పరిపుష్టినొందజాలదు ; ఏ ఆదర్శము నెరవేరదు. “వ్యక్తి, ఆతడు విశ్వసించిన ఆత్మసత్యములు

మాత్రమే శాశ్వతముగా సాంఘిక సమైక్యతను సమకూర్చగలవు. మిగిలినవన్నీ చాలా పరిమితమై, మార్పులకు చేర్చులకు లోనగునట్టివి” అని బాబా నొక్కి చెప్పుచున్నారు.

ఆధునిక శాస్త్ర విజ్ఞానమునకు ప్రత్యక్షమే ప్రమాణము; ఇది వ్యక్తియొక్క స్వానుభవము మీద ఆధారపడి ఉన్నది. బాబా, వీరందరు అతి ప్రధానముగా భావించే భౌతిక సూత్రములను అధిగమించి, ప్రపంచమునే తికమకపెట్టివారు. ఈ శాస్త్రజ్ఞుల క్రమనిర్ణయమునొక ఈపు ఉపసాహించారు. “నీవు చూచినదానితో పారపడవద్దు. నీ కన్నులతో చూడలేనివి, వీటికన్న చాలా ముఖ్యమైన వన్నో ఉన్నవి” అని అన్నారు.

కాంతిని, ఆనందమును, అనుగ్రహమును సంపాదించుకొనవలెనన్న, అహంభావమును పూర్తిగా ఆణచి వేసి నశింపజేయవలెనని బాబావారి దివ్యబోధ. ఈ అహంభావము నణచి వేయుట, విద్యావేత్తల శాస్త్రవేత్తల పరిధికి మించినది అన్ని జీవితరంగములలో వర్గ నీడలు దట్టముగా ఆవరించి, ఈ ‘అహం’ భావము అమితముగా పెరిగి పోయినది. దీనికి బాబా బోధలే దివ్యాషధము.

మన సాంప్రదాయములు, ఆధునిక ప్రవర్తనలు పరస్పర విరుద్ధములని కొందరి నిశ్చయమైన అభిప్రాయము. కానీ, యీ ఆభిప్రాయములొని హేత్వాభాసమును బాబా నిరూపించినారు. మన సాంప్రదాయములు సుఖ సంతోషములతో కూడిన సాంఘిక జీవనమును మన కందింపినట్లు బాబా తెలిపినారు. ఒక విధానము పూర్తిగా విసర్జించి, జాగ్రత్తగా ఆలోచించక, గ్రుడ్డిగా మరొక విధానము ననుకరించుట క్షేమము కాదని చెప్పినారు.

విద్యను గురించి విద్యావిధానములను గురించి మన ఆలోచనలు, భావములు, తప్పదారి పట్టినట్లు స్పష్టమౌతున్నది. ఎంతో శక్తివంతమైన విద్య అనే ఉపకరణమును, అక్రమస్థితిలో ఉపయోగించి నందున, విద్యారంగముతా అనేక లోపభూయిష్టమైన ప్రయోగములతో, పొరపాట్లతో నిండిపోయినది. కాబట్టి విద్యావేత్తలు కను దృక్పథమును మార్చుకొనవలసిన సమయ మాసన్నమైనది. వారందరు బాబా యొక్క దివ్యదర్శకత్వము ననుసరించి, విద్యావిధానమును పూర్తిగా పునర్వ్యవస్థీకరించవలెను.

నేటి విద్యావిధానమును పట్టి పీడించు జబ్బుకు కారణములను బాబా తరచు చక్కగా వివరించుచు వచ్చినారు; ఈ రోగమును చక్కగా పరీక్షించి, చక్కని ఔషధమును నిర్ణయించి, మన బలవును కల్పించినారు. ఉపాధ్యాయులలో, విద్యార్థులలో నేడు క్రమశిక్షణ పూర్తిగా నశించినది. సరస్వతీ నిలయములను లక్ష్మీదేవి పాలించుచున్నది. ప్రతిభా వ్యుత్పత్తులకు ఏ మాత్రము ప్రోత్సాహము లేదు. ఐకమత్యమును పోషించే సాంఘిక కార్యక్రమములు కనిపించవు. నిరంకుశమైన నాయకులను గడ్డిగా అనుకరించుట ఘనతగా భావించుచున్నారు. అందోళనలను, ప్రవర్తనలను, ప్రకటనలను హద్దించి ప్రోత్సాహమిచ్చుచున్నారు. విద్యాలయములందు మోసము, అసత్యము, నిర్లక్ష్యము సగర్వముగా కరుగుచున్నవి. సత్ప్రవర్తన, వినయము, శీలములు పాతకాలపు భావములుగా పరిహసించబడుచున్నవి. అసహనమును ధైర్యముగా శత్యగౌరవముగా భావించుచున్నారు.

విద్యారంగములో ముఖ్య భాగస్వాములైన తల్లిదండ్రులు ఉపాధ్యాయులు, అధికారులు తరచుగా సమావేశమై వరసస్పరము తమ భావములు తెలుపుకొనఁజేయుదురు. పాఠ్యక్రమములో చాలా భాగము కాలమునకు పనికిరానిది. దీనిని తొలగించవలెను, లేక పూర్తిగా సంస్కరించవలెను. మానవునియొక్క మానసికమైన పునాదులకా ధారభూతమైన ప్రాచీన విజ్ఞానమును బోధించుట లేదు. అందుచేత నేటి విద్యార్థి ఎట్టి పునాదులు లేకుండా శూన్యములో తిరుగుచున్నాడు. ముతా తగాదాలకు, ద్వేషములకు మురికిగుంటలుగా తయారైన నగరములకు పల్లెవాసులు వలస వస్తున్నారు. విద్యావిధాన నిర్ణాయక అందరు పాశ్చాత్య భావములందు గౌరవ భావము కలిగి ఉన్నవారే. చక్కని సాంఘిక చాతావరణములో పెరిగవలెనని కానీ, నిర్మాణాత్మక పౌరసత్వము నవగాహన చేసుకొనవలెనని కానీ, మన విద్యార్థులు కోరుటలేదు.

బాబా ప్రారంభించిన కళాశాలలలోని కార్యక్రమములు, వారు నిర్వహించుచున్న వేసవి అధ్యాత్మిక తరగతులు చూచినవారు. బాబా విడిముగా నూతన విద్యావిధానమునకు రూపకల్పన చేయుచున్నది తెలిసికొగలరు. ధర్మసంస్థాపనలో విద్యా సంస్కరణలు చాలా ప్రముఖ ప్రాంత విహించునని బాబావారి విశ్వాసము. మనలనందరిని, చీకటిని పారద్రోలి ప్రేమ యుగములోనికి మార్గము చూపించుచున్న దీపములుగా, ఉపయోగించుకొనునట్లు ప్రార్థించెదను.

**డా॥ సత్యపాల్ రుమేలావారి ఉపన్యాసమునుండి**

## శ్రీ వారితో సంభాషణ

ప్రశ్న :—స్వామీ! క్షమించండి. మీరు భక్తుల మధ్య తిరుగుతూ, కొందరిని మాత్రమే ప్రత్యేక సంభాషణలకు పిలిచినప్పుడు, విగ్రహ వారినెందుకు వదిలివేస్తున్నారో, గమనించిన వారికి సంభ్రమము కలిగించుచున్నది.

శ్రీవారు :—నిజమే; మీరు సంభ్రమము చెందటము కూడా సహజమే. బాహ్యము మాత్రమే చూడగలిగిన మీరు, ఎవరు ఆర్థులో, ఎవరు కాదో తెలుసుకొనలేరు.

ప్రశ్న :—వీరిలో కొందరు స్వామి తమను దండించినట్లు భావించుచున్నారు; వాస్తవమా?

శ్రీవారు :—కావచ్చు. దుష్ప్రవర్తనకు దండించువారిలోపములను సరిదిద్దుకొనుచుని స్వామి హెచ్చరించుచున్నాడు. బయటకు కఠినముగా కనిపించినా, అంతర్యములో అంతా ప్రేమమయము. ఒక్కొక్కసారి స్వామి చాటుగా మందలి. చూడరు; అందుచేత స్వామి అభిప్రాయము తెలుసుకొనే అవకాశము లభించుతుంది నియములు పాటించుటలో స్వామి చాలా ఖచ్చితముగా ఉంటారు. అవతార మెన్నటికీ సిద్ధాంతముతో రాజీపడదు. ఈ నిష్ఠురతే చివరకు సాధకనకెంతో ఉపకరించుతుంది.

ప్రశ్న :—నిజమే స్వామి, మీ సాన్నిధ్యములో ఉండేవారిలో లోపములుండ కూడదు.

శ్రీవారు :—స్వామికి 'చగ్గర'గా ఉండే వారి ప్రవర్తన, శ్రద్ధ, విశ్మయ, ఋజువర్తనము, విధేయతలను బట్టి, ప్రజలు స్వామిని అర్థము చేసుకుంటారు. బాహ్యమునకు 'దుర్గము'గా ఉన్నవారినంత కఠినముగా ముడలించుచున్నట్లు కనిపించదు. కానీ, బాబావారిని కూడా గమనించితూ, అనేక విధములుగా మందలించుతుంటారు. ఆయా పరిస్థితులలో నేను గులాబి రేకులంత మృదువుగానూ ఉంటాను, వజ్రములంత కఠినముగానూ ఉంటాను.

ప్రశ్న :—స్వామీ, మీరే కదా మానవుని ప్రేరణ శక్తి. దీనిని నేను పూర్తిగా విశ్వసించుతాను. మరి మానవులు పాపము లే విషముగా చేస్తున్నట్లు,

శ్రీవారు :—నీయందూ, ప్రతివానియందూ ఉపస్థితుడై ఉన్న 'అహం' నేనే. నిన్ను సంకల్పించునట్లు అలోచించునట్లు, కర్మలు చేయునట్లు ప్రోత్సహించు "అహం" నా యొక్క ప్రతిబింబమే. ఎక్కడ ఉన్నా, ఎటువంటిదైనా. నీటిలో సూర్యుడు ప్రతిఫలించుతాడు. సూర్యుడు ప్రతిఫలించిన నీరు వేడెక్కుతుంది. మురికి నీటివంటి మనస్సులో ప్రతిఫలించితే, ఆ వ్యక్తి తాపనిక గుణము కలిగి ఉన్నవాడని అంటాము. నిలకడలేని చిరుతరంగాలతో నిండిన మనస్సులో ప్రతిఫలించితే, ఆ వ్యక్తి రాజనిక స్వభావము కలిగిన వాడని అంటాము. నిర్మల నిశ్చల జలము వంటి మనస్సులో ప్రతిఫలించితే, అతడు సత్వగుణములు కలిగినవాడని అర్థము.

ప్రశ్న :—స్వామీ, చాలామంది ఉపదేశికలు, “అంతా భగవంతుని లీల ; నీదేమీ లేదు” అని బోధించుతారు. కాని, ఎవడు చేసిన దాని ఫలిత మతడే అనుభవించక తప్పనే భావమంతటా ఉన్నది.

శ్రీవారు :—నీవు మానవుడనే భావము కలిగి ఉన్నంత వరకు, యీ భావము నిన్ను పిడుచు కుండా ఉంటుంది. కానీ, “నీవే దైవస్వరూపుడవు” అనే సత్యము నీ భావమును మార్చలేదు.

ప్రశ్న :—మేము మానవులుగా ఉండ సరికల్పించము ; భగవంతునిగా కూడా.

శ్రీవారు :—మీరు సంకల్పించరు, సరే. ఇది కొంత కలవర పాటు మాత్రమే. ఇది భ్రమ. ప్రస్తుతము నీయందు వంద చైతన్య దశలున్నవి : పూర్తి అచేతన స్థితి, అంతర చైతన స్థితి, చేతన స్థితి, ఉత్తమ చేతన స్థితి, దివ్య చైతన్య స్థితి. నీ ఒక స్థితిలో నుండి మరొక స్థితిలోనికి అవరోహించుచున్నప్పుడు, నీవు మానవ మాతృదశనే భావము దానికదే మాయ మౌతుంది. భగవద్గీత ప్రారంభములో కర్మ చేయు మని బోధించుతుంది. తరువాత ఆ కర్మఫల సన్యాసమును గూర్చి బోధించుతుంది. ఆ తరువాత ధర్మ మొక్కటే నీ కర్తవ్యమని బోధించుతుంది ; ధర్మమునకు మోక్షమని వ్యాఖ్యానించి, చివరకు “మోక్ష సన్యాసము” ను ప్రబోధించుతుంది. “మామేకం శరణంక్షజ” అనునదే గీత బోధించు ఆఖరి పాఠము. నీవు మానవుడవుగా ఉండ సరికల్పించలేదు, కానీ ఆ విధముగా నమ్మునట్లు తప్ప త్రోవ వట్టించినది.

ప్రశ్న :—ఇంచు మించు వ్యక్తి గతమైన ప్రశ్న అరుగుతున్నందుకు క్షమించాలి. స్వామికి చాలా

మనోవృత్తులున్నవని మా కనిపించుచున్నది ; దీనికి అర్థమేమిటి ?

శ్రీవారు :—ఏ విధమైన ప్రశ్న నాకు బాధ కలిగించదు. మీ కేవిధమైన సందేహములుండరాదని నా కోరిక. స్వామి నిరంతరము ఆనంద స్వరూపుడని గుర్తించుకొనండి, అతడు మూర్తిభవించిన పరమానందము, ఎటువంటి వ్యవహారములు కానీ, వ్యాకులములు కానీ ఈ పరమానందము నేమీ చేయలేవు.

ప్రశ్న :—స్వామి తరచుగా ‘అవును, అవును, అవును’ అని అంటూ ఉంటారు.

శ్రీవారు :—మీ కిష్టమైనదానికి ‘అవును’ అని జప్తము లేనివానికి ‘కాదు’ అని పలుకుట మి నైజము. స్వామి ప్రతి దానికి ‘అవును, అవును అవును’ అంటారు. కారణము ప్రతిది నావరమే కదా. నా దృష్టిలో ఉన్న విషయములో, ఆ వ్యక్తికి, ఆ సమయములో, అంతా మంచిగానే ఉంటుంది.

ప్రశ్న :—స్వామీ. మీరు స్వీకరించిన కార్య భారమును బట్టి, మీ రెల్లప్పుడు పరమానందములో ఉండుట ఆశ్చర్యము కలిగించుచున్నది.

శ్రీవారు :—నదిలో పడన తేలుతూ పోతుంది కాని, నీటిని తనలోనికి రానివ్వదు. ఎప్పుడూ పెరిగే బరువు పాద్యతలు స్వామి బుజముల మీద మాత్రమే ఉన్నవి—కోట్ల మానవుల సుఖదుఃఖములు, సలహా సంప్రదింపుల కొరకు వచ్చే లక్షలాది ప్రజలు, సంస్థలు, సంభాషణలు, ప్రార్థనలు, విన్నపములు, ఎన్నో. భగవంతుని వాంఛించు ప్రతివారి వెంట, మీకు తెలియని మానసిక స్థాయిలో, ఈ విపుల ప్రపంచములో వారెక్కడ ఉన్నా, తప్పక వారితో ఉంటాను.

సాధకులు, యోగులు, మహాత్ములెక్కడ ఉన్నప్పటికీ, వారిని గమనించుతూ, సలహాలిస్తూ, భగవంతుని చేర్చు ప్రతి లక్షణమును ప్రోత్సహించుతూ ఉంటాను. కాబట్టి నా యందున్న ఆనంద భావము స్థిరమైనది. నేను కోపముగా ఉన్నట్లు, ఓరిమి కోలు పోయినట్లు, తొలగి ఉన్నట్లు కనిపించినప్పటికీ, బాహ్యముగా కూడా, నా యీ ఆనందము అచంచలమైనదని గుర్తించవచ్చును. ఏదో ఒక పరిస్థితిని చక్క బెట్టుటకు కోపము నటించుతాను; ఆయా స్థలములందు, సమయములందు దూరముగా ఉన్నట్లు కనిపించుతాను. నా ఆనందమెంత అచంచలమైనదో, నా ప్రేమ కూడా అంతే.

ప్రశ్న :—మునులు, యోగులు, మహాత్ముల వంటి వారు కూడా, మీ సలహా కొరకు ప్రార్థించుట అంటే యాచించటమే కదా? మేము దేవతలమయి నప్పుడు, మమ్ము మేమే యాచించుతాము.

శ్రీవారు :—భగవంతుని దగ్గరనుండి ఏదేని కోరికే, దానిని యాచన అనరు. వారు మీకిచ్చినది స్వీకరించినప్పుడైనా, వారి స్థాయికి మీరు లేవవలెను. నీ తొటివాని ఉద్ద యాచించితే, నిన్ను నీవు తక్కువ పరచుకొని, అతనిని గొప్పగా భావించుట జరుగుతుంది. నీ కన్న తక్కువ వానినుండి యాచించితివా, నిన్ను నీవు చాలా హీనపరచుకొనినట్లే. కానీ, భగవంతుని యాచించుటలో, నీవు ఉత్తమ స్థితిని పొంది, ఆత్మ భావములో నీవు వృద్ధిని చెందినట్లే.

ప్రశ్న :—కానీ, భగవంతుడు సర్వజ్ఞుడు కాబట్టి, ఏ పరిస్థితివైనా సరిదిద్దుటకు తగినదని భావించిన దానికి తగినట్లుగానే సరిదిద్దునని నా భావము.

శ్రీవారు :—కప్పకుండా సరిదిద్దుతాడు. కానీ ఎట్టి మినహాయింపులు లేకుండా నీవు భగవంతునికి శరణుజొచ్చినప్పుడే; అప్పటివరకు....

ప్రశ్న :—నిజమే; స్వామి ఒక ఉత్తరములో, “నీ ఆరోగ్యమును గురించి వ్యాకుల పడవద్దు. నీ దేవుడు, నీ వెట, జంట, యింటనే ఉన్నాడు” అని నాకు వ్రాసినారు.

శ్రీవారు :—అదే సరైన విధానము. శరణాగతులకు నేనొక సారి చెప్పినది చాలు. శరీరముతోటి అవివాధావమును తగ్గించుకొనవలెను. నేడు తలనొప్పి, రేపు కడుపునొప్పి; ఏమీ చింతించవద్దు. నీవు శరీరము కావు, ఆత్మవు. ఈ శరీరమందుండే దివ్యుడవు. ఒక సారి మీరు విచార పడకద్దని నేను చెప్పిన తరువాత, దానిని గురించి మీరు తెలిగి అడగవలసిన పని లేదు. శరీరముతో గుర్తింపు ఉద్దు.

ప్రశ్న :—భగవంతుని ప్రార్థించు సమయములో, ప్రార్థించువాడు భగవంతుని స్థాయికి లేవగలడని చెప్పినారు. అటువంటి ప్రార్థన గావించవలెనన్న మనస్సే స్థితిలో ఉండవలెను?

శ్రీవారు :—ఏ ఒక్క ప్రత్యేకమైన ధ్యానస్థితి యందు మనస్సు నుంచవలసిన పని లేదు.

ప్రశ్న :—ప్రార్థించ తలచినప్పుడు, ఒక ప్రశాంత ప్రదేశమునకు వెళ్లవలెనని, ప్రశాంత మనస్సు కలిగి ఉండవలెనని మామూలుగా అంటూ ఉంటారు.

శ్రీవారు :—ఎక్కడ ఎప్పుడు భగవంతుని ధ్యానించ తలచినావో, అదే సరియైన స్థితి. కాలిఫోర్నియాలో నీవుండి, మధ్యాహ్నము ఒంటి గంట సమయములో, నేను భారత దేశములో ఆ సమయమందు నిద్ర పోతుంటానని, నా విశ్రాంతికి భంగము కలిగి



చరాదని, అది అనుకూలమైన సమయము కాదని భావింపవచ్చును. ఆ విధముగా ఒకటి రెండు సార్లు నీవు భావించినట్లు నాకు తెలుసు నేను సర్వాంతర్యామిని. నా హద్దులు పరిమితములు కావు. నే నెప్పుడూ నిద్రించను. రాత్రి వేళ దీపము తీసివేసి మంచము మీద కూరికే వండుకొంటాను దీపము కనపించితే భక్తులు చేరుతారు. నాకు నిద్రతో అవసరము లేదు. కానీ, మీ అందరికీ కనీసము 4, 5 గంటల నిద్ర అవసరము.

ప్రశ్న :—వీధుల వెంట వెళ్ళేటప్పుడెంతో వంది అటూ యిటూ తిరుగుతుంటారు; నా పనులను గురించి నేను ఆలోచించకుంటాను. అటువంటి సమయము సరైనదేనా ?

శ్రీవారు :—ప్రారంభములో మనస్సును పరిశుద్ధము చేసికొనుటకు కొన్ని ప్రత్యేక పరిస్థితులు కావలసి రావచ్చును. కానీ, సర్వత్రా భగవంతుడున్నాడని తెలిసికొనిన తరువాత, నీవెక్కడ ఉన్నా ఒక్కటే. ప్రార్థన మనస్సులోనుండి బయలుదేరి భగవంతుని చేరుతుంది

ప్రశ్న :—స్వామీ! ధ్యానములో రూపభావమును వదిలివేయుటకు ప్రయత్నించుమని చెప్పిారు. కానీ, మేము మీ రూపమునే ధ్యానించుట మా కిష్టము. మేమా స్వరూపమునే ప్రార్థించుతాము.

శ్రీవారు :—అది మంచిదే. కానీ, తరువాత, రూప రామిత్వ స్థితిని పొందగలిగినప్పుడు, మీరింకా చేరువకు రాగలరు. ఇప్పుడు మీరు నన్ను నేరుగా చూస్తున్నారు

ప్రశ్న :—స్వామీ ! కృష్ణుని మరణ వార్త విని, అనేకమంది గోపికలు ఆ ఆఘాతమునకు తట్టుకొనలేక

మరణించినారట. దీనిని బట్టి వారికి కృష్ణునితో గల సంబంధము రూపముతోనున్నట్లనిపించుచున్నది కాదా ?

శ్రీవారు :—కాదు. గోపికలకు రెండు సంబంధములున్నవి. చాలా కాలము. చాలా సన్నిహితులుగా ఉన్నవారగుటవేత, భౌతిక రూపముతో గట్టి సంబంధము కలిగి ఉన్నారు. కానీ, వారందరు శ్రీ కృష్ణుడే తమ అంతర్గత సత్య స్వరూపమని తమ మనస్సులందు తెలిసికొనినారు. లౌకిక కార్యములకు శారీరకముగా దూరమైనప్పటికీ శ్రీ కృష్ణుడు వారిలోనే ఉన్నట్లు వారి దృఢ విశ్వాసము.

ప్రశ్న :—శ్రీ కృష్ణుడంత గాఢముగా వారి మనస్సులందు ఉన్నట్లు భావముండగా, వారికిందు కా ఆఘాతము కలిగినది ?

శ్రీవారు :—శ్రీ కృష్ణుడు చూడ భౌతిక రూపముతో ఉన్నందున, శారీరకముగా కొంత విలువ నుంచుటకు కారణమైనది; అంతవరకే. కృష్ణ నిర్వాణానంతరము వారికి ప్రపంచముతోనే పోలేదు.

ప్రశ్న :—ఆఖరి ప్రశ్న స్వామీ! మీరు త్వరలోనే మా దేశమునకు వేంచేస్తారా ? అమెరికా దేశవాసులుగా ప్రార్థించుచున్నాము.

శ్రీవారు :—అమెరికాలో సుస్థిరమైన పునాదులు ఏర్పడవలె; అంతవరకు ఆగవలసి ఉంటుంది. ఆయింపుటికి ఒక్క అమెరికాకే కాక, ఏ దేశమునైనా, ఏ సమయమందైనా, అక్షరణితముగా నేను వెళ్ళగలను. భక్తులు పిలువలెనే కాని, నేను తక్షణమే అక్కడ ప్రత్యక్షమౌతాను.

జాన్ హిస్టాప్ నోటు ప్రస్తావమునుండి.

## ఈ తృణసహానుడు

విశ్వాసమనే వస్త్రముతో చాలా దారములున్నవి. నా దారమునకొక విపరీతముగా కనిపించే లక్షణమున్నది. నేను బాబా భక్తుడనే కాని, పూజలు భజనలు మొదలగువాటిలో అంతగా నమ్మకము లేనివాడను.

నేను చేసేది బ్యాంకి ఉద్యోగము. చాలా తక్కువ జీతముతో, తక్కువ స్థాయిలో ప్రారంభించినాను. పెద్ద జీతములే హోదాకు చిహ్నములనే వాతావరణముది. చాలా కష్టముతో పని చేయవలసి వచ్చి నది. ఆ దినములలో భగవద్గీతా సంవేషము నన్ను నిలవ త్రొక్కుకొనునట్లు చేసినది.

కుటుంబ జీవితములో, సంఘజీవితములో, ఎన్నో బాధలనుభవించినాను. మామూలు కన్నా హెచ్చుగా కుటుంబ బాధలు అనుభవించినాను. మానవ సంబంధములలోని వైరుధ్యములు, అఘాతములు కూడా హెచ్చుగా అనుభవించినాను. చెప్పేదానికి, చేసేదానికి గల వ్యత్యాసము నాకు కనువిప్పు కలిగించినది. బాహ్యములో భక్తులుగా నటించేవారు ప్రచారము గావించే విగ్రహారాధనను నేను నిరాకరించినాను. ఇతర పూజా విధానములు కూడా, వాటిని ప్రచారము గావించే వారి ప్రవర్తనతో సంబంధము లేనందున, నాకు సమ్మతములు కాకండెను.

శీలములోని నిర్మలత్వమే నిజమైన మతమని భావించినాను. వేదాంత శాస్త్రాధ్యయనమునందు నాకు

గల ఉత్సాహము కూడా, నేను కోరిన సమభావము నాకివ్వలేకపోయినది. నా నీతి నియమములు నాలో అసహనమును పెంచి నా ప్రవర్తనలో అనేక పొరపాట్లకు కారణమైనవి.

1948లో, కుటుంబములో సంభవించిన విపత్తులు నన్ను పూర్తిగా వివశుని గావించి, ఎంతగానో నిరాశకు కారణమైనవి. నే నంతవరకు చూపిన ధార్మిక గ్రంథము లేవీ నా కా సందర్భములో తృప్తియైన మార్గము చూపించలేక పోయినవి. నా సైతిక విశ్వాసములను బలపరచుకొనుట కాధారము దొరకలేదు.

1961 లో, అటు కుటుంబములో, ఇటు ఉద్యోగములో ఎన్నో వడి దుడుకులు అనుభవించినాను. ఒక వృద్ధ బంధువు శ్రీ సత్యసాయి బాబావారి ఉపదేశములు, జీవిత చరిత్రను చదువుచుని ప్రోత్సాహించినాడు. ఆ గ్రంథములు నా మనస్సు మీద గాఢముగా పని చేసినవి. ఈ సృష్టితొక్క పరమావధిని గురించిన నా పొరపాటు అంచనాలు నాకు కనిపించినవి.

1964 లో, నన్నొక దక్షిణ కేంద్రమునకు బదిలీ చేసినారు. అప్పడే బాబా దర్శనము కోరి పుట్టపర్తికి వెళ్ల గలిగినాను. నేనక్కడకు వెళ్లుట అంతకు ముందే నిర్ధారణ గావించబడినది! శ్రీ బాబాతో యింటర్వ్యూ జరిగినప్పటికాని నా కి విషయము అవగతము కాలేదు.

బాబాయొక్క నిశితమైన దృష్టి, భావస్ఫూర్తమైన సంభాషణ నా మనస్సులో అంతరాంతరములందు భద్రముగా దాగి ఉన్న భావములు ప్రకటింప చేయు టలో నాయందు చూపించిన అనుగ్రహము, నా ఉద్యోగ విషయములు, వ్యక్తిగతమైన అనుభవములు, వాటిలోని సాధక బాధకములు, ఏదో ఒక ప్రధాన కారణమువలననే ఆయా సమయములందు జరిగినట్లు బోధించినది.

ఆ సంభాషణానుగ్రహముతో, నా వ్యక్తిత్వము నా వృత్తి ఒక నూతన రూపములో గోచరించినవి. అవి వెనుకటికన్న దృఢమైన పునాదుల మీద నున్నట్లు తెలిసినది. అప్పటివరకు అస్పష్టముగా ఉన్న ధార్మిక విషయములు బాబా ఉపదేశముతో స్పష్టమైనవి. పరమోపదేశకుడు నాయందు కీరి, ఉపదేశములతో, ఉత్తేజము కలిగించుతూ, ఉన్నత పథాలకు గొనిపోవు కార్యక్రమమును ప్రారంభించినాడు నిఁంతర మాతడు నన్ను కాఁచి రక్షించుచున్న భావ మొకటి స్థిరపడినది. నాటినుండి బాబా నాఁత్య జీవన సారథ్యమును స్వీకరించినారు నా శంకర్తృష్టిని దృఢ పరచు కొనుటకు ప్రోత్సాహము లభించినది. నా భావములలో నా చేతలలో ఎన్నో లోపములు కనిపించ సాగినవి. ఉద్యోగములోని ఉన్నతి, వేతనములోని వృద్ధి నా కిప్పుడు ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యము కలిగింపట మూనివేసినవి. చాటి విలువలు యాదృచ్ఛకములై లోతు లేనివి మాత్రమే.

నా లోపములు సరిదిద్దుకొనవలెననే అర్థి తీవ్రమైనది. అనవసర దోషావళి చేసే లక్షణము మంచితనముగా మారినది. కొన్ని సంవత్సరాలుగా ఒక ప్రశ్న నా మనస్సులో వేచివున్నది. — “నే నెప్పుడు? ఈ కార్యకారణ విశ్వములో నా కర్తవ్య మేమిటి? ” శ్రీ బాబాతో కలిగిన సంబంధమువలన బలపడిన విశ్వాసము నాకు సార్థకమైన

మార్గమును సంపాదించి పెట్టినది. ఆధ్యాత్మిక రంగములో నేనింకా ప్రారంభదశలోనే ఉన్నాను. అయినా నా భావములు మీకు చెప్పనివ్వండి నా వరకు బాబా ఒక అప్రత్యక్షమైన మహాశక్తికి ప్రతిరూపము; ఇంతవరకే నా కర్థమయినది. ప్రతిక్షణము నా భావములను, చర్యలను ఎంతో శ్రద్ధగా చక్కదిద్దుతున్నాడనే నిరంతర విశ్వాసమే బాబాయందు నాకున్న భక్తికి ప్రధానాధారము. నాకు తెలిసినంతవరకు భజన ఒక సాంప్రదాయకమైన కర్మకాండ కాదు. అది నిశ్చలమైన, నిరంతరమైన ఆత్మవిచారణతో కూడుకొనిన వ్యూహము.

ఇప్పుడు జరుగుచున్న మనోవికాస విధానములో ఉన్న నీచములు లేవు సాధనయందలి ప్రతి ఒక్క భాగమున కొక సార్థక్యత కలిగించ బడినది. ఈ జీవితముయొక్క పరమావధిని గురించిన నా పూర్వ అస్పష్ట భావములన్నీ యిప్పుడు బాబా అనుగ్రహ రసాయనముతో, ఒకే ఒక ప్రజ్ఞాన భావములో, సాఫల్యమును పొందినవి.

సాగు చేయుచున్న యీ విశాల ఆధ్యాత్మిక క్షేత్రములో, నే నొక అల్పమైన తృణరూపముడనని నాకు తెలుసు. కానీ, యీ తృణము కూడ ఒక కంఠే నందివ్యవలెనని వినయముతో ప్రయత్నించుచున్నది. మాటలలో కాక, మనస్సులోనే అప్రత్యక్ష స్వరూపుడైన, మహామహిమోపేతుడైన శ్రీ బాబాకు ప్రణామిల్లి. నా భావమును ఉత్తమ విధములో ప్రకటించగలను. బాబా అనంత కరుణామయుడు; అత్యంత విశ్వాసనియ దర్శకుడు. నా యీ మానసిక విశ్వాసాభివృద్ధిని గురించిన కథ వినిపించినందుకు సాధకులు నను మన్నించ కోరెదను. ప్రతి అడుగులో, బాబా అనుగ్రహము నాకు లభించుచునే ఉన్నది.

కె బి. శంకరరావు బోంబాయి.

## భవిష్యద్వాణి

ఈ దేశపు యువకులు పరిచోటా క్రిస్తు, జీసస్, భగవంతుడు, రక్షకుడు, సత్యము, మొదలగువారిని ఎంతో ఆర్తితో ఆహవనము చేస్తున్నారు. అనేక సమాజములవారు క్రిస్తు తిరిగి వచ్చినని, లేక అవతరించునని బోధించుచున్నారు. వారిలో చాలా మందికి అవతేవిధముగా తిరిగి రాగలడనే దానిపై కచ్చితమైన భావములున్నవి. వెనుకటి రూపములోనే తిరిగి రాగలడనే అభిప్రాయము కూడా ఉన్నది. అటువంటి అభిప్రాయము కలిగి ఉన్నవారు, ఆ జీసస్ గత 48 సంవత్సరములనుండి మన మధ్యనే ఉన్నాడను సంభావ్యతను అంగీకరించుట చాలా కష్టము.

చెప్పకో తగ్గని మతమూ పాటించనివారు, భగవంతునియందు వాస్తవమైన విశ్వాసము లేనివారు, బాబా ఆగమనమును గురించి అంగీకరించే అవకాశమున్నది. ఈ విశ్వాస అవిశ్వాస భావతరంగములు చూచుటకు చాలా ఆసక్తిదాయకములుగా ఉంటవి. వాస్తవములో, ఎన్నడో చెప్పిన విషయము లీ నాడు సంభవించుట చూచుచున్నాము. ఈ మధ్య అమెరికా దేశములో, ఈ భవిష్యద్వాణిని గురించిన ఆసక్తి బాగా కనపించుచున్నది. నేడు ప్రపంచరంగస్థలములో సంభవించుచున్న అనేక సంఘటనలను గురించి యోగులు, జ్ఞానులు ఏనాడో తెలియజేసినట్లుగా అనేక ప్రాచీన గ్రంథములు నేడు పుస్తకశాలలలో లభ్యమౌతున్నవి.

తగినంత శ్రద్ధతో పరిశీలించినట్లయితే, ఏనాడో ప్రకటించిన యీ జీవితములందనేక అంశములు బాబాయందు చూడగలము. ఉదాహరణకు టెబెల్ దేశ విద్వాంసుడైన జ్యూల్ ఖుర్ యొక్క గ్రంథములలో (ఆతని లేఖకురాలు ఏలిస్ బెయిలీ సేకరించి ప్రాసిన వాటిలో) ని అనేక విషయములు సత్యమాయ బాబా అవతారమునకు సంబంధించినవిగా కనిపించుచున్నవి. వీటిలో ఒక గ్రంథమును పరిశీలించుతాము; దీని పేరు “చంగపారంపర్యముయొక్క ప్రత్యక్ష వాదము.” ఇది 917 లో ప్రకటించబడినది. ఇందులో, తైత్తరీయ మత విశ్వాసము ప్రకారము క్రిస్తు స్వర్గలోక మేఘ మండలము నుండి జరూసలముకు విజయుడై తిరిగి రాగల డనునదొక విధముగా సత్యమే అయిఉప్పటికి, రూపకల్పనలో స్థానము, ఏధానము, మాతము వారూహించినట్లుగా ఉండదని చెప్పబడినది. క్రిస్తు తిరిగి రావచ్చును కానీ, అందులో సూచించిన జెరూసలం పాలస్తినా అనే ఒక చిన్న దేశముయొక్క రాజధాని కాదని, శబ్దార్థము ప్రకారము జెరూసలం అనగా శాంతిస్థానము (ప్రశాంతినిలయము?) అని శాంతితో కూడిన ప్రపంచమునకు స్వశక్తియొక్క కృషిఫలితముగా మానవ సంఘములో సత్వం బంధములు నెలకొల్పిన ప్రదేశమునకు చిహ్నమని, అర్థము. ఇక మేఘ మండలములోనుండి అవరోహించుచున్నారని దానికి ఆధునిక కాలములో, తన నిలయమునుండి, భూమి మీదికి, ఎన్నో తర

ముఖ్యంగా మానవ సంతానమును పరిరక్షించుచూ, విమానముతో వచ్చునని అన్వయము చేయవచ్చును. ప్రతి కన్ను ఆతనిని చూడగలదు అనువానికి, టెలివిజన్ ద్వారా, భూమి మీద ఏ మూలకాండయినా ఆతనిని దర్శించవచ్చును అని ఆర్థము చెప్పకొనవచ్చును.

ఆచారవంతులైన క్రైస్తవులీ వ్యాఖ్యానములో దైవ దూషణను చూడగలరని బెయిలీ చెప్పుచున్నది ఆధునిక పద్ధతుల నవలంబించుటలో దైవ దూషణ ఏమున్నది? వెనుక క్రీస్తు భూమి మీదనున్నప్పుడట్టి సాంఘిక నియమములను పాటించినాడు కదా. మేఘములపై స్వారి చేయును అనే వాక్యము వినుటకు చాలా సుందరముగా ఉండి, దైవత్వమును ప్రకటించుచున్నది. కానీ, ఆ వెనుకటి దైవవాణిని ఖాయపరచుటకు, నేడు విమానము లుండగా, ఆ మేఘములనే ఎంచుకు ఉపయోగించవలెనని యీ వ్యాసకర్త ప్రశ్నించుచున్నాడు.

ఆ గ్రంథములో కొన్ని చాలా భావగర్భితములైన వివరాలున్నవి. “మానవ జీవితములో ప్రతి ఆంశమందు సత్యమైన సంబంధములను స్థాపించుటే ఆతని ప్రథమ కర్తవ్యము;” “ఆతడు తిరిగి ప్రత్యక్షమై, మానవాళిసంతతిని మరొక నాగరికతతో, మానవాళి సౌభాగ్యముకొరకు సరియైన సంబంధ బాంధవ్యములను ఏర్పాటు చేయుటకు, చైతన్యము వంతము గావించును.” బాబాయొక్క ధర్మస్థాపన కార్యమునకు ఆర్థమిదే కదా!

ఆ గ్రంథములో యింకా యిట్లున్నది; “యోధుని వలె విజయుడై సర్వశక్తివంతుడుగా, అప్రతిఘటనగా తిరిగి వచ్చునని అందరూ అంగీకరించిన భావము నకు తగిన ఆధారము కనిపించదు. అతడెట్టుకేలకు తనవాని (మానవాళిని) జరుగనియుటలోనికి తీసుకొని

వెళ్తున్నాడని నిస్పందేహము. కానీ యిక్కడ జూరాలమొక నగరము కాదు’ ప్రశాంతిస్థలమని ఆశయమునకర్థము”. తిరిగి “ఆతడు క్రైస్తవులు కానివారిని కూడా గుర్తించి ప్రేమించును; కాని వారందరూ వారి వారి మత స్థాపకులందు విశ్వాసము కలిగి ఉండవలెను. మతమేదైనను ఘరవాలేదు; ధ్యేయము భగవంతునియందు, మానవులయందు ప్రేమ ఉండవలెను. తన శిష్యులను కొన్ని శతాబ్దముల క్రింద పదలి వెల్లెన క్రీస్తుకొరకు ఎదురు చూచుచున్నవారు. పునరాగమన స్థితియందున్న క్రీస్తుని గుర్తించుటో విఫలులగుదురు. ఆతనికి మతావరోధములు లేవు. ఎవరే మతము ననుసరించినా ఆతని కభ్యంతరము లేదు.” మరొక ప్రకాశవంతమైన వాక్యమున్నది; “క్రీస్తు తిరిగి వచ్చినప్పుడాతని ప్రధానాశయము బలప్రదర్శనము కాక, ఇదివరకే ఉన్నట్టి భగవంతుని రాజ్యమును అందరికి ఎరుక పరచుట” ఈ వాక్యమును కూడా గమనించండి; వెనుకటి సారి భూమి మీదకు వచ్చినప్పుడాతని నందరు సమ్యక్తించలేదు; ఈ సారి మరొక రీతిగా జరుగుతుందని పూచీ ఏమున్నది?

ఈ భవిష్యద్వాణికి సంబంధించిన గ్రంథములు అధ్యయనము చేసే కాలములో, యీ పరమాన కాలములో సత్యసాయిబాబా యీ భూమిమీద తన ప్రణాళికనప్పుడే ఆచరణలో పెట్టినట్లుగా ఎన్నో తార్కాణములు నాకు లభించినవి. చూడ దలచుకొనిన వారందరు, యీ టిబెట్టు దేశీయుడు చెప్పిన విషయములు నేడు ఆచరణయందున్నట్లు తెలిసికొనగలరు. పునర్జన్మ పొందిన క్రీస్తు యీ విషయముల నన్నిటిని మానవులకు బోధించునని యీతడే చెప్పినాడు. ఈ విషయముల జాబితా చదివినప్పుడు బాబాయే యీ అవతారమని అతని మనస్సునం దున్నట్లు భావించక

తప్పదు. అందులో కర్మ సిద్ధాంతము, పునర్జన్మ సిద్ధాంతము, మృత్యువుయొక్క మాయ, అమృతత్వ మును సత్యము, ధ్యానముయొక్క పరమావధి, దైవ తత్త్వములు వివరించబడినవి. సకమమైన మానవ సంబంధములను గురించి బోధించుచుండగా, గ్రంథ కర్త ఆభిప్రాయములో, మానవ సౌభాత్యత్వము, దైవ పితృత్వము, వాటియొక్క సారముగా తెల్పుచుంది.

ఇంతే కాక, తిరిగి వచ్చిన శ్రీస్తు భగవంతుని సంకల్ప మునే కాక, భగవంతుని ప్రేమను గురించి కూడ ప్రక టించునని చెప్పబడినది. విద్యలో, మఠములో, ఆర్థిక స్థితిలో, అన్ని లౌకిక జీవనరంగములలో ప్రశాంతత చేకూర్చితే కాక, పునఃస్పృహని గావించునని ఈ ప్రవచనమందలి అన్ని దివ్య క్షేత్రములను పున

రుజ్జీవింప చేసి వాటన్నింటిని నూతన తేజముతో నింపునని కూడా ఉన్నది. కోట్ల కొలది మానవులు తమ హృదయములందు శ్రీస్తుయొక్క పునరాగమ నానుభవము పొందగలరని, వేలకొలది మానవులు ఆధ్యాత్మికానందమనే జ్ఞాన స్నానము చేయగలరని వివరించబడినది.

సత్యసాయిబాబా దివ్య దర్శనము పొందినవారికి భవిష్యద్వాణి తెలియజేసిన యీ ఆగమనమును గురించి ఎటువంటి సంవేహములు కలుగవు; అదే జరిగినది. ఈ అవిశ్వసనీయము, అద్భుతము, అత్యా శ్చర్యకరము అయిన జగన్నాటకములో మనమంద రము భాగస్థులమే అనునది అత్యంతాశ్చర్యకరమైన విషయము.

జె సాయిరామ్.

డెన్స్.

## స్వామి కావలెను

భారత దేశములో, మహామహోపాధ్యాయ గోపి నాథ కవిరాజ్ గారి ఐదవ నేను శాస్త్రేయుల తాంత్రిక విద్యలో పరిశోధనలు జరుపుచున్న దినములలో శ్రీ సత్యసాయి బాబా వారిని గురించి తెలిసికొనినను. వారణాసిలో ఉన్నప్పుడు. నా స్నేహితురాలు కుమారి ప్రియాసెన్ కుటుంబము తో బాగా పరిచయ మైనది ఆమెయొక్క ఒక బంధువురాలి పూజా మండపము చూచుట తటస్థించినది. అక్కడ అనేక

దేవతల పటములతో పాటు బాబా పటములుండట చూచినాను 'అ పటములన్నీ విభూతితో నిండి ఉన్నది! ఆ పవిత్ర చిత్రములందుండి అద్భుతముగా ఆవిర్భవించిన చిన్న చిన్న రజిత విగ్రహములు చూపించినారు. ప్రతివారము భజనలు చేసే సమ యములో సంభవించే ఆద్భుత లీలలను గురించి కూడా విన్నాను! ఈ అద్భుత లీలలు నా కెంతో ఉత్సాహము కలిగించినవి. అక్కడ ఉన్న కొన్ని

మా సములలో, మేము చాలా భజనలకు హాజరైతాము. ఇది కాక, హోవర్డు మార్సెల్ బాబాను గురించి వ్రాసిన గ్రంథము చదివినాను. బాబా దైవముయొక్క అవతారమని దృఢమైన విశ్వాసము కలిగి, బాబా యంది భక్తి హెచ్చుపొగినది.

భారత దేశములో ఉన్నప్పుడు పుట్టపర్తికి వెళ్ల లేక పోయిందందుకు మాకు చాలా బాధ కలిగించినవి, చాలా విచారము వేసినది. మేము భారత దేశములో ఉన్న చివరి రోజులో దక్షిణ యాత్రకు సంకల్పించుకొనినాము. కానీ, మాకున్న కొద్ది సమయము పరికోధనలకే సరిపోయింది. కలకత్తాకు వెళ్లినప్పుడు, కొందరు మిత్రులు బాబా కలకత్తాకు వచ్చే అవకాశమున్నదని చెప్పినారు. వారి గృహములందున్న పశుములలో విభూతిని చూచినాము! కానీ, బాబా కలకత్తాకు రాకేదు. కొద్ది దినములలోనే మేము మా దేశమునకు తిరిగి వచ్చిరాము.

బహుశా బాబా స్వభావమందలి లీలలు ప్రారంభములో నన్నాకర్పించి ఉండివుంటువి కానీ, బాబా దైవముయొక్క అవతారమనే నా దృఢ విశ్వాసమును పూర్తిగా వివరించలేక పోయినాను. బాబా నేమ్మదిగా నా జీవితములో ప్రవేశించి, క్రమముగా ప్రభావితము గావించ సాగినాడు; సాధనలో మొదటి సాదమును నేర్చుకొనునట్లు ప్రోత్సహించినాడు. చెప్పలేనట్టి రీతిగా, కవిరాజ్ ను జ్ఞానశక్తిగానూ బాబాను ప్రేమపూరితగానూ భావించసాగినాను. భౌతికముగా ఏ గురువు వద్ద శుశ్రూష గావించకపోయినట్టి, గురువులందరి బోధలలోని సారమైన ఏకత్వమును గురించి నేర్చుకొని, ఆ ఏకత్వము సభివ్యక్తము గావించుకొనుటకు సాధన చేస్తున్నాను.

పాశ్చాత్యులు సహజముగా సందేహ శీలురని, భారత దేశములో సంభవించు యీ వింత సంఘటనలను విశ్వసించరని నాకు తెలుసును. అయిప్పటికీ పరిమితమైన నా పరిధిలో మన జీవితకాలమందే, పరమాత్మ అవతరించి వచ్చిరాడకే సత్యమునకు సాక్షి భూతమైన ప్రేరణ నాకు కలిగింది

అవారంభమైన క్రైస్తవులైనప్పటికీ, నా తల్లిదండ్రులు బాబాను గురించి విని వాణిని గురించి గ్రంథముల ద్వారా తెలిసికొనిన తరువాత, బాబాయందును రక్తులగుట చూచి నా కాశ్చర్యము కలిగినది; ఎంతో ఆనందమయినది. క్రైస్తవులైన వారికి క్రీస్తును కాదని బాబాను అంగీకరించుట చాలా కష్ట సాధ్యమైన పని. భగవంతుని కమారుడు అప్యూర్వత సారీ, తిరిగి భూమిమీద అవతరించననే భావమును క్రైస్తవ సాంప్రదాయమును సులభముగా అంగీకరించనివ్వడు. కానీ, అవతార భావమును జిజ్ఞాసులైన వారంగీకరించుటలో ఎటువంటి ఆవరోధములుండరాదు. క్రైస్తవ సంఘ పరిధికి వెలుపల శ్రీ బాబా సాక్షాత్కరించినప్పటికీ, బాబా అవతరమని నా తల్లి దండ్రులు పూర్తిగా విశ్వసించినారు.

మేమందరము బాబాను గురించి తెలిసికొనుటకు చాలా ఉత్సాహముతో ఉన్నాము. జాన్ మోఫిట్ అనే గ్రంథకర్తను కూడా కలిసికొనినాము. ఈతడు బాబాను కొద్ది కాలము క్రిందిజేనే దర్శించినాడు. త్వరలోనే బాబాను గురించి ఒక గ్రంథము వ్రాయుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. బాబాను దర్శించిన అనేకులను కలిసికొని బాబా విషయములు వినగోరుచున్నాము.

దురదృష్ట వశమున, మా దేశము లోని భారతీయ గురువులను హిప్పీలు, దారిత్వ పోయిన విపరీత

స్వభావములు కలిగినవారు, పరివేష్టించి ఉంటారు. అమెరికా భక్తులెంతా ప్రార్థించినప్పటికీ, బాబా అమెరికా రానందుల కిది కారణము ని నే నర్థము చేసి కొనినాను. అత్యంత బాధ్యతతో చాలా జాగ్రత్తగా ఏర్పాట్లు గావించి నప్పుడే వారి ప్రాంతములకు రా గల అవకాశమున్నది ఇందుకొరకు, శ్రీ బాబా దివ్య బోధల నాలకించి ఏటి ఫలితమును పొంద గోరువారం దరు చాలా సావధానులై ఉండవలెను,

పరమాన కాలుములో, పాశ్చాత్యులు తీవ్రమైన నైతిక ధార్మిక సంకట స్థితిలో మునిగి ఉన్నారు దీనివలన కొందరిలో సత్రప్రవర్తన కల్గివున్నది. మిగి లిన వారెందరో విపరీతమైన ప్రలోభములలో చిక్కు కొని ఉన్నారు. ఎందరో శీలవంతులు, గుణవంతులు సరియైన నాయకత్వము, దర్శకత్వము కొరకు ఆశురత తో వెచి ఉన్నారు. అంతగా పండితులకాని వారి వ్యాఖ్యానములతో, రెండు వేల సంవత్సరముల నాడు

జీసస్ అందించిన దివ్య సంచేశము మరుగున పడి పోయినది ; దానితో క్రైస్తవ సిద్ధాంతముల ప్రాముఖ్య ము నశించినది. క్రీస్తు సందేశమును పునరుజ్జీవింప గేసి, ఆధునిక సమస్యల కన్యాయము గావించ వలసి ఉన్నది. క్రైస్తవమత గురువులు కొంకపరక ప్రయు త్నించుచున్నప్పటికీ, వారి ప్రయత్నములు దు ర్బలములు,

వివిధ మతాధారములందున్న పాక్షిక అవిశ్వాస ములను తొలగించి, మానవులందరి ఆధ్యాత్మిక ఆకాంక్షల నన్నిటిని సమీకరించి ఏకత్రయమొనరించుట కొక అవకాశము యొక్క అవశ్యకత, యీ ప్రస్తుత కాల ము లో, ఎంతైనా ఉన్నది. తద్వారా, యీ దైవ శక్తిని పరిపూర్ణముగా మానవ చైతన్యమును, ప్రకటించి ఒకే ఒక సామాజిక శక్తిగా రూ పొందునట్లు చేయ వలసి ఉన్నది ఇదే బాబా చేస్తున్న కార్యము.

**అరీన్ ; విజ్ఞప్తియా.**

పెదవులే కదలంగ పీయాష మొలుకు,  
కన్నులే కదిలించ కరుణ స్రవించు,  
ఆడగులే వేయంగ ఆదరణ తోచు,  
పిలచి మాట్లాడిన ప్రేమయ పొంగు.

ఆ రాముడే నేడు సాయీశుడాయే,  
ఆ కృష్ణుడే నేడు అవతరించాడు;  
మానవోద్ధరణకై మరల ఏతెచ్చె;  
సత్యంబు ధర్మంబు శాంతి ప్రేమలను  
పుడమిలో నెలకొల్పి పుట్టెను పరి;  
భక్తితో రావంతు ప్రభుని సేవించ,  
మ క్రినే కొనిపొందు మరిపెమ్ముతోడ.



## ఆనందము నందరూ పంచుకొనవలెను

ఆర్థిక స్థితి ఏదైనా, జాతి మత వర్ణ భేదము లున్నా, మనమందర మొక కుటుంబమునకు చెందిన వారమని బాబా చెప్పి ఉన్నారు; మానవుడు, భగవంతుని, తనను, తోటివారిని, సర్వ ప్రాణులను ప్రేమించవలెనని చెప్పినారు. ఈ ప్రేమను కనికరము, దయళత్వము సేవలలోనే కాక, దాని సేవ రులతో పంచుకొని అనుభవించుటలో ప్రకటించవలెను. భారత దేశములోనూ, యితర దేశములలోనూ, బాబాయొక్క అనుగ్రహమును పొందినందుకు కలిగిన ఆనందము నందరు పంచుకొను ఆశతో ప్రబోధింప బడియే యీ సాయి సమితులన్నీ స్థాపించబడినవి. బాబా మనకందించు సంకెళములతో ప్రపంచమున కెంతో అవసరమున్నదని మనకు తెలుసు. మనయొక్క సత్య ప్రవర్తన, సోదర మానవులకు చాలా ఉపయుక్తముగా బాబాయొక్క అనుగ్రహమునకు సాక్షి భూతముగా, ఉండగలదని కూడా మనకు తెలుసు. బాబా అనుగ్రహమును సమష్టిగా పంచుకొని ఆనందించుటమే కాకండా, మనకితరులతో ఉన్నట్టి సంబంధములను పరిష్టముగా వించుకొనవలసిన బాధ్యత మన జీవితములందున్నది. సమితులయొక్క ఉద్దేశ్యము, ఉత్తేజము, బాధ్యత ఇందుకొరకే.

బాబాయొక్క అనంత శక్తి సంపదతో, సర్వవ్యాపకత్వముతో, యీ ఉద్దేశ్యము నెరవేరునట్లు, యీ ఉత్తేజము ఫలప్రదమగునట్లు, బాధ్యతను నిర్వహించు

నట్లు నేర్చుకొనగలము. అస్థిమైన, దుర్బలమైన వున్నాదుల మీద ఉన్న పట్టణ జీవితములోకన్న. ఆన వాయితిగా వచ్చే పల్లె సీమలందో, మానవ సంబంధములలో ఆధికముగా సౌహార్ద్రత, ఆధ్యాత్మిక స్థిరత్వము ఉన్నదని, బాబా గ్రామ ప్రాంతములందలి సమావేశములందు చెప్పి ఉన్నారు. పట్టణములలో, పరిచయములేని, ఏకాకులైన వేరు చేయబడిన, అన్యోన్యత్వము లేని మనష్యులు నివసి చుచున్నారు.

అన్ని కర్తమాన దేశములలో, ఉదాహరణకు నేను సింగపూరులో చూచిన దానిని బట్టి పట్టణములందు నూతన అధినివేశములలో నివసించుటకు వచ్చిన గ్రామీణుల సౌహార్ద్రతను, సన్నిహితత్వమును, రక్షణలను, యిరుగు పొరుగువారి మంచికిననుచు పొగొట్టుకొని బాధ పడుతున్నట్లు కనిపించినారు. వారందరు భయ భ్రాంతులుగా, పిరికివారుగా, అనుమానములతో నివసించుచున్నారు. సమాజబలము కోల్పోయి, నిస్సారముగా ఆందోళనలతో జీవించుచున్నారు. గ్రామ బలము అనుశ్రుతముగా ఉన్న నైతిక విలువలను నిలవరింప చేస్తూనే, సత్యసాయి సమితులు పట్టణములలో యీ విధముగా నిర్వాసితులైన వారి మధ్య తమ కార్యక్రమములు సాధించవలెను.

మానవుడు ప్రధానముగా దైవ లక్షణ మున్నవాడని బాబా హామీ ఇచ్చినారు. అందుచేతనే

బాబా దుర్వలులు రోగులు అంటే అత్యధికముగా దయా దాక్షిణ్యములు, కనికరము కలిగి ఉన్నారు సహకారము, ఆసురాగము, ప్రేమ మానవుని సహజ గుణములు వీటికి విపరీతమైన గుణము లప్పుడప్పుడు ఖలహినులలో, దుష్టబుద్ధి కలవారిలో, కనిపించి మానవ సంఘముయొక్క సంక్షేమమునకు చాలా అవకాశంగా ఉంటున్నవి.

భారత దేశ ధార్మిక ఉపదేశములు సుస్పష్టము ; ఆ ఉపదేశములన్నింటిని, ప్రపంచము కొరకు బాబా తనవిగా అంగీకరించినారు : “మీ మౌలిక స్వభావము, మీ ప్రాచీన సంస్కృతి మీ ఆధ్యాత్మిక సత్యములు అనుకూలమైన, అవశ్యకములైన పరస్పర సంబంధ సహకారము కలిగి ఉన్నవని, మానవుని ఆంతర్య స్వభావము ప్రేమమయము సహన, సేవాభావమయము, కౌలి టుకము అని ఈ విశ్వాసముతో ముందుకు సాగండి ” అని చెప్పినారు.

భగవంతుని యందు ప్రేమ, తనయందు ప్రేమ, సర్వ ప్రాణములందు ప్రేమ, తోటి మానవుల యందు ప్రేమ ఇవన్నీ మానవ హృదయములో కలవని బాబా చెప్పినారు ప్రేమ సౌభాతృత్వములు కలిగి నట్టి నూతన శకము కావలెనని, అది అందరికీ వెంటనే అందుబాటులో ఉండవలెనని కూడా బాబా చెప్పినారు. ఇటువంటి సంఘమును నిర్మించుట మన కర్తవ్యమని చెప్పి, మనలనందరిని సంఘ నిర్మాణ కార్యక్రమములో శిక్షణ పొందమని బాబా కోరుచున్నారు.

శ్రీ సత్యసాయి సమితులే మన మీ శిక్షణ పొందు పాఠశాలలు. ఈ ప్రేమను, యీ ఆనందమును తోటి వారితో పంచుకొనుటకు మనమేమి నేర్చుకొనవలెను ? ప్రథమములో, ఆత్మ విశ్వాసము కలిగి, నిన్ను నీవు

తెలిసికొని ఉండవలెను. “నీయందు నేనున్నాను, నాయందు నీవు ” అని బాబా చెప్పటలో ఎంతో పరమార్థమున్నది. నేనొక సమితిలో సభ్యుడుగా ఉన్నప్పుడు నా ఆనందమును ఒక వ్యక్తితో కాక, సమితిలోని అందరితో పంచుకొను శిక్షణను నేను పొందవలసి ఉన్నది. నేను క్రమశిక్షణ కలిగి, విశ్వాసముతో, నిష్కలకుముతో, ఋజువర్తనముతో ఉండవలెను అందరిని సమావేశపరచగలిగి, సాయి తత్వమును అందరిలో వ్యాపింప చేయ గలిగి ఉండాలి. సమితులకు రెండు ప్రధాన ధర్మములున్నవి : ఒకటి నిర్వహణ ధర్మము, రెండు కార్యాచరణ ధర్మము.

సాయి సమాజములలో ఉన్న వారందరు, తామందున్నందుకు తృప్తిని, ఆనందమును కలిగి ఉండేటట్లుగా వాటిని నిర్వహించవలెను కొన్ని నియమ నిబంధనల నేర్పాటు చేసుకొని, స్వవిషయములలోని తృప్తిని తగ్గించుకొని. పరస్పర అవగాహనను వీలైనంతగా, పృథ్వి గావింపకొనవలెను. అభ్యక్ష కార్యదర్శులుగా నున్నవారు, అందరి సభ్యులందరు ప్రతి కార్యక్రమములో, ఉత్సాహముగా పాల్గొని ఆనందించునట్లుగా, బాధ్యతలు కూడా అందరితో పంచుకొనవలెను. అంతేగాని నిరంకుశముగానో, ఒక పీఠాధిపతిగానో ఉండరాదు; సభ్యులలో ఎక్కువ తక్కువ భావములు, అల్పఅధిక లను భావములు రాకూడదు. ఈ విధముగా నాయకత్వ బాధ్యతలు పంచుకొనుటతో, ప్రతివాడు తన శక్తి యుక్తులన్నిటిని వినియోగించి సమాజ సేవలో సేవకారకే నిమగ్నుడు కావలెను.

ఇక సమితి అన్న తరువాత అరేక సమన్య లుత్పన్నములొకటి. వీటిని సామరస్య భావముతో, అందరికీ తృప్తిని కలిగించే విధముగా, అభిప్రాయ భేదములు సమనీహోవునట్లుగా, పరిష్కరించవలెను.

చేయబోవు కార్యములకు కావలసిన ప్రణాళికలు ముందుగానే ఆలోచించి, వాటి పూర్వార్థములు లోతుపాతలు, జాగ్రత్తగా పరిశీలించవలెను. ఈ ప్రణాళికలు కూడా అందరి సహకారముతో సమాజ గౌరవ ప్రతిష్ఠలు అధికమగు విధముగా ఆచరణ లోనికి తీసుకొని రావలెను.

ఈ విధముగా సమాజములు స్థాపించి అందరు అందరి అనందమును పెంచుకొని అనుభవించుటకు వీలైనప్పుడే, సత్యసాయి ప్రభువు సమ్మతించి మనల సభించిందనతారు.

ప్రొఫెసర్ రాబిన్, షికాగో.

## విద్యార్థులకు హెచ్చరిక

ప్రాచీన కాలములోని విద్యలకు యీ నాటి విద్యలకు ఉన్న తేడా మీరు జాగ్రత్తగా గుర్తించాలి. ప్రాచీన విద్యలు ప్రజ్ఞానమును బోధించుచున్నవి; ఆధునిక విద్య లంధకారము పెంచునట్టివి. జాగ్రత్తగా విచారించితే, యీ నాటి విద్యవలన ఉన్నత స్థితికి వెళ్లుటకు బదులు, క్రిందికి జారుచున్నట్లు బోధ పడుతుంది. ఈ నాటి విద్యలు మానవులకు భౌతికమైన సదుపాయము లందించునట్టివిగా ఉన్నవి కాని, ఆధ్యాత్మికముగా ఏ విధముగానూ ఉపయోగ పడలేకున్నవి. నూటికి తొంభై తొమ్మిది మంది అంగ విద్యార్థిమానలే కాని, అక్క విద్యార్థిమానులు కారు. శిల్పికి రాయి, సుత్తి ముఖ్యము కాదు. శిల్ప శక్తిని పెంచుకొనుట ముఖ్యము ఉపకరణములను ప్రోగు చేసికొని భద్ర పరచుట నేర్చుకొనుచున్నాము కాని, శిల్పశక్తిని భద్రపరచుకొనుట లేదు.

ఈ నాటి విద్య బహుళ గ్రంథ పరిచయముతో, విషయ సేకరణతో పూర్తి అవుతున్నది. కానీ, వీటి కేది అధారమో, ఆ దివ్యత్యమును గురించి మనము

శ్రద్ధగా ఆలోచించవలెను. అనుభవమునకు రాని గ్రంథ జ్ఞానము మాత్రమే కలిగిన వ్యక్తి సంఘము నకు పనికిరాదు; హృదయ జ్ఞానమునకు ప్రాముఖ్యము నిచ్చేవాడే సంఘమునకు కావలెను. ప్రాచీన కాలములో విద్యావంతుల సంఖ్య చాలా తక్కువ. కానీ, సంఘములో అనాడున్న శాంతి భద్రతలు, నేడు ఎన్నో వివాదసంప్రదించునట్టివి, ఎందరో విద్యాధికులున్నప్పటికీ, ఎన్నో అవకాశములున్నప్పటికీ, కనిపించుటలేదు.

ప్రాచీన కాలములో ఏ ఒక్కరో చదువుకొనన వారున్నప్పటికీ, ఆ నాడున్న శాంతి, అనందము రక్షణ, నేడింత మంది చదువుకొనిన వారున్నప్పటికీ తేకపోవుటకు కారణమేమిటో మనము తెలిసికొనవలసి ఉన్నది. కేవలము పాఠశాలలలో, కళాశాలలలో చేరి ఒక డిగ్రీనిపొందించుకొనంత మాత్రమున మన తెలివి తేటలు వృద్ధి అయినట్లు మనము భావించరాదు. మనము నేర్చుకొనవలసిన విద్య పాఠశాలలందు, కళాశాలలందే కాక, ఫ్యాక్టరీలలో, వీధులలో, దుకాణ

ములలో కూడా ఉన్నది విశ్వముంతా ఒక విద్యాలయంగా భావించవలెను ఏ ఒక్క విషయమును గురించి మాత్రమే విద్యార్థి తెలిసికొనుట ఏ మంత బాగాలేదు. ప్రపంచములో అనేక విషయములన్నవి వాటన్నింటికీ గురించి బుద్ధిని ఉపయోగించి తెలుసుకొనవలెను. ఈ నాడు మన దేశ మే స్థితిలో ఉన్నది? భయము ద్వేషములతో నిండి ఉన్నదన్న సంగతి మీకు తెలుసు. ఈ దుస్థితికి కారణమెవరు అని యోచించితే, విద్యార్థులకే కారణమని తెలుస్తుంది. అంధకారమునకు, అభ్యాసమునకు, అజ్ఞానమునకు, అసూయకు. నేడు విద్యావంతులే కారణముగా కనిపించుచున్నారు. ఈ దుర్గుణములన్నీ విద్యార్థులలోనే ప్రకాశించుచున్నవి. దీనిని బట్టి చూచితే, విద్యలేనవాడే మంచివాడగా కనిపించుచున్నాడు.

ఈ లోకమును పాలించేవారు విద్యావంతులే కావున. ఆ పరిపాలనలో వారి దోషములు కూడా ఉండక తప్పదు కదా. మిగతా రంగములలో విద్యావంతులు అంతగా లేకున్నా, విద్యారంగాయితే విద్యావంతులదే కదా ప్రాముఖ్యత కాబట్టి యీ రంగములోని దోషములకు వారిదే బాధ్యత అంతా. అయితే, ఈ దోషములను గుర్తించే ముందు, అవి ఎక్కడ ప్రాబల్యంపడేవో, ఎక్కడ ఉన్నవో తెలిసికొనవలసి ఉన్నది.

వేరుకు చెదలు పట్టితే, దానికెంత సీరు పోనీ ఏమి ప్రయోజనము? అదే విధముగా విద్యార్థులయిన మీలో సక్రమమైన పోషణ లేరప్పుడు, విద్యాసంస్థలనే ఎక్కుములు భయముగా పెరుగలేవు. విద్యార్థులుగా ఉన్నప్పుడలవడిన కొన్ని దోషములు, పెద్దవాడైన తరువాత కూడా వెలుగుతుంటే, మనస్సులను పాడుచేసి,

వృద్ధి పొందకునే ఉంటుంది, వేరుకు పట్టిన చెదలు వదలించవలెనంటే, పైనున్న కొమ్మలు కొట్టి ప్రయోజన మేమున్నది? వేరునుండి ఆ చెదలును వదలించి నప్పుడే ప్రయోజనము. వేరు దగ్గరకే వెళ్లి కారణము తెలుసుకొనవలెను.

అవర్సవంతులైన విద్యార్థులను తయారు చేయవలెననే సంకల్పమే యీ కళాశాల స్థాపకకు ముఖ్య కారణము కాని, మరొకటి కాదు. లోక విద్యలు నేర్చుటకు దేశములో అనేక కళాశాలలున్నవి. అందుచేత అదే విద్య కొరకు యీ కళాశాలను స్థాపించవలసిన అవసరము లేదు. లౌకికముగా, ఎంత ఉన్నత స్థాయిని అందకొనినా ప్రయోజనము లేదు. ఫస్టు క్లాసులు లౌకికముగా అవసరము కావచ్చును. కానీ, జీవితములో శీలము ప్రధానము. అందుకు కావలసిన విద్యను యిక్కడ యీ కళాశాలలో బోధించుతారు. కాబట్టి, అటువంటి విద్య కావలసిన వారే యీ కళాశాలలో ఉండవలెను; ఫస్టు క్లాసునే పరమావధిగా భావించేవారు ఉండనక్కరలేదు.

ఈ నాడు కష్టపడిన వారికే కాదు ఫస్టు క్లాసులు, కాపీ కొట్టినవారికి, డబ్బు ఖర్చుపెట్టిన వారికి కూడా ఫస్టు క్లాసులు వస్తున్నవి. కాబట్టి లౌకిక విద్యలందు మీరు చూపించే కృషి ఒక ప్రక్క, సత్య మార్గము ననుసరించే కృషి మరొక ప్రక్క. ఈ కృషి జీవితములోని సుఖశాంతులకు చాలా అవసరము. ఇతరుల మీద ఆధారపడకుండా, స్వయం కృషితో, మిశక్తి సామర్థ్యములను శీలమును పెంచుకొనవలెను జీవిత రంగాయితో మనకు ఉపకరించునట్టివాటికి పుష్టి కలిగించి, పోషించి, అధ్యారా మరవిద్యావిధానమును కాపాడుకొనుట మన ముఖ్య కర్తవ్యము.

సక్రమమైన మార్గములో మూడవ తరగతిలో ప్యాసైనా సంతోషమే; వక్రమార్గములో ఫస్టు క్లాసు

వచ్చినా ఆనందించు లేదు. శీలము ఉండి ఏమి లేకున్న మంచిదే కాని శీలము పోయి అన్నీ ఉన్నా ఫలితము లేదు సక్రమమైన మార్గముల ననుసరించ వలెన్న, మీ స్వబుద్ధిని, మీ స్వభావమును, మీ స్వకృతిని అనుసరించవలెను కాని, యితరుల ననుసరించ కూడదు.

ఈ నాడు ప్రతివాడూ అధికార స్థానము కొరకు ప్రయత్నించే వాడే కాని, బాధ్యతలను గుర్తించి ప్రవర్తించే వాడు కనిపించడు, బాధ్యతల బరువును తెలిసికొనిన వారే అధికారములోనికి రావలెను. లేకుంటే అంతా అంధకారమే; గ్రుడ్డివాని రాజ్యమే.

కళాశాలలలో యీ నాడు నాయకత్వము కోరే వారెవరు? ఈ నాయకత్వమునకు బాధ్యతలు తెలిసి కొని తగినట్లు ప్రవర్తించే మనస్సున్నవారే అర్హులు; మిగిలినవారు నిష్ప్రయోజకులని చెప్పక తప్పదు. ఈ నాయకత్వము కొరకు పోటీ పడుటకు ముందు, విద్యయొక్క అభ్యయములు దేశముయొక్క స్థితిగతులు తెలిసికొనవలెను; ఆ తరువాతనే యీ బాధ్యతను స్వీకరించవలెను.

నేటి విద్యారంగములో అశాంతికి కారణమైన అనేక సంఘటనలు జరుగుచున్నవి. వీటన్నిటికి కారణ భూతులెవరు? ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులే. వీరికి విద్యయొక్క పవిత్ర అభ్యయమేమిటో తెలియక పోవుటే యీ స్థితికి కారణము. ఇటువంటివారు కొందరు నాయకులు కావలెనని కోరుచుండుట చేతనే విద్యా సంస్థల కి దుర్గతి పట్టినది.

కానీ, తొపములన్నీ విద్యార్థులవే అని చెప్ప లేము. ముఖ్యముగా విద్యావంతులైన ఉపాధ్యాయులొక్క, పెద్దలయొక్క బాధ్యతా రహితమైన ప్రవర్తనే అని చెప్పవలెను. వీరందరు దేశకల్యాణము

కొరకు విద్యార్థుల అభివృద్ధిని వాస్తవముగా కోరిన వారైతే, వారిటువంటి పనులు చేయరు. కొంద రేదో విదముగా ఉద్యోగము చేస్తున్నారు. వీరితో ఎంత మంది తమ విద్యార్థులు తమ బోధలవలన సరియైన మార్గములో నడుచుకుంటున్నారో గమనించుచున్నారు? గంటల లెక్కన నిర్ణీతముగా బోధించుచున్నారే కానీ, విద్యార్థుల మంచి కోరి చెప్పవారు చాలా తక్కువ. ఇటువంటి ఉపాధ్యాయులవలననే విద్యార్థులు చాలా ఘటపోతున్నారు. తరగతిలో పుస్తకము చూచి చెప్పే దేమున్నదీ? ముందే చదివి ఏమి చెప్పవలెనో ఏ విధముగా చెప్పవలెనో, అలోచించే ఉపాధ్యాయులు నేడు చాలా తక్కువగా ఉన్నారు. వారు చెప్పేది విద్యార్థులు విని శ్రద్ధగా వ్రాసుకుంటున్నారా, లేదా, అని విచారించే ఉపాధ్యాయులెంత మంది ఉన్నారు?

కొందరు విద్యార్థులు క్లాసులు జరుగుచుండేటప్పుడు బయట తిరుగుతుంటారు. దీనికి కారణ మేమి అని అడిగితే, పుస్తకములో ఉన్నది మేము చదువుకొన లేమా అని వారి జవాబు, ఈ విధముగా పాఠములు చెప్పే ఉపాధ్యాయులున్నా ఒక్కటే. లేకున్నా ఒక్కటే; వీరివలన ప్రభుత్వమునకు దండగ తప్ప.

పిల్లల అభివృద్ధిని ప్రధానముగా భావించినప్పుడే ఏ ఉపాధ్యాయుడైనా ఆ పదవికి తగిన అర్హత కలిగి ఉన్నట్లుగా యీ కళాశాలలో బావించబడుతుంది. తొలిక విద్యతో పాటు, అత్య విద్యలో అసక్తి ఉన్న విద్యార్థులే యిక్కడ చదువుకొనవలెను. ఒక్క తొలిక విద్య చాలు అని భావించే వారికి యిక్కడ స్థానము లేదు. క్రమ శిక్షణ లేని విద్యార్థులు, తమ వృత్తి యందు శ్రద్ధలేని ఉపాధ్యాయులు ఉండే స్థితిలో

కళాశాలనే మూసి వేస్తాము. లేకుంటే అప్పుడది ఒక బందెల దొడ్డిగా తయారౌతుంది. ఈ కళాశాలలో క్రమ శిక్షణ శ్రద్ధ ప్రధానముగా ఛావి చబడుతున్నవి ఈ రెండూ ఉన్నప్పుడు బాధ్యత తప్పకుండా ఉంటుంది. ఈ కళాశాలలోని ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు తమ జీవితములందు తప్పకుండా ఉన్నత స్థితికి రాగలరు. మీరందరు పనితమైన, సున్నితమైన ఛావములు కలిగించారు. మీయందు అధ్యాత్మిక చింతనను కలుగ జేసినట్లయిన, మీరు తప్పక వృద్ధిలోనికి రాగలరు. మీరు సుకుమారమైన లతలవంటివారు. ఈ లతలు శోభాయమానములుగా పెరగవలెనన్న ఉపాధ్యాయుడు బాగా దోహదము చేయవలెను. పరీక్షలలో మీరు పొందే క్లాసులు, మార్కులు, రాంకులు మంచివే కానీ వాటితో పాటు స్వామి ఆశయములు కూడా ఆచరణలో పెట్టినప్పుడే జీవితములు సార్థకములౌతవి. కాబట్టి లౌకిక విద్యతో పాటు అధ్యాత్మిక విద్యను జోడించి నేరుకొనవలెనని ఆశించుచున్నాను

విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు బృందావన ఆశయములను తప్పకుండా పాటించి ప్రవర్తించాలి. కాకున్నా ఇక్కడ ఏమి చేయటానికైనా, ఎవ్వరికి భయపడవలసిన పని లేదు. ఈ కళాశాల ధనార్జన దృష్టితో ప్రారంభించ లేదు. ఇది బాగా గుర్తుంచుకొనండి. సత్య మార్గము ననుసరించవలె నన్నదే మా ప్రధానాశయము. ఆవసరమని భావించితే, యీ కళాశాలను పూర్తిగా అధ్యాత్మిక సంస్థగా మార్చుటకు కూడా వెనుకాడము.

ఇతర కళాశాలలందలి విద్యార్థులు ఆ పేరుకు తగినట్లుగా ప్రవర్తించుటలేదు. మీరు వారి మాదిరి ప్రవర్తించకూడదు. మీ గ్రామములకు వెళ్లినప్పుడు

కూడా, మీ ప్రవర్తనతో మీరు సరియైన విద్యార్థులని రుజువు చేసికొనవలెను. క్లాసు రూములోనే కాక, వెలుపల ఎక్కడ ఉన్నప్పటికీ, మీ ప్రవర్తన ఆదర్శ ప్రాయముగా ఉండవలెను. వీధుల వెంట త్రాగుబోతుల మాదిరి అంచుకుంటూ తిరగకూడదు. మీ ప్రవర్తన, మీ మాటలు, మీ భావములు పవిత్రముగా ఉండవలెను ఇంటిలో సరస్వతి పూజ చేసి యింటి వెలుపల దానికి విరుద్ధమైన ప్రవర్తనతో ఉంత కూడదు అందుచేత, సరస్వతి దేవిని అవమానించి నట్లవుతుంది.

ఈ కళాశాలలో విద్య పూర్తి గావించి ఉన్నత విద్యలకు వెళ్లేవారు, వారు చేరే నూతన విద్యా సంస్థలలో, తోటి విద్యార్థులలో, బృందావన వాతావరణమును సృజించి, తిరిగి యిక్కడకు రావలెనని ఆశించుచున్నాము. వీరందరు వారికి యీ కళాశాలతో ఉన్న సంబంధము ఇంతటితో తెగిపోయినట్లుగా భావించరాదు. శారీరకముగా దూరమైనప్పటికీ, మీరందరు మానసికముగా బృందావనములోనే ఉన్నట్లుగా భావించుకొని, ఎక్కడ ఉన్నప్పటికీ, మీ హృదయములే బృందావనములుగా, అశయములే గోపికలుగా భావించండి.

నూతన విద్యార్థులు క్రమ శిక్షణను చక్కగా పాటించవలెను మొక్కగా వంగనిదే మ్రానై వంగదనే సామెత మీ కందరికి తెలుసును. మీ ప్రవర్తన ద్వారా మీ తల్లిదండ్రులకు గౌరవము సంపాదించి పెట్టి, వారికి గర్వకారణము కావలెను. అకలికి ఆహారము కాని రుచికారకు జిహ్వ చాపల్యము తీర్చుటకొరకు కాదని గురుతించుకొనండి మీ కేమైనా యిబ్బందులు కలిగిస్తాయన, వాటిని కూడా ఒక పాదముగా భావించండి.

22-7-74 తేదిన శ్రీ సత్యసాయి కళాశాల విద్యార్థుల సభలో శ్రీ స్వామివారి ప్రసంగమునుండి.

# స్వామి సందేశము

[ఓణం పండుగ]

భారతీయుల పర్య దినముల మాత్రమే కాదు, ప్రపంచములోని అన్ని జాతీయుల పర్యదినములు దైవ విశ్వాసమును దృఢపరచుట కొరకు, ధర్మాచరణను అభివృద్ధి చేయుట కొరకు, పాపభీతి పుణ్యముపై ప్రీతి వీటిని దృఢపరచుట కొరకు స్థాపితమైయున్నవి. ప్రతి యొక్కరూ ఈ పర్యదినముల శాచరించుచూ, తన స్థితిగతులను వీక్షించి పరీక్షించి, తన జీవితమును దివ్యత్వముగా మార్చుకొనే ప్రయత్నముందు తాను యెంత దూరము పయనించినాను అని చూచుకొని ముందంజ వేయుటకు పూనుకొనునట్టి దినములివి.

సంత్ తులసీదాసు 'రామచరిత మాసన' కావ్య మందు తాను ఆ రఘునాథుని కథను "స్వాంత స్సుఖాయ" (స్వంత సుఖము కొరకు) రచించినట్లు ప్రవాసియున్నాడు. పరుల మెప్పును ఆశించి తాను ఆ రామాయణమును రచించలేదట, పరవాత్ముని మెప్పు నాశించి కాదట; తన ఆనందము నిమిత్తమై, తన ఆత్మ తృప్తి కొరకే ఆ మహా కావ్యమును వ్రాసినాడట! నిజమే! జనులు గృహనిర్మాణము, ఉద్యోగ నిర్వహణము, అస్త్రపాస్త్రాల ఆర్జనము మొదలగు ప్రయత్నములలో శక్తి సామర్థ్యములను వినియోగింతురు; అవన్నీ తమ తృప్తి, తమ సంతుష్టి కొరకే కదా! కోకిల యొక్క కూజితము పరుల మెప్పుకు కాదు; స్వశక్తిని ప్రకటించి స్వాంతస్సుఖమును పొందుటకే. గులాబి పుష్పము వికసించి, మధుర వాసనను సుందర స్వరూపమును, ప్రకటించుట 'స్వసుఖాయ' కానీ వేరు కాదు. ఒక తల్లి తన చంటి బిడ్డను ఒడిలో కూర్చుండ బెట్టుకొని దానితో ముచ్చటలాడేది కూడ ఆ బిడ్డ సంతోషమును ద్వేషించి కాదు; స్వసుఖము నిమిత్తమై, అనునదే

నిజము. అట్లనే, ప్రతియొక్కరూ చేయు ఆర్జన, ధ్యానము, ఆరాధన, మొదలగు సాధనలన్నీ కేవలము వ్యక్తి నిమిత్తమే కానీ మరొకరి నిమిత్తము కాదు. అంతే, ఇట్టి సాధనల రిత్యా మోహక్షయమనే మోక్షము దొరకదు; స్వాంతస్సుఖము అనే నిత్యానందము లభించదు. "న కర్మణానప్రజయావనేన, త్యాగేనైకే అమృతత్వ మానశుః" కర్మముల వలన, సంతాన లాభము వలన, ధర్మాదన వలన అమృతత్వము దొరకదు; త్యాగమువలననే అది లభించును, అని శ్రుతిలో చెప్పబడియున్నది.

ఈ దినము మీరు అచరించు ఓణం పండుగ, ఈ సత్యపదేశమును మీకు అందించుచున్నది. బలిచక్రవర్తి తన యాగ (త్యాగ కర్మము) సమయమునందు క్షిప్తార్థిగా వచ్చిన బ్రాహ్మణు వటు వేషధారియైన మహా విష్ణువునకు మూడు అడుగులు భూమిని వాసమిచ్చి, ఆ వామన మూర్తి త్రివిక్రముడుగా మారినపుడు, మూడవ అడుగు వేయుటకు స్థలము లేని పరిస్థితిని గమనించి, తన శిరముపై పాదము పెట్టుమని వేడుకొని, జన్మసార్థకము చేసికొనినాడనే కథను ఈ దినము మీరు జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనుట మీ సంగ్రదాయము, కదా! అమృతత్వమునకు ఆధారభూతమైన త్యాగముయొక్క మహత్వమును వామన మూర్తిగా ఆవతరించి భగవంతుడు లోకమునకు చాటిన దినము ఈ "ఓణం" పండుగ దినము.

మలయాళ రాజ్యము (కేరళము)ను గురించి అనేక విశిష్ట గాథలున్నవి హిమాలయ పర్వతప్రాంత మందున్న బడరీక్షేత్రమందు శ్రీమన్నారాయణుని ఆరాధించుటకు పూజారి (రావల్)గా కేరళము నుంచి

సంఘాది బ్రాహ్మణులనే నియమించే సాంప్రదాయము శంకరాచార్యులవారి కాలమునుండి వచ్చుచున్నది. శంకరాచార్యులవారి జననభూమి అనుపవిత్ర కీర్తి కూడ కేరళకే దక్కినది. అద్వైత దర్శనమును బోధించి ఆనందానుభూతినిందించిన కీర్తి కూడ కేరళదే. కాబట్టి ఈ నాడు ఆ సత్యమును, అదివ్యత్యమును ప్రకటించుటకు మీరు పూనుకొనవలెను, దేహబాంధిలో పడినంతవరకూ నరుణ్ కానీ, ఆది సజించి, ఆత్మజ్ఞానము చేయించి, ఆతడు నారాయణుడే. నరుడు నారాయణుడుగా మారును; నారాయణుడు నరుడుగా ధర్మస్థాపనకొరక ఆవతరించవచ్చును. ఇవి రెండూ సహజము అని మీకు తెలిసియేయున్నది. కానీ, నరుడు తనలోని దివ్యత్యమును గుర్తించుకొని ఆనందమును అందుకొనలేక, అజ్ఞానాంధకారముననే కేనించుచున్నాడు.

కొంత మంది యేదో ఒక సాధన ద్వారా దైవత్యమును పొందుటకు ప్రయత్నించిననూ, భక్తి, భగవంతుడు, వీటి పూర్ణ జ్ఞానము అందుబాటులో లేక, వాటనిరాశ పొందుచున్నారు.

భక్తి అంటే భగవంతునిపై సగపూర్ణమైన ప్రేమ దేశకాలములకూ పాత్రమునకూ అతీతమై నిలచునట్టి ప్రేమ. అయితే, కరియ్యగ ప్రసాదము వలన, Part time భక్తిమూతమే ఈ నాడు అందరిలోనూ కనపించుచున్నది. నష్టము కష్టము ముఖము దూషణ తగిలినపుడు మాత్రము భగవంతుడు జ్ఞాపకమునకు వచ్చును; ప్రార్థనలు పూజలు జరుపుదురు. సుఖము, ఆనందము ఆదాయము అభోధము వచ్చినపుడు భగవంతుని యే మాత్రము చింతించక మెలగుదురు. అట్లే, భగవంతుని స్వరూప స్వభావములను సంపూర్ణముగా అర్థము చేసికొనక, ఇట్టివాడు

అట్టివాడు అని వాదించుతారు. తాను అనుభూతి చెందక పదములను మాత్రము పెద్దలననుసరించి, ఉపయోగించి స్తోత్రములను రచించి పాడుదురు. నేడుభక్తులను వారిలో ఈ అనుభూతి కనపించటము లేదు. సర్వజ్ఞుడు, సర్వశక్తిమయుడు, సర్వవ్యాపి అని భగవంతుని విషయమై చెప్పవచ్చునా? కానీ అనుభవము మాత్రము శూన్యముగానున్నది. హృదయములోని యోచన, వాక్కులోని సూచన, చేతిలోని ఆదరణ మూడూ ఏకముగా ఉండాలి. అదే భక్తుని లక్షణము. భక్తుడు అనే పేరుకు నిశ్చల మనస్సే సార్థకత సందించును.

సింహ మందరములోని తెరపై కొంభ వర్షము యొక్క చిత్రములు పడి. ప్రేక్షకులకు యెంత ప్రభువును కల్పించినూ ఆ తెరపై యే మాత్రము తడిగా ఉండదు! యిద్ద చిత్రములు ఎన్ని పడినా, ఒక తొట్టు రక్తము కూడా తెరపై వుండదు. అట్లే, దైవమనే తెరపై, జగత్తు చలించుచూ ఉండును. దానికే జగత్తు అని పేరు వచ్చినది. మీరు కూడ. ఆ జగత్తులో జరిగే ఏదైనా పనులకూ, కష్టనష్టములకూ లొంగక, చలించక, మీనిజస్వరూపమైన దివ్యత్యమును ప్రకటించవలెను. అప్పుడే, మీరు విజ్ఞానము, సుజ్ఞానము, ప్రజ్ఞానములకు అధికారులు. మీ జేబులో ఆగ్నిపెట్టె ఉండవచ్చు; అయితే, ఆది మీషర్లును ఏ మాత్రమూ కాలవును దానినుంచి ఒక పుల్ల తీసి పెట్టెపక్కలో వున్న మంచుకు గీచితే, నీవు ఉద్భవించును. అంత వరకూ అగ్ని పుట్టదు. వ్యక్తిత్వమనే పుల్లను దివ్యత్యమనే మంచుపై గీసిన అప్పుడు పవిత్రత ఏర్పడును, జన్మ సార్థకమగును.

అట్టి అనుభూతిని అందుకొనిన కరవాతనే, భగవంతుని సర్వజ్ఞుడు. సర్వవ్యాపకుడు, సర్వశక్తుడు, సర్వాంతర్యామి అని వివరించుటకు అర్హత కలుగును.



గును. బలి చక్రవర్తి ప్రహ్లాదుని మనుమడు; కాబట్టి ఆయనకు విష్ణుభక్తి పరంపరగా వచ్చినదే. వానుడు క్రైష్ణికమ రూపము ధరించి, భూమ్యాకాశములను ఆవరించువుడు “నిను కనుగొనవశమా?” అని స్తుతి చేసివాడు. “నీవు అణువుంటే అతి అణువుగా ఉన్నావు. ఘనముకంటే, అతి ఘనముగా వున్నావు, దొంగలలో నీవు గజదొంగ” అని అడి పాడి అనందము నడుకొన్నాడు లోక విఖ్యాత దొంగలు వస్తువాహనాదులను మాత్రమే దొంగిలెత్తురు పవిత్రమైన, పవిత్రమైన అన్నింటి కన్న విలువైన చిత్తమును పహరించేవాడు నిజముగా ‘గజదొంగ’ కదా? మీరందరూ అంత దూర మునంచి ఎన్నో కష్టముల కోరుకొని. ఈ పండుగ నాడు స్వామి సన్నిధిలోనే వుండాలి అనే పవిత్ర వాఙ్మతే ఇక్కడ సమావేశము కావటము, మిఠిలాప హరణము గావించిన కరమాత్ముల లీలకు ఒక చిన్న నిదర్శనము.

భగవత్ప్రేమ ఒక పెద్ద ప్రవాహము దానిలో మీ మీ ప్రేమ భావములు చిన్న చిన్న కాలువలవలె చేరుచున్నవి ప్రేమయే దైవము; ప్రేమించుటయే దైవారాధన. మానవుల ప్రేమనదులు సమ్మిళితమై దైవప్రేమ అని అనుగూ సాగరమును చేరి, సంగమించును.

ఈ పండు గయందు మీరు కేరళమందు “నేంద్ర” పండు ఆరగింతురు కదా? అయితే, తిరుటకు మురు దాని తోకను తీసి వేయవలెను, కదా? కమలా పండును తినుటకు ముందు కూడ అట్లే చేయవలెను. కదా? బలి చక్రవర్తియొక్క భక్తిని స్వీకరించే మందు భగవంతుడు వాని హకులము ధనబలము అధికార బలము ఉపాంకారము అనే తొక్కను తీసివేసినాడని భాగవతము చాటుచున్నది. “బలి” యొక్క ‘బల ములన్నిటిని విసర్జించి పరిశుద్ధ చిత్తమును మాత్రమే భగవంతుడు స్వీకరించేవాడు

ఓణం పండుగను కేరళవాసులు ఆచరించే ఉద్దేశ మిది; మానవులు బలిచక్రవర్తిని ఆదర్శముగా, ఆధారముగా అంగీకరించి, తమ ఆత్మానందమును భగవదర్పితము చేసి, జీవితమును సార్థకము చేసుకొనవలెను. ప్రతి సంవత్సరము మీరు “ఓణం” ను ఆచరించి పీడుకోలును మాత్రము జరుపుకున్నారే కాని, సుగుణములకు సత్చింతనలకు, సత్కార్యములకు స్వాగత మందించుటలేదు; అట్ల చేసిననే, “ఓణం” పండుగ నాచరించినందుకు సాఫల్యము సిద్ధించును.

మీ అదృష్టమే అదృష్టము ఇతర ప్రాంతములవారి కీ అవకాశము ఇంతవరకూ దొరకలేదు. వారికి కూడ జాతీయ పర్యవేక్షణములన్నాయి. అయిననూ, ఒక కేరళ రాష్ట్రము వారికే తమ ‘ఓణం’ను సంవత్సరము సంవత్సరమూ స్వామి సన్నిధిలో జరుపుకొనుటకు అవకాశము దొరకుచున్నది అట్లే ఉది మీ భక్తి ప్రపత్తులవలన మీకు లభించిన భాగ్యమనే చెప్పవచ్చును.

ఇంకొక విషయం - భగవద్భక్తి ఎక్కడ ఎక్కువ కనపించునో, అక్కడనే దానికి విరుద్ధమైన భావములు చర్యలు చెలురేగును. కేరళలో అట్టి భావములు బలముగా నున్నవి. అయితే, మీరు నిరాశ పడక. అధైర్యము చెందక, ఎదిరించి మీ శ్రద్ధాభక్తులను ప్రకాశింప జేసుకోవలెను. వజ్రమును కోనితే కాని చక్కగా శోభాయమానముగా ప్రకాశించదు. మీ మీ ఆచరణను చూచి వాస్తవము కూడా అస్తికలుగ మారుతారు నిజముగా. వాస్తవాలే లేదు; అందరి హృదయ పీఠములలోనూ అత్యరాముడున్నాడు వారిలోని సత్త సత్భావము, ప్రేమభావము ఇవన్నీ ఆ ఆత్మారాముని లక్షణములే. ప్రేమ లేనివా డెప్పుడూ లేడు ఆ ప్రేమయే భగవంతుడు, ప్రేమతో మెలిగితే అందరినీ సద్భాగముందు నడిపించవచ్చును”

శ్రీవారి దివ్యబోధ 30. 8. 74.

## పుస్తక సూచి

పుస్తకముల వెలనూ పోస్ట్ మరియు రిజిస్ట్రేషను ఛార్జీలను మనియార్డరుద్వారా మాకు పంపించిన తరువాత మాత్రమే మీకు పుస్తకములు పంపించగలము.

2 నిలువలోనున్న పుస్తకములు వాటి పోస్టువార్జీ

లు క్రింద తెలియజేయబడినవి. పుస్తకములు రిజిస్ట్రేషన్ బుక్ పోస్టులో మాత్రమే పంపబడును. మీకు కావలసిన పుస్తకముల వెలనూ పోస్టువార్జీ మరియు ప్రతిఒక్క రీతోనూ రిజిస్ట్రేషనువార్జీ రూ. 1-25 తో వివరముగా వ్రాసి పంపవలెను.

### పేరు

తెలుగు:—

సం అసాదాకార్జీ

|    |                                                |       |      |
|----|------------------------------------------------|-------|------|
| 1  | సత్యం శివం సుందరం(1)                           | 4-00  | 0-65 |
| 2  | .. .. (2)                                      | 4-00  | 0-75 |
| 3  | మణిమాల                                         | 1-00  | 0-25 |
| 4  | అర్చణ                                          | 1-00  | 0-15 |
| 5  | భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి కథా సుధారసము              | 1-50  | 0-25 |
| 6  | సందేహ నివారిణి                                 | 1-50  | 0-25 |
| 7  | గీతావాహిని                                     | 4-00  | 0-65 |
| 8  | వచనామృతము                                      | 4-00  | 0-45 |
| 9  | ధర్మవాహిని                                     | 1-50  | 0-25 |
| 10 | గీతాభావప్రకాశము                                | 15-00 | 1-65 |
| 11 | దివ్యోపన్యాసములు                               | 1-50  | 0-35 |
| 12 | భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి జాబా వారి వేసవి ప్రబోధాలు | 2-50  | 0-35 |

కన్నడ:—

|   |                |      |      |
|---|----------------|------|------|
| 1 | ప్రకాంతివాహిని | 1-50 | 0-25 |
| 2 | సందేహ నివారిణి | 1-50 | 0-15 |
| 3 | ధర్మ వాహిని    | 1-50 | 0-15 |
| 4 | ఉపనిషత్ వాహిని | 1-50 | 0-15 |
| 5 | జ్ఞాన వాహిని   | 1-50 | 0-15 |
| 6 | గీతావాహిని     | 4-00 | 0-45 |

మలయాళము:—

|   |                  |      |      |
|---|------------------|------|------|
| 1 | జ్ఞానోపదేశత్వంగళ | 1-50 | 0-55 |
| 2 | 108 రత్నంగళ      | 1-50 | 0-15 |
| 3 | వాచోరత్నంగళ      | 3-00 | 0-65 |
| 4 | అవతారమహాత్మ్యం   | 2-50 | 0-15 |
| 5 | ధర్మవాహిని       | 1-00 | 0-15 |

**కండ్లీపు:-**

|   |                       |      |      |
|---|-----------------------|------|------|
| 1 | సత్యం శివం సుందరం (2) | 5-00 | 0-55 |
| 2 | సత్యం శివం సుందరం (3) | 6-00 | 0-65 |
| 3 | ప్రశాంతివాహిని        | 2-00 | 0-25 |
| 4 | సమ్మర్ హిట్ జన్       |      |      |
|   | బృందావన్ 1972         | 5-00 | 0-65 |
| 5 | " 1973                | 6-50 | 0-55 |
| 6 | సందేహ నివారిణి        | 3-00 | 0-25 |

**శరవం:-**

|    |                     |      |      |
|----|---------------------|------|------|
| 1  | అన్ లిన్ జ్యోతి     | 2-00 | 0-25 |
| 2  | " " " [2భా]         | 4-00 | 0-65 |
| 3  | అవతారమొలిమొదం [1భా] | 3-00 | 0-45 |
| 4  | " " " [2భా]         | 3-00 | 0-55 |
| 5  | సాయిమాతా            | 1-00 | 0-15 |
| 6  | ధర్మవాహిని          | 1-50 | 0-25 |
| 7  | సందేహనివారిణి       | 2-00 | 0-35 |
| 8  | జ్ఞానవాహిని         | 1-50 | 0-15 |
| 9  | అర్చనావాక్కు        | 2-00 | 0-25 |
| 10 | దివ్యజ్ఞాన దీపింగళి | 1-50 | 0-15 |

**హిందీ:-**

సత్యసాయిశ్వాసాయనమః

[పద్యములు] 1-00 0-15

**గుజరాతీ:-**

|   |                       |      |      |
|---|-----------------------|------|------|
| 1 | ఉపనిషత్ వాహిని        | 1-50 | 0-15 |
| 2 | కథాసుధ                | 2-00 | 0-35 |
| 3 | గీతావాహిని            | 4-00 | 0-55 |
| 4 | సత్యం శివం సుందరం (1) | 4-00 | 0-55 |

**సింధీ:-**

|   |             |      |      |
|---|-------------|------|------|
| 1 | భజనావళి     | 0-50 | 0-15 |
| 2 | ధ్యానవాహిని | 1-00 | 0-25 |

**అస్సామీ:-**

|   |                          |      |      |
|---|--------------------------|------|------|
| 1 | సనాతన సారధి              |      |      |
|   | [ప్రార్థనాగ్రంథం]        | 1-00 | 0-15 |
| 2 | శ్రీ భగవాన్ సత్యసాయి     |      |      |
|   | భావేర్కథ                 | 0-25 | 0-15 |
| 3 | దివ్యవాణి [అద్వైత్ టు డి |      |      |
|   | స్టడెంటు]                | 0-50 | 0-15 |
| 4 | సత్యం శివం సుందరం (1)    | 4-00 | 0-45 |
| 5 | ప్రశాంతి భజనావళి         | 2-00 | 0-25 |
| 6 | భాగవత వాణి               | 0-50 | 0-15 |
| 7 | సాయి గాథ (పద్యములు)      | 1-00 | 0-15 |

-0-

## ప్రతికల చందాలు, పుస్తకముల ఆర్డర్లు

1. ప్రశాంతినిలయమునుండి తెలుగు, ఇంగ్లీషు ఈ రెండు భాషలలో మాత్రమే ఈ మాసపత్రిక ప్రచురింపబడుచున్నది. వార్షిక చందా: రు॥ 5. ఒక సంవత్సరమునకు తక్కువకానీ 5 సం॥ ల కెక్కువకానీ చందాలు స్వీకరింపబడవు.

2 చందాదారు తన పేరును పూర్తి విలాసమును స్పష్టముగా వ్రాయవలెను. మనితర్ధర్ ద్వారా చందా పంపునపుడు పూర్తి విలాసమును కూడను వెనుకభాగమున వ్రాయవలెను.

3. తెలుగు ప్రతిక కావలెనో, ఇంగ్లీషు ప్రతిక కావలెనో తెలుపవలెను.

4 చందా గడువు పొడిగించుటకు, చందా పంపించు సమయమునందే తన చందా నెంబరును తెలియ జేయవలెను.

5. గమనిక : - పుస్తకముల కొరకు పైకము నీ క్రింది అక్షరపత్ర పంపవలెను :

శ్రీ సత్యసాయి ఎడ్యుకేషన్ ఆండ్ పబ్లికేషన్

**గమనిక**

మీచందాగడువు యే నెల యే సంవత్సరమువరకు అని-మి చందాదరీడు కార్డులోను, మీకు నెల నెల పంపుచున్న ప్రతిక పైనున్న విలాసము కాగితములోనూ తెలుపుచున్నాము. దానిని గమనించి, ఆ నెంబరు . 11/-74 అని యుండిన, మీ చందా నంబర్ 31 నెలతో అయిపోవునని తెలుసుకొని, క్రొత్త చందా (సంగీత రు. 5) అక్టోబర్ 31 వ తేదీ లోపల ప్రతిక యొక్క కార్యాలయము చేరునట్లు పంపవలెను.

కర్ణాటక రాష్ట్రపు బెంగుళూరు జిల్లా శాడుగోడి (పోస్టు) 'బృందావనము'లోని 'వజ్జీ బృందావన్' ముద్రణాలయమునంద కె. కె. అప్పయ్య గారిచే ముద్రింపబడి బి.వి. రాజారెడ్డిగారిచే శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ పబ్లికేషన్ తరుపున ప్రచురింప బడినది. యెడిటర్: యన్. కస్తూరి, యం. యె. బి. యశ్

ఫౌండేషన్, ప్రశాంతినిలయం పోస్ట్,  
అనంతపురంజిల్లా, 515134.

6. ప్రతికకు పైకమును పంపించువారు తమ చెక్కులను డ్రాఫ్టులను, పోస్ట్ లో ఆర్డర్లను, మనియార్డర్లను "సనాతనసారథి", ప్రశాంతినిలయం (పోస్టు.) అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, అను చిరునామాకు మాత్రమే పంపవలెను. చెక్కులు పంపేవారు, 0-50 పై (బ్యాంక్ ఖర్చులను కూడా కలిపి) మొత్తమును పంపవలెను. ప్రతిక గాని, లేక పుస్తకములు గాని చెక్కు పైకము వసూలైన తరువాతనే పంపించబడును. ప్రతికలుగాని పుస్తకములు గాని V.P.P. ద్వారా పంపబడవు.

7. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను "మేనేజరు, సనాతన సారథి, ప్రశాంతినిలయం పోస్టు, అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్" అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను అటు వ్రాయు ఉత్తరములలో తమ చందానెంబరును వ్రాయని యెడల జవాబు లిచ్చుటకు అలభ్యముగును

8. పోస్టుద్వారా ఫోటోలు పంపబడవు.

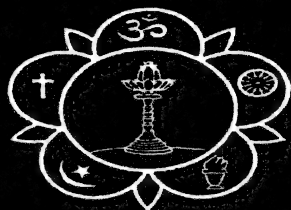
—:శ్రీవారి కార్యక్రమములు:—

బాబావారు ప్రశాంతినిలయము నందున్నారా అని తెలిసికొన గోరు భక్తులు మేనేజరు 'సనాతన సారథి' ప్రశాంతి నిలయము (పోస్టు) పెనుకొండ తాలూకా అనంతపురం జిల్లా అనే విలాసమునకు రిప్లయకార్డుగాని రిప్లయ పెయిడ్ టెలిగ్రాంగాని పంపితే, లేదా కొత్త చెబువు 30 P.C.O కు ఫోన్ చేసితే తెలుపగలము.

బృందావనములోని 'వజ్జీ బృందావన్' ముద్రింపబడి బి.వి. రాజారెడ్డిగారిచే శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ పబ్లికేషన్ తరుపున ప్రచురింప బడినది. యెడిటర్: యన్. కస్తూరి, యం. యె. బి. యశ్

ఆత్మ నిమగ్నత, అంతర్ముఖత, స్వస్వరూప  
నిష్ఠ, బ్రహ్మజ్ఞానము, ఈ నాలుగే నిజమైన  
ధర్మములు, ఇవియే సత్వము, శాంతము, ప్రేమ,  
అహింస అను నాలుగు రూపములు ధరించినవి,

— ఓ ఓ



# సాక్షాత్

# సాక్షాత్

# స నా త న సా ర థి

సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమలద్వారా మానవజాతియొక్క

సామాజిక నైతిక ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధికర్పితము

విజయవాడ, ఆంధ్రప్రదేశ్, 1974 సంవత్సరం, సెప్టెంబర్, 1974 సంచిక 9

సామాజిక నైతిక ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధికర్పితము

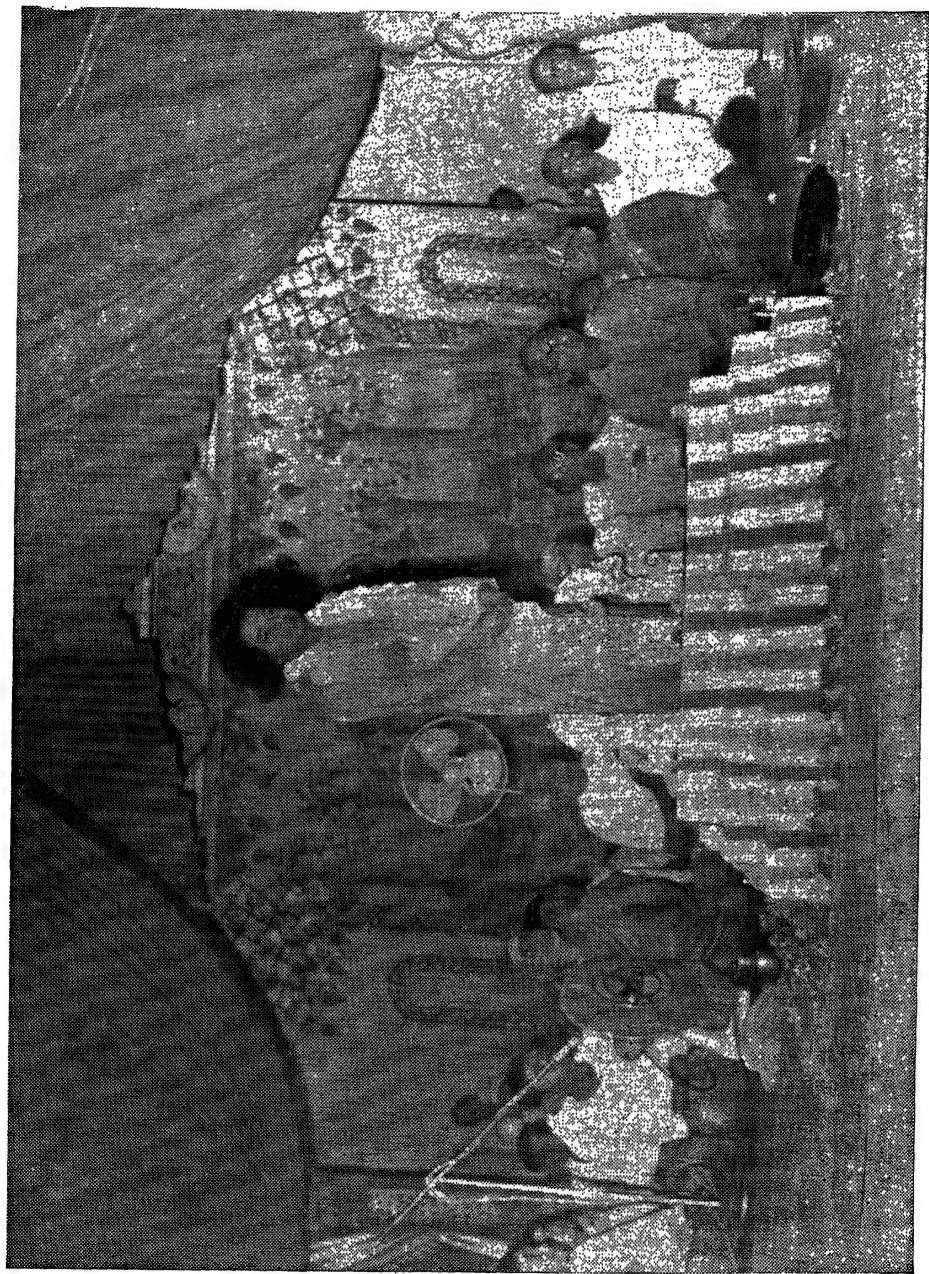
## వి ష యా ను | క మ ణి క

యజ్ఞ పురుషుడు

.... (చిత్రము)

|                                                 |      |     |
|-------------------------------------------------|------|-----|
| రామకథా రస వాహిని (58) : భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా | .... | 257 |
| తెండి, సాగిరండి : ప్రొ   జి. బి. పిల్లె         | .... | 262 |
| మంగళహారతి : ప్రొ   యం. కృష్ణకుట్టి మీసన్        | .... | 264 |
| న్యాయార్కు నగరములో సాయియోగము                    |      |     |
| రోజ్ మేరీ టి. బానో                              | .... | 237 |
| అసన్యవిజ్ఞాన శాస్త్రము : డా   దేశరాజ్ ధైర్యం    | .... | 269 |
| దయామయి జనని : యస్ డి. భేరా                      | .... | 273 |
| శ్రీవారితో సంభాషణ : న్యాయార్కు బక్తుడు          | .... | 275 |
| సత్యస్య సత్యం : డి. పేథే                        | .... | 281 |
| పరాశక్తి పండుగ ; సంపాదక డు                      | .... | 283 |
| పుస్తకసూచి                                      | .... | 287 |

సంపత్కర వందా : రు. 5/-, ఇతర వివరములకు ఆట్ట లోపలి భాగములో చూడండి.









## రామతథా

## రసవాహిని

భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా

58

అగస్త్యశ్రమము

భరించలేని ఆనందమును అందుకొని అగస్త్యుడు సీతారామ లక్ష్మణులను అశ్రమము లోనికి తీసుకొని వెళ్లి ఉన్నతాసనములపై కూర్చోనజేటి, ఫలపానీయముల తెప్పించి అందించెను. కుశలప్రశ్నలు వేయచుండ అగస్త్యుడు కన్నులు మూసుకొని చిరునవ్వులు చిందులు ద్రోక్కి ఆనందబాష్పములు రాల్చుచు, “నాథా! నాకంటే అవృష్టవంతుడు లేడని భావించుచున్నాను. సాక్షాత్ నారాయణుడు నా చెంతకు వచ్చుట నా అశ్రమమున నివసించుట నిజముగా ఇది కలయా, లేక సత్యమా అని అనుపించుచున్నది,” అని వేయి విధముల తన సంతోషమును వెలుబుచ్చెను.

అంత రామచంద్రుడు, మునిరాజా! మీ వద్ద నాకు దాపరికము లేదు. నేను వనమునకు వచ్చుటకు కారణము మీకు విశదమే. అందుచేత నా సంగతి నేను ప్రత్యేకముగా ప్రకటించుకో లేదు. యే ప్రకారము, ఋషులకు, మునులకు, తపః భంగము కలిగించు రాక్షసులను సంహరింపవలెనో, దైవదాసులను రక్షించవలెనో తమరు సెలవిచ్చిన ఆ రీతిగా చేతునని పలికెను. ఓ మునీ! హేమంత ఋతువులో కమలములు నశించు విధమున, నేను ముని ద్వేషులు నశించుటకు సమయ మాసన్నమైనది, అని రాముడు తెలుపగనే, అగస్త్యుడు చిరునవ్వుతో, ఓ నాథా! మీకు సర్వము విదితము, ఇట్టల నన్ను ప్రశ్నించుచున్నారో అర్థమగుట లేదు. ఇది నన్ను అనుగ్రహించు మాటలో లేక పరి

క్షీంచు పలుకులో కూడ నిర్ణయించుకో లేక పోవుచున్నాను. అయితే మీ దర్శన స్పర్శన సంభాషణల ప్రభావముచే మీ భావమును కొంత వరకూ తెలుసుకోగలిగితిని. అదియూ తమ కటాక్షమే. మీ మాయ మీ పాదాశ్రాంతరాలై. మీ క్రుణకటి విరాసమును నిరీక్షించుచుండును. ఆ మాయయే మీ ప్రభావము చేత సమస్త దేవ గణములను సృజింతుచున్నది.

మీ మాయ అ జేయు రాలు. మీ మాయ జీవుల నెంత కష్టపెట్టుచున్నదో అ సంగతి లోకప్రసిద్ధము. కటాక్షించి నా విన్నపము నాలకించు. మీ మాయ బౌద్ధ చెట్టువంటిది. దాని పండ్లవంటివి మాయా కల్పితములగు బ్రహ్మాండ కటాక్షములు. ఈ బ్రహ్మాండములోని చరాచర జంతుజాలము లా పండ్లలోని పురుగులు వారు. వాని యంతమునై పైపై జూడ చిత్రముగ నుండును, కానీ వాటి పొట్ట విప్పి చూడ పురుగులు లెక్కకు మిక్కుటము. ఈ బ్రహ్మాండ ఫలమునం దానక్తి కలవారు కాల న్వరూపులగు మిమ్ము చూచి భయపడుచుండురు.

రామా! మీరు లోకారాధ్యులు. మనుజు మాత్రుని వలె మీరు నన్ను ప్రశ్నించుట, ప్రశంసించుట, ఇది యోగ్యముగా వున్నదా. నా కేదీ అక్కరలేదు. సీతాలక్ష్మణ సమేతుడై మీరు నా హృదయమున నివసించుము. ఈ ఒక వరమును నా కనుగ్రహించుము. మీ సగణ రూప ధ్యానమే నాకు అభిమానము అదే నా మతము, అభిమతము, వ్రతము. కాన కటాక్షించుము, కరుణించుము.

మీ దాసులకు గొప్పతనమిచ్చుట మీరు అమాయకల వలె యేమీ తెలియని పామరుని వలె ప్రక్కకు తొలగుట, మీ భున లీలలలో ప్రధానమైన లీల కాన, వేరు నన్ను ప్రశ్నించకు. తమ అభీష్టమును అనుసరించుట నాకర్హ్యము సారె సారెకు నన్ను నీ మాయలో దింపి పరీక్షించకు తండ్రీ, అని ప్రార్థించెను అంత. రామచంద్రుడు, మునినర్క! ఈ ప్రాంతములు మీకు సహజ పరిచయము కనుక యొక్కడ నేను సీతాలక్ష్మణులతో ఫలసిండుటకు యోగ్యమో నీవు నిర్ణయించుటలో తప్పేమున్నది. ఇది లోక ప్రవృత్తి కదా! అని జవాబివ్వగా, అగస్త్యుడు. నాథా! అడిగితిరి కనుక అజ్ఞును జనదాటక తెలుపనెంతను.

దండకారణ్యము

అతి సమీపమున పవిత్ర గోదావరి ప్రవహించుచున్నది. ఆ మహానది యుగములు తరబిడి నడివమై ప్రవహించునట్టిది. దాని సమీపమున దండకారణ్యము కలదు. ఆ దండకారణ్యమును పవిత్రము చేసిన ఋషులకు సమస్త సుఖములు చేహుర్చినవారగుదురు. కారణమేమన ఆ వనము మునిరాజు కావముచే తపించుచున్నది. అంత రాముడు, అగస్త్యా! ఆ కావ వృక్షాంతము సీత విన గోరుచున్నది విస్తలముగా తెలుపుచుని కోరగా, అగస్త్యుడు ఓ నటన సూత్రధారి! ఒక సమయమున పంచవటి తీరమున దుర్భిక్షము వచ్చెను. అప్పుడు మునులందరు గౌతమ ఋషిని అశ్రయించిరి. అతడు తపో మహిమతో విశేష కాలము అశ్రయించిన మునులను పోషించెను. దుర్భిక్ష కాలము తీరగనే ఋషులందరూ తమ తమ స్వస్థానములకు పోతలంచిరి.

అయితే పేషధారులైన కొందరు ఋషులు, గౌతముని శక్తి సామర్థ్యములను చూచి వేర్వేరు లేక కొన్ని కుట్రలు పన్ని, అతనిని యే రీతిగా నైవాసిందల పాలు చేయవలెనని భావించి, బక్కగోవును వెలికి, కొన్ని క్షణములలో ప్రాణములు విడువబట్టి దానిని తీసుకొని వచ్చి అశ్రమములో పచ్చగా ఆకర్షనీయముగా వుండు ప్రదేశమున ప్రవేశింప జేసిరి.

గౌతముడు బయటకు వచ్చి చూచునదికి అగోవు పచ్చని గోధాయమానమైన పూల మొక్కలను, లేవలేక తినలేక, ప్రాణములు విడుటకు సంసిద్ధముగా వున్న గోవును చూచి, పూల మొక్కలు పాడు చేయుచున్నదని తలచి దానిని లేపి బైటకు త్రోయుటకై ప్రయత్నించగా ఆ ప్రయత్నములలోనే, అనగా స్వశించిన తక్షణమే అగోవు అక్కడే ప్రాణములు విడిచెను. అంత కుట్రలు పన్నిన పేషధారి ఋషులు గౌతమునిపై గోహత్యా పాపమును అంట గట్టిరి, పుట్టిందిరి. అతనిని దూషించిరి. అంత గౌతముడు గోవు ప్రాణములు విడుట యొంది ఇది సకాల వర్జితమా లేక తనదే ప్రాణములు విడుటమా అని కొంత ధ్యాన నిష్టుడై సత్యమును గమనించెను.

ఇది ఋషులు పన్నిన కపట నాటకమని తెలుసుకొని, ఆ వనమున ఇట్టి కపట ఋషులు నివసించకూడదని తలచి ఈ వనము భ్రష్టు మగుగాక ఈ వనమున రాక్షసులు మాత్రమే నివసించుదు గాక అని శపించెను.

ఇక దండకుడను రాజు గురు పుత్రికను బల క్కారముగ చెరబెట్టెను కనుక, ఆమె భగ్గు

మహాముని బిడ్డ అగుట వేత ఆమె తండ్రికి విన్న విందగా తండ్రియైన భగ్గుమహర్షి కోపించి, అతని రాజ్యముపై ధూళివర్షమును కురిపించెను. అందు పలన చుట్టి మయ్యె ఈ రాజ్యము వనముగా మారెను; దండకుని రాజ్యము వనముగా మారుటచేత, దండకారణ్యమని పేరు వడసెనని తెలిపెను.

శాపనిమోచనము

ఓ రఘువంశ తిలకా! తాము ఆ వనమున నివసించిన అందులోని రాక్షసులు నశించుదు, ప్రదేశము శాప విముక్తిని పొందును, ఋషులకు సత్సంగల్యములు పెరుగును, అనేక విధముల లోకోపకారము కలుగును, ఋషుల శాపములు తీరుట చేత, శపించిన ఋషులకు కూడా అనందము కలుగును, అని అగస్త్యుడు కోరగా సరి, చాలా మందిదని అగస్త్యునితో సెలవు తీసుకొని సీతాలక్ష్మణులతో దండకారణ్యమునకు రాను చంద్రుడు బయలుదేరెను. అంత అగస్త్యుడు, రామచంద్రునకు నమస్కరించి యెంతో కాలము నుండి తన చెంత నుంచుకొనిన కొన్ని అత్తములు తానుపయోగించుటకు వీలు కానందున వాటిని రామచంద్రునకు అందించి నా సర్వబలము తామే, ఈ అత్తబలములు నన్ను రక్షించవు, రామానుగహ బలమే నిజ బలము. నిజ రక్ష అని తలచి వాటిని గైకొనుమని ప్రార్థించెను.

అగస్త్యుని ప్రార్థనలను మన్నించి రాముడు ఆ అత్తములను అందుకొని ఆశ్రమమును విడిచెను. సీతారామలక్ష్మణులు దండకారణ్యము ప్రవేశించిన తరువాత అంతవరకూ యెండ జూరిన వృక్షములు చిగుళ్లు పెట్ట మొవలిడెను, మొద్దు వారిస

లతలు పుష్ప గుచ్ఛముల వేసెను. అరణ్యము పచ్చగారగులా రంగులుగా ప్రకృతి సౌందర్యమును చేసుకొనెను. అందులో వివాస యోగ్యమయిన ప్రదేశమును వెతుకుతూ చంచవటి తీరమునకు వచ్చి చేరిరి.

జటాయు

అక్కడ వృద్ధుడైన జటాయువును చూడరి. అతను పూర్వము దళరథుని మిత్రుడు. గృధ్రరాజు. అందువలన అతనికి దళరథుని మరణవార్తను శ్రీరాముడు తెలిపి అతనిని కొంతవరచి, తన పరిచయమును తనకు తాను చేసుకొనెను. గోదావరి తీరమున ఒక వర్షాలను నిర్మించుటకు నిర్ణయించిరి. జటాయువు ప్రైతి దిన దినమునకు అధికమగుట చేత అక్కడి నాశావరణము ప్రదేశములయొక్క స్థితిగతులు చక్కగా తెలుసుకొని ఆ రాత్రి అక్కడే వృక్షము క్రింది కాలము గడిపిరి.

లక్ష్మణభక్తి

చంచవటి తీరమున కొంత కాలము అధికంగా నివసించాలని తలచి. సీతారాములు ఒక చల్లని ఛాయయందు విశ్రమించుచు, రాముడు లక్ష్మణుని పిలిచి, తమ్ముడా! ఈ ప్రాంతమున అన్ని విధముల అనుకూలమైన ఒక చక్కని ప్రదేశమును నిర్ణయించి నిర్మింపమైన రీతి ఒక వర్షాల నిర్మించమని అజ్ఞా చేయగా, ఆ పదములు, లక్ష్మణునకు మహా కత్తిపోటుల వలె తోచి భరించుకో లేకపోయెను. రామా ఇంతటి కఠిన మాటలు వినుటకు వేనే దోషము చేసితిని తెలుపుము అని, పాదములపై పడి ప్రార్థించెను.

అందులకు సీతారాములు అశ్చర్యమున లక్ష్మణా! యెందుకంత విచారించుచున్నావో అర్థమగుట లేదు, నా నోట కఠినపు మాట లేనాడై ననూ వినియుంటివా? కఠినపు మాటలాడుటకు నా కేమైనా సిద్ధి పట్టినదా? ప్రాణసమానముగా చూచుకొంటూ నా అకయాలను శిరసాహించి అవరించుచున్న నిన్ను వేను కఠినపు మాటలాడుటలో అర్థములేనిది. నేనేమంటిని, ని కిష్టమైన స్థానమును ఒకటి నిర్ణయించి వర్షకాల నిర్మించ ముఱిసి, అంతే కదా!

తిరిగి లక్ష్మణుడు, రామ, రామ. నే నీ మాటలను విశలేను అని చెప్పులు మూసుకోవటము చూచి, రాములు, మరింత అశ్చర్యపడి చూచు చుండ, లక్ష్మణుడే హస్తములు కట్టుకొని, స్వామీ! నా సర్వస్వము సీతారాములే అని తలచితిని. నా అనువారు లేరు, నా కిష్టము రామాజ్ఞయే అని డేనినీ లెక్క చేయక రామాజ్ఞను నడచుకొను నట్టి చానుక్షణ నేనుండ, నా కిష్టము వేరొక్క టున్నట్లుం తాము పలికిన, నేనెట్లు వినగలను, నా జ్ఞమే వేరొకటుండిన, రామసేవకు అర్హుడనగుదునా? వేను రామసేవకు అనర్హుడగుచును కదా, దానికే అనర్హుడైన నేనిక లోకానకే అనర్హుడను వృద్ధుడను, నిరర్థక జీవిని, అని వెక్కి వెక్కి యేడ్వ నారంభించెను.

అంత సీత విషయమును చక్కగా గమనించి, సోదరా! నీ హృదయము మహా పవిత్రము. యేదో లోక సామాన్యముగా మీ అన్న జ్ఞు మాటలు ఉపయోగించెను కాని నీ హృదయము మీ అన్న యెరుగక పోలేదు. ఇంత

మాత్రమునకు నీవింత దుఃఖించకు, లేమ్ము  
అని, వోకార్చెను.

రాములందులకు నెప్పుడూ. తమ్ముడా!  
నీ సూక్ష్మతకు నాకెంతయో అనందము. నీ  
భావములు సున్నితములు, అతి సవిశ్రములు.  
ఇక బట్టి మాటలతో నెన్ను బాధించను లోక  
సామాన్యముగా నేను అడిగిన మాటలే కానీ వేరు  
కాదు. రమ్మ పోయి సూతము అని తమ్ముని  
వెంట బెట్టుకొని కొంత సడేశము చూచి ఇక్కడ  
సర్వకాల నిర్మించుమని చెప్పినతోడనే ఆహా నేను  
భన్నుతను, బట్టి ఆత్మను నెరవేర్చుటమే నా కర్త  
వ్యము కానీ, నేనే నా యాత్మను ఒక దానిని

సృష్టించుకొను అధికారము నాకు లేదు, నేను  
నీ వాతను, నీ దాసుడను, అని అన్నకు ననుష్క  
రించి సర్వశాశ్వత కట్టలు. అకులు కొట్టుటకు  
ప్రారంభించెను

అక్షయము అంత సూక్ష్మ బుద్ధి కలవాడని  
సీతారాములు తెలుసుకొని, ఆతని శ్రద్ధా భక్తు  
లకు వారిలో వారు యెంతో అనందించెరి. అక్షయ  
ముని వంటి తమ్ముడు నాని వెంట వుండటమే,  
అరణ్యవాసము. మహా హాయిగా యెట్టి బానను  
కూడములూ లేక ఆయోధ్యలో కలె సుఖముగా  
జీవించుతున్నామని సీత వదే వదే, వాములకు  
తెలుపుతూ వచ్చెను.

(నశేషము)

కమనీయ కంఠమ్ము కదలిసంతనె దివ్య

గాన స్రవంతినే వినగవచ్చు ;

అభయ ముద్రాంకిత హస్తమ్ము చూపించ

అర్చియంత హరించి హాయి గూర్చు ;

కమలాక్షులల్ల కక్షణను చిలికించ

హృదయమ్ము ర్దులని మోదమందు ;

మృదు మందహాసంబు పెదవిపై భాస్వి

స్వర్ణమే దిగివచ్చి సరసనందు ;

వెంట జంట నుండి వెతలను బాపును,

పాదస్పర్శ మిగల పాపనమ్ము ;

ఏమి చెప్పగలను, ఏ రీతి వర్ణించు

సత్యసాయి ప్రభుని, సర్వగణుని.

## తెండి, సాగిరండి

“నేను సదా మీ వెంటనే ఉన్నాను. విచారించ వద్దు. ఆ రైలు ప్రమాదమునుండి నిన్ను రక్షించుట ఎంత కష్టమైనదో నీకు తెలుసునా? నీ కుమారుడు కూడా, ఆ ప్రవాహముతో, ఆ వంతెన కింద అక్కడే చిక్కొనినాడు. అది కాక, ఆ గుండెపోటు మాటే మిటి? అది మరొక చిన్న వ్యవహారము! గుండె నొప్పి వచ్చిన రెండవ దినమున నీ స్థితి చాలా విషమ ముగా ఉన్నది. డాక్టర్లందరు ఆ విషయములో ఒక నిశ్చయమునకు వచ్చినారు కూడా.”

1970 జూన్ మాసము 26 వ తేదీన, యీ అకించనుడైన పాతశాలోపాధ్యాయుడు స్వామిని కలిసి కొనినప్పుడు, స్వామి చెప్పిన మాటలివి. ఈ పలు కులు నాకు సంభ్రమము, కంపనము కలిగించి శరీరము జలదరించినది; ఒక విధమైన ఉపశమనము నన్ను వరించినది

1964 డిశంబరు 23 వ తేదీ నాటి భయంకర కాళరాగ్ని నా కన్నుల ఎదుట తట్టితవలె కనిపించి నది. నేనున్న రైలు పెట్టెలో తెరచిన ద్వారము గుండా, గర్జించుచూ ప్రవహించే నదిలో నేను పడి పోయినాను రైలు పెట్టె శిథిలములన్నీ నా పైన పడి నన్ను క్రిందికి అణచి వేసినవి. అన్ని ప్రక్కల నుండి హృదయ విధారకములైన ఆర్తనాదములన్నీ వినిపించసాగిరివి. చాలా మంది ఏదో విధముగా నది గట్టుకు చేరుకొనుటకు, ఎంతో నిరాశతో, ప్రయత్నము చేయసాగినారు. “సాయిరాం” అని నా యిష దేవ

మును ఎలుగెత్తి పిలిచినాను మరుక్షణమే నా పాద ములకొక బండ తగిలినది. దాని మీద నిలబడి తలను నీటి మీద నుంచగలిగినాను. ఆ కారుచీకటిలో నా కుమారుని పేరు పెట్టి పెద్దగా పిలవ సాగినాను. బాబా ఎంతటి కరుణామయుడు! “నేను క్షేమమే; నీ వెళ్లా ఉన్నావు” అని నా కుమారుడు దగ్గరలోనే జవాబు చెప్పినాడు. బండి నదిలో పడే క్షణము వరకు, నాతో దీర్ఘ సంభాషణ గావించే డాక్టరుగారు కూడా దగ్గరలోనే కనిపించినారు; బాబా ఆ డాక్టరును రక్షించుటే కాకుండా, ఆతడు మా వద్దకు వచ్చి మాయద్దరికి ప్రథమ చికిత్స గావించి మా కెంతో సహాయపడునట్లు చేసినారు. ఈ సంఘటన జరిగి ఆరు సంవత్సరములు గతించినవి. దీనిని గురించే బాబా చెప్పినది. ఇదే నేను వారికి అప్పగించిన ‘బాధ్యత’!

ఈ సంఘటన జరిగిన ఐదు సంవత్సరముల తరువాత, 1969 లో, నాకు తీవ్రమైన గుండెపోటు వచ్చినది దైవమే నిశ్చయించిన సాయమాతయొక్క ఉపకరణము మాదిరి, రైలు బండి దుర్ఘటనలో నాకు సాయము చేసిన డాక్టరే తిరిగి యిప్పుడు నాకు చికిత్స చేసినారు. ఇప్పుడు నేను, నా శేష జీవితమును నా స్వామి కాపాడి రక్షించుచున్నాడను పరమ విశ్వాస ముతో, వారిసమక్షములో నిలబడినాను. పెన్నిధి లభించినట్లయినది. నా స్వామి తేజోమూర్తి అని, ప్రేమ స్వరూపుడని, జ్ఞాన ప్రదాత అని, అనంత

శక్తివంతుడని, కరుణామూర్తి అని, నేను తెలిసికొనినాను.

బాబా యీ యుగ అవతారమూర్తి. భౌతికముగానే కాకుండా, దానికన్న ఎంతో ఘనముగా, నైతికముగా, ఆధ్యాత్మికముగా కృంగి కృషించుచున్న మానవ హృదయములను సముద్ధరించుటకుగాను అవతరించిన దివ్యమూర్తి. మన హృదయములు సంకుచితమై కుంచించుకొని ఉన్నవి; మనమందరము సందేహ దుఃఖ సాగరములో మునెగి ఉన్నాము. బాబా మనల నందరిని యీ బురదలోనుండి గట్టుకు చేర్చి, భయ మను ప్రవాహమునుండి కాచి, రక్షించి, నిలబడు నట్టి శక్తిని ప్రసాదించుచున్నారు; జీవిత సమరము నెదుర్కొను బలమును, శక్తిని అనుగ్రహించుచు న్నారు. అలసట, తృప్తి అనే ద్వంద్వ రోగము లను నివారించుటకే బాబా అవతరించినారు; ఈ రోగములు, సాధకుని ప్రయత్నముల కవరోధములను కల్పించుచున్నవి.

మానవులలో పరివర్తన కలుగ చేయుటకు బాబా ప్రేమ మార్గమును చేజిట్టినాడు. వారి అనుగ్రహమే యీ ప్రేమకు వాహనము. వారి అనుగ్రహము చేతనే, మానవులందు శివద్రాణమై ఉన్న దివ్య లక్షణములను అభివృద్ధి పరచుకొనుటకు ప్రేరణ కలు గుచున్నది. ఆ గమ్యమును చేరుకొనుట కిది ఒక ఆధారము మాత్రమే. స్వామియొక్క నిజత్వము నభివ్యక్తము గావించుకొనుటలో ఇది మనము నేర్చు కొను ప్రథమ పాఠము.

‘నేను, నాది’ అనునట్టి అతిశయ భావమే నేటి కాలములో సర్వత్రా మానవ లోకమును పీడించు చున్న భయాందోళనలకు, ఈర్ష్యా ద్వేషములకు, మూలకారణము. బాబా చెప్పుచున్నారు. మానవ

హృదయ క్షేత్రములను కలుపితము గావించునట్టి యీ దుష్ట కలుపు మొక్కలను పెకలించి నశింప జేయుట బాబా బోధించునట్టి సాధన ద్వారానే సాధ్యము.

బాబా ప్రబోధములు మధురాతి మధురములు; అత్యంత సరళములు. ఇవి నెమ్మదిగా, దృఢముగా, ఒక్కొక్క అడుగు ముందుకు వేయించుచూ, మానవుని పశుస్థితినుండి పశుపతి స్థితికి గోంపోవును. స్వామి నిరంతరము మనయందున్నాడను స్థిరమైన భావమే ఈ సాధనయొక్క సారము. జీవిత యాత్రలో మనలను కాచి రక్షించుచూ బాబా మన సహజరూపు నున్నాడని మన అందరియొక్క అనుభవము. బాబా సర్వాంతర్యామి, అత్యంత చైతన్యము, దివ్య దర్శ కుడు, నిరంతరము సావధానుడై ఉన్న పర్యసాక్షి.

మన మీ సాధన నెప్పటికైన ప్రారంభించెదమా? తాకికముగా కానీ, ఆధ్యాత్మికముగా కానీ, బాబా దివ్య ప్రేమను మనపై ప్రసరింప చేయునట్టి అద్భు తానుభవ ప్రభావముతో సావధానులమైతిమా, ముందు కు సాగి పోవుటే మన కర్తవ్యమని తెలుసుకుంటాము.

ఈ యాత్రను సాగించుటకు నిశ్చయించుకొనిన వారందరితో, బాబా “మీ రొక అడుగు నా దగ్గరకు వేసివెళ్లయిన, నేను వది అడుగులు మీ దగ్గరకు వేయుదును” అని చెప్పుచున్నారు.

ఈ లోగా, మనకై మనము తీసుకొనవలసిన కొన్ని ముందుచర్యలను గురించి పునశ్చరణము గావించుతాము. ప్రతి దినమును ప్రేమతో ప్రారం భించి, ప్రేమతో నిండించి, ప్రేమతో పరిసమాప్తము గావించవలెను. నిత్యకర్మ లన్నింటిని బాబాకు అర్పించవలెను; సర్వ కర్మలు భగవంతునిపూజా



కార్యములే. వ్యాకులత అనే దౌర్బల్యమునకు సిగ్గు పడవలెను. వ్యాకులపాటువలన మనము బాబాను సందేహించుచున్నాము, నిరాకరించుచున్నాము బాబా మన మాత్రము నందుంచిన వారికి సహాయము చేయవలెను; కానీ, ఆ సహాయము చేసినట్లు ఎవ్వరికి తెలియరాదు. అంతా ఆ పరమాత్మునిదే; మనము సమిత్త మాత్రులమే. ఎటువంటి దోషములు చేయకుండా జాగ్రత్తగా ఉండి, బాబా కంగీకారమైన

కార్యములనే చేస్తుందవలెను. కరివోక్తులతో కానీ బాధ కలిగించే వ్యాఖ్యానములతో కానీ యితరులను కష్టపెట్టరాదు. మృదువుగా క్షుప్తముగా మాట్లాడుట నేర్చుకొనవలెను. బాబా అనుగ్రహించి మన కిచ్చిన దానితో తృప్తి చెంది, వారు నిర్ణయించిన పాత్రను చక్కగా నిర్వహించవలెను. జీవిత రంగము మీద తెర దిగునంతవరకు, దానినే మన నిశ్చయముగా భావించవలెను.

ప్రొ. జి. బి. పిల్లె.

## “ మంగళహారతి ”

హారతి ఆత్మ ప్రకాశమునకు చిహ్నము అందు చేతనే, భజనాంతములో పూజాంతములో కర్పూర హారతి ఇచ్చుట అచారమైనది. మనము గావించిన ప్రార్థనను, పూజను ఆత్మ ప్రకాశము పొందుటకు అర్పించినట్లుగా, హారతిని మనము పూజించిన దేవతకో, దేవతాప్రసాదమునకో అందించునట్లుగా త్రిప్ప రాము. హారతి లేక అరతి అనగా ఆత్మరతి లేక ఆత్మలో క్రిడించుట, లేక ఆత్మ పరమాత్మకొరకు వాచించుట అని అర్థము. దీనికే ఒక జ్యోతిని మరొక జ్యోతియందు లయమొనరించుట అనగా, వేరు చేయబడిన జ్యోతిని విశ్వజ్యోతితో చేర్చుట అని కూడా అర్థము చెప్పవచ్చును.

కర్పూరము వెలిగించినప్పుడది పూర్తిగా హరించి పోతుంది; చివరకు కరదూప శేషము కూడా మిగు

లదు అటువంటి కర్పూరమునే హారతి కొరకుప యోగించుతారు. అరతి సేపునప్పుడా వ్యక్తి, “ పరమాత్మా, యిదే విధముగా, నాయందున్న మాలిన్యమునంతా, నిశ్శేషముగా, తిరిగి దీనికొరకు నేను ప్రార్థించుకొంటా, దహించి వేయి ” అని అంత రంగములో ప్రార్థించవలెను.

శ్రీ సత్యసాయిశ్వర. ని నిలయమైన ప్రశాంతి నిలయములో, నిత్య మాచరించుచున్న కర్మకాండను సాధకుడు చక్కగా గమనించి అనుసరించవలెను. బాహ్యభ్యంతర పరిశుద్ధతకొరకు, నిదుర మేలుకొనిన వెంటనే ఇరువది ఒక్కసార్లు ‘ఓం’ ను, ప్రణామమును ఉచ్చరించి, సుపఖాత గీతము నాలపించుచు, మన యందున్న శక్తులను మేలుకొలిపి, ఆ నాటి దైవిక కార్యములు ప్రారంభించెదము. తరువాత సగర

సంక్లిష్టము గావించి, పరిసర ప్రదేశము నంతను పరిశుద్ధ పరిచెదము. మన బాహ్య కర్మలకు సూచక ముగా, భజనలను, నగర సంక్లిష్టమును చేయుమని బాబా ఆదేశించినారు. భగవన్నామమును పలుకుతూ, భగవంతుని రూపమును కన్నుల యెదుట నిలుపుకొని మన తాత్విక వ్యవహారములందు ప్రవేశింపుమని బాబా కోరినారు “మాం అనుస్మర యధ్య ద” - నన్ను స్మరించుచూ యధ్యము చేయుము అని కదా శ్రీ కృష్ణుడు అర్జునునకు గీతతో బోధించినది.

దినాంతములో నిత్య కృత్యములందు అలసి పోయిన యింద్రియములు, మనస్సు, బుద్ధి, అహం కారములు నిద్రలో విశ్రాంతి పొందుటకుగాను, క్షేత్రములో చేరు సమయమునందు, యీ పనిత్రమంగళహారతిని గావించుచున్నాము. సుషుప్తి సమయములో, తామందరు ఆత్మలో నిద్రావస్థలో ఉండగా, భగవంతుని రక్షకత్వము తమకున్నదని చూపించు చిహ్నముగా భగవంతుని కీర్తించుతారు. తమ కర్మల ఫలితముగా పొందిన వాసనల నన్నింటిని భగవానుని పాదపద్మముల వద్ద సమర్పించి, కరగింపజేసి, వాటి శక్తిని నశింప చేసుకొనెదరు. ఇదే బాబా షటుమునకు కాని, విగ్రహమునకు కాని కర్పూర నిరాజనము గావించుటలోని అంతరార్థము.

పుట్టసర్వో కానీ, యితర ప్రదేశములందు కానీ, మంగళహారతి సమయములో పాడే (ఓం జయ జగ దీశ హరే....) గీతికలో నాలుగు చరణములున్నవి. ఈ గీతికలో భగవానుని సంబోధించే అనేక నామము లెంతో అర్థవంతములైనట్టివి.

ఈ గీతము ప్రణవనాదమైన ‘ఓం’ తో ప్రారంభమౌతుంది. ‘ఓం’ భగవంతునియొక్క అన్ని నామముల సారము; ఓం ఇతి ఏకాక్షరం బ్రహ్మ.

“జయ జగ దీ శ హరే” — జగమునంకి యీశుడవైన, ప్రభువువైన ఓ హరి, నీకు జయము గాక అని సంబోధించుచున్నాము. జగమనగా నిరంతరము చలించుతూ, పరివర్తనము చెందుతూ, వృద్ధిక్షయములు పొందునట్టిదని అర్థము. ఈ చరణములో దైవి శక్తులకు విజయము, ఆసురి శక్తులకు అపజయమును గురించి కీర్తించటము జరిగినది.

తరువాత బాబాను భక్తులు ‘స్వామి’ అని సంబోధించుతారు. సర్వేంద్రియములు, బుద్ధి, మనస్సు - అన్నీ, ఆదర్శప్రాయమైన అంగ నిర్మాణములో, అంతర్భూతుడైన స్వామిని సేవించుతూ, వారి ఆదేశముల ప్రకారము ప్రవర్తించుతవి. ఇంకా యీ చరణములో బాబాను భక్తజన సర్వక్షకుడని, పర్తిమహేశ్వరుడని కూడా ప్రస్తుతించుట జరిగినది. పర్తిని బాబా తన ధర్మ చక్రమునకు, ధర్మోద్ధరణకు కేంద్రముగా స్వీకరించినారు. పర్తికి ‘వాంఛనియమైన శరీరమని’ కూడా అర్థము. బాబా మన ప్రతియొక్క శరీరములో ఉపస్థితుడై దానిని స్వాధీనమునందుంచుకొనినట్టి ప్రభువు.

రెండవ చరణములోని ‘శ శి వ ద న’ అనగా చంద్రునివంటి అందమైన మోము కలవాడని అందరికి తెలిసిన అర్థమే. సుప్రభాతములో, ఓం ప్రారంభములో, ఆదిత్యునివలె జగత్తును బాబా ప్రకాశింప చేయుచున్నాడని చెప్పబడినది. దినాంతములో చంద్రునివలె చూచుచున్నాము. చంద్రమా మనసో జాతికి, అనగా చంద్రుడు మనస్సున కధిపతి. చంద్రుని ముఖములో మన మనస్సునే చూచుకొని, ఆ బింబమంత ప్రకాశమానముగా, చల్లగా, నిర్మలముగా మన మనస్సుల నుంచుకొనుటకు ప్రతిజ్ఞ గావించుచున్నాము. సుప్రభాతములో ‘శ్రీమన్’ అని

సంబోధించినట్లుగా, మంగళ హారతిలో 'శ్రీకర' అని సంబోధించటం జరిగినది. అనగా, శాంతి సౌఖ్యములకు నిలయమే కాకుండా, మానవాళి సుఖ శాంతి లకారకు వీటిని సృజించి మనకు ప్రసాదించినారని అర్థము.

బాబా సర్వ ప్రాణపతి. ఆశీత కల్పలత కూడా. సర్వేంద్రియములు, మనస్సు, బుద్ధి, బివి అన్నీ శ్రీవారి అనుగ్రహము ద్వారానే తమ కోరిక అన్నింటినీ నెరవేర్చుకొనగలుగుచున్నవి; ఇది వారి మహిమకు ప్రతిబింబము.

ఈ గీతముతో బాబా ఆపద్వాంఛవృత్తుగా కూడా, కృతజ్ఞతా పూర్వకముగా, కీర్తించబడినాడు; ఆపద లందున్న వారందరికి బాబా శరణ్యము. జది చాలా ఉచితమైన లక్షణమని, మనస్సు నిద్రించునప్పుడు కూడా, నాటునట్లు చెప్పవలెను. గాఢనిద్రలో మనలను, మన పరిసరములను మనము మైమరచి ఉన్న స్థితిలో, మనకెటువంటి కీడు కలుగకుండా కాచి రక్షించు పరమాత్మ బాబా ఒక్కడే కదా. నిద్ర అవిద్య లేక గాఢమైన అజ్ఞానదశ. మనము శరణన్నంతనే, బాబా మనల నీ అజ్ఞానమునుండి కాపాడుచున్నాడు.

మూడవ పాదములో, బాబాను 'మాత, పిత, గురు, దైవము, అనే కాక, 'మరి అంతయు నీవే' అని సంబోధించబడినాడు. అంతర్జామిగా, బాబాయే, సర్వ మనోభావముల, అర్థియొక్క, కారణమైనందున తల్లిగా, ఈ భావములన్నింటినీ ఉత్పత్తి చేయగలిగినందున తండ్రిగా, సర్వ ధర్మములు బోధించు గురువుగా, పరమానందమునకు గమ్యమైన దైవముగా, స్తుతించబడినాడు.

ఈ చరణములో బాబా 'నాద బ్రహ్మముగా' వర్ణించబడినాడు. శబ్దమునకు అతడే అది, మూలము వారినందే యీ శబ్దము నిర్ణమించినది; వివిధా కారములు తాల్పినది. ఆతడు నాగేంద్ర శయనము; నాగేంద్రమును మహాసర్పమును అనగా కుండలినీ శక్తిని అదుపులో పెట్టినవాడు. ఆతడు జగన్నాథుడు; సర్వ చరాచర స్థావర జంగమాత్మకమైన సృష్టికి అధిపతి.

నాలుగవ పాదములో, బాబా ఓంకార రూపుడైనాడు. ఆతడు ఓజస్విగా పిలువబడినాడు; మూర్తి భవించిన బలతేజములు; ఆ మహా ప్రకాశమే లేకున్న ఏ ప్రాణి కూడా చలించలేదు. 'నాయి మహాదేవ' అని కూడా సంబోధించబడినాడు. అనగా సర్వేంద్రియములకు, మనస్సుకు, బుద్ధికి, పీటవలన పొందిన అనుభవములకు అధిపతియే కాక, వీటిని అతి చమత్కారముగా త్రిప్పగలిగినవాడు అని అర్థము.

చివరకు 'మంగళ హారతి ఆండుకో' అని ప్రార్థించుతాము. ఈ విధముగా ఆ దినములో మనము సంపాదించుకొనిన వాసనలన్నింటినీ భగవానుని పాద పద్మముల పద్ద సమర్పించుకొనుచున్నాము. కర్పూర సువాసనలే యీ వాసనలొక్క పరిమళమును సూచించును. అవి ఉదాత్తమై, నిర్మలముగా ఉండవలెను. వారినండి మనము పొందిన జ్ఞానాగ్నిలో యీ వాసనలన్నీ నిశ్శేషముగా కాల్చివేయబడవలెను.

అంతములో బాబాను 'మంథర గిరిధారి' అని సంబోధించుచున్నాము. దేవాసురులు పాలనముద్రము నమ్మకము కొరకు మధిచుటకు మంథరగిరిని కవ్వముగా స్వీకరించినారు. ఈ కవ్వము సాగరములో దిగిపడిపోకుండా, శ్రీహరి కూర్మ రూపమును ధరించి

తన వీపుమీద ఆ మంథర గిరిని నిలబెట్టినాడు. మన మనస్సే ఆ మంథరగిరి, బుద్ధి కవ్వము. ఎప్పుడైతే యీ కవ్వము యార్జ్యా దేవములకే పంకములో దిగ బడిపోతుందో, అప్పుడు దానికి ఆధారముగా ఉండు నట్లు ప్రార్థించుతాము. అందుచేత, మన మందరము నిండించినప్పటికన్నా, ఎక్కువ పరిజ్ఞానముతో పరి శుద్ధ మనసుతో తెల్లవారి మేల్కొనగలము.

‘మంథరగిరిధారి’ అని యీ సమాసమును రెండవ సారి కొద్ది మార్పుతో పలుకుటలో లోతైన అర్థము న్నది కొన్ని భజనమండలులందు చాలా చక్కని ప్రయోజనముతో యీ మార్పుచేసారు. ‘మంథర గిరి ధారి’ కి బదులు, ‘మంగళ గిరిధారి’ అని శ్రీకృష్ణుని స్తుతించుచున్నారు. ఇంద్రియముల కధినాథుడైన యిందుడు గోకులములో జలప్రళయము సృషించి నప్పుడు, శ్రీకృష్ణుడు గోవర్ధన పర్వతము నెత్తి పట్టి గోపాలురను, గోవులను రక్షించినాడు. ఎంతో వినయ

విధేయతలతో, భక్తి ప్రపత్తులతో, తన అనుగ్రహమునే ఛత్రము నెత్తి వట్టుకొని మన ఉన్నతాశయములను ఇంద్రియములనే వెలువ నశింప చేయకుండ రక్షించు మని బాబాను ప్రార్థించుతాము.

చివరకు బాబాను, నారాయణునిగా, సత్యనారాయణునిగా ముమ్మారు సంబోధించుతాము. భగవాన్ కు వారి తల్లిదండ్రులు పెట్టిన పేరు సత్యనారాయణ సూక్ష్మముగా యోచించితే బాబామే సత్యము. నారాయణ. తరువాత ‘జయ సద్గురు దేవా’ అని పిలుస్తాము.

ఇప్పుడు కర్పూరమంతా హరించునంత వరకు ఆరతి యిచ్చెదము : దానితో ఆ దిన చర్య అంతా పూర్తి అయినది ; ఆ నాటి జయపజయములు, సంవేదనములు, కోరికలు, విధులు, ధర్మములు అన్నీ బాబా దివ్య పాదావందముల వద్ద సమర్పించబడినవి.

ప్రొ. యం. కృష్ణ కుట్టి పినన్.

## న్యాయార్కు నగరములో సాయి యోగము

ఈ మధ్య న్యాయార్కు నగరములో మాడిసన్ అవెన్యూలో బాప్టిస్టు చర్చి సభా భవనములో, ఇంద్రా దేవి, మరికొందరు సాయి యోగమును గురించిన ఉపన్యాసములు, ప్రదర్శనలు ప్రారంభించినప్పుడు,

ఘమారు మూడువందల మంది ఆ సమావేశములో పాల్గొనినారు. అక్కడ చేరినవారిలో నాల్గు రకముల వ్యక్తులున్నారు; సాయిబాబా యొక్క ప్రాశ్నశ్చిమ భక్తులు, ఇంద్రాదేవియొక్క పాశ్చాత్య విద్యా

ద్దులు, యోగమునందాసక్తి కలిగిన పాశ్చాత్యులు, వినోదమును చూచి అనందించ వచ్చిన ప్రాకృశ్చిమ హనులు.

మూలొక పందమంది పాశ్చాత్యులక్కడ చేరినా రంటే, యువకులయొక్క మార్గదర్శకులలో, బాబా ఎటు వంటి ప్రబల శక్తిగా ఉన్నది ద్యోతకమౌతున్నది.

ప్రార్థనా మందిర అధికారులు దానిని చాలా శ్రద్ధగా, అందముగా అలంకరించినారు. నెమలి యొక అందలి వర్ణములను ప్రకటించునట్లుగా వివిధ వర్ణముల విద్యుద్దీపములతో ఆ ప్రాంతము ప్రకాశించినది ఎరుపు, పసుపువచ్చ పుప్ప గుచ్చ ములతో అచ్చటి పటములన్నీ అలంకరించినారు. ప్రణవ రూపమైన 'ఓం' ను, వారంద రెంతో పొందికగా, ఏకస్వరముతో ఉచ్చరించినారు. ఆ ధ్వని అచ్చటి రంగుల కనుగణ్యముగా ఉన్నదా అన్నట్లు న్నది. అక్కడ చేసినవారందరుత్సాహ పూరితులుగా నున్నందున, 15 నిమిషములు మాత్రమే చేయవలె ననకొనిన భజన అరగంటకు పైగా సాగినది.

14 సంవత్సరముల వ్యవధి తరువాత, ఇం దా దేవి న్యూయార్కు నగరమునకు రావట మది మొదటి సారి. రష్యా దేశములో జనించి, భారతీయ తత్వ మును జీర్ణించుకొనిన యీ డెబ్బదియైదు సంవత్సర ముల పృథురాలు ప్రేక్షక హృదయములను తన

వాగ్దోరణితో రంజింపజేసి వశము చేసికొనినది. బాబా లీలలను గురించి ప్రసంగించునప్పు డామె కంఠము, భక్తిరసము రంగరించబడి, రాగరస ప్లావితమైనది. ప్రేక్షకులెంతో ఏకాగ్రతతో, శ్రద్ధతో ఆలకించినారు. ఆమె ప్రసంగము పూర్తి అయిన వెంటనే, యితరులు కూడావెంట వెంటనే వేదిక వద్దకు వచ్చి, బాబాను గురించి తమ తమ అనుభవములకు సంబంధించిన విషయములు చెప్పినారు.

వీరు చెప్పిన విషయములకు, శ్రీ కృష్ణుని లీలలకు ఎంతో సామ్యము కనిపించి నన్ను చకితుని గావించి నది. వీరి ప్రసంగములన్నీ అవతారముయొక్క దైవ త్వమును నిరూపించునట్టి విషయములే. అవతార పురుషుడు తన భక్తులయందు ప్రేమ కలిగి ఉండును కానీ, అదే సమయములో, వారి కోరికలకు, మమకార ములకు, అతీతుడుగా ఉండును.

ఉపన్యాసాంతములో యింద్రాదేవి కొన్ని క్షణము లంతర్ముఖురాలై. ఆలోచనలో నిమగ్నురాలైనది. "బాబాను గురించి చెప్పట సులభమైన కార్యము కాదు; ఏమి చెప్పవలెనో తోచుటలేదు." బాబాను అనన్య చిత్తముతో పూజించు భక్తులైకై ధ్యేయముతో ఉండి, మౌన ధ్యానమునకే ప్రామాఖ్యము నిచ్చెద రని, అన్ని కోరికలకు, మమకారముల బంధనములకు దూరముగా నుండురని గుర్తించ కలిగినాను.

రోజురీ టి. హానో.

## అనన్య విజ్ఞాన శాస్త్రము

అవతార తత్త్వములెప్పుడూ అనూహ్యములు, గోప్యములు, అవేద్యములు. తమ నిజస్వరూపస్వభావ, సత్యములను వివరించుటలో ఎవ్వరూ విషయము కాజాలరని బాబా చెప్పి ఉన్నారు. అయినా, మానవుడు తన అల్ప బుద్ధితో, అవతార మాహాత్మ్యములను, తదితర ఘటనలను విశేషించి, ఏవో కొన్ని, అవి ఎంతలోపభూయిష్టములైనను, నిర్ణయములు చేయకొరతాడు.

ఈ విజ్ఞానశాస్త్ర యుగములో భగవాన్ బాబా ప్రప్రథమ అవతారము. వీరు శాస్త్రీయ దృక్పథముతో కూడిన విచారణను ప్రోత్సహించుచున్నారు అందుకొరకు బాబా ప్రతివారిని “రండి, చూచి పరీక్షించండి, అనుభవించి విశ్వసించండి” అని సలహా ఇచ్చుచున్నారు. ఎందరో ప్రఖ్యాత శాస్త్రవేత్తలు వారిని భక్తితో పూజించుచున్నారనుటలో అతిశయము లేదు. బాబా వారియొక్క పరిశోధనలను ఆవిష్కరణలను ప్రోత్సహించుచున్నారు. ఈ సాంకేతిక జ్ఞానము, విజ్ఞానము మానవాళికి ఆంపించిన సదుపాయములను బాబా గుర్తించినారు. ఈ సైన్సును పూర్తిగా వినియోగించుకొనుటకు వారు వ్యతిరేకము కాదు. వారు కూడా కళాశాలలు స్థాపించి పరిశోధనలను ప్రోత్సహించుచున్నారు.

కానీ, భగవాన్, శాస్త్ర విద్యను ఆధ్యాత్మిక విద్య అధిగమించుచున్నదని, ఆ విధముగా అధిగమించినవారే భగవంతుని అభివ్యక్తము గావించుకొనగలరని

స్థిరముగా ప్రకటించుచున్నారు. శాస్త్ర విద్య ‘ఎట్లు?’ అని మాత్రమే ప్రశ్నించుచున్నది; ఆత్మవిద్య ‘ఎందుకు? ఎవరిని? ఎందునిమిత్రము?’ అని కూడా ప్రశ్నించుతుంది.

ఈ నాటి శాస్త్రవేత్త లందించు దర్శకత్వముకన్న ఉన్నతమైన, ఉదాత్తమైన దర్శకత్వము మానవున కవసరమని బాబా చెప్పుచున్నారు. ప్రజల మన్ననలను, గౌరవమును పొందినట్టి సర్వజ్ఞులైన ఆత్మవిద్యావేత్తలు మాత్రమే యీ సవ్యమైన దర్శకత్వము నందించగలరని బాబా చెప్పినారు. బాబా అభిప్రాయములో యీ విజ్ఞానములో మానవత్వము శూన్యము. దీనివలన మానవు డొక రీతిగా శూన్యభావమును, ఒంటరితనమును, నిరాశా నిస్పృహలను మాత్రమే పొందుచున్నాడు. ఈ విజ్ఞానమొక ప్రణమమంటిది; ద్వేషమును యుద్ధమును పురికొల్పుచున్నది. పరస్పర విరాళమునకు మారణాయుధములను సరఫరా చేయుచున్నది.

భారతదేశమునకు కూడా యీ వెర్రి తలకెక్కినది; అత్యంత ధనికవాద పరమైన యీ శాస్త్ర విజ్ఞానమును భారతదేశము కూడా అంగీకరించినది. నేడీ విజ్ఞానశాస్త్రమతి విస్తృతముగా వ్యాపించి సర్వమును కబళించి వేయుచున్నది. అనేక శతాబ్దములుగా, నిర్మల నిరాదంబర జీవితము, ఉన్నతదర్శములు భారతదేశమున రిండినప్పటికీ, కాల పరిస్థితులకు తల వంచి నేడీ

సుడిగుండములో తగులుకొనినది. శాస్త్ర విజ్ఞానమునే బ్రహ్మరాక్షసి స్పృష్టించుచున్న కీడు ప్రతిదేశమునకు తెలిసినప్పటికి, దానిని నేటివరకు, భౌతిక సుఖముల కొరకు తప్ప, నైతిక ఆధ్యాత్మిక పథములో మానవుని ఉన్నతికొరకు, ఉపయోగించలేదు.

భగవాన్ బాబా ఒక్కరే దానిని పరిష్కరించ గలిగినవారు; ఇందుకొరకే, విశ్రుంఖలముగా విహరించే యీ విజ్ఞాన శాస్త్ర శృంఖలములతోనుండి మానవుని రక్షించి కాపాడుటకొరకే, బాబా అవతరించినది; “ఆత్మవిద్య ప్రతివాని జన్మచాక్కు; దానిని ప్రతి మానవుడు తెలిసికొనవలసి ఉన్నది; దీనిని ప్రాణ ప్రదాతగా భావించవలెను. దీనిని సంపాదించుకొని స్వీయోన్నతికి ఉపయోగించుకొనవలెను,” ఈ అనన్య శాస్త్రమును - ఆత్మజ్ఞానమును - యోగులైనవా రెన్నడో శోధించి స్థాపించి ఉన్నారు. ఈ అనితర ఆధ్యాత్మిక శాస్త్రమునంద పేక్ష కలిగినవారు, దీని నభ్యసించుట కొరకు నియమ నిబంధనలను కూడా ఆనాడే ఏర్పరచినారు. ఈ అనన్య విజ్ఞానమును నేర్వక, దానినుండి లాభమును పొందకుండుట ఎంతో నష్టదాయకము. ఈ యోగిపుంగవుల కృషిఫలితముగా, భారతదేశ మతి ప్రాచీన కాలమునుండి మానవ లోకమునకే గురు స్థానము నలంకరించినది. ఈ నాటికి, ఎన్ని అవరోధముల డు వచ్చినా, అమెరికా కి ఉన్నది. బాబా అందించు ఒక చిన్న జ్ఞానాగ్ని కణము చాలు. ఉజ్వల దావానలముగా ప్రజ్వలిల్లి చేయుటక. తిరిగి భారత దేశము ఈ అవతార పురుషుని ఆచార్యత్వముతో ఆ ఉన్నత స్థానము నందికొనగలదు. ప్రాచీన రాజస్థానలందు మన ఆధ్యాత్మిక గురు పుంగవులు పొందిన వృత్తాంత మర్యాదలు, వారి వాణికి ఉన్న అధికారము, తిరిగి మరొక సారి పొందగలరు.

ప్రాచీన కాలములో సన్యాసులు, గురువులు, రాజులకు రాజధర్మమును తెలిపి ఆచరించుట చేసినారు. ఆ నాటి రాజులు కూడా వీరిని సంపదించి వీరి సలహాలను పాటించినారు. భారతదేశము తిరిగి సుఖ శాంతిలో వర్ధిల్లవలెనన్న, యీ ఆత్మవిద్యా భాస్కరుల సలహాలను రాజకీయ వేత్తలు, విజ్ఞాన వేత్తలు పాటించవలసి ఉన్నది.

భగవాన్ తన అనంతానుగ్రహమును ప్రసరింప చేసి, సత్యసాయి నమితులు, చాటి అడవింద శాఖలు స్థాపించుటలో ఆధ్యాత్మిక పునరుజ్జీవమునకు పునాదులు వేసినారు. ఈ సేవాసంస్థలతో సంబంధమున్న ప్రతివారు, మనసా వాచా కర్మణా, వినయ విధేయులైన సాధకులుగా పరివర్తనము చెంది, తమ దోషములు దిద్దుకొనుచు, భగవాన్ సూక్ష్మములలో వారి ధర్మకార్య నిర్వహణలో ఉపకరించు పరికరముగా తయారగుచున్నారు.

ఈ అవతార మాధునిక కాలమున కత్యంత ఉపయోగకరమైనది. అందువేత ప్రపంచముక చిన్న నివేశనముగా తయారైనట్లు గుర్తించి, ప్రపంచవ్యాప్తముగా ఆధ్యాత్మిక ప్రచారమునకు బాబా పూనుకొనినాడు.

ఎంతో వేగముగా, తూర్పు వ్యాపించుచున్న యీ పాశ్చాత్య సాంకేతిక సంస్కృతియొక్క మేడి పండు గుణములు బాబాకు తెలుసు. ద్వైత స్థితిలో భయభీతులై ఉన్న ప్రజలు, అతి త్వరలో ఏదో ఒక విధముగా ఫలితమును పొందవలెనని అనేక సిద్ధాంతముల నాశముచుచున్నారని కూడా వారికి తెలుసు. ఈ సిద్ధాంతములు గమ్యమునకు దగ్గర దారులని చాటుకొనుచున్నవి. పిన్నవారినుండి పెద్దవారివఱకు హిప్పితత్వము, ముత్తు పదార్థములు, తదితర ప్రచారక

విధానములకు సిద్ధమగుచున్నారు. ఇవి జీవితము లోని కఠిన సత్యములను మరచునట్లు చేయుటచేత, ప్రజలు వీటి ప్రబోధములకు లోనగుచున్నారు. దీని ఫలితముగా వీరు తమ బాధ్యతలను విస్మరించుచున్నారు. ఈ నూతన సిద్ధాంతములు, వాదములు తమను నిరాశ నిస్సహాయులలోనికి త్రోసి వేయవలసియై కొత్త బిచ్చగాండ్లు తెలియలేకన్నారు.

కఠినమైనప్పటికీ, భారమైనప్పటికీ, అమిత ఫల ప్రదాయని అయిన ప్రాచీన మార్గమునే బాబా కావలెనని పట్టు పట్టినారు. వాతనియమిత భజనములలో కూర్చొని, ఏ కొన్ని నిమిషములో కన్నులు మూసి కొని దానికి ధ్యానముని పెట్టి పెట్టి సోమరి పోతులుగా, యిష్టము వచ్చినట్లు ప్రవర్తించుట స్వామి ఏ మాత్రము అంగీకరించదు. ఇటువంటి అడ్డుదారులైన వారికి ఏవగింపు, అసంపూర్ణ (part time) భక్తి ధ్యానములైన వారు అసహ్యపడుదురు.

భారత దేశములోని అధ్యాత్మిక బోధకులు, పరదేశీయులు తమ ఆశ్రమములకు వచ్చి, తమ బోధల నాలకించుట గాంచి అల్ప సంతోషులగుచున్నారు. ప్రపంచములో కోట్లాది ప్రజలు అధ్యాత్మికాహారము కొరకు, ఎంతగానో అలమటించుచున్నారని వీరే మాత్రము గుర్తించుట లేదు. ఈ ప్రజలు తమ ఆకలి తీర్చు ఏ ఆహారమునైనా రుచి చూచుటకు, ప్రపంచములో ఏ మూలకైనా పరుగెత్తుటకు సిద్ధముగా ఉన్నారు. ఈ గురువులు పరదేశీయులందు పరిభ్రమించుటలో పొందిన ప్రచారముతో ఆనందించుచున్నారు. వారిని చేరినవారి ఆకలి తీరకుండానే, యీ గురువులు తెరమదగొతున్నారు. రోగి కోరికకు అనుగుణ్యముగా మంచు మార్చినట్లు, ఋషి ప్రోత్సహించుటలను సడలించుటకు బాబా సమ్మతించదు.

భగవాన్ దేశాంతరములకు కూడా వేంచేసి, ధర్మ ప్రబోధము గావించెదరని ఆశించుచున్నాను. దేశాంతరములకు పోవుటకు ముందుగా భారతదేశమును చక్క జరచవలెనని వారనేక సార్లు చెప్పి ఉన్నారు. ధార్మిక పునరుద్ధరణ అనే నూతన శకమునకు మార్గదర్శిగా, భారతదేశమును అధ్యాత్మికముగా పునరుజ్జీవింపజేయ నిశ్చయించినారు.

నేటి వరకు, ఆఫ్రికాఖండములోని ఉగాండా దేశమునకు, బాబా గావించిన ఒకే ఒక పర్యటనను గురించి తరచు ఆశ్చర్యము చెందుతుంటాను. భగవాన్ దీనిలైన మానవుల వద్దకు వెళ్లుట మనకు తెలుసు, ఉగాండా భారతీయుల మధ్య తిరుగుచున్నప్పడు, వారు అధ్యతన కాలములో ఎన్నో యజ్ఞములకు లోను కావలసి ఉన్నదని బాబాకు తెలుసు. అందుచేత వారిలో ప్రేమ, సహనముల సందేశము ప్రసారము చేసినారు. ఆఫ్రికా వాసులు కూడా బాబా బిడ్డలే; వారు కూడా బాబా ఆశీస్సులు కోరినవారే. అక్కడ భారతీయులు, ఆఫ్రికా నుండి చాలా క్లిష్ట పరిస్థితులలో ఉన్నట్లు బాబాకు తెలుసు. ఈ వ్యవహారమంతా, ఆఫ్రికాఖండ నూతన పరిణామమున కవసరమని, అది ఒక ఉపయోగకరమైన అనుభవముగా భావించి ఉండవచ్చును.

అల్ప కృషిలో, అధిక ఫలితము నతి త్వరలో పొందవలెనను ఆధునిక వెర్రి ఆలోచనకు బాబా వ్యతిరేకము. వారు నూతన మతమును కానీ సిద్ధాంతమును కానీ బోధించ రాలేదు అన్ని మతములు, జ్ఞానము, ప్రశాంతి అనే పర్యత శిఖరమును చేర్చుటకు వివిధ మార్గములను వారంగీకరించినారు. అన్ని మతములకు మూల సూత్రములైన సత్య ధర్మశాంతి ప్రేమలనే తిరిగి వారు బోధించుచున్నారు. వీరిన్నింటికన్న



మిన్నగా ప్రేమాచరణను గురించి నొక్కిచెప్పమన్నాడు. “ప్రేమయే భగవంతుడు. ప్రేమలో జీవించుము” అని బోధించుచున్నాడు. ప్రేమభావ మొక్కటి, మానవుని సత్వశీలుడని. సాధకుడని, భక్తుడని, అధ్యాత్మిక జీవనము గడుపువాడని, వర్గీకరించుచున్నది. “మీరు అహంభావముయొక్క బుద్ధిలు; వెంటనే, జాగ్రత్తగా, అందుండి విముక్తులు కావలెను. కాకి, మీలో అధిక సంఖ్యాకులు నా నుండి విముక్తికి మార్గమును తెలిసికొనుట లేదు! అల్పమైన కోరికకేనే తీర్పుకొన వచ్చుచున్నారు. చాలా కొద్దిమంది మాత్రమే నేను దేనిని ప్రసాదించుట కవతరించితిరి, దానిని కోరుతున్నారు, అదే మోక్షము, ముక్తి. ముక్తి కోరే ఆ కొద్ది మందిలో, అత్యల్ప సంఖ్యాకులే సాధన మార్గమును చిత్తశుద్ధితో అనుసరించుచున్నారు. వీరిగో కూడా అతి సూక్ష్మ సంఖ్యాకులు నెగ్గగలుగుచు చున్నారు” అని బాబా చెప్పినారు.

నేటి ప్రపంచములోని శీలసంపదలందు కనపించు క్లిష్ట స్థితిని బాబాయొక్క అనుగ్రహమొక్కటే పరిష్కరముగా సవరించగలదు, ఇది ప్రపంచ మానవులలో పరివర్తనము కొనిరాగలదు. ప్రపంచమునందొప్పు మూలలనుండి అనేక స్వభావములు కలిగిన వారి, పరమార్థము కొరకు, సలహా సంపదించుట కొరకు బాబా నాశ్రయించుచున్నారు. ఈ వచ్చినవారిలో, భగవంతునియందు విశ్వాసము లేనివారి నుండి, ఉన్నత స్థితికి చెందిన సాధకుల వరకున్నారు.

వీరందరు తన బిడ్డలే కావున, భగవాన్ ప్రేమతో అందరిని పిలిచి ఆదరించుతున్నారు. పాపులందెంతో కనికరము కలిగి ఉన్నారు, దుఃఖితులనోదారుచున్నారు. సందేహమునకులను చేయుతనిచ్చి ప్రకాశములోనికి గొనిపోవుచున్నారు.

ఎటువంటి వాడైననూ, ఏ స్థితియందున్ననూ, బాబా దివ్య ప్రేమ వానిని స్పృశించుతుంది. ఈ స్పృశతో ప్రతివాడు తన ఆధ్యాత్మిక స్థితిని, తన గమ్యమును కొంతవరకు గ్రహించి కలుగుచున్నాడు. తనయందెన్నో లోపములున్నప్పటికి బాబా ఆదరించి నందుకు ప్రతివాడెంతగానో ఆనందించుతాడు; అతనిలోని అలసత్వము తొలగిపోతుంది; అతని అహంభావము నశించుచోతుంది. ఎన్నడూ లేని రీతిగా, అతనిలో ఒక కడలిక పుట్టి అత్యున్నత ప్రకాశము కొరకు ప్రయత్నము చేయించుతుంది.

“భారతదేశము యోగభూమి, త్యాగభూమి, మానవ విశ్వాసుసందాయక శ్రేణులు. అత్యజ్ఞానమునకు సహజమైన నిలయం,” అని బాబా చెప్పినారు. తిరిగి భారతదేశ మా ఉన్నత స్థితినిందుకొని మానవాళిని మోక్షదామములోనికి తీసుకొని వెళ్లి, శక్తిని పొందవలెను.

ఈ పరమార్థము స్థితి తప్పక సిద్ధించునని బాబా సంకల్పించినారు; కాన అది తప్పక సిద్ధిని తీరుతుంది.

డా॥ దేశరాజ్ ధైర్యం

## దయామయి జనని

ఎన్నిసార్లో మృత్యువును కౌగలించుకొనినాను; ఎన్నిసార్లో తల్లి గర్భమునుండి వెలుపడినాను; ఎన్నిసార్లో నిద్రపోయినాను, మేల్కొనినాను. చివరకు, ఓ దయామయిడవైన ప్రభూ, నా కన్నులు స్పృశించి నావు. నా హృదయము నీవు ఏతించిన ప్రదేశములోనికి వికసించినది.

నన్నులేచి నీవెంట రానిమ్ము; నీ ప్రేమ నన్ను విమోహితునిగావించి ఓడించినది. నీ దివ్య సౌందర్యము విలోకించుతూ, నీ మధురవాణి నాలకించుతూ, నీ వునికిమొక్క సురభిశత్యమును పీల్చుతూ, నా నిజ జీవితమును ప్రారంభించ వాంఛించుచున్నాను.

ఈవిధముగా ప్రార్థించగా, మందహాసముతో బాబా, “నీవు రేపిన దమ్ములో నీవు ఉక్కిరిబిక్కిరి అగుచున్నావు! నీకు నీవుగా విధించుకొనిన బంధము నీది. శరీరతత్వములో పూర్తిగా మునిగి, మానవ సంబంధములతో భారమైనావు. నీ యింటిని నీవొక వంతెనమీద నిర్మించుకొనినావు! నీవు పయనించుచున్న యాత్మికడవని గుర్తుంచుకో” అని చెప్పినారు

“నీకొరకు నీప్రపంచ కర్తవ్యము త్యాగము! నీ ప్రణాళికలన్నింటిని, వాటిలో అతిముఖ్యవాటితోసహా విసర్జించు. నీ అభిమాన సిద్ధాంతములను, నీకు ప్రేయమైన సిద్ధాంతములను, చిందరవందరగా నీ మస్తిష్కములో నింపికొనిన వివిధములైన విషయ జ్ఞాన

మును, అన్నిటికన్న మిక్కిలి భావించి సేకరించిన భావములు, కీర్తి, ప్రతిష్ఠ, పాండిత్యము, అంతస్తులకై ఆరాటము విసర్జించు. ఇవి అన్నీ దైహికములు, లౌకికములు. ఆత్మసాక్షాత్కారము పొందిన తరువాత యీ లౌకిక ప్రపంచములో ప్రవేశించు; నీకప్పుడేది అంతా ఆత్మయొక్క నాటకమని తెలిసికొనగలవు”

“నీఆత్మకు దూరముగా, అటునిటు పరుగులెత్తితివి, ఎండమావులలో నీరు కోరితివి; కానీ సంఘర్షణలు దుఃఖము, బాధను మాత్రమే పొందితివి ఈ మృగత్వం నెవ్వరు సృష్టించారు? ఈ ప్రశ్న నీ వంకిల మనస్సునకు తట్టలేదు. ఒక భ్రాంతి మరొక భ్రాంతిని వెబడించినది. ఒక తాత్కాలిక ఫలితము మరొకదానిని అనుసరించినది ఈవిధముగా దినములు ఆగకుండా గడచిపోయినవి. ఇప్పుడో భీతితో చికాకతో విశ్రాంతికాని శాంతికాని ఎరుగక, తీవ్ర ఆవేదనతో సహాయముకొరకు అంగరారుచున్నావు.”

అలోచించుటకూడా వదలుమని బాబా చెప్పినారు: “అలోచన నీ నిజతత్వమునకు పరాయిది. బుద్ధి, స్థాయిలో అలోచన నిరర్థకము. కారణము, నీవు అలోచించిన సిద్ధాంతములు, అనుసరించిన వేదాంతము, ఎంత ప్రతిభతో నిర్మించినవైనప్పటికి, అవి కొద్ది కాలమే నిన్ను సంతోషపరచగలవు; చివరకవి ఒక దానినొకటి ఖండించుకొని, అన్నీ నశించుతవి.

అన్నేపించు కానీ వాటిలో చిక్కుకొనకద్దు. నీవు తేనె లోకానీ, బురదలోకానీ దిగబడిన కాళ్లను శుభ్రపరచు కొనునట్టి యాగవలె నుండవలెను. నీ హృదయమును మలినపరచి, నీ స్వాతంత్ర్యమున కడ్డుతగులు ప్రతి ఆకర్షణ వికర్షణలను తొలగించుకొనుము.

“అంతా నాకు వదలివేయి; సంపూర్ణముగా. నీ కిచ్చిన స్థానముయొక్క విధుల నాచరించుము. గతమును విస్మరించకద్దు; నాక, ఎవరితో నేనున్నానో వారందరికి నీ ప్రేమలోని అత్యధికభాగము పంచి పెట్టుము.

“నిన్ను చూచేవారందరికి నీవు ప్రాపంచిక వ్యవహారములలో ప్రణాళికలలో నిమగ్నుడవై ఉన్నట్లు కనిపించినప్పటికి, నీవు నాయందు నా కార్యములందు నిరంతరము నిమగ్నుడవై ఉన్నట్లు తెలుసుకొనుము. నీవు నా చేతిలోని ఒక ఉపకరణము. యంత్రములను నడుపువాడు యంత్రములన్నింటిని నడుపుచున్న రీతిగా, నేను సర్వమానవులను నడుపుచున్నాను. నేను ప్రతిహృదయమందు నివసించుచున్నాను. నీవు చూచినది చేసినది ఆలోచించినది సర్వము, నీవు కాదు, నేను ! యాత్రకుడే కాక, యాత్రకూడా నేనే ! నీవు నాయందు చేరినావు !” అని బాబా చెప్పినారు.

“ఓ దారితప్పిన ఆత్మలారా, రండి ! మీ కేంద్రములలోనికి ఉపసంహరించుకొనండి ! విశాలాంధకారములో విహరించిన ఓ కిరణములారా !

తిరిగి రండి; సూర్యునిలో లీనముకండి” అని బాబా సంబోధించినారు.

నేనొక కిరణమును, మరొకరిని, తరంగమును, అని బోధించినారు. “ఈవిశ్వమంతా ఒక స్వప్నము వంటిది. స్వప్నములకు నిద్ర కారణము; మాయ అనే నిద్ర పరమాత్మ అయిన ఏకైక సత్యములో యీ స్పృహని కల్పించుచున్నది.” అని చెప్పినారు.

“ఏకైక పరబ్రహ్మములో స్థాపించుకొనుము. నీవు పూర్ణుడవు. నీకు కోరికలు లేవు. నీ అంతర్గత దైవత్వమును సర్వదా జ్ఞప్తియందుంచుకొని ప్రవర్తించుము. ఆత్మదృష్టి అన్ని భౌతికవాంఛలను నశింపజేస్తుంది.” అని బాబా రూఢిగా చెప్పినారు.

ఓ దయామయి జననీ !

నీ నిత్యానందములో మునుకాచి రక్షించు !

నీ తెలివితక్కువ బిడ్డను,

నీ మాటలను పెడచెవినిపెట్టి,

నీనుండి మొగములు తిప్పికొని,

బంధములు విడలించి

మోక్షమును ప్రసాదించు

యుక్తకౌరకు, ఉపకరణములకౌరకు,

బూడిద కప్పలలో, కసపు తోట్లలో

కొట్లాడుకొనుచున్నాడు.

ఓ దయామయి జననీ

వారల కాచి రక్షించు.

యస్ . డి. ఖేరా.

## శ్రీ వారితో సంభాషణ

ప్రశ్న : స్వామి ! ఈ ప్రపంచము నాతో చాలా  
క్రూరముగా ప్రవర్తించుచున్నది....

శ్రీవారు : ఆశ్చర్యమేమి ? అది దాని స్వభావము ;  
జననము జీవితము మరణము అన్నీ  
వ్యర్థము అని నేర్పించుటే దాని పని !  
అవసరములను ప్రపంచము పరంపరగా  
సృష్టించుతుంది ; అవి బలీయముగా  
నున్నప్పుడు మానవుడు వాటిని నెరవే  
ర్చుటకు ప్రయత్నించి....

ప్రశ్న : విఫలుడౌతాడు....

శ్రీవారు : బాహ్య జగత్తులో సాధ్యతను కోరినప్పుడు  
విఫలుడు కాక తప్పదు. సరే ! అయిన  
ఆంతర్యములో సఫలత పొందగలడు.  
ఆంతర్య మెప్పుడూ అతని అందుబాటు  
లోనే ఉంటుంది. బాహ్యరూపములపై  
మమకారమున్నంత వరకూ బాధ తప్పదు ;  
ప్రపంచము క్రూరముగానే కనపించు  
తుంది. అహంకారము నశించి, సుఖ  
దుఃఖములను సమభావముతో చూడ గలి  
గిన, బాధ ఉండదు ; అప్పుడే దానికి  
ఉపశమనము.

ప్రశ్న : అయితే, ప్రపంచము సంగతి ?

శ్రీవారు : ప్రపంచమునుండి బాధను లేక మరి  
దేనినీ అపేక్షించకు, నిన్ను నా వద్దకు  
చేర్చుకొనుటకే నేను బాధను సంత  
ర్పించినాను !

ప్రశ్న : మిమ్ము చేరుటకు, బాధపడితే లతుం  
దా ? నాలో ఎటువంటి లోపములు ఉండ  
కూడదు కదా ?

శ్రీవారు : ఏ లోపములు లేనివాడెవడు ? నేను  
కోరేది పట్టుదల, సాధన, శ్రద్ధ, స్థిరత్వ  
ము ; కాపట్నము లేని జీవితము

ప్రశ్న : అయినప్పటికీ, మహా అయితే, మిమ్ము  
పొందగలను, అనే ఆశ కొంత నాలో  
మొలకెత్తుచున్నది.

శ్రీవారు : ఆశ, నిరాశ రెండూ సాపేక్షములు,  
పరమాత్మ ఈ రెంటికీ అక్షేపము,  
పరమాత్ముని చేరుటకు నీవు ఆశానిరాశల  
కఠిన్మథవు కావలెను ; ఆ తత్వము అన్ని  
మార్గములందూ చలించును ; అయిననూ  
అది అచలము.

ప్రశ్న : అయిన నా కేమి నిర్దేశింతురు ?

శ్రీవారు : నేడు చేయదగిన పనిని నేడు ఒనరించు ;  
రేపటిది రేపు, అది చాలు. ఏ దినమున

కా దినముగా. ఏ క్షణమున కా క్షణము  
గా, గడచిన దానిని స్మృతియందంచు  
కొనక, భవిష్యత్తును గురించి చింతించక,  
నిర్ణయించక....

ప్రశ్న : నిర్ణయించ కూడదా ?

శ్రీవారు : అవును ! నిర్ణయములు బంధన  
ములు ! వాటి వలన, మనస్సు పై,  
క్రియల పై, నీ చర్యల పై ఒత్తిడి  
కలుగును. పుట్టిన పిడ్డ కట్టి నిర్ణయ  
ములు లేవు. ఒత్తిడి లేదు. ఏ నిర్ణయ  
మైనా సరే, దాని నుండి బంధమే. బ్రహ్మ  
మొదలు అందరు, కాము చేసిన నిర్ణయ  
ములకు బానిసలై తమ స్వాతంత్ర్య  
మును, నిజ స్వార్థాన్ని పోగొట్టు  
కొనినారు

ప్రశ్న : అయితే, ఏకాగ్రతను సంపాదించుటకు  
నేను నిర్ణయించినది, తప్పా, స్వామి ?

శ్రీవారు : నాకు తెలుసు, అటు ఇటు పరుగెత్తే నీ  
మనస్సును దేనియందు స్థిరపరచవలెను  
అనే ప్రశ్న నిన్ను బాధించుచున్నది.  
మొదట, ఒక నామము మీద, తరువాత  
ఒక రూపము మీద, నీ శ్రద్ధను స్థిర  
పరచుటకు ప్రయత్నించినావు. కానీ,  
నామరూపములు శాశ్వతములు కావు.  
నామరూపములేమి? ఏదీ శాశ్వతము కాదు.  
ప్రతిదీ మార్పు చెందును. అయితే, ప్రజ్ఞ  
మాత్రము మారదు, నశించదు.

ప్రశ్న : అవును స్వామి ! నామ రూపములపై

ఏకాగ్రతను స్థిరపరచుట కష్ట సాధ్యముగా  
నున్నది.

శ్రీవారు : కారణమేమిటో తెలుసునా ? ధ్యానించుటకు  
నిర్ణయించినప్పుడే, జయము సొంద  
వీలగునా ? అపజయము కలుగునేమో ?  
అనే సంఘర్షణ నీలో మొదలవుతున్నది  
కదా ? ఈ విధముగా ధ్యానించిన మంచి  
దేమో ? ఆ విధముగా ధ్యానించిన త్వరగా  
ఫలితము దొరకునేమో ? అనే విచారణ  
నీలో బలీయమగును, కదా ? ఫలాఫల  
విమర్శ తప్పు ! యచ్చచ్చా లాభసంతు  
ష్టిని పొందవలెను. ఎటువంటి తారతమ్య  
భావాలు గానీ, అనుకూల ప్రతికూల భావా  
లు కానీ, ఏ యొక ఆభిప్రాయము  
కానీ ఉద్దేశ్యము కానీ ఉండరాదు.  
నీకు నీవుగా ఉండవలెను.

ప్రశ్న : అది సాధ్యమా, స్వామి ? తరచుగా  
పరస్పర విరుద్ధమైన విశ్వాసముల మధ్య,  
దోళితుడగుచున్నాను కదా, ప్రభు !

శ్రీవారు : అది అనివార్యము. చంచలత్వము మనస్సు  
యొక్క, ప్రపంచముయొక్క నైజస్వభా  
వము. అయితే, ఎడతెగని ఈ తరంగముల  
పాటు పోటులలో మధ్య వ్రేలాడుటా ?  
లేక, ఈ పెనుతుఫాను కేంద్రమునందున్న  
ప్రవాంతిలో నిశ్చల నిర్మల నిస్వార్థము  
గా ఆనందము ననుభవించుటా ? ఇదిమాన  
వుని ఎదుర్కొనే అన్ని సమస్యలలోని  
పెద్ద సమస్య.

ప్రశ్న : చక్రముయొక్క అంచా ? లేక, దాని  
యరుసా ?

శ్రీవారు : అవును ! ఇరుసు నిశ్చలము ; కానీ, మనస్సు చక్రమందలి ఆకుల వైపు ఆకర్షింపబడి, అందు చేరి, కోరికలనే బురదలో గేరగిర తిరుగుతుంది.

ప్రశ్న : అంటే మనస్సును యించవలెను ! ఆచే కదా, స్వామి ఉద్బోధ ?

శ్రీవారు : మనస్సనేది కోరికల పుట్ట, ఆశల మూట. అది దాని సహజ స్వభావము దానితో జ్యోత్స్వము కలిగించుకొనవద్దు ఒక నిర్ణయము మరొక దానిని. ఒక కోరిక మరొక కోరికను, ప్రతిఘటించి, యాదవులు పరస్పరము నాశము గావించుకొనినట్లుగా సంఘర్షణలు జరిపి, నాటకములాడు సమయమునందు, నీవు దానికి దూరముగా నుండి, సాక్షి వలె జాగ్రత్తగా చూచుచుండవలెను. కేంద్రమందుండి, సమచిత్తముతో....

ప్రశ్న : మీరే కదా, స్వామి, కేంద్రము, ఆకులు, పరిధి, అన్నియు ?

శ్రీవారు : నేనెవ్వరు అనేది నీ కిప్పడనవసరము, నీ వెవడు ? నీ సత్యమేమి ? తెలుసుకొని, వాటిని దృఢపరచుకొనవలెను. అది నీ కర్తవ్యము. మనస్సుయొక్క అత్తగడలకు లోనై ఇష్టపూర్వకముగా బందివి కావద్దు సుమా ! దాని వలలో పడకద్దు. నా మీద ఆధారపడి నట్లయిన, నేనే దారి చూపించగలను. ఈ ద్వంద్వ ప్రపంచము నీకు ఆనందము చేకూర్చును ; దాని వెంట

పరుగెత్త మనస్సు నిన్ను మోసగించునే కానీ రక్షించదు. అయితే, ఒక మాట : నీవు మనస్సు కాదు, దాని కఠితుడవు, అని జ్ఞాపకమందుచుకో ! సంపూర్ణముగా పరిశుద్ధుడు కాలేదని నెనెప్పరినీ దూరము చేయను.

ప్రశ్న : మీ నియమ నిర్బంధనలను, క్రమ శిక్షణను, పాటించలేక పోతున్నాను, స్వామి ; క్షమించవలెను.

శ్రీవారు : నీ మనస్సు నియమ నిబంధనలను కోరుతుంది ; అయితే, వాటిని పాటించుటకు కావలసిన దృఢ సంకల్పము లేదు, కానీ నియమముల భారమును వహించకనే, ప్రేమతోనే ప్రేమసంబధము ప్రేమభావములతోనే శ్రీశుద్ధిని, సంపాదించగలవు ప్రేమ ననుసరించక, నియమముల నాశ్రయించిన, వ్యాకులత తప్పదు. నేనెంత నిశ్చింతగా నున్నానో, గమనించు ! నా జీవిత మార్గమే నా సందేశము ; దాని ననుసరించి తరించు,

ప్రశ్న : నేను ప్రశాంతిని కోరుచున్నాను ; కానీ, దానిని పొందలేక పోతున్నాను. ఇది నా వ్యాకులత. అశాంతి వలన సంభవించు వ్యాకులత !

శ్రీవారు : కాదు, కాదు ! అశాంతివలన కాదు ! అశాంతిని నాక్షిగా, సంసారచక్రము యొక్క కేంద్రములో నిలిచి వీక్షించక, మనస్సులో చేర్చుకుంటున్నావు ! దాని

వలన వ్యాకులత పడుచున్నావు! ఇది సముద్రము పైన అలల స్వభావము వంటిది అని తెలుసుకో! జయము ప్రధానము కాదు; ఆవజయమూ అప్రధానమే! భగవత్సంకల్పము ననుసరించి, కాలము జయావజయము లనే ఒడ్డుల మధ్య ప్రవహించుచునే ఉంటుంది.

ప్రశ్న: ఆ సంకల్పమునకు దూరమై, నేనెంత కాలము బాధ పడలేనో!

శ్రీవారు: ఆ సంకల్పమునందు నీవు కూడ ఒక భాగమే! అందుకనే నీవు ఈ అన్వేషణలో పడినావు; ఈ ఆకలి ఆనుభవించుచున్నావు. భగవంతునియందు లీనమై నిత్యానందమును పొందుటకు ప్రయత్నము చేయచున్నావు. బాహ్య ప్రపంచమందున్న ఆహారములను ఇంద్రియముల ద్వారా అంతఃకరణముల ద్వారా ఆరగించిన, ఈ ఆకలి తీరునని, ఎన్నో తరముల నుండి మీ తరమువారితో సహా విశ్వసించి ఆ మార్గమును చేబట్టినారు. కానీ, ఆకలి బాధ అణగుట లేదు.

ప్రశ్న: స్వామీ! ప్రపంచముతో మేము ఏ రీతిగా వ్యవహరించలేను?

శ్రీవారు: ప్రపంచపు దారిని ప్రపంచమును పోనిమ్ము! దానిని పట్టుకొని వ్రేలాడద్దు! అపేక్ష వద్దు; ఉపేక్ష నభ్యసించు,

మనస్సును ఏ నివాస స్థానమునూ ఉంచ నీయవద్దు! నీవు గృహమును త్యజించి నివాసస్థానమును నిశ్చయించక తిరుగుట

వలన లాభము లేదు! ఎందరో సాధు సన్యాసులు పేరు ప్రశస్తిపల వెంట, అస్తి పాస్తుల వెంట, ద్వేషాసూయల వెంట పరుగిడుచున్నారు, కదా? వారు గృహమును త్యాగము చేసినారు, సరే. అయితే, తమకు కారాగృహములను నిర్మించుకొంటున్నారు! నేను బోధించునది: స్థిర నివాసము లేని మనస్సు.

ప్రశ్న: అయిన, అవి అంతటా పరిభ్రమించుతుంది కదా!

శ్రీవారు: అవును, కాని... అన్నింటికీ సాక్షిగా వుండని. అంతటా అన్నింటిలోనూ భగవంతుడున్నాడు కదా; పరమాత్ముడు కానిది ఏదీ లేదు. సర్వం ఖలిద్దం బ్రహ్మ. నీవు కొన్నిటిని కాదంటున్నావు కాటట్టి, అవి నీ మిసహాయించిన ప్రదేశముపై వత్తడి కలగజేస్తున్నవి. సర్వమూ భగవంతుడే అయిపడాళిని నెవ్వట నుంచి మిసహాయించ గలవు? ని అకాంతి కిదే కారణము: నీవు భగవంతునికి పరిమితి కల్పించుచున్నావు. నీవు కూడా దివ్య డవే గాబట్టి నీ నిజ తత్వము ఆ పరిమితిని నిరాకరించుచున్నది కూడ.

ప్రశ్న: ఒక్కొక్క సారి కాపాడుమని ప్రార్థించతూ మీ సన్నిధికి వచ్చువారి సాధనామార్గములకు నా మార్గములకు గల వ్యత్యాసములను, అంతరములను, గమనించి, చాలా విచార పడుచున్నాను.

శ్రీవారు: ఎందుకు? అది నా సంకల్పమే! అన్ని మార్గములు పడ్తులూ నావే! కొన్ని

సాధకులకు కొన్ని పద్ధతులు ; అందరికీ ఒకే మార్గము అన్వయించదు. ఏదో ఒక మార్గమునవలంబించిన, ఎట్టి వారైన నూ చక్కచేసికొని గురిని చేర్చు వీలున్నది,

ఈ తేనీటి మీద కోరిక—నాకు యెక్కవ బాధ కలిగించుచున్నది, స్వామి.

ఎందుకు ? టీ తాగినంత మాత్రమున, స్వర్గము లభించక పోదు. రక్షాగుణము కలిగినవాడు తేనీరు త్రాగినందున కొంత సేపు కొంత ఉత్సాహము పొందగలిగితే, అతనికి అది వాంఛనీయమే. కానీ. తేనీరే సర్వమని భావించి దానికి దాసుడై దానిని ఆరాధించకూడదు ఇట్టి అలవాట్లను రెండు విధములుగా వదలిపెట్టవచ్చును. మొదటిది : తేనీరు దగ్గరకే పోకుండ, దానిని దూరముగా ఉంచినట్టి జీవనము జరుపుకొనుట. దీనినుంచి తాత్కాలిక విజయము మాత్రమే లభించును. వత్తిడి జటిలమైనప్పుడు అది ప్రకోపించును. రెండవది : క్షణికమైనది, అశాశ్వతమైనది, గుణ భూయిష్టమైనది ఏదీ వాంఛనీయము కాదని గుర్తించిన, దాని కచే సడలిపోవును.

నా చికిత్స లనేక విధములు, అవి వ్యక్తిని బట్టి వ్యక్తియొక్క స్థితి గతులను బట్టి, మారును. భజన, జపము తపము, ధ్యానముల మంత తంత్రములు, సేవ, ప్రేమల, ద్వారా సాధకులు నన్ను చేరకొందురు. ప్రతివాడు నన్ను చేరి తీరుతాడు ; మూర్ఖాంతరము లేదు.

ప్రశ్న : మీ అనుగ్రహము మీదనే ఆధారపడి యున్నాను, స్వామి. దాని కొరకు అర్చి చెంది ఉన్నాను ; ప్రయత్నించుచున్నాను.

శ్రీవారు : ప్రయత్న మక్కరలేదు. అర్చి ఒక్కటే చాల ! నీ సంకల్పములన్నీటిని నా వద్దకు తెండి. వాటిని నేనే సంకల్పించి నాను, దేనిని గురించి విచారించవద్దు. నీ భయభీతులు, అందోళన కలవరములు, అసమర్థతలు, సందేహములు అసూయలు, నీ లోని లోపదోషములు అన్నింటినీ నివేదించు.

ప్రశ్న : స్వామి ! సేవాకైంకర్యములో పాల్గొనుట యెట్ల ? దానికి అంతరంగము ప్రోద్బల మియ్యకుండిన యేమి చేయవలెను ?

శ్రీవారు : సేవను అనేక మార్గములందు చేయుటకు వీలున్నది. సేవాకర్మలలో పాల్గొనక, మీ ప్రశాంత జీవితముతోనే, నిశ్చల భావముతోనే, అందరికీ ఉదాహరణముగా ఉండి ప్రోత్సాహము నందించిన, అదే పెద్ద సేవ ! ప్రతివాడు ప్రతిదీ చేయవలెననే నియమము లేదు. పాశ్చాత్యులు కర్మనిరతులు, గాబట్టి, నీవు అదే అభిప్రాయమును ఆదరించుచున్నావు. విచారించకు, ప్రశాంతిలో మనోబుద్ధులను ఇంద్రియములను స్థిరపరచి ఆనందమునందు కొనువారు తక్కువ ! ఆ విధముగానే భగవంతుడు సంకల్పించినాడు. లేకున్న, జగత్తెల్ల జరుగును ? ఉదాసీనముగా ఏకాంత మనోభావము లోనే విహరించు, అయితే, నాతో



ఏకాంతము ! నా వలననే నీవు  
నీవుగా ఉన్నావు. ప్రతివాడు తాను  
యెక్కడనుంచి వచ్చినాడు, యెవరి వలన  
వచ్చినాడు, దేని కొరకు వచ్చినాడు,  
యెక్కడకు పోవుచున్నాడు, తన గమ్య  
మేమి, అని గుర్తించుకోవలెను.

ప్రశ్న : నేనెంక చాలా నేర్చుకొనవలసి యున్నది,  
స్వామి,

శ్రీవారు : నాపద్ధ నేర్చుకొన గోరుచున్నావు. కాన  
దైహిక తాకిక అవసరములందే శ్రద్ధ  
కలిగి యున్నట్లయిన, కాలము వృధా  
పడుగెత్తిపోతుంది. మిమ్ములను నేను  
అ నేక స్థితులలో ఉంచిననూ ప్రతి

స్థితిలోను నాయందే శాంతి సమా  
ధానములను పొందునట్లు గావించుతాను.  
నేర్చుకొనవలసినదంతా నేను నేర్చుతాను.

ప్రశ్న : స్వామి ! మీరు తమ సంవారము  
చేయుచూ ఒక నివాసమందుండరు కదా ?

శ్రీవారు : ఎందుకు ? నన్ను కోరినప్పుడు నేను నీ  
దగ్గరనేవుంటాను. నేను ఈ నామరూపములే  
అని తలంచి ఈ దేహమే అని నమ్మితివా?  
నేను సర్వాంతర్యామిని, నేను లేని స్థలము  
లేదు ; నాకు తెలియనిది ఏదీ లేదు. నా  
సత్య స్వరూపమును కొంతైనా నీకు విశద  
పరచుటకే నేను, నీకు ప్రత్యక్షముగా  
నుండక, పరోక్షముగా ఎక్కడికో వెళ్లినట్లు  
నటించుచున్నాను, అంతే.

న్యాయార్థ భక్తు డొక సేతో శ్రీవారి సంభాషణ.

ఈశుడాతడు చూడ సర్వేశుడతడే;  
జగములెల్లను బోవెడి శక్తియతడె,  
గమ్యమును చూపు దర్శకాగ్రణి యతండె  
ప్రాణులెల్లను కాపాడు ప్రభువెయతడు  
నిత్యుడాతడు మరి సత్య నిరతుడతడె,  
ఆర్తులను కాచి రక్షించు సాయయతడె,  
రూపనామముల కళిత రూపుడతడె  
పర్తివాసుండు సర్వ భూతాంతరాత్మ.

## స త్య స్య స త్యం

ప్రశాంతినిలయములోని వాతావరణము మిక్కిట ముగా దైవచింతనతో నిండి ఉన్నట్టిది. ఆక్కడ జరిగే అనేక సంఘటనలు యాదృచ్ఛికముగా కనిపించినా వాస్తవములో బాబా 'లీలలే' ! దృశ్య పదార్థములకు సంబంధించిన మహిమలు మనుష్యులను అధికముగా ఆకర్షించుతవి. కానీ, ఆధ్యాత్మిక దృష్టితో చూడ గలిగినా, ఆధ్యాత్మిక భావముతో వినగలిగినా, ఆధ్యాత్మికావగాహన పొందిన వారా క్షేత్రములో ఎన్నో మహిమలను అనుభవించగలరు. అటువంటిది ఒకటి నేననుభవించినాను.

1973 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 9 వ తేది ఉదయము సుమారుకే వేయిమంది కేరళ భక్తులు ప్రశాంతి నిలయములో ఓణం పండుగను జరుపుకొని అనందించి నారు. ఆ సందర్భములో స్వామి భక్తుల నానందింప చేయుటకు గావించిన ప్రసంగములో, ప్రతి మానవుని లో దానవత్వ మానవత్వ దైవత్వ లక్షణములున్నవని, పారమార్థిక ఉన్నతి కొరకు దైవత్వ లక్షణములయిన అహింస, దయ, శాంతి, ప్రేమలను కలిగి ఉండవలెనని, అందుకొరకు మానవునియందు సత్ చిత్త అనంది లక్షణములు సహజముగానే ఉన్నవని, చెప్పినారు.

కానీ, ఈ లక్షణములున్నవని తెలిసికొనిన తరువాత, వాటినేవిధముగా ప్రత్యక్షము గాంచుకొనవలెను ? సత్యస్య సత్యం ; సత్యము ద్వారనే సత్య

మును తెలుసుకొనవలెనని, చూడవలెనని, అనుభవము లోనికి తెచ్చుకొనవలెనని, స్వామి చెప్పినారు,

“మీ కొక చిన్న ఉదాహరణ యిస్తాను ; చంద్రుని చూడగలందులకు మీకు కోవ్వొత్తి దీపములు కానీ లాంతరు కానీ, పెటోముక్కు లైటు కానీ అవసరము లేదు కదా ! చంద్రుని నుండి ప్రసరించిన కిరణముల కాంతితోనే చంద్రుని చూడవలసి ఉన్నది,” అని బాబా చెప్పినారు. అ తరువాత ఆ నాటి ముఖ్య విషయము, బలి చక్రవర్తి కథను చెప్పి, ఏ విధముగా భగవంతు డాతని జీవితమును పరిసమాప్తి గావించినది, దానినుండి మనము నేర్చుకొనవలసిన నీతిని గురించి బోధించినారు.

ఆ సమయమున, బాబా చెప్పిన ‘సత్యస్య సత్యం’ నా మనస్సులో గాఢముగా ముద్రవేసినది ; దానిని గురించే నేను మనస్సులో ఆలోచింప సాగినాను. అప్పుడే దాని మహిమను అర్థము చేసుకొను విలు సంభవించినది.

ఆ సాయంకాలము, ప్రశాంతినిలయ ప్రాంగణ మందున్న యిసుకలో భక్తులనేకులు కూర్చొని, స్వామి బయటకు వచ్చినప్పుడు వారి దర్శనము చేసుకొనుటకు గాను ప్రశాంతముగా వేచి ఉన్నాము. నేను కూడా వారితో కూర్చొనినాను. వారితో ఒక యువకుడు దీక్షతో ఒక పుస్తకము చదువుచున్నాడు. అది చూచి ఒక వృద్ధుడు వానితో, “బాబా దర్శనముతో నీ

చదువంతా పూర్తి అవుతుంది లే" అని చెప్పగా విని నాను ఆతడూ మాటలు మరారి భావలో పలికినప్పు టికి, అది నాకు సమ్మెట పోటు కలె తగిలినది. దానితో ప్రదక్షిణము పూర్తి అయినది, అవున, చంద్రుని చూచుటక దీపమెందుకు ?

“ ఎంత సత్యము ! ” అని నాలో నేను భావించి నాను. ఆచరించకుండా, ఎంత ముంసి అన్యాయాత్మిక

విషయములను గురించి నిరంతరము చదువుతున్నారు, వింటున్నార, అధ్యయనము గావించుచున్నారు ! ఇవన్నీ కూడా చంద్రుని దీపముతో చూచు ప్రయత్న ముల కంటివి

బాబా దర్శనముతో, పరతత్వమును గురించిన నీ సత్యము సమాప్తి చెంది, ‘ సత్యస్య సత్యములో ’ జీవించుటకు ప్రారంభించెదవు,

దత్ పెళ్లె

## ప రా శ క్తి పం డు గ

దసరా పండుగ ప్రారంభము కాకముందే ప్రశాం టనిలయము ప్రపంచమునం దన్ని మూలలనుండి వచ్చిన వేలాది భక్తులతో నిండిపోయినది. శ్రీ సత్య సాయి సేవాదళ సభ్యులు వచ్చిన వారికి, రానున్న అసంఖ్యాక లైన భక్తులకు సదుపాయముల నేర్పాటు చేయుటలో నిమగ్నులైనారు. అన్ని రాష్ట్రముల నుండి వచ్చిన పీఠంధరు భగవాన్ అనేక అశీస్సులతో తమ తమ కార్యము లతి శ్రద్ధగా, జాగ్రత్తగా చేయ సాగినారు. 15 వ తేదీ రాత్రి 9 గంటలకు ఘమారు 8.10 మంది శ్రీ పురుష స్వయం సేవకులున్న సమావేశములో భగవాన్, వారి వాధ్యతలను గురించి బోధించినారు.

చరాచర ప్రాణికోటి కంఠటికి ఆధారమైన జగ న్మాతయొక్క ఎసరా ఉత్పన్నమును, 16 వ తేదీ ఉద యము ఘమారు 15.00.00 మంది భక్తుల సమక్షములో,

బాబా ప్రారంభించినారు. ప్రభాత ప్రభాకర మృదు కిరణములు ప్రసరించుచుండగా, వేదకఠనము, నాద స్వరము వీనుల విందుగా వినిపించుచుండగా, భగ వాన్ ప్రశాంతి పతాకము నెగరవేసి, అనుడల మీద సురలు పొందిన విజయమునకు, దుర్మార్గము మీద సన్మార్గము పొందు విజయమునకు, అజ్ఞానము మీద జ్ఞానము పొందు విజయమునకు చిహ్నముని ప్రకటించినారు.

ఆ సాయంకాలము శ్రీ సత్యసాయి వైద్యశాల 17 వ వార్షికోత్సవము జరిగినది. యాభై మంది వైద్యులు అనేక ప్రాంతములనుండి యీ ఆశీష భక్తజనుల సేవకారకు వచ్చినారు. ఈ సమావేశమునకు శ్రీ నకులసెన్, మాజీ గోవా గవర్నరుగారు, అధ్యక్షత వహించినారు. వైద్యశాలలో పనిచేయు డా॥ సీతా రామయ్యగారు తమ వార్షిక నివేదికను సమర్పించి

నారు. 'శరీరమార్దవం ఖలు ధర్మ సాధనం', ధర్మ సాధనకు శరీర మవసరము కావున, నవరాత్రులందు ప్రపథమముగా, జగన్మాత పరాశక్తి స్వభావమున కనుగుణ్యముగా యీ వార్షికోత్సవమును జరిపింట్లుగా శ్రీ నీలలసెన్ చెప్పినారు. నింతరము ప్రతి ప్రాణి నుండి ప్రకంపనములు, భావములు, వాటివలన ప్రతి ప్రాణిలో కలుగు చర్య ప్రతిచర్యలను గురించి చెప్పి, యీ సత్యమును గుర్తించుట ఆరోగ్య విషయ ములందు చాలా అవసరమని, భగవాన్ చెప్పినారు.

దశరా పండుగ మూడవ దినమున, ఐదు వేలకు పైగా బీదవారికి, వికలాంగులకు మృష్టాన్నమును పెట్టించి, భగవాన్ స్వయముగా వారందరికీ లడ్డు పంచిపెట్టినారు. ఆ తరువాత వేయిమంది వికలాంగు లకు బా బా స్వయముగా ధోవతులు చీరలు పంచి పెట్టినారు.

దశరా నాలుగవ దినమున మహా పవిత్రమైన వేదపురుష సప్తాహ జ్ఞానయజ్ఞమును ప్రారంభించినారు. అంధప్రదేశ్ ప్రభుత్వ దేవాదాయ ధర్మాదాయ శాఖామంత్రి శ్రీ సూర్యనారాయణ రాజుగారు ప్రారంభోపన్యాసము గావించినారు; ఈ సందర్భము, ఇందులో పాల్గొనువారు, భగవాన్ యొక్క దివ్య సన్నిధి. మహాభారతములోని రాజసూయ యాగ మును జ్ఞప్తికి తెచ్చుచున్నదని చెప్పినారు. దైవ సన్నిధిలో యజ్ఞము గావించు అవకాశము లభించినందుకు, వేదపండితులను వారు అభినందించినారు.

యజ్ఞునగా 'త్యాగము'ని, దేవతల నమంత్రించే మంత్రములయొక్క అంతరార్థమును భగవాన్ విశదపరచినారు. ఆ సాయంకాలము పది నవ త్వరములనాడు భారతీయ సంస్కృతికి, సనాతన ధర్మమును పునరుద్ధరించుటకైగాను ఏర్పాటు గావించిన

చిన ప్రశాంతి విద్వన్మహాసభ వార్షికోత్సవమును జరిపినారు.

తర్క వేదాంత శాస్త్రములలో నిధియైన, యెరుబది సంవత్సరముల వృద్ధుడైన బ్రహ్మశ్రీ ముదిగొండ పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు ప్రారంభోత్సవము గావించినారు. మానవ జీవిత మొక వ్యూహముతో చిక్కుకొని న్నో అనివార్యమైన సంఘర్షణవంటిదని వర్ణించినారు; మానవ మోక్షమునకు వేదములే మార్గమని ప్రకటించినారు. భగవాన్ బాబా యొక్క దివ్య ప్రేమను గురించి దీపిక శ్రీమాలి అనే విద్యార్థి ప్రసంగించి, శ్రీ బాబావారి ప్రేమ సందేశము నాచరణలో పెట్టుటే ఉత్తమ పూజ అని చెప్పినారు.

20 వ తేదీన, ఆ తరువాత దినములలో ఉదయ కాలము, భగవంతుని రాజరాజేశ్వరి భావముగా ఫలిత మంత్ర పఠనమును, ఏకైక పరమాత్మయొక్క అనంత నమరూపములను గురించిన ఆరాధనా శ్లోక ములను శ్రావ్యముగా వాతావరణమంతా పవిత్ర మగునట్లు గావించినారు. సాయంకాలము బ్రహ్మశ్రీ లంకా సీతారామ శాస్త్రి, బ్రహ్మశ్రీ శిష్టాచంద్రమౌళి శాస్త్రిగారలు వేదపురుష యజ్ఞములో క్రమ విధాన మును వివరించినారు. దేవతల నాహ్వానించిన మంత్రములయొక్క వేదాంత లక్షణములను మొదటి వారు వివరించగా, రెండవవారు వాటియొక్క సాంకేతిక ప్రాముఖ్యమును గురించి చెప్పినారు.

21 వ తేదీ సాయంకాలము శ్రీ పిచ్చయ్యశాస్త్రి గారు అద్వైతమును గురించి ప్రసంగించినారు. వారి ఉపన్యాసాంతముతో భగవాన్ సవరత్న హార మొకటి సృష్టించి వారి కంఠము నలంకరించినారు. డా॥ దివాకర్ల వెంకటావధాని ఆది శంకరుల సౌందర్య లహరిని గురించి ప్రసంగించి ప్రేక్షకులను ముగ్ధులను గావించినారు. తరువాత, దర్శన శాస్త్రములలో

అత్తుకు గల పర్యాయ పదములను వివరించి, అత్తు సాక్షాత్కారము కొరకు ఆచరించవలసిన సాధన చతుష్టయమును గురించి భగవాన్ సవివరముగా బోధించినారు.

22 వ తేదీన, డా॥ వి. కె. గోకాకగారు, ఆమె రికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో, హవాయి ద్వీపములో, యింగ్లాండులో, ఒక మాసము కాలము సత్యసాయి కేంద్రము లన్నింటియందు పర్యటించి వచ్చి, వారి అనుభవములను ప్రేక్షకుల కానందము కలుగు నట్లుగా ప్రసంగించినారు. తాను వెళ్లిన ప్రతి ప్రదేశమునకంతకు ముందే భగవాన్ బాబా వెళ్లినట్లు నిదర్శనములను, అనేక శతాబ్దములకు ముందు జీసస్ చేసినట్లుగా, ప్రతి జిజ్ఞాసువుకు వారినందరిని సరి దిద్ది, ఓదార్చి, ప్రబోధించ వచ్చినట్లు తెలిపినట్లుగా చెప్పినారు. ఆ దినమున భగవాన్ పట్టాభిషేకములలో తెలిపిన అధ్యాత్మికాభివృద్ధికి కావలసిన సాధన చతుష్టయములలో రెండవదానిని గురించి వివరించి నారు.

23 వ తేదీన, దుర్గాష్టమినాడు కొవ్వూరు సంస్కృత కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ గారైన శ్రీ దూలిపాళ్ల రామచంద్ర కాస్త్రిగారు భగవాన్ బాబావారి దివ్య తోడలు సరళములై శాశ్వతములైనట్టివని, అవి ఉప నివృత్తి వాహినీవలె నిర్మలములని, నేటి కాలమున కెంతో అవసరమైనవని, భారతీయ ధార్మికభావము లతో నిండి ఉన్నవని చెప్పినారు. ఆ తరువాత శ్రీమద్బలపల్లి సత్యచారాయణ కాస్త్రిగారు (నరసరావు పేట, యన్, యన్, యన్ కళాశాల) శబ్దాభివ్యక్తి మును గురించి, ధ్వని, కాంతి, శక్తి, దైవత్వములయొక్క శ్రేణిములలో దాని ప్రభావమును గురించి ప్రసంగించినారు. ఆ నాడు బాబావారు, ఏ అధ్యయన విషయము కానీ, ఎట్టి విచారణ కానీ, ఎట్టి నిర్ణయము

కానీ, ఎట్టి ధ్యానవిషయము కానీ, నాలుగు ముఖ్య లక్షణములు కలిగి ఉండవలెనని, అవి వాటిలోని విషయము ప్రయోజనము, మార్గము, అధికారము అని చెప్పిరారు. విషయమును గురించిన ప్రాథమిక జ్ఞానము, నిమిత్తమును గురించిన విషయ జ్ఞానము, దానిని సాధించు మార్గమును అనుసరించుటలో దృఢ నిశ్చయము, దానిని సఘర్షముగా నెరవేర్చుకొనుటకు కావలసిన శ్రద్ధ, తెలివి, నేర్పు, శక్తి లేనప్పుడు, ఎవ్వరూ దీనిని అధ్యయనము చేయరాదని చెప్పినారు. శ్రీవారు మానవునియొక్క స్థూల, సూక్ష్మ, కారణ శరీరములను గురించి, వాటి భావమును గురించి వివరించినారు.

ఆ రాత్రి, శ్రీ సత్యసాయి కళాశాల విద్యార్థులు, ఈ పండుగ నిమిత్తము బాబావారు ప్రత్యేకముగా రచించిన పాండవ విజయము అనే నాటికను ప్రదర్శించినారు. ఈ నాటకమునకు వారే సూత్రధారిగా ఉండి, సంభాషణల నెట్లు పలుకవలెనో, పాటల నెట్లు పాడవలెనో భావములనెట్లు ప్రకటించవలెనో నేర్పించినారు. జగన్నాటక సూత్రధారి తన అసంతోష రాగములో యీ చిన్న నాటకము ద్వారా, సుఖదఃఖములు సమభావముతో అనుభవించవలెనని, రెండు దుఃఖముల మధ్య గల కాలమే సుఖమని, తిరిగి మరొక సారి మానవాళికి బోధించినారు. విద్యార్థు లీ నాటికను చక్కగా ప్రదర్శించ, ఇరువది వేల మంది ప్రేక్షకులు, సందర్శనసారముగా ఆనందించి, రోదించి, కోప అనుభావములకు లొనైనారు. తీసి తరువాత శ్రీ సత్యసాయి శ్రీల కళాశాల విద్యార్థినులు, “బిటప్ గార దీపపు సెమ్మెలు” అనే అంగ్లనాటికను, ప్రేమవలన ‘ఎట్టి కఠిన హృదయమునైనా ద్రవించి చేయవచ్చుననే యతివృత్తము గలదానిని, ప్రదర్శించినారు. ఈ రెండు నాటికలకు ముందు

శ్రీ సత్యసాయి కళాశాల విద్యార్థి ఒకడు “శ్రీరాముని కర్తవ్య నిష్ఠ” అనే ఏకపాత్రాభినయము ఆకర్షణీయముగా ప్రదర్శించినాడు.

24 వ తేదీన, జమ్మలమడుక మాధవరామశర్మ గారు, సుప్రసిద్ధ ఆంధ్రకవి జంధ్యాల పాపయ్యశాస్త్రి గారు ప్రసంగించినారు. శ్రీ శర్మ గారు తాను రచించుచున్న ‘సత్యసాయి పురాణము’ లో 16000 శ్లోకములు వ్రాసినానని. భగవాన్ 60 వ జన్మదినోత్సవమునాడీ పురాణమును శ్రీవారి పాద పద్మముల వద్ద సమర్పించుకొనని చెప్పినారు. తరువాత బాబావారు ఆది శబ్దమైన ప్రణవమును గురించి వివరించి, సృష్టికంతకు ప్రణవమే మూలాధారమైనందున, దాని, అనంతశక్తిసాధకునకు చాలా అవసరమని బోధించినారు.

25 వ తేదీ విజయదశమి నాడు యజ్ఞము పరిసమాప్తి గావించబడినది. సరిగా ఉదయము 9 గంటలకు, పండితులు, ఋత్విక్కులు వేదఘోష గావించుచుండగా, యజ్ఞమంటపములోనికి బాబావేంచేసి, యజ్ఞకుండములో పూర్ణాహుతిగా వేయుటకు గాను నడరత్నములు సృష్టించినారు. యజ్ఞకుండము చుట్టూ ఆ వేదపండితులతో కలసి వేదపురుషునిగా భగవాన్ నిలబడి ఉండగా, పవిత్రాగ్నిరేణులు కొన్ని గజముల ఎత్తుగా ఎగయగా చూచి, ఆకృత వేదిన అశేష భక్తాళి నిశ్చేష్టులైనారనిన అత్యయోక్తి కాదు.

తరువాత భగవాన్ షిరిసాయి రజిత విగ్రహమునకు పవిత్రస్నానము గావించి, ఒక యింద్రనీల మణి హారము సృష్టించి, ఆ విగ్రహము కంఠమున కలంకరించినారు. డా॥ భగవంతుల గారు విభూతి పాత్రను పట్టుకొని ఉండగా, తన చేతులను ఒకదాని తరువాత మరొకటి దానిలోనికి తొనిపి, చిలికినట్లు

త్రిప్పి, ఎంతో విభూతిని ఆ విగ్రహము మీద కురిపించినారు. ఆ తరువాత యజ్ఞతీర్థమును, అభిషేక జలమును కుశకాషముతో అక్కడ చేరిన 20000 మంది భక్తులకు పైన, భక్తశేణుల మధ్య మెల్లగా నడచుచూ, చల్లినారు.

ఆ సాయంకాలము, భగవాన్ సందేశము. ధర్మ కార్యములకు సంబంధించిన విషయములపై అన్ని రాష్ట్రములలో జరిపిన పోటీలలో గెలుపొందిన విద్యార్థులకు బాబా బహుమతులు పంచిపెట్టినారు. 15000 ల మందికి పైగా విద్యార్థులు యీ పోటీలో పాల్గొనినారు. విజయలైనవారిని ప్రశాంతినిలయములో పవిత్ర విజయదశమి నాడు భగవాన్ ఆశీస్సుల కొరకు ఆహ్వానించబడినారు. తరువాత బాబావారు ఆరుగురు కవులను తమ రచనలు చదువుట కాహ్వానించినారు.

బ్రహ్మశ్రీ బి. తిరుమలాచార్యులవారు సంస్కృతములో, శ్రీ యన్ కస్తూరిగారు తెలుగులో, డా॥ చతుర్వేదుల నరసింహశాస్త్రి (అమరేంద్ర) తెలుగు, ఇంగ్లీషులో, శ్రీ జంధ్యాల పాపయ్యశాస్త్రిగారు తెలుగులో, శ్రీదీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు తెలుగులో, శ్రీ జమ్మలమడుక మాధవరామశర్మగారు సంస్కృతము, తెలుగులో తమ రచనలను చదివి వినిపించినారు. భగవాన్ తమ ప్రసంగములో సమచిత్తమును, సమత్వమును వృద్ధిపరచుకొనుమని గట్టిగా బోధించినారు.

తరువాత రాత్రి ‘పూతనా మోక్షము’ అనే కథ కళి నృత్యము జరిగినది. శ్రీ ఎ. వి. సుబ్బారావు పార్థివారిచే గయోపాఖ్యానము నాటకములో ఒక రంగము ప్రదర్శించబడినది.

26 వ తేదీ రాత్రి భగవాన్ రజితాంబరధారియై వెండి తూగుటుయ్యలలో ఆసీనులై భక్తజనులకమితా

నందము గావించిరి. శ్రీవారి మండహాస నుండర వదనమును దర్శించి అందరి హృదయములు ప్రవృత్తులైనవి ఆ సమయమున హైదరాబాద్ భారత్ ఎలక్ట్రికల్స్ వారు 'కుశలవ' బుర్రకథను చక్కగా అభినయముతో పాడినారు.

ఈ మహా భక్తసముదాయమును, గౌహతి, చీరాల ధర్మవరము, ఎర్నాకులం, తిరుమారు బాలవికాస బాలబాలికలు, ఆయా దినములలో, తమ అభినయ ములతో అలరించినారు చీరాల బాలవికాస కేంద్ర మునకు చెందిన ఏడు సంవత్సరముల బాలిక మనోజుముగా స్ఫుటముగా అంగభాషతో బాబాను గురించి ప్రసంగించి ప్రేక్షకుల నందరిని ఆనంద ములో ముంచువేసినది. బృందావనములోని శ్రీ సత్య సాయి కళాశాల విద్యార్థులు దీపక శ్రీమాలి, కమల్ సహని, రవికమార్ అంగములో, విజయశర్మ హిందీలో భగవాన్ బాబావారి దివ్య సంచేశమును

గురించి ప్రసంగించినారు. వారి ప్రసంగములు క్లుప్తముగా, ప్రస్ఫుటముగా, ఉండుటే కాక, నిజాయితీతో తాణికి లాకినవి. శ్రీరామకృష్ణ భక్తి కీర్తనలు మనోహరముగా ఆలపించినారు. డా॥ కబితారాయి పార్థివారు, పల్లెదాల వద్దతిలో 'శ్రీ సత్యసాయి పుంతి' అనే మకుటముతో పాడిన పాటలు అందరిని ఆకర్షించినవి శ్రీ జనరాజ్ పార్థివారి సంగీతము అందరి మన్ననలందుకొనెనది. కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల భాగవత భక్త సమాజమువారు వారి కథా కాలక్షేపము, తరంగ కాలక్షేపము గావించినారు.

27 వ తేది భగవాన్, శ్రీ బాల, పురుష, వృద్ధుల కందరికి విభూతి ప్రసాదమును స్వయముగా అందించిన ముస్కరింప కవకాశమిచ్చినారు.

ఈ దసరా మహోత్సవములను తెలకించి యుచున్నది వేలకు మించిన భక్తులు, తాము పొందిన ఆనంద హర్షముల నెన్నటికిని మరుచజాలరు.

నందపాడుకుడు.

జాతిమనుగడ కొరకు చక్కని పంటను పండించే చేలలో పెరిగే లేత మొక్కలవంటివారు పసిబిడ్డలు. ఈ పసిబిడ్డలు జాతి భవిష్యత్ మొక్క పునాదులకు మూల స్తంభములంటివారు; గోధు తరమువారికి ఆరాధన, వివేకము, పరిశ్రమ బోధించే జాతీయ పృక్షమునకు మూలవారు.

ఈ మూలకు, పునాది స్తంభములకు, పెరుగుచున్న మొక్క ఉండుటకు, సత్యరాయి గాంచింపబడినవి. నేడు దీతనము, వ్యాకులత, అత్యంత కలుషితము. పాపాత్మక శరీరమున మన నాగ

దికతయందు ప్రజలు ఆసక్తి కలిగియుండుటే దీనికి కారణము. తల్లిదండ్రులు, ఉపాధ్యాయ లే కాక, దేశ నాయకులు కూడా మన సంస్కృతియందు ఆదరణను కలిగియుండక, జాతీని అనిగమన చేసికొని ఆచరించక పోవుట మన దురదృష్టము. పసిబిడ్డలకు మన యీ అమూల్య వారసత్వమును గురించి బోధించక పోవుట చాలా విచారకరము. మైగా, వారికి అభ్యుదయములు, ఆలోచనలు, ఆదర్శములు ఉన్నపాలతో బోధించుచున్నాము. జాతీయ గీతములు కాక, అర్థము లేని పదవేళ పిల్లల పాటలు పాడినందుక వారిని శిథిలంబుచున్నాము! చదువుకొనినవారు, చదువు క్షాననివాడతో, చదువురానివారితో కలిసి మెలిసి ఉండక తొలగి ఉండునట్లు నెరుచున్నాము.

బాబా

## పుస్తక సూచి

1 పుస్తకముల వెలనూ పోస్ట్ మరియు రిజిస్ట్రేషను ఛార్జీలను మనియార్డరుద్వారా మాకు పంపించిన తరువాత మాత్రమే మీకు పుస్తకములు పంపించగలము.

2 నిలువలోనున్న పుస్తకములు చాటి పోస్టుచార్జీ

పేరు

తెలుగు:-

వం అపరాధాని

|    |                                                 |       |      |
|----|-------------------------------------------------|-------|------|
| 1  | సత్యం శివం సుందరం(1)                            | 4-00  | 0-35 |
| 2  | .. .. (2)                                       | 5 00  | 0 40 |
| 3  | మృణీమాల                                         | 1 00  | 0 25 |
| 4  | అర్చణ                                           | 1-00  | 0-15 |
| 5  | భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి కథా సుధారసము               | 1-50  | 0 5  |
| 6  | సందేహ నివారిణి                                  | 1-50  | 0-15 |
| 7  | గీతావాహిని                                      | 4-00  | 0-35 |
| 8  | వచనమృతము                                        | 5-00  | 0-25 |
| 9  | ధర్మవాహిని                                      | 1-50  | 0-15 |
| 10 | గీతాభావప్రకాశము                                 | 15-00 | 0 90 |
|    | దివ్యోపన్యాసములు                                | 1-50  | 0 25 |
| 2  | భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి జ్ఞాన వారి వేసవి ప్రబోధాలు | 2-50  | 0-25 |

లు కింద తెలియజేయబడినవి. పుస్తకములు రిజిస్ట్రేషన్ బుక్ పోస్టులో మాత్రమే పంపబడును. మీకు కావలసిన పుస్తకముల వెలనూ పోస్టుచార్జీ మరియు ప్రతిభర్త కోసినూ రిజిస్ట్రేషనుచార్జీ రూ. 1-25 తో వివరముగా రాసి పంపవలెను.

|    |         |      |      |
|----|---------|------|------|
| 13 | భజనావళి | 2-90 | (-2) |
| 14 | కథాసుధ  | 2-00 | 0-20 |

కన్నడ:-

|   |                |      |      |
|---|----------------|------|------|
| 1 | మృశాంతివాహిని  | 1-50 | 0-15 |
| 2 | సందేహ నివారిణి | 1-50 | 0-10 |
| 3 | ధర్మ వాహిని    | 1-50 | 0-10 |
| 4 | అపనిషత్ వాహిని | 1-50 | 0-10 |
|   | జ్ఞాన వాహిని   | 1-50 | 0-10 |
| 6 | గీతావాహిని     | 4-00 | 0-25 |

మలయాళము:-

|   |                |      |      |
|---|----------------|------|------|
| 1 | 108 రత్నంగళ    | 1-50 | 0-15 |
| 2 | వాచోరత్నంగళ    | 3-00 | 0-65 |
| 3 | అవతారమహాత్మ్యం | 0-50 | 0-10 |
| 4 | ధర్మవాహిని     | 1-00 | 0-10 |



**ఇంగ్లీషు:—**

|   |                                     |      |      |
|---|-------------------------------------|------|------|
| 1 | సత్యం శివం సుందరం (2)               | 5-00 | 0-30 |
| 2 | సత్యం శివం సుందరం (3)               | 6-00 | 0-35 |
| 3 | సమ్మర్ మోవర్స్ ఇన్<br>బృందావన్ 1972 | 5-00 | 0-35 |
| 4 | .. 1973                             | 6-50 | 0-30 |
| 5 | సందేహ నివారిణి                      | 3-00 | 0-15 |

**తెలుగు:—**

|    |                       |      |      |
|----|-----------------------|------|------|
| 1  | అన్ బిన్ జ్యోతి       | 2-00 | 0-15 |
| 2  | అవతారమెలిఅముదం [1 భా] | 3-00 | 0-25 |
| 3  | .. [2 భా]             | 3-00 | 0-30 |
| 4  | సాయిమాతా              | 1-00 | 0-10 |
| 5  | ధర్మవాహిని            | 1-50 | 0-15 |
| 6  | సందేహనివారిణి         | 2-00 | 0-20 |
| 7  | జ్ఞానవాహిని           | 1-50 | 0-10 |
| 8  | అర్చనావాక్కు          | 2-00 | 0-15 |
| 9  | దీప్యజ్ఞాన దీపింగళి   | 1-50 | 0-10 |
| 10 | సత్యశివసుందరం II      | 4-00 | 0-35 |

**హిందీ:—**

సత్యసాయిశ్వరాయనమః

[పద్యములు] 1-00 0-10

**గుజరాతీ:—**

|   |                       |      |      |
|---|-----------------------|------|------|
| 1 | ఉపనిషత్ వాహిని        | 1-50 | 0-10 |
| 2 | కథాసుధ                | 2-00 | 0-20 |
| 3 | గీతావాహిని            | 4-00 | 0-35 |
| 4 | సత్యం శివం సుందరం (1) | 4-00 | 0-3  |

**సింధి:—**

|   |             |      |      |
|---|-------------|------|------|
| 1 | భజనావళి     | 0-50 | 0-10 |
| 2 | ధ్యానవాహిన్ | 1-00 | 0-15 |

**అస్సామీ:—**

|   |                                       |      |      |
|---|---------------------------------------|------|------|
| 1 | సనాతన సారధి<br>[ప్రాక్టబయ్యగ్రంథి]    | 1-00 | 0-10 |
| 2 | శ్రీ భగవాన్ సత్యసాయి<br>బాబేర్ కథ     | 0-25 | 0-10 |
| 3 | దివ్యవాణి [అడైవ్స్ టు ది<br>స్టడెంటు] | 0-50 | 0-10 |
| 4 | సత్యం శివం సుందరం (1)                 | 4-00 | 0-25 |
| 5 | ప్రశాంతి భజనావళి                      | 2-00 | 0-15 |
| 6 | భాగవత వాణి                            | 0-50 | 0-10 |
| 7 | సాయి గాథ (పద్యములు)                   | 1-00 | 0-15 |

## పత్రికల చందాలు, పుస్తకముల ఆర్డర్లు

1. ప్రశాంతినిలయమునుండి తెలుగు, ఇంగ్లీషు ఈ రెండు భాషలలో మాత్రమే ఈ మాసపత్రిక ప్రచురింపబడుచున్నది. వార్షిక చందా: రు॥ 5. ఒక సంవత్సరమునకు తక్కువకానీ 5 సం॥ ల కెక్కువకానీ చందాలు స్వీకరింపబడవు.

2 చందాదారు తన పేరును పూర్తి విలాసమును స్పష్టముగా వ్రాయవలెను. మనిశ్చర ద్వారా చందా పంపునపుడు పూర్తి విలాసమును కూపను వెనుకభాగమున వ్రాయవలెను.

3. తెలుగు పత్రిక కావలెనో, ఇంగ్లీషు పత్రిక కావలెనో తెలుపవలెను.

4 చందా గడువు పొడిగించుటకు, చందా పంపించు సమయమునందే తన చందా నెంబరును తెలియ జేయవలెను.

5. గమనిక :- పుస్తకముల కొరకు పైకము నీ క్రింది అడ్డసుకే పంపవలెను :

శ్రీ సత్యసాయి ఎడ్యుకేషన్ అండ్ పబ్లికేషన్

### గమనిక

మీచందాగడువు యే నెల యే సంవత్సరమువరకు అని-మి చందారసీదు కార్డులోను, మీకు నెల నెల పంపుచున్న పత్రిక పైనున్న విలాసము కాగితములోనూ తెలుపుచున్నాము. దానిని గమనించి, ఆ నెంబరు

.12/-74 అని యుండిన, మి చందా డిజిటల్ నెలతో అయిపోవునని తెలుసుకొని, త్రైత్ర చందా (సం॥కు రు. 5) నవంబర్ 30 వ తేదీ లోపల పత్రిక యొక్క కార్యాలయము చేరునట్లు పంపవలెను.

కర్ణాటక రాష్ట్రపు బెంగుళూరు జిల్లా కాడుగోడి (పోస్టు) 'బృందావనము'లోని 'ప్రజ్ఞ బృందావన్' ముద్రణాలయమునందు కె. కె. అప్పయ్య గారిచే ముద్రింపబడి బి.వి. రాజారెడ్డిగారిచే శ్రీ సత్యసాయి యెడిటర్: యన్. కస్తూరి, యం. బి. యశ్

ఫౌండేషన్, ప్రశాంతినిలయం పోస్ట్, శనకపురంజిల్లా. 515134.

6. పత్రికకు పైకమును పంపించువారు తమ చెక్కులను డ్రాఫ్టులను, పోస్టల్ ఆర్డర్లను, మనియార్డర్లను "సనాతనసారథి", ప్రశాంతినిలయం (పోస్టు.) అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, అను చిరునామాకు మాత్రమే పంపవలెను. చెక్కులు పంపేవారు, 0-50 పై (బ్యాంకి ఖర్చులను కూడా కలిపి) మొత్తమును పంపవలెను. పత్రిక గాని, లేక పుస్తకములు గాని చెక్కు పైకము వసూలైన తరువాతనే పంపించబడును. పత్రికలుగాని పుస్తకములు గాని V.P.P. ద్వారా పంపబడవు.

7. ఉత్తరప్రభుత్వములను "మేనేజరు, సనాతన సారథి, ప్రశాంతినిలయం పోస్టు, అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్" అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను. అట్లు వ్రాయు ఉత్తరములలో తమ చందానెంబరును వ్రాయని యెడల జవాబు లిచ్చుటకు ఆలస్యమగును.

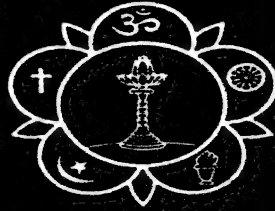
8. పోస్టుద్వారా ఫోటోలు పంపబడవు.

### —:శ్రీవారి కార్యక్రమములు:—

బాబావారు ప్రశాంతినిలయము నందున్నారా అని తెలిసికొన గోరు భక్తులు మేనేజరు 'సనాతన సారథి' ప్రశాంతి నిలయము (పోస్టు.)పెనుకొండ తాలూకా అనంతపురం జిల్లా అనే విలాసమునకు రిప్లయకార్యగానీ రిప్లయ పెయిడ్ టెలిగ్రాంగాని పంపితే, లేదా కొత్త చెజువు 30 P.C.O కు ఫోన్ చేసితే తెలుపగలము.

ఆత్మను విచారించి వెదుకుటే ఆత్మవిచారమన  
బడిను. దేహమునకు వెలెని వెసుకు విచారము  
విచారము కాదు. వెలియనిన వాకు. పాండిత్యము.  
బుద్ధిచే పరామర్శించి చూచుటే విచారము.

— బా బా



సాక్షాత్

సాక్షాత్

# స నా త న సా ర థి

సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమలద్వారా మానవజాతియొక్క  
సామాజిక నైతిక అధ్యాత్మికాభివృద్ధికర్పితము

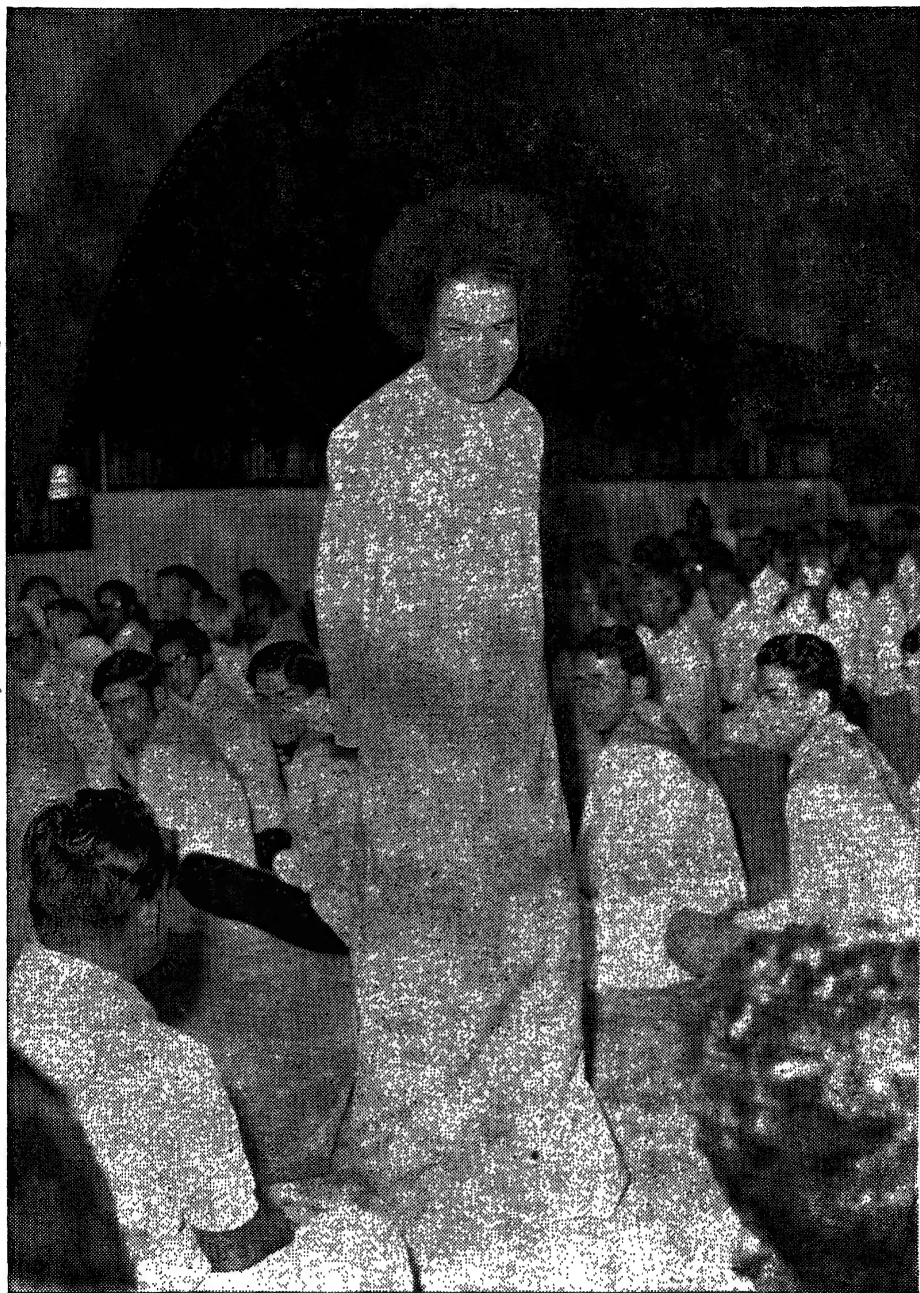
విజయవాడ, ఆంధ్రప్రదేశ్, 17 డిసెంబర్, 1974 సంచిక 10

## విషయానుక్రమణిక

స్వామి ఎక్కడ అడుగు సాగి ఉచ్చిన చాలు .... (చిత్రము)

|                                              |      |     |
|----------------------------------------------|------|-----|
| మకథారస వాహిని (59) : భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిజాబ్ | .... | 289 |
| శ్రీ జయంతి-మన స్వామి : కరుణ శ్రీ             | .... | 294 |
| విజయ పతాక : శ్రీవారి దివ్యోపన్యాసము          | .... | 296 |
| ఆరోగ్యపాఠము : ..                             | .... | 298 |
| కర్మ : జాన్ హిస్టాప్ డైరీనుండి               | .... | 301 |
| హృదయ రాగము : శ్రీవారి దివ్యోపన్యాసము         | .... | 305 |
| వైశ్యకల్యాణము : ..                           | .... | 307 |
| పద్మవ్యాసము : ..                             | .... | 310 |
| హెచ్చరిక : ..                                | .... | 313 |
| సమచిత్తము : ..                               | .... | 316 |
| పుస్తకసూచి                                   | .... | 319 |

సంపత్కర చందా : రు 5/- ఇతర వివరములకు శబ్ద లోపలి భాగములో చూడండి.







రామకథా

రసవాహిని

భగవాన్ శ్రీసత్యసాయిబాబా

59

కటీరము

అతిసుందరముగా, మనోహరముగా, అనుకూలముగా, నిర్మించిన ఆ కటీరమును సీతారములు చూచి చాలా ఆనందించిరి. అందులో సీతాదేవి పరమాశ్చర్యముతో చూచుచు, మరది యొక్క శక్తియుక్తులను కొనియాడెను. అందులో చాలా సుఖముగా కాలము గడుపుతూ వచ్చిరి, శ్రీరామచంద్రుడు పంచవతీ తీరమున పర్వతాల నిర్మించుకొని పున్నాడని తెలుసుకొని దినము అనేకమంది మునులు, ఋషులు, వారి శిష్యకోటితో చేరి వచ్చి దర్శించి, సంభాషించి రాములను వర్ణించుచూ వెల్లడివారు. మరికొందరు, శాస్త్ర, ధర్మ, మర్మములను తెలుసుకొన గోరి రామచంద్రుని అనేకవిధముల ప్రశ్నల సడగు

చుండెడివారు, కొందరు తాము చేయు తపస్సు సక్రమముగా వున్నదా లేక అందులోని దోషము లేమైన వుండిన తెలుపగోరుచున్నామని రాములను ప్రార్థించెడివారు. సర్వధర్మ ప్రవిణుడు కనుక, సర్వశాస్త్రములను యెరిగినవాడు కనుక, రామచంద్రుని ఈ విధముల విస్మయించు కొంటూ ఋషులు మునులు, పరమానంద పడుచుండిరి.

ప్రశ్నలు

ప్రశ్నలు అక్షగుటకు నాలుగు కారణములుండును, 1 తుచ్ఛము, 2 కనిష్ఠము, 3 మధ్యము 4 ఉత్తమము, అని నాలుగు కారణములు, ఇందులో :—



[1] వివాదార్థము, ఒకరినొకరి వోడించుటకు ప్రశ్నవేయుట, ఇది తుచ్ఛము. [2] వాక్పాఠ్యము జూపించుటకు ప్రశ్నవేయుట; ఇది కనిష్ఠము. [3] బుద్ధి చాతుర్యము చూపించుటకు ప్రశ్నవేయుట, ఇది మధ్యమము. [4] సందేహములను నివృత్తిపెనుకొనుటకు ప్రశ్నవేయుట; ఇది ఉత్తమము. అయితే అనేక మంది ఋషులు 4 వ కారణమునకు వీరియండిరి. ఇట్టి ఋషులను చూచి రామలక్ష్మణులు అమితానందపడుచుండెడివారు, కొందరు రామచంద్రుడు తెలుపు అతి సులభమైన, అదర్శ యోగ్యమైన శాస్త్రసమృతమైన. ధర్మవిరుద్ధము జవాబులకు మునులు, మురిసిపోయి, “ఓ నాథా! త్రికాలజ్ఞాన సంపన్నుడా! మీ కంటే పేరు ప్రభువు మాకెవ్వరు? ఋషి మానస సందారులైన మీరు మా తపఃఫలముగా మాకు ఓక్కిటి; “మేమెంత ధన్యులమో” అని అనందహిష్టుములు రాబుద్ధులూ విడువలేక పెనుకకు పోయెడివారు. కొందరు అక్కడక్కడే వృక్షచాయలక్రింద పరుండి కందమూలాదులు భుజించి వారి వారి ఆశ్రమములు కూడనూ విడిచి, మరచి, అప్పుడప్పుడు రామచంద్రుడు వెలువల సంచరించుచుండ చెట్ల చాటులనుండి దర్శించుకొంటూ అనందముగా కాటము గడిపెడివారు.

ఈ విధముగా రాముడు మునుల చిత్తములను ఆపహరించి, వారిని పున్యక్షులుగా గావించి సమస్త సాధనలు మాని రామచింతనే వారి నిజ తపస్సుగా వారి వారి భావములను కలిగించి, రాతి పగలు, ధర్మ బోధనలు నలుపుచూ, అప్పుడప్పుడు లక్ష్మణునితో “తమ్ముడా నా పని ఇదియే.

ఇట్టి పవిత్ర కార్యము సమీపమై నేను చిచ్చి, అయోధ్యలో కూర్చొని లోకాభిగామానములను వెండుట యెట్లు సాధ్యమగును. నా సంతక కార్యము, నా రాక లక్ష్యము, ఇదియే. సాధు సంరక్షణ, లోక కంటకచర్యలను హతమార్చి, ధర్మాచరణను ఆభివృద్ధి గావించుట. అది ప్రారంభమైనది” అని అనేక విధముల తన సంతకములను తన అవతార తత్వమునూ తెలుపుచుండెడివారు.

### ఆపదేశము

ఒక్కొక్కరి లోక కల్యాణ నిమిత్తము లక్ష్యముని, అధారముగా అర్థగా నిమిత్త మాత్రముగా భావించి, అనేక విధముల తెలిపెడి వారు. లక్ష్యణ. దేవముసందభిమానము, సద్భావములందానక్తి, సిద్ధా. నేను, అను ముడుకారము, ఈమణిత్రయములును మొదలగునవి మాయా కల్పితములు. మామయొక్క స్వరూపములు అతి గోప్యము, విశ్రుతము, అద్భుతము. మాయయే చరాచర ప్రపంచమును, బంతులమును తన వశము చెనుకొని యుండును. ఇంద్రియములు పదియు వాని వాని అభిప్రాయ స్థానముల ననుసరించి, అభిప్రాయ దేవతలచే భోగముల ననుభవించును. ఆయా విషయ భోగములన్నియు మాయా కల్పితములు.

ఈ మాయకు రెండు పేర్లు గలవు. ఒకటి విద్యామాయ; రెండవది అవిద్యామాయ. వీటిలో రెండు భేదములు గలవు. అవిద్య చుహా దుష్టు రాలు, ఆమె మూలమున అమిత దుఃఖములు కలుగును. దానికి వశులైన జీవులు సంసార కూపమున మునిగియుండురు. విద్యారూపియగు

మాయ ప్రభు ప్రేరణ వలన ఈ నేక బ్రహ్మాండములను రచించెను. ఆ మాయకు స్వతంత్ర శక్తి లేదు. పరమేశ్వరుని సృష్టిని పుండిన మాత్రమున ఆ మాయత్రిగుణాత్మకమయిన ప్రపంచమును సృష్టించును. వర్ణాశ్రమధర్మములను విడచి సర్వము బ్రహ్మస్వరూపమని తలంచి భేదబుద్ధిని విడచినవాడే జ్ఞాని అని తెలుపును. “సర్వంకలవిధం నేహనానాస్తికించన” అని ప్రమాణము.

ఈ జగత్తు బ్రహ్మస్వరూపమనియూ, నానావిధ పదార్థము లొకటి అనియు తెలుసుకొనువాడే జ్ఞాని అయ్యా. ఓ లక్ష్మణా! రజోగుణము బ్రహ్మయందును, సత్త్వగుణము విష్ణునందును, తమోగుణము బుద్ధునియందును సిద్ధించెను. ఈ మూడు గుణములే ప్రపంచమునకు కారణములు. ఈ మూడును తృప్తిపాయములని తెలుసుకొని వాటిని విడిచిపెట్టినవాడే విరాగి కాగలడు. అతనే వైరాగి అను పదమునకు అర్హుడు అని లక్ష్యణునకు తెలుపుచుండెడి వారు.

#### జ్ఞానము

ఒక్కొక్క పరి సీతాలక్ష్మణులను చెంత పేర్చుకొని, జీవుడు, తనకును మాయకును, పరమాత్మకును గల సంబంధమును యెంతవరకు తెలుసుకొనలేడో అంతవరకూ జీవుడు జీవుడుగానే వుండునని తెలిపెడివారు. అంతే కాక ఆ జీవుడు మాయకు లోబడి వుండెడివాడు. ఎప్పుడు జీవుడు తనకును పరమాత్మకును భేదము లేదనియు, పరమాత్మ యొక్క ప్రతిబింబమే తాననియు గ్రహించునో అప్పుడు జీవుని మాయ విడిచిపోవును. అదియే అత్మ

జ్ఞానము. జీవాత్మకును, మాయకును. పరమాత్మకునూ గల సంబంధమును తెలిసికొనుట అత్యవసరము స్వధర్మము వలన విరక్తి పుట్టును, యోగమువలన జ్ఞానము కలుగును. జ్ఞానమే మోక్ష. ప్రాప్తికి చివరి మెట్టు. పరమాత్ముని యందు అత్యంత ప్రేమ కలిగియుండుటే భక్తి, అట్టి భక్తునకే నేను ప్రసన్నుడనగుదును.

భక్తులకు నాప్రేమను సుఖమును అందితును. భక్తి స్వతంత్రము ; పరాధీనము కాదు. జ్ఞాన విజ్ఞానములు దాని ఆధీనములు. నిరుపమానమగు సుఖమునకు భక్తి మూలము. సత్పురుషుల కటాక్షమే ఈ భక్తి భావములు కలుగుటకు ఆధారము. ఈ మార్గముననే జీవులు నన్ను త్వరగా చేరగలుగుదురు అని ప్రబోధించెడివారు.

ఈ విధమైన వాక్యములు సీతారామలక్ష్మణులు అనందముగా శ్రవణము చేయుచూ, యొక్కడున్నాము అను భావమునే మరచి తమలో తాము లోదృష్టి చేరెడివారు. ఇట్లు అత్మ స్వరూప లక్షణములను ప్రబోధించి, రామచంద్రుడు కొంత విశ్రాంతి తీసుకొను సమయమున లక్ష్మణుడు, బైట కావరా కాయుడూ ఊరకుండుటకు మనసొప్పక, రామ వాక్యములను స్మరించుచూ, ఆటంపిటు తిరుగుచుండ, ఆ వృక్షచ్ఛాయలో ఒక నిమ్మ మొక్క కనుపించెను,

#### శూర్యనఖ

దానిని తీసి వర్ణకాలకు సమీపమున ప్రత్యేక రక్షణను కలిగించు నిమిత్తమై పాదు తీయుచుండ ఇంతలో రావణుని సోదరి యైన శూర్యనఖ అను పిడురాలు, దుర్మార్గురాలు, పరగైత్తుకొని వచ్చెను. లక్ష్మణుని చూచిన తక్ష

అపే, ఆ చక్కదనమును చూచి అతని దేహ పర్యవృత్తును చూచి మోహించెను; నోటి మాట రాలేకపోయెను. తన వికారపు స్వరూపమును మార్చుకొనెను; నుండర దేహమును ధరించెను; కామవృత్తులు ప్రదర్శించెను. కాని లక్ష్మణుడు ఆ రూపమునైననూ గమనించక, లెక్కచేయక, తన పని తాను చేయుచుండెను. ఇక భరించ లేక శూర్పనఖ లక్ష్మణుని సమీపించి, “నాథా! నన్నేల నిరాశకు గురి చేయుచున్నావు, నా తాపమును చల్లార్చి, మీ చల్లని దృష్టిని నా పై ప్రసరింపజేయుము” అని దీనయై ప్రార్థించు చుండ, దానిని కూడనూ వినివిననట్లు నటించు చూ, ఆరాక్షసి మొగమునైననూ చూడక తనలో తాను నవ్వుకొనుచూ, దాని ప్రవృత్తులను గమనించుచుండెను.

ఇక తాళలేక శూర్పనఖ అతనిపై వడుటకు ప్రయత్నింప, లక్ష్మణుడు మొదట కాంత వచనములతో, “అమ్మా! నేను శ్రీరాముని దాసుడను. నేను స్వతంత్రుడను కాను; కాన యే చిన్న కార్యమయినా రామాజ్ఞ లేక నే చేయను; చేయ వూనను” అని సంభాషణ ప్రారంభించెను. ఈ సంభాషణను విని సీతారాములు వెలుపలకు వచ్చి చూచుసరికి మాయామోహితురాలగు శూర్పనఖ అని రాములు గమనించి, తగిన జాగ్రత్తలో వుండెను. ఇంతలో శూర్పనఖ లక్ష్మణుని పిరికిపందవంటి వాడు అని అయోగ్యుడని ఆనేక విధముల రోషమైన మాటలను ప్రారంభించి, కొంత హాస్యమాడుటకు వూను కొనెను.

అంతవడుకూ ఆమె శ్రీరాముని చూడలేదు. దృష్టి అంతయూ లక్ష్మణుని పై లగ్నమైనది.

“ఓ సుందరుడా! నన్ను వివాహమాడుము నేను నీకు కావలసిన సుఖమునిత్తును. అదరింతును,” అని ఆనేక విధముల బలిమిలాడుచున్న ఆమె వచనములకు చోటివ్యక్త “ఓ సుందరీ! నేను దాసుడను. దాసుడైన నన్ను నీవు వివాహమాడిన నీవు దాసురాలు కావలసి వచ్చును కనుక. ప్రభువైన రాములను వివాహమాడిన నీకు నేను దాసుడ నగుదును; కాని అతనిని వివాహమాడుము” అని హాస్య వచనములు లక్ష్మణుడు ప్రదర్శించెను.

హాస్యము

ఇది నిజమేనని భావించి ఆటలు ఆటలు చూడ, పర్వతా ముందు భాగమున, ఒక సుందరమైన శ్రీతో నవ్వుచున్న మహా సుందరమైన విగ్రహమును చూడెను; ఇక అక్కడ వుండలేక పోయినది. సరాసరి అక్కడికి వచ్చి, ఓ మనస్తోభుడా. నన్ను నీ దానగా చేసుకొమ్ము అని దీనయై విలపించుచూ ప్రార్థించెను.

కాని రాముడు కూడా కొంత ఆ రాక్షసికి యుద్ధి చెప్పి తలించి, కొంత నిరాశ కలిగింపనెంచి తమాషాగా, హాస్యమాడ ప్రారంభించెను. “ఓ సుందరీ, నన్ను వివాహమాడుటకు వీలుకాదు, నేను విక పత్నివ్రతుడను, నా తమ్ముడగు లక్ష్మణునకు సతి చెంతలేదు కనుక అతనిని వివాహమాడుటలో నీకు కాంతి చేకూరును.

కాన, అతడు అన్ని విధములా సరియైన వాడు కనుక అతనినే వివాహమాడుము” అని తెలుప, ఆమె తిరిగి లక్ష్మణుని చెంతకు వచ్చి మీ ఆన్నగారి అనుమతి అయినది కాన ఇక నీవు కాలహరణము చేయకూడదు, అంగీకరింపుము. అని వినయ విధేయతలు ప్రకటించుట చూచి

లక్ష్యములు మరింత సిగ్గుపడి, ఆమెను మరింత నిరూపించు పరచుటకు హాస్యమును శ్రుతిమించు నట్లు గావించెను. రాముడు లక్షణుని చెంతకు, లక్ష్యములు రాముని చెంతకు, పంపుటలో శూర్పణఖ మనసు విసుగెత్తి, ఇక భరించలేక, కామాంధురాలై, కన్నుమీను కానక, దుర్బుద్ధికి గురియాయెను. ఈ స్త్రీ పుండుటచేత కదా రాముడు నన్నొల్లకున్నాడు. కాన ఈ స్త్రీని చంపి మింగిన రాముడు తప్పక నన్ను మోహించు నని తలంచి సీతపై రుద్రురాలై దుమికెను.

అది చూచి లక్ష్యములు మండిపడి, రామాజ్ఞై అతని ముఖపర్వమును గమనించుచూ నిలచెను. అంత రామచంద్రుడు, మితిమీరిన రాక్షసి యెంత టిరైనను సంసిద్ధురాలు కావచ్చునని తలంచి, గోటితో పొపువాటికి గొడ్డలివెందు కువయోగించుట అని భావించి, తన హస్తమును మీదికి చాపి బొటన వ్రేలుతో మిగిలిన నాలుగు వ్రేళ్లను లెక్కించెను.

### సంజ్ఞ

ఈ సంజ్ఞ కర్థమును గమనించి సూక్ష్మ బుద్ధి గల లక్ష్యములు నాలుగు వ్రేళ్లు నాలుగు పేద ములనయు, ఏటికి శృతులనియును శృతి అనగా చెవులనియును, హస్తమును మీదికి చాచుట చేత మీద అకాశ సంజ్ఞ అని భావించి అకాశము అనగా శబ్దమే బ్రహ్మమనియూ అదే స్వర్గ మార్గ మనియూ, స్వర్గమునకు నాకము అని మరొక అర్థము కలదనియూ, నాకమనగా ముక్కు అని భావించి పేదములకు శృతి, స్వర్గము నకు

నాకము, శృతులకు చెవులు నాకము ముక్కు అని అర్థముండుట చేత, తక్షణమే కత్తిని తీసి ఆ దుర్బుద్ధిరాలి గర్వమునుడుట మంచిదని తలచి ఆమె ముక్కు చెవులు కోసివేసెను.

### రోదనము

ఆ ముక్కు చెవులు కోయుటచేత, అరణ్యము దద్దరిల్లు నట్లు రోదన చేసి, శూర్పణఖ రౌద్రాకార ము ధరించి దుఃఖించుచూ, మోహించి చెంతకు వచ్చిన స్త్రీని ఈ రీతిగా చేయుట న్నాయమా అని పలుకుచూ, నా అన్న ఆయిన రావణుని తీసుకొని వచ్చి మీకు తగిన రీతి గావించునని శఫథము చేసి వేగముగా వెనుకకు తిరిగెను

శూర్పణఖ సరాసరి, ఖరదూషణాదుల వద్దకు వెళ్లి సోదరికట్టి పరాభవము సంభవిల్లగా మీ రెట్లు భరించుచున్నారు. ఓ తమ్ముడా! మీ భుజ బలములు ఎందు నిమిత్తము, కాలైనా? మీరు పురుషులు కారా? అని రోదన చేయుచుండ విషయమేమిటో అని భౌరదూషణాదులకు బోధ పడక, చెల్లీ! యేమిటి వికారము, ఎవ్వరు నిన్నిట్లు వికారపరచిరి, విషయములను తెలుపు, ము, తదుపరి నీ బల పరాక్రమముల చూడగలవు అని వారునూ అత్యంతాకురతతో ప్రశ్నింప, అప్పుడు ఆధిక కాలము రామలక్ష్యముల రూపసౌందర్యములనే వర్ణించుచూ వచ్చెను. అందులకు సోదరులు, యేమి జరిగినదో తెలుపమన వారి పర్వనలతో కాలము వృధా పరచుచు చున్నానని కోపించిరి, అంత, ఆడవిలో జరిగిన వృత్తాంత మంతయూ ఆమె సోదరులకు తెలిపెను.

(నశేషము)

## శ్రీ జయంతి — మన స్వామి

ఇది సత్య శ్రీ జయంతి  
 ఇది నిత్య శ్రీ జయంతి  
 సత్య నిత్య మహాన్నత  
 సారస్వత వైజయంతి  
 ఇది సత్య శ్రీ జయంతి  
 x        x        x  
 ఇది ధర్మ శ్రీ జయంతి  
 ఇది కర్మ శ్రీ జయంతి  
 ధర్మ కర్మ పూర్ణ శత్రు  
 “పూర్ణచంద్ర” వైజయంతి  
 ఇది ధర్మ శ్రీ జయంతి  
 x        x        x  
 ఇది శాంతి శ్రీ జయంతి  
 ఇది కాంతి శ్రీ జయంతి  
 కాంతివలయ సలకలిత “ప్ర  
 శాంతినిలయ” వైజయంతి  
 ఇది శాంతి శ్రీ జయంతి  
 x        x        x  
 ఇది ప్రేమ శ్రీ జయంతి  
 ఇది రామ శ్రీ జయంతి  
 ప్రేమ రామ ఘనశ్యామ  
 సౌమనస్య వైజయంతి  
 ఇది ప్రేమ శ్రీ జయంతి  
  
 ఇది మమతా శ్రీ జయంతి  
 ఇది సమతా శ్రీ జయంతి

మమతామయ సమతాప్రియ  
 మాతృ శ్రీ వైజయంతి  
 ఇది సాయి శ్రీ జయంతి  
 x        x        x  
 ఇది కవితా శ్రీ జయంతి  
 ఇది నవతా శ్రీ జయంతి  
 మంజుల కవితా నవతా  
 మానసతా వైజయంతి  
 ఇది మాతృ శ్రీ జయంతి  
 x        x        x  
 లక్షలాది ప్రేమ భక్తులు  
 సాక్షాత్ ప్రభు సన్నిధిలో  
 గుండెలు నిండించుకొన్న  
 కోర్కెలు పండించుకొన్న  
 నవరాత్రుల శ్రీ జయంతి  
 నవభారత వైజయంతి  
 x        x        x  
 ఇది సాయి శ్రీ జయంతి  
 ఇది మాతృ శ్రీ జయంతి  
 ఇది సత్య శ్రీ జయంతి  
 ఇది ధర్మ శ్రీ జయంతి  
 ఇది శాంతి శ్రీ జయంతి  
 ఇది ప్రేమ శ్రీ జయంతి  
 ఇది కల్యాణ ప్రపంతి  
 ఇది కలుముల మేలుబంతి  
 ఇది కవితా వైజయంతి

స్వామి నొక్కమాటు సంస్కరించిన చాలు  
కన్నతల్లి ఎత్తుకొన్నయట్లు  
పాలవెల్లి నడుమ నోలరాడినయట్లు  
నిత్యశాంతిదాయి ! సత్యసాయి !

X X X  
స్వామినొక్కమాటు సంస్కరించిన చాలు  
వెండి కొండ నవ్వుచుండినట్లు  
గుండెలోన శివుడు తాండవించినయట్లు  
నిత్యశాంతిదాయి ! సత్యసాయి !

X X X  
స్వామి ఒక్క అడుగు సాగించిన చాలు  
ఉదయభాను రథము కదలినట్లు  
అరుణ కిరణకాంతు లారబోసినయట్లు  
నిత్యశాంతి దాయి ! సత్యసాయి !

X X X  
స్వామి ఒక్క యడుగు సాగించిన చాలు  
దేశభక్తులు తలుపు తెరిచినట్లు  
ప్రభువు చేయిసాచి అభయమిచ్చినయట్లు  
నిత్యశాంతి దాయి ! సత్యసాయి !

X X X  
స్వామి ముందు ఒక్కక్షణము నిల్చిన చాలు  
చందమామ చేతి కందినట్లు  
పంద నందనములు కందళించినయట్లు  
నిత్య శాంతి దాయి ! సత్యసాయి !

X X X  
స్వామి ముందు ఒక్కక్షణము నిల్చిన చాలు  
నన్నజాతి పూలు చల్లినట్లు  
పారిజాత వనము పరిమళించినయట్లు  
నిత్యశాంతిదాయి ! సత్యసాయి !

ప్రభువు పెదవి విప్పి పలుకరించిన చాలు  
ప్రేమ ఘటలు తొలకరించినట్లు  
పూర్వపుణ్య లహరి పులకరించినయట్లు  
నిత్యశాంతిదాయి ! సత్యసాయి !

X X X  
ప్రభువు పెదవి విప్పి పలుకరించిన చాలు  
మృగమధుర మురళి మ్రోగినట్లు  
సరసరాగ లహరి జాలువారినయట్లు  
నిత్య శాంతి దాయి ! సత్యసాయి !

X X X  
స్వామిపాదములను సంస్పృశించిన చాలు  
ప్రేమవల్లి పల్లవించినట్లు  
“ అలకనంద ” లోన జలకమాడినయట్లు  
నిత్యశాంతిదాయి ! సత్యసాయి !

X X X  
స్వామి పాదములను సంస్పృశించిన చాలు  
కోటినిధులు కొల్లగొన్నయట్లు  
“ దివిజగంగ ” భువికి అవతరించినయట్లు  
నిత్య శాంతిదాయి ! సత్యసాయి !

X X X  
సాయిమాత ఒక్కసారి నవ్వి న చాలు  
“ పూర్ణచంద్ర ” సుధలు పొంగినట్లు  
అల “ ప్రశాంతినిలయ ” మువ్వులించినయట్లు  
నిత్య శాంతిదాయి ! సత్యసాయి !

X X X  
సాయిమాత ఒక్కసారి నవ్వి న చాలు  
సురలు విరుల వాన గురిసినట్లు  
నవ వసంతలక్ష్మి నాట్యమాడినయట్లు  
నిత్య శాంతి దాయి ! సత్యసాయి !

— కరుణాశ్రీ

[విజయదశమి నాడు కవినమ్మేశ్వర సందర్భమున పూర్ణచంద్ర మందిరముందు భగవాన్  
సన్నిధిలోపరిచబడినవి.]

## నిజయ ప్రతాక

ప్రకాంతినిలయమందు ఆవరించే ప్రధాన పండు గలయందు పతాకోత్సవమనేది ఒక ప్రధానమైన సంప్రదాయము. పతాక మనేది విజయమునకు చిహ్నముగా వెలుగును అయితే సమరాత్రి పండుగ యొక్క మొదటి దినమైన ఈ నాడు మనము ఏ విజయమును సాధించినాము?

మానవత్వము వచ్చినందుకు సాధించవలసిన ముఖ్యమైన విజయము - ఆత్మ సందర్శనము, తనను తాను తెలిసికోవటము. జగత్తులోని అశాశ్వత వస్తువులను తెలుసుకొని, ఆ విధముగా తెలుసుకొనే తనను మూత్రం తెలుసుకొనక జీవితమును కొనసాగించటము కేవలము హాస్యాస్పదముగా నుండును.

లోకముయొక్క స్థితిగతులను పరికించినపుడు ప్రతి పదార్థమును క్షణక్షణము అనేక రీతులుగా మార్పు చెందతున్నదని సులభముగా తెలుసు. విత్తన మొక్కటి మట్టిలో నాటితే, ఆ ఒక్క పదార్థము అనేక రూపములను పొంది, మొదలు, కొమ్మలు, రెమ్మలు, ఆకులు, పుష్పములు, కాయలు మొదలగు వస్తువులుగా రూపొందును అనునది సర్వవిదితమే. రూపనామములు మూతమే కాదు; ఒక్కొక్కదాని గుణము కూడ వేరువేరుగా వుండును. వాటి ఉపయోగము కూడ గుణము మార్పువలన వివిధముగా వుండును.

ఒకే మట్టి కుమ్మరియొక్క ప్రతిభ ప్రయత్నము వలన అనేక రూపనామములను పొంది అనేక ప్రయో

జనములకు వీలగు ప్రాతవిశేషములుగా మారును. ఒక బంగారము రకరకాల నగలుగా మారును. ఇలా అందరి నిత్యానుభవమే కదా? అయితే, దీని అంశముగా గానము, నాట్యము, మతము, విజ్ఞానము

ప్రతి కార్యమునకూ ఒక కారణముండి తీరాలి! మట్టి స్వయముగా కుండగా మారదు; ఆ మార్పుకు కుమ్మరియే కారణము. మట్టి ఉపాదాన కారణము మూతమే! కుమ్మరి దానికి నిమిత్తకారణము. ఆధార భూతమైన మూలప్రకృతిని సర్వజ్ఞుడైన సర్వశక్తుడైన భగవంతుడు తన తేజస్సుతో ప్రకాశంప చేయుచు న్నాడు కాబట్టి ఉపాదాన కారణము నిమిత్త కారణము రెండూ ఆ పరబ్రహ్మమే అని తెలుసుకొని, కర్తయూ భోక్తయూ అయిన ఆ భగవంతుని భజించి పూజించి అనుగ్రహమును సంపాదించి తరించుటయే మానవుని ఆ దృశ్యకర్తవ్యము. అదియే సరైన విజయము!

సాంఖ్యమందు జణువుల సంయోగమే పదార్థముల ఉత్పత్తి స్థితి లయముల కారణమని చెప్పుదురు. వివిధమైన సంయోగముల వలన వివిధ వర్ణ విన్యాసములగుల, రూప నామ గుణ ప్రయోజనములగుల పదార్థములత్పన్నమగును అనిన, అంత మూతములో జగత్తుయొక్క సమస్య తేలదు. ఈ చేరిక దేనివలన నొనగ గానా జగదునునది అనేక ప్రశ్న

మిగిలియుండును. అణువులలోని చైతన్యమున కాధారమేది? దానిలో గుప్తమై అప్రకటితమైయున్న శక్తియేది, అది యెట్లు అభివ్యక్తమగును, అను విషయములను ఈ నాటివరకు యెవ్వరూ నిర్ణయము చేయకొన్నారు.

పాశ్చాత్య దేశములలోని తత్వవేత్తలు కూడ, ప్రకృతిలో కర్తలేకున్న కర్మలు ఎట్లు జరుగును అనే సమస్యకు సమాధానమును సాధించలేకున్నారు. అయితే, “ఏకొహం బహుస్యాం” అనే సంకల్ప బలమువలన అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండ మంతయునూ సృష్టించిన పరమాత్ముని గుర్తించి, ఆ పరమాత్మునే సర్వభూతాంతరాత్మ అని తెలుసుకొని, ఆనందానుభూతిని పొందుటయే, మానవులకు సర్వశేష్ విజయము! అన్ని జీవులూ ఈ విజయమును సాధించవలెను. అదే దైవ సంకల్పము! ప్రహంతి పతాక యొక్క అంకరార్థమిదియే!

అయితే, మీరు ఈ విజయమును సాధించియున్నారా? లేదు. అయిననూ, ఆ విజయమునకు ఈ పతాకయొక్క మహత్తరమైన గుర్తు, కాబట్టి, దీనిని మరి మరి దర్శించుచూ, దానిలో లీనమైన తత్వము

లను గుర్తించుచూ, దానిని ఒక ఉత్తమ మార్గదర్శకముగా అంగీకరించి ఆదరించి అనుసరించుట సాయి భక్తుల అద్య కర్తవ్యము.

మీ తాత ముతాతలను మీరు చూడక పోయిననూ, తృప్తిదగ్గరనుంచి వారి మహత్వపూర్ణ జీవితాదర్శములను తెలుసుకొని మీ పూర్వీకులను కృతజ్ఞతతో స్మరించుచూ వారి అడుగుజాడలలో నడచేందుకు పూనుకోవలెను, కదా? తాత ముతాతల ఆస్తి పాస్తులను మాత్రము అనుభవించిన చాలదు; వారు ప్రొగు చేసిన ఆనంద ధనమును, సుజ్ఞాన విజ్ఞాన ప్రజ్ఞాన ధనములను, వీటిని కూడ అందుకొని, వారి ఆశయములను అనుసరించాలి. అప్పుడే వారి సంతతి వారము అని చెప్పుకొనుటకు అర్హత కలుగును. కృతజ్ఞత లేని జీవితము వ్యర్థజీవితమే యగును.

ఈ ప్రహంతి పతాకను మీ మీ హృదయ మందిరములో ఎగరవేసి, దాని అంకరార్థమును అపుడపుడు మననము గేసికొంటూ, ఆధ్యాత్మిక సాధనలను అభివృద్ధిచేసుకొని, పూర్వీకుల వలె మీరు కూడా విజయమును సాధించి తరించండి అని ఆశించి ఆశీర్వదించుచున్నాను.

శ్రీనారి దివ్యబోధ.

చిత్ర శుద్ధి తోడ చేసిన పూజకు  
మట్టిపాత్ర చాలు మహిని చూడ ;  
విత్తమున్న దనుచు ఏర్పర వీగినవాడు  
పతనమగుట నిజము, పర్తి సూక్తి.



## ఆరోగ్య పాలనము

ఆహార విహారముల వలన ఆరోగ్యము చెడునని వైద్యులందరూ హెచ్చరించుచున్నారే కాని, ఆహారము టే ఏమిటో వారు విశదముగా తెలపరు. పంచేంద్రియముల ద్వారా అనుభవించే, అందుకొనే, అన్నియూ ఆహారములే. నోటితో స్వీకరించినదానిని మాత్రము ఆహారమందురు; అయితే, చూచే చూపు, వినే విషయములు, తీసుకొనే వాసనలు, అనుభవించే స్పర్శములు, అన్నియూ ఆహారములే. ఆవి కూడా దేహారోగ్యమునకు మూల కారణములే! కొన్ని దృశ్యములను చూచినపుడు కడుపు త్రిప్పినట్లు వాంతి వచ్చును; కొన్ని విషయములను విన్నప్పుడు తక్షణమే షాక్ కొనసెట్టయి, మనిషి పడిపోతాడు; వాసనలు, స్పర్శములు, వీటివలన ఆజీర్ణి బయలుదేరును ఆని దాక్టర్లు చెప్పుచున్నారు. ఆరోగ్యవంతమైన దేహము ఆరోగ్యవంతమైన మనస్సుకు యెంతి ముఖ్యమో, ఆరోగ్యవంతమైన మనస్సు కూడ దేహారోగ్యమునకు అంత ముఖ్యము.

ఆహారములు నోటికి రుచికరముగానూ సంతృప్తిసంతోషములను కలుగజేయునట్టివిగానూ వుండవలెను; అతి కారముగానూ అతి ఉష్ణముగానూ వుండకూడదు. దేహమును ఎందు నిమిత్తముగా భగవంతుడు అనుగ్రహించినాడో సదా గమనించుకొనవలెను; జీవిత లక్ష్యాన్ని మరువక, జాగ్రత్తగా గట్టు చేరువరకూ దానిని పోషించి పరిపాలించుకొనవలెను. రాజస కామస ఆహారములకన్న, సాత్వికాహారమే సాధకుల

కర్మగర్హము స్పృష్టి రహస్యము అతి విచిత్రమైంది. గోదరించు పదార్థముల మంచి చెడ్డలను మాత్రము మానవులు నిర్ణయించుకొనగలుగుచున్నారు కానీ, అగోచరమైన వాటియొక్క గుణదోషములను నిర్ణయించజాలక పోవుచున్నారు. ఒక విషయమును మీరు ముఖ్యముగా తెలుసుకొనవలెను; ప్రతి పదార్థము నుంచి కూడ, అతి సూక్ష్మమైన రేణువులు అణువులు అలల రూపములో యెల కాలుములందు బయలుదేరుతూ వుంటాయి. ఒక సూచి మొనయంత చిన్న బిందురూపమునండి కొన్ని లక్షల అణువులు బయలుదేరును; ఇవి అతి సూక్ష్మము కాబట్టి చూడలేక పోతున్నారు.

ఒక కర్పూరపు ముక్కను ఒక డబ్బాలో పెట్టి, మూత వేసినా కూడ, కొంత కాలమునకు అది పూర్తిగా శూన్యమగును, కదా? దీనికి కారణమేమి? దానినుంచి సతతము ధారావాహినిగా బయలుదేరుచున్న అణువులే దాని నాశనమునకు కారణమయ్యెను. వరుల దేహములనుంచి వెలువడే అణు రేణువులు గాలితో చేరి, మీరు పీల్చుకొనే గాలితో మీ దేహములందు ప్రవేశించును. మీ దేహమునుండి కూడ అదే విధముగా, లక్షలాది అణురేణువులు బయలుదేరుచున్నవి ఈ రీతిగా విసర్జించటము స్వీకరించటము అనే రెండు క్రియలను అందరూ ఎల్లప్పుడూ చేయుచున్నారు. దేహముయొక్క పలు త్వము ఆరోగ్యము క్షీణించుటకు తరుగుటకు పెరుగు

టకు అన్నిటికీ ఈ రెండు క్రియలే సూలకారణములు.

మలమూత్ర విసర్జనము దంత ధావనము స్నానాలు, వీటివలన కొన్ని ప్రవేశములందు రోగముల నభివృద్ధిజేయు రేణువులు అధికముగా అభివృద్ధియగును. ఆక్కడంతా కోట్లాది రేణువు లుద్భవించి ఆ ప్రవేశములలో తిరుగువారియందు ప్రవేశించి వారి అరోగ్యమును క్షీణింపజేయును. ఇటువంటి మలిన ప్రదేశముల, మురికి నీరు ప్రవహించే స్థలములు. అనారోగ్యమునకు పుట్టినిల్లుగా వుండును.

ఈ రేణువులను నిరోధించుటకై పూర్వకాలమందు ఐదు రకముల స్నానములను నియమించినారు. మొదటిది, మృత్తికాస్నానము. మట్టిని దేహమంతా పూసుకొని, తరువాత స్నానమాచరించిన, అణువులన్నీ దానితోనే ధ్వంసమై దేహము పరిశుద్ధమగును. దానికే “మృత్తికే హర మే పాపం” అనే ప్రార్థన కూడ బయలుదేరినది. రెండవది : ఆశిష స్నానము; దీని sun bath అంటారు. ఇది సూర్యకిరణములను దేహమందు సర్వతా ప్రసరింపజేయును సూర్యుని ప్రకాశము క్రూరమైన రేణువులు ధ్వంసమగుటకు బాగా సహాయమొసగును. మూడవది : వారి (నీటితో) స్నానము : పై భాగమునందు చేరిన రేణువులు లోపల ఉన్నవించే రేణువులు రెండూ పుణ్య తీర్థములందు భక్తిభావముతో స్నానమాచరించుట వలన మాయమగును. నాల్గవది : వాయుస్నానము : చల్లని గాలి దేహముపై వీచటము వలన రేణువులు నశించటానికి సహాయకారిగా వుంటుంది. ఐదవది : నగ్నస్నానము; దేహమంతా విభూతి రాసుకొనిన, ఆ విభూతితోనే అరోగ్యమును చెడిపే ఆణురేణువులు పెదలిపోయి అరోగ్యము రక్షింపబడునని ఋషులు బోధించినారు.

ప్రాచీన కాలమందు ఋషులు శౌచమునాచరించి నిత్యము స్నానమును చక్కగా చేసేవారు! దీనిని ఈ నాటి విద్యావంతులు అనాగరికమని హేళన గావించుచున్నారు ప్రాచీనులు తమనెవ్వరైనా ముట్టినప్పుడు యేదైనా తాకినప్పుడు, స్నానమాచరించి దేహ నైర్మల్యమును మనశ్శాంతిని సంపాదించేవారు! “మడి” అనే సంప్రదాయము కూడ అరోగ్యము నిషితమై చేసే కర్మ కాని వేరు కాదు. వీరిని ఆధునికులు హేళన చేయు సమయమున, శౌచవాదులు ఎదిరించి, సమర్థించుటకు దురదృష్టవశమున అసమర్థులై పోవుచున్నారు. వారు కూడ కేవలము బాహ్యమునందు మాత్రమే ‘మడి’ ని ఆచరించుచున్నారే కాని, దాని ఉద్దేశమేమిటి, ఫలితమేమిటి, సక్రమముగా దానిని పాలించు విధానమేమిటి అని నిర్ణయించుటకు వారు అసమర్థులు! అయితే, పూర్వీకుల ఆచారములందు అంతరార్థము లేక పోలేదు. పురుషాయస్సు ఎంత కాలమో అంత కాలము జీవించి, తమ ఆశలు ఆశయములు అన్నిటినీ పూర్తి గావించుకొనుటకు వీలుండవలెననునదే వారి వాంఛ! ఆహార విహారములలో చక్కని మార్గము ననుసరించితే, ఆయస్సు వృద్ధియగును, శాంతి సంతోషములు చేకూరును, అని వారు నిశ్చయించుకొనిరి. పరాధీనముతో పడక, ఆయుష్కాలముంతా సుఖ సంతోష సంతృప్తులతో గడిపి, అనాయాసముగా మరణమును పొందటకు ఋషులు యుక్తాహార విహారములను, వినించిరి. ఆహార పదార్థములందున్న స్థూలభాగము మలముగా విసర్జింపబడును; వాటి యొక్క సూక్ష్మభాగము మాంసము కండరములు రక్తము మొదలగు పదార్థములుగా మారును. సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమైన కారణ భాగము మనస్సును తీర్చిదిద్ది, భావములలోని మంచి చెడ్డలను నిర్ణయించును.

దీనివలననే, పెద్దలు ఆహారము వలన ఆరోగ్యము, ఆరోగ్యమువలన ఆధ్యాత్మికాభిరుచి, అభిరుచివలన సాధన, సాధనవలన సంకల్పము, సంకల్పమువలన ఫలసిద్ధి లభించునని ఘోషించిరి.

అయితే, ఈనాడు మలినాహారము వలన, మలిన మనస్సులు అభివృద్ధియగుచున్నవి ! కాలముయొక్క మాహాత్మ్యమేమిటో కానీ, శౌచాదులను వర్జించి మాలిన్యమును భుజించి, మలిన మనస్సులతో తాము బాధపడి, ఇతరులకు బాధ నందించుచున్నారు ; దంత ధావనము స్నానము వీటిని కూడ విసర్జించివారు. దేహముయొక్క సింహద్వారమే నోరు ! ఆ సింహద్వారమే మలినముగా నుండిన అచ్చట నివసించేవారి గతి ఏమిటి ? ఇట్టివారలను విద్యావిహీనులనే చెప్పవలెను. మలిన భాష, మలిన అభ్యర్థనలు, మలిన చర్యలు, మలిన చింతనలు వీటిలో పడినవారి సాంగత్యము చేయక, వారినుండి దూరముగా వుండుటయే మంచిది. వారు ధనముతో కోటిశత్రులుగా వుండిననూ, గుణమున కూటికిపేదలతో సమానమే, వారిని సమీపించినచో, మీ ఆరోగ్యము చెడును, మీ బుద్ధులు పొడగును.

ఆరోగ్యమునకు ఆహారమెంత ప్రధానమో, దేహ పరిశుభ్రత కూడ అంత ప్రధానము. పూర్వ కాల మందు ఋషులు యోగులు మహా పరిత్యాగులుగా వుండి, దేహ బుద్ధి లేక ఇంద్రియ నిగ్రహముతో తపము నాదరించుట వలన వారి ఆరోగ్యము ఆయువు వృద్ధి వృద్ధి చెందినవని తెలుసుకొనలేక, వారిని అనుకరించి దేహముయొక్క పరిశుభ్రతను గమనించక కొందరు సాధకులు మెలగుచున్నారు. అయితే అనకరణమునకు కూడ అధికారముండవలెను. బలహీన హృదయులకు అనుకరణ అపాయము కలిగించును, శాశ్వతమైన సమచిత్తమును సంపాదించి తదుపరి ఋషులను అను

సరించటకు పూనుకొనిన మంచిది, కానీ స్వార్థమును ఆభిలషించి, నేను చేయుటతో తప్పేమియున్నది ? వారు చేయలేదా ? వీరు చేయలేదా ? అనుటతో వెళ్లి తనమే కనబడుచున్నది. మీ బుద్ధియొక్క తప్పులను పరీక్షించుకొనక, ఈశ్వరుడు విషము త్రాగినాడని మీరు కూడ త్రాగితే ఫలితము తెలిసియేయున్నది. సామాన్య జనులు ధ్యాన సాధనల వలననే విజయమును సాధించవలసియున్నది. దేహమును నిర్లక్ష్యపరచుట కూడ చాలా పొరపాటు. వీరు దాటిన పిమ్మట తెప్పను తగులవేయవచ్చు కానీ, గట్టు చేరు పరకు దానికి తగిన విలువనిచ్చే శీరవలెను. జీవుడు వచ్చినది చేవురి కొరకే కాని డాక్టర్ల కొరకు కాదు ! డాక్టర్లను దానుకై వానిస్వామినిచక, ఆరోగ్యవంతుడై ఆనందము ననుభవించుటకు పట్టుచు ఉండవలెను. దేహమునునది పండుపై నున్న తోట ; దానిలోని గుళ్లు మనస్సు ; మాలిన్యము తినుటకు వీలు లేక పొడవేసే విత్తనము ; ఆనందమే పండులోని రసము ! బాహ్యము కూడ ఆకర్షణీయముగా నుండవలెను. పర్ణము చూచి ఫలమును ఆశించుచున్నాము. రుచిని భావించి తరువాత ఆశించుచున్నాము ; దేహమును సత్కర్మల చేత ఆందముగా వుంచుకొనవలెను. మనస్సును సత్ భావములు సత్ చింతనలనే అందముగా వుంచుకొనవలెను. విశ్వమందు కర్మ ; విశ్వేశ్వరునియందు భావములు, ఈ రీతిగా మానవుడు సత్య జీవన యాత్రను సాగించుచున్నాడా అని పరమాత్ముడు వేయి కన్నులతో చూచుచుంటాడు.

పూర్వము మనుష్యులు, ప్రకృతి సంబంధమైన మందులు, చికిత్స, ఉపశాంతి, వీటితోనే ఆరోగ్యమును రక్షించుకొనువారు ! ఈ నాడు మందులు మాత్రలు ఇంజక్షన్లు ఆపరేషన్లు యెక్కువ అయినాయి.

అయితే, వీటివలననే రోగము కుదురి జబ్బు నయ మయినది అని భావించిన అది పిచ్చి భ్రాంతి ! డాక్టర్ల వలన, మందుల వలన, ఆరోగ్యము సిద్ధించును అనునది నిజమయినచో, గతించిన వారందరూ జీవించి యే యుందురు ! పోనీ, ఎదురు, వారలకు ఈ డాక్టర్లు పువదేశించు రీతిగానైనా వారు ఆచరించు న్నారా ; లేదు ! దేనివలన ఆరోగ్యము చెడునని వారు ఇతరులకు బోధించుచున్నారో, ఆ దురభ్యాస ములన్నీ వారిలోనే ప్రబలముగా పెరిగి, వారి చర్యలు హాస్యాస్పదముగా తయారైనవి. మత్తు పదార్థము సేవించిన అతి త్వరగా మనోబలము దేహబలము చెడును అని బోధించు వారూ డాక్టర్లే ! కానీ, వాటిని పుపయోగించు వారిలో వారే యెక్కువ ! ఆహార విహార పద్ధతులలో డాక్టర్లే పెడమార్గమును పట్టడము వలన, వారు సరైన మార్గదర్శకులు కారనే నిందలకు పాత్రు లగుచున్నారు !

ఈ నాడు దైవిక క్షేత్రములో, అధ్యాత్మిక క్షేత్ర ములో, త్రాకిక క్షేత్రములో కూడ, మార్గదర్శకులైన నాయకులు లేరు ; దేశముయొక్క శోచనీయ పరిస్థితికి

ఇదియే మూలకారణము. చెప్పనదొక్కటి. చేయునది యొక్కటి, అన్నట్లు మాట్లాడే వారు యెక్కువైనారు కానీ ఆచరణలో శూన్యముగా నున్నది;

దివ్యాత్మ స్వరూపులారా ! భగవద్దత్తమైన మన జీవితమును, జన్మాంతర పుణ్యవిశేషము వలన దొరకిన ఈ దేహమును, భోగభాగ్యముల నిమిత్తమని తలంచి వ్యర్థము చేయక, యోగత్యాగములకే వినియోగించి సార్థకతను పొందండి. పరులమొప్పుకొరకు పని చేయ కూడదు ; అత్మ తృప్తికై పాకులాడాలి ! ఇతరుల కర్పణము కాదు ముఖ్యము ; ఆత్మార్పణము గావించుకోవలెను. అత్మతృప్తి అనునది ప్రారంభ స్థితిలో లక్ష్యము కావచ్చు ; అయితే, గమ్యస్థానము మూతము అత్మదర్శనము అని జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. మధ్య మధ్య వచ్చి అడ్డు పడుచున్న కష్టనష్టములు నిందానిష్ఠార్థములు కేవలమప్రపానము. అత్మ ము కొరి నా తనను పరమాత్ముని కోరినట్లే. కాబట్టి కోరటమే అనవసరము. కావలసిన దాని నంతా, భగవంతుడే అందించును.

బ్రహ్మ బోధ, ఆస్పత్రి వార్షికోత్సవము, 16-10-74.

## కర్మ

ప్రశ్న : స్వామి, ఇంద్రియములు అంతర్గత సాక్షికి దూరముగా, బాహ్య ప్రాపంచిక విషయ ములందు అసక్తి చూపినప్పుడు, సుఖ

దుఃఖములయొక్క ప్రతిఘాతములు సంభవించునని, మీరు చెప్పుచున్నారు కదా, మరి ఈ ఇంద్రియములకు ఉచితమైన

స్థానమేది ? ఆ విధంగా యింద్రియము  
తెందుకు ప్రసర్తించుచున్నవి ?

భగవాన్ : అది అంతా యిచ్చయొక్క నాటకము.  
ప్రాపంచిక పదార్థములందలి కోరికలే సుఖ  
దుఃఖములకు కారణము. భగవంతునిపై  
నున్న కోరిక పరమానందము కలుగ  
జేస్తుంది, ఇది సాధారణానందముకన్న  
చాలా ఎక్కువ బలవర్ధమైనది.

ప్రశ్న : కానీ, స్వామి, మా కర్మలు మా స్వధర్మ  
మునకు చాలా అడుగుగా జరిమితముగు  
చున్నవి. ప్రాపంచిక కోరికల వలననే  
మా కార్యములు జరుగుచున్నవి. దృశ్య  
ము, శ్రవణము, ఆహారము, స్పర్శ,  
బాంధవ్యము-ఇవన్నీ కోరికలను పెంచు  
చున్నవి

భగవాన్ : కోరికరూపములో భగవంతుడు మీ యందు  
చేరి పనిచేయుచున్నాడని జ్ఞానకముగను  
కొనుము.

ప్రశ్న : ఇది చాలా వింతగా ఉన్నది ! చెడ్డ కోరి  
కలను భగవంతుడు ప్రోత్సహించుతాడా ?

భగవాన్ : ఏదో గాఢమైన ప్రేరణ, స్పందన, శక్తి  
ఉన్నప్పుడే కోరిక కలుగుతుంది. అశక్తి  
భగవంతునియొక్క కానుక. ఆనందమును  
కాని, విచారమును కాని కలిగించే కోరిక,  
దేశకాలపాతల ననుసరించి మంచిది  
కావచ్చు లేక చెడ్డది కావచ్చు. చిన్నతన  
ములో మంచిదిగా కనపించిన ప్రాపంచి  
కాభివృద్ధి, పెద్దతనములో చెడ్డది కావచ్చు.

కోరికతోపాటు భగవంతుడు మీకు విచక్షణా  
శక్తిని కూడా ప్రసాదించుచున్నాడు. దీనిని  
ఉపయోగించుకొని దుష్కర్మలను విసర్జిం  
చండి మాయచేత భగవంతుడు ఆవి  
రించబడినప్పు డది దుష్కర్మ. కానీ,  
మాయను హతమార్చి, భగవంతుని కను  
గొనుటకు భగవంతుడొసంగిన పరికరమే  
విచక్షణా శక్తి.

ప్రశ్న : స్వామి ఆనందముగా ఉండితే మన  
వుని స్వధర్మమే మీరు చెప్పుచున్నాడు.

భగవాన్ : ఆనందము దైవత్వమును చేరుటకు గల  
ప్రధాన మార్గములలో ఒకటి. దుఃఖముతో  
ఉండుట చాలా గురుతిరమైన చైతన్యపథం ;  
దుఃఖము వైకుంఠమును ఆభివ్యర్తముగా విందు  
కొనుటకు పెద్ద అపరోధము.

ప్రశ్న : స్వామి, మనస్సును కార్యమునందు  
నిమగ్నమై ఉండకన్నప్పుడు....

భగవాన్ : మనస్సు నిరంతరము చలించుచునే  
ఉంటుంది !

ప్రశ్న : ధ్యానించు సమయములో ఆని నా  
భావము.

భగవాన్ : అవునా ?

ప్రశ్న : మనస్సును ఒక కర్మయందు నిమగ్నమై  
ఉండనప్పుడు, మా అహమ్మము నెక్కడ  
నిలుపుకోవలెను ?

భగవాన్ : భృకుటియందు : అదే జ్ఞాన సైతము.  
పరమశివుని మూడు సైతము.

[ప్రశ్న : స్వామి, కాయము, మనస్సు, బుద్ధి, ఇవి పరులకొరకు పనిచేయవని, స్వీయ కార్యములే చేయునని చెప్పినారు కదా, దాని అర్థమేమిటి ?

భగవాన్ : దాని అర్థమేమిటగా .... “దురదృష్టవశమన, అదే పరిస్థితి.” వ్యక్తికి హనిదాయకముగా అవి తమ కార్యములు చేయచున్నవి. కానీ శిక్షను సంకల్పములకు అనుగుణ్యముగా వాటి కార్యములు చేయవలసి ఉన్నది. ఉదాహరణకు కన్నుల విషయము తీసుకొనండి. కన్నుల పని చూచుట; కానీ మనస్సు కన్నులద్వారా చూడవలసి ఉన్నది ; బుద్ధి మనస్సుకు మార్గము చూపాలి ; బుద్ధియందు ఆత్మభావము తప్పకుండా ప్రతిఫలించాలి.

[ప్రశ్న : ఎవరి నిమిత్తమై యీ దృష్టాంతం జరుగుచున్నది, స్వామి ?

భగవాన్ : ఆత్మ నిమిత్తమే. భూమి తన యిరుసు మీద తిరుగుతూ జడే సమయములో, సూర్యుని చుట్టూ పరిభ్రమించుచున్నది. అదే విధముగా, మానవునిలోని వివిధ మనో వృత్తులు తమ తమ కార్యములను నెరవేర్చుకొనవలసియున్నది ; కానీ, అత్మ ఆనై శక్తులకు మూలస్థానము.

[ప్రశ్న : సద్యఃకాలములో చేసే కర్మను కూడా భగవంతుడు మన్నించుతాడా ?

భగవాన్ : భూతకాలకర్మ, వర్తమానకర్మ, భవిష్యత్కర్మ అని కర్మమూడు విధములు. వర్తమాన

కర్మ దాని ప్రకారమది జరుగవలసినదే అది కదిలే బండివెనుక దేగినట్టి దుమ్ము వంటిది బండి ఆగినప్పుడు దుమ్ము దాని మీద కప్పివేస్తుంది. కానీ, బండి ఈ దుమ్మును వదలించుకొనుటకు ఆగకుండా దారి వెంట పరుగెత్తలేదు కదా. కాబట్టి, దుమ్ముతో నిండి ఉన్న బాటను వదలిపెట్టి, విశ్రామ్యై, దుమ్ములేని రాజమార్గము మీద ప్రయాణము చేయటము శిక్షను మైన విధానము. అలాగా మానవుడు భగవంతుని అనుగ్రహమును పొంది, ఆ అనుగ్రహముతో చదును చేసిన మార్గము మీద ప్రయాణము చేయవలెను.

[ప్రశ్న : ధార్మికాభివృద్ధి వాస్తవములో చాలా కష్టముగా కనిపించుచున్నది, స్వామి. ఈ విధముగా చెప్పినందుకు క్షమించండి.

భగవాన్ : అచంచలమైన ఆత్మవిశ్వాసము, ధార్మిక జీవనమునకు చాలా ప్రధానము. కనుక, ఒక సారి దీనిని సాధించినట్లయిన, అధ్యాత్మికాభివృద్ధి చాలా సులభము. ఎంత పెద్ద వర్షము కరియుచున్నా, బోర్లించి పట్టుకొనిన గిన్నెలో ఒక్క నీటి చుక్క పడదు, కానీ, దానిని సరిగా పట్టుకొనిన, చిన్న కుట్టులు పడుచున్నప్పుడు కూడా, కొన్ని నీటి బిందువులందులో తప్పక పడతవి. మనస్సును భగవంతుని కభిముఖముగా మరల్చండి ; అప్పుడే అనుగ్రహము లభించగలదు. ఉత్సాహ భక్తి విశ్వాసములు మొదలుగా ఉన్నప్పుడే హృదయ పాత్ర నిండుతుంది. ఓ ప్రయమైన

సాధకా! బాహ్యప్రపంచములో జీవితము  
తెక్క లేనన్ని చిక్కులతో నిండి ఉన్నట్టిది.  
కానీ, మనః ప్రపంచములో జీవితము  
సరళమై సులభముగా ఉంటుంది.

ప్రశ్న : ఈ దినమునకు అఖిరి సందేహము స్వామి.  
కోరిక యొక్క మూలమునే ఛేదించి వేయ  
మని స్వామి సలహా ఇస్తున్నారు ; దాని  
అర్థమేమిటి ?

ప్రశ్న : అందుకొరకు శరీరమును శోషింపజేయుట  
అవసరము కాదా ?

భగవాన్ : అది చెడ్డ సలహా. ఆరోగ్యముగా ఉన్న  
శరీరము చాలా తేలిక; అది బరువని  
పించదు. అటువంటి శరీరము చక్కని  
భావములకు నిలయమై సాధనకు మంచి  
దోహదము చేస్తుంది.

భగవాన్ : కోరిక కలిగినప్పుడు, దానిని గురించి విచక్ష  
ణతో ఆలోచించు. అది మంచిదా, చెడ్డదా  
అని యోచన గావించు. చెడ్డదని భావించిన,  
దానిని విసర్జించు ; ఆది నీకు మంచదని  
పించి, యితరులకు హాని కలిగించకున్న,  
అనుసరించు. ఎటువంటి నిర్ణయమునకు  
రాకేకున్న, ఆ ఆనిశ్చిత స్థితిని వ్యక్తము  
గావించుకొనునంత వరకు, ఏమీ చేయవద్దు

జానహిస్లావ్ డైరీనుండి.

అనేకత్వముయొక్క ఆచ్ఛాదనములో దాగియున్న సత్యమును  
మన ఋషులెన్నడో కనుగొని ఉన్నారు. అనేకత్వమెల్లప్పుడూ ఏకత్వమును  
దాచివేస్తుంది ; దీనికి కారణము ద్రవ్యయొక్క అజ్ఞానము; పాక్షిక దృష్టి  
ఆ ఏకత్వమును హెచ్చుగా ఆవరించి ఉండుటే ఆ ఋషులు సంపాదించిన  
జ్ఞానము—ఇదం సర్వం ఈశావాస్యం—ను, ఉపనిషత్తులలో నీతి కథలుగా  
చెప్పిన అనేక సద్విషయములను మన పసివారు నెర్చుకొను హక్కు  
కలిగి ఉన్నారు. ఎవ్వరికి బాధ కలిగించకూడదని. ఎవ్వరిని అవమా  
నించరాదని వారికి బోధించవలెను. అటు చేయుట వారిని వారే అవమా  
నించుకొనినట్లవుతుంది. “ఇతరులు నీ కేది చేయరాదని కోరుచున్నావో,  
బానిని నీ వితరులకు చేయరాదు,” అనునట్టి ఆత్మమ నీతికి యిది ముఖ్య  
మైన దాగ్ధిక సూత్రము. ఏ రూపమును ప్రార్థించినా, అది పైకైక  
పరమాత్మకే చెందుతుందని మీరు విని ఉంటారు. దీనికి మరొక అర్థము  
నేను వివరించుతాను ఆ అర్థమెంత సత్యమో యీ అర్థమంత సత్యము.  
భగవంతుని ఏ స్వరూపమును నీవవమానించినా, అది ఆ దేవదేవునే చేరు  
తుంది. సమస్త ప్రాణి కోటి భగవంతునియొక్క వివిధ రూపములని  
గుర్తించుకొనండి. కాబట్టి దీనిని జాగ్రత్తగా మననము చేసి, తదనుగుణ్య  
ముగా సంస్కరించుకొనండి.

— జానా.

## హృదయ రాగం

భజనలు ఆడింబరము కొరకు కాదు; భగవత్ప్రీతి కొరకే; భగవద్విత్తంతో చిత్తశుద్ధిని సంపాదించు కొనుటకే! అయితే, ఇక్కడ జరిగే భజనలు ఆనందము నందించుచున్న వా అంటే, కే మాత్రమూ పంచటము. హృదయములోనుండి భావములు పొంగి పారలి వచ్చినపుడే, ఆడింబర రహిత మైరజ్జీ భాంకారముచేత కలుషితము కానట్టి, సంకిర్తనమును గావించినపుడే ఆనందము నందించుటకు వీలగును. ఒకరి పై ఒకరు పోటీలు వేసుకొని పాడితే, చుప్పనాతి బుద్ధిలు ప్రకటించితే, భజన లే విధముగా రాణించుతవి? ఏ విధముగా భగవంతుని ప్రీతిని సంపాదించుతారు? అట్టి భావనలు అట్టి చర్యలు భజన పద్ధతికే పెద్ద అవమానముగా వుండ గలవు. కాబట్టి, మీకు ఒక చిన్న ఆచరణమును అందిజేయుటకు అభిలషించుచున్నాను.

ఇక ఈ మాత్రము కాదు, ఏ భజన మండలిలోనైనా, ఏ సమితిలోనైనా, క్రొత్తవారు వచ్చి భజనలో పాల్గొని పాడినప్పుడు, పాతవారు వారి సుసరించి పాడటము లేదు; కలిసి పాడినా, అంత ఉత్సాహముతో ఉల్లాసముతో పాడటము లేదు. దీనినే నెను చుప్పనాతి బుద్ధి అన్నాను. పాతవారు పాడి నపుడంతా, పాతవారందరూ అనుసరించి పాడు తారు; పైగా, క్రొత్తవారికి నిరాశను గలుగజేసి, వారిని ఒక ప్రత్యేక గ్రూపుగా కంచుతారు. ఈ చెడు భావము నశించి పోవాలి; ఈ దుర్బుద్ధులకు

సత్కసాయి భజన మండలిలో స్థానము లేదు. ఎందు పాడినా, అది భగవన్నామమే కాబట్టి, అందరూ నేరి ఏక కంఠముగా పాడాలి. అట్లు చేయక ఊరికే కూర్చోవటము చూచితే, మీకు నోళ్లు పోయినవా, లేక హృదయములే నీలివిపోయినవా, అని అడుగ వలసి వస్తుంది. భక్తికి భేదవాదములకూ ఏ మాత్రమూ సంబంధము లేదు. భేదభావములను దూరము చేసు కొని, హృదయ పూర్వకముగా భజనలు చేసినా, అప్పుడు హృదయ రంజకముగా వుండును కానీ భేదవాదమనే రాక్షస గుణమును ప్రవర్ధించుటకన్న భజన నుంచి విరమించుకొనట వారి కర్తవ్యము.

మామూలుగా నిత్యమూ పాడేవాండ్లు కాక, యెవరైన భక్తిప్రసత్తులతో పాడేవాండ్లు వచ్చి అపేక్షించిన, వారికి అవకాశ మీయకపోతే, వారితో సహానింపక పోతే, దానివలన, వారికి కాదు అవమానము, సాయినే తిరస్కరించినట్లుగును అని మీరు గమనించవలెను. ఇక్కడే కాదు, ఎక్కడైనా సరే, ఇది నా పాట కాదు, వారిది; నేనెందుకు వారితో చేరి పాడవలెను, అని ఎవరైనా సరే, ఊరకే అంటే, అది దర్బార్ల లక్షణమని చెప్పట కే అభ్యంతరము లేదు. సాయి భక్తుల ఆటలు పాటలు నడకలు అందరికీ ఆచరణములను ఆందించునట్లుండాలి. సాయి భజన మండలిలోనే భేదవాదములు—భజనలో గానీ సేవాకార్యక్రమములలో గానీ, — బయలు దేరిన. ఇంక లోకమును చక్క చేయుట ఎట్లు? భగ్న సంసాపన ఎట్లు?



ఈ రీతిగా భజన పాటలు పాడటము వలన, మికు మీరే సంతసించవచ్చును, సంతోషించవచ్చును. అయితే, నాకు ఏ మాత్రమూ సంతృప్తి లేదు ఇంక. మీరు ఏమి చేసి 'ఏమి ప్రయోజనము? ప్రేమతో నిండిన హృదయములనుండి భానశుద్ధితో, అందరూ ఒకమై, భజనలు గావించిన, నాకు పీఠి! వినే వారి హృదయములు కూడ కరుగును.

సాయి సంస్థలు భోజనమున కిచ్చు ప్రాధాన్యమును భజన కందించుట లేదు; తమో గుణమే అబి వృద్ధియగుచున్నది; అహంకారము ఆతంబరము పెరిగి పోవుచున్నది. పలుకులను భావముతో చేర్చి నప్పుడు మాత్రమే, మీ భక్తి సక్రమమైన మార్గము ననుసరించును. లేకున్న దానిని బ్రక్తి అనుటకు వీలు లేదు.

సంస్థల అధికారులు, భజనలో కానీ, సేవాదళములో కానీ, మహిళా విభాగములో కానీ భేదా

భిప్రాయములు మొలకెత్తి విషమించుట కష్టకాళ మియ్యకూడదు సేవను నిర్వంధముగా కాకుండా, ప్రేమ సంబంధముతో అందించిన, అందుకొను వారికి కూడ ఆనంద మగును. పాడేవాండ్లు ఆనందముగా పాడిన, విశేషానికి కూడ ఆనంద మగును. అంతాంతో పాడితే, ద్వేషానుభవము హృదయమునందు నింపుకొని పాడితే, చెవి పోటుగా నగును. అందరూ సాయముక్త పురుషుల పుత్రులు! వారి సహృదయుగా విభజించుకొనె. ఒకరినొకరు పరాధము చేసికొనుట నేరమే రీతిగా సులభమగుతామా? తనకు తాను అనుభవించి ఆనందముగా పాడక పోతే, ఆ పాట ఆడవి రోదనముగా వుంటుంది. సేవకుల నుండి కాక, హృదయమునందలి రాగము రాదానీ. ఆ హృదయ రాగము లేకుండా పాడితే, అది రోగ లక్షణమే అవుతుంది.

బాబా - ప్రకాశనిలయము 27-11-74.

హృదయ క్షేత్రములనుండి, ద్వేషము మాత్స్యర్యము, మహాకోపము లనే మాలిన్యములు తొలగించి పరిశుభ్ర పరుచుకొనుమని ఆన్ని మతములు ప్రోత్సహించుచున్నవి ఈ పరిశుభ్ర పరచుకొను విధానములో ఒకయ ప్రాప్తికి ఆన్ని మతములు భంగపడక ఉండిచున్నవి. అహంభావపూర్ణ మనస్సులందు మాత్రమే మౌనపు తగ్గులను భేదభావముల ద్వారించును తానె ఉత్తముడనని, అన మరేవే పరమతముల కన్న ఉత్తమమైనదని ఎవ్వడు వాదించినో ఆతడు తన విశ్వాసమును కోల్పోయినాడని నిస్సంశయముగా చెప్పవచ్చును.

ఆకులు, పూవులు, ఫలములు-ఇవి ఒక్కొక్క చెట్టున కొక్కొక్క విధముగా నుండును. కానీ, వాటి బోదెలను జాత్రగా పరిశీలించిన, వాటిలో సారూప్యత కనిపించుచుండుట మనంచగలము. అదే విధముగా, అన్ని మతములందలి మూలసూత్రములలోని ఏకత్వము సాధన వలన వ్యక్తమౌతుంది. అయితే యిది చాలా శ్రమతో కూడిన మార్గము. విధానము. కానీ. ప్రతి మానవుడు, నేడో, రేపో. యీ మార్గమునే స్వీకరించక తప్పదు. ఆధ్యాత్మిక క్షేత్రములందు శత్రుదారులు నిష్పయోజనము.

— బాబా.

## విశ్వ కల్యాణము

అక్టోబర్ 19 వ తేదీ, ప్రకాంతినిలయమందు శ్రీవారి దివ్య సన్నిధిలో దేవాలయ శాఖామాత్యులు శ్రీ సూర నారాయణ రాజుగారు వేదపురుష సప్తాహ జ్ఞానయజ్ఞ మహోత్సవమును ఉద్ఘాటిస్తూ, “వేద పండితులు, పెద్ద పెద్ద విద్వాంసులు, అనుభవజ్ఞులు ఇన్ని వేలమంది భగవత్సన్నిధిలో చేరిన ఈ మహా సభనుద్దేశించి మాటలాడవలెన్ను, నాకు నిజముగా భయము వేస్తున్నది. మన సంస్కృతియొక్క ఆదర్శములను నిలబెట్టుటకు అందరూ పుష్కలములను ముత్యములను నేను మరపి చేయచున్నాను. ప్రపంచము నకే అది ఆత్మంత మూల్యమైనది. విమానయానమును ఆధునికులు ప్రారంభించునంతవరకూ రామాయణము నందు వివరించియున్న పుష్పక విమానమును ఎవ్వరూ నమ్మలేదు; అట్లనే ఆటంబాంబ్ హైడ్రో జన్ బాంబ్ మొదలగు మారణాస్త్రముల విషయము తెలుసుకొను వరకూ బ్రహ్మాస్త్రము పాశుపతాస్త్రము మొదలగువాటిని గురించి యెవ్వరూ నమ్మలేదు. పాశుపతాస్త్రము యంత్ర మూలముగా సాధించిన సాహస పరాక్రమములను మరవారు మంత్రమూలముననే సాధించిరి. నిత్య జీవితమందు కూడ, భారతీయ సంస్కృతి కట్టు జుట్టు బొట్టు వీటి ప్రాముఖ్యతను గురించి త్రికరణ శుద్ధిపై యెక్కువ ప్రబోధించినది. అంగ్ర ప్రదేశమునందు పేరు ప్రతిష్ఠలు సంపాదించిన మహా మహా వేదపండితు లనేకులున్నారు; వారిలో చాలా మందిని నే నిక్కడ చూచు

చున్నాను; ధన్యుడనైనాను. అయితే, వీరందరూ తమ నిత్యకర్మానుష్ఠానముతో నిరతులై తమ గ్రామములందే నిలచియున్నారు. అవకాశము దొరికినపుడు వారు దేశమంతా వెళ్లి వేదధర్మమును వేదములోని మహోపదేశములను సామాన్య జనులకు చక్కగా బోధించి, భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి బాబావారి అపతార కార్యమునందు పాల్గొనవలెనని నేను వేడుకొనుచున్నాను. మన విద్యాభ్యాస క్రిమమునందు కూడ భారతీయ సంస్కృతియొక్క ఆదర్శములను పాటించవలసియున్నది. కొన్ని దశాబ్దముల క్రిందట పిల్లలకు చదువు నేర్పుటకు ముందు, ప్రప్రథమముగా ‘ఓం నమశ్శివాయ’ అని వారిచే వ్రాయించి చెప్పించుట మన సంప్రదాయము. అది ఒక మంత్రోపదేశము; జీవితమంతా ఆ మంత్రము చేతికరగా పనిచేయును. అయితే యిప్పుడు కాకి గాడిద అనే పదములే ప్రప్రథమముతో బోధింపబడుచున్నవి దీని వలననే దుర్భాషములు దుర్భావములు అవతరించి అహంకారము, ఆడంబరము, స్వార్థము ఇవి ప్రజా జీవనముందు పెరిగి పోవుచున్నవి వీటినింతను చక్కపరచట రాజకీయ నాయకుల వలన కాదు. అపతార మూర్తి అయిన భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి బాబావారి ఆశీస్సుల వలనే ఇది సాధ్యమగును” అని చెప్పినారు తరువాత శ్రీవారు తమ దివ్య సందేశము నందించినారు.

త్యాగభూమి. యోగభూమి, కర్మభూమి అని అనాది కాలమునుంచి పవన వ్యాప్తి కీర్తివొందిన పవిత్ర భారతభూమియందు జన్మించిన మీరందరూ నిజముగా గర్వింపదగిన ధన్యజీవులే; యెందుకనగా, మీరందరూ వేదమాతయొక్క సత్సంగతానము భారతీయుల భాగ్యము వలన శ్రీహరి ఇచ్చిన అప్పడప్పుడు అవతరించి దుష్టులను స్థూలగా మార్చి సాధు సంతులను ఓదార్చి ఓడిచేర్చి తన లీలాగుణగణ విశిష్టతను ప్రకటించి ప్రకాశింప జేసి మానవ కోటికి మంచి మార్గము చూపి అనుగ్రహించుచున్నాడు.

ఆధ్యాత్మిక క్షేత్రమందు ఇట్టి సత్ కీర్తి నార్జించిన భారతదేశమిది. ఈ నాడు అన్యాయ ఆక్రమ అసత్య అనాచారములు ప్రళయ తాండవము సలుపుచుండిగా, అశాంతిలో మునిగి బాధపడుచున్నాడు. ఇట్టి పరిస్థితిని తీర్చి దిద్దుటకు సత్యము ధర్మము ప్రేమ నీతి నిజాయితీలను, ఆచరణ రూపమైన ప్రచార ప్రపాధలు సలుపుట, అత్యవసరముగా నున్నది.

భారతీయ సంస్కృతికి వేదమే చూలాధారము. వేదవిహితమైన కర్మలనాచరించుట భారతీయులందరి కర్తవ్యము. అయితే, ఆ కర్మలనుంచి లభించే ఫలిత మేమిటి? వాటి గమ్యమేమిటి? అని కొందరు సందేహించవచ్చును. వేదము బోధించు అన్ని కర్మలు మానవత్వములోని దివ్యత్వమును వెల్లడించుటకై యేర్పడినవి కాని వేదము కాదు; మానవులను అశాశ్వతమైన చేహతత్వమునుండి దూరము గావించి పవిత్ర ఆత్మ తత్వము పెద్దకు చేర్చుటే వేదవిహిత కర్మల గమ్యము.

వేదమందు ప్రతిపాదించబడినది సనాతన శాస్త్రమే, దానివి బాగా తెలుసుకొనవారు ఆచరించి నట్లయిన ఫలితము చక్కగా నిరూపితమగును. ఆ

ఫలితమే ఆజ్ఞాన నాశము; జ్ఞాన సంపాదన, అంటే సామాన్యమైన లోకజ్ఞానము కాదు; ఇంద్రియాధీతమైన, బుద్ధికి గోచరముగాని, పరమసత్యమైన మోక్ష జ్ఞానము; వేదని తెలుసుకొని అన్యులు తెలియునో అట్టి జ్ఞానమే నే ఆర్జించవలసి వున్నది.

దీనిని “వేదయతి ఇతివేదః” వేదము తెలుసుకొని, జన్మత్వము ముక్తిమలమై ఆధారపడమున్నది; ధర్మార్థకామ మోక్షములనే పుష్కలార్జనములను పవిత్రత నొందుచుంది చూడ వచ్చును. పరమాత్ముని భౌతిక స్వరూపమును దైవికస్వరూపమును ముగ్ధులు చూడవలయు చేసుకోగలవు.

క్షేత్రపులయందు ఇంద్రియసాక్షిగా సూర్యులన్నాడు, చంద్రులన్నాడు, తేజోదాయులన్నాడు అని ఈర్ష్య రించి ఆగ్నిహోత్రమునందు హోమైష్ట్యములను వేయుచు ఆత్మకడ ఆర్చితి మును సుహృద్భావముగా దగ్గరనుండి ఆనంద సంతకము అయితే, ఎవరందే హము బయలుదేరినట్లును. అట్లు చెప్పినచే, ఆగ్ని అన్నీటిని సహజముగా దగ్గము చేయునే, మరల చెప్పట యెందుకు, అని! ఆ పవములను దగ్గరందుట వలన దివ్య తేజస్వీభూతులై ఆగ్నిదేవునికి సమ్యక్తి కలుగును, ప్రతిమములను అతిదగ్గరకరించి, యేయే దేవతలకు దానిని ఆందించుటనో, అయా భారతకు సంబంధముగా ఆందించుట పూర్వకాదు, అనునది దాని అంతరార్థము. ఆగ్ని మూలమే కాదు, పంచభూతములు, ప్రకృతిలోని అన్ని వస్తువులూ దైవాకారములే! దైవ స్వరూపులే! దివ్యమూర్తులే!

కాళిదాసు కుమార సంభవ కావ్యముందు పర్వత చక్రవర్తి అయిన హిమవంతుని దైవస్వరూపునిగా స్తుతించి అనందానిభూతిని పొందినాడు. హిమాలయములోని నదీనదములు చస్య పృథ్వీములు అన్నీటిని

దివ్య తేజోమయముగా వర్ణించి ఆదర్శించినాడు. అన్ని దైవ స్వరూపములకు వేదమగుదు అగ్నియే ప్రాణ స్వరూపము కాబట్టి, స్వాహా మంత్రోచ్ఛారణముతో యేది అగ్నిలో ఆహుతి చేసినను, అది వారికే కాక వారి మూలముగా ఆయా దేవతలకు చెందు ననునది వేదప్రమాణము.

మరొక విషయము, “అనంతావై వేదాః” వేదములు అసంఖ్యాకములని ప్రభుత్వం చెప్పుచున్నది. ఒక వేదమును తెలుపుటకై ఇన్ని వేదములెందుల? అని కొందరు ప్రశ్నించవచ్చును గానీ, చిన్న పిల్లలకు పదములను నేర్పుటకు వయస్సిందినవృద్ధుడు, పదము యొక్క అర్థమును బాగా తెలుపుటకొరకు, యెన్నో పదములను ఉపయోగించే అవసరమున్నది కదా! ఆకలి తీర్చుటకు కావలసినది అన్నమొకటి చాలు. అయిననూ, అన్నము ఇంకా రుచికరముగా సంస్కృతిగా ఉండుటకొరకు అనేక రూపనామములతో అన్నమునే రకరకాల పదార్థములుగా చేసి అందించుచున్నాము కదా. వేదమంతయుక్క, ఉపదేశములను వ్యాప్తిగావించు నిమిత్తము, భూనిని అనుభవంప జేయు నిమిత్తము, అనేక వేదముల నందించుటకు వేదమాత పూనుకొనినది.

పరబ్రహ్మమునుంచి బ్రహ్మము, బ్రహ్మము నుంచి కర్మ, కర్మలవలన పర్వస్యం, పర్వస్యం వలన జన్మము ; జన్మము వలన అన్నము, అన్నమునుంచి జన్మము—ఇది సృష్టియొక్క చరిత్ర. కాబట్టి వేద విహిత కర్మలవలన పర్వస్యం తృప్తిచెంది పర్వమును కురిపించి అన్నమును అభివృద్ధిగావించును దానివలన సుఖిత్వము, సుఖశాంతులు. లోక కల్యాణము చేకూరును. ఇదియే కరువుల నాచరించుటలోని వృద్ధేశము

వృష్టి కాని సమష్టి కాని. మంచి చెడ్డలను నిర్ణయించుటకు కర్మలే కారణము ; దేహమగు యెంత వేది

యున్నదని నిర్ణయించుటకు ధర్మామీటరును పుష్కయోగించుచున్నాము. మనసులోని మంచి చెడ్డలను కర్మల ద్వారా తెలుసుకొంటున్నాము. కర్మలే గుణములను నిరూపించును తాను చేయు కర్మలను పురస్కరించుకాని వాడు పశువు, వీడు పశువతి అని నిశ్చయించు కొనవచ్చును.

కర్మలను చేయక యెవ్వరూ ఒక క్షణమైననూ ఉండజాలరు. అయితే, వేసే కర్మలను స్వార్థ రహితముగా నిర్వర్తించుటకు ప్రయత్నము చేయవలెను, అదే పెద్ద బాధన. ఫలనిమిత్తముగా కర్మ చేయకూడదు ; కర్మనిమిత్తమే కర్మ చేయవలెను. ముల్లను మల్లతోనే తీయవలెను ; వజ్రమును వజ్రముతోనే కోయవలెను. అవే రీతిగా చెడ్డ కర్మల వలన అనుభవించవలసిన వచ్చిన బాధను మంచి కర్మల చేతనే రూపు మాపవలెను, సత్కర్మతోనే దుష్కర్మల ఫలితమును జయించవలెను.

ఈ విధానమును ఆచరించకపోవుట చేతనే, దేశము ఇన్ని అవస్థలకు అల్లకల్లోలములకు, అశాంతికి ఆలవాటమైయున్నది. దేశమనగా వట్టి మట్టి కాదు ; మానవ సమూహమే; దేశములో పుట్టి పెరిగి పరంపరగా వచ్చిన సంస్కృతి సంప్రదాయములచే పుష్టిని తుష్టిని అందుకొనుచున్న ప్రజానీకమే! ప్రజల పవిత్ర ప్రవర్తనలు, సద్బాధములు, సత్చింతనలు అందరినీ ఆనందింప జేయును. వారి నడకలు వారి పలుకులు వారి నమ్మకములు పరిశుద్ధముగా వుండవలెను అప్పుడే సుఖశాంతులు దేశమందు తాండవింపును.

ఒకానొక సమయమునందు ప్రజలలో త్యాగ శీలము స్వార్థరహితమైన సేవలు క్షీణించి, అహంకార మమకారములు అభివృద్ధియగుట వలన, వేదము కృష్ణ మృగరూపమును ధరించి. శరణ్యము లోనికి పరుగెత్తి

నదట కాని మహర్షులు వేద పండితులు నుహనీయులు దానిని అనుసరించి, ఎంతో పయత్నించి దాని చర్యమును మాత్రము తమతో తీసుకొని రాగలిగినారట ! ఈ సంఘటనను పురస్కరించుకొని, ఈ నాడు కూడా వేదవిహిత యజ్ఞములను అచరించు సమయమున ఋత్విక్కులు కృష్ణమ్మగ చర్యమును ధరించి ఆ జింక చర్యముపై ఆసీనులై, అగ్నిదేవునికి ఆరాధన సలుపుదురు. బాహ్యదృష్టికి ఆది చర్యము అయితే, యజ్ఞదృష్టికి ఆది శిర్యము, శిర్యము అనగా అగ్నిము సాము అని అర్థము. యజ్ఞమునందు పాల్గొనువారు, తాముఅనందించి అందరికీ ఆనందమును సుఖసంతృపులను అందింతురు.

## పద్మ వ్యూహము

వ్యష్టి జీవుడగును; సమష్టి ఈశ్వరుడు. రెండూ నశ్వరములే! యెందుకనెన, రెండూ కార్యములే! కారణ స్వరూపుడైన సిద్ధుణ బహ్మము మాత్రము మార్పు లేక, నిశ్చలముగా నిలచియుండును.

జీవులలోనూ పారమార్థికము, ప్రాతిభాసికము. వ్యావహారికము అని మూడు విధములున్నవి అయితే, ఇవి మూడూ, జాగ్రత్ స్వప్న సుషుప్తి అవస్థలవలె, నీటిలోని అలలు సురుగులవలె, బాగా పరిక్షించునపుడు ఏకస్వరూపముగనే కనబడును. నీటిని విడిచి అలలు లేవు; అలలను విడిచి సురుగు ఉండదు నీటిలో అలలు కల్పితము; అలలో సురుగు కల్పితము అట్లే, పారమార్థికమునుంచి ప్రాతిభాసికము, ప్రాతిభాసికమునుంచి వ్యావహారికము ఒకటి మరొకటికి ఆధారము. పారమార్థిక జీవుడైన కూటస్థుడు ప్రాతిభాసికమునందు ప్రతిబింబించును; ప్రాతిభాసికము వ్యావహారికములో ప్రతిబింబించును.

ప్రకాంతినిలయమందు ఆచరింపబడే యజ్ఞమునకు ఫలత్కాగ స్వరూపమైన ఆనందమే గమ్యము ! ఈ క్రతువు ఒక వ్యక్తికి మిత్రము కాదు ; ఒక దేశము నకు సంబంధించినది కాదు . ఇది లోకకల్యాణమును విశ్వకల్యాణమును ఆశించి స్వాధ్యరహితముగా ఆచరించే క్రతువు. సమస్తలకు సమృద్ధిచేసేందుము అని ప్రార్థించుటే మీ కర్తవ్యము. సబోతో సన్మతి దే భగవాన్, అని గాంచి దేవుణ్ణి ప్రార్థించే వాడు అదే నిజమైన వ్యాధ్యరహిత్యము, వానినే మీరు అనుసరింపవలెను.

కూటస్థులందరే, యెట్టి అవస్థలో కూడనూ మారు చెందకీ వాడు. అని అర్థము. ఆహార నిద్రా భయ మైదు నాడులను దూరము చేసి, ‘అహం బ్రహ్మాస్మి’ అనే నిత్యానంద స్థితిలో నిలచి యుంటాడు.

ఇట్టి పవిత్ర స్థానమును, ఇటువంటి బ్రహ్మజ్ఞాన ముం పొందే సమిత్తము మానవుడు అనుసరింపవలసిన కర్తవ్యమేమిటి? అని అడడరూ గుర్తించాలి. దీనికే సాధన చతుష్టయమును నిర్ణయించి మున్నారు.

నిత్యానంద్య సమయ పరిశీలన, ఇహముత్ర ఫల భోగ విరాగము, శమదమాది ముక్తుపక్షత్రి, ముముక్షుత్వము. ఇవి నాలుగు చేరి సాధన చతుష్టయమున బడును. శ్రుతి స్మృతి శాస్త్రైతిహాస పురాణాదులను పఠించి, వాటిలోని నిత్య సత్యములను గ్రహించి, స్వానుభవములో బ్రహ్మ సత్యం జగన్మిత్య

అనే స్థితియందు అంతఃకరణమున స్థిరముగా నిలబడుట ఈ పరిశీలనయొక్క సార్థకత! ఈ లోకమందు కానీ మరోలోకమందు కానీ దొరకే విషయానందము తుచ్చము. కేవలము స్వప్న దృశ్యములవలె అనిత్యము అని గుర్తించగల శక్తిని దొందటమే ఫలభోగవిరాగము. కలలోని మేడలు, విద్వేలు కన్నులు తెరచిన తక్షణమే లేవు కదా! కన్నులు విప్ప జాగ్రదవస్థలో కనబడే దృశ్యములు కలలో అసత్యమై తోచును; కలలోని దృశ్యములు జాగ్రత్తలో అసత్యము. ఈ పట్టుటకు పూర్వము యే దేహములో నివసించి నాని చెప్పటకు విలుకాదు; గతించిన తరువాత ప్రాప్తించే దేహము యెట్టిదో యెవరు చెప్పగలరు?

కానీ, ఆ యా కాలములకు ఆ యా అవస్థలు సత్యము. ఆని మూతము అర్థము చేసుకోవాలి. జగత్తును దృశ్యకల్పితమైన అనుభూతులు కేవలము మిథ్యా స్వరూపమున, లేక, స్వప్న స్వరూపమని అర్థము చేసుకోవలెను.

అంతరికూ పోనక్కరలేదు. మీ మీ నిత్యానుభవమును స్మరించితే జగత్తు మిథ్య అనే విషయము స్పష్టమగును. అనేక మంది ప్రత్యక్ష ప్రమాణమును అంగీకరించి ఆదరింతురు. అయితే, వేదాంతము జన్మియముల ప్రమాణమును ఏ మూతముగా అంగీకరింపదు ఈ నాడు విరందరూ ఈ అడిటోరియములో కూర్చొని స్వావియొక్క మాటలను పండితుల మాటలను శ్రవణము చేసికొని, హృదయముతో అందుకొని, ఇది సత్యము. అసత్యము కాదు, అని విశ్వసించవచ్చు! కొన్ని గంటలు గడచిన తరువాత, ఈ సమావేశము ముగించిన తరువాత, మీరు భోజనము చేసుకొని, ఇదే అడిటోరియమునందు

వసలించి నిద్రించు సమయమునందు మీకు ఒక కల వచ్చును. మీ దేహము ఇచ్చటనే నిద్రించుచున్నది కానీ, ఆ కలలో మీరు కలకత్తా నగరముందో ఢిల్లీలోనో బొంబాయిలోనో తిరుగుదూ షాపింగ్ చేయుచున్నట్లుగా అనుభవమగును. స్వప్నావస్థలో కనుపించే ఆ దృశ్యము సత్యము కాదని మీ కే మాత్రము తోచదు.

జాగ్రదవస్థలో అడిటోరియములో అనుభవించిన వన్నీ సత్యమే! స్వప్నావస్థలో కలకత్తా ఢిల్లీ బొంబాయిలలో తిరుగుచు కూడ సత్యమే! అది ఎట్లు అని విచారణ సలిపితే, మీకే స్పష్టమగును; రెండవస్థలలోనూ ఉండేవి మీరే. కాబట్టి, మీరే సత్యము. జాగ్రదవస్థలో కనుపించినది Day dream (దినా స్వప్నము), పగటి కల. నిద్రావస్థలో కనిపించినది Night dream (నిశా స్వప్నము) రాత్రికల. అంతే వ్యత్యాసము! రెండింటియందును రెండు విధములుగా ఉండునది సత్యము కాదు. రెండింటియందును ఒకే రీతిగా వుండినదే సత్యము.

Truth is one, not two.

కనుకనే సత్యమును, మిథ్యను, గుర్తించి, ప్రబోధించి, మానవులకు నిత్యసూక్తులను అందించి నిత్యములో చేర్చునిమిత్తము శంకరరూపు తన జీవితమును అంకితము చేసినాడు. దీనిని పురస్కరించుకొని, “బ్రహ్మ సత్యం, జగన్మిథ్య” అని వారు తెలుపుతూ వచ్చినారు. సత్యములోనూ మిథ్యలోనూ పరమాత్ముడున్నాడు! అదే పరమ సత్యము. సత్యము కానిది మిథ్య. కానీ, మిథ్య అని వేరొక పదార్థము ఎక్కడా లేదు! చీకటి అంటే, వెలుతురుయొక్క అభావమే, కానీ, ప్రత్యేకమైన మరొక వస్తువు కాదు. ఉన్నదొక్కటే! రెండవది వట్టి భ్రమ.

అ ఒకటి ఏ రీతిగా రెండుగా మారినది అనేదానిని ముడిగొండ పిచ్చయ్య శాస్త్రిగారు ఇప్పుడు విశదీకరించి నారు. బొగ్గులో అగ్ని చేరితే, ఏ విధముగా వేడి ప్రకాశము మొదలైన గుణములు చేరునో, అట్లే జీవి యందు అహము చేరినప్పుడు, గుణభూష్టముగా కను పించును, అన్నారు అయితే, మీరు మరొక విషయమును కూడ గమనించవలెను. ఆ బొగ్గుకూడ అగ్ని చేరటము వలననే తయారయింది. అదే విధముగా అహము చేరట వలననే (చికోహం బహుస్యాం) జగత్తు జగత్తులలోని సున్న వస్తువులు ఉద్భవించినవి.

అహం చేరినందువలన, జీవికిమే ఒక సదృశ్య హముగా మారినది, అని కూడ శాస్త్రిగారున్నారు. కుంభజుడు పద్మవ్యూహమును కురుక్షేత్రమందు తయారు చేయగా, ఆర్జునుడు లేచి సమయమందు కమా రుడు అభిమన్యుని, దానిని ప్రవేశించి భేదించుటకు ఆహ్వానించినారు, కొరవులు, ఇట్టి పిలుపును నిరాకరించుట క్షత్రియ వీరులకు తగదు. తనను ఆశీర్వాదించి వంశమని కుమారుడు తల్లిని ప్రార్థించగా,

అమె, “నీ తండ్రి ఇక్కడ లేడు. నీ బాన్స గర్భ పతి” అని రెండు విధములైన ఉద్ఘాటనలు చెప్పినది.

ఆ మాటల గూఢార్థమేమనగా. మమకారము, అభిమానము అనే రెండు అటంకములను దాటితే తప్ప, కుంభజుడు (ప్రజ్ఞానం) పన్నిన పన్నాగమును నీవు జయించుటకు వీలు వాదు, అని. ఆర్జునుడు ఒకడు మాత్రమే పద్మవ్యూహమును భేదించి బయటకు వచ్చుటకు సమర్థుడు, అని మహాభారతములో చెప్పబడియున్నది. చీని ఆర్థమేమనిన, ఆర్జునుడు అనగా నిర్మల చిత్తుడు, నిష్కళంకడు, చిత్తశుద్ధిగల వాడు; కాబట్టి, “ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ” అని చెప్పబడే బ్రహ్మమును తెలుసుకొని, బ్రహ్మవిద్ బ్రహ్మైవ భవతి, అనే పవిత్ర స్థానమును చేరుటకు చిత్తశుద్ధి ప్రధానమైనది; చిత్తశుద్ధివలననే జ్ఞాన శుద్ధి. అయితే చగళంతుని మరచి, లోకమునే మతి యందుంచుకొనిన వారికి ఎట్టి శక్తి సామర్థ్యము లుండినా, ధోబలము భుజబలము అధికారబలము లుండినా, అంతర్వ్యష్టేలో మమత అహంకారములుండుట వలన, అశాంతి తప్పదు.

శ్రీవాచానిధివ్యవదేశము, 23-10-74

## హెచ్చరిక

పవిత్రాత్మ స్వరూపులారా !

నేడు స్వామి పుట్టిన దినమని అనేక రకములైన ఆనందములలో మీరు ఉత్సాహముగా ఈలాంటి కార్యక్రమములో పాల్గొనవచ్చును. కానీ, నిజముగా పుట్టిన దినము చేసుకోవటము కాని జన్మదినము జరుపుకోవటము కాని ఏనాడూ నా కిష్టము లేదు. నేను కేవలము మానవునియొక్క జీవిత తత్వాన్ని, మానవుని రహస్యాన్ని, స్వానుభవముతో, అనగా, ఆచరించి అందించే నిమిత్తమై వచ్చినవాడనే కానీ ఏదో Birth Day జరుపుకోవటము, ఆకంబరమైన కార్యక్రమములు జరుపుకోవటము, దీనికంతా ఈ జీవితానికి ఎప్పుడు కూడరు ఏ విధమైన ఆశీర్వాదాలు లేవు.

మీ ఆంధరు కూడ నాకు సత్యమైన ఆనందమును అనుభవించుటలో ఆనాడే నాయొక్క పుట్టిన దినము, అదే నాకు ఆనందము. అంతే కాని, మీ హృదయములు ఎంత అల్లకల్లోలముగా అనేక కష్ట సమస్యలతో దుఃఖములతో విచారములతో నిండిన సమయములో నాకు పుట్టిన దినము అని చెప్పుకోవలయు కేవలము ఆర్థము లేనట్టిదిగా వున్నది.

దీనిలో మరొక విషయమును కూడా మిమ్ము హెచ్చరించదలచినది అర్హమైనది. నా విషయము మీరు తెలుసుకోవటములో కాలహరణము చేయకండి; కాల

మును వ్యర్థము చేయకండి. కారణమేమనగా, నాయొక్క విషయము తెలిసికోవటము యెవరికీ సాధ్యము కాదు ! కనుక, తెలుసుకోవటానికి సాధ్యము కాని విషయమును తెలుసుకొనే ప్రయత్నమునకు పూనుకొనిన కాలహరణమే కాకుండా, కాయమును కూడా వ్యర్థము చేసుకొన్నచారవుతారు. మిమ్మలను మీరు ఏ నాడు తెలుసుకో గలరో, ఆ నాడే నన్ను తెలుసుకోవటానికి సాధ్యమవుతుంది.

నాకు ఈ లోకములో కావలసినది ఏ మాత్రమూ లేదు. నేను ఏ నాడు కూడా ఏ కార్యమును కాని ప్రయత్నమును కాని ఆశించిన క్షణము లేదు. నేను కేవలము ఇప్పుడేకంటానికి వచ్చినట్టివాడనుకానీ పుచ్చుకోవటానికి వచ్చినవాడను కాను నాకు మీరు ఇప్పుడలసినది ఒక్కటే ! మీ నిర్మలమైన ప్రేమను ఇచ్చి పుడు, అదే నాకు తగినటువంటి ఆనందము.

గడచిన దినరాయందు కొన్ని రకములైన ప్రకటనలను గోసినారు. అయితే, వాటికి చ్చామికి ఏమైనా సంబంధమున్నదా అని మీరు విచారించి పుడు పేరు మాత్రమే సంబంధము కాని, స్వామికి ఏలాంటి సంబంధమూ లేదు.

ఈ నాడు, లోకములో యువకులు అనుసరించే పెడమార్గములను పురస్కరించుకొని, సత్య సాయి సెంట్రల్ ట్రస్ట్ వారు అనేక ప్రాంతములందు



కాలేజీలు స్థాపించి. తద్వారా అనేక రకములైన సంస్కారములను వారలకు కలిగింప జేసి, భారతీయ సంస్కృతిని నిలబెట్టి, సర్వమత సమ్మతమైన సత్కాన్ని ప్రబోధించే నిమిత్తమై వారుగా సంగల్పించుకొన్నారు. దీని నిమిత్తమై స్వామియొక్క 50 వ సంవత్సరము పుట్టిన వండుగ అత్యంత వైభవముగా చెనుకోవాలని భక్తులయొక్క ఉత్సాహము చేత, వారు కమిటీలో కొన్ని నిర్ణయములు చేసుకొన్నారు.

అందువల్ల, కళాశాలలు స్థాపించే నిమిత్తమై దానికి, ప్రపంచములో ధనము లేక ఏ చిన్న కార్యము కూడ జరుగటానికి వీలుండదు కనుక, వారు ఒకేక న్యక్తి జీవితమునకొక్క పర్యాయము 50 రూపాయలు ఇచ్చి నప్పుడు, దానినంతా ఒక ఫండుగా చేసి విద్యాసంస్థలను, ఆరోగ్య సంబంధమైన సంస్థలను, అభివృద్ధి చేయవలెననే ఉన్నత భావాల చేత పవిత్ర హృదయాల చేత నిర్ణయించుకొనినారు. ఈ విధమైన నిర్ణయాన్ని కమిటీవారు తెచ్చి నా దగ్గర వప్పగించారు.

దానికి నేను ఈ విధమైన జవాబు చెప్పినాను: నాయనా! ఒకరి కొరకు కేవలము ధనము వస్తుంది కదా అనే ఉద్దేశము చేత గుట్టుగా వసూలు చేయుటకు పూనుకొనకండి; బ్రట్టబయలుగా చెప్పి, ప్రపంచానికి గానీ, ప్రభుత్వానికి గానీ, వ్యక్తులకు గానీ, ఎట్టా సందేహములకు కూడనూ ఆపకాళము లేని మార్గమును అవలంబించటము మంచిది అని నేను వారికి ప్రబోధించినాను, అందువలన, వారు ఆ నాడు (announcement) ఒక ప్రకటన చేసినారు.

దీనిని పురస్కరించుకొని, అనేక మంది, అర్థాలును కల్పించుకొని, కేవలము అన్యధాలనే కల్పించుకొని, స్వామియొక్క పుట్టిన వండుగ ఆచరించుటకు 50 లక్షలు ఖర్చు పెట్టుతారు అనే ఒక్క ప్రవచనము కూడ కొనసాగించుకొనుచూ పోయినారు.

నిజముగా పుట్టిన దినమునకు గానీ మరే విధమైన వ్యక్తి సంబంధమైన భోగమునకు గానీ 50 లక్ష రూపాయలు వృథా ఖర్చు పెట్టుతున్నారంటే, అంత కంటే మహాపాపము మరొకటి ఉండదు. లోకములో అన్నము లేక, గృహములు లేక, అనేక అవస్థలు వడే మానవులు కోటానకోట్లున్న సమయములో, ఒక వ్యక్తి పుట్టిన వండుగ కోసము 50 లక్షలు ఖర్చు పెట్టుకొన్నారంటే, ఇంతకంటే మహా పాపము, ఇంత కంటే మహా దుర్వినియోగము మరొకటి ఉండదు. ఈ లాంటిదానికి నేను ఏ నాడు కూడనూ పాల్పడను.

ఇంతయే కాదు, ప్రకాంతి నిలయములో జరుగే ఒక శివరాత్రికి గాని, నవరాత్రికి గాని, మా ప్రకాంతి నిలయము తరఫున కొంతవరకు కూడ దుర్వినియోగము ఏ నాడూ జరగదు. దసరా మహోత్సవములో ఇక్కడ లక్షలు ఖర్చయినాయి అని అనేకులు అనుకో వచ్చు కానీ, అందరు కూడనూ హృదయపూర్వకముగా దేహరీతిగా ఆచరించే వసులు తప్ప, ఒక నయా పైసా కూడ మాకు ఖర్చు లేదు. వచ్చే ఋత్విక్కులు కానీ, ఇచ్చే ఉపన్యాసకులు కానీ, ప్రకాంతి నిలయమునకు కేవలము ప్రేమతో వచ్చినారు. ఇట్లు ఆచరించటము వలన, ఎవరికి ఏ విధమైన అనుచూలము జరిగే దానిలో, వాటినింత సేవాదళము వారు, సేవాసమితి వారు, వారిందీర్లు హృదయపూర్వకముగా తమ దేహములను అర్పితము చేసి పనులు గావించటము తప్ప వారకి నయాపైసా కూడ ఏ మూలము ఖర్చు పెట్టటము లేదు. ఈ నాడు మా ప్రకాంతి నిలయములో ఇంత వరిపద్ధి ప్రదేశముగా మీరు ఆభివృద్ధి న్నారంటే దీనికి యెవరు కారణము, యెంత మంది స్వీకరణను పెట్టినాము? యెంత మంది చూలినను పెట్టినాము? యే మూలము లేదు. యెవరెవరు వారి వారి స్థానములను ప్రదేశములను వారే పరిపద్ధ

పరమకొంటున్నారే తప్ప, దీనికి నయామైనా ఏ మాత్రమూ ఖర్చు లేదు. ప్రశాంతి నిలయములో వినియోగింప బడేటటువంటి సద్వినియోగములు ప్రపంచములో యెక్కడకూడ లేదని చెప్పవచ్చు,

ప్రశాంతి నిలయము ఐహికముగా ఆముష్మికముగా కైవల్యముగా నైతికముగా భౌతికముగా ధార్మికముగా ఆధ్యాత్మికముగా త్రాణికముగా రాజకీయముగా కూడనూ, ఆదర్శవంతమైన దానినే నిరూపిస్తున్నది కానీ అనర్థమైన దానికి ఏ మాత్రమూ చోటివ్వటానికి వీలు లేదని గట్టిగా చెప్పటములో యే మాత్రమూ సందేహము లేదు.

దివ్యాత్మ స్వరూపులారా! కేవలం మీకు కొంత దానధర్మము చేయాలని ఆశ కలిగియున్నవారు విద్యా విషయములందు కానీ ఆరోగ్య విషయములందు కానీ దీసులయందు కానీ, ఇట్టి పవిత్ర కార్యములో ముగ్గును అభివృద్ధి చేసుకొని పాల్గొనటములో యెట్టి అభ్యంతరమూ లేదు.

ఇక్కడే కాదు, ఎక్కడైనా సరే, బీదలకు సహాయము చేయుటకు విద్యార్థులకు సహాయము చేయుటకు అనారోగ్యులకు తగిన సహాయము చేయుటకు మన సంస్థల వారు సంసిద్ధులగానే వుండాలి. అట్టి కార్యమునె

మీరు నాయుక. వార్యముగా వాసిండుకోవాలి.

నాకు యే మాత్రమూ మిరివ్వుకొట్టలేదు. ఈ లాంటి సగంధాలలో ఇగిసిట్టి పరోపకారస్వరూపమైన ధర్మకార్యములలో పాల్గొని మీరు ఇన్న నాధర్మము చేసుకోవటములో ఎట్టి అభ్యంతరమూ లేదు.

మీ కంటికి తెలిసిన విషయమే; నాకు ఏ మాత్రమూ ఇక్కడ ఒక ఫలము కాని పుష్పము కాని ఒక కొబ్బరికాయ కాని ప్రసేవంప చేయటము లేదు. కానీ, కొంత దుర్బి వారి పిత్తి ప్రసత్తుల వలన, వారి శత్రుత్వమువలన, వారి శత్రుత్వము వలన, పోస్ ద్వారా లేక ఇక్కడికి వచ్చిన తరువాత, నాకు పుష్పములను తెచ్చి పెట్టుకూ వుంటారు. ఈ నాటినుంచి అవి కూడ యెవ్వరూ తెచ్చడదని నాయొక్క అనతి! దీనిని పెద్ద అజ్ఞగా భావించి, మీరు పాలించాలి. ఎవరైనా తెచ్చినారంటే వారిని ప్రశాంతినిలయముందు చేర్చుము లేదు; వారిని స్వామి అజ్ఞ మీరినవారుగానే చూస్తాము. నాకు ఇప్పవలసినది మీ నిర్మల ప్రేమ. కాబట్టి ఈ నాటి నుంచి, పరోపకార సంబంధమైన కర్మలయందు మీ కీవితాలను సార్వత్రికము చేసుకొంటారని నె నాశిస్తూ అశీర్వాదిస్తూ నా ప్రసంగాన్ని విరమిస్తున్నాను.

శ్రీచారి జన్మదిన దివ్యోపన్యాసమునుండి, ప్రశాంతినిలయము, 28-11-74.

కాంక్షతోడ నెవడు కర్మంబు లొసరెంచు  
దక్కబోదు ఫలము ధరణియందు  
కాంక్ష వదలి భక్తి కర్మలుపచరించ  
ఫలితమొసగుదుండు పర్తి విభుడు.

## సమచిత్తము

సర్వ భూతదయయే అన్నిటికి ఉత్తమమైన పుణ్య కర్మము; జీవహింసయే పెద్ద పాపము. నారు పెట్టిన దైవము నీరు పోయక పోకు. ఈ సత్యమును తెలుసుకొని, అందఁడై ప్రేమను ప్రసరించి తాను ఆరంద పడి జతురులకు ఆనంద మందించవలెను. ఇదే సార్థకమైన జీవితమార్గము.

జగత్తునందు మానవులు సుఖదుఃఖముల కనుభవించుటకు వారి దృష్టిలోని దోషమే మూలకారణము. పరదోష ప్రశంసములకు చెవులు సగా నిద్రముగా నుండును; గేనిని గురిగిని నింకించనో, విచారించనో, అదే చిత్తమనందు చాత్తుకొనును అని హెచ్చరించక, దోషములనే చింతించి దోష భూయిష్టమైన జీవితములనే రూపొందించుకొని బాధపడుచున్నారు.

సర్వములకు రెండు ప్రధాన గుణములున్నవి. ఒకటి: అది తిన్నగా నడువకుండి, చంకర టింకరగా నడుచును. రెండవది: అట్లు సంచరించే సమయము నందు, ఏదీ చిక్కిన దానిని కరుచుచూ వెళ్ళును. మూడు పులూ అంతే! తమ అభీష్టముల ప్రాప్తికి అర్థము వచ్చిన వారందరినీ హింసించు స్వభావము, భయము పెట్టి వారికి బాధకలిగించడము, మానవుల సహజ స్వభావము.

సర్వము విషమయము; మానవులు విషయమయము! విషయము విషము బింబ ప్రతిబింబములు! అని రెండూ కవళలు! (Twins).

అయితే, విషసర్వమును నాగస్వర గానముతో పట్టవచ్చు! అట్లనే, విషయ నాసరలో పడిన మానవులను నామస్వరణ వలన పట్టవచ్చు! ఈ గానము వలన విషమణిగిపోవును; ఈ స్వరణ వలన విషయ వాంఛలు నశించును. విషమయమైన మనస్సును, అమృతమయముగా మార్చుటే అన్నే సాధనలయొక్క పరమ లక్ష్యము.

దీనిని సమచిత్తమును సాదించుట, అది కూడా చెప్పవచ్చు. ప్రకృతి పరిణామ మయము, నిరంతరము మారు చెందుచునే వుండును. చుట్ట చేసి సప్తమ తియగా పరిత్రముగా దివివంతముగా నందు పవార్థములు కొంత సమయము గడచిన తరువాత, విషమయ మగును; కాలము గడచు లెండి వాటి స్వరూప స్వభావములు మార్పుచెందును. అట్టి మార్పులు రావలసినే మార్పులు నిరీక్షించుచు కూడ! ప్రకృతిలోని వస్తువులలో మార్పులు సులభమింపబడిన యెవరికి తృప్తివస్తుండదు. పుట్టిన బిడ్డ పెరిగిపడుచు తల్లిదండ్రులు కంగారుపడి వైద్యమును నడుపుతారు. నిజముగా ఆ పేక్షలు అభీష్టముల బలవనే, విషయాపేక్ష అధికమగును; వాంఛలు పెరిగితే, బాధలడిగ మగును; ఆనందము కరుగును.

పుట్టిన బిడ్డక, ఆకలి దప్పలు తప్ప, మరెట్టి శిషా సలు లేవు; కాబట్టి దానికెప్పుడూ అనందమే! అమృతపుష్కర కాబట్టి, అది అనందముననే తలుచుండును. దాని చిత్తము సమచిత్తముగానే వుండును.

సమచిత్తమనగా, లోకరీతిగా కాక, కష్టనష్టములను సమముగా భావించి సుఖదుఃఖములకు పొంగక క్రంగక జీవించటమే ! అయితే, సమము అనే పదమునకు బ్రహ్మము అనునట్టి మరొక అర్థమున్నది. బ్రహ్మమందు లగ్నమైన చిత్తమునకు సమచిత్తమని పేరు.

మానవుడు అమృతమయిండుగా పుట్టినను, ఆనృతమయిండుగా పెరిగి, జీవితమును పాడుచేసుకొనుచున్నాడు. విషయవాసనలను క్యాగము గావించినచో పరమాత్మ తత్వముగా తానే వెలుగును. ఇప్పుడు అహం అహం అనే పొగరు బోతుతనము మానవులను దానవులుగా తయారు చేయుచున్నది. అహం అనే పదముయొక్క నిజార్థమును తెలుసుకొని దానికి తగినట్లు తన నడకను తీర్చి దిద్దికోవటమే మానవుని కర్తవ్యము. ఆస్వద హస్వద సమాహారం అహః, అని శాస్త్రము చెప్పుచున్నది. అః (విష్టు) హః (శక్తి), శక్తితో కూడిన విష్టువునే అహం పదము గుర్తించుచున్నది. “మయాకృతం ఇదం సర్వం”, నా వలననే ఈ సృష్టి స్థితి లయములన్నీ కలుగుచున్నవి అని దీనికి అర్థము.

అంతా తానే అయినప్పుడు, జీవులూ బ్రహ్మమే ! కనుక, మంచి చెడ్డల కేమాత్రమూ స్థానము లేదే ? అయితే, మంచి చెడ్డలు కలుపించుచున్నవే ? అనుభవము లోనికి వచ్చుచున్నవే ? అని కొందరు సందేహ పడవచ్చు. అయితే, అన్నియు అతనే అని, వాసుదేవ స్వర్వమిదం అని తెలుసుకొనిన తరువాత కదా, సమత్వము ఎర్పడేది ? దేహమే తాను, అని అనుకోవటము వలన, ఇది మంచి ఇది చెడు అనిపించునే కానీ, ప్రహ్లాదనివలె, నారాయణ భావమును ఆభివృద్ధి చేసుకొనిన, నామరూప భావముల నతీక్రమించిన, దైత్యమే పుంజును, ప్రహ్లాదునికి ప్రపంచమంతా

పదమే కానీ పదార్థము కాదు ! ప్రపంచమంతా ఒక పదమునుంచి పుట్టినదే ; ఆ పదమునకు అర్థరూపములుగా సృష్టియంతా వివిధమై వికసించినది. అంతే ! పదము పదార్థములుగా కనిపించునది, దృష్టి దోషము వలన కాని, వేరు కాదు అన్నిటిలోనూ ప్రసరించే పరాశక్తి ఒకటే.

దివ్యాత్మ స్వరూపులారా ! నేడు మానవుని మనస్సు ఉండవలసిన రీతిగా లేకపోవటమే జగత్తుయొక్క దుఃస్థితికి మూలకారణము. బ్రహ్మము మారునట్టి పదార్థము కాదు, మారునట్టి శక్తికాదు. కానీ, బ్రహ్మచయమైన ఈ జగత్తునందు అశాంతి ఎందుకు తాండవ మాడుచున్నది ? బ్రహ్మములోనే అశాంతి ప్రారంభమైనదా ? అని కొందరు సంశయించ వచ్చును. అయితే, ఇది జగత్తుయొక్క సమస్య కాదు ; ఇది వ్యక్తియొక్క సమస్యే ! తనలో శాంతి లేనివానికి జగత్తులోనూ శాంతిలేదు. కన్నులేనివాని యెదుట పెద్ద బల్బు వెలిగితే, అతడు ఇంకనూ ఎప్పటివలె చీకటిగానే వున్నదని చెప్పతాడు ! అయితే కన్నులున్నవారికి అప్పుడు ప్రకాశమే !

కనుక, శాంతివంతులకు జగత్తు నిరంతరము శాంతి మయముగనే ఉండును. అన్ని రంగములలోనూ ఈ నాడు మానవులు చేయు తప్పు ఇదిమే ! వ్యక్తి గతమైన సమస్యను సమష్టిపై పెట్టి, జగత్తును ఆపవిత్రము గావించుచున్నారు. నిజముగా జగత్తునకు అశాంతి లేదు. అది నిరంతరము శాంతిమయము, ఆనందమయము. అదే రీతిగనే జగత్తును ఆనందమయముగా శాంతిమయముగా నొనర్చుకొనే శక్తి వ్యక్తిలో లేదు, వ్యక్తికి ప్రాప్తి లేదు. అంతే !

ఈ కారణము వలన, ఆశాంతిని రూపొందించుచూ వస్తున్నాడు, మృత్యుమయమైన దేహమందు అమృత

త్వమున్నది; మట్టిలో మాణిక్యమున్నట్టు ! మాంసపు ముద్దయందు ప్రజ్ఞానమున్నది; జీవరూపమందు ఆత్మ భావమున్నది, దేహము కూలిపోవును, చాలిపోవును. అయిననూ, చంచలస్వరూపమైన అభీష్టములకు ఆకలకు అలవాల మగుచున్నాడు. దేహమే నేను అనే విశ్వాసము నభివృద్ధి చేసుకొని, దురవస్థలో పడిపోవుచున్నాడు జీవితమంతా వ్యర్థము చేసుకొనుట మాత్రమే కాదు ; మరణ క్షణమందు కూడ, దిగులు విచారము అశాంతి మొదలైన భావములతో బాధపడుచున్నాడు.

దేహములోని దేహిక చావు పుట్టుకలు లేవు ! ఆ దేహియే ఆత్మ. ఆత్మకు యెట్టి మార్పులూ కూర్పులూ ఉండుటకు వీలులేదు. దేహమునకు అధిష్ఠానమైన ఆత్మకు దేహగుణము లున్నవని తలంచటము కేవలము అజ్ఞానమే.

దృశ్యము వేరు, దృక్కు వేరు, కనపడే పదార్థము లు వేరు. నేత్రము కూడ ఆత్మయొక్క ప్రకాశము పలననే చూచును. ఇంద్రియములు అద్దమువంటివి. అద్దముపై ఆత్మ ప్రకాశము పడిననే పదార్థములు వాటిలో గోచరమగును. దేహము, మనస్సు, చిత్తము, బుద్ధి, ఇంద్రియములు ఇవన్నీ పవిత్ర కర్మలకొరకు మానవులకు లభ్యమైనవి. వాటిని సత్కర్మలకొరకు వినియోగించవలెను. ఆ కర్మలవలన దొరకే ఫలితముకొరకు కాదు; కర్మకు మాత్రమే నీవు కర్తవు ! ఫలదాత వేరు. చేతిలో కత్తి తీసుకొని, కూరగాయలను కొయ్యవచ్చు. ఆ కూరగాయలను కత్తి తినదు.

ఫలములను భోజించదు. నీవు ఆ కత్తివలె నిమిత్తమా త్రుడవు కావలెను.

మరొక చిన్న ఉదాహరణము. ఒక కప్పలో పండ్ల రసము పోసుకున్నాము. దాని దువి ఆ కప్పకు యే మాత్రమూ తెలియదు. నాలుకను చేరినప్పుడు కూడ, దానికి అది పులుపా తిప్పా అని అంత మాత్రమే తెలుసును కాని ఆ పండ్ల రసమును పూర్తిగా అనుభవించుటకు నాలుక అసమర్థుడు ! కాబట్టి అది దాన్ని ఆ రసమును జరవములోనికి పంపును కడుపు కూడ, దానిని తానే అనుభవించక, చక్కగా తీర్చింది సర్వాంగములకూ ఆ శక్తిని స్తపై చేయును; చిన్న నరములు పెద్ద నరములు దేహ పర్యంతము అన్ని చోట్ల ఆ శక్తిని ప్రసరింపజేయును

ఈ ఉదాహరణమును మీరు అనుభూతికి తగినట్లుగా మీరు సమన్వయము చేసుకోవాలి. ఆ కప్పే దేహము. దానిలో దివ్యత్వమైన మధురమైన ఆత్మ రసమున్నది. దానిని ఇంద్రియములనే స్థూల సూక్ష్మ, బుద్ధి అనే నాలుక నిర్వానిత్య పరిశీలన చేయును. తదిదాత, అన్ని అనుభవములనూ ఆత్మకు అర్పితము గావించుచున్నది. జరవమనే జీవితత్వము దాని సారమును సర్వాంగములకూ అందిగది ఒడమును చిట్టుగా మార్చును. ఇదియే ఆధ్యాత్మిక జీవితముయొక్క రీతి. సీతి.

శ్రీవాణివ్యోమనాథుని. 25-10-74.

## పుస్తక సూచి

పుస్తకముల వెలనూ పోస్ట్ మరియు రిజిస్ట్రేషను చార్జీలను మనియార్డరుద్వారా మాకు పంపించిన తరువాత హత్యమై మికు పుస్తకములు పంపించగలము.

నిలవలలోనున్న పుస్తకములు వాటి పోస్టుచార్జీ

పేరు

సం. పాఠశాల

తెలుగు:—

|    |                                                   |       |      |
|----|---------------------------------------------------|-------|------|
| 1  | సత్యం శివం సుందరం(1)                              | 5-00  | 0-35 |
| 2  | " " (2)                                           | 5 00  | 0-40 |
| 3  | మణిమాల                                            | 1 00  | 0-25 |
| 4  | అర్పణ                                             | 1-00  | 0-15 |
| 5  | భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి<br>కథా సుధారసము              | 1-50  | 0 5  |
| 6  | సందేహ నివారిణి                                    | 1-50  | 0-15 |
| 7  | గీతావాహిని                                        | 4-00  | 0-35 |
| 8  | వచనామృతము                                         | 5-00  | 0-25 |
| 9  | ధర్మవాహిని                                        | 1-50  | 0-15 |
| 10 | గీతాభావప్రకాశము                                   | 15-00 | 0-90 |
| 11 | దివ్యోపన్యాసములు                                  | 1-50  | 0-25 |
| 12 | భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి బాబా<br>చారి వేసవి ప్రవోధాలు | 2-50  | 0-25 |

లు కింద తెలియజేయబడినవి. పుస్తకములు రిజిస్ట్రేషన్ బుక్ పోస్టులో మాత్రమే పంపబడును. మీకు కావలసిన పుస్తకముల వెలనూ పోస్టుచార్జీ మరియు ప్రతికూర్త 5తోనూ రిజిస్ట్రేషనుచార్జీ రూ. 1-25 తో వివరముగా వ్రాసి పంపవలెను.

|    |               |      |      |
|----|---------------|------|------|
| 13 | భజనావళి       | 2-70 | 0 15 |
| 14 | కథాసుధ        | 2-00 | 0-15 |
| 15 | సుధాబిందువులు | 5-00 | 0-30 |

కన్నడ:—

|   |                      |      |      |
|---|----------------------|------|------|
| 1 | ప్రశాంతివాహిని       | 1-50 | 0- 5 |
| 2 | సందేహ నివారిణి       | 1-50 | 0-10 |
| 3 | ధర్మ వాహిని          | 1-50 | 0-10 |
| 4 | శాపనిషత్ వాహిని      | 1-50 | 0-10 |
| 5 | జ్ఞాన వాహిని         | 1-50 | 0-10 |
| 6 | గీతావాహిని           | 4-00 | 0-25 |
| 7 | సత్యం శివం సుందరం II | 6-00 | 0-35 |

మలయాళము:—

|   |                 |      |      |
|---|-----------------|------|------|
| 1 | 108 రత్నంగళ     | 1-50 | 0-15 |
| 2 | వాచోరత్నంగళ     | 3-00 | 0-65 |
| 3 | అవతారమాహాత్మ్యం | 0-50 | 0-10 |
| 4 | ధర్మవాహిని      | 1-00 | 0-10 |

**కంగ్రెసు:—**

|   |                                     |      |      |
|---|-------------------------------------|------|------|
| 1 | సత్యం శివం సుందరం (2)               | 5-00 | 0-30 |
| 2 | సత్యం శివం సుందరం (3)               | 6-00 | 0-35 |
| 3 | సమ్మర్ పోవర్స్ ఇన్<br>బృందావన్ 1972 | 5-00 | 0-35 |
| 4 | „ 1973                              | 6-50 | 0-30 |
| 5 | సందేహ నివారిణి                      | 3-00 | 0-15 |

**శరవం:—**

|    |                         |      |      |
|----|-------------------------|------|------|
| 1  | ఆన్ లైన్ జ్యోతి         | 2-00 | 0-15 |
| 2  | అవతారమొళిఅముదం [1భా]    | 3-00 | 0-45 |
| 3  | „ „ [2భా]               | 3-00 | 0-55 |
| 4  | శాయిమాతా                | 1-00 | 0-10 |
| 5  | ధర్మవాహిని              | 1-50 | 0-15 |
| 6  | సందేహనివారిణి           | 2-00 | 0-20 |
| 7  | జ్ఞానవాహిని             | 1-50 | 0-10 |
| 8  | దివ్యజ్ఞాన దీపింగళి     | 1-50 | 0-10 |
| 9  | సత్యశివసుందరం II        | 4-00 | 0-35 |
| 10 | భజనావళి                 | 3-00 | 0-20 |
| 11 | సత్యం శివం సుందరం [2భా] | 3-00 | 0-65 |
| 12 | „ „ [3భా]               | 6-00 | 0-40 |

**ఒరియ:—**

|   |             |      |      |
|---|-------------|------|------|
| 1 | గీతావాహిని  | 5-00 | 0-20 |
| 2 | ధ్యానవాహిని | 1-50 | 0-10 |
| 3 | ప్రేమవాహిని | 1-50 | 0-10 |

**హందీ:—**

సత్యసాయాశ్వరాయనమః

[పద్యములు] 1-00 0-10

**గుజరాతి:—**

|   |              |      |      |
|---|--------------|------|------|
| 1 | భాగవత వాహిని | 5-00 | 0-20 |
| 2 | కథాసుధ       | 2-00 | 0-20 |
| 3 | గీతావాహిని   | 4-00 | 0-35 |
| 4 | వసంత వర్ష    | 5-00 | 0-40 |

**సింధు:—**

|   |             |      |      |
|---|-------------|------|------|
| 1 | భజనావళి     | 0-50 | 0-10 |
| 2 | ధ్యానవాహిని | 1-00 | 0-15 |

**అస్సామి:—**

|   |                                 |      |      |
|---|---------------------------------|------|------|
| 1 | సనాతన శారథి<br>[ప్రాచీనయాగ్యఫి] | 1-00 | 0-10 |
| 2 | శ్రీ భగవాన్ సత్యసా<br>బాబేర్ కథ | 0-25 | 0-10 |
| 3 | దివ్యవాణి [అద్వైతీ<br>స్వదెంటు] | 0-50 | 0-10 |
| 4 | సత్యం శివం సుందరం III           | 4-00 | 0-25 |
| 5 | ప్రకాశిత భజనావళి                | 2-00 | 0-15 |
| 6 | భాగవత వాణి                      | 0-50 | 0-10 |
| 7 | శాయి గాథ [పద్యములు]             | 1-00 | 0-15 |
| 8 | నామ మహిమ                        | 2-00 | 0-10 |

**బెంగాలి:—**

|   |                     |      |      |
|---|---------------------|------|------|
| 1 | సత్యం శివం సుందరం I | 4-00 | 0-25 |
| 2 | దివ్య వాహిని        | 5-00 | 0-25 |
| 3 | సందేహ నివారిణి      | 2-50 | 0-25 |
| 4 | కథాసుధ              | 1-00 | 0-10 |

—0—

## పత్రికల చందాలు, పుస్తకముల ఆర్డర్లు

1. ప్రశాంతినిలయమునుండి తెలుగు, ఇంగ్లీషు ఈ రెండు భాషలలో మాత్రమే ఈ మాసపత్రిక ప్రచురింపబడుచున్నది. వార్షిక చందా: రు॥ 5. ఒక సంవత్సరమునకు తక్కువకానీ 5 సం॥ ల కెక్కువకానీ చందాలు స్వీకరింపబడవు.

2 చందాదారు తన పేరును పూర్తి విలాసమును స్పష్టముగా వ్రాయవలెను. మనిఆర్డర్ ద్వారా చందా పంపునపుడు పూర్తి విలాసమును కూపను వెనుకభాగమున వ్రాయవలెను.

3. తెలుగు పత్రిక కావలెనో, ఇంగ్లీషు పత్రిక కావలెనో తెలుపవలెను.

4 చందా గడువు పొడిగించుటకు, చందా పంపించు సమయమునందే తన చందా నెంబరును తెలియ జేయవలెను.

5. గమనిక :- పుస్తకముల కొరకు ప్రైక్లము నిక్షిప్తది అడ్రసుకే పంపాలెను :

శ్రీ సత్యసాయి ఎడ్యుకేషన్ ఆండ్ వర్క్ కేషన్

### గమనిక

మీచందాగడువు యే నెల యే సంవత్సరమువరకు అని-మీ చందారసీదు కార్డులోను, మీకు నెల నెల పంపుచున్న పత్రిక పైనున్న విలాసము కాగితములొనూ తెలుపుచున్నాము. దానిని గమనించి, ఆ నెంబరు " .. / 1-75 " అని యుండిన, మీ చందా జనవరి నెలతో అనుపోవునని తెలుసుకొని, క్రొత్త చందా (సంగీత రు. 5) డిశంబర్ 31. వ తేదీ లోపల పత్రిక యొక్క కార్యాలయము చేరునట్లు పంపవలెను.

కర్ణాటక రాష్ట్రపు బెంగుళూరు జిల్లా శాడుగోడి (పోస్టు) 'బృందావనము'లోని 'వజ్జీ, బృందావన్' ముద్రణాలయమునందు కె. కె. అప్పయ్య గారిచే ముద్రింపబడి బి.వి. రాజారెడ్డిగారిచే శ్రీ సత్యసాయి యెడిటర్: యన్. కస్తూరి, యం. యె., బి. యశ్

ఫౌండేషన్, ప్రశాంతినిలయం పోస్ట్,

అనంతపురంజిల్లా. 515134.

6. పత్రికకు ప్రైక్లమును పంపించువారు తమ చెక్కులను డ్రాఫ్టులను, పోస్టల్ ఆర్డర్లను, మనియార్డర్లను "సనాతనసారథి", ప్రశాంతినిలయం (పోస్టు.) అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, అను చిరునామాకు మాత్రమే పంపవలెను. చెక్కులు పంపేవారు, 0-50పై (బ్యాంక్ ఖర్చులను కూడా కలిపి) మొత్తమును పంపవలెను. పత్రిక గాని, లేక పుస్తకములు గాని చెక్కు ప్రైక్లము వసూలైన తరువాతనే పంపించబడును. పత్రికలుగాని పుస్తకములుగాని V.P.P. ద్వారా పంపబడవు.

7. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను "మేనేజరు, సనాతన సారథి, ప్రశాంతినిలయం పోస్టు, అనంతపురం జిల్లా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్" అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను. అట్లు వ్రాయు ఉత్తరములలో తమ చందానెంబరును వ్రాయనియెడల జవాబు లిచ్చుటప ఆలస్యమగును.

8. పోస్టుద్వారా ఫోటోలు పంపబడవు.

### —: శ్రీవారి కార్యక్రమములు:—

బాబావారు ప్రశాంతినిలయము నందున్నారా అని తెలిసికొన గోరు భక్తులు మేనేజరు 'సనాతన సారథి' ప్రశాంతి నిలయము (పోస్టు.) పెనుకొండ తాలూకా అనంతపురం జిల్లా అనే విలాసమునకు రిప్లయకార్డుగానీ రిప్లయ పెయిడ్ టెలిగ్రాంగాని పంపితే, లేదా కొత్త చెబుపు 30 P.C.O కు ఫోన్ చేసితే తెలుపగలము.



మానవుడు తన ముందుగతి మాట మరచి మోహ  
 పరవశుడై, అనన్య సాధారణమైన ద్రవ్యము పదవి  
 వాహనము, శరీరబలము, పశుగణము దివ్యభవనము,  
 దీర్ఘాయువు ఈ మొదలైన విహిక సుఖములకు సంబం  
 ధించిన విషయము లేవి కలవో వాల్చున్నిటి యొక్కయు  
 అశాశ్వత స్థితిగతులను గురించి తన జీవితకాలము  
 సంతమ ధారపోయుచున్నారే కానీ, తన శాశ్వత సుఖ  
 మును గురించి శ్రణమూతము కూడా అలోచించుట  
 లేదు. ఎంత శపథము !

— జా. బా.

